

1 hoj. + 284 fol.

22 - Julio 1913

~~9-11~~

Biblioteca Universitaria
SANAGA
Señal Cajón
Exemplar
Título
Número 37

1537

Phylica Univer
Satis.

Juxta mentem
Austri Phorum Princi
pu pu

D. Ignatio De Loyola.

Sacrum opus.

Escripta a Michaeli Crai
binquel.

Et anotata a R. P. M. Ga
briele Ruiz Anno D.

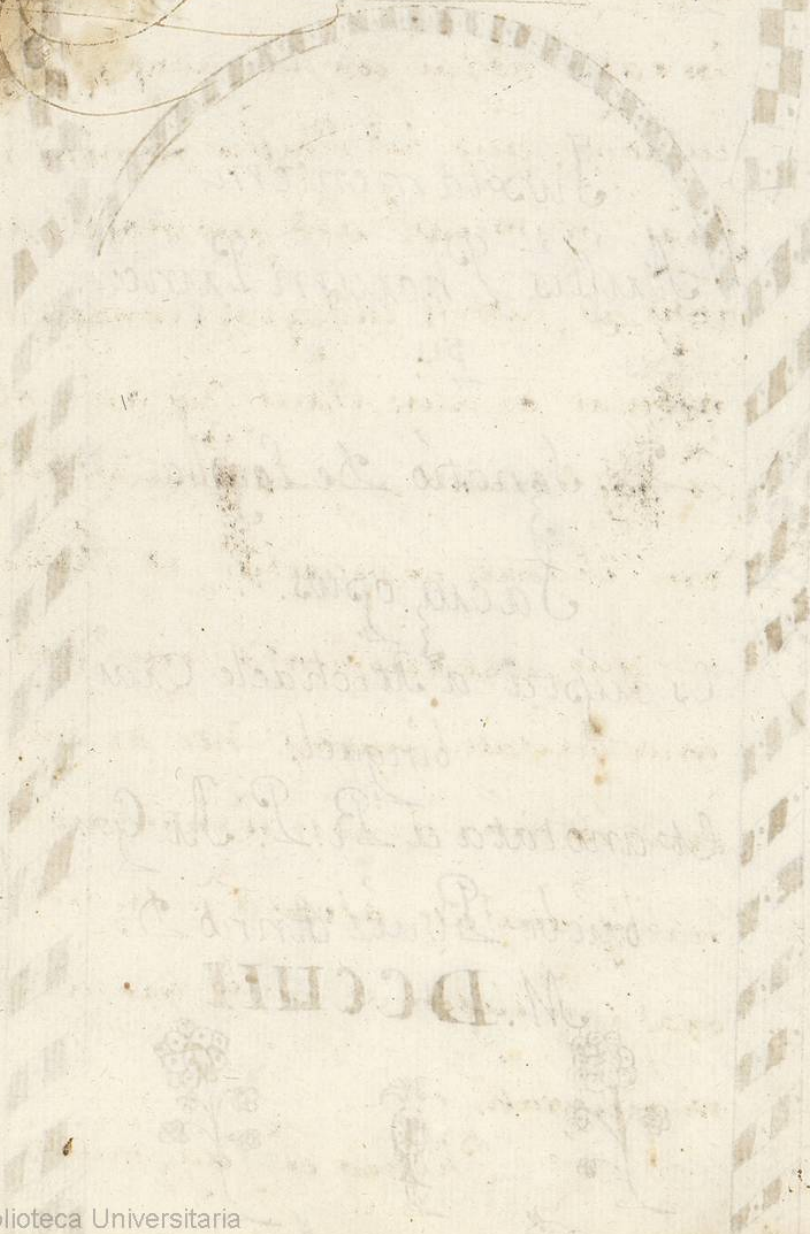
M. DCCIII

BIBLIOTECA
UNIVERSITARIA
DE
GRANADA

1276

P. Montefagnoli

P^o 1

Iste mundi visibilis machina inefa-
 bili artificio condita, menti nostrae oca-
 los aperit ad sui considerationem, seu spe-
 culationem, quae sub Physice nomine int-
 suari numeratur. Sed quo magis alicui-
 enty ad subtili indagando, eo magis se in
 nebulas occidit: ita ut scilicet hanc plures
 eo quae fuerint, quae invenerint. Nos opti-
 mos Auctores ex veteribus, et Modernis
 omnesque, et experimenta facta qua pos-
 mus veritate magnum hoc arcany per-
 scrutabimur. Si autem in omnibus dem-
 strabili veritate aequa maxime, verosimili-
 oratamque eligemus nullo praesudicio me-
 ni occupari.

2

Physicæ se scilicet, multum place-

sed in nomine / cuius in toto reponere uisus est (ut
in Loga explicuimus) dicendum videtur,
quod Phisica quidem in se scia est, sed essentia
qua illius paxi demonstrata est ab homi-
nibus huiusmodi. Itaque Inno nax quae
habet a Deo, uel ab Angelo, scia quidem est
causa, quae habet in hominibus, quando pro-
prius accedit ad se, non omnino potest se
uocari, et plerumque in scholasticis, imo
fere omnia pendeant adhuc sub lite ne-
que diximenda.

3
Imunit tamque dicit Phisica
scia corporis nati It templativa. Ne-
uol moxet uox scia, quia sepe signat quo
libet speculatio inuis. Reliqua uerba cor-
poris nati It templativa ex arte explica-
ideq Phisicis: hęc enim facultas tota est in
contemplatione nax sive corporis, quae mi-
rabili uarietate proponunt hunc mundum,
uolubilis.

4 Hinc facile inferat Philosophicæ Speculationis,
 q^d pro ratione n̄ indiget. = Inferat præterea
 Philosophicæ n̄ esse artis: quia ad nulli operis e-
 ficiendij dat regulas.

5 De necessitate Philo-
 sicæ ad alias sciãs nobis n̄ multum curan-
 dy ē. Aliqui volunt, namq^{ue} esse ad quãsdã
 sciãs præcessurã ad medicinã. Quod verum
 ē si de necessitate morali loquamur,
 aut de quãsdã inessione, et afinitate in-
 ter Philosophicã et Medicinã, vicijus prima,
 facilitat, et sternit viã ad 23.

6 Igo ex Philosophicã
 Siccobry existã deone satis patet. Obryami-
 bunoni ē Corpus natã, seu naã mundi hu-
 jus sensibilis. In hoc obry diuinas rationes
 distinguit in hũ noscex, quarum 1^a ē obry
 frãte, materiale altera. Rão Corporis
 ē obry mãe. Rão natis ē obry frãte. Pro-
 bat 13: Multis scis d̄siderant corpus q^d
 Corpus ē obry immune Philicis, et alij fa

cultrantibus; quibus mater. Provat 2: sola Physi-
sica corpus considerat inquantum natura
liber, sui ratione naturali distinguit obiectum Physi-
sicum ab obiecto cuiuslibet alterius scilicet quod
obiectum generale. An patet, inductione facta
ceterarum facultatum Corpus considerantium
sub diversis rationibus, ut Mathematica Cor-
pus respicit subtractione mensurabilium.

I Historiam Physicam hic iterum inpon-
nuntur fore, ut huius facultatis origi-
nem et progressum nosceretur. Sed mactan-
dum reperiuntur immensas moles, et anni
Scholasticae Angustiae non possunt ore
limites extendere. Praevidet et summarie
haec accipite. Physica creditur Adamo
tradita in Paradiso, et ad Posteros man-
fusa, non secus ac reliquae scientiae. Sed quan-
tum floxerit, aut Maxime temporibus
ante diluvianis, nemo ex tanta
antiquitatis caritate delectare potest,
nisi divinare presumat. Post dilu-
vium quamquam homines ceperunt scientiam

colere, sed potissimum studij impendebant
 in abstrusis, seu obscurandis siderum mo-
 nibus in teologia, seu mysterij divinita-
 tis perscrutandis, prout cuique Geni-
 daty exat, et in Politica, seu Civiliqur-
 bernaone. Siq̄ vero alia nactabant,
 nos latet.

8
 Quingenti circā annis An-
 te Chxisty naty (quany ex istoria
 conici potest) florere cepit apud Gre-
 cos, et alios studij Phisicj considera-
 onis. Int̄ Grecos magni fuerunt nomini Par-
 menides, ayus discipulus fuit Zeno, Clea-
 tes, a quo Eleatica dicti s̄, quiejus doctri-
 na postea s̄ secuti, et sub idē fere tempus
 Socrates magnorū Phylsophorū secundus
 pater: ip̄ enī discipulū habuit Platōnē,
 Plato vero Aristē: habuit præterea Eu-
 clidē, et Aristopy, alios que n̄ ignobilis.
 Empedocles enī Agrigentinus, Anaxago-
 ras, Diogenes, Leusippus, ejus que discipu-
 lus Democritus, Crates, ejus que disci-
 pulus Zeno (n̄ ille Cleates, sed alter
 Cynicorū Secta) et post hos omnes Epi-

curus et Phylodamum.

9

Cyrene dixerat
saepe ingeniorum placita, praeceterum mag-
noxy, hanc quae dixerat n̄ parum auge-
at emulas, in varias sectas aviere Phy-
sion cuique placebat. Platonis, aut Zeno-
nis, aut alterius Dogma. Quae Dioge-
nes secuti sunt, Sinici vocantur; qui Pla-
tonis, Academici, qui Euclidis, Mega-
rici; qui Aristippos Cyrenaeici; qui Ze-
nonis, Stoici; et qui Aristoteles, Peripate-
tica. Iste omnes sectae magna contemp-
tione inter se certabant; et barbara fortunaeque
huius, quae illius dogmata plebaiebantur
que ad finem 1°, aut initium 2° seculi Cde-
sig.

10. Eodem tempore oriente fuit
nova Phoenice secta, quae Electica voca-
tae. Eius finis erat de omnibus sectis me-
tiores opiniones seligere, et eas respicere,
quae minus dogma videbantur, unde nec Pla-
tonici, nec Stoici, nec peripatetici erant.
Sed omnino, aut potius omnes secuti, nu-
lly sequebantur inter hos magni habitus.

II ē Aristes.

Seculo autē nono sensū decre-
verant, et defecerant præter Peripate-
ticū. Sectæ reliquæ, et aut innoxie, et
occidente pene unus Aristes regeret. Lex-
tus Aristes pro axioma habebat,
sicut exipiamus, in quibus Catholicæ Re-
ligioni videbat Adversarij; quas æge-
ni opinionēs docuerat. Vir Eticus, quæ
salva fide sustineri n̄ possent, quo vitis
reliquis secte egrius laborabant. Imo
multi Peripatetici conabant, Aristes
ab hac labe vindicare, ejus doctri-
na, et sermo sic commentando, et ad-
tates sensus torquendo ut fide n̄ ad-
versarent.

III

Per quinque, et amplius se-
cula pacifice regnabit Aristes in a-
cademiis: donec aliquid indignū ju-
dicare cepissent, quod libera hominū in-
genia tantū uni homini decederent, ut
in illius verba juravisse viderent. Ex-
cutere quod dicitur // seroile (ut aywan),
jugum, et Sopitas Anaxagore, Epicure,
Aliorum quod doctrinas suscitarent, sed et a-

immulatas uvident' nooy. Multi hanc
novitatz (ut hony more) amplexati s̄, et
vilitate cepit Aristes in quibusd̄ acade-
mis.

13
Nec aonub' tanq̄, et arguti, sed et h̄
conuicijs petebat Aristes ab audacionib'.
Novatores q̄ quonib' int' sedisideant, et
unus quisque diuersiq̄ opinandi sectq̄ sequa-
t' tamq̄ tunc amici s̄, quando oportet in-
Ariste ire: et quilibet laudat cujuslibet al-
terius sententiq̄ et si d̄marig, dummodo
Paxipalena n̄ sit.

14
Int' precipuos nooy Philo-
sophiq̄ Autores numerat Petrus Gassendus
Matematicarū regius professor Parisiis
qui anno 1643 nooy Phisicq̄ systema in-
uenit, aut potius ex Epicuro accepit, et
emendauit. Ejus contemporaneus Renatus Car-
tesius mentē liberiorē abolare permisit,
et quidquid ipsi uerisimili uisū ē q̄ addi-
cionē, motus que naq̄, id tanquā dogma
pronunciavit: nihil ueritatis, quod d̄ tunc
usque in audita contra uniuersalē Gen-
tū omniū opinionē in Philo sophiq̄ inferre.

15 Multinoq; hanc Philofophandioiq; Sagaxi-
 fig; ut Maignanus Saguens Tomas V^o
 centius Toſca Valentinus, et alij, diverſa
 quiſque ſemitarum Anterea multq; academi-
 cus ſuum Axiſq; retinere, et vindicare
 tenacius perſeſtunt. Preſertim cy videant,
 nova ſystemata n̄ demonſtrari, ſed in-
 riti, quoadq; veruſimilitudine: ita ut poſi-
 nt ee Hypotheſes, ſub quib⁹ Phenomena
 naq; facilius (ut ipſi decantant) explicq;
 p. Necaproximi demonſtrant hunc mundum ita ee
 conditum, ut ipſi volunt, ſed utent⁹ ſi in eo yſi-
 ſtemate motus naq; rexy q; proprietates clari-
 us eoſ placent, et veluti oboculos ponant.

16

Ego
 (ut veruſitate) iudico eos n̄ melius phenome-
 na explicare, ſed accommodatius ad vol-
 gij q; dicitur: dixeruſq; totiq; naq; mechanicè d'pin-
 gunt ad inſtar rexy artificialij, prebent
 idq; magis notari honorib⁹, qui quondiano
 uſu aſueſſi videre artefacta illa, quæ ex
 partij divinatione reſultant. Hinc e, q; illi
 majori verboruſq; pompa, et oratorij ſimili-
 tudinib⁹ opinionet elucidant; ſive ſcho-
 laſtice uſqueant, h; dicitur aparet, ea dogma

17
pulchrius defendi, quæ uerius.

Id circou-
nle iudicari, et uobis n̄ in iucundis, uerifi-
my Aristi sistema ita defendere, ut no-
uam opinionem mentionem faciamus, ear-
que in pugnam; sique uero una Aristi
et ueritate n̄ pugnant, eas adoptemus. Sic
fiet, ut eorum sensus, et opinionationes n̄ igno-
rent, et si forte in colloquio in aduersa
licyus Gasendistæ, Gassiesiani, aut cu-
juslibet alterius sectæ Phi, n̄ irideami-
ni tanquam ignoxtantes ea, quæ uulgo s̄ per
univerſam europam circūferunt.

18

Uthocase
quamur, maxime aliqua, quæ minus
utiliter uidebunt, ex uisitatæ scholæ nos-
træ disputationibus parcius tractare, qu-
od uero proxime omittere cyeny annu-
distendat, et materies augeat, hoc uno
modo poterimus uobis satisfaccere. Pax
Deus ut Superiorum iussu uestro profectu
nostro q̄ munera uentura reat.

Libex 1us
De principijs.

Corporis naturae
Caput 1um

Quid sit Corpus.

1 Corporis notio necesse plicatione, nec dispa-
taone prolisq; postulat. Facile eni in-
his concipis et atq; Corporis ideq; Audi-
to eni nomine Corporis statq; intelligi mo-
ly quandoq; sensibile, et affectabile. Sicut
vero ideq; spiritus non nisi abstractq; et val-
de diffusq; dicitur. quia cu sensus minus maxen-
possint intus species proprias spiritus, nullq;
feren aliq; deprehonq; hemus, q^a spiritus, quq;
eos n^o ee Corpus, sed alterius generis subs-
taaq;, quq; quomodo sit? ignoramus.

2 Tamq; a
crit disputat, in quo stet deceptus Corporis.
1^a sententia a seuit, corpus ee entitatz di-
uisibile, sive diantq; partib^{us} inaequalib^{us};
et ma vero spiritus. - 2^a Corpus ee q^o di-
ci ordinq; ad mag; reus vero spiritus. - 3^a

quod dicitur ordines ad quantitatem vocat
corpus; spiritus autem, qualitatis ordines
non dicitur. = 1^a Corpus definitur substantia
penetrabilis et aliam eiusdem rationis, et spi-
ritus e diversus.

3 Non licet ex Superiorum
prescripto, hac dextera modo se disputare
nec si liceret plerumque. Sed et oporteat tractationem
de Corpore ad eum inchoare, breviter
super hoc nosmetipsos mentis aperiemus. = 1^a
sententia displicet: quia punctus Zen-
onici non dicitur partibus integran-
tibus, et tamen
Corpus. = 2^a quod animas Brutorum perfectio-
rum indivisibiles, et apud Divum Thomam plu-
res que alios, et tamen apud omnes Corpo-
res, et non spirituales. = 3^a quod multi Theo-
logi admittunt positivam Angelum non esse
partibus integralibus, ille tamen Corpus non est,
et spiritus.

4 Nec dicatur punctus Zenonici, et
animas Brutorum perfectiorum non esse Corpus,
sed quid Corporeum, quod valde diversum est. =
Nam istud est mere voces. = Preterea quan-
do Philosophus ut Contempletur naturam Corpoream,
definit Corpus, debet definire quid quid

7
de Phisica Consideratione in hoc puncto; Corporey autq; prout una ponit spiritali, et subiacet mutationib; de Phisica Consideratione e: q; dare debet explanatione, quae omni Corporeo conveniat. = Denique extra hanc questionem, nullus ponit species medij int' Corpus, et spiritus: cuiusmodi hic ad hunc Corporey, q; neque spiritus, neque Corpus sit? Praesertim cum fiat applicatio Corporis diminuta ad Phisicam considerationem.

3
Duplicit 2^a sententia 1°, quia ipsa materia e Corporea, et tamen dicitur ordinem ad magis sive ad se ipsam. = 2° q^a anima rationalis in quantum receptivum in materia procul dubio dicitur ordinem ad magis; et nihil hominis anima rationalis in quantum receptivum non e Corporea. = 3^a sententia duplici propter similes rationes: quantitas enim Corporea e, quae dicitur ordinem ad quantitatem, q^a nulla res dicitur ordinem ad se ipsam.

6
Duplicit 2^a sententia 1°: q^a Corpus, q^o (ut diximus) hic debet sumi pro Corporeo, dicitur p^r e^o substantia

cy dent' accidentia corporea, que sub-
stantia n^o. = 2°: q^a inpenetrabilitas cy a-
lio ejusde rationis n^o reperit' in omni cor-
pore: duo quippe gradus caloris cor-
poris //, et ejusde rationis, et tamen penetra-
t', quando fit intensio qualitatis juxta
provocabile sententia. Et in sententia omni-
g^o peripateticorum calidus, et calidus penetrant', et ta-
men // Corporei, et ejusde rationis, eodemque sin-
de linea forme accidentalis.

3°: q^a presencia seu
locatio unius Angeli, in loco A. et presencia
alterius Angeli in loco B. // id est presencias
(ut patet) nequeunt penetrari, abque ejan-
de rationis, q^o exunt Corporee, q^o ablatidye. In-
penetrabilitas igit' cy alio ejusde rationis n^o
distinctiva esse Corporei.

Mihi videt' clarior
idea corporis hęc: entitas naturalit' atingi-
bilis p^a sensus. Hęc idea usus ē Christus Do-
minus, cy Discipulis dubitantib' an esset spi-
ritus, qui eis apparuerat, se palpando prebu-
it dicent' palpate, et videte, q^a spiritus car-
nis estosa, n^o hęc, sicut me videtis hęc: qua-
si nulli firmiter signis Corporeis nanc' possete

exhibere, quae attingibilitate per se sua.
Confirmat ex eo, quod sancti Patres, et anni-
qui Philo frequent, pro eodem usurpant cor-
porey, et sensibile.

3. Pluribus de his hanc pro-
uocatione de: omne corporey est sensibile na-
turalit; omne uero, quod non est corporey
y, naturalit sensibile non est naturalit
sensibilitas est de se corporey. Quod in
p^o de itaq; intelligimus nisi prae, quod om-
ni de finit conueniat, et nulli praedi-
ty?

10. Opones 1°: sensibilitas potius uidet pa-
rtio corporey, quae est ea: ex eo in, quod res se
corporea, aut, quod sit sensibile: quod isten
est de se primariu corporey. = Pro, hoc
arguitur iniquitate aduersarios: quod in de-
nemabilitas, et ordo ad mag, ordo, quae ad
quantitate eodem, aut fortiori iure uident
passiones corporey. = Pro iteru quod (ut praer-
monu) non licet nobis, inuultu question-
essa minax de deceptu rigoro se primari
Metapho corporey. Pluribus querimus, talis
deceptu, qui omni, et soli corporey conueniat, et
sit uelut ipse caract nobis nobis, ut postea

possimus de re nota disputare sine ambi-
guitate. Tali autem est, quae dedimus.

11.

Obijcietur:

Substantia non videtur, neque, audit; sed quoniam sentitur quod
Substantia non potest esse corporea. Nam autem: quod
tamen videntur, et audiuntur accidentia coloris, so-
nitus, &c. non vero ipsa substantia. — Distinguo
autem substantiam non videtur, auditur &c. immedia-
te, et per se ipsam, secundo; mediate, et per ac-
cidentia, nego. Nemo tamen que negabit
hanc locutionem, video hunc tango lapidem,
audis Penam: quod sentire mediis accidentibus,
est vere sentire substantiam.

12

Instatur quod etiam animam

rationalis sentietur: quod mediis accidentibus corporeis
scilicet organizatione humana inno-
scimus, ubi est anima, sicut medio calo-
re, diaphanitate, &c. inno-scimus, ubi est sub-
stantia ignis. — Nemo ergo hoc discimus est intari-
mus ralis, et substantiam corpoream, quod accidentia
sensibilia non in anima per receptionem; sicut
in substantiis corporeis: unde si ex aliquibus
accidentibus corporeis inno-scimus adesse animam
ralem, &c. ex organizatione humana, hoc est
anima sentire, sed anima infere: sicut

quando videmus fumy, inferimus a
de se igne, at vero quando nos sumus ad
se lapidz ex colore duritie &c, hoc n^o me
xy inferre sed lapidz videre, et sentire.

13

Obji

ci^o 3: Angeli de se videntur ab honorib^{us} q^{ui} attingi-
biles s^{unt} p^{er} sensus; atque n^{on} s^{unt} Corpora: q^{ui} Reo
1° distinguendo an^{te}: Angeli naturalit^{er} videntur ab
honorib^{us} nego, super naturalit^{er}, concedo. Spiritu
videre n^{on} potest ab oculo Corporeo sui vultu
naturalit^{er} derelicto sed theologi multu asse-
mant organu Corporeu posse super naturalit^{er}
et elevari, ut spiritus attingat.

14

Reo 2°, neg

ando an^{te} in iugoso sensu. In apparitio-
ne Angeloru n^{on} videt Angelus, ab oculo hu-
mano. Iusta aliqui videt quoddam Corp-
us aëreus, vel aqueus, aut tenuissime alte-
rius mag^{is} assumptu ab Angelo, eoque int^{er}
duol^{um} cit^{um} ibi ad se Angely. Iusta alios n^{on} videt
sed immutat h^{oc} fantasia, ut putet se
videre, q^{ui} vero n^{on} videt, hac d^{ix}erit nihil
sanctimus: sub quâvis eni sententia eque

Solvet argum. Ad unq. addo: q^d apud nos
Philosophi sectatores, talis visio p^{er} agit^{ur} p^{er} hoc q^d
Angelus pulsset organum sensorium, et quomo-
veat eodem modo, ac radij lucis a Corpore
reflexi eundem moverent, sic tale Corpus ade-
ret.

Capitulum 23.

Cartesij Sententia de Conceptu Corporis.

15 Nosq. sig. in hoc, ut implevisque, arripit Car-
tesius. Definit Corpus p^{er} extensionem, et me-
surabilitatem. ita ut Corpus sit quid quid exten-
sum est, et mensuratum habere potest. De-
quoniam ad hoc affirmat impossibile proferri est
esse spatium omni Corpore vacuo: q^d spatium q^d
libet est mensurabile est enim magnum, spatium,
palmare, l. ut palmare, &c. Sicut quod
libet spatium est mensurabile: q^d quod libet ex-
tensum est Corpus: q^d impossibile est vacuū. Adde
q^d ultra terram, et Caelum nō datur vacuitas illa
quae nō nisi spatium imaginariū vocare so-
lemus. Quia ibi dāpimus extensionem, et men-
surabilitatem: datur enim unum palmare spatium,

et alt, et alt, et sic inde finite; ubicunque
 utq; extensio dat' dat' e' Corpus; quine a-
 fiet Corporis esse. Si obtricias; q; post Cely
 dan' Corpora, et Corpora in infinitu; renu-
 ut vocare e'q; extensione Corporu; infinitu;
 vocat vero indefinitu;.

16

Ad adinuendy predic-
 ty Depty Corporu; hoc fundamento mochi-
 ly ides xeny, quz s; veluti ignate; mentinosq;
 vey s;. In hac ppe stabilienda multu; e' Ca-
 tecius. Inde subsumu; atqui sapere Corpus
 ad instar extensi, et mensurabile e' idea, quz
 1° sese objicit menti nosq;, et veluti ignata intu-
 s; e' vera Corporis idea.

18

Aliq; ratione addis: q^o e'
 extensy; q^o e' extensy et mensurabile e' aliquid
 q^a n̄ potest e' mensurabile q^o nihil e' atqui
 n̄ e' spiritus: q^a spiritus repugnat mensura-
 bilitas, et extensio; q^o e' Corpus. Ma advide-
 ty q; evidens, quz hec; q^o e' magnu; et parv;
 e' aliquid. Minor extae. Hinc inferat abso-
 lutu; impossibilitate vacuit, ad minus quena-
 nig plenitudine inna; et ex ma mundi p^a in-
 definita ex pacia, ex his etiq; eludit, haruo

ces spatij extensio, et Corpus idē p[ro]x[im]us fig-
nare.

18. Prima r[ati]o desumpta ex ideis claris, et
veluti ignatis, meo iudicio, militat in ma-
tesuy. Nō deipere extramundū quādg[ue] va-
citatē omni Corpore exor[is]t[ur], ē idea veluti ign-
nata in hū: ita ut omnes e[ss]e vacitatē despi-
ant: et forte usque ad Cartesij nulli, vel pau-
cissimis in mente venit illa Corporis indefi-
nita plenitudo: q̄ tales idē v[er]g[unt] s[ed] q̄ alma-
Cely nulli dat Corpus, sed mera vacuitas.

19. Pre-
terea falsę ē illa idea, in quā veluti ex
in peni n[on] incidimus et ignobentes, e[ss]e veras.
Idea, quę primo sese offert menti n[ost]rę, e[ss]e
atq[ue] cogitamus ē ad instar iuberis al-
lati. Si tenebras volumus imaginari apa-
rent nobis instar coloris nigri e[ss]e sint me-
ra carentia. E[ss]e Antipodas concipimus, e-
ce stat[im] in mente venit figura hōi[is] invec-
si, qualis e[ss]et ille, quę apudib[us] suspende-
rent de tecto, et primo aspectu videt h[uius]m-
od[um] ne hōes illi suo pondere cadant de terra.

vexus Cely: representat enī nobis terra
 illa tanquā tecu, cuius padimentū ē
 cely. Iste idē quē s^o se immentē inge-
 runt cubis n̄ in/muctis, postea veron-
 tu illas corrigi p^a discursū et medita-
 tione.

20 Secunda rāo Cartesij q̄ n̄ hēt: orit̄
 enī ejus apaxens difficultas ex inopia ver-
 borū idiomatici humani, ex qua fit, q^d
 quando loquimur de n̄ ente, seu carenti,
 n̄ hēmus voces, quib^{us} propriis eay idē
 apexiamus, et modo quodq^{ue} abusive un-
 mur hū propriis entiy. Sic dicimus, mag-
 nā aūtā immensā inānitā intermi-
navile nihilū: eū magnitudo, et immensi-
 tas sint perfectiones entiy. Quoniam propri-
 as voces n̄ habemus, assumimus eas, quę
 magis afines vident^{ur}, aut minus distantes.

21 Præter inopiam idiomatici ē et alia causa.
 scilicet q^d tantū hēmus species proprias
 circa ea obta, quę attingimus p^a sensu: p^a
 inde n̄ hēmus species proprias circa spi.

spiritus, neque circa eam: utrumque
enim per sensum attingi nequit. Unde quando
mens nostra in se obta ista, per alienas spe-
cies in se, in se sequens que non inhihiore; sed da-
ab in nacte; et Confuse, ut eorum attributi non po-
sit daxe nomina, nisi mutuata ab idem no-
ni, quas in his hēt. Hinc oritur antiquitas in-
explicacione, et nascuntur arguta presentis si-
milia.

22. Itaque vera in vacuitate ultra ce-
lesti in dat longitudine, latitudo, aut profun-
ditas, et capacitas, ut impleat Corpore, quod
sit longum, latum, et profundum. Hec capacitas
non est aliquid actus, sed mera possibilitas, qualem si-
derare debemus in hoc mundo, antequam produca-
retur a Deo. Sed quomodo per sensum non discernimus illud,
inanequeque est parum nihil, et in se in se per
speciem propria. Corpore, et facimus et divi-
sibile in partes determinate figura: exempli
gratia, ut discipiamus posse esse in illo loco ima-
ginario Corpus cubicum, aut orbiculare, di-
scipimus ibi esse vacuitatem cubicam, aut orbicula-
rem. Sed hec non ita sunt quod ibi in dat retentitas, ut

Cubicitas, & potest ut dentur tales figurae, si Cor-
pus creetur.

23 Ex praefata Doctrina rēo more
nostre scholasticae ad Primū Chartesij argu-
ty, negando maiore, quae nulla urgenti raone
hucusque probatae. Nō q^o ait Cartesius,
Dey fore falacē, sicut idē clare, et velute
incite eent falsē honorat ex eo q^o ipse iudicat,
Dey eē unicū causā intensionis, et mentis nos-
trę nihil agere, sed prius pati, q^o nulli
Theologo Hispano persuadebit. = 2° rēo negg-
do minore: nō ē idea clara, et perspicua Corpo-
ris extensio, et mensurabilitas: q^a sub hoc cap-
ite confundit, et vacuitate, quae enī concipimus
maiorē, l. minorē, proinde quae mensurabilis,
unde falsē in modo nostro capiendi, quāvis
nō re ipsa, confundit Corpus et nō Corpore: q^a nec
nō ē idea clara.

24 Neque rēas, q^o in dione Car-
tesiana nō confundit Corpus et alio, q^a va-
cuitas illa, cuiusquam intendimus Confundi,
nō dat, nec ē possibilis. (Non iniquē) hoc opo-
nat: q^a prius quā q^o hocē circūly facere om-
nes qui Cartesij nō sequuntur, iudicantē

possibile: q̄ d̄ fundy corpus cy alio possibili.
q̄ n̄ hent idēq̄ clarę, et perspicuę Corporis.
imo si vacitas est impossibilis, quando eḡ, ut
cy que d̄cipimus, d̄cipimus illę magnę, aut
paręq̄: q̄ s̄ in hoc statēsa Corporis, d̄ fundi-
mus corpus cy in possibili. Tuḡ q̄ idea d̄ fu-
por?

25

Multo minus idea Cartesi ē incita, et
ingenita menti. Vel dicat nobis Cartesius, num
ipse sit autor hujus d̄ionis? Hęc (ut judico) fe-
xerit, si quis velit illę hęc Gloria spoliare. Mo-
do sic: sicut idea incita, fere omnes hōes Ph̄
hanc d̄ionę inveniēnt, neque reliquisent i-
lli elaudę hujus invencionis. Quin potius ex
perienēcia patet, q̄ incipientib̄ Ph̄iariē fixa Cor-
pus, obvia venit idea rei tractabilis, et palpa-
bilis ad d̄mad̄sionę spiritus.

26

Ad 25 arguty in-
f̄na r̄eo, distinguendo m̄axę: q̄ ē m̄surabi-
le, et extensy in sensu p̄rio ē aliquid r̄edo; q̄ ē
m̄surabile, et extensy in sensu abusivo ē ali-
quid, nego m̄axę. Itat̄ ex d̄ic̄is.

27

Forse mixemini,
q̄ t̄q̄ prolixius fuerim examinanda, et resu-

tanda hac Cartesij deone. Sed mixam
desineti, si anima uertatis, illud doctri-
nae filij eē in principijs fidei valde lubricis q̄
ex sequentijs in pugnaorib' apprehendeti.

28

Impu

gnat 1° Cartesius, q^a ex eius doctrina, se-
quitur Corpora eē eterna a parte ante, idē
habuisse principij, ad q^d prooandū v̄idete
mus p^r totū reuo eternitatis spaciū hoc ubi
mundus ē. Certe concipimus idē spaciū qu-
iudq̄ extēsi, et magni, & hoc sufficiat apud
Cartesij, ut illud sit Corpus: q̄ spaciū hoc p^r
totū reuo eternitatis fuit Corpus: q̄ Corpora
eterna a parte ante. = Adde, q^d Corpora eēt
etq̄ eterna a parte post, idē nunquā desin-
enda. Si hoc appareat, demus, q^d mundus des-
mueret. Dico, iuxta principia Cartesij, nul-
ly Corpus parisse: q^a nunc desuperamus spaci-
ū hoc magnū, ubi Mundus s̄titerat; & spaciū
hoc, ut pote extēsi, apud ipsū, ē Corpus: q̄ ma-
neret Corpus eque magnū, et nulla ex parte di-
minuti.

29

Impugnatio 2° q^a sequitur, Corpora cre-

ab aë entia varia inexistendo, n̄ fecerit
ac Deus. Ratio ē: q̄d omne spatij imagi-
narij n̄ potest n̄ ēē pleny Corporib; alio-
qui daretur vacuy q̄d impossibile pronus re
putat Cartesius.

30 Impugnatio 3. q̄ sequitur,
Dei n̄ fuisse liberj in creacione maḡ Corpo-
reg, q̄d ut intelligas, finge Dei nihiloo
luisse Creare. Tunc reformul ad principia
Cartesij existerent tot partes maḡ, quot mo-
do existunt. Quia tunc deperemus spatij
illud maḡ, quot eo ipso q̄d sit extensy n̄
potest n̄ ēē Corpus: q̄d Deus n̄ potuit efficere,
ut Corporea hec massa n̄ existeret.

31 Quarto
impugnatio: q̄ sequitur (sic ex parte p̄scaute
mur) corporeg hanc massq̄ n̄ fuisse creatq̄. Quia
q̄d eo naa rei n̄ potest n̄ existere etiq̄ cetera actioneg
agentis, n̄ indiget creacione, ut existat; sed pleni-
tudo Corporey cartesiana eo naa rei n̄ potest n̄ exi-
tere etiq̄ cetera actioneg agentis: q̄ n̄ indiget creacio-
ne. Si veritatq̄ minoris recipias, deniq̄ finge, q̄d
Deus n̄ creavisset. Rogo Cartesij: spatij, in

in quo hic mundus xance est extensus,
 ann 2. Sicutat 2^a, idē sibi dicitur heat de
 spacijs, que modo dantur ultra Cely. Sicutat
 13. q^o dicitur spacijs est corpus, propterea eius princi-
 pia: q^o alia actione agentis, existet corpus.

Impugnatio 3°: q^a sequit^r Corpus Christi nec
 in Eucharistia. Quod sic probat: ibi dicitur
 extensio Corporis Christi: q^o si esset Corpus
 confectus in extensione, ibi dicitur Christi Cor-
 pus. Aut extensio Christi, et Corpus Christi
 idē ē; sed ibi dicitur extensio Christi: q^o dicitur Cor-
 pus Christi. Major negare n^o potest Carte-
 sium; n^o apud ipsos q^o extensio, et Corpus
 synonyme.

33. Impugnatio 6°: q^a sequit^r q^d in lu-
 charistia manet ma Corporea parit^r
 ē: q^a ibi dicitur eadē extensio, que antea dabat^r,
 sed extensio que antea dabat^r, erat effecta mag^s
 parit^r q^o ibi dicitur effecta mag^s parit^r. Minor
 mediata deductio ex principijs Cartesij. Ne-
 ille potest esse, Corpus Christi se ibi quodq^o
 modo definitivo, ut nos loquimur. Namq^o
 si modus definitivus impossibilis ē, si esset Cor-

poni considerat in actuali extensione, ut p^o
pendenti habet.

39

Impugnatur 1° q^o sequitur, q^o
Corpora hucusque Creata sunt infinita.
Res Cartesii, e^o indefinita. Designati-
one huius vocis n^o curo. Sic arguitor: In-
definitus e^o id^o ac infinitus. In 3° sup^oimus q^o
Corpora s^o infinita, e^o apud ipsa indefinita
sunt. Si 2°, dicit: Corpora n^o s^o indita,
sed absolute infinita. Quod sic probo: infi-
nitus e^o, q^o sub serua numeratione pertran-
siri nequit, atq^{ue} Corpora nequeunt p^o tran-
siri sub serua numeratione: q^o s^o infinita. Veritas
minoris sic ostendit ex principio Cartesii. Post
Cetera dant^{ur} Corpora, q^o ibi Concipimus spatii,
spacii que e^o Corpus, n^o e^o extensy. Transeamus
hec Corpora, quid postea dant^{ur}? dicit dant^{ur} ali-
a Corpora, q^o ibi Concipimus spatii. Post hec
Corpora dant^{ur} ne alia? Si pugnat^{ur} xere dant^{ur}
alia, et alia, et aut nunqu^{am} peruenire possum^{us}
ad Corpus q^o sit ultimum: q^o Corpora sub serua
p^o transiri nequeunt: q^o absolute infinita. Sive
re statuat aliquis limit^{um}, et dicit, tam^{en} perueniri
posset ad Corpus, q^o ultimum sit, dico: post illy d^o capi

primus spatij, in seculo ac ille dicitur spatij
 na cely. At qui post ultimum Corpus n̄ dant alia
 Corpora: q̄ effea Corpora n̄ s̄nt in spatij, et ex
 tensione.

35 Impugnatio 8° q^a sequit^r q^o Deus n̄ po-
 sit destruere Corpora. Demus, q^o destruat De-
 us omne Corpus iterny inno ambitu hujus A-
 aly. Tunc eadē dista dabit^r int^r uny, et altery
 party, ac nunc dat^r q̄ int^r vally mediy exū-
 teny: q̄ Corpus: q̄ quātib^{us} destruat omne Corpus
 iterny intra hanc Aaly, Aaly tamē erit plena
 Corpore: q̄ quātib^{us} destruat, n̄ destruet.

36 Hec ab-
 surda, quę sequunt^r ex Cartesij deone. Exami-
 net quisq^{ue}, quicq^{ue} legexit, an p^o legitimę de-
 ductionē inferant^r ex ejus doctrina, et an salva
 fide subtrahi possint p^oteraque ex illis? No-
 to Aristotelicę judicę sed quemlibet hūm^o q^u
 nulla preoccupaone, aut prejudicio mentis labo-
 ret, qualē postulat sepe Cartesius, ut de suis o-
 pinionib^{us} fiat Crisus. Ad systema composition^{is}
 Corpory transeamus.

Caput 3°

An Corpora sint simplicia,
 An Composita?

37 Supponendū ē, omnia Corpora, quę in hoc mundo
citantur, eē integralit̄ Composita. Corpus eni
palmarū componit̄ ex duobus palmis, palma
revera ex duobus semipalmis, et sic de reliquis.
Ergo autē in hac integrali divisione Corporis po-
simus pervenire ad punctū indivisibile, q̄d atomū
vocant? discutiet̄ alius.

38 Presens q̄ questio r̄pro-
cedit de d̄positione quantiva, et integrali, & de
sensibili. Idē, inquirimus, an omnia, et singula
puncta Corporis componant̄ ex duplici, triplici,
aut pluribus partibus, ad eū modū, quo omnes, et si-
ngulę partes hanc componunt̄ ex Corpore, et anima Dus

39 sunt sententię. Omnes tunc Atomiſtę, tunc reli-
qui Corpusculares Philoſophi asserunt, Corpora ita ex
sola materia (magis vocant, licet improprie, suas
atomos, aut Corpuscula) Aristoteles vero, et quot
quot eę sequant̄, defendunt omnia Corpora d̄po-
sita eē: et ita ex materia, et forma. Nos in hoc capi-
te anominę s̄q̄ abſtinebimus, ut demonstratio
h̄ d̄ d̄ statuiamus.

40 Sit d̄ d̄: omnia Corpora mu-
tationi obnoxia. Et d̄posita, nec sunt eē simpli-
cia. Ad provocandę p̄p̄ulo, ut d̄ponant̄ id, q̄d ane-

minz negari potest scilicet substaa. Corpo
reas mutari dventi que in alias, ut ligny
mutat in igny pars alimenticuu in carnem
hoc in Cadaver.

91 Hoc supposito, prout dicitur: po-
tius ligny & desinit ee ligny, et incipit ee
ignis, ignis dat in reu naa ligny illud, q
perijt extris e evidens ppo. Ergo aliqua pars lig-
ni perijt. Cea bonae: nq manentib' omnib'
partib' rei, res manet. At qui n' perijt ma-
ter, ex qua d' tabat ligny, ut ipsi d' cadunt: q' p'el'
mag' altera pars intuebat ligny.

92 Adiona-
tio, et evidens e' disensus iste, ut e' suu vim ag-
noscant etiq' aduersarij. Dicunt q', p'el'ma-
q' d'axi d'vinatione q'undq', et modificatione
particulary mag' int' se. Sic quando desinit
ligny, auferit illa detrata d'vinae parti-
y, vicijus illa ma' erat ligny, et advenit a-
liadiversa d'vinae p'edictary partiy, vicij-
us illa ma' e' ignis. Sed hinc (addunt) n'
p'ouat' f'ra aristote lica.

93 Non intendimus

hic frās Aristelicas stantere, q^d postea
faciemus, d ostendere Corpora nalia nario
ēē Composita. Admitto itaque responsionē
Adversarij sub hac duplici dditione. Prima,
q^d illa dvināo, aut modificāo (aut quo
cunque alio nomine donet, ē vere distan
mā. 2^a, q^d predicta modificāo ē essentiali
Corpori nali, & ligno: idē, ē aliquid diffi
cul ligni.

¶ Et manque dditionē probabo, et 1° 1°.
modificāo partij māg vicijus māe ligny
aufert incorruptione ligni, et aut n̄ det in de
ry nāa; atqui māa n̄ aufert, et aut n̄ sit in re
ry nāa; q̄ talis modificāo n̄ ē ipsa māa, sed a
liud disty. Māa n̄, negat, dcedit? S̄ dcedit,
tenuo assumpti: n̄q̄ mōre doctina Adversari
ory, et Coa fluit. Si negat, infero: q̄ Corrupto lig
no, n̄ aufert illa detrala dvināo partij māg.
S̄ negari n̄ potest, quia ē dtradictoria negat.
Atqui manente illa detrala dvināone partij mā
g, manet ligny, apud ipsos: q̄ Corrupto ligno,
manet ligny.

43

Sicere pelis, daniquandq̄ di-

homo n̄ realz, sed mo daly tany, hoc ver
 bo involvete difficultatz, ut suo loco dicemus. Hoc
 firmz debet eē magz distingui ab illa vinatione,
 itaut vaxz sit dicere, vinao n̄ eē māa ipsa. n̄ hec
 duo subta māa, et vinao subeunt p̄tata m̄adic
 tozia: q̄^a verūficat, māa existit vinao n̄ existit.

46

Pro

vo 29 Additionz: si defiat vinao particularz,
 et nihil aliud defiat, deficit lignz, sive, q̄^o idz
 eē, deficit eē lignz, ut n̄ negant: q̄ talis vinao eē ip
 sy eē lignz. R̄ao Cog: q̄^a intelligi n̄ potest, q̄^d de
 fiat sola, et unica vinao, et etiqz defiat eē lig
 nū, et tamz vinao n̄ sit ip̄sy eē lignz: q̄^a si vini
nao distinguit̄ ab eē lignz, deficiente vinaone,
 et deficiente simul eē lignz, deficiunt duz res, et
 n̄ deficit sola vinao. Ergo si deficiente sola vini
naone, deficit eē lignz, vinao eē ip̄sy eē lignz, si
 veē essentiali, et inminseca ligno.

47

Hic stabiliti,

instaurat ad nosz prooan d̄ Cii noztre. Corpo
 ra omnia stant ex māa, et vinaone partieu
 ray magz; atquū istz s̄ p̄axter distz: q̄ Corpora
 omnia stant partib̄ istz sedi stii: q̄^d ip̄posita.

28 Exget. demus, q^d in ligno, et in igne n^ol daxe
t^r p^rel mag. Dico: q^d antequam fiat ignis, dat
ignis: q^d antequam fiat ignis dat tota ma^a ig-
nis: q^d si ignis nihil aliud e^t, quae ma^a, antequam
fiat ignis, dat ignis. Similit^r postquam destructus
e^t lignus, dat lignus: q^d postquam destructus
e^t lignus, dat tota ma^a ligni. q^d si lignus n^ol aliud
e^t, p^rel mag, destructo ligno, aduc dat lignus.
Igit^r in d^o positione Corporum n^ol ponenda e^t, si-
mul cu^m ma^a, altera pars, sive casus mixta^o vi-
na^o, sive aliquid aliud, de quo postea. Ergo Cor-
pora n^ol d^o posita.

29 Hec d^o magni momenti
e^t: n^ol si d^o veraxij Cogant^r admittere aliquam
entitatem dist^o am^a in Compositione Corporum,
facile, ut judico, admittere fa^o Aristotelicas;
si per se antea negare, parum nos premere suu^m.
potissimis arguti circa educationem fraxij; hec eni-
arguta eque militabunt d^o ma ipsos.

50 Obicies 1°: De-
us potius d^o d^o Corpora simplicia: q^d ita dididi.
In d^o cedi debet in obsequium d^o omnipotes. Coafluit,
q^d n^ol debemus multiplicare entitates sine funda-

mento juxta d'mine proloquii: et illud systema optimi exit, q^d simplicius explicat res, et n̄ abstrus arbitarias entitates.

31

Res defini-

quendañ: Deus potius. Idem Corpora simplicia dicitur inobnoxia, sive generabilia et corruptibilia, nego, n̄ generabilia, nec corruptibilia, deo. Inceptu Corporis n̄ e^t, q^d repugnet simplicitati: unde possibile e^t Corpus simplex. Sed q^d ita n̄ sint de facto Corpora, proinde dicitur eorum vicissitudo, et mansuetudo unius in alio, cu^m qua n̄ potest dponi simplicitas, cu^m diximus.

32

Obicies 2° si Corpus nate daret essentialit^r duob^{us}, aut plurib^{us} partib^{us}, tales partes penetrarent in se, q^d tales partes n̄ e^{ss}ent Corpore: q^d altera salt^{im} e^{ss}et spiritus, aut spiritalis. At qui absurdus e^{ss}et dicere Corpora nalia nate daret ex parte spirituali: q^d.

33

Res, de se

antem negando 19 Cog. Cert^u e^{ss}et, q^d Corpus n̄ potest penetrare in ali^o Corpore. Sed hoc intelligi debet de Corpore Completo respectu alterius Corporis pleni, aut etig^o de una ma^g respectu alterius ma^g; n̄ aut^{em} de ma^g respectu illius parti^{is}, vel parti^{is}.

quibusq; dponit totij nate. Nam q^a generatione, re-
sistit p^r quantitate (sive hestit dista, sive indista,
amaa, de quo postea) Quantitas vero e propriaetas
mag; unde ma n potest penetrari cy aliamaa, q^a
magis hiet quantitate; Corpus vero dpleh n potest
penetrari, cy alio, q^a unumq;e stat ma hente
quantitate. Cy aut; illa alia Corpora, que simul
cy ma dntur dposita, n heat ex sequantitate, ne-
cun n posu penetrari cy ma, licet sit Corpora.

39

Obje-
cies 3°: se Corpora nent simplicia, uny q^d q^d Corpus
n est uny, sed duo, aut tria; hoc e ma d unumq;
dy loquendi g. = Reso distinguendo maor; uny q^d q^d
Corpus n est uny unitate simplicitatis, deo; unita-
te dpositionis, nego. Nota sint Phos est duo genera
unitati, et alibi explicabunt. Interea retorquetur
q^d uny in Corpore integra ut d dextato: ligny palmi
n est uny ligny, n duo, aut quatuor, juxta d unumq;
loquendi mody; et tam stat partibus int; sedisti, ne-
pe duob; semipal mi, quatuor quartis palmi, octo
octaviis, & a. Dicq; partes ee unitas, uniony que dare
dposito denominaciony unius.

Caput 2°.

Judicium Atomistarum, et Corpuscu-
larum Philosophorum circa dispositionem
Corporum.

Autores namque, seu philosophi, huiusmodi divisionem
disponunt in duas classes. Primi vocantur Atomistae, 2^{di} Corpusculari-
dici possunt. Conveniunt utriusque, in eo, quod corpora
omnia unice componuntur ex minutissimis partibus ma-
teriae. Differunt autem in eo, quod 1° adferunt par-
ticulas magis admodum minutas, ut propterea insepa-
ribiles sint, et indivisibiles, sive proprie Atomistae.
2° negant, possideri particulas magis, quae sunt in-
divisibiles, et careat omni extensione, unde adfer-
unt, quosdam Corpuscula, aut exiguae molecu-
lar, ex quibus omniaitant. In prima classe
stant Epicurus, alijque ex antiquis, ex res-
pensionibus vero sabuens Maignan, Tosca, et alij
secundum Gassendium. In 2^a classe, cum aliquibus ex
antiquis, renatus Descartes, quoque Aëolus

36. Item omnes isti Philosophi tunc Atomistae, tunc Cor-
pusculari dividuntur. Alij cred-

duntaxat particulas ex quibus volunt omnia ita
esse diversis speciebus. Sic Anaxagoras et Aliqui
b^o antiquis, et modernis. Alij etiam volunt om-
nes particulas magis esse ejusdem speciei naturae, et so-
ly differre pene figuris: aliqui enim sunt cuspidate,
alij obtuse, alij hamatis, et uncinatis, alij
levigatis, alij asperis, hirsutis, Ramosis, alij
triangularibus, alij cubicis, cylindricis, Pyrami-
dalis, et denique ex omni figura, quan-
tometre agnoscunt regulari, et irregulari. In ha-
c classe stant Galenus, Cartesius, et plerique ex
modernis.

37 De prima divisione Phoxyn curamus
in hoc loco: utrum enim particulae magis sint infectiles.
Atomis, an Moleculis amplius, et amplius divisi-
bilis? tractabimus et de ordine fiat sermo qui
ad presentem attinet, haec circumstantia non variat nota-
bile systema.

38 2^a divisio est magis ad rem: ideo de
uno summe systemate tractabimus in hoc, et
sequenti Capite. In presenti agemus de his quae Corpora
sunt homogenea, seu simularia defendunt. et 1° sermo habet.

Cartesius, qui plausibili hypothesis systemate magis pingit.
 Supponit, ut diximus, materia, et forma mundi quam
 magis indefinita. Deinde vero illa pars, ex qua mun-
 dus formaturus erat, divisit, et sicut in parvos cubos,
 aut prismata. Et particulas sic divisas impulsit inhi-
 ry: at rita, ut omnes particule circa idem centrum rota-
 rent, sed variis vortices fecit. Tot numero, quot off-
 tele, fixæ, Planete, et Terra, que apud ipsos fuit
 axis fixus, nunc vero Planetæ.

39
 In unoquoque ex his
 vorticibus singule particule hent duplicem motum: alte-
 rum, quo moventur, circa commune centrum vorticis; alterum,
 quo una queq; rotat' circa suum centrum, et ut ita dicam,
 in se ipsa revolvit. Hinc accidit, ut diuina collisione
 partium int' se frangerentur Anguli Cuborum, et particule
 illæ Cubicæ fierent globulose.

60
 Ex fragmentis autem
 Corporulorum Clases facte s. Prima minutissimus pul-
 vis, et ut magis dici potest, subtilis. 2^a crassiora que
 frustula, que diversas hent figuras, prout casus, et
 fortuna dedit; de frangerentur. 3° autem, q^o Cartesius
 addit scilicet, q^o vortex terre impulsu suo rotationis
 amavit vortices Lunæ, et coegit, ut circa Axis terre pos-

61
vires, et que terrę Planeta, et postea cortex Solis
et terrę, et Lunę accipiat, sicut que Planetas suos,
et his similia; hoc ad considerandę astronomię per-
tinet; ideo q^d hic omitendę judicavi.

Quod autem spec-

tat ex illa colitione mixta elementy resultavit. 1^a
pulvis ille minutissimus, quę vocat mag^a subtlę. 2^a
globuli supra dicti, quos vocat mag^a celestę. 3^a frac-
menta illa diversę any figurany, quę vocat mag^a
morsę. Ex primo elemento transit sidera. Ex secundo
Cęly, et Aer: nisi q^d Cęly hęc immixtas plures parti-
culas 1^æ elementi, et aer pauciores. Aqua itat ex par-
ticulis tercię elementi flexibilib⁹; addita quadę do-
ci particulary 1^æ et 2^æ. Denique Corpora solida, &
terra, fiunt ex particulis tercię elementi, quę ut
ramosę vario nexu in se plicant, et solidant: nec
desunt aliquę particulę primi, et 2^æ, quę vacuola im-
pleant.

62
His trib⁹ elementi sponit omnia Corpora. ^{pp} Per
autę fundamentales, quę s^u velut referaturus dogm^a
hęc sequentes. 1^a. q^d unę Corpus solę dicitur ab alio in-
eo, q^d hęc plures, aut pauciores particulas hęc,
aut illius elementi, et particulę sint, hoc aus illo.

dine ioinatę.

63 2^a q^d generare de novo aliquod Cor-
pus. E.g. ignę, nř alię ē, quę particulas movet,
miscere, ordinare, et aut species visibilę illius
Corporis appareat notabiliter diversa, ac antea
erat, et sensat digna diverso nomine, ac hebat
prius.

64 3^a quod alterum Corpus ē partę immutatae divina-
onis, et deę particularę, ut corpus nř appareat notabiliter
diversę, nec digna alio nomine, ac antea hebat. = 2^a q^d
consumere Corpus, nř aliud, quę mechanice par-
ticularę ita variare, ut nec eadę species visibilę,
nec idę nomę permaneat.

65 Quinta, q^d omnis produc-
tio, et destructio stat in motu locali: nec alius mo-
tus acnosat in nřa saltę in rationali. = 6ta q^d Ca-
ussę 2^s nř producunt. = 7^a q^d motus producit
a solo Deo. = Octava: q^d causę 2^s solum possunt de-
mare motu huc versus, & illuc versus.

66 Nona: q^d Cor-
pus semel motu debet semper moveri, nisi aca-
usa ex nřa quiescere cogat: sicut Corpus se-
mel quiescens debet semper quiescere, nisi aca-

12
saxo minseca moveat. = 10: q^d idē ille motus imz
presus ē uni Corpore, potest migrare in aliud
Corpus, et manfexu vel totus, sed parte.

67

Undecima:

q^d Corpus impactu in aliud Corpus tantundē a
mūis desuo motu, quantum manstet in illud ali
ud Corpus, nec plus nec minus, unde fit, ut hodie
perseveret in nāā illa eadē quantitas motu, quā
Dei initio imprefit, nec aucta, nec diminuta.

68.

Duo.

Decima: q^d nulladā frā substantialis absolutā adf
tā amāā, puel amāāz in hōc. = Decima tertia:

q^d nulladā frā accidentalis absoluta. = Decima
quarta: q^d n̄ dant animz Brutoz, sed Brutaz
mex machinz, aut Automata, quz movent in vi
sū mecharuzmi, seu artificij.

69

Hoc ē illud per celebre

systema Cartesianū, q^d tantū in scholasticos vel
imōū. Reliqui omnes modernū Corpū cutari in
aliquib⁹ veniunt ex Cartesio, et in aliquib⁹ desi
dent veniunt in eo, q^d omnes similiter negant frā
absoluta, substantialē, et accidentales puel animas
Brutoz: Explicant eodē modo generationē, corrup
tionē, et alterationē, et diffuz specificū unius Corpō

ni ab alio. In reliquis passim disident. Nonve-
 roe² opexeprehit, singulorū systemata seorsim par-
 tuerunt. Quib² autē arguti omnes mūdant ma-
 Arestg? infra vide vintus

Caput 3°

Systemata mundi ex Corpusculis heterogene-
 is.

10. Haec in re inuenio duo systemata principaliora,
 ad quae reduci possunt reliquae huius generis. Vt eo-
 rum, qui elementarij vocant. Apud eos tota natura
 aliud ē, quae generis particularum quatuor elemen-
 tarum vulgarium ignis, Aëris, Aquae, et Terrae. Iste pa-
 ricularū differunt int² se n̄ solum in figura, et magnitu-
 dine, sed et in sua quidditate, et aut particulari-
 bus, et essentialiter particula ignis, et similiter particu-
 lae aquae, et reliquorum. Formatio Corporum consistit in eo,
 quod Corpusculis ista elementaria miscantur sub quo-
 oque ordine, et docti: atque indixeritate huiusmodi.
 Vt sunt differantia unius Corporis ab alio, Vg. ligni ab
 auro. Hoc systema tribuitur Empedocli.

11

Sed et innume-
 ra sunt Corporum naturalium species, ut si ē aliquibus, n̄ po-
 sse omnia tot diuisiones, ex quatuor tantum elementis.

ideo dicunt dari varias species ignis, et simi-
li^{er} elementorum reliquorum, omnes quae d^{icuntur} ineri sub
generis nominib^{us} ignis, aeris, terrae, et aquae. Sic
que multiplicati elementi corrigunt systema en-
pedocli, ut vix similitur appareat.

12

2^a eorum, qui

Anaxagoras secuti sunt. Iudicant in, Diab-
lino producere particulas seminales rerum omni-
um, et ipsi impleuisse spatium huius mundi. Ille occu-
la, aut gamina, ex quibus omnia procreantur, etc.
nig^{ra} essentialit^{er} int^{er} se diversae. A prima mundi di-
visione particula argentea, est argentea, et Carneala-
nea, et sic de reliquis: unde ex quibusdam particulis
non potest formari arbor, potest autem ab, et de vix
ex alijs: sicut ex ovo Gallinae nunquam procedit Ele-
phas, nascitur autem Pullus. Hanc generis particu-
larum vocabit Anaxagoras Pan^{is}permis, idem
nunciatum seminum.

13

In hac Hypoteci facile explicat^{ur}.
repentina generatio quorundam insectorum, et Pulicis^{is} et
Muscae: non p^{ro} aëre, et elementa reliqua (signis excepti-
is) volitant parva illa ovula, et ad similia simili-
bus^{us} iunguntur, aut casu, aut p^{ro} quandoq^{ue} in partem, aut

ab alia causa, formal animalibus; simul
 explicat genesis plantarum, earumque nutritio-
 nem in terra gravidam et particulis obrigenis, Vg.
 Pinis, Taxineis, et reliquarum arborum gemini-
 bus; habet in promptu magis, quae omnia vehe-
 menter producat, et nutrit

74

Eodem modo res se habent in
 nutritione hominis. Panis Vg. Habet in se indivisi-
 bilis quasdam particulas carneas, quae per se carnis
 propter fermentum, separantur a reliquis, et ex eis crescit
 homo. Si qua vero substantia nullas ex eis particulas habet,
 aut valde paucas, non apta alimentum hominis, ut lapi-
 des, et metalla. In hoc dogmate nullae sunt substantiae
 fortissimae, aut accidentales distractibiles parvis se-
 minibus ex quibus diversimode junctis omnia fiunt:
 sicut in arte nullae sunt fortissimae distantiae a
 simplicibus elementis.

Caput 6°.

Dogma Spagi- xicum.

Spagixicum, quo frequentiori nomine Cimicos
 appellamus, aliquibus inveniunt. Ipsius tamen fidem

rationibus, et Neplationibus Phisicorum, et volu-
nunt namq[ue] p[ro]p[ri]a experimenta tentare. Aggressi sunt
solvere Corpora animalia, et in eorum resolutione, et
analysis n[on] solum noscere, sed oculis videre sepa-
rata ea principia, ex quibus 1° posita erant. Te-
licit[er] eis res sub se esse plaudunt.

76

Inveniunt matre-

generis fornaces, in quibus ope ignis resolunt Cor-
poram inartificabili artificio. Et duos oculorum spe-
cimen[ta], dicunt. Principia rerum esse quinque. Lo-
rum nomina, apud ipsos, sunt: Sal, Sulfur, Mer-
curius, Tegma, et Caput mortui. Sal vocat^{ur}
substantia quaedam quae ex matris amictis, et que
simili Sali immixtio, quod palatim pinguis, et h[ab]et,
qua facile solvit, &c. Sulfur apud ipsos est quod-
dam oleigerum liquidum, et instat aemulio. Mercuri-
us vocat^{ur} spiritusosa quaedam substantia valde subti-
lis, quae sua levitate facilius abolat, et Corpo-
rum poros permeat. Tegma liquor est aquae nativissimi-
librius. Caput mortui est quoddam fecis genus, quod ma-
ter post ex machinis reliquorum, ad instar terrae magis

77 Sicuti quinque principia diversimode antea vincti-
dicunt stare Corporum essentias, et distingas, quod sua anali-

sy sin fecerunt. = Aliqui voluerunt Corrigere hoc
 sistema, et axione principij excludunt Caput
mortuus, quod non tantum principia admittentes,
 Alij vero excludunt etig flegma nuia q' principia
 relinquant.

Caput I^o

Aristis sententia

78. Aristes ay mundi maturius intrus pexisset, videretque
 tan multas, et varias Corporum species, et diuinas trans-
 mutationes, qua nova Corpora generant, et antiqua pe-
 reunt p' legimus cog deducit Corpora esse Composita
 proinde, n' unicuique principij rexy dari innat. Ayg dice-
 ant ee multa, quibus, an sint numero infinita, / fini-
 ta? Et statuit debere ee sub quodam finito numero. tan-
 dy inquirunt, quod sint? Et afiximat, ee nuia, mag' fig²
 et p'nuiaong.

79. Maae quodam panis, ex qua p'p' sup' sita sunt
 omnia. Caee similia in omnibus Corporibus, quia eo fecit
 in differens, ut sic aury, / lapu, figny ds: et quibus nu
 hony e ex se, in omnia hec potest p'ari. Unde maa, quz
 modo e panis, potest ee caro videntis: imo potest exue-
 re fig² panis, quz nunc hec runc, et fieri caro, sive ig-
 nis, sive quid aliud. Hec omnia mag' ambuta dicu^{nt}

At homines de suis atomis. Ad eum modum, quo in artificialibus fieri. Et quomodo est ens, ponit eum axam, imo potest amittere figuram ens, quae se habet, et fieri axam, si eam de seipso in positione nali.

80

Pa

ritate hac, et ad verum, et nos unimur. Sed hoc de
eximine. Nos illud assumimus, tanquam idem alteri
us lineae, quae nos in proportionibus explicat; ad
verum verum tanquam exemplum omnino simile, et in
diversis: ne ipsi nullam differenciam agnoscerent in artificiali,
et nali, nisi penes magis, et minus: scilicet quod in posi-
ta nalia maiori, et mirabilius artificio, sunt pra-
ta, quae artefacta huiusmodi: ad eum plane modum, quo ar-
tificium navis, aut orologii differunt ab artificio Chate-
dri, aut mensae.

81

Plexus huiusmodi autem et alii de seipso,
ne magis prima est essentia essentialiter in completa, quae ad
existendum indiget parte, sive esse sub aliqua parte. Sicut
accidens non potest existere, quia sit in actu, si eam non potest
existere, quia aliud sit in ea. Unde differimus magis, quod
in nalia, et artificialia. Magis, ex qua fit artificium, est
corpus in completa, et hinc, esse quid quid requirit, ut ex-
stet in nali, et nomine ens in consideratione Physica;

e materia ex qua fiunt Corpora.

82

Hac de causa

afectus Aristes, mag̃ n̄ eē quid, neque quanty, neque quale, &c. Quia maā n̄ eē ligny, aut igny, aut alia quibus species impleta: in super necē magna, aut parva: praeterea n̄ eē calida, aut frigida, &c; sed merx subny Capax effendi omnia hec, et recipiendi fix, p^r quā su ligny, et fix p^r quā su magna, et fix p^r quā su calida.

83

Quare notavit Aristes; q^d mag̃ dicitur minus ad instar xery, quas videmus: nō eē hinc suy eē dicitur, et dicitur; sed ad instar cyu dō mēre potes, quā mente soly recipimus cy ipsa sensus nō nos fugiat, et anty videmus eē, q^d eē ipsa resultat, sicut dicitur. Ipse auty soly p^r dicitur, et illationy deducimus.

84

Terā eē alia pars etig in impleta perfecta mag, quā inime unita ipsi, eē ponit intra aliquā specis Corporis, atque yu Capacitatē implet, et indi fix determinat. Et iuste illg dicitur, dicitur tibi ali quā potes ex notio nō, et yu acty correspondens: dō dicitur Colores dispersos, qui sunt in potea ut sine imago Cylaxis, et dicitur illg dispositiony, vicuy, q^d ac-

in imago ff. *Fig* equiparabis de *pos*/itioni *lli*
eolory, quoy acuat eory. Capacitatz quoy habent.
Seditery memūne debetis, q^d supra monūmū hec
exempla ab artificialib⁹ desunpta ex plicare quidz
x, sed n^o ē omnino similia Nota, q^d *fra* n^o ē *form*ū
in omnib⁹ Corpōrib⁹ sicut *maa*. Sub hoc nomine *fig*
prehendunt^r innumery species. Hincē, q^d *Aristes*
tanty principia xery numerat, quonig loquit^r gene
ricē. Sicutz divideremus principia infimas spū
es infimas innumera ent^r xery principia. Et recte
quidz *mat* anty dicit: q^d *singula* Corpōra ex omib⁹
tanty *ponunt*.

86

Privatō (quoy *tercij* principij *edi*
cū *Aristes*) ē *negatō* alicujus *fig* in *maa*. Sicut
lignū *qz* *maa* *privatāe* *tali* *fra* *ligni*: quonig, et
capax ē *illius*, et *illg* n^o *het*. In *maa* nunquoy *dat*
privatō *omnis* *fig*, sed *semp* *dat* *privatō* *multary*; *dy*
eny *ung* *het*, *axet* *reliqui*.

87

Nonē *sen* *privatō* *in*
mere Corpū *infimo* ē *p^r* *privatō* *ng*: *neque* *eny* *ent*
potest *poni* *con* *ente*, *ut* *sepe* *sepius* *idz* *Aristes* *in*
nuit. Et quidz *se* *fra* *ligni* *dat* *in* *maa*, *qz* *intelligi*
vimus *lignū*, *sive* *illa* *maa* *sū* *privatā*, *sive* *n^o* *qu*

vis alia fra. I mo sip^r possibile, aut impossi-
 le maã heno frã ligni n̄ eet privata reliquis,
 sed eas omnes haberet eet reuera ligny: q̄ ligny
 in eo ligni n̄ inuit^r p^r privataoq̄.

88

Voluit itaq̄

Aristo, ex privataoq̄ numeravit int^r principia, et
 plicare generationes Corpory, vide Corpus demo-
 generaty, et incipiens eẽ, quod intelligi n̄ potest
 sine privataone. Cuyus xão hec eẽ. Et ignis q̄ in-
 epiat eẽ, requirit, q^d maã presuponal^r privata
 fra ignis: nq̄ sicut ea hebet frã ignis q̄ d abate q̄
 n̄: q̄ ignis n̄ incipit eẽ, sed duxat: q̄ si incipit eẽ,
 não presuponit maã privataq̄ fra ignis.

89

Neq̄

absurdy eẽ, q^d Corpus incipiens inital^r p^r privao-
 nq̄, seu n̄ ero. Probat: q^a Corpus incipiens ultra
 hec eẽ Corpus, q^d modo eẽ, et antea n̄ erat. Ex hoc u-
 troque deceptu stat: nq̄ sitolas, q^d modo sũ n̄ in-
 epiat eẽ, q^a n̄ incipit id, q^d ad huc n̄ eẽ. Si vero
 tolas q^d antea n̄ fuerit, ac p̄io inde ponat, q^d antea
 fuerit, n̄ incipit eẽ: q^a q^d antea erat, p̄ ex q̄ duxa-
 re, n̄ incipit: q̄ Corpus incipiens, ut tale ex suo deceptu
 illud, q^d antea n̄ erat, q̄ vero eẽ: q̄ e deceptu ex positivo
 et negativo, si vero eẽ, et n̄ eẽ q̄ n̄ e absurdy q^d inital^r p^r

privatio, seu inani.

90

In hoc sistemate generatio alicui

Corporis dicitur in eo, quod in materia producat, a
li qua nova fit: et pro huius dicitur modo hoc,
modo illud Corpus, modo lignum, modo ignis: Cor-
ruptio dicitur in eo, quod de materia fit, quae exat in ma-
teria. Alteratio dicitur in eo, quod manente materia substantia
ali qua exat aliqua, et aliquae sunt accidentales, et
figura, Color, Calor, &c. tenentur in eo, quod aliquae
ex his sunt accidentales de novo producantur in materia
et quando in aere producantur.

91

De distinctione figurarum sub-

stantialis, et accidentalis nec hucusque locuti su-
mus: dicemus postea. Modo scire oportet, unumquod-
que Corpus naturae habere unam figuram substantialem, plu-
res vero accidentales. Substantialis pertinet ad esse Cor-
poris, quae quae naturaliter dicitur; accidentales autem pertinet
ad proprietates, et ornatus rei.

92

Ad distinctiones, et generatio-

nes redeamus. Nunc unumquodque accedit in materia, quod unum
Corpus peat, quod aliud de novo fiat. Si lignum perit
si ignis et igne peante fiunt cineres, &c. Unde
ortu est proloquium, generatio unius alterius est corrup-
tio, et unius corruptio alterius est generatio. Sed ut pro-

loquimur hoc recte entagal. Si enim debes de sumi-
 in iugoso sensu, et prout denotat identitatis, sed
 quasi diceret, quando dicitur triumpho unius natio-
 nis dicitur etiam alterius generatio, et edma: Ad idem modum,
 quo solemus dicere, velle scire et scire, non quod sint
 omnino idem, sed quoniam alterum ex altero sequitur.

93 Propositiones quibus hoc systema Characteris-
 tice differat a reliquis § 4. Prima dicitur frug ab-
 solute entitative desit a materia. = 2^a ex frug ali-
 que sunt de esse Corporum, et vocantur frug substantia-
 tiales. = 3^a aliquid non dividunt Corpus, sed Corpus ig-
 nificanti, et vocantur frug accidentales. = Quarta: Cau-
 senales aliquid agunt prout motus localis quan-
 do Corpus de novo producat. = Quinta materia inge-
 nerabilis, et incorruptibilis. = 6^a frug non generat,
 et educit ex potentia materiae. = Septima solus depositus
 quod generalis. = Octava: Bruta hinc animi quod
 ita materia. = Ceteris propter plexusque sunt ex prefa-
 Anaximandi doctrina; reliquisque illationes quae ex ipso
 legitime deducuntur, et de sensu propter hinc patet hinc
 omnium.

94 Hoc systema (ut videtur) ad rationem;

ponemus.

96 1^a arguitur desumit ex inutilitate fraxi.
 Ideo Aristoteli suas fraxi affirmant, q^d alit^r n^o
 intelligit difra^m unius Corporis ab alio, & ligni,
 ab igne, sed hoc est falsu^m: q^d. Provant minor: supo-
 sito, q^d ignis ut et speculis diversimode divinitus,
 ac utat ligni intelligit difra^m ligni, ab igne: q^d. A-
 n^o probant multiplici paritate. Supposito, q^d Co-
 lores diversimode divinent intelligit difra^m unius
 imaginis ab alia. It^{em} coprecise, q^d littere affa-
 behi diversimode divinent, resultat pene immensa va-
 rietas vocabulorum, et intelligit eorum difra^m: q^d.

97

firmant.

Alia ratio, qua movent Aristoteli, ut fraxi adstruant,
 est, ut proprietates, et operationes, quas uny q^d que Corp^u
 h^{ab}ent p^{ro}p^{ri}as, et speculiares, bene explicent: si eni^m s^{on}-
 dant fraxi, n^o intelligit, cui ignis d^ubxat, n^o aut^{em} nix? Cui
 aqua sit diaphana, n^o aut^{em} terra? Cui ignis sursum
 ascendit, et ma^gis lapis? et hoc in p^{ar}te, et ubique, et aut
 sani apaxiat, hoc n^o p^{ro} accidens fieri, sed an^{ti}q^uo tali
 y corpori omni. Ista eni^m ratio participativorum. Modosic^u
 quis sine fraxi bene explicant p^{ro}p^{ri}as p^{ro}p^{ri}as, et o^{per}ationes

repelaxet unius / cuiusque Corporis. q̄ rāo Astronomi
Nac̄. Provant micorū proluxa, et n̄ insecunda explica
one Astron. Phenomenon. Ignis inguunt d̄buxit, que
niḡ itas particulis Cusp̄idatis, et acutissimis, que se
lexime movent, et suis Cusp̄idib⁹ Corpora proxi
ma feriunt, eorū poros penetrant, necus x̄in p̄unt,
atque s̄q̄ distancias particulas impellunt, ut d̄citari
sime moveant, et mutua collisione acuminent, et
cusp̄ident. sic fit, ut Corpus proximi igni fiat igni
p̄^r meo loco motionis partaxi.

98

Similit̄ aquae diaph^a

na, quoniḡ ita particulis s̄ dispositis, ut proximi jec
ti tendant lineā rectā a superficie, in superficie, un
de quaque inspiciant. Hinc, ut radij visuales in
veriant vis, qua manū mitant. Corpora vero opaca
pavent poros simiosos, et oblique se reflectentes: qua
re radij d̄suales, qui recta tendunt, n̄ hēnt quā h̄
mitant, et sistere cogunt̄ in superficie, l̄ prope.

99

Des

centu leviḡ acius xent, in eph̄ ee statueret vita
t̄s tanquḡ accidem̄ positioy: flamma (inguunt) a
cendis, q̄^a aēx̄ ē gravior, ac proinde maores vixet h̄
ad descensu, conat̄ q̄ occupare inferioris locy, et lam

ing cogit supernaturali. Sicut quando lignum
 immergitur in aqua, videbitur illud elevari usque
 ad superficiem aquae, non quod lignum non sit corpus gra-
 ue, sed quod aqua grauior est, et occupando inferiori-
 us locum, lignum impellitur sursum.

100

Defixionem iterum. Alia

ratio, ad adsumendo a fratribus substantialiter necesse: ut
 sine radice accidentibus, quae itant ceterum in una
 quaque specie Corporum. Atque ad hoc non requiritur
 V. g. Probant motus: ea, quae vocantur accidentia, vel
 aliud est, quae durat, et motus partium; atque dur-
 natio partium semel facta debet durare ex sua natura
 necesse causa ex minime deficiat, et similiter motus
 semel impulsus, et impulsus. Sed ad hoc non requiritur frater
 aliqua, quae exigat ut radix illi permanens. Illud
 certum est praesertim in principibus Cartesij, cuiusdam axi-
 omatis quod est illud axioma, Corpus semel motum debet in-
perpetuum moveri, nisi ab aliqua causa extrinseca
quiescere cogatur, sicut Corpus semel quiescens debet
semper quiescere, nisi ab aliqua causa extrinseca
moueat. Sed si in productione Corporum semel motum est
 aliqua particula, aut quiescere coacta, non indige-
 mus ut maneat in tra ipsa Corpus causa cuius

18
monu, aut quiescent; q̄ ad nihil venles, s̄ fr̄g Arist.
hic.

101 I firmant iterum. Alia r̄aō Aristoteli ē, q̄
sine fr̄o n̄ intelligit generatō, et corruptio corporū;
at qui bene intelligit, ut cernit, in generatōe ignis
explicata numero 37: q̄ ad generatōes, et corrupti-
ōnes n̄ requirunt fr̄g Aristoteli. = In huiusmodi ar-
gum̄ sibi plaudunt Novatores et omnino defeci-
sse. Ipsi quidē aliqua adumant vera, aliqua ve-
ro similia: et q̄ omnia ab aliquib⁹ Aristoteli si-
ne delectu negant, ipsi jactant, emulatio magis,
q̄ veritati studio Aristoteli moveri.

102 2^a argutē
desumit ex illo axioma: ex nihilo nihil fit, et in nihilo
nihil reoritur. Arguit sic: si darent fr̄g Aristoteli, quan-
do producit lignū, fr̄a ligni fieret ex nihilo; sed hoc
ē 2^a p̄ dicti axioma: q̄. Probat m̄a nullā par-
tem talis fr̄g p̄ existebat antea: q̄ talis fr̄a fieret ex n̄hi-
lo. Coa liquet: n̄q̄ ideo m̄a fit ex nihilo, q̄a nul-
la pars eius p̄ existit: q̄ si nulla pars fr̄g p̄ existi-
tū, fr̄a etiā fit ex nihilo.

103 I firmant: 1 fr̄a ē entitas
2 posita, 1 simplex: si primum: q̄ fr̄a d̄tat ex m̄a, et

$f\bar{x}a$, ac proinde dabit $f\bar{x}a$ $f\bar{x}g$, et de hac $f\bar{x}a$ $f\bar{x}g$
 ceteris rogabimus, an sit \bar{a} posita? et procedemus
 in infinity. Si 2^a. \bar{g} $f\bar{x}a$ sit ex nihilo. Probat
 $\bar{c}o\bar{a}$: entitas essentialit^r simplex n^o potest fieri, nisi
 ex nihilo: \bar{g} $f\bar{x}a$ e^s simplex, fit ex nihilo. Proba-
 t $\bar{a}n\bar{s}$: n^o illius entitatis potest $\bar{p}r\bar{g}$ existere ante
 productione^m: \bar{g} n^o potest fieri nisi ex nihilo. R $\bar{a}o$
 $\bar{a}n\bar{s}$ entis: \bar{g} \bar{a} si aliquid illius entitatis $\bar{p}r\bar{e}$ existe-
 ret, \bar{g} illa entitas haberet aliquid, et aliquid, ac
 proinde n^o est simplex, et \bar{a} posita. = $\bar{U}r\bar{g}e\bar{n}t$: si
 aliquid illius entitatis $\bar{p}r\bar{e}$ existit ante $\bar{p}r\bar{o}$ duc-
 tionem, tota entitas $\bar{p}r\bar{e}$ existit, n^o \bar{g} e^s indivisibilis:
 \bar{g} illa entitas existeret, ante qu^{am} $\bar{p}r\bar{o}$ duceret^r,
 sequent^r que existeret, ante qu^{am} existeret.

to. 2.

Hoc $\bar{a}n\bar{s}$
 \bar{g} $\bar{u}t$ \bar{g} indissolubile videt^r $\bar{A}d$ versarij, qui $\bar{p}r\bar{e}$ -
 dicti $\bar{a}x$ iomata $\bar{p}r\bar{o}$ principio h $\bar{e}n$ t nequaqu \bar{a} -
 disputando. Et difficultate^s solvant laborant \bar{A} -
 $\bar{u}st$ ri \bar{c} u^m, in explicanda $\bar{p}r\bar{o}$ ductione $\bar{f}\bar{x}g$, qu \bar{a} voc-
 ant $\bar{e}d$ uctione^m, ita ut salvet $\bar{f}\bar{x}a$ n^o creari. Sed \bar{A} -
 \bar{d} versarij null \bar{e} $\bar{e}x$ plicationi acquiescunt, et usq^{ue}
 ad fastidium repetunt $\bar{p}r\bar{o}$ ductione^m $\bar{A}u$ strie^m $\bar{f}\bar{x}g$
 nunqu \bar{a} Jani intelligi. Idco \bar{r} cludunt, n^o e^s $\bar{a}d$ mi-

tendogennitatis ullq, quae dicta sit amaa.

103

39 argu-

ty, quo potius vident, quae impugnant Aristot., hoc
ē. Sistema Aristotici nil explicat de reb' naturalib', nec
doctores nos reddidit q^a naq. Nō si interroges, cui
ignis dicitur? vitru' ē diaphanū magne ama-
tū? &^a, nil aliud xerē, nisi q^a frā ignis hēt
virtutē calefactivā, vitru' hēt diaphanitatē,
magne virtutē amacivā. Quod (inquiunt) a-
nemone i Aristot. ignorat, quāvis scholas-
tunūq, adiecit. Ipse vero gloriant' explicui-
se, & que ad evidentia, quo artificio nāa cuiusq,
Corporis elaborata sit, ut istius effectus appareant,
dicitur, diaphanitas, et elatē, et magne r'ism?

Caput 39.

Fundata Aristotica.

106 Cā, quā potius energia, ad versariorū fundata
proposui, nec eorū difficultatē dolose dissimula-
vi. et d' s'ulto eorū arguta p'missi, ut sincerē uni-
usq, parti rationi d'feratis, nec videamur voluisse
ut huius arguti preoccupare mentes vestras. Igit' post fun-
damenta novae Phys. nos ita exponemus in hoc Capite,

q^d in duas partes dividemus. In prima dabimus
arguta no/na, in 2ª solutione nuy argutoxy, quæ
in Capite præcedenti proposita ꝛ pro adversarij.
Arguta no/na ꝛ, quæ sequunt.

107

Arguty 19. In nã

aliquid fit, et aliquid perit; sed n̄ fit; aut perit in
a: q̄ in nã dat aliquid digni amã. Mixe Ad-
versariory. Probat maõ: in nã fit ligny, et pe-
rit ligny ꝛ: q̄ aliquid fit, et perit. An̄ stat ex-
perea, et probat: in uno instan̄ verae hec pro,
modo n̄ dat ligny, in altero verae hec, modo da-
p ligny; et hoc e, q^d ligny fiat: q̄ ligny fit. Maõ
negari n̄ potest: ne eo modo loquunt omnes morta-
les, et ipsi enig Adversarij. Deoq; ligno dicunt da-
ri, et n̄ dari pro diversis instan̄, et veredicu^{nt}.
Non probat: q^d res in uno instan̄ su, et in alte-
ro q̄ su, e q^d res fiat: q̄ si ligny in uno instan̄
e, et in altero e, ligny fit. An̄ adeo certy e, ut
si Deus ipse noscere mus in aliquo instan̄ fu-
isse, et in altero fuisse, procul dubio dixerem, e
facty: q^d res fieri n̄ aliud intelligim^{us}, quæ q^d ac-
cipiat ee, q^d antea n̄ hebãt. Sialit^{er} loqui velis,
disputabis de voce, et arguty n̄ minus. = Similit

probat ligny perire.

108

Dixi, q^d arguty n̄ minae
tingi si fixi, et perire dicas eē aliud, quō q^d hu-
cūq; intelleximus, abſinebo ab his verbis fixi,
et perire: et hoc ſaltē n̄ negabit, q^d id, q^d voca-
mur ligny aliquo instanti n̄ e, et poſtea. Im-
fero: q̄ aliquid dat in m̄a, q^d in hoc instanti
n̄ ſu, et in ſequenti ſu; at qui hoc e diſty am̄a
q̄ dat aliquid diſty am̄a. Probo minor: q^d in
hoc instanti n̄ e, et in ſequenti e, diſtinguit a
eo, q^d in utroque instanti e; at qui m̄a in utro-
que instanti e: q̄ q^d in hoc instanti e, et in ſequenti
e, diſtinguit am̄a. Maon negari n̄ poteſt, niſi ne-
get hec veritas, res n̄ poteſt in eodē instanti e, et n̄
eē. Minor cedunt Adverſarij:

109

2^a. Ligny n̄ e ignis:

- q̄ aliquid dat in ligno, et igne diſty am̄a. Si eodē
neges, teneris negare an̄. Raō: q^d m̄a ignis, et m̄a
ligni aliquando ſ. eadē numexice m̄a, ut Adver-
ſarius n̄ negat: q̄ ſi ligny niſi aliud e, q̄ illa m̄a, et
ignis niſi aliud e, q̄ illa m̄a, ligny e ignis. Vel alit̄
eſ verſo: eadē m̄a, quę e ignis, erat ligny: q̄ ſi ignis n̄
aliud e, quę eam̄a, tony eē ignis erat ligny: q̄ vera erat
hec ppo, ignis e ligny.

110 Textus. Anterq̄ n̄ dat̄ ip̄sares, atqui daret̄, si un̄
 eēt aliquid aliud, quō sola māa: ḡ. Probo minorq̄ anterq̄,
 dat̄ māa, ex qua stat̄ res: ḡ si res nihil ē aliud, quō so-
 la māa, anterq̄ dat̄ ip̄sares. Probo aut̄, loquendo de
 ligno hodie nato: māa ligni hodie nati, dat̄ ap̄ia
 mundi additione, ut̄ fater̄ Adversarius; sed q̄ dat̄ al̄
 mundi additione, dat̄ ante ligni hodie nati: q̄ māa
 ligni hodie nati dat̄ ante ligni hodie nati; et facta
 inductione p̄ reliqua Corpora nalia, probabit̄
 illa un̄sexalis, anterq̄, dat̄ māa, ex qua stat̄ res.

111 2^a. Postq̄ n̄ dat̄ ip̄sares. Atqui daret̄, si res nihil
 eēt, quō māa: ḡ. Probo minorq̄: postq̄ manet māa
 ex qua stat̄ res: ḡ si res nihil ē, quō illa māa post-
 q̄ manet ip̄sares.

112 3^a. Res n̄ potest simul eē, et n̄ eē, sed eēt,
 et n̄ eēt in Hipoteca Adversariory: ḡ. Ad provocandū mi-
 ori rogo ab aliquo Novatore, present̄ Cartesiano-
 num existat hodie Canis Tobig, aut Pomy Para-
 dysiacy. Nisi vocari velit, rebit hodie nec talis Ca-
 nis, nec tale Pomy. Uxorq̄ hac vixima positione ho-
 die n̄ existit Canis Tobig. Modopie: hodie existit
 ta māa alius Canis; atqui ille nihil aliud ē, quō su-

a maā: q̄ hodie existit ille Carus, q̄ existit, et n̄ existit. Moxe celebri Cartesianorum doctrina, quibus hi denegant animas, neadmitant aliquam entitatem distictam a maā.

113

Somnii qui negant fr̄as Africanas, inveniunt aliquod argutum eque evidens, ac si ista certe animas haberet uti unguis sistema. Sed ipsi illud unum argutum, q̄d timere possit obijciunt, scilicet, q̄d fr̄as Africanas debent creare, no aliter sibi intelligit earum productio. Proctamq̄ argutum, quantumvis molestum, nec demonstrat, nec simile demonstratione. Curq̄ vi illius textum negligamus evidentiissimas rationes, quas proposuimus, et deglutiamus absurdam, et manifestam? Sed vero responsiones audiamus, quibus nosma arguta eludere conantur.

Pr̄ter, pr̄ter maḡ dani, vincens, coordinans, sc̄ity, et ordines particularum, uno verbo, quanda modificans corporum, hanc autem modificans n̄ est aliquid distictum a maā. Et ecce h̄o gressu sese implicant. Si illa modificans est aliquid pr̄ter maḡ, quomodo n̄ est aliquid distictum a maā? Si autem identificat eum a maā, quomodo dicunt, pr̄ter maḡ dani illi modificans? Sed ipsi indigent unoque.

Pressi no/mis rationib⁹ indigent assignare aliqui⁹
 p^{ro}p^{ter} mag, ut n^{on} det ignis, anteignis, si vero inferi
 m^o, q^{ui} illu^o a quid creat, indigent, ill^o ali^o idefari
 cy maa, ut fiat de novo.

115

Ima; et loquamur epla
 gratia de ill^o modificatione vicijus dat^o legij. Ma
 potest sine illa modificatione; sed maa n^{on} potest
 ee sine se ipsa: q^{ui} illa modificatio n^{on} e ipsa maa. = 2^a
 ma 2°: manente maa, manet id, q^{ui} e maa; sed
 n^{on} manet modificatio illa: q^{ui} illa modificatio n^{on} e
 maa. = Ima 3°: illa modificatio aficit mag, et g
 ponit intra aliquo dematq^{ue} specij Corporis; sed
 maa n^{on} aficit se ipsa: q^{ui}. Ima 4°: illa modificatio e
 modus mag; sed maa n^{on} e modus mag; q^{ui} illa mo-
 dificatio e dista a maa. Nihil modis potestis rae-
 onij itq^{ue} verfare, equali semper vi.

116

Acnt, illg mo-
 dificatione n^{on} e entitative dista a maa, sed tanty
modalit dista. = Non mirarex hanc respon/iong
 in ore alicujus p^{ro}ph^{et}ae; nos enj (apud Car-
 tesianos) clarissimis argutis reponimus nos ob-
 scuros, et scholasticas ricas: id e clarq^{ue} n^{on} hente,
 sicque eludimus ee idemissimas rationes, impe-
 dimus q^{ui}, q^{ui} d^{icit} veritas enoat. Miror tamq^{ue} res-

ponione in ore Cartesiano, quin et non per se ipsum se-
ferre factant. Ergo clarissimis precedentibus argu-
entis sani solent statuendo identitatis ad se ipsum, ut u-
a parte rei identitas, et a parte rei distinctio? De oratione
non obsequii Cartesij eandem identitatis, ex se, et non ex-
tate in eo, et instanti, et distinctio modalis? Et in super-
fatebimur, hoc bene intelligi, educatione vero fraxi pro-
xus intelligi non posse?

117

Hoc discurrendi modo facile de-
fendi potest sententia, quae Hexachro tribuit Aristes. Idem
dicit a se, quod omnia, quae sunt in natura identificantur
inter se, et sunt unus homo. Addebat, quod non magis est id, quod
est, quod oppositum, et proinde quod est, et non est. Hoc (ingue) fa-
cile defendet, et statuemus, omnia esse unum: et si nobis
obiciat, quod delictum, et igne verificantur prae in adie-
toria, rebimur, verificantur virtute a se, et distinctio
in partibus, et identitate reali, quae sunt simili huic dis-
tinctio modalis. Unde, quod ceterum maneat, per se, et Mus-
ca, non probabit, Ceterum distinctio est a Musica.

118

Procul dubio
verificantur prae in partibus, et in adie-
toria, dem, et de illa ratione partium, vicium maneat, et dicitur
nis: scilicet maneat existit; illa ratione non existit. Scho-
non sufficit, ut Aristes dicat, dari in natura aliquo-

entitatis distq̄ amāa, dicat Cartesius, quibus ip̄
 sp̄ arguitur fidei, ad stabiliendū suū sistema, quō
 firmiora, et clariora sint hoc?

119

Impugnat igit̄ solū

novatorū: illa modificāo p̄^r vos n̄ distinguit entita-
 tive amāa: q̄ ē entitative ip̄/amāa: q̄ ē entitative ali-
 qua entitatis: q̄ n̄ distinguit modalit̄. Probo ut hinc co-
 ḡ: res distinguit̄ eō modo, quō ē: modus modalit̄, entita-
 tas entitative; at qui illa modificāo ē entitative entita-
 tas; q̄ distinguit̄ entitive, et n̄ modalit̄. Rāo maior:
 q̄^a res distinguit̄ ab alio ē eē id, q̄^d ē: q̄ eō modo, quo
 ē id, q̄^d ē, distinguit̄ ab omnino, q̄^d n̄ ē.

120

Explicat̄

vis arguti: una mōa, et alia mōa entitative dis-
 tinguit̄, n̄ alia de causa, nisi q̄^a utraque ē entita-
 tas. et cy distinguit̄ ab alio n̄ aliter d̄ sit, quō x eē
 idemate, q̄^d ē, sequit̄, q̄^d id, q̄^d ē entitas, distin-
 guit̄ ut entitas, sive entitative. Rogo, an illa mo-
 dificāo sū vere entitas, n̄ seors, ac mōa? Sidi-
 cas eē entitatis: q̄ entitative distinguit̄ amāa:
 ng entitas ab entitate n̄ modalit̄, sed entitative
 distinguit̄. Sidi cas n̄ eē entitatis: q̄ n̄ identifi-
 cat̄ entitative cy mōa: ng n̄ entitas cy entitate n̄

potest defari entive.

121

Si in corit reflexio, ex qua novus locus patet in pugnaoni. Modificatio illa distinguit, et identificat eam: distinguit modaliter, identificat entive. Ecce incog: nō res debet pariter identificari, eam eo, q^d ē, et distinguit ab eo, q^d nō ē. Si modificatio ē entitas, cui distinguitur distinctione propria modali, et nō entitatis, modaliter, et nō entitative? Si autem nō ē entitas, sed modus, cui identificat identitate propria entitatis? Cui identificat entive eam, nō minus aeternam se eam ipsa? Si q^d a ē modus, distinguit modaliter, cui nō identificat modaliter? Aut, si q^d a ē entitas identificat entive, cui nō distinguit entive? Dicamus, Novatores egerunt ex me in indubitabilibus: egerunt aliquo dista aeternam, ut eam illa disponat lignum, aut ignis: et indigent hoc dista nō ē dista, ut nō interrogent, quomodo hoc dista producat, an ex nihilo, an ex aliquo?

122 Sed o mitamus Adversariis quid quid petunt. Deleat distinctio modalis, et pativilitas eam identitate. Ad huc sustineri nō potest eorum sistema, q^d sic probat. Ideo p^o nō datur forma entive dista aeternam, q^d haec fieret ex nihilo; at qui v^o forma modificatio debet pariter fieri ex nihilo: q^d. Negant minor: q^d illa modificatio (inqui-

unt) n̄ producit, cy n̄ beat eē entitae disty amaa.

123 Maē: et probat mixt: q^d illa modificao sit modalit dista amaa, sufficit, ut debeat produci; atqui p^r vos e modalit dista amaa: q̄ debet produci. Probo maē: q^d sit modalit dista sufficit. ut in uno instanti n̄ sit, et in sequenti sit; sed q^d in uno instanti n̄ e, et in alio e, debet produci: q̄ certen e ex cogitabile quomodo aliquid, q^d n̄ dat, postea det, q̄y producat.

124

Dices, q^d dy duxat maē, semper e modificao quoad entitae; n̄ autē semper e, quoad mody. = Hic videt Adversarius. tribuere modificaoi duplex e, entitativy, et modaly. Maē: tenitas illius modificaois e idy, ac modus illius modificaois, In n̄? si p^rimy: q̄ illa modificao n̄ potest existere quoad entitae, q̄y existat, quoad mody. Si 2^d: quando existit entitas huius modificaois, potest n̄ existere modus huius modificaois; sed omne, q^d n̄ existit, indiget productione, ut existat: q̄ modus illius modificaois indiget productione, ut existat. Dicat nunc Adversarius, an ex aliquo, an ex nihilo producat?

Neque potest dici, quod existat per productionem magis: nam productio magis potest stare, quia existat illa modificatio: quod productio magis non est ultima ratio determinativa illius modificationis ad existendum. Preterea non potest stare actio productiva magis, quia statim, quia est eius productio: quod sic est etiam productio modificationis, non potest stare, quia statim modificatio.

126. Quomodo cunque recipiat illa modificatio particularis ignis, &c. Quomodo est, modo non est. Mansi vel semper est Inungugens, & semper exiit ignis, Inungugens exiit ignis: et non potest. Adversarius explicare, quomodo ignis aliquando sic inungugens illa modificatio, aut quomodo ignis aliquando non fit, si semper est illa modificatio. Ergo dicendum est, quod illa modificatio, vere, et proprie, in riguroso sensu aliquando est, aliquando non est. Modificatio: ut aliquid mansit de se ad se, indiget productione: quod illa modificatio producit. At qui omnis productio, vel ex nihilo, vel ex aliquo: Ergo illa modificatio fit, vel ex nihilo, vel ex aliquo. Ecce quomodo incidit Adversarius in difficultate, quae in suo sistematate vitare excediderat, per non minus, ac Aristoteli debet explicare educationem. Ergo quomodo videmus, Adversarius suorum modales distinctiones, eius si-

temarius.

127

Sidicas, modos n̄ indigere produ-
one, ut existant; Progo: hoc probetur ex eo, q^d idē
n̄ficant^r exennitate, quō modificant, ac pro inde
n̄ egent seors^r produci? Sed hoc impugnaty manē:
nō illa identitas n̄ facit, ut semper ac existat en-
ntas, existat modus: q̄ ut modus existat, requirit^r
sug^r productionis. Sed probetur ex eo, q^d modus, si
ens adeo diminuty, et prope n̄t, ut n̄ eget pro-
ductione? At quannubi diminuty sūt, dum n̄t
modo sūt, indiget productione, licet diminuta,
et sibi correspondente. Int̄ vere eē, et vere n̄ eē, n̄ dat
mediū; q̄ illa modificāo vel ē vere ens, vel vere n̄t.
Si vere ens, et n̄ Deus, producit; si vere n̄t, n̄ potest
eū maā facere ignis. Adversarius vellet, eē ens, ut
ignis intueri posset, et n̄ eē ens, ut n̄ deberet pro-
duci.

128. I^o vero ad rationes Novatorum, Capite prece-
denti, positas diluendas manseramus. Ad primū.
Arguti numeri 36 dico primo, eo ad summy
provari, q^d n̄ det frā sub/tanciali, de quamo-
do n̄ agimur. I^o p^ry tamq^u arguty fateri davi dī-
versas rationes. Corpusculorum, quō (ut vidi sūt)
dist^r s^r amāa. Sicut q̄ fr̄g. = 2° nego miorq, et ans-

probationis. Ad paritates xeo, ungi imaginis abo-
uian deferre substantialit, et accidentalit, et ini-
lit, ungi vocabuly ab alio. Si interrogas quent libe-
et igno uocaboy extra fetulo, an lapu efigiatus,
et idg xudi sint diueryg substas, xebis n ee, aue-
ro xodes, an lapu, et auyg sint diueryg substas pro-
cul dubio afirmabi ee: unde mexa efigiata n dat
specis natg.

129. Ad affirmacione numeri 37 negotio-
ny. Ad probatione, laudo plausible illy uerbo-
ny, et explicacionis ambity. Sed illa explicac n
potest sustineri sine fra. Nam. Quia monu-
ille particulary igni, ille scitus, et cocondinac,
e aliquid disty amaa, ut probabimus; g fra. No-
bis igit n nocet, quod Corpuscula ignis sint cas-
pidata, et feriant, desegregent que particular-
passi: dummodo hic monu si aliquid disty a-
maa, que potest stare sine illo.

130. Ad affirmacione,
numeri 100 xeo, illy militare ma fra sub-
stantialit, de quib² nunc sermo n e. = 2° xeo, me-
moveri ex hoc arguto ad adinuendos fra sub-
stantialit. Moveri (inguis) celerissime particu-
ly igni, et hoc semper, et ubique. Cur? Quidam

d
 dar in illa maā, q^d exigat talē motū? Cum
 simili^l movent^r particulę Nivis? Res, q^d Cox
 per semel motū, debet semper moveri, nisi aca
 usa extrinseca quiescere cogat. Unde si ignis
 in p^rima sui formaone, accepit a causa extrin
 seca illę determinacionē motū, illę verbabit,
 donec a causa extrinseca se stat^u et p^rexeat ignis.

Infero: q^d Pila ex plosa a tormento vellico in aper
 to campo, nunquā quiescet, donec impingat in a
 liquo Corpore solido. Dicit: Rex restitit, et pau
 latim minuit cursū P^rę. Mixor, Rex posse cotri
 bere impetū tormenti vellici, et nō posse cotribere
 impetū particularij ignis. Quod maōr sic imp
 tus P^rę, quę earū particularij, patet ex eo, q^d
 si Pila impingat in ignē, retrocedere faciet eas
 particulas, ipsa vero nō retrocedet. Nunquā fa
 ne quiescet intus, donec inveniat in ignē, alig^q intus.
 scēq^d radicē illius motū, et actionis, quę radicē voca
 murus. Prę substantiale.

131. Prę substantiale. A d^o ultimo d^o firmacionē nu

meri. Th. res, nō posse intelligi generacionē novilon
 poris, E.g. ignis, quj aliquid de novo ponat disty
 amaa. Hoc vincit^r ex datis argutis: nō apud d^o

Ad verſaxios requirit ſaltē novā d'vinas; at qui ut
probabimus hec d'vinas ē diſta amā: g. Similit' n̄
pōteſt intelligi corruptio Corpori Vg ligni, qui alig
uid pereat diſty amā, propt' ſimilit' proportio
nali' raonē.

132

Ad 2° arguty numexi 12, q^o cetera
ē precipue probat Ad verſaxionē, dico q^o axioma
illud, ex nihilo nihil fit, et in nihilo nihil revertit', pro
ut ab Antiquis intelligebat, aperte falſy ē. I' p' ſi
dicabant nulla proſu' potea fieri poſſe, ut ex nihilo
aliquid fieret. I' deo adſtruebant mag' evitē, et
coebant Deo, ne ungu' dixeret ee facty: cy n̄
poſſit maā fieri, niſi fiat ex nihilo. Hoc vero mani
feſte ex ney ē, cy Catholice fateamur, Deo ex nihilo
poſſe facere omnia. Ergo proloquy ſaltē prout
abſolute ſonat falſy ē.

133

Ex hac veritate hęc flex
io deducit' arguty Ad verſaxionē n̄ ē demonſtrā.
Rāō ē: q^a n̄ poteſt urgere eos, qui reſent, frān crea
ni a Deo pro exigēa circumſtantiā. Et ad ſum
my vj hebēt d'manos, qui dicimus, frān vexeſi
eri accuſi 2^{di} Arguty autē, q^o ſoly hēt vj ad
hōē, idē d'na aliquos, a ſumendo poſitionē p'eo

xy; absolute demonstratio n̄ ē. Neg ea positio
poterit eē falsa, quando negari n̄ debeat, abe-
o, qu' illo pronuntiabit.

130 *Supposito q̄, q̄ d̄ arguty n̄*
ē demonstratio, ma querlibet, videamus, quantum
valeat manus? Et quid si Aristia n̄ solum sensui,
sed, et verbis Aristi insisteremus, nil nos urget. Pe-
remus enī, q̄ d̄ fr̄a n̄ fit, imo necē, sed d̄ positū sū p̄
f̄x̄g, et ē p̄ f̄x̄g. Hic loquendi modus, toties ē repe-
ritus ab Aristote, et explicatus a Divo Thoma, reli-
quisque commentatorib̄, ut dubites nemo, sic loq̄
Aristo. Necnon videtur debet Adversarij: n̄ erit
difficilius, fr̄a n̄ fieri, quā n̄ fieri vincens illo pa-
riculari.

131 Sed quo riq̄ Participatū judicamus Aristi
usurpare fieri quod d̄ anno masticy, q̄ d̄ solid-
posito veniat, et in hoc tantū sensu dicere, fr̄a n̄ fi-
eri, facile, a p̄te q̄ fatemur, fr̄a absolute fieri, cy n̄
sunt de n̄cē ad eē. Coponem q̄ nobis ē proloquū, dis-
tinguendo illud sicut n̄ d̄ positū sū ex nihilo, deo; ni-
hil partiale, et simplex fit ex nihilo, subdistinguo:
n̄ partiale fit ex nihilo sū, nego; n̄ partiale fit
nihilo tan sū, quā sub n̄, deo.

136 *Copulat. Nulla res*

Proposita Coligny fit ex nihilo. Quia debet presuponi
 aliquid sui, nempe materia, ex qua fit, et dicitur: unde lo-
 quendo de Corpore impleto, sive proposito absolute verum
 est proloquens. Pars autem, sive res partialis, Qualis
 fit Aristotica, aut de vino Adversariorum fit ex ni-
 hilo sui, quod non precedit aliquid illius fit, aut aliquid
 illius de vino autem; ab eo non fit ex nihilo subiecti, quod ut
 fiat, presupponit materiam, seu subiectum, unde educat, ut
 explicabimus in suo loco. Hoc quod est defiximus in proposito
 et parte: quod licet utrumque supponat ante se sub-
 iectum, unde fiat, propositum supponit illud tanquam partem sui;
 materia vero tanquam aliquid distinctum ab ipsa.

137

In materia definit.

quo materia: videtur fit Aristotice, quando produ-
 cit lignum, materia ligni fit ex nihilo sui, cedo; ex nihi-
 lo subiecti, nego. Ad probationem de celo autem, distinguo si-
 militer sequens. Ad probationem numero 3 assumo 2^a
 distinctam partem, et distinguo sequens in eadem deductum:
 quod materia fit ex nihilo sui, cedo; ex nihilo subiecti, nego.
 Ad probationem distinguo ante: entitas essentialiter simp-
 litem non potest fieri nisi ex nihilo sui, cedo; nisi ex nihi-
 lo subiecti, nego. Ad probationem, cedo autem, distinguo se-
 quens eodem modo.

138

Ad 3^a, sublimis argutus numeri

Totū autē, q^d ad hoc axi n̄ melius explicari nōq, q^d
 unū nos. Ipsi dicunt, ignis & ignis, q^d a parti-
 culis moventur, ferunt, et dilabunt, sed n̄ assignant
 rationes, cur moventur, et ferunt, qui eas culpanda-
 bit, et impeditur? Cur semper, et ubique uniformiter
 vult? Cur ignis huius motus huius paraxi, n̄ vero nix? Si-
 militer de Magnetismo et astaticitate, &c. Omne, q^d dissipat
 experimenta n̄ p̄xiunt, n̄ negamus, sed dicimus, esse
 nomina n̄ posse explicari, nisi de aliquo distyam-
 ā, q^d vocamus fixū, tum substantialē, tum acciden-
 talē, prout ē, aut n̄ ē deesse Corporis. Totā itaque eo-
 rum explicatio, in quantum vera ē potest usurpāri ab Arti-
 fico, nec priā, et peculiaris ē novi systematis. Deni-
 que, n̄ ille explicat melius nōq, qui magis ad Caput
 Vulgi dixerit, sed qui d̄ formius, rationi: n̄ enim scholasti-
 ci curamus, quod plausibiliter sed quod vere loquamur.

Corollarium

Ex dictis reflexis hanc DC defendere debetis: Systema Ar-
isticy, quoad distinctionem fixi amā ē evidens et demon-
stratum, a tenis precise argutis axione, et prescindendo
ab Auctoritate. Probat: in argutis Aristicy, nec assum-
 untur p̄per dubis, nec deducuntur DC; de quibus legiti-

mitate dubitari possit: quæ arguta demonstrant.
Ani dtabis, singulas pper examinando. Invenie-
ni, q^o si primo aspectu aliquid dubiy videat, id
p^r legitimas deductiones probat ex non simis prin-
cipijs, n^o potest eadē res simul ee, et nec: quæ separ-
ant^r distingunt^r, et similib⁹.

190

Nota, q^o in hoc Capite
n^o probavimus, dari frās substantiales, aut acciden-
tales, sed univ^o dari aliquid dist^o amā, q^o so-
cama frā. Hoc fecimus 1°, ad servand^o method^o:
suo enj loco peculiarit^r agemus def^o in particu-
lari. 2°, ut certa, et evidentia separarem abijs, quæ
n^o g^o clare, et evident^r probant. 3° denique, q^o si ad-
versarius cogat ad mittere aliquid amā dist^o, et
explicare, quomodo id producat^r. nullo efficaci argu-
to impugnare poterit dist^o frāy in substantia-
lis, et accidentalis.

Caput 10.º

Impugnant^r singula antipenthipate-
teticorū systemata.

191 Hucusque solvimus principale dissidij int^r No-
vatores, Aristicos de dist^o frāy, et mag^o: Nunc
quæ unicuique sectæ propria, et peculiaris, in-

preciamus. 1° impugnabimus Cartesij, et sub
 oenomine quos quos nāa dponunt exomnis por
 niculis homogeneis. 2° Impedodg; et Clementari
 3° Anaxagorq. 4° deniq; Espagiu

142

Impugn

1^a particule homogene. In hoc systemate n̄ dat dif
 specifica unius Corporis ab alio; sed hoc ē absurdg;
 Probat māx: māg similes diversimode dvinatē
 ff Corpora specificē diversa; sed in hoc systemate Co
 pora omnia ff māg similes, diversimode dvinatē;
 ḡ n̄ ff Corpora specificē diversa. Probat māx: si ex
 auro facias monetas, et orologij rotatg; ex simili
 auro, n̄ resultant duo Corpora specificē diversa;
 qui resultant māg similes diversimode dvinatē; ḡ

143 Dices: n̄ sufficit quelibet diversa dvinatē, sed nec
 quicquid dvinatē notabiliter diversa, si quis māg sim
 feat digna alio nomine. = Ma: rudis laminah
 uxi hēt dvinatē partig; notabiliter diversg; ab
 orologio rotato, et ceteris digna diverso nomi
 nig 1^a vocamus flaming, 2^a vero horologij; atq;
 in n̄ ff Corpora specie dista: ḡ. = Si dicas, q^o hec no
 mina horologij, et laminę referunt ad staty occi

dentat; dico. q̄ diversa in una partiy tanty facit
taty accidentaly. Probo cog. hec nomina referunt
ey staty, qui orit ex diversa in una partiy. q̄ s̄o
ly referunt ad staty accidentaly, diversa in una s̄o
ponit staty accidentaly.

149

In pugna sistema elementa
rati. q̄ q̄ omnia Corpora nil aliud sint, quā mixtura
q̄ q̄ quatuor elementory sub quodq̄ doc, arbitrarie
dicit, et nulla gravi raone, nullo que experimentor
probat. Di. q̄ an solvū difficultate, q̄ sic probo: ipse
lementa igni, aer, & s̄ Corpora Composita: ex quib̄
q̄ principijs dponunt. Si assignes: n̄ elementa, sed ea
ex quib̄ elementa dponunt, dicemus principia xey.
Si n̄ assignes, n̄ dca prima xey principia: nō prima
principia debent eē simplicia, nec possunt eē dposita.

143

Quod autē elementa vulgaria sint dposita, stat ex
generaone, et Corruptione eory. Ignis & q̄. fit ex ligno,
et desinit incinere: q̄ general, et dumpt: at quib̄
p̄ generaone, et corruptioe n̄ potest eē simplex: q̄. Mi
ory subsumptq̄ late probavimus vto Capite 2°.

146

Sententia
anaxagorę acomodata sane e ad pluxima Phenome

namque clare explicanda, ut diximus. Sed ea clauda
 oponit veritati. In hoc sisternate particula aurea
 sentiatil' aurea, sicut particula lapidea sentiatil' la-
 pidea ligna lignea, et sic de reliquis. Rogo: lignum est
 ex meris particulis ligni, et habet immixtas particu-
 las aliarum rerum? Respondent, in quodlibet corpore. E.g. ligni
 dantur particulas omnium, et fere omnium rerum, E.g. ignis,
 cineris, &c. Alii lignum in posse d' vexti, in igne, aut cine-
 res.

127. Sic in ligno dantur etiam particule lignee, sed in igne
 ignee, cineris, &c. cum lignum vocal, et lignum, non voco-
 cal, neque est ignis, aut cinis, &c. Non inveniuntur, quia
 in modo real, nisi quod lignum habet magis numerosas parti-
 culas ligni, quae aliarum rerum, etiam in superficie
 sentiet sensibiles particulas ligni, et sic illud, quo modo cog-
 que frangas, vel videbis, quo particulas ligni. sicut
 quando magna auri quantitas misceat modico argen-
 to, ita latent particule argenti, ut non quo vide-
 antur, et tamen nulla moles vocal, et est auri, quando au-
 renti, ubi inobvisum matavimus namque, sed maneat ar-
 gentum.

128. Linea viri efficacissima in hanc sententiam argutum.
 Supponamus, lignum palmare vocis fuisse in igne, et pos-
 se igne suffocatum desinere in carbonem similem palmi.

14
ng. Sicut videtur, eas moles magis prima sunt ligni, po-
tea ignis, et denique Carbo. Et sic ligni requiritur, quod illa
moles magis habeat maioris numerus partium ligni, et
quae reliquarum, ut ipse possint latere sub illis, ut sic ignis,
requiritur, quod habeat maioris numerus partium ignis,
et denique, ut sic Carbo, maioris numerus partium Car-
bonis. Atque quia, et eadem moles magis non potest habere ma-
ioris numerus partium ligni, et maioris numerus par-
tium ignis, non aliter duo numeri semper excedere-
nt, et minus excederent. g.

129
Dices sicut mensura
magis, quod quando fit ignis, hanc migrant alio par-
tibus ligni, et ibi congregantur particulae ignis, et simi-
li, et quando pruna accensa fit Carbo, volitant inde
particulae ignis, et adveniunt e proximis Corporibus
particulae Carbonis in eis inclusae. Et hoc fieri virtute
causae efficientis, non causae natae, vel aliam agunt,
quae congregant, et disgregant.

130
Haec responsio, et sese-
vit difficultate sua innoxie similitudine laborat.
Nisi aliqua gravi ratione, aut experimento pro-
betur, nemo credet, quod causa efficiens in momento
apparet tot particulas Carbonis. Unde eas inie-
cit oculi atullis? Cuius plures, aut pauciores, quae

pro magnitudine prurij? Cui semper ac suffocat
 ignis, idcirco causa efficiens particulas Carbonis,
 et non ad rem speciei? Sicut enim suffocat, idcirco
 causa particulas cineris, non vero Carbonis? Hinc
 omnino potest negari in re dicitur consentanea Anaxago-
 rae satis apta, et vixi simili responsio, quain-
 nis quiescere possit.

131. Quod in voce similitudinis reuera
 positio in pugnat sic: si prurij ac seorsum terra superpe-
 ta in oculos, fit carbo, si iterum alij prurij sub eademe-
 ra sepelias, fiet etiam carbo, et similes eandem terram ab
 tere, et ab tere prurij superficiem, omnes fiunt Carbo-
 nes. Modo sic: in illa terra non potuerunt latere tot par-
 ticulae Carbonis, ut sufficere possint ad tot Carbones fi-
 ciendos. Ratio: quod illa terra multo inferioris molis est,
 quae illi mille Carbones quae dicendy exit, particulas
 prurij vixit fuisse in particulas Carbonis: quae sunt syste-
 ma Anaxagorae.

132. Fortasse dices, quod non solum, et terra superpe-
 cta, sed ex aere proximo, et reliquis mediis in Cor-
 poribus idcirco congregantur illae particulae. Sed rogo: terra super-
 pecta habet virtutem idcirco congregandi illas particulas ex pro-
 ximo, et minus proximo Corporibus in? Sicut enim

superjecta ligno n̄ d̄gregat eas particulas, et d̄extis lig-
ny in Carbone, superjecta autz pruno d̄gregat, et d̄ver-
tis? Sin̄ het virtutz d̄gregandi tales particulas, quo-
modo d̄gregat? Huiusmodi n̄ d̄gregat, quoz alia cau-
sa d̄gregat? Quis magnes eas advocat elonginquo?
cludam, hunc discutendi mody arbitrarij eē, ne
rationis satis aptas appareat.

133

Impugnatur secta Spagyri-
corum 1°: ex eo q^o n̄ bene probant, Maquinque elemen-
ta, quoz repertiunt̄ resoluti mixti, fuisse antea in
ipsi mixti. Ratio ē: q^a cy analysis, seu resolutio che-
mica fiat virtute ignis, dubij praesent̄ manet, om-
nis ignis, quic̄ causa aptior, d̄vertet̄ passy in Mer-
curij, Salz, & a^o anoxo soly separabent̄, ea, quoz
pae existebant? = 2°: q^a illa elementa n̄ p̄ncip̄-
a univ̄salia xery omniy: n̄ multa Corpōra,
ex quib⁹ remanent̄ quidz Mercurij guttulge-
materie possunt. Sed ex hoc soly Capite n̄ satis impu-
gnaret̄ systema, si in reliquis d̄greveret.

134

3° efficacit̄
Salz, Sulphur, & Mercurius & sunt Corpōra p̄posi-
ta n̄ simplicia: q̄ n̄ p̄ncip̄ia xery. Probat̄
ant̄: Salz, Sulphur, & Corpōra Corruptivilia, et mi-

rationis bronchiarum non simplicia. Coarctant, ut demon-
 stratum est capite 3.º. An non potest negari ad spagyricam,
 qui definites, quid sit suffura? dicunt esse substas
 oleosa, liquida, et inflammabilia: quod doceri potest
 igne, et tunc definit esse suffura, et quidam si ipsi tace-
 re. Species operum, ea quinque elementa esse Corp-
 oralia.

133

Quasi experimenta spagyricorum unquam
 videtur, si ad medicinas referantur: nam illae substas
 unquam resolvunt corpora, velles dicunt esse ad mo-
 xos depellendos, cy in se retineant virtutes, et effici-
 tate corporum unde procedunt, in gradu intensiori.
 Sed si illi velint efficere sistema Phisicam, manifeste
 exant. Ceterum non assignent Partium principia, ut pro-
 baverimus, perinde est, ac si dicerent, principia homi-
 nis esse Carnem, Ossis, nervos, &c. quae si resolvantur, in ear-
 um partes resolvantur.

136

Iste est ratio, quae peculiariter militat
 contra singula systemata. Alias omni munitio
 evitatis causa. Interdum notate, quod una omnes
 Antiphetici pateticos unde debent rationibus Capite am-
 tenti positio: quod ille est evidenter, et universali-
 ter, et equa premant Novatores omnes. Num.

busnaa Corporea dicit. Principia inmin/secap
 sunt, 1^a prima, 2^a secunda. Principia primavocq.
 vea, quae n̄ principiant ab alijs inlo genere, in quo
 principiant. Principia 2^a, quae principiant ab alijs in
 eo genere, in quo principiant. Sic exempli in nume-
 ris. Numerus denarius 2° ponit, et principiat ex du-
 ob^o quinaris et 2° ponit, et principiat ex decem unitati-
 bus. Unitates s̄ prima principia denarii, quia qu-
 libet unitas 2° ponit illy numerus, ipsa vero n̄ 2° ponit.
 Quinaria s̄ principia 2^a denarii, q^a unq^d q^d quinaris 2° ponit, et principiat illy nume-
 rus, et ipsa sig^a 2° ponit ex numeris. Multos fieri no-
 mg principij antea romafice sumit pro primo pri-
 ncipio. Haec pro ratione nominis sint satis.

160

Si q^a pri-
 ma 2° C^o. ma 1^a est primus principij inmin/secap Cor-
 poris in factu. Probat: 2° positus, seu Corpus est ex ma-
 1^a; ipsa vero ma n̄ est, aut dicit ex alijs q^a ma est pri-
 mi principij Corporei. Coarctat^{ur} jacta dicitur. An-
 quoad 1° parte dedit, 1° Allo carribus, quia sunt
 omnia dicit ex ma. Quoad 2° vero parte claris-
 ex ma: q^a si ma 1^a dicit ma, et fa, 1° n̄ est ma-
 1°, sed vocaremur 1° illg mag, ex qua ipa ma dicitur
 et.

161 2^a 2°. $\overline{f}ra$ $\overline{s}ub/\overline{t}aali$, $\overline{e}p$ $\overline{p}r$ incipij $\overline{i}n$ $\overline{m}i$ n
 $\overline{f}e$ y $\overline{c}o$ rp \overline{o} ri. Ad $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s $\overline{f}e$ y $\overline{p}o$ \overline{n} imur id, q^d $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s
 $\overline{m}o$ n/ $\overline{m}a$ bim^o $\overline{f}e$ l \overline{i} cet $\overline{d}a$ xi $\overline{i}n$ $\overline{c}o$ rp \overline{o} ri \overline{b} aliq^d $\overline{d}i$ f \overline{i} n
 \overline{a} ma, q^d $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s $\overline{f}r$ ig. $\overline{M}e$ th \overline{o} d \overline{i} c: \overline{e} x \overline{u} lla $\overline{f}r$ ae, et
 \overline{n} at $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s; \overline{s} ed \overline{u} lla \overline{e} $\overline{s}ub/\overline{t}aali$: q^d \overline{e} \overline{r} ae $\overline{s}ub/\overline{t}a$
 \overline{a} li \overline{e} , et \overline{n} at $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s: q^d \overline{e} $\overline{p}r$ incipij $\overline{i}n$ $\overline{m}i$ n/ $\overline{f}e$ y.
 $\overline{P}r$ o \overline{v} o \overline{n} s $\overline{m}a$ xi $\overline>m}$: $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{e} , et \overline{n} at \overline{e} \overline{e} o, q^d \overline{e} \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{e}
 $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s; \overline{s} ed \overline{u} lla $\overline{f}r$ ae \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{e} $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s. $\overline{P}r$ o \overline{v} o \overline{n} s
 $\overline{m}i$ xi: \overline{d} eficiente $\overline{t}a$ nty \overline{e} a $\overline{f}r$ ae, \overline{d} eficit $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s, \overline{e}
 \overline{g} . \overline{l} igni: q^d \overline{u} lla \overline{e} \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{e} $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s. $\overline{P}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{a} nt \overline{e} n.
 \overline{i} s: q^d \overline{a} nt \overline{e} \overline{d} eficiente \overline{m} anet \overline{m} ax \overline{i} \overline{m} ax \overline{i} , \overline{m} ax \overline{i} \overline{a} nt \overline{e}
 \overline{t} \overline{g} \overline{m} ax \overline{i} \overline{n} \overline{e} \overline{l} igni. $\overline{P}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{g} \overline{c} o \overline{s} : \overline{c} o \overline{m} posity \overline{d} efi
 \overline{c} ere \overline{n} \overline{p} otest, \overline{m} \overline{s} i \overline{d} efiat \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{f} ui \overline{e} : q^d \overline{s} i \overline{d} eficie
 $\overline{n$ t \overline{e} \overline{o} l \overline{i} $\overline{f}r$ ae \overline{d} eficit $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s, $\overline{f}r$ ae \overline{e} \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{e} $\overline{p}r$ o
 \overline{v} o \overline{n} s. $\overline{P}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{a} nt \overline{e} : $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{n} \overline{p} otest \overline{d} eficere, \overline{m} anet
 \overline{t} \overline{e} $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s: q^d $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{n} \overline{p} otest \overline{d} eficere, \overline{n} \overline{s} i
 \overline{d} efiat \overline{a} liq \overline{u} o \overline{d} \overline{e} $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s.

162 Hinc facile probat $\overline{m}i$ x
 \overline{p} ro \overline{v} o \overline{n} s: \overline{n} \overline{g} $\overline{p}r$ o \overline{v} o \overline{n} s \overline{m} anet \overline{i} ll \overline{g} $\overline{f}r$ ig \overline{e} $\overline{p}a$ r
 \overline{t} \overline{e} \overline{e} ssentials $\overline{s}ub/\overline{t}a$ s, \overline{e} g. \overline{l} igni, \overline{f} acile \overline{s} ua \overline{d} ebim^o,
 \overline{e} g \overline{e} $\overline{s}ub/\overline{t}a$ s. \overline{E} ng \overline{e} $\overline{s}ub/\overline{t}a$ s \overline{v} o \overline{c} am^o, \overline{e} \overline{e} \overline{r} ae
 \overline{u} bi \overline{a} tiony $\overline{s}ub/\overline{t}a$ le: \overline{s} icut $\overline{f}r$ ig \overline{a} ccid \overline{n} tale, \overline{e} \overline{e} \overline{r} ae
 \overline{u} bi \overline{a} tiony \overline{a} ccid \overline{n} tale. \overline{A} l \overline{i} q \overline{u} i \overline{l} igni \overline{e} \overline{t} o \overline{n} y $\overline{s}ub/\overline{t}a$ le

sicut lignum rotundum est in accidentali, quod frustum
 lignum, et in substantiali, sicut rotunditas, in substantia
 influens rotundum, et in accidentali. Hec facilius,
 de de substantia agamus.

163. Hec arguitur per se arguuntur, quod
 substantia est principium in se, quod autem in primo
 probatur quod inmutabilis, ponetur frustum et tunc ex materia, et in
 substantia dicenda est simplex, et non statim ex alio principio
 in eodem genere. Ratio contentio, quod si admitteretur
 frustum, vel procedendum est in infinitum, consistendum tandem in
 aliqua substantia, quod non dicitur ex materia, et substantia. Id est absurdum
 Philosophorum. Si vero velis dicere, eodem fundamento asserimus
 frustum simpliciter, quod non asserimus, et simpliciter illo frustum,
 in qua substantia.

164. Obijciuntur prima 19. de 63. Materia non est entitas sim-
 plex, quod non est 19. principium. Probat autem materia si sit partem
 a se, et statim duobus semipartem, et sub qualibus magni-
 tudine, et tunc ex partibus integram habet, et firmam
 materia statim partibus Metaphis, scilicet genere, et substantia
 quod est positum.

165. Ad arguendum distinguo autem: materia non est entitas
 simplex in genere, in quo principium, ergo in
 alio genere omittit. Probat solum vincit, quod non nega-
 mus. In quo libet et positum possumus desiderare, quod est

et q^d est quanty, & q^d palmaxi, uel palmaxe, utro-
 la, quæ dicitur corpus, prout est, prescindendo a
 beo, q^d sit magny, & paroy, & cuj^{libet} alterius
 quantitat^{is}, uocant partes essentielles. Cæteru, quæ d.
 nitunt corpus in e^{ss} magni, & parui, palmaxi, sit
 palmaxi, & uocant partes integrantes. Maa
 ponit, et principiat corpus in suo e^{ss}, siue in qua-
 nty est; ipsa uero n^{on} d^{icitur} ponit ex alijs in hac linea, sed
 est eritai simplex. Quoniam q^d sit d^{icitur} posita in linea in-
 tegrali, dicit^{ur} primy principy: q^d in e^{ss} linea, in
 qua principiat, et d^{icitur} ponit, n^{on} d^{icitur} ponit, aut prin-
 cipiat.

166 Nota; q^d maa ex d^{icitur} ceptu mag^{is} n^{on} debet naxo
 est d^{icitur} posita, erig^{is} integrali. Si eny possibile sit punct-
 ty indiuile (q^d postea discutemus) et in maa, et
 n^{on} d^{icitur} ponit ex partib^{us} integrantib^{us}. Ideo omisi 2°
 membry d^{icitur} tionis. Unde bene dicit^{ur}, maa palmaxi
d^{icitur} ponit ex partib^{us} integrantib^{us}, sed n^{on} xigoxo fedi-
 cil^{is}, maa d^{icitur} ponit ex partib^{us} integrantib^{us}.

667

Ad d^{icitur} firm.

aony similit^{is} est respoo: q^d maa sit Metaf^{is} d^{icitur} posita
 a, n^{on} tollit, q^d in e^{ss} linea P^{er}ificaf^{is} simplex, et pri-
 my principy. = Res 2°; q^d d^{icitur} posita Metaf^{is} n^{on} ue-
 xia d^{icitur} posita, cuj^{libet} part^{is} genexicy, et d^{icitur} frate sint apax.

terei, una, et eadē entitas. Infra de se aruentim
go absolute cog. I distinguo sequens, ut supra.

168

Obi

ciis 2°; maā, iuxta Ph^y, n̄ ē quid, neque quan-
ty, neque qualis; n̄ ē principij Corporis. Rōc-
ōg: q̄ si cēt principij, et quid, nō possemus aliq-
uere interroganti, quid ē maā? Nēpe maā p-
rincipij; q̄ maā cēt quid. Rōc, maḡ in vider-
xione Ph^ysica, n̄ ē adequatē quid, q̄ n̄ ē Corp-
us vpletū, q̄ d̄ obij Ph^ysicū. Sed d̄ vix aliquā d̄
p̄o inde in viderxione Metaph^yca ē absoluteq̄
Rōcō men. Arist^o.

169

Obi^ociis 2°: maā n̄ dat eē d̄ po-
sitiō q̄ n̄ ē principij. Probat̄ am̄: si daret eē, m-
axime eēt inadēquaty; sed hoc n̄: q̄. Rōcō
om̄ q̄ maā solū potest dare illud eē, q̄ d̄ h̄et; eē
autē maḡ inadēquaty ē. Probat̄ m̄ox: d̄ positiō
n̄ accipit̄ amā eē inadēquaty; q̄ h̄ec n̄ d̄ d̄
lī eē inadēquaty. Probat̄ am̄: d̄ positiō n̄ ē ina-
dēquaty; q̄ n̄ accipit̄ amā eē inadēquaty. N-
ego am̄; et distinguo maā q̄ probat̄ om̄: si daret
eē, maxime inadēquaty; 2° d̄ positiō, q̄ d̄ d̄
inadēquaty; d̄ d̄o; 2° d̄ negatiō, nego. Quod m-

māa sū inaequala, duo dicit, q^d sūt māa et
q^d n̄ hēat frō. Primū dēp̄tū p̄p̄tū, sēc
cū dicit negatiuū. Primū d̄ m̄uicā inxīn
fēce māa d̄ p̄p̄tū; n̄ uero 2°. Rerūque argūty
nō eodē p̄p̄tūate p̄babit, unitatē n̄ d̄p̄nē
re uinaxīy.

170. Dicitur 2° 2° 2° opone 1°: Substāa a
pud Aristē, n̄ potest itare e n̄ substāncīy, sed
frā n̄ē substāncīy. Probat m̄uicā frā ē inina
līo: q̄ n̄ē substāncīy. Non caret difficultate ar
gūty hoc, et frequēntē in ore Nouatorū. Sed fa
cite soluit, si recte intelligat illa dīcō ē in alio. P̄
aliud debet intelligi substāncīy d̄pleta, et p̄ se existe
m̄uicā, quā n̄ ita sup̄ponunt substāncīy d̄pleta, et
p̄tinerent ad illius d̄tūōny, potius debent dici sub
stāncīy p̄tiales, sive partes substāncīy. Idem ostēdit
Aristē dicit, māg n̄ē quid, n̄ eodē d̄p̄nēnt ad in
stāncīy substāncīy d̄pleta, et omne, q^d illi ad ueniret, et
illi inēnt, uocarent accidens.

171. In hīs dīcōny n̄ dicitur d̄p̄tū p̄tialitē
ga. Genus, et Dicitur s̄ uelut substāncīy, et frā: nō dicitur
ad ueniret ad uenire, et inēnt genexi, ut a se ita entū, et tamē
n̄ uocat accidens. loq̄y. Illa uero p̄tialitē, quā d̄p̄nēnt

ad venire esse, q^o in hunc, et in eadem, vocantur accidentia,
ut albus. Ergo significat, q^o ad rationem accidentis non suffi-
cit, q^o utcumque sit in alio, sed q^o sit in substantia im-
pleta in sua linea.

112

Dices, q^o dista non ad venit, aut in-
nest prae generi, cu^m a parte rei identificat, cu^m illo, sed
recipit ad venire, et in eis. Unde: nec est accidentis lo-
gicis non proprie inest, sed recipit in eis, ut patet in hoc
prae albus. Albedo quidem proprie inest Præ, et eadem
vero dista; albedo vero non est accidentis logicis, sed specie-
s. Præ autem albus est accidentis logicis, et hoc non prop-
rie inest, cu^m non distinguitur a Præ, ut patet in hoc prae-
vera, Præ est albus. Unde in ista ratione arguitur: neque
dista, neque accidentis logicis proprie inest, ut
unquam ratione nostra inest, dista sua a parte accid-
entis totius speciei. Et tamen, q^o dista non supponit speci-
em impletam, sed pertinet ad ipsius intentionem, non vocat
accidentis, sive ens in alio. Albus vero, q^o supponit
impletam speciem, vocat accidentis, sive ens in alio. Ergo
significat, q^o modus loquendi Phœnix vocat ens in ali-
o, id est, q^o super venit substantiam impletam, et sine quo per-
fecte intelligitur substantia in se esse. Et q^o Phœnix, lapis
nigellus, et reliqua Corpora impleta vocant sub-

taam, tanty. debent vocari eminalio, id q^d super
veniat ligno lapidi, aut reliquis Corporib⁹ 19°
pleni in eē talis. Ergo cy frā n̄ adveniat ligno, a
ut lapidi 19° Nituro, n̄ debes vocari accidens, aut
eminalio, licet sit in maā.

173

Objeies 2°: frā cau
sal, et principia a maā: q̄ n̄ primy principi
y Corporis. Probat̄ an̄: frā educit̄ epoteā ma
g: q̄ = Distinguo an̄: frā causat̄, et principia
ex mixte a maā, cedo; causat̄, et principia
mixte, nego. Maā ē causa materialis ex mix
te a frā, sed n̄ ē causa Nituro illius. Unde in line
ad Nituro frāc̄ 19° principy, q^d causat̄ Nituro
19° Nituro, ip̄s vero n̄ causat̄ Nituro ab alij.

174

Objeies
3°: 1^a rexy principia sea, in quib⁹ res ultimo resolu
unt; res corpora natia n̄ resoluunt̄ ultimo in frā
q̄ frā n̄ ē 19° principy Corporis. Probat̄ mixte
corpora dicunt̄ resoluī, in ea quib⁹ manent, facta
resolucione; at qui facta resolucione Corporis frā n̄
manet, sed perij^o q̄. Igit̄ deludendy ē, q^d sola ma
ā, quib⁹ manet, resolutio Corporis ē primy priory
principy.

175

Distinguo maā: 1^a rexy principia

si excluditur, ea, in quibus res ultimo resoluitur, magis, non
 elative, sed modo. Idem, quod manet, facta resolutione, prin-
 cipium, sed non solum, quod manet. Quod sic probatur: ut si
 aliquid resolutum lignum, debet perire aliquod principium
 et lignum, quod non solum, quod manens post resolutionem, prin-
 cipium. Probat autem: Si perit aliquod principium
 lignum, manet lignum, et si manet lignum, non est resolutum.
 Quod si resolutum, debet perire aliquod principium lignum.

Caput 12°

De unitate materiae et formae in principiis
 corporum

- 178 Et de Corpore et ligno, requiritur materia, et forma. Sed
 in simplicibus, hoc ultimum requiritur, quod materia et forma
 unitate. Hoc, quod est materia, et forma est unitas, vocatur unitas
 unitas: et si ponimus, hoc est aliquod de materia, et
 forma, quod ponunt dari materia, et forma, quod de hoc, quod
 est unitas, ut patet in separatione a corpore, quod
 est in morte hominis. Unitas est quidam modus
 unitas, et forma: enim materia, et forma, possunt
 esse separatae, et possunt esse unitae, eas esse unitas
 unitas, nihil aliud est, quam, quod sunt quae

de deo modo.

177

Hoc supposito queritur, an predicta unio sit primum principium Compositi? Quæstio est famosa inter animos potius mentione, quæ sua essentia utilitate. Duplex est sententia, altera affirmativa, negans altera. Ex prima sicut nota dicitur unio est primum principium intrinsecum Compositi. Probat. unio est causa intrinseca Compositi naturaliter. Probat. unio dat suum esse Compositi. Probat. unio identificat inadequatè ex Compositi. dat suum esse Compositi. Ratio est quod non alia de causa magis dicitur dare suum esse Compositi, nisi quod identificat inadequatè illi sive est aliquid illius. Probat. unio precise ablata unione, et nullo alio deficiente, deficit inpositi. et identificat inadequatè ex inposito. Ratio est quod si unio est adequatè distincta a Composito, deficiente unione, et deficiente Composito, non deficit sola unio, sed deficit etiam adequatè distincta. et deficitente sola unione, deficit inpositi, unio est adequatè distincta a inposito. et inadequatè identificat ex inposito.

178

Celebris Adversarij responsio distinguit principium, et principiationem, (ut ipsi docent)

principij, quod, et principij quo, dicunt, et
 positif deficere, lex defectu principij, lex defectu
 in principia non: non ut det et positif, non solum requi-
 ruit, quod dant omnia principia, sed etiam, quod de-
 t, eorum ex exitu, et ut adicam, actuali cau-
 sano, et principia, que sunt in unione. Per
 neg intelligit, quod ex preciso defectu unionis defi-
 ciat et positif, et quod unio non est principij, sed prin-
 cipia, non principij quod, sed principij quo.

179. Mihi placet distio hec principij quod, et quo: quod
 ubi ea accuratius, et distinctius loquemur, semper ac-
 cessat unio eorum partibus absolutis, dum modo ad
 verum fatetur deceptus principij dicitur ab hinc
 et que, et univocum venire principio quod, et prin-
 cipio quo: sicut deceptus hinc et que venit hinc ab-
 bo, et nigro. Hoc autem ad verum inficial, ex-
 cludit que axaone veri principij principij quo,

180. Probat tamque principij in unione, juxta Aristotelem
 et id, unde aliquid est, aliquid et positif est, sive hec
 tan ex principij, que ex principia, et ex
 principio quod, que ex principio quo: et tunc

principij, quod principia, tan principij q, quod
principij quo, e' vere principij. Probat mixid.
positu her suu ee ab omnico, qd e' aliquod ee ppo-
situ; sed tan principij, quod principia e' aliquod ee
e' pposito. Raa maoru, qd her her suu ee totalz ab om-
nif uo ee partiali. Mix quo ad 19 partz n' negat; qu-
ad 29 probata manet.

181 Redunt iteru ma Adverfario-
ry, quid' no' neg pps distingunt: principia e' ali-
quod ee ut qd' ppositi, negant; e' aliquod ee ut quo,
Redunt. Iteru ad mto nos, d' ammodo aliquod ee
ut quo, fit oxy aliquod ee. Modo fit: eo modo her e'
principij, quod aliquod ee principia; sed aliq-
d ee ut quo e' aliquod. veru ee principia; q' aliq-
od ee ut quo e' veru principij.

182 Si dicam qd' hinc
aliquod ee ut quo n' onat aliquod veru ee, ac pro-
inde, qd' ly ut quo e' hinc alienari, infero: q' ali-
quod ee ppositi e' ee n' veru. Probo cog: unio e' ali-
q' ee ppositi, ut probavimus; sed unio e' aliquod
ee veru; q' aliquod ee ppositi e' ee n' veru. Raa mi-
oxi; q' unio e' aliquod ee, ut quo.

183 Sed inuesti-

semper quid velint *Adversarij*, quando dicunt,
 unio est principij quo? Si velint, unio est p-
 rincipij modale, non inficior. Non tamen vide-
 o, quid incompatible habeat ratio modi cum ratione
 veri principij? Binarij duorum modorum *Qua-*
quod tanquam ex principij: ex uno modo, et alteri
 modo, et est vere principiaty, et causaty intrin-
 sece. Si velint, quod unio non est per se nomen quod
 in recto, sed tanty quo in obliquo, quod unio non
 est id, quod causat, sed id quo causa causat; *Imo:*
 quod principiare intrinsece nihil aliud est, quod
 identificari inadequate *Proposito*; atque unio
 est aliquid quod identificari inadequate *Proposito*,
 in recto: quod in hoc sensu unio est principij quod *Pro-*
vo mior: unio est aliquid, quod identificari
 ay ipsa unione in recto; sed identificari inade-
 quate *Proposito*, nihil aliud est, quod identificari
 adequate recipi ipsa: quod unio est aliquid, quod ide-
 nificari inadequate *Proposito* in recto.

184

Obijci

est: si Composity *Ita* est ex unione, et qui
 modale; sed qui non est modale, sed absolute: quod
 non *Ita* est ex unione. Probat mior: unio est modan.

q^d si positio statet ex unione est quod modale. Probatur
quia q^d a^o t^o t^o statet ex accidenti, est accidentale. q^d t^o t^o di-
tari ex modo est quod modale.

185

Distinguis maioris in
positio statet ex unione. sicut addita sub/teq^z & pletz
est quod modale, sed si statet ex unione in se per
addita, sed in hibita sub/teq^z & pletz, negomax. Mo-
dus refacit t^o t^o modale, cy care q^d q^d modificat, q^d i-
lla supponit integre dicitur in p^o t^o ce, cy n^o p^o t^o t^o ce
in hoc modo, aut illo modo, q^d p^o t^o t^o ce. Non unio
facit t^o t^o modale cy care q^d q^d dicitur q^d q^d n^o a-
ponit e^o ante modum, sicut positio unio est t^o t^o mod-
ale q^d a^o unio, q^d q^d unio, supponet & positio q^d dicitur
t^o t^o. At vero & positio statet ex unione in t^o t^o modale, q^d a^o
unio, quod dicitur in supponit ipse perfecte dicitur.

186

Opera-
tate t^o t^o accidentali x^o, q^d a^o accidenti sem-
per advenit sub/teq^z & pletz, idcirco denominat
t^o t^o accidentale; si autem n^o advenit, sed
inhibet sub/teq^z n^o denominatur t^o t^o acciden-
tali, sicut nec ipse est accidenti. Istis denomi-
nationes modales, accidentales, cadunt super
a^o t^o absolute substantiale. unde q^d dicitur

absoluty, aut / ubi tale, n̄ facit modale, aut
accidentale: unde hoc toty res ubi cauta mode-
lee; hoc auty res trans unione n̄ modale, sed
absoluty.

187 Objección 2^a: accio productiva n̄ ē n̄igo-
nise causa; sed causa n̄ ḡ unio ē princi-
piy, sed principio: Probat̄ coar. idem 19, q^a
accio ē ex exercit̄y, et actualitas causa; sed
unio ē ex exercit̄y, et actualitas principij: ḡ
Nego cog. Ad prouocans distinguo magis. id
em 19, q^a accio ē m̄xy exercit̄y, et actuali-
tas causa; cedo; q^a ē ex exercit̄y, et actuali-
tas n̄ m̄xy, nego. Distinguo m̄xy, sed u-
nio ē m̄xy exercit̄y, et actualitas prin-
cipij, nego; n̄ m̄xy, cedo. Unio n̄ ē m̄xy
ex exercit̄y; n̄ licet m̄xy exercit̄y si resp-
ectu mag, et f̄xy, quas n̄ int̄uit, et resp-
tu. 2° positi ē aliquid dan̄ ē; n̄ ē aliquid
ē identificany eij 2° posito; identificany auty
eij 2° posito, et dan̄ f̄xy ē 2° posito, id ḡ sonat.

188 Objección 3^a: Coa intrinseca videt̄ adequate in materi-
aly, et frate; sed unio nec̄e Coa maato nec̄e frate ḡn-

ē cōa immutata, nec principij, q^d idē. Max Colligit
ex Aristote, qui soly mentionē facit Causę maalis, et fra-
lis. Max probat: q^d unio necē maā nec frā, q^d modus utri-
usq^e q^d nē Cōa maalis, nec fralis. Rō 1° q^d Aristes meminit
unionis, mixtę nē, q^d anty meminerit causę maalis, et fra-
lis. Rō 2° negando anty probaōnis q^d ad 2° partē: unio nē
frā absoluta, et principalis, deo; modalis, et minu-
o principalis nego. Unio vera frā ē cyrecipiat in ex-
tremis, et denominet ex terna unita, et d^o positę uny.

Capitulum 13°

De principijs Corporis incipientis

139. Habetur Explicatio Corporis incipientis, facin-
facit habetur supra. Hoc in presenti addendū ē, na-
n pily. Corpus dicitur ad eē n^o posse peratū inari-
co in tranē indivisibile. Rō ē: q^d Corpus mani-
fente ē Corpus, q^d antea n^o erat, et modo ē, sed
antea n^o fuisse, et modo se perit duo, ad minimum,
intra, ut perspiciū ē. Preterea multiplici po-
tēsi d^o fidetaxi. Corpus manifeste d^o nē ad eē. Pā 1°
mo si nulla partē Corporis precessit. 2°, si precessit

matialis Corporis. 3° Si preceptu matialis
 Corporis subalternata. Primum vocat manifestu
 mere logu. 2° Phisicu, 3° Verisime. Omne
 vero manifestu quicunque ille fit, vocatur
 manifestu logu.

190

Nullu Corpus producit in ma
 p^a manifestu mere logu, nisi quando corruptu
 speciebus sacramentalibus, producit Verisime
 ut quid aliud. Ratio e q^a nullu Corpus (loquu
 de Corpore impleto) producit ex nihilo: q^a nullu C
 orpus producit, nulla pre exsistente sui parte.
 Omne Corpus producit defectu p^a manifestu qui
 fit Phisicu, et d^o Verisime: no ad quilibet pro
 ductione pre exsistit ma, et quidq^u sub alia
 ra.

191

Si querat, an Machina universi facta fuit
 et in prima sui ditione p^a manifestu Phisicu?
 Respondeo similiter, hecunia Cely, nexo, et aqua
 cu omnia replente, facta fuisse p^a mani
 fectu mere logu. Ratio: q^a inverisimile videt^{ur}
 q^d Deus ore aperit mag^{is} in forma, preceptu
 cy dicat, in principio creavit Deus Cely,
 et nexo, Et: q^a p^a accio Dei fuit creatio, sive

produens Celi, et Terrę, n̄ vero solius maḡ ign
p̄gressus erat m̄a Celi ante Cely. Reliqua
vero Corpora p̄gr̄ Cely, terrę, et aquas, facta
s̄ p̄t̄ mansitū Phisicę Diversiō.

192

Lugres, quę

sint principia Corporis incipientis ut talis in
no quoq̄ e mansitū. Res 1^a in mansitū merelo
go dant̄ m̄a fr̄a, et unū pro seundo instan
tī; pro 2° autē negat̄ maḡ, fr̄a, et unionis.
Res 2^a in mansitū Phisico m̄a, fr̄a, et unū p̄
no seundo instanti, et pro primo m̄a cypriū
one fr̄a acquirēdę. Res 3^a in mansitū Diversio
m̄a, fr̄a, et unū, p̄no ad fr̄a p̄teritis p̄se
candō instanti; pro primo vero m̄a, fr̄a, et a
nū, p̄no ad fr̄a acquirēdę. Omnia itant
explicacōne p̄g dictorū mansitū.

193

In omni

mansitū hec tria reperies, subty, q̄ dicit̄ ma
nsire; nū, aquo mansit, et nū, ad gagna
nsit. Sed diversimode loqui debemus in man
sitū merelogo, ac in reliquis. In mansitū merelo
go subty mansiens dicit̄ illud Corpus, q̄ de
noo fit, q̄ Cely; nū aquo negat̄ existē;

nūc ad quē existiā. Sic modus loquendi talis
 quib' displicet, nitunt' huiusmodi subij' man-
 sionē debet eē subiective in mo' aquo, et in mo'
 ad quē, ut cernit' in mansitulo calis, nemo enj
 dicit' mansire de hac aula ad amig, quin
 uno bique subiective fuerit; at oco' Corp' mēdi
 dicit' proprie fuisse in statu existēte; nō in
 statu existēte Corpus, verē nē; q' nē propi-
 e subij' mansionē. Difidiy ē de voce: quando
 enj nō ē in statu existēte; dicimus eē in
 statu existēte; quāvis tū eē sit quē dō abu-
 sū vocis.

In mansione Physico, et Doctivo simi-
 lit' possumus assignare subij' mansionē et nos
 aquo, et ad quē, & possumus etiq' hoc alio
 modo, si mansitio sit mere Physica, (quā-
 dat; nec malit' dari potest) subij' mansionē
 ē māa, nūc ad quē frā, nūc aquo neg-
 ad frā. Si mansitio sit Physica Doctiva,
 q' subij' mansionē ē similit' māa; sed dat' duplex
 nūc aquo, et duplex ad quē. nō nūc aquo ē frā
 linguenda, et etiq' privāe frā acquirēde; et n-
 ario vero nūc ad quē ē frā, acquisita, et negac-

fr̄ḡ relicto.

193

Unde duob' p̄ḡ dictis modis loqui possumus in d̄ unctione ligni, in igne. P̄o ignis mansit ad n̄ ee, ad ee, et tunc facimus igne subty mansiens. 2° sic māa mansit, defra ligni ad fr̄ḡ ignis: Māa mansit ap̄riuatione fr̄ḡ ignis ad priuatione fr̄ḡ ligni: māa mansit ap̄ra ligni ad priuatione fr̄ḡ ligni: Māa mansit ap̄riuatione fr̄ḡ ignis ad fr̄ḡ ignis, et tunc facimus subty mansiens. solg mag. = Est alia 3^a locutio us̄ recepta, scilicet ligny mansit ad ee igne, qualigny facimus subty mansiens. 2° modus loquendi maior̄ h̄et p̄rietate, et subty mansiens. in ealocatione vocal' ab aliquo subty fixate, in reliquis autg locutionib' vocal' subty denominativy, quasi vellent indicare, subty priung, et 3° locutionis subty inere denominatione quicq' illi proprie n̄ doerit, scilicet denominatione mansiens. In re omne h̄g locutiones aliquid vey sonant, an venosius Phrases, quz proprie nunt vocib' que p̄noē nominati, q' uq' no lum̄ disputare.

Caput 14°

Essa, existiēta, et p̄p̄rietates mag

18 Aristot.

196 Metā Aristotica dicitur primū subterre receperit
 ary. Disputant aliqui num recte definitur
 ordine ad frā an potius dici debeat in ordi-
 ne ad oppositū, adq^o principalit^r videt referen-
 datangug ad precipuū fing^o. Ego vero eo pro-
 fectus, me inde omnib^o Phisicis nisi aliud curare,
 quū ut idēq^o prestent, quāq^o ab omnia aliā dif-
 tinguatū. An vero caprata, quæ a signō sint Metha-
 se 1^a, et radicalia ceterarū, an possint eo cogitari
 alia, quæ pūda sint in videratione Methasa, om-
 ninon curat. Prima, q^o similes quæstiones nimis
 nodosse sūt, et intricatæ, si autē in eis solvendis te-
 xeremus tempus, n^o supereret ad difficultates p^o
 xoprie Phisicas enucleandas. V^o q^o ad fing^o
 Phisicorū inutilis exit ea Methasa disputas. 3°
 q^o omnes deones hent eadē, aut similia arguta
 magis, q^o difficile sit, primariū necesse q^o petiti-
 uū inueni.

197 Quoad præfens dicitur, dico, mag^o de-
 bere definiiri in ordine ad frā. Quia si eiq^o de-
 finiremur in ordine ad oppositū, solū possem uide-
 cere, eō d^o d^o d^o, seu partē oppositū, et eiq^o d^o fund-
 erem^o eiq^o frā, et unione. Dices. Posset d^o d^o d^o

pari quo modo cum q^o, sed ut pars subjectiva. Res:
Pars subjectiva e in ordine ad frax: q^o id e, a part
re receptiva alterius: q^o in parte subtiva explicat
n^o solummodo ad iposity, sed ordo etiq^o ad frax. Ex h
oc duplici ordine altere^o m^o m^o mag^o, et frax, al
t^o proprio mag^o. Ad dand^o q^o diffrax rei, elig^o ord
ding diffrax, et negligo ording n^o diffrax. = Aliq^o
potest xere, q^o in nostra deone explicat^o ordo ad
iposity: q^o subty ex raone talis e essentialit^o pars
recept^o; pars autz dicit essentialit^o ording ad ipo
sity.

198 Sed his relicto, disputare oportet, an istud
ceptus, quz de ma^o 1^a formamus, de facto exi
stat in xery naa? Sit nostra D^o: existit ma^o,
seu 1° subty receptioy fraxy. Et hec veritas ob oculos pon
at^o, stabilienda prius e hec p^o, null^o corpus nate p^o
ty fit ex nihilo. Nemo Phis, quz sciat, ex Modernis,
et Antiquis hanc unguz p^o negavit: undene cur sine
nimico pugnemus. Sed pro vestra noticia n^o est inu
tile, exponere fundamenty, q^o moose videt Phis
omnes, ut ocluti ex condic^o in hanc veritatez veni
rent.

199 Videbans, nunquz fieri igne, quz pre ex^ostex
et ligny, aliud ve passy, l^o fieri cineres, nisi p^o ex^ostex

textu ignis, et uno verbo, nunquam fieri aliquod cor-
 pus, quod processit textu alio. Unde inferebantur
 semper unum corpus ex alio fit, et nunquam ex nullo.
 Nam huiusmodi: non si ignis fieret ex nihilo, et non
 ex ligno, ad quod requiritur lignum ad ea in se per
 abesse, ut illo absente, nunquam fiat ignis? Si ita
 fieri non videret ens ferreus, sed ex nihilo, proci-
 cul dubio inutile esset ferreus, ad eundem ens ferreus
 nam si faceret ignis ex ligno, sed ex nihilo, inutile
 esset lignum ad productionem ignis.

22o. Ergo hec ratio: si
 ignis fieret ex nihilo, facilius produceret anima
 absente, quod presente ligno; sed hoc repugnat ex-
 perientie. Probat maior ad producendum ignem
 sine ligno, debet anima desumere lignum, et creare ignem
 ad producendum autem ignem, ubi nulla materia
 sufficeret creare ignem; sed facilius est materiam creare
 quod creare ignem, et desumere lignum, si ignis fi-
 eret ex nihilo, facilius produceret anima, absente,
 quod presente ligno. Quis anima nunquam, quod facili-
 us, agit, sed semper, quod difficilius est?

201. Da, quod
 si ferreus posset eundem ens ferreus ex nihilo. In re-
 sultato esset, si semper de eis se fraxit vellet, a summa

meret ferreus, pro magnitudine gladij frangitur,
q^d antea non erat, et postea ens, crearet. Stultig pariter
vocarem nos, si pariter modo operaretur.

202 Sed audiam, quid
quid arbitrariis rexi potest. Inquam aliquis defen-
dere, q^d omnia, quae sunt creantur; omnia, quae desi-
nunt esse, annihilantur. Reat autem ad Aristoteli, q^d cu-
omne spatium plerum sit Corporeum, non habet nam ubi
producat aliquid novum, nisi destruat aliud. ne-
que enim potest d^uo Corpora penetrare. Itaque q-
uando destruit lignum, ad producendum ignem, non dicitur
destruit, q^d ex illo facit ignem, sed ut locum relinq-
uat, ubi sit ignis.

203 Sed inaequum in hypothesis parti-
onem non est cuius nam spectet, ad producendum ignem, prius
ferreus quocumque Corpore de materia, hoc lignum, hu-
jus, etc. Nam q^d ad producendum ignem ex nihilo, nihil
prodest, aut nocet, q^d si praesens hoc potius, quod
illud Corpus, imo eodem modo ignis produceret ignem
applicatus aeri, ad adamantum, ac applicatus ligno, et
hujus. Si enim ignis non producendus est neque ex materia
ligni, neque ex materia adamantum, cuius praesen-
te potius produci debet, quam praesente haec? Certe
non quiescet in terra, nisi dicat, ignem fieri ex materia

disposita: atque adeo dy ma e magis, et faci-
lius disponibilia, facilius producit ignis, et q-
uo difficilius disponi potest, eo difficilius ignis
producat?

202. *Preterea* si dicitur vacuum (ut per commune
admittitur) post experimenta Machini N. W. Germa-
nic) facilius in vacuum ignis producat alij ignis
q^a ibi n^o debet laborare in defunctione alterius cor-
poris, sed tantummodo ignis creare. Atqui hoc
est una experimentum ejusdem Machini: q^o = *Prete-*
rea: si nae producat ex nihilo, et ignis defunctus us-
que ad nihilum: q^o alij ay plurima nova Corpo-
ra de novo producant, sen^t totumq^{ue} annihilarent,
unq^{ue} penentaxet ay alio. Atqui Corpora n^o def-
cunt usque ad nihilum: q^o neque creant ex ni-
hilo. Misce quamvis Philo^sofice proaxi n^o pos-
et, satis infer^{re} exiitu Ecclesie, que exponit ve-
nerationi cineres Martyry tanq^{ue} aliquid re-
siduum ex eor^{um} Corporib^{us}. Sicutq^{ue} omnino an-
nihilata fuissent eor^{um} Corpora, et creant cineres, nu-
ll^{us} cult^{us} m^{er}eret, quoniam nul^{la} p^{er}stinerentia
darent.

203. *Iste* *Staxones*, que ceat^{ur} sing^{ulis} reddunt ill^{is}

veritate, nulli Corpus nate Complety fit ex ni-
hilo. Et alia quanto fufius, promovit, quoni-
am dicendis poftea facy prelucebunt. Videant
Adverfarij anfta arguta, tei fimilia aptari
poffint, ad probandy fras n poffetendi ex nihilo
fari? Unde inteliget priefcy illud proloquiy fo-
ty debere intelligi de Corpore Completo, et de ip-
fius Corpore t^a ma^a.

206. Suppofitay haec veritate, qd
dicet nulli Corpus fit ex nihilo, facile probat ex ifte
tea ma^a mag^a qd Corpore n fit ex nihilo, fit ex aliquo, et
qua Corpore defacto fiunt, qd dat in naa illud abiquo
d, ex quo fiunt. Hoc aliquid vocamus mag^a; qd ma^a ex
ifta in xeray ma^a n fivelimur de voce difputare, an
men ma^a bene inditit fit exi, ex quo fit aliquid. Id
eo locum nro nro tan evidenty vocari ex ifte mag^a
quod vix dicitur dicitur man mutaconi inced.

207. Heema^a,
quod innegabiliter exiftente videtur, e fubry receptio-
y frary. Probat: id ex quo fit igni, erat prius ligni;
q^d hebat fray ligni hec Coa demon/ matae Capite g^{no}.
Preterea: illud idq^d e ligni q^d modo h^{et} fray ligni, q^d
n^o receperat fray ligni, et modo recepit fray igni, q^d e fub-
ry receptioy frary.

208. Quod nate fuerit receptivum fraxi sic primus subtye
 nō probat q^a n̄ stat ex alio subtye q^a dīneger anser
 dica illud subtye nate ex alio; rogo num illud ali
 ud n̄t. ex alio subtye, an n̄? Et procedo in infini
 ty 1, tandē fester in aliquo 1° subtye. Hoc voco mag
 1°. et ecce demonstrata manet ex ista cujus dō 1° sub
 tye receptivū fraxi; q^a mag¹ 1° nō minamē traxi.

209. Quod nate fuerit receptivum fraxi sic primus subtye
 taesia, et probata ex ista mag¹ 1°, restat ex pon
 ere non hōer quia sōg, et a mōs hōer mag¹ proprietat
 ter. 1^a mō maa 1° ē ingenerabilis, et in corruptibilis. Ad
 ad hūc intellego premittere debemus, quid nomine
 generacionis, quid corruptionis intellegat? Generacio pro
 ductio rei ex aliquo; corruptio autē desinere in ali
 q^o sub hancōnōne probat ingenerabilitatē mag¹. 1° sub
 tye n̄ fū ex aliquo; 1° fieri potest alia n̄ eēt 1°; et
 maa ē 1° subtye, ut probabim; q^a n̄ potest fieri ex a
 liquo; q^a ē ingenerabilis. = Probat incorruptibilitatē.
 Si maa desineret in aliquo, 1° desineret in aliquo
 d^o sui, 1° in aliquo subtye. At qui n̄ potest desinere in
 aliquo sui, q^a cy sui simplex n̄ hēt aliquo, et
 aliquo; nec in aliquo subtye, q^a primus subtye n̄
 hēt subtye sui. q^a nullo modo potest desinere in ali
 q^o; q^a n̄ ē corruptibilis.

210 2^a mā 1^a n̄ potest produci, aut desinī, ac au-
 su 2^{di} sive ab agenninabili creato sequitur an-
 tenā; nō causā 2^d solū possunt producere p^o ge-
 nexationē, aut desinīe resp^t corruptionē; at quom-
 oia 1^a n̄ potest produci p^o generationē, neq^{ue} des-
 inī p^o corruptionē q̄ n̄ potest produci, aut des-
 inī ac au su 2^{di} = 3^a verosimilit^r mā 1^a au-
 tē causa potest nativ^r desinī. Probat^r simā.
 1^a potest nativ^r desinī, potest desinī ab exigenti
 eius causā; sed nulla est causa nativ^r exigens des-
 initionē mag^r q̄. Maxime ad admitendā: q^a des-
 initio nativ^r vocatā, quā fit ad exigent^r nāq^r p^o
 o minoris q^a mā nulli ē maxima.

211. Ima hoc 3°
 affectu dices: ex hoc sequit^r, q^o si Deus desinuat
 mag^r miraculose operaret^r, q^o vider^r absurd^r = R^o
 1° n̄ ē absurd^r vocare miraculū desinūonē
 mag^r cy sit inordinarias leges mag^r = R^o 2°
 hoc ē ab omnib^{us} admitendū, q^a desinūo parit^r
 ut charistica miraculose n̄ ex eo solū, q^o desinū-
 at^r parit^r, nemine exigente, sed ex eo, q^o desinūa-
 t^r usque ad mag^r 1°.

212. Quarta mā ē pura potē. Hec
 duas partes. 1^a mā ē potē, 2^a mā potē ut n̄ fiat.

uō, quā potētia, et nullū ex se hēat actū. 1^a pars facit
 intelligi: scilicet māa ex se nō ē lignū ignis aliud
 uē corpus dicitur, ē tamen in potētia ad omnia hēcti
 omnia hēcti nō potest. Sicut argentū nō ē spērā tā
 in mobile, 2^a, et omnia hēcti ē potest. 2^a pars di
 uerxi modo ad uerxi accipit. Aliqui dicunt, māa ex
 cludere actū p^hisicū, scilicet frū, nō uero aliu actū.
 Alij autē uolunt, eū excludere omni omnino actū
 nō solum in linea p^ha, sed in linea existēciali, et etq
 in metafā. Unde oriūntur quēstiones, quas sequen
 ter capite enodauimus.

Caput 13°

Quomodo māa sit p^hisicā p^ha?

113. Cū māa dicat potētia, p^hisicā p^ha dicit actū. Unde
 respectu p^hisicā tan accidentalis, quā sub^hstantialis māa ē p^hisicā
 potētia. Thomistę uerō adu^herentē tenent, māa ex
 cludere omni omnino actū, ut pene dicant, eū ē potētia
 ad seip^hos.

114. 1° disputandū ē, an māa hēat actū Metaph^{isicū},
 id ē, dēp^hisicū dēp^hisicū, per quē sit aliqua p^hisicā actū
 tis. Sū 1° dicit māa hēcti p^hisicū actū Metaph^{isicū}. Pro
 batur māa actualit^{er} nō ē frū: q^{uod} actualit^{er} dēfēt p^hisicā

Sed hec diffra e' actu Metafu: q' ma' h'et actu Me-
tafu: = p' sumat. ma' n' e' p'xy nihil: q' e' aliquid.
Sed q' e' aliquid h'et e' seq' Metafo' intali linea p'le-
to: q' ma' h'et e' seq' Metafo' Metaficee p'letq'. Sed
e' sea Metafo' p'leta itat genere, et diffra: q' ma' p'
genere, et diffra itat. Atqui diffra e' actu Metafu,
sicut genus potea: q' ma' itat ex potea, et actu Me-
tafu.

215 Et quidq' I hominib' n' de negare ma' p'xy ho-
c' s' s'ubny: sed p'xy hoc uni entitati d'venit p'el-
ma': q' e' diffra ma'. Igit' ma' h'et p'xy diffrale,
q' o' vocal' actu Metafu. Eod' his omnib' infere, ma-
g' 13 n' e' p'xy poteq' in linea Metafo'.

216 2° disputat' an-
ma' h'et actu entitativoy. Multi hoc dubiy d'con-
dunt cy p'cedenti: Multi etiq' ut diversq' questio-
z tractant. S'c' 2^a 16° ma' p' h'et actu entitativoy.
Probat' ma' e' potea ad e'fendy: q' h'et actu entitati-
vy. An' e' p' d'vexativoy. Probat' coa: potea ad e'fen-
dy, s'oly pote' p'plexi p'xactu i' d'ennificaty cy i' samaa.
q' s' ma' e' potea ad e'fendy, i' d'ennificat' cy actu e'fen-
di, s'ive cy actu entitativo. Probat' an': potea ad e'fen-
dy p'ple' p' hoc, q' o' ma' s'it, et n' pote' p'plexi p'xactu

liud; sed hoc, q^d māa sit, n̄ ē aliquid disty amāa:
 q̄ potea mag ad essendy soly potest rplexi p^r acty
 clennificaty cy ipsa māa. Nota, q^d ēē hūc n̄ sumit
 p^ro essē tere, sed p^ro ip^sare esse.

217 Magister Haldaloin.

vetit in eo, qui recedunt mag acty aliquz p^ro p^r
 y eo p^ro g^rans, aut n̄ intelligxi, aut intelligxenolle
 mag Auspico. Sed bona tanni Mag^r p^ro venia 2000
 q^d quid sit māa potea? Est nepotea adē rposity
 q̄ igny, lapidy, dr^a? Anvexē ē p^ro adē māa, su
 adē id, q^d ē? Sidicat l^o, hūc n̄ recedimus. neq^z
 undi infert, mag n̄ hēre acty enitativy. Sicut
 2°, dico: p^ro adēdy n̄ potest rplexi p^ro acty di
 sty ab ip^sare. Probat: p^ro, ut māa sit id, q^d ē, r
 plet p^r hūc, q^d māa sit id, q^d ē; sed q^d māa sit,
 id, q^d ē, n̄ ē aliquid disty amāa q̄. Probat m
 uer: q^d māa sit id, q^d ē, ē esse mag; sed māa n̄
 disty aut ap^ruamēt esse q̄. Igit^r de hūc mēt, q^d p^r
 a xea adēdy id, q^d ē n̄ potest rplexi p^ro acty di
 sty ab ip^sare q̄ p^ro māa, ut sit māa, rplet tagu
 q^d p^r acty p^r ip^s q^d māa hēt essentialit^r
 ty enitativy.

218 3° disputat, an māa seat acty eni
 steale? Non ē sen/us, inquirere, an māa existat.

cy hoc in p^{re}ferri p^{ro}ponat. Sed an existat p^{re}existen-
teg sibi p^{ri}us, distⁱⁿct^{io} ab exist^{en}te fig; an exo p^{re} p^{ri}-
sio fig exist^{en}te? Quisno procedit sub Hypoteci,
q^uo exist^{en}te enni creatu sit aliquid distⁱⁿct^{io} ab ip^{so}-
essea: q^uo hoc neget. Locy n^{on} het p^{re}ferri distⁱⁿct^{io}.
ao.

219 Sit no^{stra} resolutio: ma^{xi}ma^{ta} ex ip^{so} p^{re}existen-
te q^uo p^{ri}us distⁱⁿct^{io} ab exist^{en}te fig. Probat: cause 2°
n^{on} possunt producere ma^{xi}ma^{ta} 1°: q^uo ma^{xi}ma^{ta} n^{on} exist^{en}-
it p^{re}existen^{te} fig; q^uo p^{ri}us p^{ri}us. R^{ati}o antennis
q^uo ma^{xi}ma^{ta} s^{ola} producit p^{re} creatione; cause ve-
ro 2° creare n^{on} possunt. Probat 1° co^{tra}. Si ma^{xi}ma^{ta}
exist^{en}tes, et exist^{en}tes fig; cause 2° possent produce-
re ma^{xi}ma^{ta}: q^uo n^{on} possunt producere ma^{xi}ma^{ta} illa n^{on} exist^{en}-
it p^{re} exist^{en}tes fig. Probat an^{te}: Si ma^{xi}ma^{ta} exist^{en}tes
p^{re} exist^{en}tes fig; cause 2° possent dare ma^{xi}ma^{ta} exist^{en}-
tes, qu^o n^{on} het; sed dare ma^{xi}ma^{ta} exist^{en}tes, qu^o n^{on}-
het, et producere ma^{xi}ma^{ta}: q^uo. R^{ati}o minor: q^uo cau-
se 2° possunt ponere in cau^{sa} na^{ta} exist^{en}tes fig;
unde si exist^{en}tes fig est ea, qu^o d^{at}ur, ut exist^{en}tes ma^{xi}ma^{ta},
cause 2° possunt dare ma^{xi}ma^{ta} exist^{en}tes ill^{is}, p^{ri}us qu^o exist^{en}-
it, et qu^o exist^{en}tes n^{on} het. R^{ati}o minor: q^uo produ-
cere, nil aliud est, qu^o d^{at}ur exist^{en}tes. 1° firmat.
2° firmat.

int' Thomae Sanchy, aut hunc h'et sensu
falsu.

223 Obijciat 2°: ex ista e^o ultimus actus en-
nis q^a ma^a n' h'et priu^o exi^oteq. Nam cogi^o Sanchy
a^a h'et hunc ultimu^o actus, n' ordinaxet ad
aliu^o actus, scilicet ad fig. Pro stat ex D^o mo
Thoma dicente, ip^o q^a e^o e^o actus ultimus qui
participabilis e^o ab omnib^o, ubi e^o accipit pro
exi^otere.

224 Hoc eni^o arguty premit Ad ueraxio:
q^a ma^a existens, siue p^o alienu^o, siue p^o priu^o
exi^oteq, ordinal^o ad i^opositu^o: q^a ma^a existens
n' h'et ultimu^o actus q^a existant e^o ultimus actus in
omnilinea. Directe distinguo ans: exi^ote e^o ul-
timu^o actus enni inee enni, i^ocedo; inee corporis Phi^o
cifi, nego; Eni ut tale e^o poens exi^otere: Nec potea
ultimo i^otit inexistea tanqu^o inactu. Sed eni q^a
ultimo actus in i^o linea, siue eni existens po-
te^o ee in poa ad ee lignu^o, igne^o &c. Unde in linea
Phyfica expectat ulterio^o actus. Auton^o ab Di-
u^o Thomae in apone aliq^o q^a Sanchy Doctus
auton^o atq^o dicentis, ip^o q^a e^o i^o munisim^o e^o e^o
u^o priu^o, d^o in i^o omnib^o alijs e^o e^o. N^o
c^o i^o exes, q^a ee, seu existea modo uocat 1^a modo

ultima, 2^a de uerbo linear, quando si dicitur ex p^o sum.

225. Obijcies 3°: superfluit exiſtea mag: g. Proba-
raro: exiſtea ſig unil mag: g / ſuperfluit exiſte-
a mag. Raro antennis: q^a mag unil ſia exiſtens.
Raro cog: q^a ma n indiget, ad exiſtendy, dua-
b^o exiſtentijs ſibi unitis: g ſi mag unil exiſtea
ſig, ſuperfluit alia exiſtea propria mag.

226. Retor-
quet arguty, et infero: g ma producat p^o prod-
uctione ſig: q^a ſuperfluit productio mag. Cogen-
mag unil ſia producta, ſequit, q^d unil ipſa
productio; ma autz n indiget duab^o productioni-
b^o ſibi unitis, ut producat. Adverte preterea, q^d
hoc arguty n ponit probat, mag exiſtere p^o exiſ-
teq ſig, quq ſig exiſtere p^o exiſteq mag, ut oo-
bi p^o pendend^o habet.

227. Directe nego ano. A prova-
one diſtinguo ano: exiſtea ſig unil mag tang-
ug modus mag, nego, tanquq modus ſig, deo-
ſub qua diſtione n urget prooao. Soluone facile
intelligit exiſtente numero antennis.

228. Obijcies
4°: ideo ma n exiſteret p^o exiſteq ſig; q^a cauſa-

malis, ex se nō potest p^r existere, sicut fecerit; sed
causa malis existere potest per se existens, sicut fecerit
nūq̄ talis nō tenet, q̄d ab alio movetur ad mala dīstīn-
one in se, et ex se, et ea causa malis existens.
Sed et ea existens p^r existens a malis causatur: q̄d

229

magis, et maioris provocacionis. Ergo si existens dīstīn-
gual ab effectū, nō producat mirabilia. si quidē
effectū nō ē subij subterfugionis, et magis receptionis
respectu existens; aliter dicerem, effectū existens pro-
prio ad se existens, q̄d ab alio dicitur. Hec docet
ina docet a Capitulo, multumq̄ Thomasi. Nec
nos tenemus ad hanc questionem multum Thomasi
nō, quid quid velint q̄ effectū, et existens, sed tantum
dīstīnōne in utranque.

Caput 16°

De ratione subij, et appetitū q̄d frās.

230. Subij tantum simpliciter est illud, q̄d recipit, frās de
rota, quae recipit. Cōtra dicitur deceptus subij si frās
m, pars illa q̄d positi, quae est ultima demerit ab
alia dī parte ad aliquam speciem. Et maxime est pars
illa dī positi, determinativa dī tenus q̄d partem ad
aliquam speciem.

231 Dividit subny in subny mix receptionis, substa-
 taonis, et in hesionis. Subny mix receptionis e-
 illud, q^o fig recipit, nullq^o causa ab ita exor-
 cendo q^a illq^o. Hoc modo ma^a h^ae subny animo-
 xalis. Subny substaonis, e illud, q^o recipit
 fig, eg que causat materialit. Sic ma^a e sub-
 y respectu animo equino, aut respectu fig ig-
 nis, ligni &c. q^o atales fig educunt epoa ma^a 13.
 Subny in hesionis e quod species subni substaon-
 nis, q^a si fia substaonata sit accidentalis, dicit in-
 exere, et subny vocat in hesionis. Hoc modo ma^a e sub-
 ny respectu caloris, frigidi, &c. &c.

232 Subny ex raone
 talis e potens recipere fig. Sed putari solet an poa
 receptiva fixay identificey cy ma^a, an sit aliquid
 distny ab ip/a? Res, identificeari. Probat. Si h^ae poa
 eet aliquid distny amaa, reciperet in ip/a ma^a. Ho-
 go, amaa indigeat alia poa dista ad recipiendq^o
 hanc poa, In b. Si proxime, procedem^o in infinity.
 Si 2°: sicut ma^a p^o se ip/a e poa, ad recipiendq^o
 lq^o poa sup^o additq^o, sic exi p^o se ip/a poa ad recipi-
 endas fixas. La signet de fiximen.

233 Dicitur ma^a si ma^a
 identificearet se cy poa receptiva fixay, hexet in

finitę p^rfectionę. R^oc^o: q^d cet receptiva infinit
 any traxy. = Magis retorqueri potest in p^oa sup^r
 addita, quę prop^r eandę r^ong dicenda est infini
 tę perfectionis. Si dicas, p^og super ad detę magn
 eē unicę, sed p^og/ingulio f^ris d^rxi in m^oa singulę
 p^oa, inf^ro: q^d m^oa p^re ip^sg potest recipere infini
 tas illas p^oa super additas: q^d ex^r infinite per
 fectionis.

234

Directio, p^og receptivę n^o e^t perfectio
 nę, sed perfectio unitatę: unde quāvis m^oa s^r
 p^oa receptiva infinitary traxy, n^o e^t infinite per
 fecta. = R^oc^o 2°, mag^s e^t receptivę n^o infinitary
 r^ong, sed alicujus f^ris e^t infinitis subd^rjanctis
 idē, potest recipere hanc, l^lllg, f^rg l^lllg, l^lllg ex
 infinitis. Eodę prox^ru sensu ignis potest producere
 hunc, l^lllg ignis, l^lllg, l^lllg, quāvis di^rical infini
 te perfectus. 3° Respon^sionę deducere pos^um^o ex di
 cto Thoma dicente, m^oa 1° etig 2° p^og n^o e^t infini
 ta simplic^r, sed 2° quid: q^d f^ris p^oa n^o se extendit
 s^r ad f^ras nates.

235

Disputari solet 2° an p^oa receptiva
 saltę p^ong d^ringuat am^oa, itaut poss^ut inte
 ligi m^oa, quę intelligat p^oa receptiva. R^oc^o negan
 ve. R^oc^o: q^d ap^r mag^s intelligim^o primę subre

receptivus p[ro]p[ri]us, et dicitur n[on] p[ro]p[ri]us dicitur. P[er]tinet ad
n[on] intelligat p[ro]p[ri]a receptiva, n[on] intelligit id, q[uo]d ma[tr]ia
fuit a p[ro]p[ri]o.

236 Disputatio p[ro]p[ri]a 3° articulo d[ef]in[iti]o[n]is in
ma[tr]ia 1^a p[ro]p[ri]a receptiva s[un]t ignis & q[uo]d a p[ro]p[ri]a recepti-
va s[un]t ignis? Affirmative r[ati]o. R[ati]o: q[uo]d ma[tr]ia ut
receptiva s[un]t ignis, potest intelligi, qu[ia] intelligat
receptiva s[un]t ignis. Probat[ur] aut[em]: ma[tr]ia potest inte-
ligi in ordine ad ignis, qu[ia] intelligat in ordine ad
ignis. R[ati]o aut[em] r[ati]o q[uo]d ignis, et lignis // d[ef]in[iti]o[n]e
in d[ef]in[iti]o[n]e ma[tr]ia potest intelligi in ordine ad un[um]
qu[ia] intelligat in ordine ad aliud. Firmat[ur]: ma[tr]ia
in e[ss]e receptiva s[un]t ignis, et lignis, equivalet
applicentur utriq[ue], quare altera e[st] receptiva s[un]t ignis
n[on] altera q[uo]d receptiva s[un]t ignis, sed hec equiva-
lentia fundat d[ef]in[iti]o[n]em ma[tr]ia q[uo]d.

237 Disputatio p[ro]p[ri]a 3° articulo d[ef]in[iti]o[n]is in
ma[tr]ia manifestam[ur]. Apertus n[on] aliud, qu[ia] in d[ef]in-
iti[one] q[uo]d q[uo]d, et p[ro]p[ri]o rei in bono. Dicit[ur] in d[ef]in-
iti[one] e[ss]e in d[ef]in[iti]o[n]e. In substantia e[ss]e in d[ef]in[iti]o[n]e d[ef]in[iti]o[n]e q[uo]d
analogia, dicit[ur] eni[m] apertus ad p[ro]p[ri]o q[uo]d ex d[ef]in[iti]o[n]e, alio-
q[uo]d bona ip[s]o d[ef]in[iti]o[n]e. R[ati]o: q[uo]d q[uo]d et substantia
Deo d[ef]in[iti]o[n]e tali indole, et n[on]a, ut respicit caus[as] d[ef]in-
iti[one]s. Unde cy[ber]netica e[ss]e n[on]a, quod volens.

tas appetens essilibertate faceret, scilicet ponere
media, ad finem apertum a sequendo, recte dicitur ape-
tens. Apertus autem in substantia rationis quatuor
vocatur elicitus, quoniam elicet voluntatem, med-
ia ratione; in substantia vero mortuus vocatur
ignatus, quoniam nihil per accidens, sed genu-
inum est per mag.

238. Hinc fluit, quod materia hinc aperta
ad finem. Ratio est: quia cum dicitur hinc aperta ad finem
quod dicitur, et sequentia ad ea omnia, quae naturaliter
ad finem ad talia dicitur; materia vero dicitur in pa-
te sine omni ratione sua, manifeste, finem ape-
tens, in hoc sensu. Duplex autem questio super hoc
notari solet.

239. Prima anima appetat finem perfe-
ctionem, quae minus perfecta? 2^a anima appetat
finem corruptas, sive, quae perierunt? Praebet ab un-
de quae questione nos expediam? Si 1^a dicitur materia
perit finem perfectionis per minus perfecta. Probatur
ad non apertum finem quatenus ea bona in se, sed quate-
nus bona sibi; atque finem perfectionis quae bona
magis, ac minus perfecta: quod materia eque aperta in se.
Ratio autem quod si finem deficeret bonitas respectu quod magis
quam bonum ipsum faceret per perfecta in se non appeteret amorem.

Ideoq' maā n̄ apertū entitatē Angeli quānvis p̄fectū
 inf̄. Maā maō x̄i q̄ a f̄xā obonū māz, quate-
 nus eḡ. 2 plet; sed eḡ. 2 plet māz f̄xā p̄fectior, acm̄-
 nus p̄fectior; ḡ. M̄ioz opoz h̄neca p̄licat p̄xatate sa-
 cū, q̄ eḡ. 2 replet, p̄. 2 auxy, ac p̄. 2 plumbz, licet
 auxy f̄. entitatē nobilior plumbz.

220 Ad d̄. aliorū r̄ōnē
 f̄xā, scilicet, q̄ f̄mā appetet f̄xā es magis; qu-
 op̄fectior est; n̄n̄q̄ est apertus ille p̄fecte facia-
 tur, semp̄ q̄ est videtur. Probat. q̄ apertus ille v̄-
 obtinuit, quicquid n̄o apertis. Modo sic: maā, quate-
 bet f̄xā habita, appetet aliq̄ p̄fectior; atque si appete-
 ret p̄fectior n̄ h̄ret. ḡ. est violenta. Maā maō x̄i q̄
 n̄n̄q̄ potest maā h̄ret; tan p̄fecto, ut alia p̄-
 fectior n̄ possit f̄xā a Deo, de d̄. q̄ magis

221 Obiecto 1° maā
 apertū f̄xā p̄fectior; magis apertū f̄xā p̄fectior. p̄
 robat. Coa. q̄ sicut f̄xā simpliciter ad simpliciter, ita
 magis, ad magis. — Obiecto 2° res e monny d̄. un-
 k̄ appetere ignare id, q̄ appetere elicite, f̄xā o-
 ne pollexerit, sed maā r̄ōnē pollexerit, appetere
 r̄ōnē p̄fectior p̄z̄onē p̄fectiorib; ḡ. — Obiecto 3° p̄-

sepe, q^o ma^o apertat fr^o, quatenus e bona sp^o p^o mag^o
et n^o quatenus e bona in se. P^o a^o anseru: q^o apert^o
nu mag^o n^o e d^o ferent^o, nec p^o recit^o u^o, cy n^o p^o roveni
at ad m^o ne.

222 Ad 23 objection^o neg^o 2°. Prologu^o q^o u^o
illud sepe fallit ut cernit in n^o exemplis, h^oo seju
nando potest laborare: q^o magis sejunando pote
rit magis laborare. Sicut Pauper potest facere ali
quos sumptus: q^o magis Pauper potest facere mo
jores sumptus. P^o Lau^o n^o grand^o facile fert a Robu^o.
q^o Lau^o n^o grand^o facilius fert. Prologu^o q^o u^o
vexy, quando aumen^o n^o ferent^o de materia^o sed
de xali, ut f^o dicas, h^oo Robu^o n^o potest laborare:
q^o Robu^o n^o potest magis laborare; at qui v^o
inno^o mo casu bonit^o absolute fr^o, de materia^o
ali ferent^o ad apert^o mag^o.

223 Ad 29 objection^o nego
m^o n^o, et m^o n^o, q^o res emoxna n^o apert^o e^o
nate, e^o p^o n^o hic, q^o alibi; sicut q^o r^o n^o
polleret, forte apert^o e^o h^o hic p^o n^o, q^o in ali
loco. M^o n^o, q^o s^o m^o r^o n^o polleret, forte a^o v^o
teret, q^o in n^o n^o e^o ad q^o n^o p^o n^o, q^o d^o for
ma s^o p^o p^o n^o, l^o imp^o p^o n^o, dum n^o o^o s^o p^o n^o.

Substantiu, ac proinde regue apeteret unamq. Re-
vexane scim; quid tunc casu ma apeteret, pre-
sertim sicut libera.

242

Ad 33, nego an. Probat veracē,
sed nō vincit. Nec Phrasin, ma apete fig, ut
bono sibi, nō indicat mag prescindere finali-
tates. Totā realitas fig apete amaa, sed nō
peteret, sicut bonamag. Unde regue dicim,
hanc bonitatis resp ectio ce raone finalis termi-
natio apetus; nō q ma prescinda, sed q
nos prescindim. Clare explicat hoc in indig
ca xxy. Presindiget loco ad existendy, nō autem
diget loco nobilitati. Hoc ab omnib dedit, qu-
abū in loco nō distingua x rae loci axione
tali loci, scilicet nobilitati; qu ideo exigere
regemotriaxi sū presciva. bono modo, loquen-
di sily innum; q nos prescidentes raone loci,
intelligim in ea totq raone finalis natio indig,
et nō intelligim eq raone finalis terminatio, im-
pxato de finali loci nobilitati.

243

Sic 2^a D G ma
apete fra Corrupta significatio sumptas, nō ver-
o sumptas nō duplicatioe. Explicat fra Corrupta

duo dicit, et entitate $fr̄g$, et circumstantiā corruptionis.
 Primum appetit amara, n̄ vero 2°. Probat 1° pars 2°
 q^a $fr̄a$ corrupta specificatiōe sumpta, siue entitati
 illius $fr̄g$, e^t plenitudo mag^{is} q^{uam} appetit amara. Pro
 bat quoad 2°: maan̄ appetit bonū nativ̄ sibi impo
 sibile, sed $fr̄a$, prout sub circumstantiā corruptionis, e^t
 aliv̄ impossibili mag^{is} q^{uam} = 3° mag^{is} 2° pars bene ex
 plicat paritate horū, quū p̄teret voluptatē p̄te
 terit q^{uod}, quatenus voluptas e^t, n̄ quatenus e^t p̄te
 rata.

246

Obiicit 1°: $fr̄a$ corrupta n̄ potest complexem
 agē q^{uod} n̄ appetit. Probat anti. $fr̄a$ corrupta n̄ potest
 existere q^{uod} nec implere mag^{is}. Rāo antis: q^{uod} $fr̄a$
 corrupta n̄ aliv̄ potest existere, nisi reproducat;
 at qui reproducat e^t nativ̄ impossibili: q^{uod} = Obiicit
 2°: appetitū ignatū e^t ordinatissim^{us}; sed n̄ e^t, si
 maan̄ appeteret $fr̄as$ corruptas. Probat mōstrā
 appetitū ordinatū, qui tendit in nativ̄ in
 asequivile; sed $fr̄a$ corrupta n̄ nativ̄ in afe
 qui vili: q^{uod} = Obiicit 3°: causa activa n̄ appetit p
 roducere effectū q^{uod} producit; q^{uod} nec maan̄ recipere
 $fr̄g$ q^{uod} de mactō. Rāo cor: q^{uod} tan̄ impossibile e^t ca
 usā producere effectū q^{uod} producit, quom̄ mag^{is} re

apetere p^o corrupto. = Obijciat q^o paritas aperi-
 nis eliciti. Si hodie apeteret aliquis comedere
 pomi Paradysiaci, & irrationabiliter apeteret,
 q^o agr^o ex/n^o q^o similis?

227

Ad 1° objectionem disting-
 uo an: facta corrupta, ex natura sua n^o potest imple-
 re mag^o nego; per accidens, et circumstantia corruptio-
 nis, cedo. Arguitur solum probat, mag^o n^o apeteret q^o-
 ut corrupto, q^o n^o negam^o. = Ad 2° nego minus, et
 distinguo maius probationis. n^o appetitus ordina-
 tus, qui tendit in maius naturaliter in se quibus in mino-
 re, et p^o se, cedo; in se quibus ex mino-
 re, et p^o se, nego. Si per hoc hinc hoc desiderium, Si
pat^o meus videtur, et impossibile sit, q^o vivat, p^o
accidens, et ex suppositione, q^o mortuus fuerit
 nec p^o hoc desiderium vocari debet irrationale.

248

Ad 3° Similiter dicendum, causa actus appetere
 productione effectus p^o producti/p^o producti vel su-
 mpti, id est illius erantati. = Ad 2° distinguo an:
 hodie apeteret aliquis voluntate practica, et
 proponendo media comedere Pomi Paradysiaci,
 irrationabiliter apeteret, cedo, simpliciter desiderio, nego. ni-

si forte voca reueli in alq apertu jelly, q^d maius le-
ge. Voluntas practica n̄ p̄scindit acircumstans, sub-
quib^{us} m̄ e: unde inuale e intendere efficaci, et volun-
tate practica n̄ ex aliqua circumstāa inafequi-
uolq. h̄ilic̄ sc̄et̄ simplex desiderij.

229

It̄ maḡ huius Capi-

ni ab/oloam^{us}, nota, q^d apertus maḡ fert̄ in dena-
te, et vagi circa fr̄g. si que m̄a n̄ apertu fr̄g. A de-
mate, sed quolibet. Dicit̄: m̄a n̄ potest p̄plexi, n̄
si p̄ fr̄g. aliquo denatq. q̄ apertu denatq. fr̄g. Resp-
ondet, q^d n̄ negam^{us}, maḡ apertu fr̄g, qū sit den-
ata, sed dicim^{us}, q^d apertu in denate fr̄g, qū in se-
nario denata est. = Notam^{us} sup^{er}, q^d apertu maḡ
identificat̄ cu ipsa m̄a: n̄ ut ait D̄us Thomas,
n̄ aliud e maḡ apertu fr̄g sub/taals, qū ordi-
nari ad fr̄g tanquq̄ p̄og ad acty.

Caput 179.

Ux̄ m̄a possit existere sine fr̄a?

230. Duplex dubij d̄inet̄ n̄bilis, scilicet an m̄a an-
alij, et an sup^{er} n̄alit̄ coexere possit omni fr̄a sub-
taali? In primo dubio alij affirmant, negant̄
ly, alij vero dicunt, quid ignoty e. Sit D̄. ve-

no similiuē, mag n̄ posse nativ̄ existere sine
 cau. Probatur q̄ semp̄ a curia frade s̄ mult, pro
 ducit alia, ut stat ex eo, q̄ d̄ generas uniuē co
 xuprio aliterio, et eo ex p̄ exca, qua n̄ tan̄ uide
 m̄, q̄ d̄ semp̄ ac p̄ exit uny Corpus, aliud oxit̄ q̄
 defuncta unia fra semp̄ ex succedit alia in ead̄
 maā. Sed q̄ d̄ semp̄ accidit in maā sine ubla ex
 ecione, uerū simile ē, n̄ posse alit̄ fieri. q̄. Alio m̄
 ead̄ m̄ h̄ debet aī h̄, alit̄ n̄ poterunt probare
 lapid̄, n̄ posse nativ̄ ascendere, nemine impellen
 te. Dicit̄ in lapide hem̄ positioy fundamenty,
 scilicet gravitat̄, quē nativ̄ quōd̄ exigē ad
 descensy. Sed unde agnosci, hanc exigē, seu
 xavitat̄, dari in lapid̄, nisi ex eo, q̄ d̄ semp̄ desc̄
 dit, nunquā uero ascendit, nisi impellat̄

251

Positio

maā causa fr̄, ut tenent Aristot̄, et causa p̄ testi
 alit̄ existere sine suo effectu q̄ maā potest nativ̄ exist
 tere sine fr̄. Alio probatur q̄ causa n̄ dependet a suo
 effectu q̄ potest existere sine illo. Probatur 2° causa
 p̄ p̄ xioni n̄q̄ ad effectu intelligit̄ existens, sed n̄
 teligit̄ existens sup̄ nativ̄ q̄ nativ̄ q̄ sine fr̄ h̄ q̄
 uid quid requirit̄ ad nativ̄ existendy q̄.

Retorqu-

uel arguty: Ignis causa sui caloris, apud Aristotico-
sed causa potest existere naturaliter sine suo effectu, ignis
potest existere naturaliter sine suo calore. Directe ergo om-
nium universalium sumptum de omni causa, et omni effec-
tu. Ad 1° probationem distinguo an: causam dependet
a suo effectu dependente prae sumpta, sive a priori,
cedo; dependente in prae sumpta, sive naturalis inessi-
onem, nego. Ad 2° probationem maiorem, et minorem cedo,
nego q^o cog. In signo causae intelligitur solum causam
existentem, non vero existentem naturaliter, aut super-
naturaliter. Ita-
que, q^o in tali signo solum intelligitur id, q^o natura prae-
requirit ad productionem effectus; sed ad hoc tantum prae-
requiritur existentia, non vero existentia naturalis, neque su-
pernaturalis. q.

253 - Obijciat 2° idem maiorem non posse naturaliter existe-
re sine prae, q^o a natura est ordinata ad finem; sed hec ad
non probatur. Probatur minor: potest produci ordinata
ad productionem; sed tamen potest existere sine pro-
ductione. Ad arguty neg non probare d^o esse
eo, q^o maiorem ordinat ad finem unde causaliter illam
urget nos. Modum et ordinat, ad faciendum sub-
iungit, ut nec super naturaliter possit existere sine illo. Acci-
dens absolute et ordinat ad subiectum, ut possit super-

naturae sine illo, n̄ autē posita n̄ dicitur anima xalis
et a ordinat ad sub̄ty, ut etig n̄ dicitur sine illo exis-
tere posita. Unde ex mera ordinacōne unius ad
aliud, nec inferit p̄oa, nec in p̄oa, ad existendū
nec illo. I deo nō aliunde probavim̄ d̄ca ut oidi
I h̄i.

264. Obijciat d̄: igne n̄ ē, anima aliquando existat
sine p̄a: q̄. Probat autē: q̄ in morte viventis nulla
ratione probat productio n̄ eoz f̄ig; q̄ probat autē
1° q̄ sepe nulla aparet causa p̄ca productio n̄ eoz f̄ig
n̄ m̄dual. 2° q̄ ay collectio accidentiū, quae
perit in Cadavere n̄ sit stabilis, nec tantū heat,
deficit illud f̄igū, unde Aristoteli inferunt f̄igū
est t̄alē, quae sit radix accidentiū: igit nulla
ratione probari potest, q̄ Cadaver n̄ sit meram
causā ay accidentiū.

265. Res. Si illud ex facili acci-
pit ignis, pro n̄ demonstrato, recedo a sumptis:
n̄ enī aparet argutū insolubile, q̄ ostendat in-
congruū maḡ ay f̄ra n̄ dicitur in insolubilibz. Si vero ve-
lit, n̄ daret d̄quēntias, quae senteg nō s̄nt reddē-
nt verisimilibz res op̄fita, plane f̄al̄ s̄nt. In Cad-
avere quidē d̄at aliqua f̄ra sub̄t̄al̄: neque

oppositi vincit ex eo, q^d nobis n^o appareat causa
ill^g producens: n^o multo plures generationes fiunt
in naa, quarum causas ignoramus; quosq^{ue} quae
y causa manifeste noscunt. Ad id^o r^o dico,
q^d in Cadavere manent quosq^{ue} accidentia ita n^o
abita, ut frigiditas duxit h^ony carnis moliti-
es, et similia. Quod aut^{em} pleraque accidentia fa-
cile amittunt, aut idcirco; q^{uod} an^{te} flexa acta a p^{ri}nci-
pale, l^o q^{uod} Cadavere quodq^{ue} toty facile de-
livile, n^o multarum causarum maximarum paten-
tibus; ut accidit v^o v^o v^o ephemeris: sicq^{ue} faci-
le spolia proprijs accidentibus; tandem quae de mu-
tatione Cadaveris, et inducit alia, v^o v^o v^o v^o,
aut similia.

266 Si 2° 2° ma^ga potest super naturaliter
existere sine p^{ri}ncipali substantia. Probat^{ur} ex n^o rep^{re}-
gnaa, quae ex solutione Argumenty statit. 2°
q^{uod} n^o, cui magis dependere dicam^{ur} mag^{is} a
p^{ri}ncipali substantia, quae accidentis a p^{ri}ncipali; at quia ac-
cidentis potest super naturaliter existere sine substantia
ma^ga sine p^{ri}ncipali substantia. Mion^{is} tal^{is} ex l^o charac-
teris mysterio. P^{ri}ncipal^{is} ma^ga q^{uod} accidentis exp^{re}-
niatione est ens in alio, et p^{ri}ncipal^{is} accidentis

dependet a prioribus a se habet; magis vero dependet a posterioribus a prioribus. Et aliunde nulla ratione probatur dependere magis esse magis.

257 Dices: magis res non potest existere sine sua causa finali; sed prior est causa finalis magis; quod magis non potest existere sine prior. Maxime videtur evidens: quod non potest dari albus sine albedine, sapiens sine sapientia, &c. unde dicitur in immo effectus, Deum non potest suppleri defectus causae finalis: si enim res non habet sapientiam, nullo alio supplemento, aut nulla alia re habitata, poterit fieri, et vocari sapiens. Deo negando minus. Prior est causa finalis magis, sed in positivo: si autem notum dicitur non est causa finalis certum, sed certum notum. Immo dicitur: Deum non potest suppleri defectus causae finalis, quod causa finalis identificatur esse factum, tanquam pars illius; si autem prior est causa finalis magis, a qua distinguitur, necesse est Deum non posse suppleri eius defectus per aliquid.

258 Obijciunt. 2°: Deum non potest facere, quod ens sit in actu sine actu, sed magis existens sine prior est ens in actu sine actu. Probat minor: omne existens est ens in actu. Deinde: prior est factus magis; quod magis sine prior caret 1° actu: quod nullo habet.

Praeultrius Cog, q^a implicat, q^d heat aliquo acty ante
 19 acty. = Nego minor. Probatonis recedo 19 entimena,
 et 2^a ars distinguo: frae 19 actus mag delinea Thia
 ce 19leta, recedo; delinea in 19leta, nego. Linea in
 19leta habet etig suig actualitatg: pars eny actuali
 ta id, q^d e, esse, et praescindendo ab alia 19parte. 19
 ma, et fra vere actualit^r distinguant, etig apud Tho
 mistas: q^d ma e actualit^r id, q^d e, praescindendo a
 fra, sicut fra e actualit^r id q^d e, praescindendo a ma.
 Prius autg e actualitas delinea in 19leta, qug actuali
 tas delinea 19leta: q^a cy pars sit caufatonis, prius
 debet ee actualitas partu, qug actualitas totius. I
 qu^r fra n e 19 actus in omni linea.

259

Obicies 3° ma ex

19nt p^r existeg fra: q^d n potest existere sine fra. = Omis
 falso anteni, nego cog. Quamvis defacto existat ma
 per existeg fra, poterit Deus suplexe defectu fra, et
 dare mag alig existeg. In sentea Thomistaym
 aa humanitati Christi Domini existit p^r exist
 teg Verbi, n p^r existeg animig xalis: q^d.

260

Obicies 4° si

ma existeret sine fra, eet sub raone generica
 Corporeis, et n eet sub aliqua specie infima Corp

oxi, q^d omnino repugnat. Ita antennis. q^a
 maā et Corpus, n̄ tamē et Lignū, Lapis, aut ali-
 quo alia species. — Landg. q^d hēt arguty, quādi-
 maā n̄ potest existere sine frā: q^a quando ē sub
 frā hēt efg. n̄ dista a frā: hecō esseā exit subg-
 enere Corporis, et n̄ sub aliqua specie infima
 Corporis. — Directe nego. an̄ quoad 2^d partē,
 quae ex data probatōne n̄ vincit. Genus Corpus
 immediate dividit̄ in duos genera inferiora
 Corpus plety, et Corpus inplet̄. Corpus plety
 dividit̄ tanquā in species infimas in lignū lapi-
 dē, th^a. Corpus inplet̄ dividit̄ tanquā in species
 infimas in mag, frig, et unio n̄, et si quae s̄ alia
 maā ē sub aliqua specie infima Corporis inpleti.

261 Obijciēt d̄ n̄ potest dari ēē accidentale sine frā
 accidentali; q̄ neque ēē substantiale sine frā substa-
 li; sed maā ē aliquid ēē substantiale; q̄ nequit da-
 ri sine frā substantali. — Arguty probat mag ēē
 dēnificari ēē frā, q^a n̄ potest dari ēē acciden-
 tale, q^d n̄ hēt in sua quidditate frā acciden-
 talē; q̄ neque ēē substantiale, q^d n̄ hēt in sua qu-
 idditate frā substantalē; sed maā ē aliquid ēē

esse substantiale: quod materia habet in sua quidditate figuram
substantialem. = Directe nego Cog. Disparitas est: accidentem
ex sua essentia est forma, et per se in alio. Substantia ve-
ro ex sua essentia non potest esse forma, ut patet ex eunde-
m ratione, et fatenti debent ipsi Thomistae: et apud ipsos
materia est substantia, et non distinguitur ab omni forma.

262. Ob-

ficiens de re ipsa auctoritate Divi Thomae, qui positus per
tegorum pro se defendit. = Illi qui volunt explicare men-
te sancti Doctoris, ut non sit sententia facere videat. Sed
non potest nisi violentissime explicari pro nobis. Ideo
actor, Coactor, Passus, Contributores, alijque eorum sequi,
patent, Angelice pro maxima opinione, et que ha-
erent se vident defuerunt. Similiter defuerunt sententia
angelici in hac questione clarissimi duo Thomistae
Sotus, et Banes, quorum vestigia non culpari sequimur.

Caput 18°

De unitate materiae primae.

263. Si corpora sunt materia, rogat, an materia omnium
corporum sit eiusdem speciei? Respondetur de materia cor-
porum sublunarium. Resolutio pendet ex alia ques-
tione, quae est de facto, potius specimen huius, q.

immisat, ubi adoleat, et coheret. Insuper semper
lariq; quae albatraea vocantur immixta aqua fulgescit
cu planta q^o dixi nunciat, et crescit q^o aqua e alimentis,
q^o vocat in sub/taq alibi.

265

De aere, qui magis quae re-
liqua elementa subterfugit sensui nostro, n^o hem-
tanet laxa experimenta. Sed tamen n^o obscura signa
exhibet suae mutabilitatis. Nam aere generantur
ab aëre ignea nubes, et alia. Dico; haec n^o gene-
ratur ex aere; sed ex aëre ignea fieri ex aëre
ib^o suffuxerit aëra immixti; nubes autem ex vaporibus
aqueis, qui terra elevari valde aere facti, et postea
aëre glumantur, et fiunt nubes.

266

Ista Nubis, et ex aëre
hony generatur adeo vixi similitudo, ut eque aere n^o
videantur. Sed n^o ideo deoq; illas particulas sulphu-
reas, ex quibus fiunt exhalationes, n^o fuisse particu-
las aëris, quae vaporibus fermento, aut calore sol-
is, ex aëre vocantur in sulphur. Ratione q^o vapor
illi eunt sulphur, quando ab aëre emittantur
liquando dirigeret, ut prope terra ignescerent,
praecipue ex aëre vehementi agitantur, et in se
colidunt; atqui hoc nunquam evenit: q^o dicendum e^o
sulphur illud n^o emittit ab aëre, sed generatur.

257 Ex his omnibus ex experimentis facile probat, quia
 tria elementa esse corruptibilia, et generabilia. Ac-
 cedat quærentia: quæ videtur, elementa pati aliqu-
 uas alterationes similes illis, quæ præcedunt ad-
 corruptiones, et generationes. xxy. nō adquirunt, et
 amittunt qualitates, et accidentia, ut calorem, frigi-
 ditatem, humiditatem, &c. ex quibus potest analogia ad
 reliqua Corpora inferre possumus esse corruptibilia,
 et generabilia.

258 Aliqui dicunt, quod elementa in sua
 primæa puritate nec corruptibilia, aut genera-
 bilia. Addunt tamen, quod elementa prout modo
 sunt, nec manere in illa elementari puritate.
 Igo nec disputare vel de elementis, quæ simpliciter in men-
 te considerantur illa, nec audire disputantes. Illa ex ma-
 na, et purissima elementa, aut nullibi sunt, aut saltem ap-
 puerunt non sunt. Nō igitur, quæ ex primæa, similiter aqua, terra,
 et ær subiciuntur mutationibus, ut probavimus. Nec facile
 exidem, dari unquam ignem, aquam, &c. incorruptibiles,
 nisi aliquo ex experimento, aut urgente ratione prove-
 niunt.

259 Dixi quatuor elementa dari alia Corpora, quæ sus-
 ceptionem præbere possunt suæ incorruptibilitati. Inter
 eorum exal. adamas, qui videtur incorruptibilis. = sed

in altitudine probatur positioe adamantiis corrupti-
litas. Soly dicitur negantia xas q^o scilicet nunquam ex
umpru videtur. Sed hec xas soly probat, adamantiis
Corpus valde resistens causis corruptivis siue hoc proce-
dat ex eo q^o heat qualitates exis q^o maxime
hent, siue ex eo q^o eque qualitates fortiores sunt, et in-
tensores qualitate d^o maxime causis corruptivis.

270

Sed re-
ra n^o creditur adamantiis duxatruye, siue semennisi-
mo igne perplexer ois idem d^o roquaxel. Hoc aut^o
experimenty forte canem refacty e^o, quoniam nemo
velit preciosissimam gemmam perdere. Pro corruptivili-
tate exo adamantiis xas positioa dat. scilicet q^o
adamans generat q^o ut potest corrupit. At n^o expla-
atye ab aliquib^o naz ob exaorib^o, quin soly ase-
runt generari, sed etig mag^o assignant, ex qua ge-
nerat: nempe dicunt, q^o ex salib^o subteraneis ele-
ant quidam purissimi spiritus, et de se carissimi, qui
in caber nullis terris coeunt in pellu id q^o illy gem-
q^o. Unde claudens ye omnia Corpora sublimaria
obnoxia eet mutaconi.

271

Ita coexistate supposita su n^o pro
necessaria principale dubiy. Omnes mag^o subli-
mariis q^o q^o speciei. Sed quilibet ma^o e^o recep-

hinc aqva / liber frig. Probat: si hoc ita est, n̄ potest
 dari in unum alio n̄ mutatio unius Corporis in ali-
 ud, quae nuper probavimus. Nam antea q^a ut
 det n̄ mutatio unius Corporis in aliud, ma^a
 debet manere in 2°, et recipere frig 2ⁱ; ut hoc 2° si
 n̄ mutabile in aliud 3°, ma^a debet ee recep-
 tiva frig illius 3ⁱ, et sic deinceps. q^a ut Corpora sint in-
 an / mutabilia, ma^a omnia debet ee eisdem speci-
 ei.

272. I confirmat exemplos ma^a, quae in aqua, potest re-
 cipere frig plantae, q^a in illis potest aqua docti, ut
 potest alimentis illius: haec eadē ma^a potest recipere
 frig sensitivae, q^a sensitivae potest accipere plantae: haec
 eadē recipere potest frig Cadaveris: quoniam sensitivae
 in Cadaver doctivae potest in super recipere frig
 ignis, si Cadaver eximet: et potest accipere frig aera-
 ris, si ignis exinguat. Si autem velis, experimenta pro-
 lixius examinare, invenies, quamlibet ma^a posse
 circūlatiōe p^r omnes species Corporum nobis notas. I
 nde manifeste inferit, quamlibet ma^a receptive
 cupit / liber frig, proinde q^a omnes ee eisdem species.

273. Objicit: si ex aqua n̄ fit ignis, necesse lapide ligni, nec
 ex ligno auri; q^a si ignis, q^a ma^a aquae n̄ receptiva

fit ignis, nec materia lapidis fit ligni, nec materia ligni
fit aurum, & non omnes materiae sunt ejusdem speciei. — Distinguo
autem ex aqua non fit immediate ignis, & omnia; mediate
nec aqua, et sic de reliquis exemplis. Ex aqua fit per
nutritionem planta, ex planta autem ignis, & materia
quae est receptiva fit plantae, et fit ignis. Quod non fit
immediate, idem est, quod ut in modum aliquam partem
aeris non sufficit capacitas materiae, sed in superius requiruntur
positiones praeviae ad fitum inducendum. Ad fitum ignis praeviae
requiruntur siccitas: ne vero aqua nimis humiditate,
debet prius spoliari illa humiditate. Dya autem et po-
laris perit fita aquae, quae humiditatis ratio postulat,
et fit aliud corpus, quod non est in buisiole si-
militer in reliquis corporibus, quorum unus in aliud
non est immediate transformabile.

272

Obijciat 2° id, quod
vulgare vocat fluxum, est corpus quoddam hetero-
genae: non in numero ad motum sphaerae volitant innume-
rarem partem, quae exalant a globo terrae aquae, ali-
que sulfures, aliae salinae, aliae aquae, et etiam pul-
viscula, et tramenta corporum solidorum, quae pro-
pter suam exiguitatem facile ferunt ab aere. Fluxus
vero rigorose sumptus est quaedam subtilissima sub-
stantia distincta ab his partibus, et in qua praedictae partes

innatant. Modo sic: quando est pars sine co-
 rruptibiles, aer vero sine sumptis nullo experi-
 mento prooat corruptibilia: imo, nec prooat po-
 test, et ubi fugiat omne experimentum propter fug-
 subilitatē: q̄ ex no/ma prooatione n̄ vincit om-
 nia Corpora, eē eisdē specificae māg. Proo hujus
 cog, q̄ a no/ma prooat inuicibil, q̄ omnia Cor-
 pora sine corruptibilia q̄ hoc falsū ē prooation-
 tenet.

273

Ad arguētū xeo, Decedendo omniū illg de aere
 decemig, quz nūc hēt inuicibile: imo māāi-
 Ua subnūlī/ima sub nomine q̄ therā nota fuit ab A-
 xite. Decedo in sup, q̄ eā māā n̄ subiciat ex peni-
 Sed hoc inponit militat in mano, quz in no Adscipau-
 or, nō s̄ id est experimentu unde morunt, illud Corpuce
 in corruptibile; reponit unde hāno n̄ eē corruptibile.
 Ego pro me hēo hūno xauitē defectū, omnia, quz co-
 pūce in naa, s̄ meta omni obnoxia q̄ et illud. A-
 ac cog: q̄ in illg aliq̄ defiq̄ in no sumo hujus Corpo-
 re a reliqui, nisi illg nōmīa, subnūlīatē, at qui-
 hēa n̄ ē causa infexens in corruptibilitatē igneo,
 unde infexig in corruptibilitatē: quō q̄ hūno prooat
 fatuit noy genus nāg in aliq̄o Corpore preli-
 taty, et nōy, sine aliquo fundamento infexen-

te. Præterea: Si illa substantia subtilissima ære non
seel acta generatione, et incitissimæ elementorum,
et nulli aliæ minus hæret anda, quæ est centri-
culi partium volitarum.

276

Obijciens 3°: non pro-
vocat non vincit: q. Probat autem: non pro-
vocat in eo, q^o omnia Corpora sunt corruptibilia, sed
possunt esse corruptibilia, quæ sine eisdem specificè
magis: q. Probat minor: Si una quæque materia
ceptiva aliquarum formarum, non vero omnium, omnia
Corpora exunt corruptibilia; sed non exunt eisdem
specificè magis: q. = Ad arguendum, q^o non pro-
vocat, ex eo solo, q^o Corpora sunt corruptibilia, et
ex eo, q^o nihil, q^o mediate, et immediate non posse
converti in quodlibet aliud. Non possumus inductionem
facere, percurrendo omnia Corpora, q^o p-
possunt in infinitum fore; sed quolibet Corpore dato, fa-
cile invenimus, posse converti in aliud, hoc in al-
liud, &c., et similibus factis fuisse eos alios, et hoc ex
aliis, &c.; unde habere, et examinare, et experire, can-
de magis posse circulari per omnes species notari
Corporum. Ut bene inferimus, magis omnium Corporum, quæ
invenimus esse eisdem specificè.

277

Disputari solet, an possit

maā celestis, et sublimariū // eisdē / p^o p^o r^o u^o
bā: tēnent, hōc pro ueniet ex eo, q^o Corpus cor
upnibile, et incorruptibile nō possunt stare eodē
specifice maā; sed hōc falsū ē. Maā dicitur
xōnē hōc ex factō. Probat mōdō incorrupti
cilitas Corporis. potest pro uenire a fra, labu
rione; q^o nō requirit, q^o pro ueniat ad uerifi
tate specifica maā; q^o. Probat autē nō repug
at fra, aut unō inamissibile; sed Corpus, q^o
at fra, aut unō inamissibile, existit in actu
p^o uenire incorrupte oxta a fra, et unione; q^o. Ma
oxtandūc hebit uera, dy nō ostendat d^o mādico.
Mōdō uidet in negatiu: q^o Corpus, nō abit coru
nptē potest, nisi amittendo unō, aut fra; q^o
sēp potest amittere unō, aut fra, quoniam q^o
sint inamissibiles, exit Corpus incorruptibile
in corruptate oxta a fra, labuone.

280

Ab aliqui
b^o probat 2° multiplici auctoritate script
utq; sanctorū q^o Pary, sed hanc ego pro u
angē mōdō, q^o q^o atinet ad textū sacry, ex
plicat ab hōc ex factō, in sensu sano, et Catho
lico. Quod atinet ad Antiquos Patres d^o penfa
taliōy Pary auctoritate, qui uident opo.

infernice. Dicunt praeterea & de sexaxij, eos
 Pares, qui nobis favent, judicavisse, celos
 corruptibiles, n̄ fecis ac res sublunares, unde
 sequent' a se esse maā ejusdē speciei; loqu-
 tor autē n̄ fuisse in facta nostra Hypotheca, de
 incorruptibilitate celorum. Hinc illad unū
 cheos nobis favere.

281. Dices: arguit nostra prob-
 at quidē, Celos posse itare ex eadē maā, ac res
 sublunares; n̄ vero, q̄ de factis itent. — In maā
 Celi possunt itare ex eadē maā, quāvis sint in-
 corruptibiles, aut fundamentū maxiz sententi-
 patet. Deficiente autē fundamento, et ratione
 agentū ad multiplicanda species, n̄ debem' ^{et}
 species multiplicare; q̄ debem' a se esse, utiq̄
 ee mag' speciz tan in celestib', quā in sub luna-
 rib'.

282. Dices iterū: implicat unū, quā ex se sit una
 manifestat: q̄ unio ē mixta nexu ex memoria
 et pro indē accipit speciz ab ex memis. Ergo sim-
 ma ad potest' esse separari a se, et sic esse se separ-
 ari a maā, unio n̄ hēt unde accipiat indissolubilita-
 tē. — Rō, q̄ implicantiā intentā n̄ aparet. Imo
 experimur; dāxi uniones facilius, et uniones di-

facilio dissolubiles: quia non potest dari aliqua unio
tam difficulte dissolubilis, ut ea difficultas naturaliter
in non possit? Quod unio specierum sumatur ab ex membris,
sicut in Mixtura Methafo sumatur, falsum est: res enim hinc sunt
specierum a se invicem inmixtas pariter, non ab aliquo distincto;
Ex membra autem distincta sunt ab unione: quia unio non sumitur
specierum ab ex membris. Preterea quomodo unio sume-
retur specierum ab ex membris, cum non potest dari forma tali-
indivisa, ut exigitur naturaliter unionem indissolubilem? Et
tunc unio habetur, unde sumatur indissolubilitatem,
nempe a se.

283

Oppones 1°: quod materia communis sit pluri-
bus formis, est radix corruptionis: quod si materia Caelorum com-
munis sit pluribus formis, caeli habent radicem corruptionis.
Sed si habent radicem corruptionis, corruptibiles sunt: quod si
habent materiam communem pluribus formis, sunt corruptibiles: quod
ut sine incorruptibiles, requiritur, quod non habeant materiam
communem pluribus formis: quod habent materiam specie diversam
a sublunari. Itaque distinguendo ante: quod materia
communis sit pluribus formis, est radix proxima corrupti-
onis, nego; est radix remota, concedo ante. Non suffi-
cit indivisa materia, ut inposito sit corruptibile: requi-
ritur ulterius, quod in inposito non detur aliquod detron-
nans eam indivisam, ut perpetuo sit sub aliqua forma de-

demata.

284

Intrans: maā indifferens ad plures frās
 ē radiū proxima corruptionis. Probatur
 quod maā sit indifferens ad plures frās, ē fralī
 q^d iposity possit consumi. Probatur autē: quod
 maā sit indifferens ad plures frās, ē fralī q^d po-
 sset amittere frā, quā hēt; sed mag^{is} amittere frā,
 quā hēt, ē fralī iposity consumi. = Nego autē
 ex ant^{ea} probatur. Probatōnis maioris duplici pot^{est}
 h^{ab}ere. 1° oblig^{at} negando. Aliud ē, q^d maā sit indife-
 rens ad hanc, sūq^{ue} frā; aliud, quod possit amittere
 frā, quā semel hēt: sicut aliud ē, q^d anima sit indi-
 ferens ad gloriā, l^{ib} damnationis; aliud, quod po-
 sset amittere gloriā, l^{ib} damnationis, quā semel hēt.
 2° potest distinguere maioris: q^d maā sit indifferens
 ad plures frās ē fralī, q^d possit quāvis ē ex se, am-
 ittere frā, quā hēt, deo; q^d possit, attentis omnib^{us},
 amittere frā, quā hēt, nego.

285

Obijciat 2° corruptiole

in corruptiole differunt genere, ut hēm, ex Arist^{ote}, atq^{ue}
 u^{er} genās in p^{ri}ncipio ē maā 1^a q^{ue} corruptiole, et in corrup-
 tiole differunt in maā 1^a. = Dato p^{re}missis, nego cog.
 Textus nō exprimit genus p^{ri}ncipice sumpt^{us}. Praty corrup-
 tiole genere, nō innet sub se plures species Corporū.

Prout, plantarū. Similit̄ incorruptibile genuse, q̄
hinc sub se plures posibles species Corporū, q̄ Solis,
Saturni, Iovis, &c. Ergo ea, quae differunt in hoc p̄tate
incorruptibile, differunt in p̄tate generico, si eadem
in genere. Ad hoc n̄ ē necesse, q̄ h̄cant maḡ d̄ver
sq̄ species. Si dicat, genus sumū h̄c p̄tate p̄xim
a, absolute negabo: q̄ h̄c sensus n̄m̄ in p̄xim
ē, ut m̄a solis p̄tate quandoq̄ analogiq̄ dicat genus.

286

Ob

jectes 3°. Si Caelis incorruptibiles, m̄a celestis nun
quā recipiet s̄q̄ sublunaris: q̄ n̄ h̄c p̄tate ad recipi
endū s̄q̄ sublunaris. H̄c cogit q̄a s̄p̄tate ē p̄tate
ut nunquā reducit ad actū. N̄ ego cogit, et proba
tione distinguo: s̄p̄tate p̄tate, quae nunquā reducit ad
actū, neq̄ hunc, neque illū, neque illū &c. recedo; q̄
ut nunquā reducit ad actū hunc de m̄a, n̄ ego. Po
t̄a receptiva maḡ reducit ad aliquū actū, quando re
cipit s̄q̄ celestis, n̄ tamē reducit ad actū recipiendi
s̄q̄ sublunaris, q̄ n̄ infert̄ defectū p̄tate. Patet exem
plo: Vas nunquā recipiet omnes illos liquores, quos
os recipere potest: ut recipere possit omnes: q̄ s̄p̄tate
ē p̄tate ad eos, quos nunquā recipiet, q̄ nemo dicit.
Preterea: m̄a celestis p̄tate accidentis n̄ reducit s̄p̄tate
actū s̄q̄ sublunaris: ponit enim. Sed semel ac rece
pit s̄q̄ celestis, impeditur ad sublunaris, n̄ tamē in
potenti.

287. Objicies Si id, q^d nos dicim⁹, p^o celestis ad herene-
 mag modo quodq^o in amissibili, p^o infert dicitur
 xfiatiz mag⁹. Probat aut^o: p^oq^o diversifican^t p^o ac-
 tur; sed modus ille infrandi e^t actus longediversus
 a modo infrandi mag⁹ sublunaris: q^o infert diversif^o
 q^o recep^tio: q^o infert diversitatiz mag⁹. Retorque
 o arguty aa xalis e^t actus longediversus a fra e-
 mortua: q^o infert diversif^o p^o q^o recep^tio: q^o infert
 diversitatiz mag⁹. Ergo a fortiori q^o mag⁹ dist-
 at aa xalis a fra emortua, quod modus infrandi
 amissibili a modo infrandi amissibili.

288

Dixere

goant. Probat n^o reludie, data max⁹, et mix⁹:
 q^o debuit a sumere alig p^o p^o, scilicet: ma^o ce-
 lestis n^o potest habere aliy acty, quod q^o h^oet. Si
 videas duos h^oes se moventes, aliy celeximocur-
 su, aliy tardissimo gradu, n^o poteris inferre, cor-
 pora ee dissimiles, quonib⁹ acciunt p^o tardissimi-
 les actus, nisi aliunde scias, ey, qui currit, n^o posse
 lente progredi; aut ey, qui lente progredit, n^o
 posse currere. Similiter quonib⁹ videam⁹ mag⁹ ce-
 lestis acciunt p^o actus in amissibilibz, et mag⁹ subluna-
 rez p^o actus amissibilibz, qui s^o valde diversi, n^o poss^o in-
 ferre diversitatiz potentiam nisi aliunde sciam⁹.

in corruptioibz fr̄g, sed hoc n̄ iustificare, n̄q̄ p̄t̄tere ana-
xiae unio, quae in am̄i f̄bilit̄e sit.

291 **Sublunari** n̄ potest recipere fr̄g celest̄. Probata
n̄o f̄o p̄f̄et, q̄q̄ cel̄y product̄ i f̄et alij gl̄y ex aere s̄bi
sub̄o, et it̄gco. g. Prae aut̄ent̄. g^a māa illius aeri
sup̄onit̄ capax recipiend̄ fr̄g celest̄. et p̄t̄tere in q̄-
todat̄ Virtus product̄iva t̄ūi m̄iles n̄q̄ debe-
m² recedere eg virtut̄ reb² sublunari², in perfectio-
nib², et negare reb² celest̄ib², qūy perfectiores s̄t.

292 **Neg**
ant̄, et ant̄ probat̄o n̄o. Ad probat̄o n̄ nego 2° part̄y.
In celo n̄ debem² admitt̄ere virtut̄y product̄iv̄g alte-
rius cel̄i. Neque urget̄ r̄ad̄ adjunct̄a, quia Angelus n̄
h̄et virtut̄y product̄iv̄g sui sim̄ilis, quare b̄i ea h̄eat
formica, qūy tanto in perfectio n̄ ē, qūy Angelus. Prae
ē: q^a virtus product̄iva sicut qūylibet alia perfectio
n̄ recedit a Phic̄ici, nisi forte aliquid arguto coarct̄is.

Caput 2°

L De formis

293 **I**q̄ demonstrabim² dari in n̄ca entitates x̄ama-
a dist̄as, quas nomine fr̄xȳ intelligim². Restat
nunc fr̄xȳ n̄ca, d̄ic̄iones, oriḡines, et proprieta

disjuncta: q. Probat 2^a pars: id q^d super verisub-
stantia perfecte virtute, et potest ab e^o invariata substantia e
accidentale; resita sehet caloxi: q. Itaq^m mixto, q^d sine
calore stat substantia aquae perfecte virtute, et eo absen-
te manet.

298

Prima ex fide Mystery Eucharistiae: post
se exang manent accidentia panis, et non movent sub-
stantia panis: q^d dant^r accidentia xⁱ dista a substantia xⁱ. Et
hoc vocam^r f^ras accidentales: q^d = Hoc argu^o preo-
cupata manet quae d^o resp^ontio Averrois: q^d Di-
cunt Novatores, accidentia non aliud e^o, quae quaedam
modificaciones mag^{is} non vero entitates absolutas. Inae:
Modificaciones non potest etiq^{ue} de po^o absoluta existere sine
modificata; at qui accidentia panis manent in e^o:
q^d non mag^{is} modificaciones mag^{is}: q^d entitates absolutae.

299

De inxer^o n^o f^ra modalis. Probat: dant^r quaedam
afeciones substantia, xⁱ a substantia dista, et essentialit^r
aligata: ipse substantia: q^d dant^r modi, seu f^ras modales.
sequencia fluit, nisi velis disputare de voce. Itaq^m p^o-
robat; loquens o^{mn}is ex^o gratia de loca^one: P^o
e^o in loco A, et in loco B, et quaedam afecio
substantia P^o, xⁱ dista ab ipso P^o, et essentialit^r P^o
aligata: q^d. Luc ad 19 part^o indubie e^o ano. Probat.

quoad 2°. Præsum potest esse forte, quæ sit in loco A; q^o q^o
 sit in loco A. Et aliquid in disty a Præsum. Probat quoad
 3°. locatio Præsum in loco A. e^o ultima ratio finalis, quæ sit
 in loco A; sed ultima ratio finalis predicta n^o potest esse
 sine Præsum. q^o e^o essentiali affixa Præsum. Probat minor: talis
 ultima ratio n^o potest esse quæ Præsum sit in loco A. q^o n^o potest
 esse sine Præsum. Hæc autem: si talis ultima ratio finalis possit
 esse, quæ Præsum sit in loco A, n^o est ultima ratio finalis. q^o
 Probat autem: si talis ultima ratio possit esse, quæ Præsum sit
 in loco A, Præsum debet esse demerit ad eundem in loco A
 alig rationis finalis: q^o illa ratio n^o est ultima ratio finalis.

300. In mal^o 2° 2° arguetur: omnis præsum e^o accidens q^o n^o dat
 præsum substantialis. Probat autem: omnis præsum e^o in materia p^o e^o
 exigetur præsum: q^o omnis præsum e^o ens in alio. In mal^o 2° ex-
 emplo n^o alia de causa accidens dicitur ens in alio, n^o q^o
 q^o e^o præsum n^o e^o exigetur in genere substantis: q^o.

301

Solutio hæc
 arguti habent supra. Non sufficit ad rationem acciden-
 tis exigere naturam substantis sui, et ulterius requiritur e-
 ssentia in rationem substantis, q^o n^o dicitur fieri illi, p^o q^o q^o
 materia dicitur esse lignum: q^o illa præsum e^o accidens, e^o su-
 bstantia. = Nota, falsum e^o p^o p^o unio essentialis arguetur
 ad naturam potest esse essentia substantis contra mixta cum q^o.

302 Obijciat: p^a mixta modificatio magis saluat esse cor-
 poris; at qui modificatio n^o est substantia: q^o sine substantia
 saluat esse corpus. Progo hoc ex facili, an modifi-
 catio dista sit a materia, in 2° sine dista, infero: q^o est sub-
 stantia, q^a materia quaidam significat, substantia est. Si dicatur
 dista, infero: q^o p^a solus modificatio n^o saluat esse cor-
 poris. Probat: q^a materia, et modo dista n^o substantia in
 potest rezultare corpus substantiale: q^o. Ratio ostendit: q^o
 alii p^o obiectus, aut exa rotunda dixerit h^o sub-
 stantiale, q^o nemo dicit.

303 In istis exemplo satis a Noa-
 toris n^o ito: frumenty in molendino fit farina, postea
 p^a aqua mixtio fit massa, q^o igne de cogit, et
 vocat panis. Ig ad uento, q^o dista sit granis m^o ita
 a fructo panis, et pugillus farinae az grano frumenn. Vel
 q^o dat dista sit substantia in farina, ac in grano. I-
 n^o Si p^o m^o dicitur ridicule filosa farina: qui eny dedit
 mole lapides q^o produci q^o noue sit. Si 2° q^o illa
 notabilis dista sit, q^o percipit sensu, in grano,
 farinae, et panis, n^o probat dista sit substantiale id
 oxit ex dista modificatio magis. Cuius ea modifi-
 catione n^o poterit oxiri dista sit aliquanto maior,
 et alia aliquanto maior, donec perueniat, ad ygra-
 dy dista sit, q^o sensu percipit in ligno, et igne.

q̄ Corpora, eorum q̄ diversitas potest d̄poni sine cal-
abſtaali: q̄ hec n̄ debet ad m̄iti. N̄ enim fidantur
veritatis exemplo iſti, eo quo, et ſimilib; dicunt in
ſerui modis operandi mag; ſicut ea digito / ſtatua
Giganti.

302

302. *Græc* porſo. *clare* appareat, cogim; eſ pro-
lixo procedendo q̄ ad alij. *av* mitate, *in* exitu
In; m̄iticy, et *ax*ing nullad al; diversitas ſeruiſ-
ubſtaaliq; nec alig p̄cipim; d̄ſrag, niſi q̄ p̄ci-
xit uno. *in*ſuatiua partu; mag; et partu; can-
did; q̄z latebant, ſubocculor ponam; *ſ* ſincinſ-
ert *ſ* diversariu; q̄ ex modificatione mag; orit d̄ſra-
illa. *ſ*cedo. Ergo ex modificatione poterit oriri ali-
a maor d̄ſra, et alia maor, donec oriat ad e-
q̄ d̄ſrag, q̄z e; in; lignu; et igne. *ſ* *ſ* ex manere
diſcurſu iſto, poterit *ſ* diversariu; inferre: q̄ ex
modificatione poterit oriri maor, et maor d̄ſrag
uo ad uſq; oriat ad e; d̄ſrag, q̄z e; in; ho; et
ſapid;.

303

303. *Male* q̄ inferre: ne ex modificatione poſunt oriri
aliqu; d̄ſrag, niſi ex omnes. *ſ* *ſ* e; eni; uales diſcur-
ſu iſte. *ſ* *ſ* *ſ* poterit dare e; d̄z metallo aliqu; d̄ſra-
ſitay, q̄ a poterit eſicere lamina; ſimpli; q̄z d̄ſra-

quod rotat, & potest dare materiam, et materiam, donec dif-
ferre faciat, quicquid ignis difert aliqno.

306 Sed quantum ad
ausus est legitimum, namque probat in materia substantia-
les, quod sic ostendo: illa modificatio, ut probatum ma-
net, namque distinguitur a materia. Deinde in hipotesi ad-
versario debet esse aliquid substantiale, quod sic proba-
tur substantia intuitus est illa modificatio: quod est et p-
ar/substantia, sive pars substantialis, quod id est. Ergo dare
aliquid distans a materia, quod est substantiale: quod daretur
in substantiales fere.

307 Dicitur: licet hec ratio vincat danti-
frat substantiales, namque vincit eas esse absolutas.
Sic enim videtur Corpora Intuita ex materia, et modi-
ficatio substantiale distans a materia, hinc quid quid re-
quirat ad effectum, et dicitur substantia Corporum: et nulla exis-
tens materia absoluta. Fateor, quod si materia daretur con-
materia, et modificatio, dummodo hec modificatio
est substantialis, et distans a materia, intelligeret benedi-
dictas specificas Corporum, et diversio unius indivi-
dui. Sed hinc, unde colligam, namque sic Intuitu Co-
lligimus id esse accidens. Facilius est percipere accide-
ntia per se modificatio, quae frater substantiales.

atque accidentia nō sunt modi modificatione, q̄a aliter
in se possent existere sine subto etiq̄ de poa absoluta q̄
multo minus. s̄q̄ substantiales. Coligim̄ etiq̄ ex pa-
ritate q̄ rati.

308

Objicies 3°: s̄q̄ substantialis necessa-
rius, nec spiritus; at quin datur eni mediū in ter-
pore, et spiritus q̄. R̄o 1^a vs̄ partis maioris: q̄a pene-
trari cy maā q̄ nō corpore. R̄o 2^a: q̄a virtus
abstrag corpore q̄ nō spiritus. Nego maiorē
quod at vs̄ partē, et coḡ probatione. Impenetrabi-
litas ē effectus quantitatis. S̄q̄a vero nō eo sequi-
arta, et mensurat p̄ quantitatis maḡ. Ena
maā nō ē penetrabilis cy alia, quoniam una q̄-
nitas s̄q̄a quantitatis, s̄milit̄ cony d̄ positū aq̄-
lū. Ceterū s̄q̄a, quę eo sequantā nō, penetrari potes-
cy maā.

309

Objicies 4^a: s̄q̄a substantialis absoluta ē in manu-
q̄ Aristis q̄ nō tenenda ab Aristis. Probat̄ aut̄: s̄q̄a
q̄a ad m̄itē ab Aristis, et s̄q̄a, quę n̄ s̄q̄a, s̄o s̄q̄a substa-
ntialis absoluta s̄q̄a: q̄c̄ in manu- q̄ Aristis. Maax proba-
t̄ clariſſimis eſt q̄ Aristis verbis: manifestū ē q̄
nec̄ s̄q̄a s̄q̄a, aut̄ quod cuius nominare oportet
q̄. = Infirmit̄: Alexander Aphrodisiensis, Themistius,
Simplicius, Philoponus, qui ut pote q̄ s̄q̄a s̄q̄a.

Aristo. eorum percipiebant, docere, suas Corporum
eō modales. Pro eadē sententia citant Flexbeus, Caye-
tanus, Thurobus, et Ricardus. q̄ ea sunt mens Aristi,
n̄ vero, quā nos intendim.

310. Deo, negando anō, et ma-
oiz probaonū. Teorū Aristi tanq̄ denotat, q̄ ali-
bi dixim, scilicet Aristi usurpasse vōcē ficā antho-
nomastice pro productione rei p̄fecte: sicut eodē mo-
do usurpavit vōcē ee: ideo aut, maḡ n̄ ee quid est
usurpavit xca, dubiḡ ee mentē eorū Auroy, nec-
satis itaxe, an voluerint, fr̄at̄ ee meros modos. Sed
quid quid de hoc sit, nil nobis nocet, q̄ Stoices ex-
fat̄ alij Aristi intellexerunt: nos ex p̄lexi q̄ Perhi-
pateticū fr̄at̄ absolutū iuxta mentē Aristi desin-
samus.

311. Obijciat 3° Aristi opera male audiuntur
ab antiquis Patribus, et alijs fuisse prohibita a sum-
mis Pontificibus, et in Universitate Parisiensi:
q̄ n̄ debem̄ admittere fr̄at̄ substantiales, quę p̄ pecu-
liarē Aristi inveniuntur. = Deo 1°, sed n̄ inferri, q̄
possunt vere dari fr̄at̄ substantiales, quāvis opera
Aristi, in quibus docentur dignarentur, quę prohibe-
rent: n̄ enī eo ipso, q̄ damnellibet, omnes, et sin-
gulas eius p̄p̄o falsę s̄. = 2° Aristi utpote hanc

innedtos exores incidit fidei noſtris opoſitor: q̄ q̄ eius
 opera prohibent, n̄ probat, n̄ faſe optimy Phy. 2. d̄
 quando aliquando prohibita fuerit Axiſtica lectio,
 poſtea melius examinata p̄miſa fuit, ab Urbano
 quinto, et a Nicolao V̄ approbata. Ebinota, q̄ ut ali
 qual lectio prohibeat, donec examinetur, ſufficiat ſu
 picio de errore; ut vero poſitive approbet, requirit,
 q̄ poſt diligens examen n̄ appareat error. Itaque
 bene ultimy Pontificy ſentes.

312

Ina 2. d̄ d̄ C. obſerues:

ets myſteria Cuchaſtig n̄ probat, d̄xi accideā ab
 ſoluta: q̄. Probat an̄: Eccl̄ſia n̄ definit circa miſ
 teria n̄az, et circa myſteria fidel̄: q̄ n̄ definit an
 accideā ſint entitates abſoluty amā diſty, an poſi
 ue mere mo dificaones n̄az: q̄. Nego an̄ arguti.
 It̄d probaons dico, Eccl̄ſia n̄ definire Myſteriana
 directe, et prop̄ ipſa, ſed aliquando ea definire
 indirecte: idē, definendo aliquy veritaty ex qua
 legitime inferat aliquod puncty mere Phyſicay, et
 nate. Eccl̄ſia definit, manere poſt Iſexaons acci
 deā panis ſine pane. Cohac veritate infalibit̄
 n̄ inferunt iſt aduo. Pr̄imz, q̄ accideā ſp̄ aliquid
 diſty a ſubſtōa panis: n̄ ſūdy eent, eadē res ma

merit, et n̄ maneret, desinueret, et n̄ desinueret. 2° q^o
ea accidentia n̄ sunt affectiones, aut modi maxime
siccitatis, nulla proxijsu p̄ca possent separari a materia,
est t̄q̄ sine illa. Nisi velis dicere, hoc nomen modu
aliud signare, quod q^o d̄m̄ent̄ intelligim̄ tunc eni
p̄xijs quod q^o desidijs exit de voce, fixim̄ manebit, et
idea eē entitates dist̄ctas a materia, et potentes existere
sine ipsa, q^o vocam̄ fixas absolutas.

313

Obijciat 2° instan-
do quod Ecclesia credit q^o Eucharistia bene salvam
sesternate Novatorij q^o Jobal̄ an̄. Ecclesia credit, ibi
dari coloris, odoris, saporis, pondus, et reliqua accide-
ntia panis, sine substantia panis; hoc bene salvam infert
Novatorij q^o. Mioris probant pulchritudine acci-
dentij in suis principijs. Color (inquant) nisi alius, quod
q^o lux quod q^o de modo impingit in superficie
pori v̄si, et reflectat̄ in oculos videntis q^o p̄ hoc p̄-
cip̄ q^o Deus faciat, tunc reflect̄ eod̄ modo, et t̄-
deset panis, ecce color albus panis sine aliquo acci-
denti absoluto. Sapor v̄s̄ in eo q^o particula panis
de modo purgant palatij. Deus q^o absente
pane purgant palatij eod̄ modo, quo particula panis p-
ungent̄, et ecce sapor. Simil̄ deserviant des-

doxæ et reliquis accidentibus;

312

Ad arguendum multum in Aristotele
 reus, refutando directè illig. explicacionem, defendendo
 que visus non possit fieri per mixturam reflexionum lucis. Sed
 ego utendo, quod Novatores in solvant de omni Calesia
 quod distinguere oportet, aliud est accidentia, quæ in rebus
 sunt, aliud sensationem non mixturam accidentia: aliud est, quod
 res ipsa alba, aliud est, quod nos percipiamus albedinem per sen-
 sus. Hoc supposito, Novatores explicant verè, quod albe-
 quomodo nos percipiamus albedinem in Eucharistia,
 non verò quomodo albedo in Eucharistia sit. Ceterum
 doctrina inferunt, nos videre, aut putare nos videre
 accidentia, non verò inferunt, accidentia ibi esse. Calesia autem
 non definit, nos videre, sed accidentia manere. non defi-
 nit sensationem non mixturam, sed mixturam sensationum.

313

Lux in-
 quirit, reflectitur in oculos eodem modo, ac si adesset
 panis; atque in hoc consistit albedo panis: quæ ibi ma-
 net albedo panis. Nego mixturam. Ad id mihi in hoc
 consistet, quod ego videam, et sentiam, sed non, quod albedo del-
 et sit. Quod ex Aristotele ratione principis probatur: acciden-
 tiæ, apud ipsos, est quæ de affectu, et modi fit per panem magis
 sed quod lux reflectatur eodem modo, ac si adesset panis, non affectu

ho, et modificatio magis parva, quoniam est aliquod accidens pa-
nium, etiam in principio Novatorum. Sequitur ergo, quod nulla accide-
ntia manent in Eucharistia, sed solummodo inveniuntur senten-
tiones, quae fuerint, si accidentia manerent, quod est deinde de-
finitio ad sensum nimis angustum, et in parte priorem redigere.

316

Unde
aliud emergit absurdum, quod quando Sacramentum latet,
in obscuris locis, ubi neque lumen reflexum in oculum, nec
panis in palatum, nec afficitur sensus aliquis, non est Christus.
Dominus non latet sub accidentibus. Probat, quod accidentia
Eucharistica sunt ad aliam explanationem, sicut solummodo
in illa affectione sensuum, qua Deus in absentia pan-
is pulsatur organa nostra, sicut pulsarentur a pane, si ca-
deset; sed inposito casu deficeret illa affectio sensuum,
ergo deficerent accidentia, ergo Christus non latet sub acci-
dentibus.

317
Obijciat 2°. Multa accidentia absoluta admittunt
hanc patentiam, quae per omnes perveniunt esse substantias,
in affectione substantiarum, quae curant, in ad servandum pro ac-
cidentalibus. At non probat exemplo levitatis, siccitatis,
et qualitatis occultarum, quae hodie ab omnibus explora-
duntur. Sed 1° recedendo, aliquos Aristoteli quosdam ac-
cidentia superflua admississe, et non omnes incidisse in

hoc est. Abusum aliquorum habendum non scholasticum.
 2° quantum omnes Christiani admiserunt plura accid
 a, quae parum inde inferunt, nulla datur accidentia ma
 gis impresentia defendimus. De fideitate, veritate, et ju
 stitia agem. Nunc demum ad verum dicitur, quidquid ipse
 placet super hac re. Non sunt accidentia levitas, et
 fideitas. Tenemus idcirco negare omnes fidei accid
 entales? Non bene profecto, impugnetur Apxionem,
 qui defendere datur celos ex eo, quod dicitur Christi
 lini, quos aliqui Apxionem admittunt supra
 legem relaxare, immo ut videantur Modestus.

318.

In 3° 3° 3°
 obijciunt: si darentur modi disti^o ad ob^o modificandi, proce
 deret in infinitum. Probat autem, et loquatur exemplum gra
 vi ad causam producentem, id est ponit accu^o, quod requi
 rit ultima aliqua demum, seu ratio factus, ut factu
 fiat; et ergo requirit ultima aliqua demum, ut accu
 fiat; quod debemus ponere aliquid actionis, ut fiat accu^o. De hac
 actione redibus arguitur, procedem^o quod sine fine. Idcirco
 unione, locutione, et reliquis.

319

Nego autem, et distinguo
 modum probationum: sed requirit ultima aliqua demum,
 dista ab actione, ut accu^o fiat, nego; indista ab accu^o.

ne, et eodem modo. Aut actionis, et effectus absolute hodie-
cumen inuenitur, q^d entitas effectus de ignis est indife-
rens, ut producat ab igne B, et potest stare, quia produ-
cat ab igne B: q^d n^o identitica sit cum ultimo dematiuo, ut
producat ab igne B: q^d debent assignare aliquod dema-
tiuo dist^o ab ipso igne B. At vero actio n^o esse indife-
rens, ut procedat ab igne B: e^o n^o essentialit^r actio illius,
sicut: procederet ab alio, et actio alterius, de proxi-
de n^o est ead^e actio. Unde n^o eget dematiuo dist^o, et sit
ipsa sui dematiuo.

320

Dices: unde nobis, q^d actio ignis B e^o essentialit^r actio ignis B, et essentialit^r ali-
gata illi, ita ut si proce-
deret ab alio, n^o est ead^e, res
alia? Cur n^o potest et actio ignis B, sicut Pauli B,
q^d accidentalit^r e^o Pauli, et manens id^e potest et Pauli?
Res hoc n^o nouisse eos arguo ad ueritatem: si enim actio
est indifferens, ut procederet ab igne B indigeret ali-
quo dematiuo; sicut hoc dematiuo est indifferens,
indigeret alio, et sic in infinitum: q^d peruenire debent
ad aliquod dematiuo, q^d alio dematiuo n^o eget,
et sit dematiuo rei, et sui. Hoc dematiuo uocam^o mo-
dy.

321

Dices ad huc: cum n^o identitica sit illud ultimo dema-

nos, egyptiorum, sicut nos illud identificam^{us} acaen^o
 ne? Dico: q^o res est eo seip^si differens, ut/ut hoc modo, libe
 lo modo: q^o potest separari ab hoc modo: q^o n^{on} idem
 ficut est illo. Video igne^m A, et igne^m B, qui ignis
 A producat ab igne B: q^o dat ignis A, et B, un
 dat hoc, q^o est ignis A, produci ab igne B: q^o hoc q^o
 est produci distinguit ab unaq^{ue} entitate ignis, si
 milis indif^{er}entis nullo arguto, nulloq^{ue} experimento
 probabit. Adversarius in actione productiva.

322

Dico: 2° res durare, precise, et labenti tempore co
 existere, nulla res, nulla tempore superaddita
 nitate. Res alicubi est, est res, et loci simul est, seu
 in loco inexistere, nova quidq^{ue} relatione, sed n^{on} add
 ita entitate. Res causare effectus, est effectus accu^mulatio
 disse. Resurxi, est simul et alij: dvenire, dvenire, in
 nimeq^{ue} penetrare. Inde abstracta unu^m, actu, u
 bicat^o, duratio nomina aff^{er}entia relationes dur
 xy, n^{on} resicis entitates. Hoc arguto totid^{em} ipso.
 Sexbis proponit ab ingenio/ore cen/ore quond
 g^o litterary humaniorum Magistro meo Collen
 disimo.

323

Ad arguto res, nos in presen^t defendere
 fra^s modales dista^m amaa, n^{on} vero disputare, ana

ligua denominat in partibus, & denominat du-
 ranti, proveniata fra modalis? Nando, q^d du-
 anto n^o est modus, n^o inde infer nullo daximodo.
 Ad 1° g^o exemply reo, no^o alibi daturus no^o p^og de-
 duratio mentis. = Ad 2° exemply locatioms
 dico locatioms nul aliud ee, quq^o x, et locy ee simu-
 l. Sed hoc d^o tendo, q^d ee simul, aliquid dist^o ee, et
 et locy: ey possent existere res, et locy, quj existant
 simul. = Ad 3°, et 4° exemply actioms, et unio n^o si-
 miliv^o rel. Hoc, q^d ee effecty a causa prodire, aliquid dist^o
 n^o ee abentitate causy, et abentitate effecty, ut probatym.
 anet. Parit, q^d pars dueniat cy alia, d^o jungat, et inni-
 me penetret, aliud ee, ab una, et altera parte.

324

Objeccio

2° ex eod^o decensione, loquendo specialit^o decensione.
 Posito acti^o 1° proximo mag, ut informet, et fr^o, ut
 informet, nullaxe super addita, fra mag inform.
 at. g^o. Probat ans: posito actu illo unde quaque^o proxi-
 mo, et expedito, fra e^o ultimo demata, ut mag inferet,
 sed fra ita ultimo demata, inferat. g^o. Mior d^o d^o (au)
 q^d fra ultimo demata nondy inferet expectanda-
 et ulterio^o detex minas: implicat autz ulterio^o de-
 mas post ultimo. Maon probat. sub actu unde qua-
 que expedito, fra n^o ee indifferens, ut in fr^o: g^o ultimo.

denata. Prao antennis q^o postulring expeditione
alioquo n^o libera manu exerceat suag aptitudin^o et
manus.

325. Arguty probat, acry 1°, n^o e^o acry 1°, sed ul-
my, aut unicy. Selt^o q^o e^o in acru 1°, ut in fret, e^o q^o
in fraxe, in 2°. Si 2°, t^o t^o assumptu. Selt^o: exgo
quando e^o in acru 1°, n^o e^o in acru 1°. Prao Coz: q^o n^o
acru 1° ille, post q^o n^o dat alt^o acru. Cext^o n^o
Adveraxius ju^o ad afix mandy, implicare, q^o del
ultima demao, ad q^o alia sequat, s^o istant
acry 1°, ad q^o r^o sequat alt^o.

326. Dixete nego ans, et
mao^o q^o probaon^o. Ad probaon^o huius de prin-
cipio ans: subacru unde qua^o expedito fra^o n^o in
diferens ex defectu apertu^o, et ex q^o q^o, deo: n^o
indiferens ex defectu p^oq^o absolute ad acry, et n^o acry ne-
q^o. Dup^o p^oq^o indif^oq^o debet agnoscere Adveraxius Ro-
ad indif^oq^o ad acry, quando eque bene sehet subac-
ru, et n^o acru, et neque exigit acry, neque n^o acry. U-
o^o modo credim^o aera indif^oq^o e^o ad lucz. Alio mo-
do x^o dieit indif^oq^o, quando potest cadere acru
simplicit, et absolute, quando p^o suag apertu^o,
et ex q^o q^o, postulat acry, et renuit ejus caren^o q^o.
sic ma^o ex suo apertu^o e^o denata a d^o aliq^o q^o q^o.

Id potest absolute carere omnia, unde sapienter, et
etiam attendas, e' demata; si vero potest, e' indifferens.

327 Quod autem res sit indifferens ad actum, sive 1°, sive 2°
sensu, inferat distinctionem inter, et actum. Ratio e' evidens:
q^a nulla res e' indifferens ad seipsum, neque in proximo,
neq^{ue} in 2° sensu; q^{uod} id, ad q^{uod} e' indifferens, sive in 1°, sive
in 2° sensu, e' dist^{inct} ab ipso. Applicando igitur ma^{xi}mam
es^{se} in actu proximo proximo, ut uniantur exigentia
max^{ime}: in hoc sensu dicuntur demata ad unionem; alio
sunt n^{on} unia: in hoc sensu n^{on} demata. Demata, quae
fundat^{ur} in exigentia vocat^{ur} demata radicalis, et exactio-
a; quae vero fundat^{ur} in ipsa actualitate vocat^{ur} demata
of^{er}alis. Haec n^{on} habim^{us}, nisi ad modum modo.

328

Argue-
re in super^{ius} re^{re} argueri potest ad hoc: n^{on} ad hoc, aut
us ad nihil sit^{is} substantia^{lis}. Modo sic: ma^{xi}ma in actu
primo proximo, ut informet, nullam sup^{er} ad-
dita, in^{for}mal^{is}: q^{uod} n^{on} dat^{ur} fra^{ct}u substantia^{lis}. Probat^{ur} aut^{em} po-
t^{est}o a^{ctu}o ubi^{us} undequaque proximo, et expectat^{ur},
ma^{xi}ma e' ultimo demata, ut in^{for}mal^{is}; sed ma^{xi}ma ultim-
o demata, ut in^{for}mal^{is}, in^{for}mal^{is}: q^{uod}. Minor e' clara: a-
li^{us} post ultimam determinationem expectat^{ur}, ut in-
for^{mal}is, ulterio^{rum} determinat^{ur}, q^{uod} implicat. Probat^{ur} m-

aox: subaenu un de qua q̄ expedito maā n̄ d̄ in-
 difreni, ut in p̄tel: q̄ ē ul n̄mo de n̄ata. P̄o anty-
 no: q̄ a postulm̄q̄ expeditōny res aliōquā n̄ libeat n̄xi
 a exercet / auḡ achitudo, et m̄m̄v̄.

329

Nota, q̄ s̄z̄ modales,
 quz, ut probaty ē, distinguunt amāa, ab aliquib' h̄to-
 rib' dicunt distinguū d̄iſiōne quoad modali, n̄ s̄z̄
 tē reali. Sensus eorū ē, n̄ modos identificare cyremo-
 dificata, sed quoad d̄iſiōnū designare p̄o p̄oionaty
 eorū remō, q̄ distinguūt: cyeny s̄t modus, et n̄ dicit ab-
 solutē res, q̄s d̄iſiōny n̄ vult vocare absolutē realz: vo-
 cant itaq̄ modales. In hoc sensu admitt̄ potest doctrina iſ-
 ta; si autē aliquis velit, d̄iſiōny modales n̄ ē ex q̄
 n̄ ex eo q̄ d̄iſiōny, quz faciat uny, et aliud ante ope-
 rationē intrā, impugnandū erūt eorū p̄o argūtiōn-
 q̄ d̄m̄h̄nt militat omnia, quz d̄iſiōn' p̄o d̄iſiō-
 nē s̄z̄ amāa.

Caput 21°

De ductione s̄z̄ axum.

330 In n̄aā alias s̄z̄ axum^o ē s̄z̄ p̄ixitudo, a h̄a mate-
 riales. In p̄o primas numerat aā xatū. In 2° quos-
 quos s̄z̄ d̄iſiōnū cetera omnia Corpora celestia,

et sublimata. Si diximus, est q^d productione, fraxio-
quinato, dico, fraxio p^rincipales, scilicet ca^usales a se-
lo Deo auctore procedere, et fieri p^r creatione, et com-
nimoda independe^{nt}ia a creatura ma^g. Sic est ma^g-
p^rixituy, suadet q^d omniu^m Phoxu^m autoritas, et d^r sens^u
us. Unde de animab^us ab^u n^o dicit^r ab^uo, ex nihilo
n^ol. 5^a.

331. Defin^o aut^{em} materialib^us subijoxat^r, difficilee
nodand^u. Ad quod sup^{er}poner^e est, est n^o creati^o. Hoc ap^u-
dit^r pauca negaverant^r, inaque p^robal^r: si fraxio ma^g
producerent p^r creatione, ignis q^d crearet^r; sed ignis n^o
real^r q^d. Mixte omniu^m Phoxu^m, et sup^{er}ius probatama
net. Probat ma^g: q^d productio ignis n^o aliunde q^d
q^d productio omniu^m, et singulari^m partiu^m ignis, sed si
fraxio produceret p^r creatione, productio omniu^m, et sin-
gulari^m partiu^m ignis eet creatio q^d. Probat mixt^r: Pro-
ductio ma^g eet creatio, et nemo negat^r productio fraxio
eet creatio, ut Adversarius dedit: productio unioⁿi
eet creatio propt^{er} eand^{em} r^{ati}onem, ac productio fraxio q^d
productio omniu^m, et singulari^m partiu^m eet creatio.
pauca antenu^m negari n^o potest ab Adversario: q^d d^ro-
fraxio apud ip^su^m Creat^r q^d producat^r ex nihilo sui, et
ma^g null^us causalitate^m ex^{er}cet imo, nec het, sed
unio producat^r ex nihilo sui, et ma^g, null^us cau-

usultatq; heri;g.

332

Suppono 2°, actione productione
 dequate dividit in creatione, et generatione, quare
 nonne; q; hem. Generatio, si dixerat ex proposito, voca
 tur Generatio; si autem ex fra vocali deducto. Supponit
 Itat ex eo, q; nemo hucusq; actione invenit prod
 uctione, quz neq; fra Generatio, neq; Creatio. Quod
 Generatio respectu propositi nominet Generatio, et
 respectu fra deducto, disputari n; debet, quia nomen
 nomenclatura eo placita. Per hinc patebit, nec dis
 putare debent de voce. Unde tota questio ad hoc
 nos reducit: Quo modo debeat explicari fra in
 asexuali productione, et aut a Creatione sufficienti
 desinat?

333

Prima, antea explicat productione fra p^a
 vixit deo feminale. Docet, in ma latere feminin
 quoddam fra producendz: haecq; de causa fra n; exi
 ex nihilo. Sed si dixerat dixerat unum quicq; ut ap
 q; Aligui ex Racone aserunt fra n; ee in ma
 ee eo pressy, et eo frate, et tanty quoad ee latere,
 et frate. Alij defendunt, in ma soly precedere po
 sibilitate fra, quz oi productionis ex frate adom
 ant. Alij tenent, precedere in ma fra n; ad equa
 te, et 2° tony sui ee, sed tanty quoad q; fra in
 tratione, sui femina, quz ab agente causa persi

cūnt, et integrant, sunt q̄ perfecta facta.

334

2^a sententia.

docet, educationē consistere in actione proveniente esse
tunc tanca causa efficiente, quā causa materiali,
sive materia. 2^a sententia ē, educationē consistere in pro-
ductione sū, ad quā precedant dispositiones q̄
eū magis immedient, et disponant. 2^a sententia
ponit educationē, in actione, quā simul produc-
at sū, et in unō sū ad presuppositū sū. 3^a sententia,
educationē ad multū distentē in actione productione,
quā sū essentialiter unita, sive unō sū eū materia.

335

2^a sententia in noscitur dicitur ponit educationē in actione
productione sū dependente a priori a sū pre-
supposito, q̄ sibi, et sū exigūt. In hac opinione dicitur
Creatio ab educatione in eo, q̄ 1^a sū exigūt essentialiter
a priori causā efficientē, aqua procedat, 2^a vero et
sū causā, aqua procedat, et sū, in quo sū. Dicitur
Creatio ab educatione in eo, q̄ 1^a n̄ exigūt sū
suo nō producto, 2^a vero tū indispensabiliter exigūt,
ut eius nō ut productus p̄ ip̄sū nullā a priori p̄ ad sū
tēre possit eū sū.

336

In re maxime dubia post mem-
ḡ hanc opinionē eligem, propter hanc rāonē: q̄ q̄
1ª sententia videtur educationē, reliquas omnes sententias

11
fz̄ p̄ce exiſtere in m̄a, ſecundū eē latenti, & hoc cla-
tenti eē oery cē fz̄, In? Si primū: q̄ ante productionz
dal'oery cē fz̄: q̄ innuñtis eē productio. Si 2. q̄ oery
cē fz̄ i adēquate diſtū ab illo cē, q̄ p̄ce exiſtū q̄ve-
riy cē fz̄ productū ex nihilo ſui.

339

Impugnanti, quidē
cunt, in m̄a p̄cedere poſſibilitatez fz̄: talis p̄ce-
cedē n̄ facit, actioz eē eductionz: q̄. Probat̄ autē: ad
productionz animz raliū p̄cedit eju poſſibilitas;
ſed tamz aā raliū n̄ educit: q̄. P̄terea: m̄a po-
ſſibilitas nūc eē actu: q̄ q̄ p̄ce exiſtat m̄a poſſibili-
tas, eē q̄ nūc actu p̄ce exiſtat. Sed q̄ nūc actu p̄ce exiſ-
tat, eē q̄ ſua fiat ex nihilo: q̄ q̄ p̄ce exiſtat m̄a po-
ſſibilitas, eē q̄ ſua fiat, ex nihilo.

340

Impugnanti, quidē
cunt in m̄a p̄cedere n̄ totū fz̄, ſed aliquū quū
coationz. Ergo aliqua pars fz̄ n̄ p̄ce exiſtū in m̄a:
q̄ aliqua pars fz̄ ſi ex nihilo. Non eē autē min-
us, inveniēti, quod aliqua pars fz̄ exēl, quū q̄
exēl tota ſua. — Et quidz n̄ ſano intelligit, quid ſi
p̄ce exiſtere aliquū incoationz fz̄: leny illa m̄a
n̄a, eē aliquid fz̄, la adēquate diſta a ſua? Si 1.
q̄ reliquū partū fz̄ ſiunt ex nihilo. Si 2. q̄ tota
ſua ſi ex nihilo. Probat̄ q̄ nūc eju p̄cedit: ayid,

q^d precedit n^o aliquid ip^sum.

341

Reterea: Si si dixerem

fr^o essentialit^r est in di^ovisioⁿib^us: neque eni^m est aliquid dⁱ-
pos^{it}o, alit^{er} n^o est prim^us princip^us, q^uo in hoc sensu
n^o potest precedere aliqua in coⁿtra^{ct}u^o fr^o, sed ex^{ist}-
it^{er} tota fr^o, l^u n^o l^u s^u p^{er}. Si si dem^u fr^o incoⁿtra^{ct}u^o l^u s^u p^{er}
m^ult^u p^{er}q^u, h^{ec} utiq^{ue} parte: et in hoc sol^u s^u p^{er} potest
ver^u s^u p^{er} ad s^u m^uere ill^u in coⁿtra^{ct}u^o p^{er} existents;
nempe q^u existat aliqua parte minuta fr^o, et p^{er}
actioⁿu^m cau^su^m s^u p^{er} veniant reliqu^u. Sed haec do-
ct^{ri}na n^o s^u l^u al^uat^{er} de cep^{er}u^m educioⁿu^m: q^u n^o q^u educit^{er} parte
illa; q^u p^{er} existit, neque educit^{er} parte s^u p^{er} ve-
nientes. Non parte praexistens, q^u q^u p^{er}ducta s^u p^{er}
ponit. Non parte s^u p^{er} venientes; q^u q^u n^o h^{ab}et
praexistat, ip^su^m s^u p^{er} fieri, coⁿtr^uct^uo.

342

2^a sententia impugnat.

q^u nullo fundamento tribuit^{er} mai^or^{is} actioⁿu^m p^{er}
nit^{er} q^u p^{er}ductioⁿu^m. Viget: Si mai^or^{is} actioⁿu^m dⁱ-
cedat fr^o, t^u n^o cau^su^m efficiens h^{ab}et^{er} tam exten^soⁿ-
sioⁿu^m q^u h^{ab}et^{er} mai^or^{is}; sed hoc est ab^urd^u q^u. R^{ati}o
mai^or^{is} q^u nulla cau^su^m efficiens creata h^{ab}et^{er} ac-
tioⁿu^m ad omⁿne omnino fr^o; mai^or^{is} vero h^{ab}et^{er}.
R^{ati}o mi^or^{is}: q^u ens adeo im^uperfect^us, et dⁱstⁱnt^u s^u p^{er}
potest. Gaudere tan^u potenti^o, et exten^soⁿu^m virtute, aut

n' existens adeo impetere, et diminui.

343

3^a sententia in

pugnans 1°: q^a proxima dispositio naturalis ad fructum produ-
cit per educationem; aliquid precedat previa dispo-
sitione ad illud, que magis imminuet: q^a educatio non fit nisi
in actione productioni ad que precedant dispositiones
nes, que magis imminuent. = In pugna 2°: q^a ad
productionem ad rationem naturam precedunt dispositio-
nes, et quidam proximi, que magis imminuent, et
qui productionem ad rationem non est educatio, sed creatio. q^a

344

pugnans 1^a sententia: q^a actio que producit solam
fructum, et esset essentialiter unio fructum ad magis
distingueret a creatione: q^a est educatio: q^a ad educatio-
nem non requirit, q^a si actio productiva fructum, simul
unio. 2°: q^a possibile est actio creativa totius dispositio-
nis, aliquid hec non est educatio, et tamen est actio prod-
uctiva fructum, simul, et unio. q^a = 3°: q^a actio educati-
va est eorum generum, non utraque actione creativa fructum. Pa-
teat: q^a ut si creatio, debet esse exercere in omni virtute, pro-
ducendo unice fructum; aliter vero, ut si educatio, debet esse ex-
cere in maioribus virtutibus, producendo non solum fructum, sed et unio-
nem.

345

3^a sententia fecit idem rationibus impugnat, ac 2^a. Prete-

rea: Si educio est realis a finibus sicut ad magis, non daretur
 nisi dista ab educatione sicut; sed hoc est falsum, ut ex notentur
 in quodam unio sicut ad magis, et non daretur educio sicut; 3.
 ca, educatione est realis unio, quibus de aliis
 generis unionis, quod non consistat in educatione, qualiter
 unio animi, et Corporis: = Mac: si hoc ita est, unio,
 et Corporis unio est extremus p^a alio unio distig.
 Probat: unio aq, et Corporis educit; et id, quod educit
 nil p^a ipso actione educatione. Quia aq, et Corporis
 unio p^a ipso actione educatione. Nihil actio dista
 ab unione educit: quia unio unio p^a aliquid distig.

346. Obijciat sicut educantur ex materia: quod praedinebantur in illis
 educatione sicut in actione praesupponente virtutes ser-
 nales mater. Ratio h^a Cor, quod nil potest educi, et extra
 haec unde ubi non erat. = Arguitur tunc in verbis. Anst-
 ote debentur Aristoteli, qui verbo educendi unio ma-
 tuerunt. Deo autem, distinguo sequens: quod sicut
 nebantur realis in materia, nego; virtualiter, subdisting-
 do: Dinebantur virtualiter tanquam in potentia activa, nego;
 tanquam in potentia passiva, concedo.

347. Effectus apud omnes pra-
 ocedit, existit, et existit a causa. Statim existit, ab incau-
 sa realis non est. Nefery Creaturae procedentes, et esse.

antes a Deo, Minebant, et essent fratres in Deo. lo-
dy modo decipit in poa passiva. ut fra educat emat, nra
quid, q^o in ea fratres presens. Sufficit, q^o ma^o heata
pacitate passiva, aqua essentialit^r ap^roxi dependeat
no productiva fr^r. Sedicas, hoc en ee educi in toto rigo-
re Grammaticali, xeo, q^o in xeliquis sentencijs. Za
by educi n^r ut xpal^r exortientis, enq^o si admittas virtu-
tes feminales.

328

Obijcies 2° auctoritate Divi Augustini de
re forme defendens feminales virtutes plures in locu.
Sufficiat, referre textu^m eor^u 2° de Trinitate. Cap. Com-
muni xxy, quz Corporalit^r, visibilit^r q^o nascunt^r, oculta
quzq^o semina in ista Corporeo mundi huius elemen-
to latent: q^o dant in ma^o virtutes feminales fraxiq^o
educioⁿ d^ristit in productione fr^r ex semine latente in
ma^o. Magno Augustino, consonant alij Patres,
in quos Divus Gregorius.

329

Reo^o, q^o quoniam ex re-
ta infereⁿt virtutes feminales mag^o, tamen p^r
has n^r salvat de xpru^m educationis. Nq^o vel illud laten
seminu^m et oia fr^rq^o producenda, in? Scl^r. gage
no invenit in ma^o totiq^o fr^rq^o: q^o illg n^r producat, sed
ad summu^m manifestat: neque enq^o dicit^r produ-
cere pecunias, qui eas latentes in Arca, foras ex-

in hunc modum dicitur. Si 2° q^o fructus coalescit
 aliquo, q^o latet in materia, et esset aliquo, q^o acci-
 so producit, q^o fructus non educit: in quella parte, q^o latet
 creatura fuit simul cu materia; paxi autem, q^o ad es-
 sence producit ex nihilo, cu nulli talis partu pree-
 xistat.

330

2° no, q^o Divus Augustinus non docet se-
 mina traxerunt latere in materia, sed dicit in materia se-
 mina xerunt, q^o non negant in Crogano fructum non
 nascit caulibus, folia, et spica: hoc est in unum nomine di-
 cit semina. Si velis, omnes omnino entitates, q^o gene-
 rantur in materia, esset aliquo semine exiit, non gravabor ee-
 dere. Sed videam, quid omnino semini vernal in-
 tellegendi? Nil aliud profecto, quod corpus aliquo
 naturale et dispositum, ut causis facile illud alterare,
 et tandem mutare possint in aliquo alio substatu-
 rata, quod ab ipso exiit. Quare Tritici tales hinc
 dispositiones, et organizationes, ut virtute causa-
 ry facile mutari possit in illa de materia plantis, quod
 ab ipso exiit; namque hinc dispositiones, et organizati-
 onis, ut docet in plantis. Faba, aut fenum, et hinc
 causa vocat semina tritici, non fenum fabis. In ali-
 quibus partibus Cerevisie putrefactis dantur tales dispositiones,
 ut facile ab ageribus vocentur in Vermes: vocat, si velis,
 illas particulas semina Vermium.

331

In hoc sensu nulli for-

partibus nisi ex semine q^o nullo Corpore seu rifico aliqua
materia, quae antea habet dispositionem operantiam, ut est
xy passy agentis. Huic causae tribui potest, q^o quaedam
corporea n^o possint immediate transmutari in quaedam
alio, ut alimenty &c. Panis n^o transmutatur immedi-
ate in substantiam aliam, sed prius in chylum, deinde in an-
guinem, &c. q^o scilicet panis n^o est oportuna passy causae
n^o nutritionis, ut fiat caro, et tamen oportuna passy, ut
debeat in chylum. Potest etiam, sive illi vocare semen chi-
li, chylum autem semen carnis. Similiter lignum n^o imme-
diate debeat incinerari, sed prius in lignum, postea in
cinerem.

352 Sed dicitur a Jussu quodammodo genitrici appellare se-
men, et lignum n^o vocat semen ignis. Primum dicitur nec
satis recepto locutione vocare partem abstrahit semina-
tionis: unde Virgilius n^o ineptus cecinit: quaeque partem
feminae flammis abstrahit in venis scilicet. 2° fate-
or, vulgum n^o vocare semen quancumque magis, quae sunt
passy idemque ad aliquid generationis, q^o nomen semi-
nis refert ad Genesim viventium, nam ex genere vegeta-
ntium, nam ex genere alii. Unde ad semen vulgum
sumptum requiritur, q^o immateria det, quaedam organica-
tio fibrarum, et canalium, quos dicitur, p^o quos pro-
cedit. Quare itaque n^o dicitur semen materiae, et n^o alterius
plantae, q^o q^o heteroorganizationis prius materiae, et quancumque

lat. creata illa organizans eo modo, quo jg directae. I
 uerz accipit ex aliquib' observat' nob' factis. Testantur
 nonnulli, q^d in grano seminis ope nichilo / cop' jg
 inde exant' omnia linea menta plantz exollese
 mine nascitur.

333

Videns, quantz hoc disteta virtut' femi-
 nalis mag' b. Nos vocam' semz mag' aptz, et idonez,
 ut virtute causari nulet in aliud corpus. Vulgus vo-
 cat semen mag' apte organizat'z, ut ex illa fiat hoc
 vivens, potius quz vivens alterius speciei. Quomodoq'
 de his modis intelligat. Magnas Augustinus, qz om-
 nialz dicit, esse jg semz nullo modo inaxiana, sed ad-
 versarij intelligere voluit, ita ut in mixta ma' den-
 virtutes feminales frax omnia, q' falsz, et q' educio
 bene explicet p' feminales has virtutes, q' aperte fal-
 sy, ut dixim'.

334

Instabo; joata Divy Augustini, genera-
 ri frax, et n' creari, e p' x' supori in ma' eary virtutes fe-
 minales. q' loquit' de virtute feminali mag' b, et p' q'
 explicat' educioz. = Reo, Divy Augustini nomine
 mag' intelligere passy p' x' supori, n' mixz mag' b. In-
 co' sensu loquit' Augustinus, quonov solem' dicere, ex lig-
 no fit ignis, sive ma'z, ex qua fit ignis, e lignis, ubi in-
 denotam' mag' b, sed passy p'cedens. Nos quidz

ad om̄. in passo xepixiri semen xei producendz, ut exp
licuim. Sed nota, q̄ illz dī p̄p̄hene, quz maḡ intū
unt in eē semina, n̄ s̄ de eēca educioru, tantz s̄na
lit̄ requisit̄z. Unde explicaxe eō uenō n̄ p̄ h̄one uix
hutz seminalz precedēt̄z, ē ulg explicaxe p̄uati nali
l' accidit, n̄ d̄ p̄cessi, q̄ ē.

335

Obiectio 3°. Creatio ē actio nob
u hōr, et maioris actiuitatis, quz educio: q̄ educio in
q̄ et influōri actiue maḡ, ut ponat̄ effectū in xery nati q̄
educio ē actio p̄ueneriē actiue amara, simul, et ab a
gente. 1^a Coā bene deducit: n̄ ad producendū aliquū
fig, actio Creatiua illuz sufficiet, et n̄ sup̄ abunda
tia: q̄ si educio ē minus actiua, minus q̄ robusta, n̄ s̄
ficiet, nisi sup̄pleat̄ defecto p̄ actiuitatz maḡ.

336

Magis t̄p̄
ip̄y implicat: n̄ apud ip̄y educio ē actio p̄ueneriē
actiue amara, et ab agente; sed hęc actio sufficiat ad
producendū fig in xery nati q̄ educio sufficiat: q̄ n̄ ē
actio minus robusta Creatiōe, quz sufficiat, et n̄ sup̄ a
bundat. Dixit̄ nega primū cog. Actio Creatiua n̄
ē nobis hōr actiōe educiōe, quatenus fiat uita
t̄ q̄ actio fig, educio uero n̄, sed quatenus Creatiō n̄
d̄iget fulcro, et abs̄tenta culo maḡ, quō uinō q̄ et educio.
Unde quando effectū educit, et q̄ uonda creat, sup̄ ac

actionis, quae nisi magis, nisi quod minus producere po-
test, quae illy numero effectus. In hoc utraque actio
venit. Ita ut Creatio vocat robustior, id est, quae
maior non dependet.

357. Instabit: In hoc elevat aliquod po-
ndus maiore impulsu solus, quae cum ab altero adju-
vat, sequitur ad rationem praestare sui influxus, quae
geni creati sine iuvamine magis ponit actionem
robustioris, quae si educeret cum iuvamine magis, signum
est magis ad iuvantem sui influxus praestare.

358. In hoc loco: disparitas est aliunde sciri, cum quid adju-
vat aliter, hinc virtutis elevationis, ita ut si solus relin-
queret, posset elevare pondus per partem alteram. Unde
mitem dixerunt arguit, ut quidam ad iuvantem praestare
quae influxus, aliter non aliunde sciri magis hinc vir-
tutis productionis sit: in hoc posset dicitur ex exiguitate
entitatis magis, ex eo praestare, quod aliter magis virtus
rope immensa est, cum se extendet ad praesens omnes.
Praestare: quando si dederim magis cum influxus non
sicut salvaret dicitur educationis: quod si darentur
causae creatio, et simul dicerent ad producen-
dum effectus sine praesupposita materia, nequa diceret
ducere, sed unaquodque creare, quod quod una causa adju-

quæ ad aliquid in fluxu educationis, quæ causa productiva
influyente simul maâ, n̄e, quæ causa actualis, quæ in
fluxu magis inutilis est ad ceptum educationis explic-
andum. Imo si maâ influeret, esset hoc solum Capite dice-
rem, si quæ crearetur a causa simul, et a maâ.

359

Objectiones 2°

maâ est vera causa sicut quæ aliquid præstat in fluxu
infra. Ratio Cogit. quæ nomine influxus, nisi aliud in-
teligit, quæ est exercitio causæ, quæ sicut est in. Ratio,
distinguenso autem: maâ est vera causa passiva sicut,
cedo; vera causa activa, nego. Probationes Cogit.
nihil distinguo: nomine influxus, nisi aliud in-
teligit, quæ est exercitio causæ activæ, cedo; causæ
passivæ, nego. Sicut tendas, quodlibet est exercitio cau-
sæ, quæ est effectus vocari in fluxu, n̄ disputabo de no-
mine; sed eam dico, magis hinc in fluxu passivæ,
n̄ activæ, quæ sicut. Quod n̄ sicut, sentes n̄ opponit, cy
sicut influxus passivus (sicut influxus) debeat nomi-
nari, sicut proba. n̄ sicut explicatio de ceptum edu-
cationis.

360.

Objectiones 3° educatio sicut in actione, quæ essentialis
sicut unitiva sicut ad magis, quæ est finalis unio, quæ educatio sicut in
actione, identificata cy unione. Probat autem: educatio
essentialis productiva sicut in maâ; sed hoc est essentialis

univ[er]s[us] p[er] se, ad mag[is] q[ui]d. Probat[ur] aut[em] productio p[er] se
na mag[is] e[st] creatio q[ui]a educatio e[st] essentialit[er] productio p[er] se
in ma[ter]ia.

361 Significat[ur] h[oc]m[od]o exigua difficultat[is] h[ec]. R[ati]o
mag[is] disting[ue]ndo aut[em] educatio e[st] facta in actione, quae
essentialit[er] p[er] se alit[er] univ[er]s[us]a p[er] se ad mag[is], nego; creatio
t[ame]n univ[er]s[us]a p[er] se ad mag[is], deo. Creatio p[ro]ductio p[er] se
maxim[us] in ma[ter]ia, et hoc h[ab]et ab esse. Ceteru[m] h[oc]m[od]o p[er] se
a modo saluati potest. Primo, si p[er] se ad univ[er]s[us]a / a p[er] se
alit[er] univ[er]s[us]a p[er] se ad mag[is]. 2°, si e[st] productio univ[er]s[us]a p[er] se
ad mag[is]. 3°, si essentialit[er] exigat univ[er]s[us]a p[er] se ad mag[is].
Non 1°, aut 2°, sed 3° modo defendim[us]. Dicit[ur] q[ui]d e[st]
ductio n[on] p[er] se p[er] se a univ[er]s[us]a t[ame]n ad univ[er]s[us]a p[er] se

362 Ad quod duob[us] argum[ent]is movem[ur]. Prima
q[ui]a p[er] hoc p[ro]cipue q[ui]a actio essentialit[er] exigat univ[er]s[us]a
p[er] se ad mag[is], sans intelligit[ur] de se[m]et ip[s]o a creatio[n]e
Creatio n[on] h[ab]et in se a se hanc exigent[ia]m ad univ[er]s[us]a
q[ui]a n[on] requirit[ur], q[ui]a educatio sit productio univ[er]s[us]a,
nec q[ui]a p[er] se univ[er]s[us]a. Non debem[us] quid[em] affirma
re de ductione aliud, quia q[ui]a requirit[ur], ut de se[m]et
mine[re] a creatio[n]e, nisi id aliunde p[ro]bet[ur]. Ad op[er]a
v[er]o n[on] aliunde p[ro]bant[ur] educatio[n]e[m] e[st] facta
univ[er]s[us]a, aut productio univ[er]s[us]a, nisi q[ui]a alit[er] n[on]
bene intelligit[ur] educatio: q[ui]a educatio bene alit[er] inue
nigat[ur], id n[on] debet affirmari.

363 2° q^a in doctrina ad veritatem non intelligitur in modo
in hoc hōis. At ratio non educit: q^{ia} in hoc non datur educ-
tio sicut: q^{ia} neq^{ue} dabitur unio sicut ad mag^{is}, quoniam hoc ed-
uctiones sicut, autem quod effectus. Dico: in hoc non da-
tur unio distincta in educatione, datur tamen unio ad textum ge-
neris licet in omni educatione sit unio, non omni unio
est educitio. Inae: hinc unio, quod sicut in hoc est
educta, i. creata? Si 1° q^{ia} hoc non generat, sed creat, cum
omnes eius partes creent. Si 2° q^{ia} talis educitio est unio
o unionis cum extremis. Probat: parte omnium educitio est
unio sicut cum sicut, sed mag^{is} huius educitio non est
sicut unio: q^{ia} hinc educitio est unio ipsius unionis ad sicut.
Cum unio uniat extremis per seipsum unio, et dabitur
ex natura rei in hoc aliquid essentialiter redundans.

364 Sicut
causam unionis in Corpore, etiam hoc esse indistinctum ab edu-
catione, inae: q^{ia} dabitur actio sine tunc distincta a se. Pro-
bat: illa educitio est actio productiva solius unionis: ne-
que enim producit mag^{is}, neq^{ue} aliquid aliud; atque unio in-
distincta est ab illa actione. In hoc hoc absurdum sicut facile
videtur. Si interrogetur, quid facit illa causa, et ubi pro-
ducit; quid vero producit? Nil aliud, quam ipse
producere; hoc vero producere huius est productio?
Nullius.

363 Obicies 6to principalem in sanis explicat,

unde proveniat essentialis illa dependētia educationis a materia: q̄ x̄aō antennis: q̄ a materia n̄ prestat influxū in figurā: q̄ esset hoc Capite n̄ presupponit ad educationē. Deinde, q̄ materia recipiat figurā, n̄ sufficit, ut dicat essentialit̄ presupponit ad educationē figurā: cuius recipiat aq̄ x̄alē, quā aā x̄alē educat: q̄ neque prioritas illa essentialis oritur a ratione influxus activi, quā n̄ dicit, neq̄ a ratione influxus passivi, quā n̄ sufficit.

366

Ad argutū neg. an. et de potentia 13 probatur, disting. an. 23. q̄ materia recipiat figurā, n̄ sufficit, ut dicat essentialit̄ presupponit ad educationē figurā. Deinde, q̄ materia recipiat substantivē figurā, neg. = Dicitur hoc ipse n̄ jatu explicat, aut intēdit, quid sit substantivē, et quid addat supra recipere. Res: recipere hoc in se intēdit dicitur figurā; substantivē autē ē recipere figurā in quantum n̄ n̄ potens existeret sine subro. Alio itaque, quā consuetudine ē productiva figurā dependent a subro, producit figurā, modo dicitur debet, ut cal q̄ educat, et aā dicitur facit, ut aā vero, quā sine dependētia a subro ē productiva figurā, n̄ sentit limites modo debet, et vocat creat, ē quā nobilior, et efficiatior, propriaq̄ solius Dei.

367

ta. q. Deum potest creare mag, et frig, et unumq, lig-
ni. q. Probat' Coa illa creata fra ligni n' est creata
sededucta. q. Probat' ani: maã n' mere recipere, rede-
niq, substantiare illg, frig. q. Probat' ani: substantiare a-
spud nos, recipere frig, naliu' impotens existere sine
subto; sed illa fra ligni e' naliu' impotens existere si-
ne subto q, recipere illg, frig exit illg, substantiare. At
qui maã illg, recipere: q, illg, substantiare.

368

Neg: Cog,
et ani probatio, q, huiusq, probatio ani. Ad proba-
tioy disting. minor: sed illa fra esse e' naliu' impotens
existere sine subto, sed do; esse actiois, qua pro-
ducit, neg: Exa creata quambis su maãlis potest
naliu' existere sine subto. Miraculy stat in eo, q
fra maãlis creet, et indebito modo producat, alh-
oc miraculo supposito naliu' existet fra illa esse
subto. In unq, maã n' substantiat, nec se ex excetut
causa maãlis. Explicat: Si fra n' potest existere se-
pola, sequit' manifeste, q^o maã aliquid conduit
ad existeg, fr, et aliquid ponit, usfra existat. In an-
dog ex excet hanc iducentig, ad substantiare; secus vero,
quando n' ex excet, sed quando fra n' h'et indigeg, mag,
ad existendy, maã n' ex excet actuali, illg, iducentig,
q, hunc n' substantiat. Aliqui fra quando e' creata n'

habet indigeat magis ad existendū. g. nōnēn / se excōct
māa, ut ducens ad existēg fr̄: g. n̄ substantat.

369

Ad 2° q.

māa esse ducens ad existēg fr̄: māa, se excōct
ēē conducentis p^o quendg modg, qui sē actualē exer
cītū māg. Hic modus dīstus ē ab ipsa māa: g^a māa
potejt ēē sine illō actuali exercitū, ut patet in mā
recipiente fr̄g creatg, Eg. aq̄ aalē, aut in māa,
qug miraculose existēt sine omni fr̄a. Sed hic
modus, seu exercitū māg ē indīstus ab educōne
nō precise posita educōne, ponit, q^d fr̄a existat
dependent amāa, sed q^d fr̄a existat dependent
amāa, ē q^d māa actualit^r exerceat illg ducen
nō, qug hēt ad existēg fr̄: g.

370

Unde infere, q^d educ
nō ē modus causg efficientis, et simul modus m
āg: exercitū, quo causa actualit^r agendo, et excōct
cītū, quo māa actualit^r patiēdo. Tan in p^o sōlū
ē, q^d det educō sine māa, ac q^d det educō sine
causa educēte. Hec p^o dīstīca līma quēstione
sufficiant. Si adhuc n̄ omnino quiescas, memi
nēxi oportet, q^d ceterg opīnōnes n̄ melius se
expediunt ab inimicāta hac de fīlī cultate.
Sive enī admittas semīnalē p^og continēg fr̄g

in maiori, si uenit placeat actioetas magis, si uenit
fudendoz difficultatiz dicat, frax creari, n̄ minor
es objectiones subibo.

371 Nec idcirco Novatores bo-
udes, qui frax distat omnino negantes, n̄ tene-
nt reddere rationez de deductione n̄ cepit. Nem-
pe Anniacius in incidit in Sillig. cupiens uita-
re. Caxiboz. Dioniz difficultates fugiens, quz (ut uide-
tis) n̄ carent solutione, inaxuta incidunt ineluctabi-
lia, et quz solui n̄ possunt, nisi negando ueritatiz, eas
et nonis notissima, et euidentiissima principia, ut sepe
ostendim.

Caput 22°

An frax sit tota quidditas Compositi?

372 Caxbyē, in frax stare caxacteris frax ē, et peculiari-
dis frax unius cuiusq; Corporis. Sed Antiqui aliqui
ad eos sollexet uoluerunt p̄fectio n̄ frax, ut in easo-
la stant exent totz Corporis esseq; et quidditatiz. d̄
maxquis a ferim? frax n̄ ē tota quidditas d̄positi?

373 Pro-
bat d̄b? d̄positi ē frax, et aliquid amplius; q̄ frax
ē tota quidditas d̄positi. Probat an̄? si d̄positi n̄ ē
et aliud, quz frax, d̄positi n̄ ē d̄positi, sed sim-

plex; sed hoc e aperta Madicatio. g. Probat maior
fra e simplex: g. si d. posibz n eet aliud, quq fra, n
eet aliud, quq res simplex g. d. posibz n eet d. posibz, d
simplex.

372

Objicies 1°: Simaa eet aliqua quid ditas i po-
sibz, hoo Senex, n eet idz, numero hoo, ac i p. mei-
Puer, d. hoo dicit nequit: g. maa n e quid ditas d-
positu: g. sola fra. Probat maior: hoo i muni-
one deperdit aliquas maa pax las, alias d. de-
noo acquirit: g. ay ad senectuz p. venexit, ve-
ri simile e, q. perdidisse omnes pax las maa, q.
uas hebat Puer, alias d. acquisivisse: g. illam maa
n e eadz numero i Senex, et Puer: g. Simaa e quid
d. ditas d. posibi, ille hoo Senex n het eandz numero quid
d. ditas, ac Puer: g. n e idz numero hoo.

373

2. Firmatex.

eo, q. sequeret hoo n posse resurgere cy eodz Cor-
pore, quod i vita habuit: ay eny Corpus p. vidi-
veritate g. taty i hoo numero d. v. exy, ut probat y ma-
net, cy quo Corpore resurgit hoo? Senex surgat
cy Corpore, q. i senectute habuit, n resurgit cy Corp-
ore q. habuit in Pueritia; sicutz resurgit cy Corp-
ore puerituz, n resurgit cy Corpore senectutis. Vel dic-
endy exu hoo post resurre ctionz habibitq. ee plura

376

Aligui xent hōz nunguq amibere mag' Alg,
 ingua 19 receptae aā, quz vocat' maā 1' genia, et mi-
 nimum nate. = Sed q^d pxi vtequz hē illa maā, ut in-
 numeratione ad p'xentig' Cauz. Corruptuz nāmitas
 suuz frag, sicut reliquz partu' Corpōis? = Dices spe-
 ciali Deū p'xvidentia seruat. = Hoc ipso displicet
 hec Doctrina, q^d n' p'p'et reddi d'g'uens xā, n' s'c'e-
 curam' ad Deū. Imo multo cū debet' int'ced-
 re miraculuz, ut illa maā seruet, quando n' empe-
 causa, quz in numeratione corrupit reliquas par-
 tes Corpōis, s'c' sufficient' applicata partu' primi
 genij.

377

Alij xent, hōz senem n' hēre idz Phisice Cor-
 pus, ac Puer; hēre tamz Corpus moralit' idz, nō
 quāmbū senex amiserit partu' omne Corpō-
 ris antiquū, illa gradatū, et insensibilū perdi-
 dit. mod' unq, mod' aliq, et aut nunguq' apa-
 rebit' visibilū mētū. unde illud Corpus mo-
 ralit' idz. = Hec etig' Doctrina displicet. q^d Ja-
 hō senex erit xēvera aliu nūxo a se ipso Pue-
 ro, licet moralit' perseat idz, n' sicut ac flum-
 z, aut flamma lucens, quz continuo fluxu
 p'p'et labunt.

378 Aliqui Thomistæ dicunt maḡ hexe individua
 nonz positioz afixa. Unde apud ipsos, quam-
 vis hoo amittat aliqua partia maḡ, et alia ac-
 quirat, donec usq̄ maḡ mutaverit, semp̄ hēt
 eandz ruzō maḡ. Ratio: nō hēt eandz ruzō
 rō fixz; maā q̄ individuali afixa, et ē hęc ruzō
 rō maā, quoniam sub hac fixa. = Maḡ idē
 plicet ista responsio, q̄ impossibile ē, q̄ duz
 maḡ rō distz sint una, et eadz ruzō maā;
 abq̄ partia dependita, et partia acquisita
 si rō distz. Probatur minor. de illis partibz verifi-
 cantur paria contradictoria: nō de partia acquisita
 verificat, et sub fixa hōis, de partia autz dependita,
 nō ē sub fixa hōis. = Preterea: sic in resurrectione
 nixit Corpus ad sancti Petri Corporei Iudz, dicen-
 s̄ et propt̄ eandz rōnz. Dicit Petrus se resurrexi-
 sse in suo proprio Corpore; que quid absurdum?

379 Ego vero alia via ad arguendū res negandz maāz
 ad probandz distingo 3 partz antenū: hōis innu-
 matione dependit aliqua maḡ partia fluida, et
 nō animalia, pedes, solida, et animata, nō. Et
 novus rōndi modus stabiliat, supponendū ē, q̄
 nemo negat, scilicet int̄ se p̄z et partia solida ac-

ni offi, nervi, carti laginis, & d'axi alias fluidas, scilicet humores, & sanguin, & qui, ut ostendunt recessiones Medici p^r corporis nebulos. nimio motu g'xant. Supponendy e' p'xeterea, probabilissim' e' senteg' aserentz, n' animaxi sanguin, et reliquas partes fluidas. Insup^r nota, maxig' opinio' de am'atione sanguinis excedendi post repositg' sanguinis circulaon.

380

Postea dico, innumeratione hoz nunqug' am'etere partes solidas, et animatas, sed inanimatas, et fluidas. Duab^o r'ionib^o n'uebat' op'osita p'xuan' d' q^o ex h'is quoniam alia, simul am'etere, semp' exacer, et ex'ecet usque in indefinitg' molz, et magnitudin, q^o e' p'xientiz ad'ersat. 2^a q^o agens in agendo repanit: sicque dy facultas nutritiva intendit' immutare alimenty, ipsa quoque panit, et aliquid ex' partz immutat.

381

Prima r'io n' probat, hoz am'etere partz aliquas solidg' parte. quia si h'is innumeratione am'at' unice partes fluidas, quib^o acc'inget, n' ex'cet in magnitudin' indefinitg', ut patet. Neq' probat 2^a r'io: quia si ex'ac'io-

alimenti agat in parte fluida, salvabit reatō
 et repaſſō, quā partes ſolidę dependant. Unde illud
 & rationes probant quidē, hęc in nutritiōne, aliqui
 dā mittere, sed n̄ probant amittere aliquid de
 ſolidis partibꝫ.

382

Secū quonig n̄ ſufficiūt, obſtendere in fe-
 reatigullorū rationē, ad aſſumendos poſitive partes
 ſolidas n̄ amittē, addo poſitive rationes, quibꝫ in-
 tincōpiniōnū inclinō. Prīmā, q^a nunquidē
 m̄ offa m̄ m̄, aut nervos fuerit breviores. Sicut
 tē caro ſm̄abil, tūc n̄ probat, q^d amittant par-
 ticulę carneę, sed q^d humores, quibꝫ caro hūget
 dependant. Hoc certū manifeſte in cōſuetō, quicq;
 ruit aliud, quę ſanguinū, aliō q^d humores expul-
 ſerint, videt aliquid de carne perdidit, unde
 ſemex aut eximū n̄ alit deſerūt, quę ſi ſpon-
 gię aqua turgētē manū premitas hinc erūt q^d
 minorū judicabō, n̄ q^d aliquid ſuū amiſerūt,
 sed q^d evacuata fuerūt.

383

2^a rāō, q^a ideo hęc amittē
 n̄ aliquas partes, quonig facultas immuta-
 riva alimentū repant. Aliquē iurata certis ſing
 reſerſiōnū Medicorū docēnt, facultas im-
 mutandi alimentū ſtatim quocq; humore.

accido, & acrius fit fermentatio, & iste accidit duobus hu-
moribus, in vixis partibus solidis reparantur. 3^a ratio
apud Mediceos, ideo hoc senes decrepant, quod
pauciores partes accipiunt per alimentum, plures
que decedunt in reparatione. Dicitur, quod ab anno lta-
tis quinquagesimo incipit hoc decrepescere. Ille, qui
duxerit, usque ad nonagesimum, & centesimum an-
num, si amittet in omni reparatione partes solidas,
et per se sub fine vite hebet ossa notabiliter diminuta,
et glandulas, notabiliter minores. Aliqui per octo-
sexaginta annos minuerunt ossa, aut glandulas. Quod soly-
minuat partes illas, quae repletur humoribus, scilicet
carnem, habet per se partem praebet, quod humorum amittit
et amittunt.

382

Quarta ratio defecit a parte. Ca-
daveris innoxium, cuius carnes in dies immantur
per hoc soly, quod humorum siccantur: quod ibi non datur cau-
sa, cui tribuat defecit partium solidarum, nec ex-
actio alimentum, nec alia vixis humoribus, sed sicut
bos maxcescit, et immantur, quod humorum evaporantur.
Sic Cadaver: quod ex parte ostendit, carnes posse
immantur, et diminui per defectum humorum.

383 3^a ratio quod si amittunt partes animarum, melius

explicari veritas fidei q^a resurrectionis huius
 proprijs Corporib^{us}. = 6to q^a melius explicata da
 q^a y. theologicis, q^a Verby divinis semel assum
 pta, nunqug dimittit. Si eni innumeratione loca
 poris Christi, aliquis partib^{us} animatib^{us} amittent
 b^{us}, tales partes fuerant prius, et q^a post nume
 ratione n^{on} exant erunt. Verbo Divino, aut admi
 tes m^u xacub^{us}, innumeratione Christi Domini,
 q^a n^{on} debet ad m^u h^u, si ex alit^{er} possit explicari. 7^a

386

ad: q^a si partes animatib^{us} amittunt, via pote
 rit n^{on} abire de se sece, et q^a ad moleculg infan
 t^{is}. Nq^{si} ob longitudo, aliquo casu q^a, p^{er} mu
 ltos annos deperderet plures partes, qug atq^{ue}
 viveret p^{er} alimentis, tandem perveniret ad mi
 numq^{ue} m^ult^{as}. Cui^{us} videam^{us}, h^{oc} nunqug pa
 ti^{er} majus de se sece, qug q^a n^{on} habet posse e
 vapora^{re}, et expulsi^oni humoris, n^{on} erit
 cam^{us}, partes solidas, et animatas amittit, sed fl
 uidas, et inanimatas.

387

Dices q^a h^{oc} dyviciu^m, semper
 crescit, et auget, quod ad partes solidas. Probat ab absur
 da: q^a h^{oc}, dyviciu^m, semp^{er} alit^{er} q^a semp^{er} acquirit nos
 ad partes solidas: q^a si nullas deperdit, semp^{er} crescit, et

ig infenecutus. Non mihi videtur adfuxda coa illa. N-
clery aliad nobis ostendit expeixinnia, nisi, q^d hoc in
fenecute, aut egri ta dene decrefeit. Cy autz decremen-
ty sine absoluty sit i possibile cy eo, q^d n^o decrefeat quoad
partes solidas, imo, q^d aliquantully exfeat, n^o video, an
d^o amoret, ut adfuxda illa appo.

388

Decrementy Senis statim
eo, q^d humor ille, q^{ue} immediaty abimenty vitz,
n^o, sensim i sumit, partz, q^{ue} ex eo, ab i^o h^o, partz q^{ue}
p^o xepassioz amittit. Cy vero propi deca dennis fac-
cultatis numeruz n^o acquirit novus succus alimen-
tarius, aut valde paucus, caro i mahil, et corruga-
t, n^o aliv ac accidit fluxu defidus. Sic minus acqui-
rit de partib^o solidis, q^{ue} amittit de fluidis, absoluto de-
crefeit.

389

Neque dicas, q^d iuxta hanc doctrinam, ossa h^o
Senis esse grandiora, q^{ue} ossa quoz h^o vixi, q^{ue} i-
det i ma expeixinnia. Hoc equidz i^o exigua ab i^o
Senectute, ut augmenty partz solidi aut n^o sit notabile.
Sic centesima alimenty partz remanet post decoctionem,
ut testant Medicu. Ex hac post variis elavationes,
et i^o vexiones immutata, aliv immediate h^o. In-
axe t^o ad firme exfeit, et n^o nisi post multy temporis
signosul augmenty. Hoc accidit in Puexitia, et ad

lescencia, quando vis rumin'ua maxime viget. I-
 ue d, quæ p, accidit in senectute, quæ raso vis illa rui-
 pot, ut indies fit languidior. Accidit p, oculo, paxi-
 et solidos tamen oculi augere, ut vis, aut ne vis qui-
 atq, d'no/cal.

39. **Obijciat** q, ut, eg heri locy in omni sen-
 tea, paxi, quæ inno/pia. N' genig' fideas, mag' n' ee qui-
 dicitatq, h'oa, saluabio quidq, q' d'atq, nullo h'oa refuxgat,
 q^a ma' n' ee quid d'ita h'oa, an' saluabio, q' re/argat-
 ay p'uo Corpore, ut fides docet. Inno/pia autq, op'ino-
 ne veritas fidei inuoloxigare soluat. Exolioxio hac in-
 xe innoxalio sum, quæ solio: q^a noug' uig' ing' ressusde-
 beu' illg' argu'ni sterneret, et quando Patronis careat,
 n' careat x'p'itib'.

391 **Obijciat** 2° ignis e' unigenis: q' unig' h'et-
 seg. Sed simaa' ea' esse ignis, ignis h'et' duas esse ar-
 q' sola fra' e' esse, et qui d'it'at. Ignis. Hoc argu'nt' n' m-
 ag' p'obal, fig' ee totq' quid d'it'atq' Corpore, quæ m-
 ag': P'etoxque q' in h' d'ic' axion. Directe d'is'ring-
 an': ignis e' unigenis unitate' d'p'ositionis, d'cedo, u-
 nitate' simplicitalis, neg. D'is'ring' enig' d'sequens:
 q' unig' h'et' esse totalis, d'cedo; paxialis, neg. Cyolydi-
 d'ic'it'at, quæ s'ed unitas simplicitalis, quæ unitas

compositiois? soluo explicacoe neget.

392

Obiicies 3.º nec

Ilapax māz ē dequidactate Corporis, q̄ fr̄ae tota qu-
idditas. Probat̄ amō: da, q̄ lapō d̄te ex partib' A, B,
C, & māz 13. Modo sic: si auferas partē A māz ma-
net esse lapidū, similiter si auferas partē B et de-
de reliquū: q̄ nec parē A, nec B, nec C & māz ē de esse
lapidū: q̄ nulla pars māz. Argutū videt̄ d̄ funde-
re lineā integratā, cylinea essentiali. Neg. amō, et
probat̄ amō 13 partē d̄fīnō: si auferas partē A māz,
manet esse lapidū integralit̄ sumpta, neq̄ esse
nālit̄ sumpta, subd̄fīnō: illius lapidū, cuiusm-
oq̄ abstrahit̄, neq̄ lapidū residuū, d̄cedo.

393

Ille lapō

potē d̄fīderari in quantum ē lapō, in quantum ē cuiusq̄
magnitudinis ip̄s̄ ex partib' A, B, C, & māz. Prim̄
d̄fīderatō ē essentiali; 2^a integrali. In prima d̄fīde-
racōne n̄ deficiet lapō p̄ ablatōne partib' A nec par-
tis B seors̄, et solū, quando verificet̄, n̄ dat̄ m̄ta.
In 2^a vero d̄fīderacōne deficiet p̄ ablatōne partib' A in-
gilla ablata, n̄ dat̄ lapō illius detratō magnitudi-
nis d̄posit̄ ex partib' A, B, C, & māz.

Caput 233

An possit d̄jungī duplex fr̄a in eadē māz?

394. Saponis, posse jungi in eadē maa plures frās acci-
dentales, simul cū frā substantiā, ut ostendit expe-
riētia: nge eadē nra ē alba, et frigida, dicitur huius frās frū-
gilitatis, albedinis dicitur, quae sunt accidentales, simul cū
frā nra, quae substantiā est. 2° posse jungi duas
frās substantiales, quae una sit modalis, altera
absoluta, ut patet in unione, et frā principalis quae
libet. Corporis = Saponis 3°, quod frā dividit in sub-
ordinatā, et non subordinatā. Subordinatae frās,
quae genui vice dispositio ad aliam frā principa-
liorē, ad quae vice, et medij. Non subordinatae
quae dispositio, nec vice, nec medij ad aliam. Om-
nes frās accidentales subordinantur frā substantiā. An
vero denique innata frās substantiales absolutae subordi-
natā? novae huius loci postea discutiet. Eodem
modo certum, quod si denique innata frā aliqua substantialis subor-
dinata alteri frā, duaeque frās poterunt in unione
eadē maa.

395. Nō suppositio, dubium procedit. Solummodo
substantiales absolutae in se non subordinantur, de quibus
b^o rogat, an unica tantum debeat esse in una quae
maa? An vero possint esse duae, sex plures? Sic dicitur.
Duae frās non possunt naturaliter esse simul in eadē parte maa.

probat: ut ita ex perea generatio unius semper ex-
apno alterius; sed necesse est idem sit possent nabit ju-
nogi in eadē materia. Probat minor: si posent jun-
gē dūz fr̄z, nū obstatet p̄manētia antiquaz ad in-
gressu noz: q̄ necesse est, cum dēstrueret: q̄ defectio n̄ dest-
rueret: nā enī nūl agē fr̄uſtra.

396

Obijciēti: una fr̄a.

substantialis nō d̄maxia alteri: q̄ possunt nabit jun-
gi. Probat autē ea Aristote dicente, substanz nūl d̄-
maxiū; sed fr̄a substantialis est substanz: q̄. = Reol, o-
mnia arbitrio, negando Cog. Et dūz fr̄z sint incon-
patiōles, n̄ requirūt, q̄ sint d̄maxiū. Dūz libz
aguz, n̄ possunt ēa simul in vase capiente unig
libz, et tamē aqua aguz, nō d̄maxia. = 2° Dūz
q̄. anō: una fr̄a substantialis nō d̄maxia alteri im-
mediate, et p̄ se, amito; mediate, et p̄ accidētia
go. Quāvis fr̄z n̄ sūt immediate d̄maxiū, una
eoz q̄ qualitates d̄maxias qualitatib̄ alteriā:
unde // d̄maxiū r̄aone accidētiā. = Dico, q̄ dūz fr̄z
nūl d̄ fr̄z potēunt jungi: q̄ nec r̄aone acci-
dētiā d̄maxiū // Dico, eas fr̄as, licet nullo modo
sint d̄maxiū, n̄ posse jungi p̄ r̄aone // 3° solū
nū.

397

Obijciēti 2° infero Caudenti dāt fr̄a ferri, et

fxa ignis. g. Probat V^a pars attentiv. q^a ex nino
 igne, aparet fxa ferru, sed n̄ de novo producta g
 q^a n̄ pexierat. Rāo m̄ioris: q^a in oexi simile ē,
 q^d in momento producat fxa ferru, ad uju pro-
 ductiōnē in u/cexib^o terrę indiget nāa elabora-
 tione multorū annorū: p̄sextē cy nulla accit ca-
 usa productiua ferru, quando ignis eorū quē
 N. 19 anō quōad 29 partē clarę ē: quis enī eget,
 infexo candenti dari ignē? Quī dubitet, ad mō-
 ueat malū.

398

Distinguo anō: infexo Candenti dat
 fxa ferru in una parte māz, et fxa ignis in alia,
 deo; in una, eadē q^a parte māz dat fxa ferru,
 et fxa ignis, neq^a. Aparet quidē ferru ignitū, itaut
 videat nullū partē igne vacare. Sed n̄ itaē. Aliq-
 uot partē ignitū faciunt illū u/cexib^o specis: sicut fu-
 mus thuris facit, q^d totus aēr cubiculi videat eē
 fumus, et oleae, quorū crebrę partē fumo doni
 ferru immixtę // aeri; sic crebrę partē ignis im-
 mixtę partē ferru, faciunt totū ferru p̄bere ac-
 culis specis ignis. Similit̄ in eo genere pictoris, q^d
 Itali uocant Minatura, punctula quōdā faciunt,
 utq^a Chartę apareat tinctę.

399

Partē autē illę, quō uerē

ignitiz //, nunqug amplius // ferunt, sed deficiunt
in schoxiq. Sed dicat ad veraxius, quare extincio
ferro, aliquz partz manent ferri, aliquz vero se-
horix? Nihilq verisimile opinabit, qug, q^d schoxi-
ae velut cadaver ignis corrupti, et velut Carbo, q-
uo manet extincio ligno. Manifesta, q^d ignis
sua virtute separat illas partas schoxiq, quz p-
rius erant in ferro, Inae: quia ferri se forme p-
urgaty, se iterz accendat, alias schoxiq expel-
lit, et se rursus ignescat, alias emitit, donec repe-
nta multoies opexatione, nil ferri maneat: q^d dis-
cendy est, ferri prius nil habuisse, aliud qug scho-
xiq, q^d ab ipso d^e. Dicam² itaq, q^d partz ferri
ignitiz, nunqug amplius // ferunt, sed deficiunt in
schoxiq, sicut ligni ignitiz deficiunt in cineres.

200

Seda-
lit xxi potest arguere. Quandis partz, quz igni-
tz fuerant, extincio igne manent ferriam, n^o p^o
bat, utranque frig, ignis, et ferri fuisse simul in
adgma. Quod ad veraxius op^ond, inverisimile
est, quod fra ferri in momento producat, cymaaz
viscerib² terrz tot annos insumat in ea producenda,
q^d n^o het. Et q^d viscerib² terrz fra ferri fit in mome-

merito. nō / tāq̄ postulat nūq̄ dispositione, sine ulla
 oia producat. Diuersitas requirit ad disponendū
 maḡ p̄^a varias immutationes, quz succedēte fiunt. I
 reflexio ignis manent multz exij^o dispositioni
 b^o, quz p̄e parant maḡ ad fixū ferrū, et quz nō s̄
 compatibles cū fixā ignis. Quando itaque ignis
 deficit, materiae semidispōsita ad fixū ferrū, aij^o
 dispositiones retinuit. Non adeſt causa aliqua por
 talis: causz q̄ uniuersales produciunt eū fixū, ad
 quz materia inclinatur p̄ seip̄ suas dispositiones, et q̄
 uis id citius facilius producat.

2. 1. Obijciēs 3° monstrata, quz sepe uisa s̄, inditūz p̄bent manifestz du
 plicis fixi in eadē maḡ parte; at quēdam monstrata
 nō miraculosa: q̄ sine miraculo duplex fixa p̄
 atq̄ eandē maḡ infixare. Ad probandū maius
 afferunt Adversarij innumeras Monstrorum His
 torias. Quicquid adeat Patz Schon' in sua Phi
 sica curioſa. Vni sufficiat exemplū, q^o ad hū
 presentē maḡ p̄tinere uidet. Vixit d'olz Mon
 strum humanū Bisorporū cū duob^o Capitib^o, quz in
 se xisabant; unico autē ventre, et binis tannipe
 dib^o. Sicutz ventz pungere ut ungue Caput
 signa doloris edebat. Modo sic: q^o in eo Monstro

101
est duplex aā manifeste deducit ex dūo ex p̄s, et
max̄s affectionib̄ voluntariis, quae, unum, q^d d^o
Caput ostendebat: nō q^d unū apetebat remuebata
Uterū, uno x̄idente, alterū flebat. Quod autē u-
traque aā eandē maḡ inflexet, aperte infer-
ri ex eo, q^d de q^d adz punctura dolebat uniusq^e Ca-
put; neq^e enī aā unius dolebat, si maḡ, q^d pun-
gebat, n̄ inflexet.

202

Ad argutū admittō duplicatū in illo
monstro, neq^e tamē, uniusq^e in eadē mūz parte fuisse
eq^e oppositū dūcū ex dolore uniusq^e aā de eadē punctu-
ra. Nōq^e nervi, et fibræ acerebro uniusq^e Capitis pro-
venientes, decurrunt in inferiōri Corpore, q^d dūm
ē unūq^e. Ibi enī dūcurrunt bene, et alterūq^e uniusq^e
pectus. Unde difficile est pungere aliquā partē in-
feriōris Corporis, q^d pungant aliqua filamenta
uniusq^e, q^d int̄ se implicata sint. Unde nō orit̄ dolor
uniusq^e ex eo, q^d uniusq^e aā sibi dē, sed ex eo, q^d i-
nt̄ in partib̄ tan proximis, ut quando una ledit, le-
dat, et alia.

203

Obiicitur 2° dūz causæ possunt producere
eundē effectū: q^d dūz fūz inflexe eandē maḡ inflexi-
mal. dūz fūz accidentales possunt ee in eodē subiecto
dūz fūz substantiales. — dūz firmat 2° dūz actiones possunt

simul procedere ab eadē causa, ut cernit̄ in hōe
 gū ante simul, et ambulante: g. = Bretoque argu-
 ty, et affirmaciones, et infert̄: g. Duo Corpōra quanta
 possunt ēē simul in eodē loco: g. eadē lingua potest pro-
 fere simul duo verba: g. idē Corpus potest hēre sim-
 ul duas prēsentias. = Dicitē disting. an̄i duz causz
 possunt producere eundē effectū, at enperando d. causz,
 d. cedo; p^a acciones adē quatas, neg. Causz possunt atē
 nperare d. causz, ut ex p. exim^a in hōib^o elevand^o
 pondus, q^o singuli elevare possent; at vero fr̄a l. s. et
 t. d. m. u. c. at māz, Inō. s. u. d. m. u. c. at māz.

Q. 1. Ad 1° Affir-
 mationē neg. Cog. Ex p. exā mon. s. mat, plura acci-
 dea ēē de factō in eadē māz: n. g. eadē pars, quz ē al-
 ba, et h. g. dulcis; at vero eadē ex p. exā mon. s. mat, ad
 introductionē noz fr̄z substantias expellit̄ an̄i quz, q^o in-
 nuntiet, si an̄bz possent simul cohabitare. = Ad 2°
 Affirmationē dico, actiones eō modo accidentales: an-
 de si plura accidentia possunt d. u. x. e. in eadē māz, po-
 terunt d. u. x. e. plures actiones, si aliunde in se
 opponant.

Q. 2. Ad 2° Dico, duz fr̄z substantiales n̄ subordinatz
 possunt sup. n. ab. i. ēē in eadē parte māz. Probat eon-

repugnancia, quæ stabit, donec Adversarius ostenda
 + duo in medicina. = *Definitio*: q^a n^o magis naa re
 pugnat in junctioni duarum partium in ead^e materia, quæ
 duorum corporum in eod^e loco; sed duo corpora posita
 in divinis in eod^e loco, ut in talis corpore ratione co
 proximo Christi in lapide sepulchri, et januis Eg
 naculi: q^o et duæ partes posite in ead^e materia. Si Ad
 versarius neget maius, ostendat, in quo stet illa
 maius repugnancia?

Q106

Obiectio: si duo partes posite in
 q^o in ead^e materia, posset dari h^o equus; sed hoc in
 possibile: q^o. Ratio maius: q^o si duo partes posite in ead^e ma
 teria, aa ratio, et equina possent in fraxe eand^e ma
 teria; sed sic aa ratio, et equina in fraxent eand^e ma
 teria, resultaret h^o equus: q^o. = *Definitio*: si duo partes posite
 in ead^e materia, posset dari h^o equus, posset dari quatuor, in om
 nes partes in fraxe eand^e materia; sed ridiculose, q^o ca
 tera materia est agnus, et lupus, felis, et mus, h^o, et
 asinus: q^o.

Q107

Ad arguty disting^o maius; si duo partes posite
 in ead^e materia, posset dari h^o equus p^o identi
 tate ad equat^o h^o cy equus, neg^o; p^o identi tate in ad
 equat^o, recedo. Ille h^o, et ille equus hexent equiden

hitatq, quæ hæt binarij P^{ri}, et Pauli, et Binario
 P^{ri}, et Antonij, in quo nullus est inveniens. Imo
 si defacto hoo nuxiat ex carne & quina, accidet,
 ut ille equus, et hic hoo. heara similtz in adequatq
 idennitatq. Ad ista maonq dico, eg & junctionq, pon
 ut ee mixabilq, quæ ridiculq. Uenq si ridiculq sit,
 nã prohibet, quomãnu sit possibilis. q^o enq mãm q^o ges
 ticulet, ridiculy quidq est, et nedy depoa absoluta, sed enq
 nãlit accidere potest, et accidit.

208 *Obiicte 2° si diuz fuz sub*
 stantiales iungent, una essentia eet accidens; sed hoc in
 plicatq. Probat maon. una essentia adueniet maq
 q^o pletq in linea substaali; sed q^o aduenit maq p^o p
 letq in linea substaali est accidens; q. Probat maon. u
 na essentia fuz adueniet maq p^o habent aliq fuz, id
 maon hene aliq fuz est p^o pleta in linea substaalig.
 Neg. maonq. Ad probaonq dising. miorq. q^o aduen
 a nãlit maq p^o pletq in linea substaali, est accidens, se
 do; q^o aduenit miraculose, et in a iug naq, nego. E
 na accidens stat in eo, q^o eon naa sua ap^o aduenia
 nãlit substa q^o pletq, q^o neutra essentia fuz hœret, e
 mo in a iug naq adueniet.

209 *Obiicte 3° positacausa p^o*

li, negat impediri effectus fratris, sed in hoc ducitur unius
us frater causa fratris est pulcherrima alterius. 3. Neg.
miorum: frater est causa fratris in positum, neque habet alium effectum
fratris. Et quidem hoc genus causae pertinet ad lineam
inmixtam: unde dicitur effectus, et per se obliu. Inmo-
ducio autem unius frater non dicitur esse pulcherrima alterius:
non potest Deus unum frater expellere, quod inducat alium,
et probavit. Sed dicitur, dicitur autem frater est inmixta
causa, quod effectus non dicitur, et talis est frater respectu
pulcherrima alterius frater, et dicitur, quod data causa falsa doctrina
na, tunc posita causa fratris est inmixta, potest effectus
habet impediri a Deo: ideo enim non potest impediri effectus
causae fratris, quod est eius ipsa identitatis, et per se ipsa aliter
modo dicitur.

410

Obiicitur 2° si Deus introduceret frater substa-
tis in magis, quod prius in frater, causa non est actus pri-
mus magis; sed hoc dicitur magis frater. Probat magis
causa supponeret magis actualis per alium frater: quod non est
primus actus. Respondeo, negando magis ad probationem
distinguo autem: causa esse supponeret magis actualis ne-
go, per accidens supponeret, dedit. Quando frater vocatur
nisi magis, nisi aliud inruat, quod, quod est ipsa ad suan-
tia non indiget alio presupposito ad actuandum magis in-

coercibile vocat poa obedientialis. A petrus mag/ tal
in poa primo modo dixerat, n̄ uero 2°. Quia nul-
la poa dicit apertere exercitū miraculose, q^d ē su-
pra p/ q, sed exercitū nate, q^d ē inmax/ ius spe-
rg.

913 Obiectio 6to: Si dicitur fr̄s p̄sent d̄iungit̄ in eod̄z māā,
id̄z hōo potest ee uicū, et mortuus, id̄z aex lucidus, et te-
nebr̄osus; sed hoc manifest̄ ḡ in uolūt̄ d̄i adichōis.
g. R̄sō māoxa: q^a id̄z hōo potest h̄ere aḡ x̄als, et
fr̄s Cadaveris, id̄z aex luc̄, et tenebr̄as, s̄m̄ rap-
uonab̄ d̄i unichō fr̄ax̄. = Neḡ māox̄. Ad p̄xim̄
part̄z p̄robatorū dico, q^d quātib̄ hōo h̄et̄ fr̄s
Cadaveris, dummodo n̄ careat̄ aī, n̄ dicit̄ mortu-
us q^a mortuus d̄i uolūt̄ p̄ defect̄ uolūt̄. Si h̄oc ita
n̄ eet, n̄ implicaret̄ hōz ee mortuus simul, et uiuent̄,
cū in uol̄ uexet̄ d̄i adichōis. = Ad 2^a part̄z p̄ro-
batorū, nego, q^d in eod̄z aīe possint̄ d̄iungit̄ lux, et
tenebr̄z; q^a licet̄ admitam̄ d̄i unichōis fr̄ax̄, lux
tam̄, et tenebr̄z, n̄ss̄ dicit̄ fr̄s, sed fr̄a, et illius ne-
gao. unde cyres, et negao x̄i sint̄ in d̄i parib̄, se-
quit̄, in d̄i parib̄ ee lux, et tenebr̄as. = Nota, n̄ te-
nexi nos defendere, quā cyf̄ fr̄ax̄, quā in d̄i
maxim̄ posse d̄iungit̄.

Q^{ua} Disputari solet, unde proveniat, q^{od} duae fr̄s naturaliter
 jungi n̄ possint? Aliqui judicant, idoxini ex
 limitatione magis impotentis recipere duas fr̄as. Alij
 exinde panovitate fr̄ax, quoniam seponunt, radi-
 caliter ratione sui, et fr̄aliter ratione accidentij. Alij ex
 limitatione virtutis causary naturalij, quae n̄ hent fa-
 cultate inducendi unam fr̄g, ubi est alia. Omnes istae
 causae d^{icuntur} //: exijs omnib^{us} d^{icendum} est oxini egin-
 jungibilitate. Quod n̄ indigu^o explicat paritate du-
 arum librarum aquae, quae naturaliter nequeunt recipi in calice
 capiente unam libram. Nō neque calix ex sua natura an-
 plius capere, neq^{ue} quantitas aquae potest auctari, neq^{ue}
 causae naturales pariter possunt tot calices, et aqua fieri
 repugnant.

Caput 24°

De fr̄a compositionis scho-
 tica.

Q^{ua} Fr̄s totales n̄ possunt residere plures in ead^{em} materia,
 naturaliter loquendo, ut videtur? Disputandum modo est, an
 y deni^{er} in materia aliqua fr̄s substantiales subordinatae, qua-
 rum minus scilicet alteri fr̄s nobiliori subee^{nt}? Nō s^{unt} tales
 fr̄s deni^{er}, pro cub d^{icendum} poterit fr̄a subordinata na-
 turaliter jungi e^{um} fr̄a, cui subordinata. Sicut id^{em} regnum

n̄ fertur uos Reges, p̄ant tamq̄ Reges, et p̄o reges p̄
p̄ subordinaty.

AVI Aliquii uoluerunt, fr̄a elementorū te-
in omnib̄ nationib̄, et subordinari cuiusq̄ fr̄a p̄inci-
palē, et p̄o p̄uē uniuscuiusq̄ speciei. = Alij dixerunt,
daxi in quolibet Corpore tot fr̄as, quot p̄ p̄ata Met-
hafa, quz de illa dicunt. = Huicerna aseruit, daxi
in mai fr̄a quandoq̄ ab ipsa in separabilē, uicijum
aā ē et denominat Corpus idaxico, uocat fr̄a Corpore
et anū. Nec subordinat fr̄a specifice ligni, aut ignis,
aut cuiuscūq̄ alterius speciei. Istis omnes sententia
dicē carere Parono: quare operis p̄tē n̄ exit, in e-
is reuellendis immoxari.

AVI Celeberrima autē sententia ē
fabulis Doctoris Ioannis Duns Scoti, qui aser-
uit, in omni Corpore uiuenti p̄st aḡ daxi aliq̄ fr̄a
abstracta, cuius manus radicare organizationes cor-
porales, et dntuere Corpus organicy in eē ap̄ri, et ido-
nei ad recipiendū aḡ. Uocat fr̄a Corpore itatū, aut
mātionis. In enbrione dat̄ antea duentū aḡ; per-
manet in uerente simul cy aā, et subordinata illi;
et duxat post separationē aḡ in Cadavere. Unde talis ē
conditio, ut ea sola sufficiant in p̄ata firmā, ut possit na-
li, et sine uiblenā existere, et eā n̄ adeo d̄ pleat, ut faci-

aliam in ea, in poleni q^u ulteriori q^u recipere
 218 recipit proprietatem, et attributa s^u Corporeitate s^ucho-
 tic^u. Probabiliter proximus inventus, q^u multos nactus est Sec-
 tatores. Responsio fundamentis, et negantibus, et affirmantibus
 in parte, h^uet animus in b^uo, n^o secus ac Corpore q^u
 ualib^{et} impulsib^{us} utriusque monis. Quare de caetero
 ad utrumque exercitationem, quae non est sic problematice de-
 fendere: et aua persona indutus nunc unq^{ue}, nunc al-
 terq^{ue} sententiae propugnabo. Non desunt exempla, quae
 sequantur, oppositas sententias utriusque defendere, ad op-
 positionem. Si atamq^{ue} in aliquo opinione, tuetor, ut mi-
 hi n^o possit obijci hancq^{ue} proprium testimonium, q^u alie-
 rum defendend^o gratia dixerit.

219 Agens q^u Aristoteli resp-
 onsa hanc d^u statuo: in nullo uiuenti dat s^u Corp-
 oreitate q^u subordinata. Probat eam superfluitate, q^u
 bene s^uponit esse a uiuenti sine praedicta s^u. Ad q^u hoc ex-
 fecto arguto utor: sententia Aristotelia probabilis est q^u
 a deo n^o n^o fundam^{en}ti. Aliqui s^uponit uiuenti s^u
 schema sine s^u Corporeitate, q^u sine s^u Corporeitate p^o-
 adent s^uponit s^upositio uiuenti. Sed m^ulta m^ultipland^o
 entia a^uo, quando sine illis praedent s^uponit n^o q^u.

37
ratio negatio fiat vix accipit ab hac diffinitione pro
corporeitate philosophica nam non ut hoc sit Corpus de
proximo substantia; neque ut hoc heat Corpus or-
ganicy; neque ut det diffinitio in carne, et ossa, re-
liquas que parte in definiuntur horum, neque ut
sit ratio accidentis organicy, et sine illa potest
poni in his horum; et reliquorum viventium. Probat
prima pars: ut hoc sit Corpus de proximo subst-
antia; sufficit, quod sit Corpus substantiale impletum; sed si-
ne fra corporeitate, est Corpus substantiale imple-
tum. Ratio maior, quod non aliud requiritur, ut ho-
rum aut quibus alia entia ponantur supra mentis
substantia sub genere Corpus. Probat maior, quod sine
fra corporeitate, hoc est Corpus, est substantia in
se per se existens et impletum, est per se existens et impletum,
est et ex materia, et fra; et sine fra corporeitate est
Corpus substantiale impletum.

921 Probat 2^a pars: materia accident-
entaliter organicy est Corpus organicy; et ut hoc
est Corpore organico; sufficit, quod est materia accide-
ntaliter organicy: et non requiritur fra corporeita-
tis. Ratio antennarum; quod sicut materia est albedine est Corpus
album, et est frigiditate Corpus frigidum, sic est orga-
nizationibus est Corpus organicy. = Probat 3^a pars: est
aut

tan facile intelligit, q^d caro, et ossa. differant in sententia. s^z Corporeitate, ac inoposita: g^o. Probatur: difficultas tota stat. in eo, q^d ex ea ratio s^z ead^e in omnib^z partib^z viventis, n^o cui exigit illa denata accidentia carnis. in hac parte mag^z, et illa denata accidentia ossifinalia mag^z parte; atqui ead^e difficultas est, cuius exigit hanc denat^z s^z Corporeitatis, in hac denata parte mag^z, et alio s^z Corporeitatis, in alia mag^z parte: g^o par difficultas reperit in unaque sententia: g^o ad explicand^z diff^z carnis ab oss^z n^o requirit s^z Corporeitatis.

922

Simili-
 Probatur q^a pars: q^a ideo ad addicanda accidentia organica n^o sufficit ad ratio, apud Adversarios, q^a una, et ead^e s^z nequit exigere divers^z dispositiones in divers^z partib^z mag^z; sed eo ipso n^o exiget divers^z s^z Corporeitatis in divers^z partib^z mag^z. Mox clarae, donec Adversarius exhibeat v^z ration^z, cuius quambis s^z ead^e potest exigere in hac, et illa parte mag^z divers^z s^z Corporeitatis, et n^o potest exigere in hac, et illa parte mag^z divers^z accidentia organica. Nota, q^d Adversarij n^o habent inveniend^z in perfectis, quorum a^z est divisibilis, et for^z heterogenea, et tam^z inveniend^z in perfectis admittent^z s^z Corporeitatis.

223. Obiecto 1° pro /ehonfris. Corpuz q^d pars hōis, nō sola
māa 1^a. nec māa 1^a accidentalit organizata: nec māa 1^a
simul cy aāz, eū māa 1^a cy fra /ubstantiā, quā Corpuz
reitali vocam. Probat 1^a pars anterior: capū & tatex
māa 1^a; sed nō dicit d'axe ex Corpore sicut hōis: q^d Cor
pus, eo quo d'at hōis, nō sola māa 1^a. Probat 2^a pars
māa 1^a accidentalit organizata eū d'ozery accidentale;
sed eo ipso nō e pars hōis: q^d hōis nō d'niuit ex aliquo
accident: q^d Corpuz, q^d e pars hōis, nō māa 1^a acci
dentalit organizata. facilius probat d' pars: m
āa 1^a simul cy aā nō e pars hōis, sed totus hōis: q^d Cor
pus, q^d e pars hōis, nō māa 1^a simul cy aā. Pre
terea: moxius hōis, dicit manere Corpuz: q^d Corpuz
nō aliquid d'itūty p^x ag.

224. Arguty oxil eo d' munit
ulogicendū, quo hōis dividim^{ur} in Corpuz, et ag; res
aultz emoxnias nō dividim^{ur} in Corpuz, et frq; unde
videt ex d' munit d'ensu, pexly Corpuz aliquid d'no
tari p'ly q'q; māa. Res itaque ad arguty neg
ando anī, q' ad 2° partē. Ad probandz illius d'f
tinguo mōz: sed eo ipso nō e pars hōis /ecundy rec
ty, q^d dicit, nego; /ecundy obliquy, decdo. Māa orga
nizata d'uo dicit, et mag; heberit; organizatiōnes, et
organizatiōnes habitas. Māa, quz hēt organiza
tiōnes, d'niuit hōis; organizatiōnes, quz hēt, nō

intuit, sed si requisitus quod dicitur, ut maius sit idone-
 a sedes aq. Unde et dicimur, maius organizada intuit,
 hoc, prout fit de recto scilicet, et nil aliud a firmam,
 quod, q^d maius, ut intuit hoc, petit tanquam requisit-
 y organizationes.

923

Dicitur q^d n^o recte dicitur, Corpus org-
 anicy est pars ho^m. Probat. Corpus organicy intuit
 p^r mag^{is}, et organizationes, sed maius intuit hoc, or-
 ganizationes n^o intuit. q^d n^o omnia intuitiva Corp-
 oris organicy intuit hoc, q^d illa p^r n^o est absolute ve-
 ra, sed est h^{ab}e^{re} limitatone, Corpus organicy 2° ali-
 quid sui est pars ho^m, et 2° aliquid n^o. Nego q^d ad
 ad probandum de est integ^ry scilicet, nego q^d Cog^{itatio} in de-
 ducto. Et corpus organicy dicitur absolute pars ho^m,
 n^o requirit, q^d organizationes sint pars, sicut, ut
 hoc palliatu^s sui me^us frat^r, n^o requirit, q^d palli-
 y, sui frat^r me^us. Ideo omnes Phi^{losophi} h^{ab}e^{re} utant^{ur} p^r p^rbia
 ignis et al^{ia} ex ma^{te} calida, n^o ex ma^{te} frigida, fe-
 rry ex ma^{te} dura, quid dicit, ignis stare ex calore,
 n^o ex frigiditate, fer^ry ex duritie.

926

Replicabitur.
 2° Isti p^ro, Corpus organicy, ut organicy, est pars
 ho^m, vera est; sed ad hoc requirit, q^d fra^{ctio} organicy sit
 pars ho^m, q^d est. Ratio mixta: q^d reduplicatio deno-

tai, q^d p^raty pax dicit n^o s^oly de reo sub^o, et eni de
 obliquo reduplicato, ut cy dicit sibus dulcis, ut dulcis,
 e^o facandus. Omnis maior; et nego minor. Proba
 onz uniuersalit^r sump^tq^o nego. Reduplicatio n^o sem
 per denotat, q^d p^raty dicit de obliquo reduplica
 to; aliquoties s^oly denotat, illud obliquy reduplica
 atq^{ue} ee ditionz, ut p^raty uerificet de sub^o, ut pa
 tet in hac p^rte, ignis, ut applicatus obuxit. Nec
 xao, euz maiorz omni^s. Illap^o potest h^ore h^ore du
 plic^o s^oly: primo, Corpus, et organizatio s^o pax
hoi; 2°, Corpus maxio requirit organizatio
z, et s^o pax hoi. In primo s^oly fa^ol^o sae; uer
 in 2° q^uia s^oly, potest s^oly uer^o maiorz.

427 Obi^o 2°: mortuo h^ore n^o manet ad xalis in ma^o, a
 t^o q^u n^o manet ma^o sine omni^s fra; q^u manet sub ali
 qua fra dista ab ad. Sed n^o sub fra Cadaveris denu
 o producta, et in producta; q^u supra Corporeit^o ad; q^u
 u^o p^raty exat in o^o uenti. Probat minor sub s^oly
 q^u q^u n^o apaxet q^u causa, q^u in in^o tant^o mor
 to prodeat aliq^u fig^o. = 2° q^u organizatio nes Cor
 poru^o e^o de s^oly in Cadavere, ac in u^o uenti. q^u arguunt
 eand^o fig^o. = 3° q^u ay cause mortu^o sint diu^o e^o q^u indi
 uer^o ho^oib^o, n^o potexunt producere eand^o s^oly.

fig; atqui in omnib' Cadaverib' dat' eadē species fig,
ut dicit' ex similitudine accidēt' g.

228

Ad argutū, 2° celo-
l' silogo, nego mōrū sub sunt g. Ad 13 probaōnē di-
co in morte nō apāre. quidē, quod dat' causa
producentia, licet nos lateat, quā sit? A pōtēt
causa, q' sufficient' infert' effectū denuo prod-
ucto. Quod nesciam', quā sit? nō vincit' nō qu-
stā pōtēt' causorū nō sūt anob' 2° Vel dicat' Advexa-
rius, aqua causa producit' tra cineris, s' tincisig-
ne? Recurret' Advexarius ad Deū nāz, autōrū, q'
vincit', nōq' relinquit' inf' g. Probabil'it' recu-
rit'. Sed parū probabil'it' est recurrere nō pro-
tra Cadaverū. Si Advexarius malit' recurrere
ad causas creatas, quas vocant' universales, g' lo-
bz, aut inf' iūy, g' loxū, ad easdē, nō quōq' re-
currerit'.

229

Ad 23. probaōnē xēō n' manere ea s' d' orga-
nizationes in Cadavere, ac in vivo. Organizati-
ones partū s' s' t' sunt in artificiali locatōne, s' t' uet-
dispos' tione p' partū nāz Corpōris humani, p' d' eñ
q' in alijs qualitātib', g' fluiditate, soliditate, et
af' n' eitate, &c. In morte q' hōc manet idē s' t' uet', ordo,
et figura partū Corpōris humani, s' n' manent reli-

quæ omnes qualitates. Cujusq; organizationes humanæ
sistant in utroq; n̄ manent absolute eꝝ dꝝ organizatio-
neo in Cadavere, ac inoivente. Imo pro nobis sumit
argum̄: in Cadavere dat̄ diversa collectio accidēꝝ, ac da-
bat inoivente: dat̄ enī frigus, pallor, rigiditas, & gē-
nova fr̄a.

Q30. Ad 3° probatur̄ res, q^o causæ, quæ suffoca-
nt, et stringunt ligni accensu, & diversis nō extinguunt
aqua, aceto, terra superjecta, & c. etiam semp^r desce-
nt in eandē fr̄g Carbonis: q̄ similis poterit hōi, si-
ve moriat̄ eo febre, siue eo vulnere, aut quomodo li-
bet definere in eandē fr̄g Cadaveris. Ratiō q^a causal-
ta, cui^o mori tribuit, & gladius, laguus, & c. me-
ra causa occasionalis: neq; illa producit fr̄g Cadave-
ris, sed causæ universales, ad eandē magis q̄ quambi
illæ causæ occasionales sint diversæ indiversu homi-
b; n̄ ideo debet in illis reflexare diversa fr̄a Cadav-
eris.

Q31. Obiicit̄ d^o: Corpus, q^o ē pars hōi, n̄ sola ma-
t^a, nec mat^a t^a accidentalit^r organizata: q̄. Probata
n̄: an Causa fr̄a ponit̄ vi beatorū, corpus, q^o ē pars
Christi, sed n̄ ponit̄ vi beatorū sola mat^a t^a, nec mat^a
t^a accidentalit^r organizata: q̄. Probat̄ t^a pars m̄ioris
q^a sola mat^a t^a nec, nec vocat̄ corpus Christi; & q^o

ponit videtur, quod accidit Corpore Christi. Proba-
 tur 2^a pars: videtur non ponuntur accidentia quod videtur
 non ponit materia accidentaliter organizata. Probat a-
 nti: si videtur ponentur accidentia, verisimiliter Cachax-
 ifrica non dixerit manifeste substantiam. Probat a-
 nti: si videtur ponentur accidentia, non dixerit ma-
 nifeste substantiam.

22^a Ad arguendum negans, quoad 2^a partem. Ad proba-
 onem negans 2^a partem mixta, et ante probationem, et ad p-
 robationem hujus negotii simulanti. Ad ultimam proba-
 onem duplici modo tenet potest. 1°, deo contenti, negando
 Cog. Quod illa actio potest dici trans accidentia, non pro-
 bat, quod non dicitur pro proxime trans substantiam: potest enim
 esse utrumque. 2°, negando ante: quod licet videtur
 ponat materia Corporis Christi, et ponantur eius accidentia
 organica, non ergo iuxta actionem illam dicitur trans substantiam,
 et manifeste accidentia. Ad quod duplici ratione respondeatur.

23^a Prima: manifeste substantiam nihil aliud significat, quod om-
 ni modo de se mutans unius substantiam, et alterius sub-
 stantiam loco illius. Hoc verificatur in directione Cachax-
 ifrica, de se mutans omnino substantiam tota panis, et
 illius loco ponit Christi Corpus. Trans accidentia a-
 nti: si accidentia panis omnino de se mutentur, et lo-

collorum subrogarent accidentia Corporis Christi. Atque
accidentia panis non destruantur, sed manent in Euchar-
istica; quod actio illa non est trans accidentia. = 2^a g^a quan-
do in aliquo sensu potest dici actio illa trans acciden-
tia sed non equo jure, ac trans substantias; g^a tamen si vi-
berorum ponat Corpus, et accidentia, nisi hominum
principaliter ponat Corpus, minus principaliter ac-
cidentia. Ratio est: g^a ista vox Corpus humanum signat in-
recto magis, et organizationes in obliquo: g^a quantum
est obliquo significationis principaliter ponit materiam, et mi-
nus principaliter organizationes.

434. Dicendum est, g^a actio
verborum panis in Corpus Christi propriissime est
trans substantiam; trans accidentia vero, aut nullatenus
nisi est, aut minus principaliter. Quod fatetur de-
bet scholista, apud quem actio Eucharistica est aduen-
iva Corporis Christi, actio vero adueniva habet proxi-
mo locum, sive positionem Corporis in loco. Atque
locus est accidentis, et modus: g^a actio Eucharistica habet
proximo accidentis, et modus; sed tamen non dicitur trans ac-
cidentia, aut trans modum g^a licet habeat proximo ac-
cidentia organica non debet dici trans accidentia. Quod
quid scholista tenet, apponemus.

435. Objectiones 2° adveni-

entia, n̄ eo pellit̄ frā embryonū; q̄ manet sub
 aa; q̄ sub aā dat̄ aliqua frā substaalis. Sed hec
 vocat̄ Corporeitatis. q̄. Probatur̄ aut̄. frā embry
 onis ē dispositio ad ag; sed dispositio n̄ co-pellit̄, ad
 veniente frā. q̄. Illī negari n̄ debet. Probatur̄ m
 aor; aā n̄ potest natī advenire, nisi max̄ embryo
 nis; q̄ frā embryonū ē dispositio ad ag. Coa pro
 bat̄ multiplici paritate; q̄ frā ignis nunquā in
 ducit̄, nisi in mā calida; dicim; calorū ē dispo
 sitionū ad frig ignis; q̄ frā nivis nunquā inducit̄,
 nisi in mā frigida; dicim; frigiditas ē dispo
 sitionū ad frig nivis; q̄ aā nunquā inducit̄ re
 si in mā embryonica, debem; dicere, frig em
 bryonū ē dispositio ad ag.

436

Probatur̄ aut̄ arguēti
 maor; probatur̄. Ad probatur̄ desinē. an̄ a
 aā n̄ potest natī advenire nisi max̄ embryoni
 es; q̄ disynachone loco, dōdo; q̄ statu loco, nego. Ad
 e; aā recipit̄ in mā, quę erat embryonica ante ad
 embryonū; sed quę p̄ illius adventū desinēte embryo
 nica. Nunciat̄ disparitas ad exempla allata: frā ign
 is recipit̄ in mā calida, quę calidac̄ enīq̄ sub fra
 gnis; similis frā nivis: idē calor; et frigiditas dicim;
 et dispo-sitiones. At vero frā embryonū, nisi aliunde

probet manere subaa, n̄c, auctoral' dispositio.
237. Repli-
cabitur: si fra embryonis n̄c dispositio requiritur ad ag-
cipiemp^x precedat anteadvenyaz? = Prologo similit.
si fra ignis n̄c dispositio ad fig' cinerū, aut Carbonis,
Curtemp^x precedat anteadveny' alary? Isti q^z p^zce-
u^z n̄c exiguū fra sequenti. Ita soly exiguū mag' ap-
teorganizata. Dy autz hęc organizatio perficit
quod n̄c intransitū, sed per gradus, māz n̄ potest esse
n̄ fra: nāq' provida natura illi fraz, quz s̄ apta
illat' ante. Unde n̄ ex exigua az, quz nondū existit,
d̄ ex necessitate mag' dat fra embryonis. Nōq' voc-
anda ē dispositio. = Sed d̄ verfacius nō n̄c dispositio
ad fig' intelligat, quidquid requirit' p̄vite, sive ex
exigua fraz producendz, sive ex indigētia mag' p̄cede
rēt, sive qualibet d̄ causa in hoc sensu alio de-
denti; fra embryonis ē dispositio ad ag. Sed t̄-
oebet forebū d̄ d̄ ex f̄o: q^o dispositio in hoc sen-
su sumpta n̄ debet manere, adveniente fra ad
gēgē dispositio.

238. Objicic 3°: q^z hōc dat aliqua radi-
x substantiā exigentē accidētia illa, quz cernunt d̄ant-
imppō; d̄ hęc radix n̄c d̄a rali: q̄ ē alia fra substra-
tū: q̄ fra Corporitatis. Titāz negari n̄ potest a P̄chi-

patiens, qui ad hoc admittunt fra, ut quibus con-
 lectio accidit stant habita ab aliquo Corpore,
 neat suig radice substantie. Probat mior: ad ra-
 uis spiritualis; et Corpo sed fra spiritualis radice-
 re nequit accidea Corporea: q. Mior probat: Six-
 dicaret accidea Corporea, dependeret amaa; fra-
spiritualis n dependet amaa: q. firmat speciali-
u manor: fra spiritualis radicaret accidea Cor-
porca, medys illis est perceptivilis p sensus; fra-
ra spiritualis n est perceptivilis p sensus: q.

239

Ad argu-

ry nego mior, et mior probatione. Ad probatione yr-
ego maor. Ex eo, q^d aa radices, et exigat accidea C-
orporca, n infert, q^d dependet amaa. Depende-
ret utique, sin posset nalitce sine prg dicis acciden-
tib. Ceteru aa ratu nalit existere potest sine acci-
dentu aliquo Corporeo: q^d quamb exigat, et radi-
cet talit accidea, n ea, exigit ad suice, sed ad su-
g infrahon, n ut ipsa existat, et ut existat unita-
Corpore. Cy autg posis aa ratu existere sine unio-
ne ad Corpus, indee, q^d posis existere sine accid-
entib, quib unice indiget pro statu unione.

240

Ad

2 fixa maori nego maori. Quibus fra maalis e pexcep-
 tuis medijs accidentib⁹ quz radicali, quoniam talis fra
 exigu sibi p^o dicta accidit; al vero aa n sibi, d^o mag ex-
 git accidit Corporea. Sive exigu talia accidit, n^o ut
 fit, d^o ut fit in ma. Macdecia/a accidit Corporea n^o ac-
 cidit aq; s^o vero accidit fra maalis; et id circo fran-
 maalis dicit^r aingibilib⁹ p^o sensu medijs suis accid-
 entib⁹; sicut vero aa xalis.

221 Obiicies b: ¹⁰ Si in d^o fra Con-
 porei tani, in Cadavere nil manet desistente, qu-
 z ma^o l^o; d^o hoc absurd⁹ q^o. At i^o p^o xobal^o 1° Scho-
 eta cet, reliquies Sanctoru n^o m^o exent^o u^o culty, q-
 uia T^o d^o lib⁹ p^o restat q^o. Ita^o art^o m^o n^o q^o solam^o a^o
 subal^o fra n^o debet adoxari, ut ceat^o in Verme-
 genexat, ex Cadavere ali aq^o. De q^o p^o xobal^o
 2° q^o a^o alit^o caro agna occisi n^o ponit^o cet^o caro agna q-
 uo cineres ex agno d^o h^o p^o xeliat^o. Unde sequet^o ag-
 ning, carny Comedi posse, in dieb⁹, in quib⁹ u^o p^o x-
 arny p^o xobal^o.

222 It d^o argut^o xeo deca maori, p^o loqua-
 t^o depaxib⁹ essentialib⁹ o^o uentis, negando q^o miorz. De
 esse o^o uentis s^o ly mand^o in Cadavere ma^o l^o deca-
 dentib⁹ o^o uentis n^o nulla manent. 1° p^o xobal^o

et dicitur: q^a ad alios reliquos n^o requiritur, frax
 oxporcitatis, quod omnino in p^ontinent e^o n^o cineres
 sanctorum adoxant, in ipsis autem procul dubio n^o ma-
 nent frax Corporeitatis, et sola man^o v^a. Quod n^o ad-
 oxant vero ex putrefactione Cadaveris generantur, hoc
 provenit ex insipientia, alijs q^o causis, quas expli-
 care n^o e^o instituti nostri, n^o vero ex eo, q^o ibi n^o ali-
 uo sit de hanc Corpore, quod mera man^o n^o g^o
 accidit cineribus, et tamen adoxant.

243

Ad 23. probatur
 nego assumptum, et sequellum. Cadaver agni dicitur
 caro, n^o vero cineres, quae manent, agno d^o bu-
 lo: n^o q^a in Cadavere del^o frax Corporeitatis, se-
 us vero in cinere, et q^a man^o Cadaveris h^o org-
 anizationes, et accidentia frax Carnis, cinis ve-
 ro n^o h^o. Unde n^o sequitur absurdum et intentum. Quo-
 modo carnis? Ph^o explicent. carnis d^o h^o n^o g^o;
 in quibus d^o dieb^o lex prohibet esse carnis; Cado-
 ver vero agni e^o caro, cineres n^o s^o caro, sive del-
 sive n^o frax Corporeitatis, sive del^o talis frax, sive
 n^o, et s^o agni occisi prohibet, n^o vero cinerum.

244

Nota,

q^o multa Ph^o n^o strax arguta ad summum prob-

ant' f'g Corporeitatis in h'oe: cy ipsi ill'g admittant
 in omni vivente. = Nota in super, q' multa e' h'g e-
 ory arguta retroquens in sua fra Corporeitatis:
 n'g ead'g in p'xo p'oxio, qu' videt' ap'are in a'azut
 radice' accide' Corporea, ut petat diver'g' or'ga-
 nizaon'g' in d'iver'f'ia p'axib' mag', h'oe, ap'axen-
 g'uta' radice' f'g' schonic'g, qu' Corporea, et ut
 petat diver'g' f'g' Corporeitatis in d'iver'f'ia p'axib'
 mag', h'oe, offe, nexoo, h'oe. Nunc'que cauf'g' e'g'g-
 m' Ann'f'ch'on'f'ary, nunc' p'axon'g' Schon'f'g' in
 duam?

Caput 233

Sententia Schonica defen- ditur.

Ad proband'g' f'g' Corporeitatis, de se vix' p'ofunt ar-
 guta nup' facta d'na p'cedent'g' sent'eg, qu'g-
 uamb'is r'g'ug' sol'uo'g' h'ent, equal'g' sol'uo'io'g'
 d'f'exoant. = P'xterea p'robat: h'oo e', et dicit' genera-
 tus; sed n' e'et, si n' d'axet' fra Corporeitatis: q' d'at' P-
 robat' m'ox: f'ra d'at' fra Corporeitatis, null' p'axi
 absoluta h'oo p'roducit p' generaon'g, et eo' p' h'oo
 n' e' genera'us: q'. P'ax' m'ox, q' a' t'g' aa, qu' m'aa
 p'roducent' p' C'reaon'g. P'robat' m'ox: q' a' f'ub'f'aa-

hōw e subſtrāa. abſoluta abſolute genita; dñxi
abſolute genita; ſinulla pars abſoluta producat
per generaōis g. Prāo mixio: q^a tunc ſoly dicit
modalit^r genita, ſive genita, quoad partē moda-

426 Hoc arguty quale cumque illudē, ſoly pro-
bat frā Corporeitatē in hoc. Sed a paritate de-
bebit ad mlti in reliquis uocentib^r. Sicut aca-
lū ſaponū aliq frā ſubſtrāalē ſibi ſub ordinat
g, inferit 1°, quod nāa n̄ abhorret ſub ordin-
aōis frāxy. tōlūt q^d hoc obſtaculy, ad ad mitem
d^g in ſingulis uocentib^r frā Corporeitatē in te-
xt 2°; q^d diuerſitas, quā reperit inl Carnē, et
oſſa, nexos q^d, et reliquas partes hōw, proce-
nū a frā Corporeitatē. Eūg uideam^r eandē di-
frā inl Carnē, et oſſa, et reliquas, quē partes B-
uitorū, inferre debem^r, eū ſimilit^r provenire
a frā Corporeitatē. Similit^r inuehetabilib^r
diuerſitas illa inl ſupitē, et folia, inl flores, et
fructus a frā Corporeitatē proveniet.

427 Obijciat^r
probaōis d^o, quā Capite antonū ſtatui-
t d^o illū xō, male fieri reflexū illud arguty a probabi-
litate ſuz opiniois deſumptū xōc: q^a quando refle-

re loquimur, amnes fatemur, utramque sententiam
 esse probabilis. Quamvis vero directis disputamus,
 ex eadem ostendimus, solvendo arguta, eam esse
 agram roboris. Ad frā distinguo aut: Doctrina
 scholastica reflexe probabilis est, recedo; directe
 ut distinguo: apud scholasticos, nego; apud Adversarios
 recedo. Arguta pro frā. Cadeveris in scholasticis
 non movent; quod respectu illius in arguta: quod sententia,
 quod talibus argutis nititur, directe probabilis non est
 respectu scholasticorum.

228. *Definitio intendit, frā* Cor-
 poralitate inutilis est, ut hoc sit Corpus deprimen-
 onto substans, inutilis pro se, ut hoc sit Cor-
 pore organico, inutilis denique, ut caro, et ossa
 perant in se. Item, ut in parte. Omnia prin-
 ma, et 2^a, tertia nego. 1^a dicitur, quod caro, et ossa
 unica differant per se accidentia. Ratio est: quod alia di-
 versa collectio accidentium non inferret diversam frā su-
 bstantialem. Imo ex eo, quod Adversarius recedit, seducit,
 quod nos intendimus: caro, et ossa differunt per se ac-
 cidentia diversa utantur habita; et accidentia diversa
 utantur habita inferunt diversam frā substantialem.
 Ratio minor: quod alia nulla est ratio, qua prudenti
 affirmarem, frā ignis distat esse a frā ligni.

999 *N*ecessitas, q^d aā ratiō e fxa virtualit^r multiplex,
 adeoq^{ue} exigit divers^{as} accidentea indiversis partib^{us} mag^{is}, n^{on}
 ratiō, tū exigentib^{us} plurib^{us} fxi^s. Nōq^{ue} parit^{er} dici poss^{et},
 q^d fxa ignis, et ligni s^{unt} eadē specificē fxa, d^{icitur} virtualit^{er}
 multiplex: et ob hanc caus^{am} admittit divers^{as} collec-
 tione^s accid^{entia} indiversis materiis.

1000 *O*bjiciend^{um} instando:
 eadē aā ratiō exigit divers^{as} fxi^s Corporeitatu^m in-
 carne, ac in oss^e, q^{ui} potest exigere diversa accidentea
 in carne, ac in oss^e. Nāq^{ue} Cog^{itatio} q^{ui} eadē in proportio-
 ab int^{ellectu} ag^{it} spiritualit^{er}, et fxi^s Corpore^{us}, qu^{is} in re-
 andē ag^{it}, et accidentea Corporea. Sed si aā exigit di-
 versa accid^{entia} in carne, ac in oss^e, inutilis est fxa
 Corporeitatu^m, qu^{is} illa exigit: q^{ui} fxa Corporeitatu^m
 inutilis.

1001 *R*espondeo: Rationem hanc eij sua probatio-
 negando minor^{em} subijung^{it}. In falsitate q^{ui} fxa
 exigit divers^{as} accidentea, inutilis est fxa Corporei-
 tati^s, ut eo ipso, q^{ui} aā exigit tal^{ia} diversitat^{is} acci-
 dent^{um}, utilis sit, fxa Corporeitatu^m, imo et nativa. Nā
 aā nō potest radicari ea accidentea, qu^{is} nō s^{unt} proprie-
 tate^s d^{icitur} accidentea Corporea nō s^{unt} proprietate^s ag^{it}, q^{ui} spi-
 ritus hanc nō potest proprietate^s Corporeas. q^{ui} nō s^{unt}

107
testā radice accidea Corporea. Cuius aliunde
de exigat talia accidea, indee, q̄ indiget aliqua
fra, quz sū illorū radice. Plū darent accidea stan-
t habitā sine principio illa radicante.

932

Instabū, aā

ralū, quāvis spiritalū potest radicare fr̄ Corporeitatis; q̄ potest radicare accidea Corporea. Nego-
ans. Aā n̄ radical p̄tē fr̄ Corporeitatis. Radica-
re ē cō principij, et radice unde pululat aliud. Sic
fr̄ substantialis dicitur radix suarū proprietatū, q̄
ab ipsa oriuntur, pululant, et dimanant. Fr̄ autē
Corporeitatis n̄ oritur ab aā, imo ad ipsā precedit ut
parcialē subty aā: q̄ n̄ radical ab aā. P̄terea o-
mnis fr̄ substantialis absoluta radical, n̄ radical;
aliqui fr̄ Corporeitatis ē fr̄ substantialis abso-
luta; q̄ radical, et n̄ radical. Maior certāe, ali-
as procedem⁹ in infinitū, quz tendo radice ra-
dicis, et potest quā interrogare, quz nō sū in hōra-
dixā rālis?

933

Instabū, dery: fr̄ exigere suas pro-
prietates, ē illar radicare; dāa exiget orga-
nizāonē Corporeę; q̄ illg radical. — Nolo diffinire
tate deo ce. Certe, quod n̄ quibō exigēta solet dicā

radicatio. Nam ^{1^a} exigū fr̄g, et n̄ dicitur radicare fr̄g, si
 nihil fr̄a exigū mag, quin illg dicitur radicare. Sed
 si velis ad veraxius nomine radicationis nil aliud in-
 teligi, quā exigū, nil morabor: tunc enī dicitur, ag-
 xat, radicare fr̄g Corporeitatis, et accideā organica:
 fr̄g q̄ Corporeitatis requiritur ad hoc, ut radice ac-
 cideā, q̄ facit ea; d̄ ad hoc, ut sit principij, a quo
 dimanent accideā organica: neque enī dimanent
 ab ea tanquā a principio.

254

Obijciē d̄: radice fr̄a Cor-
 poreitatis, hec maneret post mortē hōi; d̄ hoc
 falsū: ḡ. Probat̄ mortē: in morte hōi producit̄
 ova fr̄a in maa: q̄ n̄ manet fr̄a Corporeitatis. Pro-
 bat̄ autē: in morte hōi producit̄ aliquod novū
 ovi; sed hoc fieri nequit, nisi producat̄ aliqua
 fr̄a in maa: ḡ. Probat̄ maa: in morte hōi ex-
 emplū aliquod totū: q̄ producit̄ aliquod novū
 totū. Cōa flūū, si ex eō Aristici efatū, generat̄
 aniu: ē corruptio alterius, et unius corruptio alte-
 rius ē generatio.

255

Exemplū in cadavere n̄ daret̄ novā
 fr̄a, causa natū operaret̄ in malū; sed hęc
 nota in mune sensu Phoy: ḡ. Probat̄ maa: in g-

causa naturalis destrueret vivens, quae generaret aliud co-
ruptum; intendere destructionem propter destructionem; co-
peraret in malum.

256

Ad Argutum nego maiorem, etiam probationem.
Ad probationem nego maiorem, et probationem eorum. Tex-
tus Aristotelis duplici modo intelligi potest. 1°, si exstringat
ad generationes, et corruptiones Corporum non viventium.
2° si corruptionem unius generatio, 1^a prima, 1^a 2^a alter-
ius, 1^a adaequata, 1^a inadaequata disti. Quando separ-
atam, dat 2^a generatio, si videtur sexum Corporum orga-
nisi, quod est inadaequata destrui a positivo corrupto, scilicet
a Corpore vivente. Ad argutum nego maiorem, quae videtur
probatio. Causa mortis non intendit directe corruptionem
viventis, et introductionem suavis qualitatis quibus-
visque incomparabilis permanentis; quae non operatur in-
malum. Aliter, causa, quae extinguit ignem, non
producit frigus Carbonis; quae auferit unum frigus sub-
stantiae, et non introducitur aliquid necesse dicitur operari in-
malum; quae ipsa non intendit directe expulsiorem frigus
non, et introductionem qualitatis maximam.

257

Obijciat
2° si pro proxiore datur in materia substantiali
proximitati ad eum accidens; sed hoc dicitur nequibusque.

Probat maor: aa superuenit substanz qd pletz;
 d quod superuenit substanz qd pletz, n̄ e substanz,
 d accidens. Rāo maoris: q^a aa superuenit m
 ay substanz infraz; d ma substanz infra
 ta e substanz pletz: g. = Si arguitur loquat deca
 xali, vj n̄ h̄et: q^a ulla potest existere natū sepa
 rata a ma: g n̄ e accidens. = Si autz loquat de x
 liqui animab^o, x̄o negando maor. Ad proban
 dū distinguo maor: aa superuenit substanz uln
 mo d pletz, nego; n̄ ultimo d pletz, cedo. Simili
 t^r distinguo maor: aa superuenit ma cy fra Corp
 oritate d pletz quidē sed n̄ ita, ut d plexu licet n̄ pof
 set in linea substanz p^r alig fig, scilicet uenit.

258

In tabu.

Similit^r possēmus dicere calor n̄ e accidens, sed sub
 stanz, sed hoc e ab usd y: g. Rāo maoris: q^a calor ad
 uenit substanz d pletz, sed n̄ ita d pletz, ut pofset ab
 x̄o d pletz p^r caloz. Nego maor. Distinguo
 caloz ab aa eicostas, q^d caloz n̄ d pletz mag^r in li
 ea substanz ma uenit. Rāo h̄: q^a id, q^d refutat
 e calore e corpus calidū, q^d e h̄y d linea acciden
 tali, id autz q^d refutat eaa e corpus uenit, q^d e h̄y
 d linea substanz; si quis x̄o maor h̄y in uenit q^d

Prout ses, cui corpus calidū vocaverit longitudo
fale; corpus vero vivens vocaverit substantia.

459

Obje-
cies d' autem utatq; Aristotē plurib' in locis. Nō q' T^m
et h' est. 3° - inquit: manifestū ē, q' ad quod
d' substantia^a corpus vero materia, h'ō vero, q' ad q'
ē ambobus. Unde inferit, q' ad viventi nō apo-
nū alig' s'q' substantia^a, alii nō ē substantia^a. In-
ferit 2°, q' corpus viventi nō ē materia substantia^a
infrasa, alia diminuitē locutus fuisse Aristotē
cy d' d' cū. Corpus vero materia. = d' fixa materia: quod d' A-
ristotē 2° de generatione animaliy. Caput 1° autē
nō est facies nisi cōg' h'ebit; sed corrupte equivoce dicit
facies, quae caro, perinde quasi lapidea, aut aliq'
nea facta s'c.

460

Ex his autoritatib' facile inferri
Aristotē nō d' nobis s'q' corporeitatis. Sed eo ipso nec
invalib'q; nec pro illa iudicij tulla. Unde ad p'ci-
mū autē itat' dico: q' ea, quae Aristotē dixit, ve-
ra quidē s'q; sed nō ideo negari debet s'q' corpo-
reitatis, cuius mensura nō fecit. Prima illa
ab Adversario de duota, legitima nō ē ut eny ad
s'c substantia^a h' nō requirit, quod nulla precedat

substantia: q^a procul dubio mai^{or} p^{re}cedit ad a-
 q^{ue}, et tamq^{ue} substantia e. Dicit^{ur} q^{ue} p^{ri}m^o ordine sube-
 asionis, sed dignitate. Similit^{er} peccat 2^a illa:
 q^a quod Aristes dicat, Corpore mag^{is}, n^{on} e, q^{ue}ne-
 get ee etiq^{ue} aliquid amplius. Quod diminutelo-
 quutus fuerit n^{on} negam^{us}, cy fateamur, n^{on}no-
 visse sig^{na} Corporeitatis. Similit^{er} xere debent ad-
 versarij: n^{on} p^{er}plexique ex ipso tenent, unione de-
 it^{er} amaa, et fixa ee principij Compositi: q^{ue} de-
 bent faten^{tur} Aristes in hoc textu diminute loq^{ue}-
 uty ee, cy solq^{ue} mag^{is}, et sig^{na} nominavit p^{ro} d-
 titiohe alio, et unionis n^{on} meminere.

268 Ad auxil-
 atq^{ue} fixa ma^{ior} no^{is}, facis, et caro^{is} ibi sumi vulg-
 arit^{er} p^{ro} facie humana, q^{ue} quina, aut quo modo-
 libet animata. In hoc sensu nomⁱⁿ facies, aut ca-
 ro n^{on} dicit^{ur} univoce de vivente, et de mortuo: n^{on} so-
 ly p^{ro}petit^{ur} p^{ro} proprie viventi: sicut nomⁱⁿ hoc n^{on} dicit^{ur}
 univoce de hoc vexo, et p^{ro} picto. At nomⁱⁿ caro si si u-
 mal^{is} p^{ro} parte alio^{rum} d^{ist}incta ab aa, univoce vi-
 ventis, et mortuis. Quod vexo in hoc 2° sensu usu-
 ipaxi soleat, negari n^{on} potest: q^a quando statuti
 dieb^{us} p^{ro}hibent^{ur} carnes, intelligunt^{ur} carnes erro-
 ny: q^{ue} n^{on} accideret, si nomⁱⁿ equivocy eet: n^{on} q^{ue}

synonymy absolute, prolatam sumit pro obvio prop-
rie signato: sicut analogi pro famo suam anal-
ogato.

462 Obijci b¹⁰ f^{ra} Corporeitatis potius dicen-
dae ma^a, quae f^{ra} g. Probatur autem 1° q^a est subty re-
ceptivoy az, 2° q^a est indifferens, ad d^{ist}itua^l hanc,
illiq^{ue} specis, scilicet specis viventis, aut emort-
u^{is}. 3° q^a est substantialit^{er} respectivitas. Quae omni-
a proprietates s^{unt} ma^a, et nullatenus d^{ist}incta po-
sunt f^{ra}. Ergo f^{ra} Corporeitatis n^{on} est aliquid dif-
f^{er}entia^{rum} am^{ar}.

463 Ad arguty reo negando ans. Ad 1° pro-
bans dico, quod est subty capax recipiendi n^{on}
est proprietas solius ma^a s^{ed}. Ad ratio^{ne} recipi^{en}s
s^{unt} actus s^{pi}rituales, et n^{on} ma^a. Apud multos
quantitas recipit accidea omnia a^{ut} positi, et qu-
antitas ma^a n^{on}. Ad 2° probans dico, longe
alig est indif^{er}entia^{rum} ma^a s^{ed}, et indif^{er}entia^{rum} f^{ra} Corporei-
tatis. Ma^a 1^a indif^{er}entia^{rum} est ad omnes f^{ra}s; f^{ra}
Corporeitatis s^{ol}ye indif^{er}entia^{rum} ad ag^{os} viventis, et ad
est carentis. Ma^a 1^a indif^{er}entia^{rum} est ad d^{ist}ituen-
d^{um} quantitates specis, quae cumq^{ue} illa s^{it}; f^{ra} Cor-
poreitatis ponit ma^a intra demat^{is} specis, E^g.
Carnis, aut s^u: et s^{ol}ye relinquit illq^{ue} indif^{er}entia^{rum}, ut s^{it}

caro vivens, aut emortua. Unde hoc est Capite
multis distat fixa Corporeitatis, amaxima.

264. Ad 39. probatur, quod est substantialiter perfectivi-
le, n̄ probat, eē maḡ 13. In sententia probabilis ad-
juncte subsistens in positivo, naa 2pleta e adh-
uc perfectivitate intinea subsistentia, et tamen
naa 2pleta n̄ e mixta maā 1^a. Humanitas Ch-
risti Domini perfectivitate p² personalitate
Verbi, et n̄ e sola maā 1^a. Ergo dat aliquid dist-
y. amā 1^a, q^d sū perfectivitate ulterius p² su-
pervenientis substag. Quid mirū, q^d Corp-
tanti ex fixa Corporeitatis perfectivitate sū p² ag-
vivens.

265. Nota, quod fixa Corporeitatis n̄ e inte-
graliter indivisibilis, sed pars fix, quae in pedea-
li distinguit a parte fix, quae in Capite. No-
ta praeterea, quod partes predictae sū diversis-
speciei, ac proinde evadit fixa heterogenea. Si
vero sū diversae a fixa carnis, et sic de reliquis. Unde
fixa Corporeitatis sū dixerat debet ad instar aggre-
gati multarum fixarum, ex quarum collectione resul-
tat aequata, et totalis fixa Corporis. Ad eum mo-
dū, quo fixa artificialis Domus surgit ex m-

multiplici f^{ra} artificiali scilicet ex f^{ra} Col-
um^{nz} ex f^{ra} m^{ur}, ex f^{ra} Januz, Pavime-
ni, Ingraoni, &^a quz int se difexunt spe-
cie artificiali, et ex illis omnib⁹ rponit integra
et adequata domus.

966

Ad caloz percurrere oportet
aliquas rationes, quz obijci solent vna modis-
ny defendendi problematice, sive in unamque-
parte duas opinionones oppositas. 1^a Inius n^o pote-
st asentiri duplici v^o contradictorio: q^o nequit r^o-
nabilit^r defendere duas opinionones oppositas. Ra-
o eoz: q^a r^o nabilit^r n^o defendit, nisi, q^d intus ju-
dicat veru. R^oo, distinguendo an: intus, ne-
quit asentiri simul duplici v^o contradictorio, de-
do, r^o ex s^z, et diuisi^z, nego. Ex p^o r^o n^o t^o e, in-
ny nos^z r^o credere hodie, q^d h^o r^o negabat: sive
q^a sup^o r^o r^o n^o t^o e nova arguta, sive q^a ead^z me-
lius, et clarius percipiunt.

967

2^a quonib⁹ posit^o int^o r^o r^o n^o t^o e
n^o t^o e r^o n^o t^o e ad p^o r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e
arguti clarius percipiunt tam^z potest, si h^o r^o n^o t^o e
circumst^o e defit. Aliqui qui defendit problema-
tice, r^o r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e r^o n^o t^o e
aut cla-
rius percipiunt. R^oo, q^d intus in reb⁹ thopiciis et

probabilibus potest retractare sententiam, sine nova
 ratione, et quia clarius percipiat rationes anteriores.
 Quod arguitur probabile negatur in se ad assensum,
 sicut arguitur evidens, sed tantum alicuius, inde, quod
 prohibito voluntatis poterit homo tantum inclinari,
 in utramlibet partem, et aut assensum, nunc hu-
 ius opinionis nunc oppositae, prout voluntas im-
 peraverit.

268 3^a Sive deus sive non deus sita corporeita-
 tis, nostra sententia falsae est. Probat autem sive
 deus sive non deus sita corporeitatis, falsae est dicitur
 non dicitur, sed nostra sententia defendit dicitur, et non
 dicitur: quod est. Nego autem, et minus probatur. Non
 defendimus dicitur, et non dicitur sita corporeitatis, quod in-
 probabile absurdum est. Sed modo defendimus da-
 xit modo defendimus non dicitur, nunquam vero ulterius.
 Sicut quando herus imperat seruo, ut eat
 Domus, et postea retractans imperium illi revoca-
 ut, non dicitur imperavisse famulo, quod eat simul, et
 non eat, sic nos retractantes prohibito opinionum, non
 debemus sentire, quod affirmamus, nec, simul, et non
 esse.

269 4^a Qui probo matrice defendit manifeste errat.

g. Probat aut: qui sic defendit, & maledictoria afir-
mat, licet in diversis instantibus; sed qui maledic-
toria affirmat, licet in diversis instantibus, mani-
feste errat: g. Maxima certat. Probat iniox: ng
si in uno instanti veritatis attingit sequitur eoid-
ent, q^d in alio veritatis defecit, et extra: g. — Rec-
tando, q^d qui modo unq, modo oppositq sententia defa-
ndit aliquando errat: neque enim potest occurrere
dicere si Maria dicit: Dices: atq, utramq^o ori-
nionq^o tuat si in errore n̄ potest defendere utram
q^o = Rec: quando affirmat, credit se exa vise,
quando negabat; quando vero negat, credit se ex-
ravisse, quando affirmabat. Nunquid itaq^o cre-
dit se errare, sed erravisse. Vocab/surdine: idge-
n̄ accidit, ei, qui re melius pensata, retractato
pinionq^o, et multi fecerunt gravissimi Doctores.

27. His omnib^{us} argutis aliter reu^o possit, q^d qui prob-
lematicè defendit, n̄ t^o affirmat directas d^o b^o, qu-
a tuat, quq^o hanc reflexq^o d^o b^o, utraq^{ue} opinio
probabilisè, et defendi potest. Si d^o unus reioste-
n^o sionq^o nunc unius partis, nunc alterius cau-
sq^o agit. — Nec prodi^o facilitate nimis in scholis
inversa dicta sufficiant. Vos, prout placuerit

ut xanlibes defendite; et dicit Scholēstg Aristho-
nistg agde, et dicit hanc Scholēstg citis. Sic in-
geny exercebitis utinq' assuehy pugnare, qui
finis m'hi fuit hujus problematis insitu-
endi.

Caput 26.º

De unione.

Unio dicitur definiti solet necesse extremo-
ry. Ab aliquo sic, xas fxalw, qua plura fiunt
unij; q^a ad unionem namo requirit pluralitas ex-
tremorum, n' tery sibi ipsi uniti dicit. et ex unio-
ne namo resultat dispositio, sive unitas dispositio-
nis. Unio dividit in essentialis, et integralis. Essen-
tialis necit extrema per modum actus, et per sive
ubti, et sicut aut extrema unionis manent
penetrata, unij que illorum perficiat, et pleat, et
denominat alteri. Integralis necit extrema
pleta, et ad equata sine penetracione illorum, et quij,
unij perficiat alteri per modum actus. V^o modo ad-
venit Corpori, et quij bis fxa, sive substantiali si-
ve accidentali sicut mag. 2° modo unij sicut
y humero, Caput collo, per ubi, &^a

Daxiura

oniz in xuy naa, certiore, quoz ut disputari
debeat. Nō dari xes unitz: q̄ dari xas illa fixa,
per quoz unitz, et dicunt, sed hanc vocam
unioz: q̄. An negari n̄ potest, q̄ ex peria
m, in quolibet dūno partes co. unitas, et
accidea, inherere substaz, fides que nos de-
ceat, humanitatē Christi Domini unitz
eē Verbo Divino.

973

Ceterū utry unio entit.
as ut dista ab extremis, quoz per ip̄s p̄tū
unt, adhuc sub litē int̄ Autores, negan-
tib⁹ paucis, affirmantib⁹ q̄ plerisq̄. Et oca-
sima opinio affirmans unioz ab extremis
distingui efficacit̄ probet, habetis arguta q̄-
uz dedim, dy de suis modalib⁹ agerem. Ca-
relegite: neque enī op̄ ex p̄cedū exit, q̄ ad m-
ultoties influcho ex p̄tē. Ibidē inve-
nietis soluoz argutoz, quoz in sentētiā
oponū possent.

974

Inogabis, quotplex sit unio
in uno quoque. p̄posito. Aliquī vola exunt
duas dari unioes, quax̄ alterq̄ vocabant
materializahōz, alterq̄ vero infractōz, seu
fixalizahōz.

Alteras exercitū, quo magis recipi; alte-
 ras exercitū, quo fra infiat. Non ly, vxo
 rejicit duplex hęc unio: dicitur enī, con-
 dy x^o unitatē; cō ma^o lizaonē, et infiatō
 nē; sive exercitū mag, et exercitū fr.

275

Nos-
 tra 16° unica unio dat in uno quoq; ipso
 sito. Primo probat vulgari arguto, nō
 multiplicandz entitates. 1^a = Probatur 2°:
 Duo fra infiat mag, et q^o mag infiat a
 fra, e xx uny, et idē q^o uno fr ad mag, et
 uno mag ad fr, e eadē xx unio. = 2^a fixma
 paritateb: ex exercitū, quo causa agit, et ex
 exercitū quo effectus agit, e eadē xx actio. Ac-
 tualitas, qua intus innot, et actualitas,
 qua obry innot, e eadē xx innotio. Similit
 de voluntate siccō exente ex^a obry amary,
 aut odio habitū, et de mille alijs: q^o ex exercitū
 mag, quo recipi fr, et exercitū fr, quo
 il amary, e idē xx exercitū; sive ca-
 uno.

Obicies 1°: duz partes in unū ne-
 se uniri per unūcūq; unio nō

nec, nec, et fra. Probatur: quod unus nec
quid recipi in duobus extremis non penetrant;
sed duas partes. Minus est extrema non penetra-
ta: quod eadem unus nequid recipi in duabus partibus
Minus: quod duas partes Minus nequid in se
in per unam unionem. Ratio majoris: quod aliter talis
unus velociter, quod naturaliter impossibile.

277

Ad hoc, ut
eo, omisso antecedenti, negando eorum. Probationes
responsione non indigent, quod probent, quod nos
omitem. Disparitas igitur in unionem
uacionis, et unionem infractionis exiit ex ipsa
Ad veraxione. Si unus duarum partium
nisi, est unica, sequetur et velociter, ut Ad-
veraxius probat, sicut unus in magis, et
fra, unica su, tale ab absurdo non emergit, ut
eorum Ad veraxius negare non potest: quod sufficiens
disparitas in ceteris in unionem, infractionis,
et unionem Minuacionis ut dicat, primum et unum
2.9 vero duplici.

278

Ratio potest 2.º negando ar
probationem deesse in integro solo nego eo
deducto. Nulla aparet implicatio in
nisi Minuacionis in unum tantum ex

gabis iterum, an unio mag, et fix consistat in solape-
netratione utriusq? Rco, penetratio magis naxiore
quirit, sed in ea nō consistere unio. Rrao 1^a: q^a ne-
quit uniu, maā, quā ē Gxanatz, cy fixā exis-
tente Rromy, ut eos sepatet. Rrao 2^a: q^a siola
penetratio est unio, Deus diceret Inuicē unū
hū cy reb' omnib' Corporeis, quibus cy intin-
mo penetratur. Dices: quidg amplius un-
io paxl penetratio? Rco: ē modus quidg in-
municatiois fix ad mag, vicijus sub h' afiat,
et refultat dposity.

986

Rogabis adhuc, quodng sit sub-
h' uniois? Idē, an maā, an fixā, an utrumq? R-
co, uniois recipi tō in maā, quā in fixā, easq de-
nominare unitas. Rrao: q^a tō maā, quā fixā
proporcionatz, ut uniois recipiant: cy utraq
sū, eque capax denominatiois paxl tō ab un-
one, et utraque h'at uniois sibi intime pene-
ratō, nec aliquid obset, quominus unio inu-
mad recipiat. Aliqui addunt hoc discrimen
ent mag, et fix: quod fixā ē sub h' mag recep-
tōis, maā vero enī substantiois respectu

uniōnis. Itaut unio educat epōā māz n̄ vxo
ē pōā fāz. Placet hic opinandi modus: qui p
x̄sexl̄ vexus ē in unione Corpōis, et āz xalis,
quz p̄xocul̄ dubio n̄ educit epōā āz, sed epōā Cor
pōis, sive māz.

987 Rogabis deinde, an unio hu
mana maalis sit, an spiritalis? Rāo dubi
tandi: q̄ videt̄ debere eē maalz, cū sit mo
dus māz; videt̄ etiq̄ debere eē spiritalz, cū
q̄ sit modus āz, quz spiritalis ē. Rēo, unio
on̄z inl̄ Corpus, et āz eē maalz. Rāo: q̄ ta
lis unio producit ab agente nali creato: q̄ p
roducit p̄ educōnz: q̄ epōā māz exuit. At
qui epōā māz n̄ potest educi aliquid sp̄i
rituale: q̄ talis unio spiritalis n̄ ē.

988 Dices: m
odus rei spiritalis nequit eē maalis; sed unio hu
mana ē modus rei spiritalis, scilicet āz xalis: q̄ neg
uit eē maalis. Rāo maioris: quia fr̄a maalis ne
quit aspicere r̄z spiritalz: alit̄ daret̄ imunicōi
nl̄ Corpus, et spiritalz. Rēo v̄ absolue negando
maorz cū sua probatōne. Inl̄ Corpus, et spiritalz
al̄ imunicōi infrōnis, ut patet in cā spiritalia

li infrante mag. Quidq̄ mixtū, q̄^o modus ma-
 alis aficial x̄ in maals, fixi in maalis aficial, et
 infrat x̄ maals? — 2° distinguo maors: modus,
 quitantū s̄ū x̄i s̄ p̄ixitūalis, nequit eē maalis,
 recedo; modus x̄i s̄ p̄ixitūalis, qui enī s̄ū modus
 x̄i maalis, nequit eē maalis, neg. Si unū hu-
 mana eēt modus solius aī, utique eēt in ma-
 teriaalis; cū vero s̄ū etiq̄ modus mā, eūq̄
 p̄oa educit, maalis debet eē.

Caput 273

Utrūq̄ d̄positū distinguat̄ a suis
 partibus?

289 Partes d̄positi sumi possunt, 1^a collectivē, 2^a
 divisivē. Divisivē sumunt, quando p̄xatū dicit̄
 de singulis; collectivē, quando p̄xatū dicit̄ de om-
 nib⁹ s̄im⁹ sumptio, et singulis d̄verū n̄ potest.
 Explicat̄ in his duab⁹ p̄p̄bus: omnes partes d̄-
 positū s̄ū inadēquate: omnes partes d̄positū s̄ū
 x̄i. In p̄xima t̄y omnes partes sumit̄ divisivē,
 q̄ a eīd̄, ad dicere: et maā ē inadēquata, et fraē
 inadēquata, &^a. In 2^a collectivē sumit̄: neq̄ e-
 nī potest dici, maā ē tres, fra ē tres, &^a; redag-

negaty ex maa, fxa, et unione, e tres.

99.

Non disputat
an positiv distinguit a suis partib' divisive sumptis
sive in ingulis sive co ss co xy en e d ist ingui in ade quate
amaa, in ade quate a fxa, et in ade quate a unione.
g ab omnib' in ade quate d ist ingui s i u ingul s u m p t i s u m a n t,
et in s e n s i d i v i s i v o. Solummodo disputat, an
positiv distinguit ab omnib' partib' collective sumptis?
Affirmans. Schottius sequenti subtili Jay D.
octoxy, et hoc, q^d vocam' positiv, dicunt e^o aliu-
da collectione maa, fxa, et unione.

991

Cyposita/
entia in ceteris Scholis Imuni s^uno fxa & C.
positiv nullomodo distinguit a suis partib' collective
sumptis. Probat: obry hary vocy maa, fxa,
et unio e aa. positiv: g obry taluy vocy n^o d ist ingui
ut xx a d positiv, seu totu; & obry hary vocy s^u p ar tes
omnes Collective sumptis; g par tes Col lec tive
sumptis n^o d ist ingui ut at oto. Omnia fl-
uunt, si pro bern primy and. Probat: obry el
lary vocy n^o e xx simplex: g e xx positiv. Proba-
t ant: obry ellary vocy n^o e unica entitas, & plures
entitates unite; & q^d n^o e unica entitas, & plures-

illa, et partibus resultabit alia totalitas dista, de qua fiet idem argutus, et sic in infinity. Si 2^a q^a partem nullomodo pertinent ad totum: Quia non pertinent per identitatem, et distinguant omnino ab illo, non existunt per unionem, et illa non uniantur.

292

Obiicies 1°:

Aristoteles dividit substantias in magis, minus, et positivum, et ponit aliquid de seipso amara, et fixa. Ratio cuiusque membra dividenda debent in se distinguere, et ratio ponit, nec unum potest includere alterum. = affirmat idem Philosophus, sex non sunt tria, et semel sex sunt partes, quae ponunt aliquid totum distinguunt ab ipso toto ex ipso resultante. = affirmat 2° idem Aristoteles docet syllabas Ba non esse B, et A, sed Ba; atque tota collectio partium ponentium talis syllabus B, et A, et sic ea distinguunt a collectione omnium suarum partium.

293

Ad argutus vero, divisionis praedictae nec rigorosae propter rationem ab abso-
luto, scilicet, quod unum membrum includit reli-
quodlibet. Si dicas, responsiones istae nimium rigorosae sunt, vero, eundem Philosophum sepe ad divisionem quam non in linea superflua, et Corpus: et manifeste 2° non membrum includat primum, et 3° includat 1°, et 2°.

Autoritates Hixmaony, lib/ris Schotistis nocent
qui asexunt, tony o^x agxegaony n̄ distingua
partib⁹ collectivē sumptiv: oposity tamz ex h
utoritatib⁹ vincit, cy dpositio litteralis silabz.
Bz sū toty p^x agxegaony.

296

Directe g^o xeo ad 192
fixmaony, q^o ut vixtria faciant sex, requiri
v^o moralis unio; alit^o n̄ exunt semel sex, vedo
vixtria. Non alit^o ac maā, et fra sū uniant n̄
exunt dposity, d. tanty maā, et fra. = Similitz
endye ad 29 d^o fixmaony; ut litterz B, et A sūnt d
aba B requirit, q^o uniant, sive inoze, sive in
harta. Cy Aristes tanty a signaret p^oincipia abso
luta cuj^o libet totius, et n̄ agriet de p^oincipio mo
dali sive unione, facile advertibat, p^oxt^o partes
aliquid adhuc desiderari, ut daret dposity. Sed si
unioy in^o partes numeravit, nequaquid dicit
set, tony ee aliquid a suis partib⁹ disty.

297

Obisicies 2°

de dposito, et de suis partib⁹ verificant p^oaladna
dicioxia q^o dposity ē aliquid disty a suis partib⁹.
Probat^o anni del dposito verificat ē uny; de parti
b⁹ verificat s^o plures; del dposito dicit, n̄ s^o simplex;
de partib⁹ dicit, s^o simplices; dposity ē ad equaly;

partes // inadequab: partes // unitz, & positivē uni-
ty; partes // causa intrinseca & positivē, & positivē ca-
usa intrinseca & positivē. Alia prata oo, facile inve-
niētis, quib' hoc arguty amplifcet in: g de posito,
et suīs partib' verificant' prata & radictoria.

298

Hoc

enig arguty retorqueri potest; quoad aliquant-
oto p^r agregationz. Insuper ex eo n̄ soly probat, to-
ny distingui a partib' collectivē sumptis, ut Advoc-
atus insendit, sed et ig partes collectivē sump-
tas, sive collectionz partiz distingui a partib' n-
g collectivē ūna, partes // plures, h^a. Dicere
tē distinguo ant' de posito, et de suīs partib' collec-
tivē sumptis verificant' prata & radictoria, negō;
de posito, et de suīs partib' divisivē sumptis, de do.
Partes collectivē sumptis // unz, n̄ // simples, sa-
dequaty, et religūa omnia prata, quz de oto
cy veritate dicunt'.

299

Simplex positivē cy partib' co-
lectivē sumptis, inveniendō omnino verifica-
xi de ut n̄, q. De posito verificat' ēē plures part-
es, et n̄ plura positivē, ēē unicz positivē, sed n̄ u-
nicz partz, verificat' ēē unz adequaty, et plura
inadequata. Idz omnino verificat' de collectione

partū. Partes ſſ plures, idē partes, d n ſſ plura
 poſita ſſ plura inadequata, d n ſſ plura adequata.
 Nullū q̄ dixerim inconuenientū totū, et partes collec-
 tiue ſumptas.

500

Obicitur d. In generatione hōis, aliqui
 abſolutū general; d n̄ māi. 1^a neque aē xaliū q̄
 in hoc dāi aliquid abſolutū dīſtū amā, etā. At
 qui hoc abſolutū nīl aliud eē poteſt, quā totalitas
 reſultans, ex partib; q̄. Sed ad māxi. q^a in gene-
 ratione hōis general; hōis, qui aliquid abſolutū, ut
 negari n̄ poteſt. Illū excitat, et coāfluit. Illū
 vero ſubſumpta probat; q^a p̄xi^l mag, etāq̄ ſola-
 xētat unū, quū n̄ e aliquid abſolutū, ſed modale.

501

Prō 1° in ſentētia ſp̄s Corporeitatis, recedendo inte-
 gry ſilogū, et negando māxi ſubſuntq, quū adm-
 ſtam² totalitatis dīſtū a partib; in hoc dāi aliquid
 abſolutū, q^d general; ſcilicet Corporeitatis ſp̄s, quū
 abſolutae. Prō 2° in poſita ſentētia diſtinguendo
 māxi; In generatione hōis aliquid abſolutū gene-
 ral; tanquā tūū ſp̄s actionis generatiois, neg;
 tanquā tūū denominatiuus actionis generati-
 uis recedo; in generatione totū aliqua parti ſp̄s

201
general, et hinc totus dicitur generari. Quando general
ignis, n̄ est materia, sed forma, et tamen dicitur ignis fixum
dicitur formalis generationis est pars illa, quae producit;
tunc vero denominationis est totus, quod ex illa parte,
et est exis resultat. In hoc itaque tunc denominatio
us generationis est quid absolute; scilicet ipse hoc; tunc
autem formalis n̄ est quid absolute, quod sola unio generat.

502 Obijciat Q: si totus n̄ distingueret a collectione suarum p-
artium et positivum substantiale n̄ est unum p^o se, nec differt a
soto p^o aggregationis: g. Probat autem: si totus n̄ distinqu-
eret a collectione suarum partium, et positivum substantiale est
formale plura; et quod est formalis plura, n̄ est unum p^o se: g. R-
atio major: quod est positivum est formalis materia, forma, et unum.
Negotans. Ad probationem distinguo majorem: si totus n̄
distingueret a suis partibus, et positivum substantiale est fra-
ctum plura unita in se in frative, deo; plura n̄ uni-
ta in se in frative, neg. Similiter distinguenda est m-
ior. Si forma unius p^o se ab uno p^o aggregationis n̄ stat
natio in eo, quod unum p^o aggregationis sit formalis plu-
ra, et unum p^o se n̄ sit formalis plura. Nunc unum p^o se po-
test esse, s. simplex, l. et positivum. Si u. simplex, n̄ est
formalis plura; sed est formalis plura, s. s. et positivum. Un-
de de forma

unius p[er] se, ab uno p[er] aggrega[n]s / stat in eo, q[uo]d uny-
 p[er] se, t[er]m[in]e plura, le[ter] plura, quz uniu[n]t p[er] modum
 actus, et p[er] eo[m] proximaria in / stituone naz; uny uero p[er]
 aggrega[n]s semp[er] e[st] plura, quz eo[m] proximaria in / stituone
 naz n[on] uniu[n]t p[er] modum actus, et p[er] eo[m].

303 *Obiicit denique:*
 omnis causa x[risti] distinguit ab effectu, & partes collec-
 tive sumptis s[ed] causa totius; q[uo]d partes collective sumptis
 distingunt ab effectu.
 It[em] s[ed] causa totius: ratio maioris: q[uo]d a[n]i[m]i sibi ip[s]i dat
 e[st]. Ratio minoris: q[uo]d ex collectione omnium partium re-
 sultat, et oritur a p[ro]posito. N[on] ego minoris, et eius p[ro]batione
 q[uo]d a p[ro]posito resultat ex singulis partibus, & ex omnibus co-
 llectio[n]e sumptis n[on] dicitur resultare: imo totus e[st] fructus
 p[ro]p[ri]e dicitur collectio omnium partium. Nec doctrina fun-
 us patet in iudicandis statim questione sequenti.

Caput 28°

Uny de[us] causa in se ca ad equata
 p[ro]positi?

304 Si ex[em]p[li]s reidexes mag[is], fix[us], et unio[n]is, unaque-
 que causa p[ro]positi, sive principis, ut o[mn]i[um] statui-
 m[us]. Ex[em]p[li]s unaque que e[st] causa inadeguata. Ratio
 e[st] q[uo]d unaque que indiget a p[ro]posito reliquaxi, ut p[ro]positi

mg causa intrinseca, quae ex sua quidditate est, ut potest, ex quo stat et posuit.

308

In tabulis: ex pluri-
bus causis efficientibus inadequatis, et partialibus, resultat
causa efficiens adequata, et totalis: quae ex pluri-
bus causis intrinsecis partialibus resultat causa intrin-
seca totalis, et adequata. — et firmat: inadequato
via, et ordinatio ad adequationem, quae implicat aliquid
inadequatum, quod non potest fieri adequatum per se
alterius inadequatum: quae causa intrinseca inad-
equata potest impleri, et fieri adequata per se
alterius causam inadequatam.

309

Ad instigatioem negando
cog. Desparitas oculi ex doctrina rursus attentis.
Hoc nomen causa extrinseca non sonat inadequationem
; unde si causa intrinseca sit inadequata, quan-
do adequata per se alterius, potest retinere no-
men causae. Causa autem intrinseca, ut diximus, sonat
ad inadequationem: Unde quando adequata per se alterius
alterius, amittit, nomen causae. Hoc videtur in-
parte, quae si adequata, nomen partium amittit. — Ad-
firmationem deesse essentialiter, neg. 2^a Cog. Omne in-
adequatum potest adequari, et fieri adequatum: hinc inferri,
quod causa intrinseca inadequata potest fieri aliquid ade-

quaty, sed n̄ q^d potest fieri causa adequata. Sicut pars
potest adequari, sed n̄ potest fieri pars adequata.

S^{to}D^o b^o p^o

et 2°: d^oposity ē effectus adequate intrinsecē causatus;
q̄ dat aliqua causa intrinseca adequata illius. Prāo
Cōj: q^a effectus sic, lⁱ sic causato correspondet causa
ic, lⁱ sic causans. — At xgūtū huius proluxa quidz ē di-
ficultas, sed rextorcionib^o patet, eoz n̄ cō solidz. Retor-
queo: toty ē adequate d^oposity: q̄ dat aliquid adequate
d^oponens, q^d est xis implicat: nō d^oponere ē aliquid po-
nere simul cy alio, q^d idz ē, accē partz. Similit^o
ty ē adequate d^ostituty: q̄ dat aliquid adequate d^ostituens;
q^d similit^o implicat: q^a d^ostituere ē simul cy alio stat-
uere xz aliquid, q^d est xg dicit rāonzy partis.

S^W

Rēo ad argu-

ty distinguendo an̄: d^oposity ē adequate intrinsecē cau-
satus adequate effectus, d^ocedo, adequate causis ne-
go. Coplicat: d^oposity itac intrinsecē causatus, ut toty i-
llud causatus sit, et hocē causari adequate adequate
effectus. Ad hoc n̄ requirit, q^d det aliqua causa adeq-
uata, et plures inadequate. Idēone adequate cau-
satus a deguone causz: q^a nil dat disty adposito, q^d
illud adequate causat: nō si aliquid daret, maxime

est collectio partium; hec autem adposito, nec in adqua-
te distinguit. Ad rationem probativam nego absolute p-
p. Neg effectui passive causas non correspondet ca-
usa passive causans, sed active. Causa, et effectui co-
respondent denominationes correlativae, non vero ge-
d. Causa intrinseca refertur ad adpositum, sicut pars
ad totum. Unde licet adposito conveniat adequata tanquam
effectui; causa tamen non convenit adequata in causa.

312 Obijciat 3. illa causa adequata, quae causat effectum,
et pars ipsa nulla alia causa causat; sed omnis p-
ars adpositi causat intrinsece adpositum, et pars omnis p-
ars nulla alia causa illud causat. Omnis pars ad-
positi est causa intrinseca adequata adposito. Dolo-
re sophismata luda in ambigua suppositione tri-om-
nis. Nec vox pars suppositionis collectivae, distrib-
utivae, ut ex summulis notis. Significatio in voce s-
logi-
positi ly omnis, et ly omnis distributive supponit,
nempe pro singulis partibus vera est prima pars
mixta, 2^a que falsa: facit enim hunc sensum: Ne p-
ars causat, et illa causat, et illa, et 2^a, et nihil disty,
ab hac parte causat, nihil disty ab illa parte causat,
2^a. Sicut ly omnis, et ly omnis supponant collectivae

mōre d'vexo fallaxit quoad d' paxis, et quoad d' ve-
 ra: reddet in hunc sensu, collectio omnig partiu ca-
usas, et paxis hanc collectioem nūc causat.

513

Objectiones 2°:

māa, fxa, et unio s̄ causā pōsiti intrinseca; sed n̄
 inadeguata: q̄ adeguata. Nō ex certac, q̄ p̄x̄lea
 i nulla alia causa p̄pōsiti dat. Probat māa: māa,
 fxa, et unio s̄ collectio caus̄ māalis, et f̄xalis; sed
 collectio caus̄ māalis, et f̄xalis causat: q̄. Probat
 mōx: collectio caus̄ māalis, et f̄xalis causat mā
 aliv, et f̄xaliv: q̄ causat. — Prosequit̄ arguty: māa,
 fxa, et unio s̄ paxi p̄pōsiti; sed n̄ inadeguata: q̄ ad-
 equata. Nō ex ead̄e rōne p̄x̄obal, ac mōx d' d'vexa
 xij. Probat māa: māa, fxa, et unio ē collectio pax-
 tis māalis, et f̄xalis; sed collectio paxtis māalis, et f̄x-
 aliv ē pax, sive d' pōnit: q̄. Probat mōx: collectio p-
 axtis māalis, et f̄xalis p̄pōnit māaliv, et p̄pōnit f̄x-
 aliv: q̄ p̄pōnit, sive ē pax.

514

Dixit ex eo deca māa d' de
 māa, fxa, et unione d' d'vexa sumptis, et negata
 de māa, fxa, et unione collectioe sumptis. Ad p̄x̄oba-
 onē nego mōx, et an̄ p̄x̄oboniv. Collectio caus̄
 māalis, et f̄xalis, neque causat māaliv, neque ca-

par/faliv, sicut collectio partiu maali, et falis neg^o
dponit maali, neque dponit faliv, sed e ipax
eo dposita. Sunt quidam denominaciones, quz par
h^o dposita in positivo, partij in negativo. In his
manente positivo amittit denominatio p^a defectu
negativo. Talis e denominatio partiu, quz dposita
in eo, q^o sit aliquid dpositi, et pax terea n^o sit totu
dpositu. Quandoq^o consistit aliquid dpositi, n^o est pars, si
sit totu dpositu p^o defectu illius negativo. Sed accidit
caus^o intrinseca, quz essentialit e pars.

543

Quasq^o obsequen-
tula omittim^o, q^a sophismata s^o, et facile ex dictis
notant. Et hec s^o, quz p^o proximis xery exponere p^o
n^o p^o enucleanda fuere. Nunc ad ex trinseca xery
p^oincipia, sicut causas sermonu doctim^o, utile quid
d^o op^o, quod bonis auspiciis aggrediam^o.

Index Questionum, quæ in hoc Primo Libro dicuntur.

Quid sit Corpus	P ^o 1.
Cartesij sententia de conceptu Corporis	13
An Corpora sint simplicia, an composita	37
Judicij Atomistarum, et corpuscularum circa conceptum Corporis	55
Systema mundi ex corpusculis heterogeneis	70
Dogma Spagiricæ	73
Aristoteli sententia	78.
Fundamenta novæ Phisicæ	95
Fundamenta Aristoteliæ	106
Sententia nostra	139
Impugnandi Systemata Antipechi pateticorum	141
Principia Corporis intacto ee	157
Utrum materia sit principium intrinsecum	160
Utrum forma sit principium intrinsecum	166
Utrum unio sit principium Corporis	176
De Principiis Corporis incipientis	189
De proprietatibus materiae	196
Utrum materia habeat actus metaphysicos	211
An materia habeat actus entitatibus	216

Anmaa ex/ta p/exe/stea p/rix ————— 219

Quid/it lubty ————— 230

Anpoa receptiva fraxy identifi/et ey maa, an/fo
aliquid disty ab ip/a. ————— 232

Anpoa receptiva

104 Omnes res, quae unquam fiunt, habent causas suas: imple-
 cat enim ens productum a nemine productum. Sed sic
 ut per unumquemque ex parte, omne, quod fit provenit, la-
 nae, labaxio. Soligny videtur, opus est naturae, si menterque,
 opus est artis: si vocis auditu, opus est naturae, si. At utique, o-
 pus est artis. Itaque naturae, et artis, sicut veluti quidam unum
 ex alteri causae, unde omnia proveniunt: imo potius
 ut omnis causa extrinseca, bene naturae, laet. Ideo
 ita denaturae; et arte discedendy est.

2 Operatio naturae in aliq-
 uibus dicitur esse operatio naturae; in multis etiam di-
 ffecta. Natura operatur certa methodo, et ratione, legibus
 quae praescriptis, quas nunquam transgreditur. Simi-
 liter autem certis methodis, operatur quae rationis serena. Na-
 tura operatur ex praesupposita materia. Similiter autem magis
 agendorum praesupponit. Natura ponit finem, ex quibus,
 et praesupposita materia surgat ens dispositum. Atque simi-
 liter. In praedictis defertur natura, ab arte, defertur, dicitur
 utque insequentibus. Natura facit disposita substantialia; autem
 accidentalia. Unde natura facit auxilium; autem torquetur auxilium.
 Natura operatur, ex materia 1^a; autem ex materia 2^a; Unde natura ex-
 merta materia facit lignum; autem ex ligno facit Chatedag.
 Natura facit finem actus, et ovidas; autem finem in actu

olai, / textiles et nullius productivas.

3.

Dices: opex artis fit
motus in orologio: q̄ artefacta factuosa: R̄co, motus
horologij provenire a naa, scilicet a naturali gravitate p-
onderis librati in axe, laxitate elastica laminae ca-
libes. Artifex applicat activa passiva, ut naa opexet.
Unde citus ordo, figura q̄ partium horologij sumery
requisita, sub quo naa expedita ad opexandū illij
motus.

4.

Replicabis: Musica dicit expellere aliquos
morbos q̄ fra artificialis vocis armonice virtutis h-
et actus. Similit̄ x̄co, q̄ si vixit ē intentus athen-
is, expulso egritudine provenit a naa, vocis ar-
monice; ars vero solus dirigit ad iungendū, et mi-
cendū illij collectionis discriminatq̄ vocis, qualem
unde het virtutis expulsiōis morbi. Sicut autē M-
edicus misceens, efficiens pharmacy, n̄ dat illi
virtutis medendi, et tantū disponit illa entia, quae
expellent talis virtutis; similit̄. Musicus n̄ dat h-
armonij virtutis expulsiōis morbi, et tantū dis-
ponit armonij, quae a naa het illij virtutis. Simi-
lit̄ discurrens in alij argutis, quae frant super quib-
usq̄ R̄thomaticis mirabilibus artis: in quibus, si bene-

perpendatis, in universis, omnis mobilitatis, et activita-
tis ibi reperitur, proveniunt autem illius rei, solique dispo-
sitionis ab arte.

5. Rogabis quid sit ars, quid natura. De arte
satis egimus in Logica. Nam verum ut usurpat non una, eadem
quae est: proinde quae praeiudicatas naturae actiones dec-
larem, quae ad naturam definiendum accedam. Natura spe-
nificat rerum omnium creaturarum collectionem. 1° causa
est, scilicet Dei Auctoris rerum. Prima solet dici natura na-
turata, 2^a natura naturans. 3° universitatis rerum in-
cludentis creaturas, et Creatoris. 4° effectus eius ubi-
beti rei. 5° peculiarem rei proprietatem. 6° ignatum ape-
titi, et exigent rerum. 7° in sensu theologo accipit na-
tura pro collectione rerum in hunc mundi positum condu-
centibus ad vitam eternam.

6. Nil usurpat naturam in praesen-
ti, scilicet pro interno principio operationis rei. In
haec acceptio pertinet natura abstracta de causa
is. Sicigitur accepta definit abstraxit, principium et
causa motus, et quietis eius, in quo est, 1° est p^rimo
et non 2° accidens. Quae ad rationem inferuntur Pertip-
atelicam, quae dispositum non dicitur natura, sed dicitur ex natura
natura enim debet esse pars, ut indicare videntur. Illave-

baerur, in quoe. 2°, q^d maac naa rpositi: q^d e^o prin-
cipiy motus, et quietis rpositi, in quoe: p^rincipiy scilicet
passivoy, licet n^o activoy.

7
3°: q^d fia e^o naa rpositi p^ropt^r
simily xavng, e^o nempe p^rincipiy activoy motus, et q^d
uictis totius. in quoe. 1°: q^d unio n^o e^o naa rpositi: q^d e^o
nil recipiat, nilque producat, neque e^o p^rincipiy p^r-
asivoy, nec activoy motus, et quietis rpositi. 5° q^d acci-
dentia n^o s^o naa rpositi, q^d videt^r innuere d^rificatio
p^r illa verba, V^o, et p^r se, et n° 2° 3° accidens. Quamvis
autz accide^o n^o dicant^r naa rpositi, dicunt^r tamz na-
lia, sicut igitur, e^o procedunt a naa rpositi, et dicunt^r
n^o nalia, quando s^o, ita, leat^r naa rpositi. 6°: q^d
rposita artificialia, ut talia n^o r^rant naa: q^d cynu-
llo gaudeant motu, n^o hent in se p^rincipiy motus,
et quietis.

8.
P^r motu intelligit^r actio. 1° p^roductiva t^ri,
ita ut p^r illz fiat transitus, V^o. Quando producit^r
calor in n^o calido. P^r quietz intelligit^r actio r^rovati-
va, 2° p^roductiva t^ri q^d p^roducti, V^o. Quando
r^rovat^r calor in calido. Hinc patet, d^raxi qual^r uox
motuy species, scilicet motus nalis, ocolentis, su-
per nalis, et indifexens. Motus nalis e^o ille, qui p^ro-

cedit a nāā xēimōz, libella exigit. Sic motus, quo
 aqua recuperat frigiditatz nālis. Motus violenti-
 us ē ille, qui procedit a causa extrinseca & tranāgi-
 ci mōz. Sic motus lapidei sursum violentus ē. Motus
 supernalis ē ille, qui excedit omnes tōz mōz, quō
 cuiuslibet alterius causz exeat. Sic acquiescētio gra-
 viz sanctificantis, seu virtutis infusae ē motus sup-
 nalis. Motus indifferens, qui ab aliquibus dicitur neut-
 us, idē, neque nālis, neque violentus, ē ille, qui neq-
 uat ab exteriori xēi mōz, neque ē dīxat illz. Talis
 munitur iudicat in p̄ssō lucis in aere.

Caput 23

Utrum Deus possit inferre violentig. Caus-
 aturis.

- 9 Quod ignis sit frigidus, aut nix fiat calida, mot-
 us violentus ē ignis, et nix. Non dicitur hic, ut
 xy. Deus possit inferre frigiditatz igni, aut caloz
 nixi. Cuius nulla in his apaxat dīxat dīctō, nē
 eax hoc Deo denegem. Solyḡ quōz xēl, ut xy illim-
 tur, qui violentiss, quando a Creatura proce-
 dunt, sicut etig violentē, quando procedunt, im-
 mediate a Deo. Si aliqua Creatura ignis frige-
 sceret, aut nix frigida faceret, procedit dubio diceret

inferre violentig igni, et uidi. A uero / hoc eade De-
us operat, disputat, num Deus violentig inferat?
Unde questio fecit de uoce, eoque breui calamo p^r
currem?

10 Sū 16. Deus potest inferre violentig Cre-
aturis. Probat: Deus potest introducere igni frigi-
ditatē, aquę calorē, lapidi motū sursum; sed hoc in-
ferre violentig talib' Creaturis. Probat motū in-
ductō frigiditatis in igne, et calorē in aqua, ē
productio qualitatis itra exigē Creaturę patientis;
sed inductio qualitatis, itra exigē Creatu-
re patientis ē motus violentus; q̄ inductio frigiditatis
in igne ē motus violentus. Sed Deus daxe Cre-
aturis motū violentū, ē illis inferre violentig; q̄
Deus producere frigiditātē in igne ē inferre vio-
lentig igni. At id subsumpta patet extris: nil
enī uocam' violentig, quę motū violentū; q̄ De-
us daxe Creaturis motū violentū, ē illis inferre
violentig.

W Rebis, q̄ d' motus violentus / t, n̄ suffi-
cit, q̄ s' itra exigē Creaturę patientis talis
motū, et in sup^r requirit, q̄ n̄ pro ueniat im-
mediate a Deo, et a Creatura. Præter q̄ a co-
ypo, q̄ pro ueniat a Deo, definit eē itra exige-

q Creaturaz: omnis enī Creatura perfectissimē
 obedit Divinē Voluntati: unde nō ē ita ex se
 qz quid quid Deus agit, quāvis aliā ita
 y e se nāz. = Nō ita discretio nāz irrationalis.
 Iuxta eadē ita ita ita nāz respicit, quando p-
 roveniunt a Creatura, et amplecti Amicē, q-
 scando proveniunt a Deo. Itaqz nō inde sequi-
 ret, nullū omnino motū eē violentū Creatu-
 ris. Quia omnis motus, quā eamque elicit,
 provenit a Deo: nulla enī Creatura potest m-
 overe se, aut aliq, quā Deus simul deum et
 moveat.

12 Obijciēt: corpso, q^d motus proveniat
 a Deo nalis ē respectu Creaturaz motū: q^d De-
 us nequit inferre violentū Creaturis. Anō
 fundat insigni auctoritate Divi Augustini: Deus
 creator, et iditor omnū y nāz nūl facit ita
 ag: idē enī exit cuiqz rei nalis, q^d ille fecerit. Pe-
 o, negando anō, explicando que Auctoritas Divi Au-
 gustini, qui nāz ibi nācipit insensu quēstionis,
 sed pro universitate rexy omnū a Deo guberna-
 ta extitit legib⁹ firmis que regulis. Cū hec quasi
 Respublica nullū aliū heat Legislatōz, quā Deus,

quid quid ipse fecerit nequit esse ita lege methody
que univ^{er}s^{is}, ac proinde in hoc sensu nale exit. Hec
expositio admitti debet, cy alibi id^{em} Sanctus Doctor
dicat: et n^{on} indignue ita naq^{ue} dicim^{us}, aliquid Deu^m
accere, quando facit, ita id^{em}, q^{uod} novim^{us} in naa.

13

Obi-
citur 2° in naa dat^{ur} exigea ad obediendy diviny Vo-
luntati: q^{uod} quid Deus fecerit exit iuxta exi-
g^{ent}ia: q^{uod} n^{on} exit violenty. Probat^{ur} aut^{em}: in naa dat^{ur}
exigea ad Bony Univ^{er}s^{is}; et q^{uod} ex natura obed-
iat Diviny Voluntati pertinet ad Bony univ-
er^{si}: q^{uod} Maor adeo certae, ut quib^{us} entitas post-
ponat suy partate bony Bono Univ^{er}s^{is}: sic-
que expellim^{ur}, aquy p^{er} tuby ascendere sursum,
necdet sacy in naa; quonib^{us} fit ita exigeg^{er} Cox-
poris q^{uod} xavis ascensibile.

14

Retorqueri potest ar-
guty: q^{uod} q^{uod} causa fortior, et robustior vincat,
passy debilius, pertinet ad bony univ^{er}s^{is}: q^{uod} n^{on}
exit ita exigeg^{er} passy: q^{uod} nunquy dabit motus
violentus. Dixit^{ur} neg. aut^{em}, et maorz prob-
ationis. Exemply aquy ascendenti p^{er} fistuly,
nil probat, cy omnes q^{uod} Neotecia negent, id-

fixi propt mety vacui, et propt gravitatz, et elevatatz aeris impellentis. Sed quoniam emittat, ascendit illy eo propt mety vacui, nunquq decedem fixi sine violentia Corporis ascendentis. Itaque gravitatz dicem' autz, ibidam violenty impulsy impresy ab aliqua causa oculta, iacausi non exsistib.

15

Obiecto 3. n' semel dicit in scriptura, nol posse resistere voluntati Dei. At obiecto: Creatura semp' resistit motui violento, et nunquq resistit Deo, q' motus impetus a Deo nunquq e' violentus. q' Deus, quidq' vis faciat, nunquq infert violentiq' Creaturam. Silogus sibi ne p'pendas, Allegitimus invenies. Et hoc unico coa deducit. q' Deus n' e' motus violentus. = Directe Deo recedendo eas scripturas loquutiones. Subsumpti silogi maioris. distinguo: Creatura semp' resistit, lefficacil, leinefficacil motui violento, recedo; semp' resistit efficacil, neg. Disting. similis minoris: sed nunquq resistit efficacil Deo, recedo; inefficacil, nego minoris.

16

Resistea efficac illac, ad impetus quq n' prebalet. Adversarij, inefficac autz illa, itaque prebalet. Aliquo

641
existens moeris resistit semp^r Creatura moniviole-
nto. Resistit efficaciter, siue prevalendo, quando est
obustior Agente; ineffaciter resistit, siue cedendo,
quando Agens robustius. Vixaque resistit expe-
rit passim in Creatura vix Creatura; et in Crea-
tura vix. Deus nunquam dat resistit efficaciter: q^o
ey Deus sit agens robustius qualibet Creatura,
Creatura semper cedit, nunquam vincit. Nisi, et non
alius sanctus Pagini sensus: q^o scilicet voluntas D-
eificet, quae ulla resistit possit obviare.

Caput 3°

Essentia, et divisiones

Causae.

77 Latius Vulgus, strictius Philosophus usurpat nomen causae:
Vulgus sumit prore quavis, ad quae sequitur quomo-
documque aliud. Sed in rigore scholastico angustior
habet significacionem. Igitur causa stricte definitur, dicitur per
se alteri esse similitudo. Explicat: causa in proximo dat
esse suum effectum, aliter nil causabit, neque causa
profecto exit. Debet in super^r dare esse per se, in quod
fertur causa ad ditionem: nam causa influat per se in effectum;
id est vero quatenus disponit causam, ergo reddis expe-

ditq ad operandū. Et, q^d caā dat effectū, debet ee
 limitatū: Patet ex Ceteris q^d producit Felix, nō
 caā dū, cyllin p^restet limitatū ee, & infinity,
 et illimitatū. Deniq^e caā debet distingui x ab ef-
 ectu, q^d denotat p^r hoc q^d alterū q^d nullaxi potest p^r-
 oducere seip^s.

18

Primo dividit caā in 2^a, et 3^a. Caā 1^a
 ē, quā dat alterū ee, ip^sa vero nō recipit ee ab alio. N^o
 yus generis ē Deus. Caā 2^a ē, quā dat alterū ee, ip^sa
 favore accipit ee ab alio. N^o yus generis omnes
 caā efficientes p^rst^r unū Deū. = Dividit 2° in ad-
 quatū, et inadquatū. Adequata ē quā se sola, sine
 v^o portio alterius 2^a caā potest dare alterū ee. Inadequ-
 ata, quā nō potest dare ee sine v^o portio alterius. In
 toto rigore solus Deus caā adequata efficiens
 q^d solus Deus potest sine p^r v^o amine alterius po-
 nere effectū: Creaturę crī nequeunt, nisi Deo si-
 mul auxiliante.

19

Secūdo licet hoc verū sit tamē in caā
 creatis aliqui dicunt adequatē inadquatē aliis. Caā
 creata adequata vocat illa, quā sine v^o portio alle-
 rius caā creatę ponere potest effectū, quāmbi in-
 digeat v^o aux^o caā v^o. Caā creata inadquatę,

quæ n̄ soly indiget ad ponendy effecty deusu casu,
d' etig' alterius de causis exatg.

20. Dividit 3° caa in exte-
riores, et in intē. Intrinseca causat itituendo,
seu exhibendo suigentitatz d' posito, seu effectui. Scē
maā causat Corpore nāle. Causa extrinseca ma-
net exteā d' seq' effectus causati. Hoc modo ignis
caā alterius ignis, et Deus Excaturaxy.

21. Dividit
1° in actū 1°, et in actū 2°. Divisio hec nā de-
seq', sed ad staty casu pertinet. Caa in actū 1° ē, quæ
hic, et nunc ex excet' in eo casu. Causa in actū
1°, quæ hic, et nunc n̄ ex excet'; potest vero ex excet'
xi. = Status actus 1° subdit in proximo, et ex-
moty. Caa ē in actū 1° proximo, quando hē
omnia requisita, et debitas circūstantiā, nu-
llū que impedimenty ad operandū, ita ut n̄
aliquid desit, quæ ipsa operat'. Est in actū 1° ex-
moty, quando desit aliquod, vel aliqua ex p'p-
requisitis, vel desit aliquod impedimenty ad ope-
rationē.

22. Dividit 3° in libery, et in axig, seu naly. C-
aa libeāō illa, quæ posita in actū 1° proximo,

potest operari, in operari prohibito. Causa nam
 a^o, quae posita omnibus prerequisite, est actu-
 aliter proximo, non potest non operari. Exem-
 ply 1° hoo, qui sub omnibus requisitis ad aman-
 dy potest amare, in amare. Exemply 2° ig-
 nis, qui posita applicatione ad passus, reliquis
 q^{ue} circumstantiis, non potest non abaxere.

23

Dividit^{ur} 6°
 in mediatq, et immediatq. Causa mediata est, quae in-
 fluit in aliquo entitate, aqua provenit effectus ita-
 ut in^{ter} causam mediatq, et effectum mediet aliqua entitas
 absoluta. Vbi notare debet, q^{uod} actio productiva, quae
 in^{ter} causam, et effectum mediat, non tollit immediationem
 causae immediatae, quae influit in effectum nullo alio
 mediante. Exemply 1° Avus respectu Nepotis. Ex-
 mply 2°, Pat^{er} respectu filij

24

Dividit^{ur} 7° causam in materialem,
 formalem, finalem, et efficientem. Hec divisio quadrinmem-
 bris celebris est in Scholis, et ab Aristote desumpta.
 Duo 1^a membra s^{unt} de genere causae intrinsecae; Duo
 novissima ad genus causae extrinsecae pertinent. Causa
 materialis definitur ab Aristote, ex qua, cum in se, aliquid
 fit. Ad hanc mentem definitur solet a Neotexticis clari-

as sic, dandū ē abtēxi p^x modū subti. Aliēnotare oportet, q^d cā mālis latius patet, quā mā^a n^g eti-
q mā^a 2^a, et quid quid tribuit aliquod totū p^x mo-
dū subti, dicit mālis cā totius.

25

Cā finalis ab h-
xistē dicit xāo esse, seu quid dicitur positū. Unde
eōz exāo potestis inhūc / en / y, dāns eē altēxi
tāngū pax specificativa effectus. Juxta hanc
deōz omniū fxa tum substantialis tum accidentalī
ē cā finalis positū, q^d ex ipsa resultat. Pretere-
a, nil aliud disty afxa potest eē cā finalis. Prāo
V: q^d omniū fxa specificat positū, q^d tribuit. Ge-
ausat illud, tāngū pax specificativa. Prāo 2^a: q^d
nil invenies disty afxa, q^d specificet positū: 3^a.
Nota, q^d n̄ omniū effectus procedit acā finalis, sicut nec a-
mālis. Hoc enī propriū ē entitatis positū, cū simplex
necheat subti, nec fxa; ex quib⁹ tribuat.

26

Cā finalis d-
efinit ab h-xistē, idcirco gratia aliquid fit. Sic Bea-
tudo cā ē nō fxa bonz operāonū, a sequentiā dīo-
nāry cā ē, ut hoes laborent, et quilibet finis inten-
tur cā mediōry. Cā finalis n̄ causat agendo ef-
fectū, & movendo cā efficientē. Prāo.

me accedit ad hanc eadē exemplariis, quae definiuntur
 id ad cuius imitationem aliquid fit. Hoc modo flor
 vivunt eadē floris picti, et acta Sanctorum eadē
 nostris virtutis. = Hoc advocari potest eadē occasi-
 onalis, sive cuius occasione aliquid fit.

27

Causa efficiens,
 quae anthronomastice nomen eius solum, definitur, sic,
 dicitur aliter per se ipsum influxum actuum. Definitur
 aliquis causa in eo, quod reliquum non caant ponendo ac-
 tionem, quae sit finalis effectio rei, nam materialis, est fi-
 alis solum caant per exhibitionem suorum entitatum,
 finalis vero movendo causam efficientem; sola autem
 causa efficiens in toto rigore agit. In hoc genere causam
 unam dicitur, et ex creaturis nonnullis, quae virtute
 habent productivam alterius.

28

Dividit octavo causa in-
 vivo, et equivoce. Vivo dicitur, quae effectum produ-
 cit sibi similem. Sic ignis producit alium ignem, et vivens
 alium viventem sui speciei. Equivoce est, quae effectum
 producit sibi dissimilem. Sic ignis producit calorem, in-
 tus motum, Sol lumen, &c. = Circiter divisiones
 nonnullarum dubia, quae brevitati examinare oportet.

29 Dubitabitur, an causa mediata sit proxima, et ratio
pro causa? Pro negativo: quod non influit in effectum med-
iatum, quod non verum causa illius. Ratio antecedens: quia si solus
influit in causam effectus mediatum, non influit in effectum
mediatum. Dices: causa causae est causa causati, ut per se
omnia: ideoque Abrahamus dicitur Pater omnium cre-
aturarum, Adamus Pater omnium viventium. Pro, axio-
ma, et reliquas locutiones intelligi debere in-
ferulato: quod patet quod aliter effectus possit unum causam
non existente: ut sepe non existat causa mediata, qu-
ando effectus mediatum producit.

30 Opones et ex: quod
cum dicitur homicidium, est verum causa mortalis homini-
dum; sed non est causa immediata: quod. Ratio minor: quod est
causa immediata homicidium est ille, qui hos occidit;
qui vero confulit, causa est solus mediata. Arguitur
tuo dicitur indivisa natura causae Physicae, et causae mo-
ralis. Causa Physica, est quae datur effectui. Causa mor-
alis est cui imputatur, et tribuitur effectus. Potest esse ca-
usa Physica, quae sit moralis, ut si quis nolens occi-
dat hos, causa Physica mortis est, non vero moralis.
Et vero potest esse causa moralis, quae sit causa Physica,
ut accidit in casu arguitur. Unde directe potest

distingui mōx. Sed n̄ ē caā immediata inli-
nea P̄hīpica; Deedo; in linea morali, nego. Im-
mediata caā ē in linea morali, cui imputat̄
effectus.

31 Dubitabit̄ 2° an caā intrinseca sit vera
caā? Affirmativee xeo. Probat̄: caā intrinseca dat̄
eē alteri; ḡ. Probat̄ an̄: caā intrinseca dat̄ eē
dposito; d̄ dposity ē alteri ab ip̄a disty; ḡ dat̄ eē alte-
ri. Ne aox, si mōx proband̄ ḡ. Probat̄ mōx: caā in-
trinseca ē eip̄a dposito, sed ip̄a ē aliquod eē dpositi ḡ.
Probat̄ q̄ mōx, quō reliquim̄ proband̄: dposity ē
aliquid adequat̄; caā vero intrinseca aliquid inade-
quat̄; ḡ dposity ē aliud a caā intrinseca disty.

32 Obiciēt̄:
dposity identificat̄ cy sua caā intrinseca, ḡ n̄ aliud
ab illa; ḡ illa n̄ ē vera caā. Probat̄ an̄: dposity identi-
cat̄ cy eo, q̄ ē decus esse; sed caā intrinseca ē decus
esse, cy sū pars dstituta; ḡ identificat̄ cy sua caā intrin-
seca. — Distinguo an̄: dposity identificat̄ adequat̄ cy
sua caā intrinseca, nego; inadquat̄, Deedo. Probat̄
nil dvincit̄ p̄xyl̄ identitat̄ inadquat̄, quō Deedim̄.
Nec vero identitas inadquata tant̄ abest, ut opponat̄
x aox̄ cā, q̄ n̄axia omnino ē ad dcept̄ cā intrinse-

ce. Sine hac identitate n̄ dat pars 2^opositi, q̄ autem
ē pars 2^opositi, nec oia intrinseca illius esse potest.

33

Obj.
cic 2°: maā nil caat in 2^oposito. 3°. Probat̄ ans: maā
n̄ caat intrinsece fig, q^a illg n̄ dicitur, ilz neque
caat intrinsece unione p̄xpt̄ eandē ratione: deniq̄,
neque caat seip̄s, q^a implicat̄ caa sue: 3° neq̄
caat mag, neque fig, neque unione: 3° nil caat in-
trinsece in 2^oposito. = Retorquero arguty: maā nil
nitur in 2^oposito: 3° n̄ ē pars. Probat̄ ans: maā n̄
titur fig, neq̄ unione, neque seip̄s: 3° nil nitur
in 2^oposito.

34

Directe distinguo ans: maā nil caat parti-
ale, et divisive sumpt̄ in 2^oposito, ideo; nil caat
totale, et collectivē sumpt̄, nego. Maā n̄ caat, ha-
no, aut illg partē 2^opositi; caat tamē collectionē pa-
rtiū; Neque dico, nil aliud ē collectionē partū, quā pa-
tes ip̄s: unde sic caat collectionē, caat aliquā, l̄ aliquā p-
artes. Collectio enī nil aliud ē, quā partes collectivē sumpt̄;
et tamē aliud a partib⁹ divisive sumpt̄: idē, disting-
uit̄ a singulis partib⁹; identificat̄ eam omnib⁹ simul: 3° po-
test̄ caa intrinseca caare collectionē, quā caat aliquā
3° partē divisive, neque hanc, neque illg, th.^a

35 Obiicitur 3° Autoritatibus Divi Augustini, dicentibus, omnis
 causa efficiens est quae potest efficiens nullam aliam causa generat
 vera causa causa intrinseca. — Responsum, Dico Augustinus loquens
 fuisse de causa Antonomastice sumpta; causa efficiens
 peculiari quodam titulo sibi vendicat nomen eius. Unde
 dicitur, Deus est omne bonum perquamque antonomastice
 vocis bonum, sicut dicitur omnis causa efficiens per antonomastice
 vocis causa.

36 Obiicitur 4° entitas, quae dat effectum esse
 distans ab ipsa, non vera causa; sed materia quae non dat dispositionem
 distans ab ipsa. Probatur minor: materia nihil aliud dat dispositio-
 nalem, quae seipsam quae non dat illi esse distans ab ipsa. — Responsum,
 negando maiorem. Causa ex receptu talis non debet dare esse al-
 teri, sed esse alteri: unde ad receptum eius requiritur distans
 in seipsum, et effectus, non vero in seipsum datus, et esse datus. — Al-
 terius 2° res distinguendo maiorem: materia quae non dat dispositio-
 nem adequatam distans ab ipsa, dedit; in adequata distans, nego.
 Materia dat dispositionem esse dispositum, quod sine materia dispositum non est;
 cuius vero esse dispositum sit in adequata distans a materia, inde est, quod
 materia datur esse in adequata distans ab ipsa.

37 Instabitur materia non habet
 esse dispositum. quae non dat effectum esse dispositum: nemo enim dat, qui in-
 seipsum habet. — Distinguo autem: materia non habet adequatam esse dis-

positiv, secdo; inadquate, nego. Itma det effectum
positiv, /uficit, q^d ipsa fit inadquate ee positiv: tunc
en^{im} exit pars positiv, ac pro inde id, a quo positiv accipit
et su^o ee.

Caput 13.

De causa efficien^{ti}.

tc.

38 Daxi caus^{ae} efficien^{ti}s circa dubi^{um}, et demon^{strat} sic: q^d
incipit, et perit n^{on} est a se, sed ab alio; aliquid aut^{em} res,
qu^{ae} incipiunt, et percut: q^{ui} ist^{ae} n^{on} s^{unt} a se, sed ab alio:
q^{ui} h^{abent} caus^{am} sui efficien^{ti}s. Minor d^{icitur} ex exper^{ientia}.
rob^{or}at^{ur} ma^{ior}: Quod incipit, et perit sicut a se, neq^{ue} in-
ciperet, neq^{ue} periret: q^{ui}. R^{atio} aut^{em} tentiv: q^{ui} h^{abent} iden-
tificat^{io} se^{cu}m caus^{am} sui productiv^{am}, sicut id, a quo he-
t^{er} ee: q^{ui} semper acciperet ee: q^{ui} nunqu^{am} inciperet, et n^{on}-
unqu^{am} periret.

39 Hac r^{ati}o^{ne} soly probat d^{axi} caus^{am} effi-
cient^{is}. Sed utru^m int^{er} entitates Creatas reper^{itur} alta-
vis virtus, questio^{ne}, in qua univ^{er}sifere Phi^{los}o^{phi} ve-
niunt afirmativ^{am} part^{em} tenentes: alie^{nt} aliqui ta-
limodo explicant efficien^{ti}s Creaturary, ut po-
tius nom^{ine} caus^{ae} tribuere videant^{ur}, qu^{am} ver^{am} caus^{am} esse.
Somnes^{is} fere noⁿⁱ Phi^{los}o^{phi} Sectatores.

20. Sit nostra 2°. In Creatis dat vera causa efficiens.
 Probat 2° murali frequentib² Dactyl² scriptur² loci.
 quos regere elongy est, sufficiat illud Genes 3° q^o ex-
inet texta herb² vivent², et facient², et ligny pomu-
fer² facient² fruct² juxta genus su². In quatuor-
 ul² nat² vera virtus productiva vegetabil², pr-
 oph² similes autoxitates. Maxima opinio vocat sub-
ta a Divo Thomaz, et ab. Eximio nostro temera-
ria, et erronea.

21. Probat preterea: q^a semp² produ-
 cit ignis ad presentig² alterius ignis, et sic de reliq-
 uis effectib²; d^o n^o e, cur hoc accidat, nisi ignis sit vera
 causa efficiens alterius ignis: q^o e. It^o aut² dat cooperi-
 entia. It^o ut² hebit² cetera, donec Adversarius spe-
 ndat² ration² aliqu², quia unus ignis oxil² naxio ad
 presentig² alterius, si ille al² nil agit, neque causa
 e. = Affirmat² efficacius arguto Theologo: Volunta-
 ribere producit suos actus: q^o dat in Creatis ve-
 ra causa efficiens. An² d^o d^o Tridentino damnari
 te eos, qui a se uerint, libere hois arbitri² nullo-
 minino agere, sed mere passive se habere. = Affir-
 mat² iter²: si ho² vere n² produceret suos actus

intus, et voluntatis, n̄ difterminaret ab irrationa-
lib: et enī ad inflex lapidis, in quo poneret m̄o,
qui p̄ illg n̄ viveret: ḡ.

92

Probat etiq; ab absurdo: Si
hō n̄ produceret suos actus, Deus eet unica
caā actus peccaminosi; et hoc absurdū: ḡ. R̄
aō maioris: q̄ a p̄et Deus nulla daret virtus pro-
ductiva, et effectiva. R̄aō minoris: q̄ a si Deus
eet unica caā actus peccaminosi Deo tribue-
ret peccaty, Deus peccaret, ac proinde n̄ eet
Deus. — Dico, hac r̄aōne probari cogit adūy effici-
ntis, n̄ vero substāz in Creatis. — R̄aō 1°, salvari debet
fidel in Creatis caā efficiens, cuius unguicilla sit
2°, q̄ d̄ auctoritas scripturaz, et arguty ab exper̄cia pro-
bant cogit efficiētis substāz.

93

Objiciat 1°: Si Creatura
posset producere, et posset producere effectū 2° omnes
suas partes, et 2° aliquatanty; sed neutry potest:
ḡ. 1^a pars minoris probat: q̄ a si produceret effectū 2°
omnes suas partes, crearet. Probat 2^a q̄ a si produ-
ceret aliquq; partes, quoniam n̄ crearet totū 2° positū,
crearet tamē illg partē. — Arguty militat etiq; in-

Adversario: q^a licet n^o del' caa efficiens creata, ut ip-
si volunt, potest fieri arguty in caa V^a, et deduci, nu-
llq^o dari generaonq^o, sed omniq^o productionq^o ee crea-
onq^o.

44 Directe nego 2° m^oxi^o parte^o cu^oq^o probao^o so-
luta manet supra, cu^o deceptu^o reductionis agere-
m^o. Licet agens creaty producat unq^o d^opositi partz,
q^o antea n^o p^o existebat, n^o idcirco exeat, si illq^o
reducit dependent^o a subto. Omnes distinguere debem^o
generaonq^o, et creaonq^o: q^o si de del', si ven^o caa efficiens
in creatis, casit arguty Adversary, ex quo infer^o,
nullq^o dari generaonq^o.

45 Objicies 2° Santy Pazing. In
Isaia legit, ego sy Dominus faciens omnia, exten-
dens celo^o solus, stabiliens terra^o, et nullus mecu^o.
solus Deus producit effectus omnes: q^o in creaturis n-
ulla dat^o virtus productiva. = Pro, scripturaz tenet
nobis n^o poni: Isaia^o eni^o introducit Deu^o in exordio m-
undi vices /uras ostendentz, ex co, q^o sine alterius-
juvamine totq^o hanc mirabilz maching^o solus d^ostrux-
erit. Sed ex hoc n^o infer^o, q^o naa a solo Deo p^oxim-
y producta, n^o xremovel p^o succivas generaones
a causis creatis. Nullz aliq^o autoxitate^o Scripturaa-

adducunt ab hœvex/saxijs, quz simili facilitate
obvunt.

46 Objicies 3°. Deus defacto producit effectivo
mnes, quotquot fiunt, nullo excepto: q̄ Creatura
nil producit. Ant̄e omniz̄ fecit̄ Catholicorū̄ docen-
tus. Probat̄ eoa: Si Creatura producit, producente
Deo, vel influxus Dei ē̄ insufficientis, l̄ influxus Cre-
aturz̄ superfluit; atqū in contrarij̄ dicendū̄ ē̄: q̄. R̄aō m̄
aoris: q̄^a l̄ ponit̄ influxus Creaturz̄, quoniz̄ requi-
rit̄, est tunc influxus Dei n̄̄ sufficit; l̄ ponit̄ influ-
sus Creaturz̄, quz̄ requirit̄, est tunc superfluit. R̄-
aō mixtis: quia, q̄^d influxus Dei n̄̄ sit̄ sufficiens,
in Deo ē̄ Deo; q̄^o vero influxus Creaturz̄ super-
fluat, ē̄ l̄tra n̄az̄ leges, nunquz̄ redundantis.

47 R̄eo,
de seo antenti, negando Cog, quz̄ inf̄exat̄ in defectu
o in Deo, l̄ redundantia in n̄a. Ad probandū̄ q̄ d̄
istinguo m̄aorū̄: Si Creatura producit, producen-
te Deo, l̄ influxus Dei in actu 2° ē̄ insufficientis, l̄
influxus Creaturz̄ superfluit, r̄cedo; l̄ influxus Dei
in actu 1°, seu virtus productiva divina, ē̄ insu-
ficiens, h̄^a, nego. Ut̄ in perfectio in Deo, si d̄axet̄ defec-
tus pos, et virtutis ad effectū̄ sufficientis; sed q̄^d del̄ defectu d̄

actualis influxus sufficientis ad effectum, nulla in perfectio-
 one. Sicut, q^d Deus nullus ponat influxus, et possit, nō
 in perfectio, sic q^d ponat influxus partialis, et possit
 totalis, in perfectio nō. Neque datur redundantia in ma-
 gis partialis tantum, et curat ad effectum utraq^{ue} causa, Cre-
 atura, et in Creatura.

Capitulum 5°

Annaxio debeat existere causa efficiens
 in instanti, in quo
 cadit.

28. Hac super e disputandum nō exat, nisi subtilis arguitur
 et certis indubij reuocabiscent. Et plerumq^{ue} sanos
 et resolutos: causa efficiens producere nō potest in instan-
 ti in quo nō existit. Probat: dixit nō existit, nō ē; sed
 q^d nō ē, sed q^d nō ē nō potest producere in con-
 tinuo. Max^{ime} ē innegabilis. Probat minor: scid, q^d nō
 ē possibile aliquid producere ex existētia Creaturary nō
 inferret existētia Dei: q^d. Probat anō: scid, q^d nō ē po-
 sibile aliquid producere, Creaturary potuissent fieri ad-
 eo nō existente; sed eo existētia Creaturary nō
 inferret existētia Dei: q^d.

29. Axioma: causa nō potest producere
 id nō dicitur, virtualis, localis, leuonem existētia effec-
 tus, aliquid entitas nō existens, neque realis, neque virt-
 ualis, neque eminenti dicitur existētia effectus: q^d. Prō
 max^{ime}: q^d ex producere sicut dicitur causa effectus, illi nō
 poterit dare entitas, quā nullo modo, et dicitur, ut supra

remia, nemo dat, q^d in se n^o habet. Ratio mixta: q^a ut
nexus finalis existens debet habere finalis existens: ut si
actualis debet habere aliquid equivalens existens: ut si
nexus eminent debet habere aliquid melius existens;
sed entitas n^o existens neque habet finalis existens, neque a
liquid^o q^o equivalentis existens, neque aliquid melius existens.

30

¶ Si fixa rursus: entitas, quae nunquam habuit existens
n^o potest producere: q^o neque entitas, quae existit, et q^o
n^o existit. Ratio cogit: quia q^o n^o entitas, quae existit,
et q^o n^o existit, quae entitas, quae nunquam habuit existens
teq^o. Ans. l. ab ipso. Adverfarij deo dicit. = Si fixa dicit:
Actualis productio e^t modus eaq^o, sed modus nequit ex
istere, quae existat res modificata: q^o actualis produc
tio nequit existere, quae existat caa. = Si fixa de
nig^o auctoritate Divi Thomae dicentis: unumq^o q^o a
q^o, inquantu^o e^t ens in actu: q^o q^o n^o e^t ens in actu, dy
n^o e^t in actu, agere n^o potest.

31

Objectiones V. caa finalis n^o e
xistens potest caare: q^o et caa efficiens. Ans. certu^o e^t se
peccu^o de p^o dant h^oes p^o x^o p^o fing^o n^o usq^o existens,
et nunquam existens. = Nimis probat argutu^o: n^o sic
ut caa finalis potest caare, quoniam nunquam existe
rit, aut existura su, sic caa efficiens, quae nunquam ex
istit, neque existet, potest caare effectus, q^o Adverfarij
negat. Dixit e^t disting. ans: caa finalis n^o existi
tens p^o h^o d^o, et n^o, potest caare, deo; n^o existens int
ensionaliter, et inintu, nego. Omnis caa debet existere

eo modo, quo caat. Causa finalis n̄ datee effectui, influendo Phisice in illy: ideo n̄ requirit existēz Phisicę, et causalę; caat tamę effecty, movendo ad illy p̄ uōnōz: ideo debet existere in uōnōe. Alit̄ phisice caat efficiens, quę caat Phisice, a p̄oinde debet Phisice existere.

52 **Obiicis 2°:** Verba sacramentory caantę gratię; sed n̄ possunt illę caasare in instanti, in quo n̄ est. Probat minor: q̄ caant in instanti, in quo n̄ est. Probat maior: n̄ caantę gratię, donec ultimę Verby sūt prolataę; sed quando ultimę Verby profert̄, reliqua Verba sūt n̄ est. Facile rem̄ posses in sentētia probabili, Verba sacramentory n̄c caę efficiēz gratię, sed tantummodo moralę. Causa moralis n̄ debet existere naxō in eo instanti, in quo caasat effectus: ut cernit̄ in insulente homicidię, qui causa moralis homicidię quambis ip̄so mortal̄ ante homicidię patratę. Igit̄ in hac sentētia nil nos p̄eminē arguit.

53 **Restamę 2°,** omiso, q̄d Verba sacramentory sint causa efficiens gratię, distinguendō maiorę, Verba sacramentory caantę gratię, omnia, et singulancę; aliqua, recedo. Rogabis, quę n̄c Verba sacramentory Verba gratię caantę? Res: postremę Verby uniuscuiusque sacramenti: uno postrema silaba postremi Verbi, quę existit in instanti, in quo caasat gratia. Itaot̄ q̄d Verba, quę n̄c Phisice caasare n̄ possunt p̄opt̄ nos̄kas probaones.

quiritur tempus, et requiritur locus ad producendum.
 Sed tempus deest eadem causa producentis, et effectus
 producti: aliter, quod nullo, et nullo, produceret actua-
 liter, ex se exerceat, quod implicat. Locus non debet eadem
 respectu causa, et effectus, quod quilibet eadem habet quando
 Sphera sui activitatis, intra quod producere po-
 test. Immo haec Sphera in aliquibus causis et alij firm-
 a: ut sentiunt fere omnes mortales de Sole, et Aste-
 ris, quod dicunt influere in res sublunares longe
 distitas, usque ad centum sexages.

37

Obiicitur 2° anni praeteriti-
 ticaant antiquitatis Domus aut generis; sed annis
 reteritis quod non existunt: quod eadem potest eadem, quando
 existit. Distinguo rursus: anni praeteriti ticaant in
 ingenere causa efficientis antiquitatis Domus, aut
 generis, nec; ingenere causa intrinsecae, et ditulio-
 rcedo. Nec a mixto distinguitur sequens similis. Antiqui-
 tatis eque libet ut ditulio p^r hoc, quod res fuerit in illo
 tempore, et etiam sic in hoc: unde ditulio p^r tempus p-
 reterit, et tempus p-terens, aut saltem p^r existet quod
 in tempore praeterito, et in tempore praesenti. Tem-
 pus igitur praeteritum ad summam eadem intrinseca anti-

281
quitatis, n̄ vero efficiens, de qua nunc disputam.

58 Infrabū: n̄ minus implicat, q̄d res n̄ existens cāct
intrinseca, quāq, q̄d cāct effectus, q̄ si res n̄ existe-
ns potest cāct intrinsece, potest, et cāct effec-
tue. Prāo ardentis: q̄ n̄ minus videt abstrahy,
q̄d fiat statua ex ligno, q̄ n̄ existit, quāq, q̄d fiat
abstrahere, quā existit. = Distinguo autē: n̄ minus
implicat, q̄d res n̄ existens cāct intrinsece effec-
ty successivū, th̄a nego; effecty permanentis, concedo.
Res successivā nunquā existit tota simul: q̄ si pars
tes, seu cāct intrinsece n̄ debent existere simul:
q̄ aliqua cāct intrinseca, siue pars potest n̄ existe-
re, quando adhuc existit effectus. Patet in tempo-
re: dies hodiēna simul existit tanquā ex cau-
sā intrinseca: cy autē dies n̄ existit tota simul, in-
dece, q̄d durat dies, quando perierunt aliquy quo-
cāct intrinsece, Vg. horū matutiny. Idē accidit
antiquitatē, quā toty ē successivū.

Caput 6^{ty}

De requisitis ad operandy.

59 Ut cāct procedat in acty, quāq, requirunt tanquā di-

tiones, sine quibus operatio non existit. Nec requisita non substituntur casus inesse casus, sed inesse expeditur. Ex illis quibusdam
 Phisice naxia, quibusdam Metaphisice, seu absolute. Exem-
 pliciter 1^a approximatione casus: Exemply 2^a ubi casus, duxio,
 3^a Omnes praedictae additiones dicuntur actus 4^a prox-
 imy casus.

60

Progabis, quibus sine requisita univocata
 respectu omnium casus, ut ejuvialis productiva subin-
 actus, proximo, et expedito. Proo. requiritur 1° q
 del maia, seu passy (loquendo de casus creatis)
 ng sine passo pducere potest caa creata. = 2° requ-
 ritur a proximo casus, ad passy. Quomodo hoc int-
 eligi debeat? dicem^{us} postea. = 3° requiritur, disti-
 ctio casus, et passy. Hoc itaq; requisitum suo loco expli-
 cabim^{us}. = Requiritur 4° dissimilitudo in agente
 passy: ng simile non agunt in simile, ut ignis in igne.
 5° requiritur, q^{od} actio agentis maior sit, quae
 sit caa passy. = 6° ubi casus, duxio, 7° quibus caa, et
 passy indiget ad existendy. = Denique requiritur
 egaio omnis impedimenti in spatio illis casus operatione.

61

Progabis 2° et principalit^{er} quomodo intelligat ap-
 proximo casus ad effectum, quibus statum in 2° requ-

to? Nonnul difficultatis faceret requisitū hoc. Quod
 quod ex parte posim' ab hac re non expedire. Ex parte ad
 dicim', omne agens nate exeat hinc quando spher
 exq' intra eius ambitū passū attingit, in eo qd
 perat; nec si passū diuina' extra spatium predictū
 spheræ, nec potest agere uirtus eaq'. Nec spheram
 aōr, aut mixtā, in diuersis caas, prout maior,
 aut mixtā uirtus, et efficacia illius. Idem em' exi
 gūq' lucorūq', n' d' buxare, nisi passū sū sero itaq'
 uq' ingentū uero caminūq' d' buxare, et itaq' s' passū dis
 ta n' modicū int'ually.

62

Hincorty e', ut quoties passū
 sū extra spheræ agentis, dicat distare ab agen
 te; si uero sū intra illius spheræ, dicat n' dista
 re, quātib' magnū spatium int'it int' eaq', et passū.
 Hoc sensu accipere debetis d' mans' illud proloqui
 y; eaq' n' agū instans idē, n' agū in passū, sū
 ty extra ipsū spheræ, aut et itaq' intra illū, sed m
 ediantē alio corpore, q' impediat progressū
 int'itū productiōq'. Alij alij loquunt', eūntē
 quātū passū distare, quoties n' e' itaq' eaq'. Si e'de
 uoce. Prior loquendi modus magis placet.

63

Proq.

abis 3° utry approximā, quæ requiritur in/cag, et
 effectus, debeat cōtingitā & Negatiōe xō: q^a Sol
 producit calorē in aere, metalla in viscerib^{us} te-
 ræ, & quambis, nec aër, nec terra heat inq^{ue}
 uitalz, ex sole. Idz experim^{us} in sensentis alijs ca-
 usis = Dices itea. Sol n̄ producit immediatē calorē
 in aere infimo, sed tantū in g^{ra}thera, sibi distiguo: et hec
 calor productus producit alijs calorē in maa immē-
 diata, et huc alijs in maa immēdiata, & = Proo, q^a
 quambis calor ita propagat^{ur}, tamz productio sub-
 stanz sicū n̄ potest predicto modo. Rāve: q^a quando
 Sol producit mineralia, aut uetabilia in terra, diu
 n̄ potest, q^o producit in g^{ra}thera distiguo substanz p-
 roductioq^{ue} mineraliū, et hec substanz productali-
 q^{ue} similz in maa immēdiata, et hec alijs, et sic in-
 cepto, donec perueniam^{us} ad viscerā terræ.

69.

Dubitab^{ur}

1° Utrū agens possit agere in passivū distiguo, quā
 liquidū agit in mediū? Prima responsio: nō
 potest. Probat 1° ex Aristō idipsum expressit rō a se-
 xente: unde abiit in paxē miz 26° nostrā. Probat
 2° nulla dat rō, cur sol n̄ illuminet cū dicitur
 lausa fenestra, et cur ignis n̄ calefaciat aqua glabētis,

duncodale fecerit laming lebetes, nisi q^a sol n^o potest
operari intra cubitulu, n^o operando in fenestrame-
diante, nec ignis in qua n^o operando in mediantele-
betis: caa n^o potest agere in passu n^o dignus, qu^o agat im-
medio. S

65 Sit 2^a resolutio: caa potest agere in distans su-
p^a natu, qu^o agat in medio. Probat Immunita non
implicantis: neque eni ostendit repugnata in eo, q^o d^o
al^o h^oq. l^oq. illuminaret, n^o illuminato aere in me-
dio: Ostendat Adversarius contradictoria. d^o p^o m-
at: q^a Chri^ostus Dominus g^o x^oly sanavit ab^o entz.
Et licet miso Angelo patxari potuisse, nec anitas, n^o,
eae dicam, Chri^osty ea p^o seip^o n^o p^o se ip^o. Simi-
liaco sacris literis facile possent adduci. Resoluo
huius ultimi dubij n^o g^o que ab omnib^o admittit. qu-
are audiam arguta, qu^o dixit ip^oq^o sunt.

66 Arguta 1^a,
et precipua: Ignis maior magis calefacit aere exte-
rny, qu^o ignis minor: q^o n^o s^oly partes superficiales
ignis, sed et partes intime, et centrales calefaci-
nt. At n^o d^o x^oly ab ex^o p^o ex^o. Cog^o fluit: n^oq^o sit antyp-
arces superficiales ignis calefacerent, quoniam n^o da-
rent partes intime, eod^o modo, calefaceret aere, et ig-

nis minor eque calefaceret, ac ignis maior. Modoy
 ic. partes intims ignis producant calory in aere
 ipsi non diguo; sed non producant calory immediatoy.
 Probat minor Corpus, q^d mediat int^r partes intin-
 mas ignis, et aere, // partes extims ejusd^e ignis;
 sed partes intims ignis nul producant in partib^{us}
 extims ejusd^e ignis, q^d non producant immediatoy. Probat
 minoris. q^d simile non agit in simile; atqui partes in-
 tims ignis // similes, seu ejusd^e speciei cy partib^{us} ex-
 tims; q^d.

67. Præ potest v^o in sententia Plurisy. Modox
 is, ignis calefacere, quatenus ex se continuo emittit
 effluvia quoyda, sive Corporacula magno impetu
 decitata, quoy impingunt, et dilacerant Corpus q^d q^d
 obviy. s^{ed} in hac sententia vj^o non het arguty. N^{on} calefaci-
 o distat in colitione effluviory cy Corpore obviy.
 Unde non dat actio indistanti, sed in proximis; nec pa-
 rtes intims aliquid agunt immediatoy, sicut neque
 partes extims, cy tota calefactio peragat ab efflu-
 viis immisis t^{er} ab intims, quoy ab extims par-
 tib^{us}. Ideo vero maior ignis magis calefacit, q^{uam} pl-
 ura emittit effluvia; Minor vero calefacit minu-
 s, q^{uam} emittit pauciora.

Deo dante, agem.

70

2° q^a ex eo, q^d argentu n^o attrahat, n^o infert, nullq^e in eo imprimi qualitat^e. Adsummy infert, q^d in argento n^o dat dispositio, ut per illg^e qualitat^e attrahat. Admodu quo Sol, a ut ignis in proximis calor^e in coxa, et mediante illoce arg liquefacit; in proximit^e etiq^e eund^e calor^e intuto, et mediante illo n^o liquefacit luty, sed potius illud inducat. Ergo similiv poterit magnes in proximis eand^e qualitat^e ferro, et argento, quibus p^r illg^e ferri attrahat, n^o argentu. q^d ex eo, q^d uideam^{us}, argentu inter mediu n^o attrahit, male infert ad hoc alius, magnet^e n^o operari in illo. = Poss^{et} etiq^e dici, n^o eand^e qualitat^e produci in argento, ac in ferro: n^o agentia sepe sepius operantur in medio, ac in fine, ut cetera in sole, et alijs.

71

Instabit: nullg^e mutacon^e experiri in argento, q^d mediat inter magnet^e, et ferri: q^d magnet^e n^o est excedenda aliquid operari in argento. R^{es} cog: q^a soly admittere debem^{us} mutacon^e, quas experiri^{mus}, aut quas argentu ratione vincim^{us}. Ergo cog: quambis sensib^{il} n^o percipiam^{us} mutacon^e

in argento, & alio loco mutabuntur, & indigunt rāo. 1.
q^a sicca possit transmutare /ug operatione indistans, q^a
uq^a ageret in medio, nulla eēt rāo, cui una quq^a dca
habet /ug detratq^a sphaerae activitatis: tunc enī pxi-
m deest cas, q^o p^a /y distaret, aut n̄ distaret. 2.º q^a
ex p^a dca dū ostendere, q^o int^a positū, quibusq^a
exponit^a int^a magnetis, est ferris, Vg. sacco ally, cessat
attractio, n̄ autē cessaret, si magnetis possit /ug acti-
vitatis transmutare in ferris distans, n̄ agendo in
sacco in medio.

72. Obijciat 3.º oculi fascinantes ag-
unt in obijci, et n̄ agunt in aere inter medio.
q^a Rāo autem: q^a nemo dixit, aeri fascinari.
Nego autē. Communiter explicantur Modexri fasci-
natio sic: ex oculi obijci pulchri exhalat invidia,
passiove aliqua immovens humores videntis: hu-
nc ille, quicquid effluvia venenata emittunt, quae
p^a aery transmutant, usque ad obijci, illi que infir-
munt. Unde id, q^o immediate nocet n̄ oculi
fascinans, sed effluvia illa, quae p^a p^a veniant us-
q^a ad obijci, n̄ agunt indistans, sed in proximo, pro-
inde q^a n̄ debent agere in medio. — Posset etiq^a fas-
cinatio explicari sine his effluvijs p^a mexas qua-

bilates. O cæcus enī in obliquo motus; aut uoluntati
 alicuius faxore producit qualitates nocentes tam in
 obio, quā in aere intermedio. Et licet aër nō dicat
 fascinari, hōs uenit nō ex eo, q̄ nō recipiat quali-
 tates illas, sed ex eo, q̄ aër nō capax nocentis;
 obij uero capax.

73

Aliqui uolunt, nō dari fascinaōis,
 sed nocimenta, quæ tribuant oculis fascinantib;
 aliunde provenire, ab oculis uicinis. De hoc enī
 in præfati statui. = Alia s̄ arguta, quæ de sum-
 unt ex quibusdā mirabilib; et arcanis operatio-
 nib; magis. Primum: piscis Torpedo sive hamyeni-
 dal, torpore facit piscatoris manus, ut inu-
 nit perhibet. 2^a: herba, quæ a proxis uocata
 censet ab igne distante. 3^a: pulvis simpaticus,
 et Unguentum amarij si applicentur ensi, sanare
 dicunt uulnera hominis absenti illo ensi per-
 cuss^o. Nec, et alia, si uera s̄ de quoniam scilicet
 quædā enī præceperunt manifestis scilicet sceleratis
 speciebus) similiter solent, ac præcedē: l^a p^a p^a
 effluvia immissa, l^a p^a ex qualitates pro paga-
 nis usq; ad tres; quāmbis prædictis qualitate
 nō fortianē eundē effectū in medio propinqua-

pacitatis subit: Ego Qualitas, quæ torpore facit ma-
ny Rescaloris, licet sit infans, torpore n̄ facit
unq, q̄. Anis incapax e Torporu.

Capitulum 13

Qualitas eaq̄ creatz distinguitur acaā,
et effectū.

74. Sicuti xedit doctrina modoxy. Qualitas voca-
m̄ illg actualitatiz, et ultimig detraoniz, qua
caā diu, et e actualit̄ caāno. Necesse est actio
productiva incaā efficiēte, et defendim̄, eē distg aca-
ā, et ab effectū. Probat̄ xesolū: potest stare entitas A,
et entitas B, quæ st actualit̄ producat D, q̄ ip̄
ouale p̄ducere x̄ distinguit ab entitate A, et entita-
te B. Anō certig e: nq̄ quando unus ignis producit
alig ignis, entitas utriusq̄ ignis posset stare prod-
ucta a solo Deo. Coā fluit legitimo: q̄ a d̄ sine quo
existere potest aliqua entitas, x̄ distinguit ab illa.

75. Obijciō 1° processu in infinitig actionig. Sicuti effectus
indiget actione dista ab ip̄o, ut producat, et ig ip̄-
sa actio indigebit, ut producat, alia actione, et hec

alia, et sic in infinity. Sicutz actio producat sine a-
liquo disto ab ipsa, cum n̄ similis effectus? = Ad arg-
uty xco, effecty indigere aliquo disto, ut producat;
actionz vero nullo detractivo indigere. Ratio 1^a: q^a e-
fectus est indifferens, ubi producat ab hac, lab illac
ad q^{uod} n̄ fiet in sua effca detractivy, ut producat
ab hac caa: q^{uod} tale detractivy est aliquid disty ab ef-
fectus. Ratio 2^a: q^a actio n̄ est indifferens, ut pro-
cedat ab hac caa, lab illa: est eny p^{ri}ncip^{alis} actio, sive
actualitas hujus casy q^{uod} fiet in sua effca detractivy:
q^{uod} ut procedat ab hac caa: q^{uod} ut procedat ab hac caa,
n̄ indiget detractivo disto.

76. Obijcies 2° posita caa cy o-
mnib^{us} requisitis ad operandy q^{uod} est detrata ad operand-
y: q^{uod} n̄ indiget alia detractone. Probat^{ur} anti^{ca}: caa cy omnib^{us}
requisitis ad operandy n̄ est indifferens ad operandy: q^{uod} p^{ro}-
bat^{ur} anti^{ca}: caa sub omnib^{us} requisitis ad operandy n̄ po-
test n̄ operari: q^{uod}. Anti^{ca} est innegabile, loquendo de caa in
argy, q^{uod} in hoc differunt alibexis, q^{uod} sub omnib^{us} req-
uisitis n̄ possunt n̄ operari; libery autz possunt. Ad fa-
mal^{em} casy henti omnia requisita ad operandy, nul defi-
cū, ut s^{ed} operans: q^{uod} n̄ deficit aliqua detractō: q^{uod} loqm^{ur}
fex, et anti^{ca} negari n̄ potest: nq^{uod} si aliquid deficit, n̄ fiet
omnia requisita; sicutz omnia requisita het, nul

deficit.

77

Ad arguēdy disting. an: posita eā ex omnib' req-
uisitis ad operandū, q̄d e' de trāta radicali, et n̄ ultimo,
recedo; ultimo, et finali, neg. De trāta radicali statim
eo, q' eā sub omnib' requisitis exigis naliū operari.
De trāta finali statim eo, q' eā jū actualiū operari. Il-
ludū de trātaone; longē int' se diverſū: aliud enī e' exi-
gere; aliud valde diverſū hēre tū exactū. Cā igit'
sub omnib' requisitis q̄d hēt 1^a de trātaone; sed adhuc de-
ficient 2^a: hēt exigēq' ad operandū; sed n̄ hēt opera-
onē ipſā: unde operatio aliquid dist' e' ab eā posita sub
omnib' requisitis, sive in actu 1° proximo.

78

Ad d' fixm.

an: eā habenti omnia requisita ad
operandū, nēl deficiat p̄x' ipſā operandū, recedo; nēl
deficiat nec ipſa met' operatio, neg. Aliud e', q' requiri-
t' ad operandū; aliud e' ipſa operatio. Cā hēt omnia re-
quisita ad operandū, e' in proximo ad operandū, sed
nēl adhuc operans. Aliū ipſa met' operatio e' requiri-
tū ad operandū, q' abſurdū aperiet ex ipſa loquēte.

79

Ob-

jectes 3°: posita entitate, quę alba sit, et entitate, quę
sit nigra, nullo alio superaddito, stat dissimilitud-
o utriusq', sive relatio dissimilitudinis unius ad aliq'

q̄ posita entitate caſ, et entitate effectus, nullo
 alio super addito sicut relatio producentis et produ-
 ctis q̄ n̄ requirit actio distas, ab entitate caſ, et en-
 titate effectus. — Distinguo 2^a sequens: q̄ posita en-
 titate caſ, et entitate effectus specificatioe sum-
 pta, nullo alio super addito, sicut relatio produ-
 centis, et producti recedo; nego; reduplicatioe sum-
 pta, recedo. Si ponat caſ, et effectus, inquantu caſ, et
 effectus, ponat relatio. Sed n̄ potest poni caſ, ut caſ,
 effectus q̄, ut effectus, nisi ponat actio, per quod uti-
 uunt in eſt alii. Si autem actio caſ manebit
 eadē entitas, ac antea erat, sed q̄ n̄ erit caſ. Unde
 si ponat entitatis caſ, et entitatis effectus, n̄ uero pon-
 at actio productio, neque ponat caſ, neque p-
 onis effectus. Si autem ponat caſ, et effectus, q̄ nullo alio
 super addito, sicut relatio producentis, et productis q̄
 ibi includit actio productiva, quae est ratio fundandi
 praedictae relationis.

80

Obijci 2°: Ideo actio distinguitur
 ab entitate caſ, et entitate effectus, q̄ potest stare
 haec nullo entitas caſ, et haec nullo entitas effectus, q̄
 ueliana proveniat ab altera; sed haec ratio n̄ sufficit.
 q̄. Probat mix: q̄ Deus positus sine amore trahit
 ad p̄xy, n̄ probat, q̄ Deus distinguitur a suo amore

trato ad Pxy: q^d q^d illi entitates possint esse sine produ-
tione unius respectu alterius, n^o probat earum disting-
ui a tali productione. — Arguitur hoc difficultate^z n^onet
inextricabile in Theologia, quomodo scilicet De-
us sit, et immutabilis, et liber? Quomodo sit in ea-
pax recipiendi novae in p^resentione, et tamen possit pro-
hibito velle, aut nolle res contingentes? Ideo n^o debet
nos urgere: n^o enim debem^{us} admittere paritatem in lar-
canis nunquam satis intellectus, et solo Deo dignis, et
in res creatas, quas Philosophice respiciuntur subiciam.

81 Dixit res negando minoris. Ad probandum, omisso
antecedente, nego cog^{it}. De paritate est illa super substa-
ntia essentia Dei, quae ratio nostrae intellectus longe
excedit. Scimus enim esse immutabilis, et liber ex se ex-
cere in rerum productione, et servatione, et admi-
nistratione. Hoc scimus, quoniam perfectio nulla p-
otest negari entis summe, et unde quaeque per-
fecto. N^one licet n^o clare noscam^{us} modum, credi-
m^{us} tamen, Deum posse stare sine amore, quae tunc
est a Pxy, et tamen ab illo n^o distingui. At vero in-
creaturis n^o reperim^{us} similes rationes, nec debem^{us}
m^{us} adstruere, q^{uod} n^o habet intelligim^{us}. Igitur dicere
n^o debem^{us}, entitatis causam, et entitatis effectus posse

taxe sine actione productiva, et tamq[ue] identifi-
ficare se[rum] et actione[rum], aqua possunt separari.

Caput 8°

De prioritate.

82. Inydiau[er] prioritate multiplici, sensu. 1° prioritate
temporis. Hoc modo Adamus prior Antichristo. 2°
prioritate ordinis sequit[ur] 1° sedet, prior 2°. 3° pri-
oritate dignitatis. sic Rex prior e[st] abbas. 4° prio-
ritate rationis. sic rationale prius e[st] irrationabile, et quib[us]vis
spec[ie] Meta[ph]ysica prior e[st] suis proprietatib[us]. 5° prioritate in
subsistendi co[mm]u[n]i. sic deus univ[er]salior prior e[st] deo
tu minus univ[er]sale, aut paraxi, 8° deceptus entis
respectu ho[m]inis, aut 1°.

83. Ex dictis prioritatibus n[on] ca-
ractertice[ment]e caus[arum] inco[n]t[ra]ctabilium. Ideo b[er] 3° addimus
prioritatem naturae. Nec prioritas prior[um] caus[arum] Physicarum
inco[n]t[ra]ctabilis, et aut nulla de[est] vera caus[arum] Physica, quoniam
u[er]a natura prior suo effectu. In explicand[um] haec
prioritate n[on] veniunt Antioches. Immutent
ea sic explicat naturam prioritat[um]: Independencia n[on] mut-
ua unius ab alio in suo fieri. Hoc e[st] entitas, quae
causa, n[on] dependet ad effectum; effectus tamq[ue] dependet

ab illa. Unde entitas, quae dependet in suo fieri ab alia,
posteriori; quae non dependet, sed ab ea dependet altera,
dicitur prior.

89

Hinc fit, ut in instanti reale, in quo, per agi-
tationem productivam itineat duo signa, in ista naq. i.
in primo intelligitur causa proximè potens producere
tunc entitas, caq. et persequitur omnia ad produ-
cendum. In 2° intelligitur actio, sive effectus actualis pro-
ductus. Istas duo // simul tempore: solum dicuntur
simul, et posterior 2° naq. juxta sensum explicatum.

83

Nota,
q^d prioritas naq. non est mera prioritas rationis, aut
intus. Quia memine cogitante, prius est, q^d causa
existat, quae, q^d operetur. Certe, q^d intus caq. et effectus
dat prioritas intus, seu rationis; in recto ordine prius
sapimus, caq. existere, quae est operari. Sed haec prioritas
rationis desumit fundamentum aeterna prioritate naq. q^d
est independenti ad nunc dat intus caq. et effectus, et istud
in eadem dependet, quae supra explicatum. Quod omnino,
q^d q^d causa sit prior, et effectus posterior, dicitur in eo, q^d
effectus dependet in suo fieri a causa, causa vero non ita ab
effectu; Sed independenti ab operatione intus effectus
dependet in suo fieri a causa, causa vero non ita ab effectu;
independenti ab operatione intus dat prioritas, et per

posterioritas nāq̄ inl̄ caq̄, et effecty.

86

Nota 2°, q^o Scho-
lastici dividunt prioritatis nāq̄ in prioritatis a quo,
et prioritatis in quo. In explicanda hac divisione, nō
omnes conveniunt. Aliqui dicunt prioritatis a quo da-
ri semper accipit, quomodo libet emanat a caa;
prioritatis vero in quo pro hanc emanatione adde-
re, q^o eadē nō inferat nāq̄ effecty, aut in effecty
illo. Ideo dicunt, q^o tunc Patris respectu filij nō ha-
re prioritatis in quo, sed tunc prioritatis a quo. I-
tem ista praecipue respiciunt locutiones Theologarū. A-
lii autē has voces explicant, sed ob his satis.

Caput 9°

Vix sit possibilis caa
sua.

- 87 Dupliat. 1° dicitur productio potest erigē, 1^a, 2^a. 1^a
dicit illa, quae est antea nō existens ponit in existētia.
2^a, quae est antea existens 2° exat in existētia. Circum-
stantie procedit quæstio. 1° inquirat, an aliqua ex ip-
sīs producere se ip[s]a, quoad 1° est? 2°, an possit
producere se ip[s]a quoad 2° est: sive an ea in uno instan-
ti existens, possit in instanti sequenti se ip[s]a 2° exoaxe.

88

Sol^a 1° de impossibilitate entitas seip/ q^o 1° producent. Lo-
 quor de 1° de absoluta impossibilitate. Probat: sicca seip-
 sa 1° producat, existet proprii ad seip/ existet;
 sed hoc implicat: q^o. Probat maiori: talis entitas n^o hec-
 et existet, donec producat; sed existere, antequam pro-
 ducatur: q^o existet proprii ad seip/ existet. R^o ad m-
 ior: q^a nulla res creata h^o existet, antequam p-
 ducatur: aliter in illo priori existet a se. R^o ad mior:
 q^a antequam producat est in actu 1° proximo ad p-
 roducendum seip/ q^o; sed q^o e^o in actu 1° ad producendum,
 q^o existit q^o antequam producat existet. R^o ad mior:
 q^a quilibet entitas prius debet e^o potens produci,
 q^o producent: unde si illa entitas quando producat ip-
 samet e^o producent, prius q^o producat e^o potens
 producere, sive e^o in actu 1° ad producendum. R^o ad mior:
 q^a res n^o existens n^o potest e^o in actu 1° proximo
 ad producendum: q^o si e^o in actu 1° proximo, existit.
 Probat anti: ead^o in actu 1° proximo debet h^o e-
 omnia requisita ad producendum; sed existere unq^o
 e^o requisitis indispensabilib^o q^o debet h^o existere.

89

Sol^a 2^a 1°: nulla ead^o potest eligi 2° seip/ q^o produ-
 cere. Probat: eand^o proximitatis respectu effectus h^o

ca¹o producens, acc²o producens, seu Δ exa-
no, res prop^r hanc prioritat^z, nulla ca¹o potest
1° producere seip^s; q^o prop^r eand^z n^o potest seip^s-
1° Δ exuare. = Explicat: prima productio, et Δ ex-
uatio sol^z differunt in eo, q^o 1^a productio correspon-
det 1° instanti existens rei; Δ exuatio aut^z correspo-
ndet 2°, et reliquis instantib⁹. Mod^o sic: in illo in-
stanti, in quo res producit, siue 1°, siue 2°, ca¹o de-
bet habere prioritat^z respectu effectus. Sed tan impo-
sibile est, q^o ca¹o sit prior na^o respectu sui ipsius
in 1° instanti, qu^o in 2° q^o impossibile est, q^o ca¹o ap-
ducatur seip^s in 1° instanti, qu^o in 2° q^o. Ra^o ma^o
xi: quia prioritas, et posterioritas na^o p^ria ca¹o,
et effectus tota p^raxag^o in eod^z instanti reali: neq^{ue}
exequitur prioritas temporis, nisi forte p^rax accid-
entis in quo cumq^{ue} instanti ca¹o producat, siue p^r-
ximo, siue 2°, debet e^{ss}e prior suo effectus.

9.

Rebis, un-
q^{ue}, et eand^z entitat^z posse e^{ss}e prior^z, et posterior^z
respectu sui ipsius, indixerit tam^z sensu. Explicat:
Si ignis Δ producat a Deo, et in eod^z instanti p^r-
ducatur a se ipso p^r action^z posterior^z actione d^eu,
tunc ignis Δ inquantu p^r ductus a Deo est prior
ipso igne Δ inquantu productus a se ipso: d^euus,

et ideo ignis, ut productus a se p^o 2° 3° actionis exit post
se ipso / se ipso ut productus ad eo p^o 1° 3° actionis.

31

Ita
e: q^a hec responsio probat. cog. posse producere se
ipso in 1° instanti sui existens. = Itac 2° q^a n^o satis
intelligeret, quomodo actio Creaturæ, et actio Dei
possent in eod^e instanti habere prioritatem, et posteriori-
tatem nam in se. cui neutra dependet ab alia in-
feriori. = Itac 3°, et principaliter: q^a in casu ad hoc
saxionis una, et ead^e entitas est prior, et posterior / e
ipsa in eod^e sensu. Probat: ignis est quatenus pro-
ductus a se ipso est prior, et posterior / se ipso. q^a Probat
aut^{em}: actio productiva presupponeret ignis est, et a
ntecederet ignis est. q^a Probat aut^{em} quoad 1° partem:
actio productiva presupponeret / sui q^a cog; sed quia
est ignis est: q^a presupponeret ignis est. Probat quoad 2° 3° p-
artem: actio productiva cont^{ra}cederet / sui effectus; sed qui ef-
fectus est ignis est: q^a antecederet ignis est: q^a.

32

Ita 1° 3° 2° est exig-
ua militanti arguta. Obijcietur: Deus a se: q^a pro-
venit, emanat, et producit a se ipso: q^a n^o implicat
causam, quæ / se ipso producat quoad 1° 3°. = N^o ego 1° 3° Cog. 1°
Deus a se, n^o indicat, q^a a se ipso producat: e^o ens
improductivus; tantum indicat, q^a n^o ab alio, sive a nulla

causa aliena producat. Unde si velis distinguere po-
tente V3 anr: De cure positive a se, nego; negative a se,
ide, n' ab alio, recedo.

93

Obicies 2°: n' implicat prioritas
nag respectu sui ipsius. g. Probat anr: n' implicat pri-
oritas ordinis localis respectu sui ipsius. g. Prao antennis
q. si P. xus ut locet, ipse est ante se. = Nego anr. Ad pau-
tatis duplicem xcu potest. V. negando anr, q. probat anr
vincit. Si P. xus ut locet in 1°, et 2° loco, neque erit V3,
neq. V3, sed unicus. q. V3 e, qui huius posse aliy; re-
undus, qui huius ante se aliy. Cy vero P. xus in eo casu
huc ante se, nec posse aliy, neque secundum se, neq.
V3. = 2° Recso antenti prioritatis, nego coq. Disparitas
e: in replicatione epydy Coproxis nulla apparet tra-
dictoria, ab vero in prioritate, et postrioritate magis
existitabilis naxio, q. res prior n' dependeat infieri a re
posteriori; et res posterior dependeat infieri a re prio-
ri. At qui eidy rei spectare n' potest, q. dependeat, et n'
dependeat infieri: na e contradictio. g.

94

Obicies 3°: caa
n' debet huius prioritatis respectu effectus. g. quambis
re/producat / eip / q n' sequit, q. si prior / eip / a. Prob-
at anr: caa in x / seca e vera caa P. h' sica, sed n' huius

prioritate respectu effectus. Probatur mixta causa mixta
in seca identitica cum effectu, et est effectus illius, sed effectus
non est prior ipse, cuius est effectus. Probatur mixta quod aliter
est prior/e ipsa.

95

Neg. anti, et mixta probatur. Ad pro-
bationem distinguimus mixta: causa mixta in seca identitica
inadequata cum effectu, et est effectus inadequata illius, sed
identitica adaequata, et est effectus adaequata, nego. Quia
adaequata rei necesse prior, nec posterior rei, cum omnino
sua ipsa rei. Sed effectus inadequata, sive pars rei pre-
ponitur ad ipsam rei: prius erit, quod dicitur lapides, quod, quod
dicitur domus: quod dicitur ferrum, quod, quod dicitur veniens. Nec obstat
entitas partis ex toto, nam cum haec identitas sit inadequa-
ta a priori in partem distinctionem, et ubi dicitur distinctio, locum habet
prioritas, et posterioritas.

96

Ita 23 263 19, et prius dicitur argu-
itur. Ad verum axioma defunctum non repugnantia: et pos-
tulatam assignare contradictionem. Hinc arguitur fac-
ile satis sit ex nostra probatione etc. Sicut seipsum pri-
or dicitur, et igitur, quod ad 23 est, et prior, et non est prior,
est posterior, et non est posterior: cum est simul causa, et
effectus respectu eiusdem. Hoc manifestum contradictionem.

97 In tabis: non implicat, quod res 24 unaqueque sit prior, et

1° alig posterior respectu eiusdem; sedentitas seipsa
 2° producenti n̄ est prior, et posterior per canos fig,
 sed per diuersas: g. Maior patet in prioritate, et pos-
 terioritate dignitatis: potest erig. Pater et Discipu-
 lus sui subdit: tuncq. quatenus habet prioritatis di-
 gnitatis, qua Discipulus posterioritatis. Probat^o
 minor: n̄q. entitas, quae seipsa 2° producit in eodem in-
 stanti sūponit producta prioriori n̄q. ab alia eadē
 dista. Unde talis entitas, quatenus producta ab illa
 alia eadē h̄t eē prioriori ad seipsa, quatenus pro-
 ducit a se: g. prior, et posterior 2° diuersas f̄as, et n̄
 2° eandē.

98

Ad instāq., omisa doctrina maioris, neg.
 minoris. Probat n̄l. vincit: n̄q. eadē, quae seipsa produ-
 cēt, licet in eodem instanti reali eēt producta prior-
 ior n̄q. ab alia eadē, tamq. eēt prior, et posterior per ca-
 nos fig. Et dicit productiva, quae ipsa seipsa producet, eēt
 f̄a, quae producenti eēt prior, et effectus eēt posterior; at-
 que producenti, et effectus s̄ unica res: g. eēt f̄a, quae uni-
 ca res eēt prior, et posterior: g. Maior certat: n̄q. in-
 qualibet eadē, et quolibet effectu prioritas n̄q. et poste-
 rioritas s̄ ipsa actio.

99

Obijciat 2° ignis A., et ignis B. s̄

iusq; speciei q; uter que het eand; virtut; pducivg.
 At qui ignis st potest pducere ignis st q; et ignis st po-
 teris pducere ignis st. = Melior quet argutus, et subl
 entimernate sic sub/amo: at qui ignis st potest pduc-
 re ignis st, quoad 1^a cō: q; ignis st poterit pduce-
 re ignis st, quoad 1^a cō, q^o nemo dedit.

100.

Directe xiv

distinguendo vs sequens: q; hent eand; specificū vir-
 tut; pducivg, dedit; eand; nuxice, nego. Nunc de-
 scamioxi sub/umpta, nego cog. Entitates eusd; sp-
 peciei n̄ debent hēre eand; nuxo virtut; sed firmi-
 t; . Quambis aut; ignis st potest pducere ignis st,
 et ignis st ignis st pducere n̄ potest, uterque tam;
 simil; virtut; het. Similitudo stat inco, q^o uter-
 que het virtut; ad pducēda omnia indivisiva; ut
 us; speciei pxt/et/et/et. Inoe ignis st pducere potest
 omnes ignes pxt/et/et/et; ignis st potest omnes
 pxt/et/et/et. Quid similitus? Si st dux/axius vel-
 it maoy similitudē, debet admittere ead; sp-
 uū, quoad 1^a cō dicit d cen/et/et Phox; , et adon
 evident i q.

101

Ob jact; d: n̄ implicat d nūo sui: q; neque ca-
 u/a sui, quoad 1^a cō. Probat anti: d nūo divina ē nūo
 sui: q; . = d cōpō antenti, nego cog. Disparitas, q^o d

nō nō dicit proximitatē nāq; respectu dicit; cāa uocadi-
 cit proximitatē nāq; respectu effectus. = Argutē p̄tē ex
 retorquet: nō implicat nō, quē seip̄ q̄ 1° dno/cāa: talis
 enī ē nō. Divina: q̄ neque implicat cāa, quē seip̄ q̄
 1° p̄ducit, q̄ d̄ d̄ uox/axius nō dicit.

102

Obiicit 2° Humanitas Christi Domini ē cāa miraculoꝝ omnium; sed productio eꝝq; humanitatis in Cāchaxistia ē miraculū: q̄ Humanitas Christi Domini ē cāa p̄p̄ductio in Cāchaxistia: q̄ ē cāa s̄u q̄ uo ad 2° cē. = Retorquet argutē, et sub eoz; maiorē subsume; sed 1^a p̄ductio Humanitatis Christi fuit miraculū: q̄ Humanitas Christi fuit cāa s̄u q̄ productio: q̄ fuit cāa s̄u q̄ uo ad 1° cē.

103

Directē nō, distinguendo maiorē: Humanitas Christi Domini fuit cāa ab ubi uis miraculoꝝ omnium, dedit; fuit cāa Phica effectiva miraculoꝝ omnium, nego. Quod Humanitas Christi nō fuit immediata cāa, quē Patras exi miracula omnia, hinc dicit, q̄ multa miracula Patras, anteq; existeret Humanitas Christi. Dicit tamē cāa miraculoꝝ, quoniā ip̄s̄ ubi uis: Deus enī quidquid mirabile facit prop-

101
v Christi facis, es caa Christi. Unde, curiam,
Humanitas pducere seipso in Cuchaxista.

102

Objec-
es 5° n implicat, q^o actio sit identificata cy caa; sed ac-
tio e effectus caa; q^o n implicat, q^o effectus sit identificatus
cy caa. = Viximal: actio e posterior naa respectu suz caa;
sed actio potest identificari cy caa; q^o q^o identificat cy-
ca a potest ee naa posterior illa. = Res, de caa maori, di-
tinguendo mixa; sed actio identificata cy caa e effectus
ca; nego; actio n identificata cy caa, sub distinguo
e effectus, qui cae, nego; e effectus qui cae, deo.
Deus, n implicare cae, qui ex sua efa sit actuali
agens, ac proinde, identificet cy sua actione: Pal eni
Cernus n pducit Filij per actione a se distq.

103

At vero se-
mp ex actio, et caa sunt, et id, nulla ratione potest
acti, q^o actio sit effectus cae, et procedat a caa; nisi for-
tis per ratione nostrae, ad eum modum, quo praxi xibi
lo. ad procedere, et simanare ab eca primaxia
non al xale. = Similit ad viximaone xel, actione
istae a sua caa ee quidq posterior naa respectu
cae; extra vero actione identificatq cy sua caa; ali-
videt posterior seipso. Sicut hoc ee possibile, n

et, eum negarem eam sui, quoad 1° eē:

Obijciēs 6°

Actio ē prioritas eam respectu sui, idē, respectu
 ipsius actionis. Modo sic n̄ minus implicat, q^o res sit
 prioritas respectu sui, quā, q^o sit prior respectu sui:
 q̄ si res potest eē respectu sui prioritas, poterit eē res
 respectu sui prior: q̄ entita. poterit eē eam sui, quoad 2°
 eē. — 2° w, decedendo actionis eē prioritatis eam respectu
 ipsius actionis, et distinguo in duas sumptū: n̄ minus
 implicat, q^o res sit prioritas alterius respectu sui, quā
 q^o sit prior respectu sui, nec; n̄ minus implicat, q^o res sit
 prioritas sui respectu sui, 3° a, decedo. Quod res sit prior
 seipſa, hanc involvit contradictionis, q^o eēt, quando n̄.
 Quod vero res sit sua denominans alig res prioris, e,
 nullū hū inveniēti, ostendat.

107

Ex dictis toto Capite,

videtis, impossibilitē eē eam sui, tē quoad 1°, quā quoad
 ad 2° eē, tan in primo instanti, quā in 2°, tē per actio-
 nis 1°, quā alig n̄ supponat, quā per actionis 2°, quā
 supponat in eodē instanti alig actionis propriam puce-
 rit eundē tē. Aliquas omisit nō in 26° proban-
 tes ab alijs aperi solitas: scilicet, q^o si eam posset se-
 ipſa pducere 1°, caderet demonstratio eam 1°, si ecentis
 in productis: et q^o si eam posset seipſa 2° pducere, illa

2^a actio est essentialiter superflua, et supponitur in eo-
rum instanti reali aliquid ad eamque actionem quodammodo
proinde actus ageret. Casus inquit omisit, quod actus
non est nisi, nullatenus namque videntur. 108

Caput 10°

De mutua causalitate.

108 Non implicat mutua causalitas in actu: id est, quod
habetur per ad producendum B, et B et per ad produc-
endum A. Itaque quando unus ignis producit ali-
um, eam est illius; sed fieri potuit, ut ignis productus,
si prior/tertius, produxisset ignem producentem: quibus
tunc eque reperitur virtus, scilicet ad omnia indi-
vidua sui speciei per se ipsos. Hae doctrinae suppositae,
quae in presenti, an possint dari mutua causalitas
in actu? An ignis A possit producere ignem B in
illo instanti, in quo ignis B producit ignem A.

109 Sed.
De: implicat mutua causalitas quoad 1°, quod
quoad 2° est. 1^a pars attendit certiore, quod ut
probari debeat. Non sicut entitates A, et B semu-
tus producerent quoad 1° est, A existet, antequam
existet. Probat: A existet ante B; sed non
existet ante B: B existet antequam existet. Prae

maioris: q^a est cū cāa P; cāa vero existit antequam
 effectus. Ratio minoris q^a est cū effectus P; effectus
 autē n̄ existit antequam cāa.

170

Notū est evidens 2^a
 20° pars: q^a si duae entitates producantur a Deo, quo
 ad 1° cā, videt, quod in eodē instanti ipse possunt se
 mutuo producere p^o 2as actiones. Probat tamē:
 Si duae entitates mutuo se producerent p^o 2as acti-
 ones, unaqueque esset prior, et posterior nāa respec-
 tu alterius; sed hoc implicat: q^o. Probat maior, quoad
 1° partē: unaqueque esset vera cāa alterius: q^o unaque-
 que esset prior altera. Probat, quoad 2°: unaqueque
 esset verus effectus alterius: q^o unaqueque esset posteri-
 or altera.

171

Dico: duas entitates posse esse mutuo priores, et
 mutuo posteriores, et diversas fieri. Sed exemplū A et B
 mutuo se producentes. A est prior, et posterior B: p^o acti-
 onē, qua producit B, et denominat prior; p^o acti-
 onē autē, qua producit A, et denominat posterior:
 q^o denominationes prioris, et posterioris veniunt ab
 oppositis suis. Hoc autē n̄ implicat: sicut n̄ implicat, q^o
 idē subij. simul sit calidus, et frigidus, quando mix-
 tuloſe conjungant, calor, et frigiditas: istae enī denom-
 inationes, licet diversae, proveniunt a suis diversis.

112 Dicitur: Prioritas, et posterioritas nāz negantur
jungi in eodē subto, etiq̄ p̄cederēt / a / frās. q̄. Probatur
ant: Si jungerent, una, et eadē res dependeret, et n̄
dependeret ex suo fici ab alia; sed hoc fieri nequit
etiq̄ p̄cederēt / a / frās. q̄. Probatur m̄ax: q̄^a priorita-
tas nāz ē independētia n̄ mutua unius ab alio in suo
fici; posterioritas, vero s̄tal in straxia dependētia: q̄
p̄cedēz res eēt prior, et posterior nāz respectu alte-
rius, n̄ dependeret ab illa in suo fici, q̄^a ē prior, et
dependeret ab illa, q̄^a ē posterior.

113 Dicitur 2°, q̄^a p̄cedēz
res possit eē prior, et posterior nāz respectu alterius, n̄ eēt,
cui implicaret mutua causalitas quoad n̄ eēt. Quod autē hoc
absurdū sit, indep̄tet, q̄^a eaderet celeberrima demon-
stratio Dei desumpta ex Creaturis: sicut res mutuo
possunt se producere, nunquam p̄cederēt / a / infalibily per-
veniri ad eadē 13. Dicitur 3°: quia ex mutua causa-
te quoad ad 23 eēt n̄ s̄ly inferri prioritas, et posteriorita-
tas nāz in eadēz entitate p̄cederēt / a / frās, sed p̄ eandēz. I-
uponam; A, et B mutuo se producere. Non s̄ly t̄ e-
rit prior B p̄cederēt / a / frās, quia p̄ducit B, et posterior
p̄cederēt / a / frās, quia p̄ducit a B, sed etiq̄ erit prior, et p̄-
posterior p̄cederēt / a / frās p̄cederēt / a / frās, quia p̄ducit a B. Proci-
q̄^a p̄cederēt / a / frās actionē ē posterior, ut ad veraxius n̄ negat.

deinde p^r illg actione e^o prior. Probatur: q^o 2° p^r acti-
 onu, qua producit supponit suuq. eaq. cu omnib^o re-
 quisitis ad operandu; sed unq. ex requisitis; ut ca^o ope-
 ret in Creatu, e^o q^o heat actualit^r eaq., a qua accip-
 iat ee: q^o 1° p^r actione, qua producit ad supponit e-
 aq. a qua ad accipiat suuq. ee; atqui p^r y^o 1° in illo int-
 tanti reali e^o ca^o, a qua ad accipit suuq. ee: q^o p^r illg ac-
 tionu 1° supponit ante ad q^o e^o prior: q^o prior, et post exi-
 or.

119 Obijciat^r: Auxilio a^o xit, caas ee ad invicem caas: q^o d^o
 v^o mutua caasitan, saliz, quoad 2° ee. — R^o 1° ca-
 ty intellgi de caa finali, deficiente: repeerit caa eficie-
 ns: hec pro caa finali suuq. e^o d^o unde ad invicem se-
 az: 1° e^o caa deficiente 2°; 2° vero caa finalis 1°. Necesse
 e^o p^r onfio d^o munitu, et solida.

115 R^o 2° caas ee ad invicem ca-
 as; n^o, q^o semutuo producant, sed q^o vicissim agant
 unq. in alteriq. ut quando frigida manus applicat^r m-
 a nuu calidz, frigida calefit a calida, et calida frige-
 fit a frigida. Hoc vocat^r reactio, et repatio: et propter hoc
 eaq. dicunt^r mutuo eaq. ab Arist^o. Sed hoc nul^o nocet
 no^o suz 2°: n^o neque manus frigida caat^r a calida;
 neque calida a frigida, neque calor, et frigus semu-

luis coarctat, neque quid quic aliunde assignabile, in
quo mutua coarctatio exerceat. Inde ex textu
inferat, quod dicitur entitates possunt esse mutuo cog
respectu sui ipsarum, sed respectu alicujus 3^e en
tatis, sive effectus, qui hęc producat in illa, et
illa in hac, q^o sepe accidit.

116

Obijcies 2°: Sed dicitur Schal-
tz dicitur mutuam, ut altera alteri innitatur, semu-
tuo subsistent, sed hęc est mutua coarctatio: q^o ea
possibilis est. Sed arguitur sit in lapidib^{us} fornicis, quo-
rum quilibet subsistentat alij, et ab eo vicissim subsisten-
tat. — Ad arguitur nego minor. Si bene perpendat, n-
ulla mutua coarctatio reperit in mutua subsisten-
tatione duplicis Schalcz, aut lapidum fornicis. Quis-
so, qui entitas ibi dicitur, qui producat, et simul p-
ducatur ab alia? Schalca n^o producat Schalcz: locatio
unius Schalcz n^o producat locatio alterius. Unde
mutua coarctatio.

117

Replicabis: presentia, seu loca-
o unius Schalcz in illo loco prerequirit ad loca-
o alterius, et locatio hujus prerequirit ad loca-
o hujus dicitur mutua presuppositio, et mutua priori-
tas; sed hoc stante possibile est mutua coarctatio.

Ani Minet duas partes. **P**ro 1° q^o V^a Schala
 n̄ subſistet ibi, ubi c̄, niſi 2^a heat, q^o locaon̄, quā
 het: q^o locaō 2^a Schalę q̄ prerequiſitū ad locaon̄
 1^a. Nāo 2^a partis eadę n̄ q^o 2^a Schala n̄ ſiſtet
 ibi, niſi 1^a heat illę dicit q^o locaon̄: q^o locaō 1^a p̄
 re requiſitū ad locaon̄ 2^a.

118

Pro negando antiqua
 d utramque partę. Admixtiō q̄ p̄ dicitur, deſiſan
 tentib⁹, nego coas. Soly d̄ vincit, locaon̄ unius
 ſchalę eē requiſitū ad locaon̄ alterius, ſed n̄
 prerequiſitū. Dant quoz q^o requiſita, quę n̄ p̄
 bia ſ, ſed d̄ conſtantia. Locaō igit^r unius ſchalę
 neque p̄cedit, neq^{ue} ſubſequit^r nāa locaon̄ alterius, n̄
 enī hent nāa ordiņ, cū neutra ſit alterius caa, ſed
 utraq^{ue} p̄ducit a Corpore, cū ſit locaō.

119

Objicior 3° P

no poſſet amare Paulę in eodę inſtanti in quo amat
 ab illo. ſimilit^r poſſet d̄ noſcere, videre, audire, q̄ in
 inſtanti, in quo d̄ noſcit, videt, audit, q̄ ſi una enti
 tas poſſet p̄ducere aliq^{ue}, in inſtanti in quo producit^r
 ab illa. **H**irmat: actus general^r habitū, eū dicit^r hab
 itus q̄ general^r actū: q̄ in actū, ſet habitū dat mutuam
 alitā q̄.

Ad arguēdū de seo autenti nego Cog. Disputatase: ex eo, q
 duo hoēs semuluo videant, mutuo Ino/cant, audia
 nt, amant, & n̄ sequit̄ mutua p̄roxitas naz: no
 no/cens, et inuicē (et sic de reliquis) n̄ herit in se ordi
 nis eaq, et effectus producentis, et producti. At vero p̄dū
 entitate semuluo cadēt utraq, et utra
 que posterior nāa respectu alterius. Imo neutra eēt p̄
 xior, neutra que posterior. Neutra eēt p̄xior, q̄ ut
 traq̄ eēt posterior; Neutra eēt posterior, q̄ utraq̄
 eēt p̄xior. Ad firmationē distinguo 2^a partē autenti;
 et vidēz habitus generalis acty illy eundē nūro a quo
 geritur, et in eodē instanti, nego; generalis acty di
 versy nūro, et in diverso instanti, deo. Non nego
 m̄ eadē eēt mutuo eadē in actu 1°, et tanty in actu
 2°; firmat̄ autē soly vincit, q̄ deo.

Obiicit 2°:

Ignis ff in instanti, in quo p̄ducit ignē P, potest p̄
 uci ab igne P: q̄ possibile mutua causalitas. Probat̄
 ans: in alio instanti potest p̄duci ab igne P: q̄ a in in
 stanti, in quo p̄ducit ignē P. Probat̄ Cōa: no p̄oa, q̄
 si ignis ff, ut p̄ducit ab igne P, identificat̄
 atq̄ cy ipso igne ff: q̄ ignis ff hēt eā p̄oq̄ in omni
 instanti, et q̄ quando p̄ducit ignē P.

122 Ad arguēdū distinguo an: ignis est in instanti, in quo
 producit ignis P, potest produci ab igne P, in sensu
 posito, q^d producat ignis P, nego, in sensu diverso,
 cedo. Ad probandū decessu antecedenti, distinguo sequens si-
 milis. Probas n^o urget: nō poā ignis est ut producat ab
 igne P in sensu diverso ab eo, q^d producat ignis P,
 identificat quidē, cū igne est. et hec reperit in igne est
 in quolibet instanti; at vero poā, ut ignis est producat
 ab igne P in sensu diverso, q^d producat ignis P, neque
 identificat cū igne est neque possibilis: unde in null
 o instanti reperit in igne est.

123 At ut xeri potest, distin-
 guendo sic an: ignis est in instanti, in quo producit ignis
P, potest poā proxima, et impedita produci ab igne
P, nego; potest poā remota, et impedita, cedo. In
 illo instanti potest ignis est produci ab igne P, sed hec
 poā impedita ē eo, q^d in illo instanti ignis est ē prior
 igne P; prioritas autē impedit quom minus subsequi
 teritur, ut requiritur ad rationis effectus. Nunc patet ad
 reliquū arguēdū: nō quāntis poā identificat cū ipse
 re, cuius ē poā, tamē poā impedita in quantū expe-
 dita dicitur aliquid distū, potest q^d modo ad eō, modo
 ab eo xeri.

122 Nota, ad solvendum aliorum arguorum, quod divergentibus
possunt in eodem instanti mutuo agere unaqueque in
aliam, ut autem hoc patet aliquam qualitatem in illa, illave
non producat aliquam qualitatem in hac. Hoc non solum possibile
est, sed frequentissime accidit: nam ut tenet in mundo
non loquens agens in agendo reparat. Sed hoc per se non
mutua causalitas. Causalitas mutua, quae in hoc Capite
negabimus, consistit in eo, quod effectus producat suum
causam, aut causa producat alium effectum.

Caput III.

Unde mutua causalitas in causam
materiali, et spiritali?

123 Loquuti sumus de causa efficiente, et defendimus
diximus mutuum causalitatem in linea causae efficientis. Sed
dicendum est de qualibet alia causa respectiva: sicque causa
materialis non potest materialiter causari a suo effectum
materialiter causato, neque causa spiritalis spiritaliter
a suo effectum spiritaliter causato. Unde universim
concluditur, in
possibilibus esse mutuum causalitatem in eodem genere
causae. Nunquam disputat, autem mutua causalitas de
indiviso genere causae. In eo exemplum adducit causam
materialis, et spiritalis: inquit quod, an una entitas possit esse

causae materialis alterius, et haec altera causa formalis
 illius in eodem instanti?

126

Sit DG? implicat mutua
 causalitas et igitur indivisio generis causae Phisicis vegetalis. Pro
 bat eadem ratione, ac precedenti DG? quod quaelibet causa est
 prior / causa, quod implicat. Nam antecedens, quod est pri
 or / causa, quod a posteriori est prior / causa. Nam antecedens,
 quod est causa / causa, quod prior / causa. Nec diabolici
 facultatis, quod mutua causalitas sit indivisio generis
 causae, nam quando aliqua entitas est / causa praesupponit
 causam, ac proinde extra oculos suas causas, quod / causa praesup
 ponunt omnes / causa, cuius cumque generis gentilis
 illi nulli / causa potest cause.

127

Obiectis V: materiae causa
 causalis / causa, et in eodem instanti formalis causa formalis materiae, quod
 dicitur causalitas indivisio generis causae. Probat autem,
 quod ad 23, pars / causa dat esse / specificum materiae, quod est causa / causa
 illius. Nam antecedens, quod / causa dat materiae esse lignum,
 aut ignis, ad 23, quod dat illi esse / specificum. Respondeo negando
 antecedens, quod ad 23, pars. Ad probationem nego autem, etiam
 probationem. Etiam non dat materiae esse lignum, sed pars ligni,
 quae materia unquam est ignis, aut lignum, sed pars ligni,
 aut ignis, quod ex sua natura habet, neque accipit a

128 **Reo 2°**, distinguendo 2° parte antecedenti: et in eod^o ut
 tant^o fiat ead^o fiat mag^o specificat^o sumpt^o nego; mag^o,
 ut 2° part^o 2° c^o. Et rati^o specificat^o entitat^o mag^o: q^o ma^o p^o
 seip^o q^o seip^o sua int^osec^o quid quid e^o; specificat^o vero
 2° part^o, seu mag^o, ut 2° part^o q^o e^o parte def^o fiat 2° part^o.
 In hoc sensu accipiend^o e^o Div^o Thomas, si quando ase-
 rit^o fiat e^o ead^o mag^o.

129 **Obi^o 2°**: Fiat ead^o efficiens suam
 2° dispositio^o, at qui dispositio^o e^o ead^o dispositio^o
 fiat q^o dat^o multa co^oalita^o in diverso genere ead^o. Pro-
 bat^o ma^o: Dispositio^o ad fiat q^o p^orietate^o fiat; at qui
 p^orietate^o producunt^o a^o fiat q^o. Pro^o minoris: q^o p^orietate^o
 d^o suam p^orietate^o, radice aut^o p^o sumpt^o ad
 e^o reals^o emanant^o. Probat^o minor^o t^o s^ologi: Dispositio^o
 nes se tenent^o in signo mag^o: q^o ead^o dispositio^o, et qua-
 si ma^o fiat q^o. Probat^o an^o: fiat educit^o ex ma^o dispo-
 sitione ut tali: q^o dispositio^o se tenent^o in signo mag^o.

130 **Reo**
 ead^o Doctore distinguendo ma^o: fiat in^o in-
 tant^o su^o productionis e^o ead^o efficiens suam dispo-
 sition^o; nego; in^o ead^o, et reliqui instantib^o su^o 2° ex-
 o^onis, sec^o. E^o diverso distinguo minor^o: at qui dispo-

tionem // eam dispositiva fx in l^o instanti fx , deo; in l^o ,
 et reliquis instantibus, nego. Nunc aut, q^d nunquam verificatur
 et mutua causalitas inter accidentia, et fx . fx in l^o instanti
 presupponit accidentia tanquam eam dispositivam, et quasi materiam,
 q^d accidentia presupponunt in materia ad introductionem fx , sed in
 hoc instanti accidentia non producantur a fx , sed ab eadem causa,
 quae producit fx . In reliquis instantibus fx producit accidentia,
 sed tunc accidentia non presupponunt ad fx proximam natura
 namque praevias dispositiones. Ergo in nullo instanti accidit
 mutua causalitas inter fx , et dispositiones.

134

Obiicitur 2° intro-
 ductio novae fx intelligit proximam ad eam pulsionem antiquam,
 atque expulsio fx antiquae intelligit proximam ad introduc-
 tionem novae: q^d datur mutua proximitas inter fx novam, et anti-
 quam: q^d dabitur mutua causalitas. Major certitas, q^d intro-
 ductio unius fx est causa expulsionis alterius: effectus
 namque primarius fx est dispositivus, sed 2° datus est expulsio
 iustitiae alterius fx ab eadem materia. Probat itaque mixta
 Expulsio fx antiquae est medium, et dispositio ad introduc-
 tionem fx novae: q^d intelligit proximam ad aliam introductionem.
 Probat autem expulsio fx antiquae est ablatio impedi-
 menti insuperabilis ex introductione novae fx , sed om-
 nis ablatio impediamenti insuperabilis ex actu est medium,

et dispositio ad actum 3.

132 Ad argutum omnia maiori, nego minori,
et ante proba bonis. Ad proba bonis distinguo maiori: copulsi-
o sui antiquus est ablatio impedimenti aufertur per ipsum actum
2°; deo; aufertur ablatio ex parte actus 1°, nego. Similiter disting-
uendo ac minori: omnis ablatio impedimenti aufertur ablatio ex par-
te actus 1° et mediis, et dispositio; deo; omnis ablatio imp-
edimenti aufertur ablatio ex parte actus 2° et mediis, et dispositio
nego minori.

133 Quaecumque res impatiens est aliqua actio-
ne potest dici impedimentum. Sed in hac latitudine inclu-
duntur duo genera impedimentorum: alterum eorum, quae deb-
ent auferi, ut causa sit proximè potens operari; alterum
eorum, quae auferi debent, ut causa sit actualis operans.
Explicit exemplum: ut si quis currat impedimentum est spes,
impedimentum est negatio cursus: quod si spes, quae negat
cursus est aliquid impatiens est cursus; haec tamque causa,
quod impedimentum spei debet auferi ex parte actus 1°,
ita ut si quis non possit esse proximè potens currere, nisi
detur ablatio spei; negatio autem cursus non debet auferi ex
parte actus 2°: si quis enim est proximè potens currere in-
signe, inquam est ablata negatio cursus; debet ergo auferi
saltem negatio per ipsum actum 2°, si deperat actualis cursus.

132 Presentia fz in ma^a potest vocari impedimentum ad
 introductionem aliterius fz , q^a est aliquid in parte
 et tali introductione. Sed non est impedimentum, q^d ex
 parte actus fz a^uferri debeat; ^{imo} solum a^uferri potest ex
 parte actus 2ⁱ. Vnde noscatis quoniam impedimenta seu
 obstacula a^uferri debeat ex parte actus fz , quoniam
 ex parte actus 2ⁱ. Nam regulam observato: quando
 ablatio impedimenti est ipsa actus 2us, aut aliquid subsequen-
 ty ad actus 2us, non debet a^uferri ex parte actus fz ; et ratio
 est si non pertinet ad actus 2us, neque illi subsequatur, ex
 parte actus fz debet a^uferri.

133 Nunc sic ad introductionem novam
 fz subsequitur expulsio antiqua, q^a introductio illa
 est causa huius expulsionis, ut arguitur intendit. Ergo fz
 antiqua impedimentum est ad introductionem novam, q^d ta-
 men impedimentum a^uferri non debet ex parte actus fz ad in-
 troductionem novam: q^d talis ablatio effectus est ipsius actus 2ⁱ,
 sive actualis introductionis novae fz . Nota, hec dic-
 ta est inserta a^uferente, introductionem novam fz ex parte
 et expulsionem antiquam, quae sententia nunc datur argu-
 entia, postea mentis nostrae super hoc aperitur suo loco.
 Nota iterum, q^d in hoc discutendi modo tria signan-
 da ad spectanda sunt in qualibet dictione sub tali. Primum

e signy eaz potentis noq. sig. p. ducere. 2^a e signy noq
g. sig. actualiv producty. 3^a e signy sig. antiquy ex p. d. s.

Caput 12°

Ancaã possit reproducere suu effectum.

136 Postquam aliquod corpus corruptum dubitari potest, an po-
ssit redire ad existens perviatum eaz, sicut potuit, antequam
existisset, existens accipere. 2ª Sit 1ª resolutio: De epoa Dei ab-
soluta post effectus semel destructus reproducit a suis causis.
Probat 1° eam repugnans. Probat 2° q^a de F. idee, hoc
eã post mortem resurrexerunt. = Dicit hanc D. G. nulli alic-
uius momenti militat arguty. Max^{imè} g^o difficultas
post natam deolvit, an scilicet hoc post natam accidere. F.
atcor, Imuniorum Phig negare hanc natam possibilitat;
sed q^a hec Imunior opinio potius suis Auctorib^{us}, quã rati-
onib^{us} se tuet, ideo hanc D. G. statui.

137 Naliter possibilis e
reproductio effectus semel destructi. Probat: destructio
effectus, est naliter possibilis eadẽ virtus eaz, eadẽ modo ap-
plicata passo d. p. t. eadẽ, manet q^{uod} eadẽ possibilitas effectus.
g^o eadẽ potest naliter reproducere effectus destructus. Pri-
ma pars antennis patet ex p. eadẽ: neq^{ue} eni deficit vir-
tus eaz, q^{uod} d. rumpat effectus. 2^a similis et eadẽ q^{uod} si-

eadē manet cy virtute, quā prohibet eaq applicari.
 3^a negari nequit: nō est impossibilitas, cy sit natura, ē an-
 te existēteq, et in existēte, et post existēteq. Cōtra nō est pro-
 batio legitima: q^a idē manens idē semper con-
 tinet facere idē, ut ē in paxemia.

138

138) *Definitio:* eodē modo nō
 ut, et eodē modo distat ab essentia effectus destructus, ac sec-
 tus nunquā productus; sed effectus nunquā productus po-
 test accipere existēteq p^r virtutē eaq sine miraculo: q^a p^rxi-
 te effectus, qui existit, et corruptus fuit. Ratio maior: q^a nō
 ē. Nō sit in indivisibili, neque ad nihil magis, et minus.
 Minor etiam apud omnes. Cōtra legit apaxitatem.

139

139) *Objectiones*
 videtur autem esse impossibile, a privatione ad habitum
 dat regressus: q^a res, quae semet perijt, nō potest regressi-
 ad existēteq. Autoritas nō urget, q^a entitas, quae perijt,
 nō potest dici privata existēteq: nō ut dicat alig subijp-
 ribatq, requirit, q^a sit existens. Ergo quāvis subij-
 q^a peribatq transire nō potest a privatione ad habitum
 rei, quae peribatur fuerat, nō sequit, entitatē, quae se-
 met perijt nō posse redire ad existēteq. Proterea Arist-
 tes id affirmat, regularit loquendo: nō in eo employ ad-
 ducit caloy, qui nunquā recurre perat conq, et eden-

190
tuly, qui nunquam recuperat dentes, et qui sine miraculo
Calvus potest comam recuperare, et dentulus que dentes, et
ex peris aliquot testantur: q^d si uis n^o aseret, impossibile
natura regressu ad habitum.

Insuper textus Phil^o n^o soly ne
gat regressu ad habitum nuxice eundem, sed etiam specifico.
undem, ut patet ex exemplis: aut enim, q^d cecus nunquam
recuperabit usum, nec Calvus Comam, nec dentulus de-
ntes. Unde (si uelimus rigore inferre) deducit q^d destruc-
to effectu n^o soly n^o poterit ipsemet nuxice reproduci, sed neque
poterit produci alio quodam modo: ita ut, si destruat fraxign-
is, siq^d illa maca n^o possit hunc unquam fraxignis, neque illor^{um}
canum, neque aliorum similibus, sicut calvus, neque amissio
comam, neque similibus recuperat. Sed hec doctrina falsu
e, neq^d maca, que amissa unquam fraxignis potest hunc aliorum simi-
libus, ut accidit, quando canis aliorum canibus aliorum canis:
g.

191
Obijciat 2°: entitas existens N^o spali^o q^d n^o potest transi-
re Granata sine transitu p^o mediu: q^d entitas, que ex-
istit N^o nudius 3°, n^o potest transire ad existendum dieh-
odierina, que transeat p^o mediu tempus; sed si entitas
potest naturaliter reproduci, potest transire ab existendo nudius
us 3°, ad existendum hodie: q^d entitas n^o potest naturaliter repro-

duci. Prima Co^a urget a paritate: q^a n^o minus impossi-
bilis transitus de loco, in locu sine transitu per me-
diu, quu transitus de tempore in tempus sine tra-
nitu per mediu. Verax tige^o mix^o subsumpta: q^a ief-
fectus reproducit potest, poterit existisse nudius 3°, p-
osteaque corumpi, atque hodie reproducit, et redire ad
exist^o: q^o transitibil^o ab existendo nudius 3°, ad existen-
dy hodie, quu hui^o existit, sive n^o transiendo per
mediu tempus.

192

Ad argu^o no^o de^o p^o ordime male, negan-
do mix^o subsumpta. Quod res perierit nudius 3°, et hodie
reproducat, n^o e^o, q^o transeat de exist^ota habita nud-
ius 3°, ad exist^ota habend^o hodie, sed q^o transeat de
n^o ee^o in instanti^o antea, ad ee^o in hoc instanti^o. Ratio
e^o: q^a transitus amplectit^o duo inst^ota immediata: a-
lit^o hoo^o diceret^o transire ab infantia ad decrepita sen-
ectut^o. At qui instans exist^ota habet nudius 3°, et inf-
tans exist^ota habet hodie, n^o // inst^ota immediat-
a: q^o effectus nostri casus n^o recte diceret^o transivisse a-
b existendo nudius 3°, ad existend^o hodie. Inco^o si-
derare debem^o transitu duplici. Primus nudius
3° ab ee^o ad n^o ee^o; 2° hodie an^o ee^o ad ee^o; in nullo occo-
dat^o transitus alio^o in^oty sine transitu per mediu.

87
Obijciat 3°: siue productio effectus est naturalis possibilis, aliquoties accidere; sed nunquam accidit q^d n^o est naturalis possibilis. Ratio mixta: quatenus videtur unquam, effectus semel defunctus iterum oriri? Maior rationabiliter negari non potest: quod enim per tota secula intanto, etiam frequentius caeterum reursu nunquam accidit, id debet censeri naturaliter impossibile. Ad argutum dico, neque maior, neque minor satis probare. Non maior, quia quaedam naturalia possibilissima, quae iam nunquam forte acciderunt. Non minor: cum enim nos non dicere nam inter individua omnino similia, quis scit, an prior ignis, qui hodie producit, antea aliquando fuerit? Unde argutum ut potest nullo mixti fundamento, debet tanquam temerarium experiri.

122

Obijciat 2°: si effectus semel defunctus naturaliter potest reproduci, resurrectio Mortuorum naturalis est; atque hoc ab absurdo est. Ratio maior: quia resurrectio Mortuorum nihil aliud, quam quaedam reproductio effectus corrupti. Mixta est: Quia semper Ecclesiam successione alicujus Mortui iudicabit miraculo: quod quia naturaliter non potest accidere.

125

Ratio ad argutum, negando maiorem, quae unquam probat: quia resurrectio Mortuorum ab eorum in seculo impossibilis est ex decreto divino: quod decretum

ty patet colligit ex unica morte soluta hominib;
 et ex perpetuitate, et eternitateq; penarum, et premij,
 quæ nunquam interumpunt post discessu a Corpore.
 Unde quævis resurrectio ex nãa rei n̄ sit impossibilis;
 impossibilis tamq̄ ex decreto.

126 Sed licet impossibilis crea-
 nãa rei, nullamq; diuina diuinit. Nosq; defendi-
 m̄, decepti reproductionis n̄ superare vires nãg. A-
 d q̄d n̄ requirit, q̄d omnis entitas possit reproduci;
 sufficit, q̄d possit aliqua. Exco autq; q̄d hoc n̄ possibilis
 ut reproducatur, minime inferit, q̄d nulla entitas nati-
 uè reproducatur possit. Si aliquando defendim̄, datur in crea-
 turis utq; dicitur, n̄ dicitur, quantumlibet entitas q̄-
 uisquamque illa sit hęc eorum utq; neque posse produci
 oia creata, quod quod producibilis ē.

Caput 133

An multiplex effectus possit oriri ab
 eadē causa.

vetunus a multiplici?

127 Quoad 133. patet facile ē respō: n̄ idē Deus produ-
 cit, tot, et itq; dissimiles Creaturas, idē Pat̄ plures Filios,
 eadē Arbor plura poma, et sic de ceteris. Ergo dubij n̄, u-

ng, et eandem causam, posse producere multiplices effectus, saltem
concomitantes, et indivisi in instantibus? Rogabitur, an etiam possunt
eodem instanti? Affirmative res: quod Deus in quolibet inst-
anti, plures effectus producat, cum producat, quod quid pro-
ducit. Hoc in eodem instanti, in se, et a matre, quod effectus
sunt indivisi. Quilibet effectus in unoquoque instanti producat
suas proprietates, quod sunt multiplices, et indivisi.

148

Quasdam

partes dubii negue certa est resolutio. Dubitatur, an effectus
possit a principio produci ad duplicem causam in actu
adequata. 2° an possit simul ad duplicem causam in actu
adequata produci? De primo dubio hic agemus, de 2°
Capite sequenti. Insuper 1° dubio, an effectus, qui
est a causa th potuerit produci a causa B, nisi in se ipso
quod producat a causa th, sed in hypothesi, quod a causa th non pot-
uerit. Sit exemplum, quando lignum ab igne th,
aut ignis detrahitur th B. Rogatur, nisi applicatus fuerit
seu ignis th illi ligno, sed alii ignis ad se potuerit nec
illi illius effectus nullo, scilicet ignis B?

Tomis de sen-

ant eundem effectum non possunt nunc ab hac causa nunc ab illa, sed
de derivatis, ut oritur ab hac detrahitur, et nunc ab alia: ita ut effectus
ignis th nunquam potuerit oriri ab igne B. Opositum tenet de sen-

ca, quæ amplectunt Scholiz. Affixunt effecty ignis A p
 otuise produci ab igne B sicut productus fuit ab igne A.
 Utraque sententia supponit, eundem effecty posse adivisive produ-
 ci a duplici caa diversæ ordinis: q^a effectus ignis A procul-
 dubio potuit provenire, et produci a solo B eo: q^d id effect-
 us potuit produci, nunc ab hac, nun ab illa caa diversis
 ordinis. Totag^o Lis ad caas quæq^{ue} ordinis devolvit.

130

Sinostru-
 a 16: Idem nunc effectus potest adivisive provenire a duplici
 caa. Probat: Ignis A productus ab igne B, potuit
 aucti ab igne C: q^d. Probat^r aut: Si ignis A solus posset pro-
 venire ab igne B et n^o ab igne C, ignis B, et ignis C eundem
 diversis speciei; sed hoc est absurdum: q^d. Probat^r maior: ignis
B, et ignis C n^o habent similes virtutes productivas; sed cor-
 poris diversis speciei: q^d. Ratio maioris: q^a ignis B habet
 virtutes productivas ignis A; ignis autem C n^o habet talis virtu-
 tes productivas ignis A; virtus q^{ue} utriusq^{ue} dissimilis est. Pro-
 bat itaque minor: cas^{us} habentes dissimiles virtutes, n^o esse q^{uod}
 est speciei: q^d. Probat^r aut: cas^{us} habentes dissimiles virtutes n^o di-
 ferunt solo numero: q^d. Ratio antecedens: q^a dist^{inctio} numerica pa-
 terat, p^{ro} hoc, q^{od} heterotitas sic hec, et illa illa: q^{ue} dissimilitu-
 do virtutis est aliqua dist^{inctio} plusq^{ue} numerica.

135

137 Obijcio 1°. Effectus

participat perfectionis illius eam aqua paucit; sed idz nu-
ro effectus n̄ potest participare duas perfectiones numericē
distas, et igitur divisivē: q̄ idz nuro effectus n̄ potest produci
et igitur divisivē ad duplici eam numericē dista. = ¹ Dicoz quod ar-
guit, et sub eadz maiori subsumo, sed idz effectus nequis
participare duas perfectiones / specificas distas, et igitur divi-
sivē: q̄ n̄ potest pauci et igitur divisivē ad duplici eam / specificas dista-
q̄ adducitur negat: a se igitur eandz entitatē posse pauci
divisivē ad duplici eam diversis ordinis: sicutque ignis productus
a Creatura, potuit idz nuro pauci a solo Deo.

Directio

132
distinguendo maiori: effectus participat perfectionis numericē eam
eandz illius eam aqua producit, nego; perfectionis n̄ numericē eam
noq; , sed similis illius eam, aqua paucit, deo: Proutq; argu-
it. Difficultas tenet, ut effectus participat illi perfectionis,
quod nec eam numericē eandz: tunc enim est effectus n̄ sit in
diferens ad hanc, licet perfectionis numericē, sed de-
trahit ad hanc, quod nec, n̄ est indifferens, ut producat ab
haec, licet eam, sed detrahit, ut producat ab eam tantum
aqua producit. Et vero eam tantum participat effectus perfectio-
nis similis eam, nullus manet indubiandz: q̄ illa perfectio
effectus semper ē eandz numericē sive proveniat ab eam,
sive ab illa licet enim sit una, et eandz, similis eam potest partici-

tionem multarum eorum.

Obiicit 2° Sanctus Thomas dicens
impossibile est eundem Filium nasci, sive sit alius Patris sive sit
alia Mater: sicut nec idem natus sigilli, sive sit alia cera,
sive aliud Corpus sigilli: Ergo eo ipso, quod causa sit alia ef-
fectus oritur alius: quod idem natus effectus nequit dividere ortum
ad duplicem causam.

154.

Respondeo cum dicitur, Dicitur Thomae loquente de
Filio specificative sumpto, sed reduplicative, id est, ut Fi-
lius, talis deitate huius. Itaque idem natus Pater, qui filius est
hujus Patris, hujusque Matris, esse potuit sive alterius patris,
sive alterius Matris. Tunc autem quoniam est idem natus huius,
nec est idem natus filius. Filius enim eius per se conceptus relati-
onem, non dicitur solius entitatis relati-
onis, sed etiam sui, rationis quod fundandi, ut
diximus: quod situnc variatur eius relati-
onem, etiam fundan-
di, variatur Filius, inest Filius, quoniam non variatur, hoc
inest huius. Facilius vel auctoritati Aristotelis asserentis, di-
cesis oritur effectus, quando materia est divisa, agens quod divisa:
nam materia dicitur effectus, proinde quod ex illius variatione se-
quitur natus variatio effectus. Sed non inde manet.

155

Obiicit
3°: quodlibet causa habet certum natus effectus inducitur, quod
producere potest: quod. Probatur autem: dicitur enim casus non limitatur

ad certum numerum individuorum effectus, est infinita; hoc enim dependet
a: q. Probatur maior: potest producere infinita individua q.
Probatur minor: potest producere omnia individua illius spe-
ciei; sed individua cuiuslibet speciei infinita q.

136

Res, dis-
tinguendo autem: quilibet eadem habet certum numerum effectuum indi-
viduorum determinatorum, quos producere potest, nego; in deter-
minatorum, omitto. Ignis enim non potest producere ignes omnes
possibiles: nam in productione cuiuslibet ipsius virtus, lassat,
et defatigat: unde producti plures, forte non poterit
amplius producere. Superaniam q., q. potest producere decem certum
tye, q. coarctat ad istum numerum, quos non potest transire; sed
non eo ipso coarctat ad eadem individua: potest enim decem
neges producere, quicumque illi sine, sive hu, sive alij, sive
ti, sive illi. Ad probationem antennis, distinguo maiorem: sive
casus non limitaret ad certum numerum, est infinita subiectivo, nego;
trative, recedo maiorem. Res finita, et limitata in se ipsa po-
test trahi ad infinitos trahos, et sequentur esse infinita trahi-
vo. Intus limitatus potest trahi Inpositivum infinita obiecta
voluntas amare potest infinita bona, et sic, de alijs.

137

Objectiones.
1. eadem non habet virtutem superflua: q. non potest divisive produ-
cere infinitos effectus, sed aliquos determinatos. Probatur eadem

virtus productiva infinitorum effectuum est superflua: q. Prob-
at autem: virtus productiva infinitorum effectuum nunquam ex-
cendat; sed virtus nunquam excedat. / superflua: q.

Nego Coq. Ad probationem distinguo ante: virtus productiva
infinitorum effectuum, distributive, est superflua, nego; virtus pro-
ductiva infinitorum effectuum, collective, est superflua, concedo.

Ad probationem nego minoris. Primum habet pro se equitandum in quo-
libet equo mansueto possibile, sed tales equi possibile. //
Infinitum habet pro se equitandum in infinitis equis distributive
est. Nemo habet pro se nunquam excedit tota: q. cuius pro se inn-
utilis, est superflua.

158

Objectiones: Species abstracta ad unum indi-
viduum non habet perfectionem extensivam, omnium individua-
rum: q. virtus abstracta ad unum eam non habet perfectionem extensivam
quod omnia individua eiusdem speciei. Sic arguit illustris-
simus Palanco. = Reliquae arguit: species abstracta ad unum
individuum non habet virtutem extensivam alterius individui: q. vir-
tus abstracta ad unum eam non habet virtutem productivam alterius
individui, q. ad unum eam apud Palanco.

Dixit non nega-

159

ndo eam. Species sed nunciat individuum per identitatem: q.
autem eam res nequeat identificari duobus, sequitur, q. species ab-
tracta uni individuo, non identificat reliquis individuis, sic

ven heat. perfectioꝝ eorū / iog omniū individuoꝝ. h
vicioꝝ eā, sive viciū eāz n̄ / s̄d manet effectū p̄ identit
tatez nūq̄ obest, q̄d virtus unius eāz detratz, / s̄cedendat
ad aliq̄d individū ab ip̄ / ad istū, / s̄cūci ad effectū, neq̄
/ s̄cedendat ad duo individua, nec ad tria, quatuor, &c.

Capitulum 12°

Unū idē nūc effectus possit produci ad duplici
mūltā in actu 1° ad
quala?

160. Supponendū q̄d provenire posse eundē effectū ad duplici eā /
mūltū adjuvante, sive atēmpexante (ut aperi) d̄ cursū.
Unū vero possit viciū ad uab^o eāz, quarū quolibet n̄ fo
ly sit ad equata in p̄oā, sive in actu 1°, sed etiq̄ s̄cedex
at, ut ad equala de facto, et in actu 2°. Questio ē quā
actandū ingredim^r.

161. Sit 1^a resolutio: idē effectus n̄ potest /
produci ad duplici sim^l eā in actu 1° ad equala. Prob
at ex Capite superfluitatis: nō altera ex illis eāis
redundaret; in nāā vero nū ad mūltū superflūū. = Pro
bat aliū: quando duz eāz sufficientis virtutis concur
nū sim^l, atēmpexant d̄ cursū; sed n̄ atēmpexant / in ali
possent ad equalē p̄ducere: q̄ n̄ posunt nāā p̄ducere ad eq-

quate. Max̄ ex p̄t̄a d̄t̄a: q̄^a quando duo hoc̄ elevant
 pondus a quolibet illorū elevabile, neq̄ ponit̄ totū illū in-
 fluxū, quō solus ponit̄: q̄ cas̄ d̄currentes at̄temperan-
 t̄ d̄cur̄s. Nā m̄ioris v̄i s̄itōḡ: quia cas̄ n̄xia p̄oduc-
 it̄ applicata, quantū potest: q̄ si at̄temperat̄ d̄cur̄s, n̄ po-
 test̄ adquate p̄ducere.

V62

Sū 2^a resoluō: Super naturalit̄ potest̄ id̄
 effectus p̄venire ad duplici eā adequata in actu 2°. P̄-
 robat̄: n̄ repugnat̄, id̄ fieri: q̄ fieri potest̄ supernaturalit̄.
 d̄firmat̄: duplex eā adequata ejusd̄ effectus, neque re-
 pugnat̄, q̄ duplex, neque repugnat̄ q̄ adequata: q̄ nu-
 lo ex Capite repugnat̄. 1^a pars ant̄t̄is cert̄a ē: q̄ in-
 at̄temperat̄ d̄cur̄s dat̄ duplex eā ejusd̄ effectus.
 Nā 2^a pars: nō id̄ corpus, apud Scholasticos potest̄ eō
 sub duplici ubicatione adequata: ead̄ q̄ nā, apud Thom-
 mistas potest̄ subsistere p̄² duplici subsist̄ adequat̄.
 Deo supernaturalit̄ operante: q̄ n̄ implicat̄ duplex ubicaōe
 ejusd̄ corporis, q̄ adequata: neque duplex subsist̄
 ejusd̄ nā, q̄ adequata: q̄ neque implicabit̄ duplex
 eā ejusd̄ effectus, q̄ adequata.

V63

In eō d̄ d̄ver̄sarij, n̄
 ane d̄ traditiōn̄ sequit̄ ex resoluōne n̄stra. Quilibet
 eorū eā eēt̄, et̄ n̄ eēt̄ adequata. Cū, ut̄ sup̄ponim̄: n̄

9^a causa adequata e illa, quae excludit omnes alios causas actu-
aliter causas eundem effectum; atque neutra illarum causarum exclu-
detur aliam; quae neutra illarum causa adequata. — Deo, nomine
adequati possessum sufficientem, et exclusive. Si sumat suffi-
cientem, tunc adequatam, non excludit aliud adequatum. Si ex-
clusive sumat, utique excludit. Vtique sensus pro-
terea est, et signat verum adequatum. Quod patet, etiam apud
Schotium; quod ubi causa adequata apud ipsos non exclu-
dit essentialiter aliam ubi causam ab eodem corpore. Idem quod
ambis causa non excludat omnes alios causas accedendo, potest
tunc adequata; quae non sequitur, quod adequata sit, et non sit.

169

Obje-

ctio 1° dicitur resolutio; idem nunc primum potest ad equi-
tatem provenire firmam ad plures causas meritorias in actu
adequata; quae similiter ad plures causas efficientes. Probat autem:
9^a Res dicitur potest dignitatem subditio motus actualis
a gestis in bello, et a gestis in pace illius viri, quando
gesta in bello mereantur ad equitate illis dignitatem, et
similiter gesta in pace; quae. — Deo, negando Causam. Dispa-
ritate: causa meritoria non influit Phisice in effectum, et
tantummodo moraliter, obiendo scilicet objective vol-
untatis dicitur primum; extra causa efficiens Phisice
influit. Possunt quidem ducere firmam duas, aut plures causas

moralis; n̄ vero dicitur, aut plures eaz̄. *Phisice* adequa-
te. *Præc:* q̄ n̄ n̄ admittit *superfluum*; voluntas au-
t̄ admittit potest q̄ quibus itaq̄ effectus nequeat p̄-
venire ad *duplicem* causam adequatam, eaz̄q̄ voluntas movetur
ad *duplicem* motum adequatum.

165

Obiicies 2°. si plures Sacer-
dotes verba *Consecrationis* sim̄^l proferant ad presentem ep̄scopum
panis, quilibet eorum causa adequata in actu 2° presentis *Chri-*
sti Domini; q̄ id̄ n̄ n̄ effectus potest provenire ad *duplicem* causam
adequatam in actu 2°. *Ratio 1°.* productionis presentis *Christi*
in *Eucharistia* est miraculosa, et *supernaturalis* eaz̄ n̄ inferna-
lis possibilitas effectus provenientis ad *duplicem* causam, & *poly-*
possibilitas *supernaturalis*, quæ *divina* non est. 2° x̄m̄ potest, *Sacer-*
dotes *Consecrantes* n̄ est causa *Phisica*, sed *moralis*, de quib̄
dixim^o, posse plures *decurrere* ad eundem effectum.

166

Obiicies 3°. De
m^o, q̄ lignum vitæ et *Canaan*, et *Hispania*, et *illi* applicet
Canaan ignis *A*, *Hispanique* ignis *B*. Innotata *hypotesi*,
si *unus* novum miraculum fiat, producet *fraxignis* unicuique
illo *passo*; sed talis *fraxignis* proveniet ad *ignem* *A*, et ad *ignem*
B tanquam ad *duplicem* causam adequatam in actu 2°. *g^o.* Probat
mox: n̄ proveniet tanquam ad *duas* causas se invicem *attempe-*
rantes; q̄ tanquam ad *duplicem* causam adequatam in actu 2° adequatam. Probat
aut̄ eaz̄ *distantes*, et *invicem* n̄ *approximate*, n̄ *possunt* *attempe-*

rate & causis; sed illis casibus distantibus, est in se approxi-
matis: q.

167

Ad arguendum, data hypothesis supernaturalis, quod si in
Nynony miraculis fieret, accidere, quod illis casibus atem-
perarent deus, talia ex illis nulomnino produceret.
In eo, quod illis casibus atemperent deus, nullus datur inducens:
nam ad hanc atemperantiam sufficit, quod casibus approximatis sint
in 3°, licet in se; tunc autem hanc approximationem herentem
y eent applicatis eisdem passis. Nullus quoque datur inducens
in eo, quod altera ex illis causis nihil produceret in quibus
causa naturalis sufficienti applicata naturaliter producat, hoc inte-
ligitur; quando res naturaliter procedunt, et nullus datur mira-
culis, vicinior actio casibus sit inutilis; sed si una ex illis
causis adequate produceret in miraculosa vitio eorum pas-
si, actio alterius esset inutilis: quod altera causa naturaliter est re-
sultat approximatione.

168

Item 23 resolutionis obijciunt: Sicad lux
ut duo adequate produceret ad duplici luminoso, ut duo ex-
hauriret, at exhauriret virtus utriusque luminoso;
sed hec est contradictio: q. Major duas habet partes. Probat
1^a. Quodlibet luminoso produceret, quantum posset, utriusque
virtus exhauriret. Probat 2^a: quodlibet
luminoso, ut duo solus potest producere lucem, ut duo;
sed in eo casu quodlibet luminoso produceret lucem.

duo: q̄ p̄vovecet quanty p̄feti. Probat 2^a p̄ax
 maxis: ab utroque illo luminoso p̄feti oxixi max̄ ef-
 ectus: q̄ illay virtus n̄ exhaustet. Probat anti: ab
 utroque illo luminoso, ut duo p̄feti oxixi ludo, ut qua-
 tuor: q̄ p̄feti oxixi max̄ effectus.

169.

Reo negando max̄
 quod ad 2° p̄ax. Motus p̄vovet̄ distinguit̄ anti: ab utro-
 que illo luminoso tanquḡ accais̄ inadequate p̄feti oxixi
 max̄ effectus, deo; tanquḡ accais̄ adequate nego. Pro-
 bat̄ similit̄ distinguidas. Quando duo luminoso p̄vove-
 cunt̄ ludo; ut quatuor inadequate p̄vovient̄ ab utro-
 que quoque luminoso p̄vovet̄ eorum virtus, et similit̄ ex-
 hauret̄, quando p̄ducunt̄ ludo; ad duo adequate p̄vove-
 nient̄ ab uno quoque illorum; n̄ in utroque casu p̄vove-
 cunt̄ quanty p̄feti. Explicat̄ exemplo: similit̄ ex ha-
 uret̄ ab utroque p̄vovet̄ elevare pondus, ut quatuor,
 sive p̄vovet̄ ad p̄vovet̄ ab alio equali elevet̄ pondus, ut octo,
 sive p̄vovet̄ p̄feto elevet̄ pondus, ut quatuor: q̄ similit̄ ex-
 hauret̄ virtus luminoso, ut duo, sive in adequate p̄vove-
 cunt̄ ludo; ut p̄vovet̄, sive adequate p̄vovecunt̄ ludo; ut duo:
 q̄ indato casu accais̄ elevet̄ ex hauret̄ virtus, et nullom-
 odo verificat̄ n̄ exhaustet̄.

170.

Obicies 2° Induplex casus p̄vove-
 cet̄ adequate eand̄ effectus, talis effectus heret̄ duplex.

281
eē; sed hoc implicat. \bar{g} . Ratio mixta: q^a / idē effectus hēret du-
plex eē, ut idē, et unicus, et nō eē idē, et unicus. Probat m-
aor: talis effectus hēret eē totalit' acceptus, ab una eadē, et
eē totalit' acceptus ab altera eadē; sed eē totalit' acceptus ab
una eadē, et eē totalit' acceptus ab altera eadē, ē duplex
eē. \bar{g} . = affirmat: eē illius effectus dīnere ad eadē inu-
na eadē, et ad eadē in altera; sed eē dīnere in una eadē,
et eē dīnere in altera distinguunt: \bar{g} ille effectus hēret
duplex eē dīnere.

171.

Arguitur probat, nō posse eundē effectus pro-
venire a duplici eadē ad eadē. Directe xō neg-
ando maius, quod urgeat probat, quod mixta / alia. Eē acc-
eptus a duplici eadē. potest eē unus, et idē, q^d patet, q^d ignis
productus ab altero igne, hēret idē, q^d hēret, si productus
fuit a solo Deo; arguit eē, q^d hēret ille ignis, ē acceptus ab al-
tero igne, et eē, q^d hēret, eē acceptus a solo Deo: \bar{g} eē accep-
tus ab una eadē, et eē acceptus ab altera potest eē unus, et idē.
Ad affirmatōnis distinguo maius: eē illius effectus dīnere
virtualit' in una eadē, et in altera, concedo; dīnere / ra-
tionalit', nego. dīnere / rationalit' in duplici entitate probaret uti-
que duas eadē, sed dīnere virtualit' tantummodo pro-
bat, q^d duę entitates hēnt virtutē ad unum, et idē, quod o-
mnem concedere debent.

172.

Obiicitur 2°: Effectus ad eadē potest

tas ad duplici eā penderet aequalibus ex illis, et a nulla
 penderet: q̄ impossibile ē talis effectus. 1^a pars antientis Pro-
 bat, q^a omnis effectus pendet a sua eā. Probat 2^a: Si
 nequalibet ex illis eāis existeret effectus, et haberet eē; sed
 res n̄ penderet ab eo, sine quo existeret, et haberet eē: q̄. Rāo
 maioris: q^a sine qualibet ex illis eāis, daret eā p̄duc-
 ens effectus illi: qualibet enī deficiente, maneret altera.

173. Nego autē, quoad 2° partē, distinguo q^a maioris proba-
 onis: sine qualibet ex illis eāis existeret effectus, et ha-
 beret eē eodē modo, nego; diversimodo, concedo. Disting.
 etiq^a maioris: sed res n̄ penderet ab eo sine quo posset existerē in vi-
 illius actionis, quatenus, et nunc producit, concedo; sine quo po-
 set existerē in vitali eius actionis nego. Doctrina distinctio
 adeo certae, ut aliter nullus effectus eā creatus penderet
 ab ea eā, aqua producat. Rāo: q^a omnis effectus eā cre-
 atus existerē posset sine illa eā, si nemp̄ produceret ab a-
 ltra eā q̄ speciei, la Deo. Dependētia itaque effectus a eā
 distinctio in eo, q^a entitas effectus n̄ possit existerē sine illa eā.
 Sed in eo, q^a effectus vitali modo productus, sive, ut produc-
 tus vitali actione n̄ possit sine illa eā existerē. Itaque effe-
 ctus nostri casus actualiter penderet ab illa q^a eā, et a
 neutra independens eēt: q^a licet specificative sumptus po-

res esse / esse / inaequalibus casibus, reduplicatioe tamq, pve
ut in limodo productus existere n̄ potest / inaequalitae.

170

Obiect
es 2°: Caa, quz n̄ aequat omnz producibilitatz effectus, n̄
ē aequata; sed / idēz caz pducunt eunoz effectus, neutra
aequat omnz producibilitatz effectus, q̄ neutra ē aequata.
Niqui utraq, supponit aequata; q̄ utraq, ē, et utraq, n̄
aequata. Mor̄ videt̄ casus clara. Probat̄ mixt. Si dyc-
at̄ producunt eundēz effectus, effectus p̄i producibilitatz ab
haec caa, et producibilitatz ab illa; sed neutra aequat p̄i
ducibilitatz effectus ab hac caa, et producibilitatz effectus ab
illa; q̄ neutra aequat omnz producibilitatz effectus. Ar-
guty redouert̄ potest, q^a probat̄ n̄ possedari duas caas aequ-
uatas in actu / respectu ep̄ / oz effectus.

173

Directe disting. may: -

Caa, quz n̄ aequat omnz producibilitatz intensiuz effectus,
n̄ ē aequata, sed / omnz producibilitatz extensiuz effectus,
nego. Effectus productus integre ab una caa, pducit̄ quantz
produci potest in linea intensiva, nequo potest magis pro-
duci, q̄ integre productus sit. Talis vero effectus potest magis
produci in linea extensiva: idē potest produci a plurius ca-
as. Productio talis effectus n̄ potest ēo magis productio, q^a
productio integra ponit effectus totius totalis; et potest ēo ḡer̄

nata p^roductio, ac p^roinde extensiv^o max^a. Certe, q^d ca^usa
adequata p^roducit effect^u quantum p^roduci potest in linea intensi-
va, q^a p^roducit tot^u, ultra tot^u nil dat; n^o vero e^o simulat^u ex-
h^u, q^d ca^usa adequata p^roducit effect^u, quantum p^roduci potest
in linea extensiva: q^a ultra p^roducibilitat^{is} effect^us ab hac
ca^usa dat in illo p^roducibilitat^{is} ab alia ca^usa; utraq^{ue} aut^{em} p^r-
oducibilitat^{is} nequit adequare una, et simplex ca^usa.

176

Objectiones

S^o: Duo h^{oc} nequeunt h^{ab}ere domin^um in solid^o q^a cand^o
et q^d du^o ca^us nequeunt in solid^o p^roducere eund^{em} effect^u.
Nego cog. Si paxitate^o satis manifesta: domin^us unius o-
bstat domin^uo alterius: unde in paxitate e^o duplex domi-
n^us. At vero una ca^usa adequata n^o obstat ad p^roduc^u alterius: unde
in paxitate n^o du^o ca^us adequat^{is}. N^o t^u q^a domin^us
in solid^o e^o p^ro utend^o p^rohibito Domin^us; p^ro aut^{em} unius
et p^ro alterius ad utend^u ead^{em} re p^rohibito, n^o p^ro paxitate:
e^o en^{im} Domin^us s^uu^o ca^us libere, potest unus velle, q^d alius
n^o vult, et p^ro utitur q^d ten^u ad p^ro p^ro. Si t^u p^ro p^ro
conced^u p^ro ad in paxitate, et hac de ca^usa n^o dat domin^us in so-
lid^o duob^{us} Domin^us respectu e^o q^d rei. Simile in d^uo
n^o aparet in duob^{us} ca^usis adequatis e^o q^d effect^u, ost^{en}-
dend^u ab A^o vero paxitate.

177

Ne p^ro paxitate, arguta levioris mo-

28
menti recurriendo, notare oportet 1°, q^d junctio dupli-
cis cas^{us} potest fieri aliquo sing^{ulari} rationis, quos provec-
to Casu singulis Hypotesib^{us} individuis applicabilibus
quando omnis alius deficit, satis exit assensio Divinam
n^{on} potest. = 2°, q^d in predicta casu^{rum} junctioe neutra ex
casu est prior altera, neutra posterior: sed cert^{um} simi-
nata (ut aliqui loquunt^{ur}), et disparate se habent (ut me-
lius alij) nulli eni^m ordini n^{on} dicere^{nt} in se. = 3°, q^d
plexaq^{ue} arguta tum ex factis, tum ex fide, quz fieri pos-
sunt, facile retorquet^{ur} in Corpore vilo casto, et in Corpore
penetratis, et quz etiq^{ue} innata subsistente p^{ro} duplici
fide neg: quz omnia accidere possunt sup^{er} natural^{iter} impro-
babili sententia.

Caput 133.

De casu prima.

178 Omnes Phil^{osophi} conveniunt, quandoq^{ue} dari casu^m, quz omni^{um} est,
quoni^{am} ip^{sa} ceteras p^{ro}ducat, et annulla p^{ro}ducat. Recur-
tas multis rationib^{us} vincit, adeo, ut scutire vellet, qui-
raon^{um} pondus n^{on} videat manifeste. 1° raones omnes pro-
ferem^{us}, deinde an, et quz n^{on} ip^{sa} sint ver^{ae} demonst^{ra-}
tiones? statuem^{us}. Duplex argu^{enti} gen^{us} hac in re ve-
nim^{us}. 1° a priori, et ab ip^{so} conceptu casu^m 133 desumptu^m, 2°
a posteriori, et a Creaturis desumptu^m. Ut^{rum}q^{ue} generis ca-

ens summe perfecty.

181. *Alit* ostendit existētia Dei: ens perfectissimū actualit̄ dat, sed ens perfectissimū Deus: q̄ actualit̄ dat Deus. *Max* dicitur notiois Dei, quā si quis negat adspiciat de nomine. *Probat* max: ens, q̄ actualit̄ n̄ dat, n̄ ē perfectissimū; q̄ ens perfectissimū actualit̄ dat. *Cōfluit*. *Probat* autē: ens, q̄ actualit̄ n̄ dat, caret aliqua perfectione; q̄ n̄ ē ens perfectissimū. *Probat* autē: ens, q̄ actualit̄ n̄ dat, caret existētia actuali; sed existētia actuali ē perfectio; q̄ ens, q̄ actualit̄ n̄ dat, caret aliqua perfectione.

182. *Alit*: Deus ens naxū existens; sed ens naxū existens actualit̄ existit; q̄ Deus actualit̄ existit. *Max* dicitur significatiois nominis Dei: de illaque dubitare n̄ licet, nisi disputem de notatione nominis. *Max* evidentissimac: nō ens naxū existens n̄ potest n̄ existere; et autē, q̄ n̄ existit, potest n̄ existere; q̄ n̄ potest, q̄ aliquid ens sit naxū existens, et tamen n̄ existat.

183. *Posteriori* demonstrat existētia Dei ab existētia Creaturarū. *Cō* existo ē p̄p̄o omnium evidentissima, quoniam cuilibet p̄scienti ḡim̄ ot̄scit. *Cō*ca/subjunit: sed n̄ existo ame: q̄ ab alio. *Ratio* mixis: q̄ anteq̄ existere, n̄ potui dare mihi ec:

neque potui quando jg existebant: q^a jg habant ee, ne-
 que indigebant, illud accipere a me: q^a neque dedi mihi
 ee quando existebg, neque quando n^o existebam. Mo-
 do sic: quidedi mihi ee, b^o accepit ab alio fuy ee, ln^o? Si
 2°, ille e^o 1^a caa. Si 1°, ille alius, a quo i^o accipitee,
 b^o a se, ln^o? Si 2°, ecce 1° caa. Si 1° fid idz arguy
 incho alio, a quo i^o fuy ee accepit: q^a l^o procedendy
 in infinity, l^o istendy in 1^a caa: cu^o q^a n^o oportet p^occ-
 dere in infinity, admittendae caa omny 1^a.

184

Phil: s^oside-
 rem^o collectiony caary omny possibily. Non possunt
 omnes isty caa ee Creaty: q^a aliqua ex illis e^o in creaty
 caa 1^a. Probatur: Si omnes caa i^o collectione
 tu creaty, l^o daret^o mutua caalitas, l^o aliqua caa ad-
 mittenda eet extra collectiony omny caary, sedus-
 sumq^o implicat^o. Minor, quoad 1° party stabilitam.
 aures superius, quoad 2° vero evidenc^o. Probatur maior:
 Si omnes isty caa cent Creaty, l^o omnes cent Creaty a-
 caa, quy sit intra isty collectiony, l^o extra isty, sed i^o-
 caa, quy sit intra isty collectiony caa l^o mutua caalitas, et
 ita caa, quy sit extra isty collectiony, dabit^o caa extra collec-
 tiony omny: q^a.

186 *Mior, quoad 2^a partem clarae ex se. Quoad 1^a facile dem-*
onstrabitur, si ascendat gradatim p^o illi, caarum sexis, don-
de ventas ad ultimam. Si haec ultima producta ab aliqua
ca, ex reliquis, producta ab aliqua, quae mediate, &
immediate proceat ab ipsa; sed hoc eadem mutua ge-
neralitate, & si ultima illa caa producat ab aliqua, quae sit
intra illam collectionem, dabit multa caalitates, & afortiori
si omnes atque illas collectionis producantur acaam intra
eam collectionem existentibus. Et arguti percipies, si idem
eres mente sexis Magistrorum, se successe, et p^o temp-
oradocentum, donec perveniat ad 1^a. Iste, sed docius fuit
a se ipso, & ab aliquo extra illam sexis a se procedens, & ab
aliquo suo Discipulo mediate, & immediate, & simi-
ter in sexis caarum dat aliqua caa, quae e a se, & produ-
ct ab aliqua caa extra illam sexis, & producat ab aliquo
uo effectu, mediate, & immediate. Et qui 2^a, et 3^a di-
ci nequit, &c. Non 2^a, quae impossibilis e caa ultra collec-
tionem caarum omnium. Non 3^a, quae impossibilis e mu-
tua caalitas, quoad 1^a ce. Dicendum igitur e 1^a, scilicet
dati e a se, quae sit a se.

186 *Unice xere poset, qui dithesimam de-*
fendere vellet, collectionem caarum omnium esse successe

infiniti: illud si peris deo perveniret, quod ab ultim
 o effectu ad eam, et ab hac ad suum eam, δ^a , nunquam pve
 niret ad δ^b , quoniam p^o tota et unitate progredi n^o desi
 nare, q^o infinity successive perveniri n^o potest. Hoc solu
 one n^o g^o absolut, quod eludit argutis, et obscurat. Ma
 nifesto patit in ista ex impossibilitate huius infiniti
 uce cive, quod alibi probabim^o, q^o huius loci n^o = Lic
 terea: quantumvis infinita sit eorum collectio intelli
 g^o potest, q^o omnes, et singulis eam p^o ductis sine acca^o in
 seculis collectionis, quod de^o mutua ealitate, nequeq^o
 nullam assignandi eam, quod n^o heat alio p^o xio, q^o
 uod de^o mutua p^o xio.

187

Alio modo de monstrat Deus
 ex Creaturis: dat ens productiv^o, q^o dat ens improductiv^o.
 H^o n^o cuilibet notis p^o p^o uentis p^o xio. Probat eam n^o
 potest fieri, q^o omnia entia producta sunt, q^o p^o dale
 no productiv^o, dat et improductiv^o. Probat an^o: Si om
 nia entia eent producta, daret eam dista ab illis;
 sed implicat eam dista ab omnib^o entib^o: q^o. Mixta
 nae: n^o g^o eam debet e^o aliquid ens: q^o nequit disting
 ui ab omnib^o entib^o. = Neque dicas, sophisticos eam
 g^o sationis propt^o equivoq^o usurpationis t^o omni, qui

potest collectivae, et distributive supponi. Nō quoniam per
se magis sequit̄ absurdū ex eo, q̄d omne ens sit pro
ductivū, sicut omne collectivae sumat̄ inferri ens disti-
ctū ab omni ente. Si distributive sequit̄, intra collecti-
onē omnium entium datur mutūq; causalitas, mutūq; p-
rioritas, ut in argūto precedentis capituli prosequenti
sum.

188 Probat̄ etiā Dei existētia sic: nō potest omnino
defectivū, et dīngens in existendo, q̄d dicit̄ ens inde-
fectivū, et maxime in existendo. Probat̄ autē: si omne
ens eēt defectivū, et dīngens in existendo, collectivae
omnium nō habuisset detractionē, ut existeret potius,
quā, ut nō existeret. Quā autem dicit̄: q̄d in tota collecti-
one rerū daret̄ aliquid detractionis ad existendū, q̄d nō
detractionis. Hinc sequit̄, q̄d nunquā res existēsit propter
fectū alius detractionis eam existētiā. Multae responsi-
ones parant̄ argūto huic, quā quib̄dā amariani nō
morabimur, ut ad demonstranda Dei existētia, opus
nō sit, hunc discursum tanquā q̄dam defendere.

189 Probat̄ nunc mentis nostrae circa has demonstratio-
nes apertam. Cuius omnes illi, qui sunt apert-

xi, mihi videntur in ^a demonstratione. ^a Ratione: q^a hec pro,
omnium inexistendo, existit, videlicet quod existit evidens
 ens, sed potest laborare supposito, et hec enim in principio
 tractata pro Creatura existens existit, videlicet
 tamq^m nō evidens existit. Creatura, q^a evidens illa pro
 laborare potest supposito. Unde sequitur distinguat illa pro,
ens narium in existendo existit, et decet illa sumpta
 p^oula. in ^o Copula, et illa neget sumpta Copula in
 exi, vel nota demonstratio. Et autem omnes Dei dem-
 onstrationes apertissime fundentur in similib^{us} p^oo, facile
 simili distinctione uariis p^oo: proinde q^d nō debent senten-
 tiari evidentes.

190. Demonstratio vero apertissime desumpta a crea-
 tura evidens. 1^a illius arguti uis nullo modo eludat, nisi
 procedas in infinitum in serie eorum, quod in peribilib^{us} a
 tu admittas eam p^oo, q^d a suo effectu, immediato, et imme-
 diato, q^d intelligi nō potest. Unde ea evidenti falsitate ref-
 p^otionis aperit evidens efficaciter arguta. 2^a Illa
 arguta, q^d existit, Dei manifestant, quales ē illud,
 q^d desumit ex ordinatione prima mundi in suis gubernatio-
 ne, et providentia, et similia; sed ea Theologus relinq-
 uim. Dicta sufficiant prope nostra.

Capitulum 16°.

De cursu causae secundae.

191. Alibi docuimus, datur in Creaturis verus causae efficiens, sed
 non causa efficiens. Creatura habet adequatum virtutis effectum,
 tamen seipsum post effectum aliquem ponere in rebus naturae
 presenti disputamus. Superadditur, ut in dubitabile, eadem
 talis mediate recurrere ad effectus omnes. Nam: quod quod
 omnibus non causatur ipsi effectus, causatur tamque causae effectus, loca-
 antur causae. Hoc supposito Catholicis omnes Philosophi asserunt, se-
 unum, habentem excipias, Deum immediate recurrere ad
 omnes effectus Creaturarum. Cuius demum sententia imm-
 ediate Dei cursu propugnatur.

192. Probat D. G. R. absolute
 veritate. Ioannis 1° dicit: omnia per ipsum facta sunt, et sine
ipso facta non sunt. Isaia 46° dicit: Domino omnia o-
pera nostra operatus est. Alibi Christianus dicit: Lat me-
us usque modo operatus, et ego operor. Quae verba Iacobus
 Augustinus intellexit, ut assereret, etiam in quo Scriptu-
 ras mentis, de cursu Dei in omnes effectus, qui a creaturis
 ducuntur. Cuius est Maximus Hieronymus doctrina non
 in loco.

193. Dico: Ex his autoritatibus inferri Creaturam

nunquam esse eam adequatam in actu 2°, si veniuntque operari
 ad eam, quoniam semper Deus operatur, simul, et illa non
 tamquam inferius; Creaturaque non habet virtutem adequatam produc-
 tiva effectus. Unde dicendum, Creaturaque esse eam adequa-
 tam in actu 1°; inadeguatam in actu 2°. Dicitur: ex eo, quod
 creatura nunquam procedat; aut producat, nisi ad equi-
 tatem effectus, sufficientem inferius, non habet virtutem adequatam
 ad eam; quod supra data fuerit Creaturaque virtus nunquam ex-
 cendat ad eo scientiam, et discernit, nunquam ex excen-
 dit, et illi virtutis. q.

199. Probat 2° ratione 16°: omnis actus pro-
 venit immediate a Deo: q. et omnis effectus. Conclu-
 dit, quod effectus provenit immediate ab illo, a quo pro-
 venit immediate causa productiva. Probat autem:
 omnis actus naturalis producibilis a Deo: q. omnis actus
 provenit immediate a Deo. An innegabile videtur:
 absurdum enim est, aliquem effectum esse naturaliter producibilem,
 et non esse naturaliter producibilem a Deo. Probat eadem: Actus, qui
 non provenit immediate a Deo, produci non potest naturaliter
 a Deo; q. Probat autem: actus, qui non provenit immedi-
 ate a Deo, non potest produci a Deo per se ipsum, et sine ac-
 tione reflexa; sed actus, qui non potest per se ipsum produci a Deo
 sine actione reflexa, non potest naturaliter produci a Deo; q. Ita

mioris: q^a productio per actionem reflexam est supernaturalis, un-
emo negat. Probatur in actu, qui n^{on} procedit immedi-
tate a Deo, n^{on} est exercitius, quo Deus exerceat actualiter age-
ndo; sed id, q^o n^{on} est exercitius, quo Deus exerceat actualiter
agendo, n^{on} potest produci a Deo, nisi p^{er} actionem reflexam: q^o n^{on}
probatur minor: id q^o n^{on} est exercitius, quo Deus actualiter ex-
ceat agendo, debet produci p^{er} exercitius, quo Deus actualiter
exerceat, siue agat; sed tale exercitius est actio reflexa:
q^o n^{on} probatur minor: q^a tale exercitius est actio actionis, si-
ue exercitius exercitius.

195
N^{on} est dicendum licet, an actio actio-
nis sit naturalis possibilis? Et leges eni^m judicant, e^{ss}e absolut-
e impossibile, q^o est essentialiter superflua, et in nihil dis-
est eni^m si falsa sit hec opinio, certissimè falsè, actionem re-
flexam n^{on} e^{ss}e naturaliter possibilis: hoc eni^m ad minimum divinci-
t^{ur} ex essentiali superfluitate: q^o actio reflexa ex suan-
tia actus agit. Ergo / actus divincit^{ur} ex arguto / actio, act-
ionem n^{on} procedentem a Deo, naturaliter n^{on} posse produci a Deo.
Cy vero in d^{iv}inens sit a ferere aliquid ens naturaliter po-
tibile, q^o naturaliter producibile n^{on} sit a Deo, inde est, q^o n^{on} de-
bem^{us} admittere actionem immediate n^{on} procedentem
a Deo.

196
Obijciat^{ur}: Si Deus immediato producat omnes

effectus Creaturarum, producere et peccatum Creaturarum; sed
hoc implicat. 3°. Demou n̄ dubitat: nō peccatum aliqui
effectus. Probat minor: Si Deus producat Creaturam peccatam
et implicat, q^d Deus peccat. 3°. Minor fido, et ratione stat. Pro
bat maior: Sed deo Creatura peccat, q^d producit pec-
catum; sed Deus producat peccatum; 3° peccat.

197 Sed negan-
do minores, et maiores probat nō. Hic probat nō distingu-
o maiores: Sed Creatura peccat, q^d producit delective,
et electivē peccatum, delecto; q^d producit mere permissivē
peccatum, nego: et similiter dista minor, sicut Coa. Ad inte-
ligentiam solutionis supponendū ē, q^d mere Phisice ponere a-
ctionis peccaminosę, nō ē peccatum fixate, ut patet in dem-
ente, aut ebrio. Requirit dno demerita operationis.
Sed quando ē delecto predicta dno, requirit insuper volūta
electiva talis actionis peccaminosę. Hoc inteliges, si
distinguas volūtionē electivā, et mere permissivā. Ele-
ctivae, quae quia prohibito sedet ad hanc actionē p-
rius eius negatione. Permissivae, quae, quia patitur, et dese-
nat ab aliis delecto, letig, quae quia patitur sedet ab-
alio. Qui producit actionē peccaminosę volūtatē ee-
lectiva, procul dubio peccat; qui vero eę producit volū-
tate mere permissiva, nō peccat, sicut sū ad per-

mitendy; sicutz tale juuⁿ heat, etiq peccabit.

198

Replicabis: si sexus cohoperet Domino ad actionz prohibi-
tq, peccabit, quamvis electio aiat ad Domino, et ipse
permissiue cohoperet Phidice cohadjuuando; q^d simili-
t^r Deus. — Res negando q^d. Disparitas aut^m ex doctrina
n^o peccata. Qui duxit voluntate permissiua ad peccaty p
ecat, in heat^r ius permitendi; secus vero, si heat. Sex-
us n^o het ius permitendi peccaty Domini, quando tale
peccaty indiget, ut patet cohoperatione sexoi. Deus autz
het ~~ius~~ ius permitendi peccaty Creaturiz, quamvis
tale peccaty indiget, ut patet, cohoperatione Dei. Rad
c^o: q^d hec ius sexuandi libertatz Creaturiz; libertas autz
Creaturiz nullomodo stabit, si Deus n^o heat preparaty
decurz, ad q^d illa: voluerit, et p^rio arbitrio se detrauerit.
Insuper sexus cohoperans Domino n^o mere permissiue
se heat s^ol^o respectu suz cohoperationis; cy autz het e^o
peccaminosa, et libere eligeret ab ipso, ipse peccaret.

199

Instabis: qui facit peccaty, sciens e^o peccaty, et potens omi-
ttere talz actionz, vere peccat; sed Deus duxens cy C-
reatura ad actionz peccaminosa, illq facit, sciens e^o
peccaminosa, et potens illq ornittere: q^d vere peccat. — Dif-

singulis modis: qui facit peccatum, sciens esse peccatum, et pote-
 re omni ex illis actionibus, vere peccat, si electiove faciat talis
 actionibus, deo; si mere permissivo faciat, subdistinguit.
 Si mere permissivo faciat sine jure permissendi, deo;
 si mere permissivo faciat ex jure permissendi, nego. Si-
 milita distinguitur a ceteris. Creatura nullis actionibus
 exercere potest sine Deo deusque, ut probavimus. Hinc se-
 quitur, quod si non habeat peccatum deusque Dei ad actionibus peccati-
 minis permissivo, qui velit peccare, erit absolute in-
 potens peccare, ac proinde non libera.

200. Deus habet notori-
 y jure ad Creandum Creaturas liberas: quod si hoc liberitas
 fraxen potest, quod Deus preparat illi sui deusque dicto-
 modo, sequitur, quod Deus habet jure, ad illa preparandum y su-
 y deusque. Unde, quod Deus Phisice deusque, ad Creaturam
 adactus omnes eligi peccaminosos, non est, quod Deus amet ad y
 peccaminosos, deo, quod amet libertatem Creaturam. Non est y
 fective vellet peccatum, sed quod illud partiali, et permissivo
 quod permissivo illud tantum modo vellet.

201. Insuper, dicitur,
 et ab ipso deo dicitur, quod Deus sit causa peccati, et huius-
 peccati; sed si deus Phisice deusque ad effectum omnes, eligi
 peccaminosos, vere erit causa peccati, et huius peccati: quod

Probat ¹ m^o. si Deus Phisice dicitur ad effectus omnes
et in peccaminibus, Deus e¹ ca¹ Phisica efficiens peccati;
sed e¹ ca¹ Phisica efficiens e¹ vera, et rigorosa e¹ ca¹; q¹ Deus e¹
vera ca¹, et rigorosa peccati. — Deo recedendo maius, quod
doctrina dicitur occurrere: neq¹ hec p^o, Deus e¹ ca¹ pecca-
ti abridisimae, ablativis, et sine addito prolata. Ne-
go tam¹ m^o. Ad probandum, de se ipso, distingu-
o m^o: sed ca¹ efficiens, loquendo de actionibus mor-
alibus, et vera, et rigorosa e¹ ca¹, nego; loquendo de acti-
onibus non moralibus, sed mixtis Phisicis recedo. Negari
potest, q¹ in sensu phisico, ca¹ efficiens vera ca¹;
moralis autem quandoq¹ non vera ca¹.

202

Sed non est empiri-
quosus sensus vulgaris loquutionis e¹ sensus phisice
Phisicus. Aliquando genuinus sensus loquutionis lon-
ge distat a Phisico, quoniam verba transferuntur iusta-
sus a¹ honibus ad m^o. Non ergo e¹ ca¹, q¹ rigorose signi-
cat e¹ ca¹ phisicam, quando loquimur de actionibus huma-
nis, et moralibus signat e¹ ca¹ moralis. Nec veritas ad-
eo clara e¹, ut stultus heret, et ridet, qui quando
audiret, ca¹ tui, flagellatus sum, intelligeret illud
e¹ phisicam e¹ efficiens flagellationis.

203

Peccati e¹ actio mo-

ralis, et humana, qua talis: q̄ siloquendo de ejs caa, dicere
 in cogitōe Deij, perinde est, ac si a summo Deo ee mora-
 le eaq̄ actus peccaminosi, sive Deo debere (vidui), et imputare
 peccaty, q̄ absurdū ē. Dicit vero hec p̄po, Deu ē caa pecca-
 ti, proferri ex assuetō, scilicet ē caa Thica effectiva peccaty; se-
 erū scripturā hec neque dīsony, neque falsy.

202

Dei in peccatis

Deus ducit ad peccaty, producti peccaty elective, et detra-
 ctōe; sed hoc n̄ ē admittendū: q̄. Probat̄ maior: Si ducit ad pe-
 ccaty, electio, et detraō oxil ad Deo, et sit ad Deo; sed sic electio et
 detraō sit ad Deo, Deus p̄ducit elective, et detraō: q̄. Maior
 maioris: q̄ electio, et detraō ē aliquid p̄ducty, et eo ipso
 in ro/tae principii debet oxil, fieri, et produci ad Deo. Maior
 maioris: q̄ ponere electionis, et detraōis, et elective peccate
 in aliquate, vident̄ se synonymi: q̄ si Deus ponit electionis,
 et detraōis, elective, et detraōis p̄ducit peccaty = Nihil
 alin̄ alia de caa Creatura ponit elective peccaty, nisi
 quia ponit electionis, et detraōis ad peccaty: q̄ si Deus et
 q̄ ponit electionis, et detraōis ad peccaty, et q̄ peccat.

203 Pro, negando maioris. Ad probandū distinguo maioris:
 Si ducit ad peccaty, electio, et detraō oxil elective ad Deo,
 et sit elective ad Deo, nego; electio, et detraō oxil permissi-

ve phice ad eo, et si permissioe phice ad eo, & ead. Simili-
ter distinguenda est mixta. Et dicitur: id, q^o vocat electio, et de-
tractio, oultiq^{ue} ad eo, quz a Creatura, sed ad eum ex phice
permissioe; a Creatura vero electioe, et detractioe. Maen-
tas electionis est electio respectu Creaturaz, n^o est electio respec-
tu Dei. Deus p^{ro}ducit electionz, sed n^o electionz, sed p^{ro}ductioe
Creaturaz. Unde Deus n^o denominat eligere, denominat
vero Creatura. Cyvero peccaty filiius, a quo electioe pro-
cedit, inde est, q^o peccaty est Creaturaz n^o Dei. Sicut quando
aliquis impellit lapidz versus orientz, p^{ro}ducit motz, n^o q^o
uo ipse moveat versus orientz, sed quo moveat corpus in-
pulsy, p^{ro}ducit motz n^o sui, sed lapidis, sic Deus p^{ro}ducens
electionz ad peccaty, p^{ro}ducit electionz, qua Creatura e-
ligit, n^o qua eligit ipse Deus. Ergo p^{ro}ducit actionz peccam-
inosy, qua peccat Creatura, et qua ipse n^o peccat.

206

Nec doctri-
na innuixi paritatis explicat. Quamvis Deus simul
cy p^{ro}ducat se sionz, n^o ideo Deus sedet, aut sedere
dicit, p^{ro}ut iamz sedet, et dicit sedere. Quamvis Deus
p^{ro}ducat sim^{il} cy lapide motz deorsy, n^o dicit Deus
descendere, sed lapis. Quamvis Deus, et ignis p^{ro}duc-
ant combustionz, Deus n^o aburit, aburit ignis, et sic innu-
ixis alijs.

207. Quod appropinquat omnibusque modi non denominant eodem modo entitates omnes, quas modificant, sic actio productiva, cui sit una, et eadem, denominat eadem productas, et effectus productas: eadem unio est materialis magis, ut in ratio / x / y: idem motus localis est reversus respectu cuius loci, et accessus respectu illius. Ergo non est legitima causa, hec entitas hec actio, quod agit: cui possit habere actio, quam non agit, sed agit. Et sic inferes, quod quibus Deus proficere faciat electionem Creaturam, non inferat Deus eligere: quoniam Deus faciat detractionem Creaturam, non inferat, Deus detraxere.

208. Objicitur 2°: facere aliquid non est mere permittere: si Deus facit actionem peccaminosam Creaturam, non mere illam permittit: quod peccat. Probatur autem: permittere consistit in eo, quod aliquis potens impedire actionem alterius, non impediat, sed ad hoc non requirit facere aliquid: quod facere aliquid non est mere permittere. Et firmat paritate Creaturam: quia si privatus non potest, non dicitur mere permittere huius operi: quod similiter.

209. Quod distinguenda autem: facere aliquid, loquendo de Creatura, non est mere permittere, secundo; loquendo de Deo, subdistinguo: facere aliquid actioni intentioni non est mere permittere, secundo facere aliquid

actione mere p^{ri}ncipia, nego. Probatur minor a^lternis,
et recede de Creatura, nego de Deo. Certu^m est, q^{uod} n^{on} impe-
ditur actione^m ei^{us} nisi permittat. Sed dicitur modo se-
neli Creatura, quando n^{on} impedit, ac se h^{ab}et Deus. Cre-
atura p^{er} se magis negatione^m n^{on} impeditur eo ipso, q^{uod} n^{on} p^{er}mi-
tatur obstaculo, dicit n^{on} impeditur, quin exequatur ad ho-
c, q^{uod} agit aliquid p^{er} se, Deus autem ut dicitur n^{on} im-
pedire requirit, q^{uod} aliquid agat; quando v^{er}o nil
agere impeditur actione^m Creaturae.

270
Diximus hoc in De-
o, et Creaturae fundat in eo, q^{uod} una Creatura potest
operari independenti^{ter} ab alia, et n^{on} potest operari inde-
pendent^{er} ad eo. Unde ad operacione^m Creaturae n^{on} ponat^{ur}
obstaculo^m alia Creatura, illa alia v^{er}o p^{er}mi-
tatur, v^{er}o n^{on} impedit: q^{uod} nil agens, n^{on} ponit aliquid
in^{op}portune ei^{us} operacione^m illius Creaturae. Et si
Deus nil agat, ponit obstaculo^m in^{op}portune ei^{us} oper-
acione^m Creaturae. N^{on} omni^{us} p^{er} se operacione^m Divinae impedi-
mentu^m est ad actione^m Creaturae: q^{uod} probat, q^{uod} substantia^m omni^{us}
one Creatura operari n^{on} potest. Ergo Deus impedit, eo ip-
so, q^{uod} nil agat, q^{uod} ut permittat, sive, ut n^{on} impediatur, de-
bet aliquid agere, q^{uod} quantum permittit in Creatura n^{on} sit
aliquid agere, permittit in Deo est aliquid agere. Ita-

doctrina soluta manet & firmata, cuius coa. negat. propriam
 paxitatis dabo.

211 Inhabis no. si raxa/ponio e. petito principij q.
 n. tenet. Nam ardentur: q. a. dicim^{us}, p. exm. p. ionz. d. i. v. i. n. g. s. i.
 axe. in. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. , e. t. h. o. c. p. r. o. b. a. m. , q. a. D. e. u. s. n. i. l. a. g. e. r. e. i. n. p. e. d. i. t. ,
 n. q. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. D. e. i. e. n. a. r. i. a. a. d. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. s. C. r. e. a. t. u. r. a. z. q. r. e. d. d. i. m. ^{us}
 a. i. m. p. r. o. r. a. t. i. o. n. e. n. o. s. t. r. a. z. d. e. i. , a. c. p. r. o. i. n. d. e. p. e. t. i. m. p. r. i. n. c. i. p. i. j. .
 N. e. g. o. a. n. t. , e. t. C. o. g. i. t. p. r. o. b. a. t. i. o. n. i. s. d. i. s. t. i. n. g. u. o. q. r. e. d. d. i. m. p. r. o. r. a. t. i. o. n. e. n. o. s. t. r. a. z. d. e. i. a. l. i. u. n. d. e. p. r. o. b. a. t. z. , r. e. c. e. d. o. , n. a. l. i. u. n. d. e. , s. e. d. e. a. h. o. c. e. o. d. z. t. i. t. u. l. o. p. r. o. b. a. t. z. , n. e. g. o. . N. o. s. t. r. a. z. d. e. i. p. r. o. b. a. b. i. m. a. b. u. n. d. e. r. a. t. i. o. n. e. , e. t. s. i. u. b. o. x. i. t. a. t. e. . A. d. v. e. r. s. a. r. i. u. s. v. e. r. o. i. n. d. e. v. e. n. i. e. n. s. o. p. o. n. i. t. , q. d. e. a. i. p. s. a. d. d. e. i. d. o. c. t. r. i. n. a. v. e. n. e. p. e. r. e. c. e. p. t. a. v. a. r. i. s. d. i. l. u. i. t. : E. x. h. i. b. e. m. u. s. q. u. i. p. r. e. d. i. c. i. t. z. d. o. c. t. r. i. n. a. z. , q. u. e. z. d. e. b. e. t. s. i. r. a. x. e. d. o. n. e. c. a. d. v. e. r. s. a. r. i. u. s. n. o. s. t. r. a. s. p. r. o. b. a. t. i. o. n. e. s. i. n. f. r. i. n. g. a. t. . N. o. c. i. n. e. c. i. r. c. u. l. a. t. i. z. r. e. d. i. r. e. a. d. p. r. i. n. c. i. p. i. j. .

212 Obijecit 3°. Si Deus crearet ex Creatura ad om-
 nes operationes. Deus est al. sensibile; sed hoc ab-
 surdum: q. p. bal. maior: al. sensibile vel aliud e. quod
 vivens potens producere sentationes; sed sed eius
 crearet ex Creatura est vivens potens pducere
 sentationes: q. est al. sensibile. = Firmiter no. similis
 sequeret, q. d. Deus crearet, ad miraret, ob. tu. pe. ce-
 ret, p. x. e. u. d. e. x. e. t. d. a. , q. u. e. z. o. m. n. i. a. i. n. p. e. r. f. e. c. t. i. o. n. e. z. a.

gueret. q^a Deus p^rducit xij, admiratione, stupore, miratione
precipue, h^a.

213

Nego maior et maior probatur. Dices;
quidq^a amplius alⁱ, quod vivens potens p^rducere sen-
tationes? Res. est potens p^rducere sentationes suas se-
u. quib^{us} ipse sentit, qui p^rducit. Si unq^a alⁱ p^rduceret se-
ntationes alterius, n^{on} ideo sentiret: q^a sentire est pro-
ductio vitalis sentationis, sive productio sentationis
suj^{us} info ipso. Unde, qui producit n^{on} vitali sentatione,
sive n^{on} info ipso, n^{on} sentit. Deus aut^{em} n^{on} p^rducit vitali
sentatione Creaturaz, neq^{ue} d^{icitur} ex aliis patet, q^{od} n^{on} vivit
per ipso: q^{od} n^{on} sentit per sentatione, quz producit neq^{ue}
est alⁱ sentatione; s^{ed} est sentibile male ab d^{icitur} ex aliis
uturpat pro potente sentire.

214

Ad diffinitionem nego a su-
mptu. Non in se, q^{od} Deus rideat, licet producat ef-
fective xij, neque, q^{od} p^resindat licet Phisice producat
miratione precipue. Aliud est ridere aliud p^rducere xij, uter-
que doctrina auctori patet. Explicat p^raxitate: qui lapid^{em}
q^{od} impellit, producit motu lapidis, sed n^{on} dicit motu
ex illo motu: q^{od} ut ipse moveret n^{on} sufficit, q^{od} utcumq^{ue}
motu producat, sed ulterius requirit, q^{od} Motus s^{ed}
suis, sive affectio, quaz ipse d^{icitur} n^{on} transit in de-
locutione.

215 **Obijciat 2°:** Si Deus decurrit ad Creaturam ad omnes effectus, superfluit decursus Creaturæ q^d Creatura non agit, q^d ab ipso agit. Probat aut^m ad presentig eaz^m potentia se sola producere effectus superfluit quibus alia eaz^m procedit effectus; sed Deus eaz^m potest se sola producere effectus q^d ad presentig Dei decurrentis ad effectus superfluit decursus Creaturæ. — **Res negando aut^m, et distinguendo magis probatur,** ad presentig eaz^m potentia se sola producere effectus, si exerceat in actu 2° hanc pot^m, superfluit quibus alia eaz^m procedit effectus, deo; si^m exerceat in actu 2° hanc pot^m, nego.

216 **Ad presentig eaz^m ad equitatem,** quæ se exerceat, ut talis omnia alia eaz^m superfluit, sed non se exerceat ut talis, in ordine ad sortis alterius, quantum ad virtutem ad equitatem. Sic homo, qui habet vires, ut octo potest se solo elevare pondus, ut octo; si autem non exerceat actualiter totas vires, sed tantum vires, ut quatuor, indiget alio coadiuvante. Non dives potest sublevaré ad equitatem inopiæ pauperis; sed si velit impendere divitias, quantum requirunt ad sublevaré illum inopiæ, indigebit alio etiam coadiuvante. Et ratio est: q^d ad positionem effectus virtus, quæ non exerceat, perinde est, ac in eaz^m. Unde quantum habet Deus virtutem ad equitatem effectus,

et ad id de causa que productione, si exerceat quantum
potest, adjuvare debet a Creatura, et si virtus, et deus
suis nullomodo superfluis.

217

Obiicitur 2° eadē nūc eadē nō potest
estimatō dicitur instanti nati producere effectus max-
imos, q^o calor, et frigiditatis, aut similes, sed si deus duxerit
et ex Creatura ad omnes effectus, producat in eodē in-
stanti effectus maximos, q^o nō dicitur. R^o minor, q^o dicitur
tenendo eū omnibus Creaturis producat, q^o illi producunt
eū autē una Creatura producat effectus maximos, et
de alterius Creatura, Deus producat, q^o utraque
producat, effectus maximos, producat. = R^o 1° neg-
ando maior, quod nō probat Adversarius.

218

2°, distinguendo eadē maior: eadē nūc eadē limitatē p^ofectio-
nis nō potest sim^l in eodē instanti nati producere
effectus maximos, omniō; eadē nūc eadē p^ofectionis
illimitatē, nego. Producere sim^l effectus maximos,
q^o calor, et frigiditatis, solum arguit ex eo q^o cas^o pot-
entis virtutis producere, quod ex dea nati de-
pendae Divinē virtuti. Miraculy est, si in eodē pass^o
qualitate maximas producat; sed in pass^o diversis, nō
arguit miraculy, sed nati ex deo virtutis in eadē
omni pass^o diversis membris, q^o aliq^o cas^o Creat^o p-

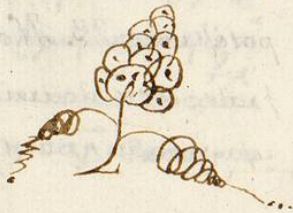
ducere possunt dixer/a indivexis, et elig dixer/a: sic
 idq calor potest in eodq instanti pducere molitiz in
 cera, duxitiz in luto. Sed quantu idn de dextet caau
 Creatis, needi debet Deo elig ut auxoxi nati, qui si
 m¹ pducit naliu inouab² herbis virtutis nocendi
 in una, et virtutis medendi in altera, cu sint duxa
 xiz virtutes.

219. Obijcies b^o: Deus n^o ducit maaliu ex caa m
 aali, neque fraliu ex caa frali ad defectu maaliu, et fraliu
 caator: q neque ducit efficien^o ex caa efficien^o. N^o imo
 v: Deus n^o e caa finalis xoy omniu, saltz immediate: q n
 equo caa efficien^o xoy omniu. Nam Cos: q^a n minus per
 tinet ad perfectioem Dei ee caa finalis, quq efficien^o. P
 xobas aut: actiones humanas sepe respiciunt Deu tan
 quq caa finalis: q Deus n^o e caa finalis illarum.

220. Ad arg
 utiq: deceptio, autentia, nego Cos: Disparitas e: deceptus caa fr
 alis, et caa maaliu dicit essentialit^o in perfectione, q^a ut
 aque caa e essentialit^o pars. Nullq autz in perfectione
 nibit deceptus caa efficien^o. Vg^o dpetere nequit Deo
 potest usq 23. Nota, q Deus ducit ex caa maali, et
 frali, sed n^o ducit maaliu, aut fraliu, sive tanquq
 usa maaliu, aut fraliu.

221 *Proxima magis nego an, qui urgeat proximo. Deus est causa finalis rerum omnium. Nec obest, quod homo sepe peccet propter Deum, si veniat ad Deum pro fine: non ita eadem actio, quae sit ab hoc non propter Deum sit ad Deum propter Deum: omnia enim propter semetipsos operantur Deus: Deus est causa finalis etiam illius actionis, quae sit ab hoc non propter Deum: quippe, ut aliquid sit causa finalis actionis alicuius, non requiritur, quod omne agens, a quo procedit illa actio, habeat illud pro fine. Suficit quod illud habeat pro fine aliquam, a qua vere efficienter procedit illa actio: tunc enim actio vere fit propter illud finem.*

222 *Ad eam nota textus ubi Christus Dominus, qui facit peccatum propter peccatum, intelligendy est deo, qui dextative, et electivè ponit peccatum, non vero de quocumque, ut cumque ponente actionis Phisice productivè peccati. Illi, qui ponet talis actionis sub ignorantia inevitabili; aut sine libertate, propter peccatum, quod non est dicendy. Sensus igitur genuinus prophetiae testimonij est, qui peccat propter peccatum. Quod nullo modo deo dicitur, qui quavis phisice ducatur ad peccatum, non peccat, ut diximus.*

Capitulum VII.

Utrum sit possibilis Creatura operans abs-
que immediato phico
Deusu Dei?

223 Nulla de facto Creatura operat, quae Deus sim^l cu
illa operet. Inquirendum restat, an idem de possibili-
tate de poa absoluta possit Creat-
ura. Idem ad eo prestante, et excellenti, ut se, sola
aliquid caeli, quae indigeat divino Deusu, quocumque
omnes de facto indigere probabimus? Hoc peculiari-
ter in hac questione reperit, quod utraq; opposita sen-
tentia videtur derogare perfectioni divinae, et utraq;
videtur multum illi arrogare. Si dicatur, impossibile
esse talis Creaturae negare omnipotens hanc extensi-
onis virtutis productivam; sed recedit, et tribuit di-
vino Dominio quaedam universalitatem, qua sibi
attribuit effectus omnes posibles. Si est verum possibile
a se, praedictae Creaturae universali Dei domi-
nio quae effectus omnes derogare videtur, sed statim
pro divina omnipotens, cui tribuit hanc extensi-
onis virtutis, unde sive a se, sive neges, divina-

7
perfectioris augei, et minus tua sententia.

222

Immutabilissima
sententia negat possibilitatem talis Creaturae. Aliqui responderunt
quod contrarium eius possibilitatis tenent. Quamvis hanc sen-
tentiam longe immutabilior sit, non adeo gravibus fundamen-
tis nititur, ut de se esse sententiam omnino, cuius limites
coherere non debent, nisi quando appareat manifeste
est ad traditionem. Sed cum hanc sententiam sit nota de possibili
Creaturae potest operari absque immediato
Phisico deus Dei. Probat enim repugnans, quod stat-
uit, ex nostra responsione ad arguta. 2°. Probat ex eo,
quod talis creatura non derogaret divinae dominio:
nam ca. scilicet, Deus sibi supponeret effectus omnes, et p-
fectus Dominus est Creaturarum, hoc statuit ex solu-
tione arguta.

223

Obiicitur h^o: Si creatura aliqua produ-
ceret effectus sine deus Dei, daretur entitas impro-
ducibilis a deo; sed hoc implicat. Probat maior
actio productiva; quod talis creatura se excuset,
est improductibilis a deo: g^o. Probat autem actio pro-
ductiva solus potest oriri ab ea causa, quae actualiter
est improductibilis ab alia causa: quod actio est im-
productibilis a deo. Prae autem quod actio producti-

vac^o modus essentialit^r aligatus. Nidetratq; cog,
aqua actualit^r procedit. q.

226

Reo negando manget
ano probant^r. It^o probant^r distinguo anⁱ: actio p.
ductiva a sol^o potest o^ri p^rse ip^sq; ab ea ca^o aqua
actualit^r o^ri. Decedo; per action^{is} reflex^oq; nego anⁱ.
Nec alit^r d^ovincit r^oo modi, qu^o It^o v^o p^raxius de-
gat. Ceter^oq; q^o actio hujus ca^o n^o potest e^o actualit^r
xias. N^o modus e^o aligatus illi soli entitati, cujus se-
mel modus fuit. Ceter^oq; hoc n^o tollit, q^o actio produci-
va a sol^o potest o^ri media actione reflexa ab alio ca^o actu-
noq; respectu alit^r, n^o p^rehibet ut actio, et exercit^oq; sed
ut effectus, n^o ut q^o, sed ut q^o.

227

Hoc paxificat in unione.
Unio duorum extremorum un^o p^rse ip^sq; talio^o extre-
mi, et nullo modo potest p^rse ip^sq; uniri alit^r q^o
modus illor^o; et hoc n^o ob^ostante potest uniri alit^r ex-
tremis per union^{is} reflex^oq; itaut respectu illius unio-
nis sit extremus un^o, n^o vero ex exercit^oq; un^oendi.
Hoc manifest^oq; fit in unione corporis, etia^q Christi
Domini; qu^o per union^{is} hypostatic^oq; unita sunt di-
vina^o Personalitati. Similit^oq; actio p^rductiva p^r-
cedens a sol^o Creatura n^o potest p^rse ip^sq; p^rcedere ad

Deo, sed potest exi^{re} procedere ad eo per alig^{am} actione reflexa, quae sit ex^{tra} excitat^{io}, et actualitas, quae eum producit. Ergo actio illa n^{on} exi^{re} absolute inprodu-
cibilis ad eo, ut arguuntur intendit.

228

Inprobabit^{ur} alig^{am} illa
actio n^{on} potest ad eo produci omni modo, quo pro-
ducibilis est: sed hoc derogat Divini omnipot^{entis} g^{loria}. Nam
mixis: q^{ui} quo modo cumq^{ue} res sit producibilis, p-
otest p^{ro}duci ad eo. Probat^{ur} max^{ime}: illa actio est pro-
ducibilis per se ip^{sam}, sine actione reflexa; sed n^{on} p-
otest p^{ro}duci ad eo p^{er} se ip^{sam} sine actione reflexa;
q^{uia} n^{on} potest ad eo produci omni modo, quae ip^{sam}
est producibilis. Max^{ime} et laxa^{ta}, quia actio illa
proccedit a Creatura p^{er} se ip^{sam} sine actione reflexa;
et est producibilis per se ip^{sam} sine actione reflexa.

229

Ad inst^{itutum} nego mixis, quae sua probat^{ur}. Nam q^{ui} res
potest produci ad eo omni modo, quo producibilis: q^{ui} si
sit producibilis aliquo modo arguente in perfectione imp-
ducente, n^{on} exi^{re} hoc modo p^{ro}ducibilis ad eo, qui in p-
fectionis capax n^{on} est. Nam de ca^{usa} sensitiva est vitalis
producibilis a Creatura, et n^{on} potest vitalit^{er} p^{ro}duci a
Deo: actio peccata minora est electioe, et detrativa p^{ro}du-

cibilis a Creatura, cum potest elective, et detrativè
 produci a Deo.

230 In istis aduc: Si actus nostræ Creaturæ n̄ po-
 test produci a Deo nisi per actionem reflexam, n̄ potest pro-
 duci naturaliter a Deo; sed potest produci naturaliter a Creatura:
 quod dabit aliquod naturaliter producibile, quod Deus n̄ po-
 test naturaliter producere: quod n̄ potest produci a Creatura pro
 procedenti. — Præ 1°, absurdum est, quod dicitur de defectu
 effectus naturaliter producibilis, quod Deus naturaliter producere
 n̄ potest. Sed ex hoc absurdum contradictionem manifestant,
 n̄ inibit, nullomodo censendum est repugnare
 de potestate absoluta. Hoc modo similis Doctrina præ-
 cedentis questionis, ex præfatis.

231 Præ 2°, ad defende-
 ndum possibilitatem nostræ Creaturæ, n̄ est opus defendere,
 quod naturaliter operatur esse sine principio deus ipse.
 satis est, si producere potest, saltem super naturaliter sine di-
 versitate. Unde actus illa, neque naturaliter procedat a Cre-
 atura, neque a Deo: sicut procedat a Creatura, pro-
 procedat a creatura naturaliter impotente, et saltem super naturaliter
 potente illi producere: quod procedit miraculose: si-
 cut procedat a Deo, procedit per actionem reflexam: quod n̄
 modo miraculose procedit: quod n̄ dicitur, dicitur aliquid

naturā producibilis, q^d Deus naturā producere nō po-
/st.

232. *Sicq^{ue} instabis: Deus potest producere immediate
omnia, sed nō potest p^oducere immediate actiones nos-
tras Creaturarū: q̄ talis actio impossibilis ē. Nam nemo
negabit. Probat^{ur} mōdo: Deus nō potest p^oducere actio-
nes nostras Creaturarū, nisi mediante actione reflexa:
q̄ nō potest immediate illas p^oducere. Nego mōdo.
Ad probandū q^d ego antea nego cog^o male illatq^{ue} ex-
cursū p^oducendi nō tollit immediationē, int^{er} cog^o
et effectū. At qui actio reflexa ē finale ex^{er}citū p^odu-
cendi actionis directę: q̄ nō tollit immediationē int^{er}
Deū p^oducētē, et actionis directę productę: q̄ Deus
immediate p^oduceret actiones nostras Creaturarū.*

233. *Repu-
cabis: quando effectus absolutus immediate p^oduca-
t^{ur}, quando p^o dual^{iter} p^o actionis distⁱⁿctę ab ipso; effectus ta-
mē modalis, sive ipsa actio nō p^oducit^{ur} immediate
nisi quando p^o seipso p^oducit^{ur}, et nulla median-
te actione. Præc^{ipue} q^d effectus absolutus nō potest in-
mediate p^oducē, quę mediante actione; effec-
tus autē modalis, sive ipsa actio potest imme-
diatius produci, scilicet p^o seipso. Nego a^{lium}.*

ty, q^d / alij demonstret in unione Humanitati
 Christi Domini, quæ unita fuit immediate Verbo
 Divino p^r aliq^u unioni, scilicet hypostaticæ. Itaq^{ue}
 itq^{ue} immediate uniuert Personæ Divinæ, Corpus, et
 anima Christi Domini, quæ unio inl^l Corpus, et ag^g itq^{ue}
 unio, quæ entitas absoluta univ^l immediate, qua
 ndouniv^l p^r unioni distiq^{ue} itq^{ue} actio, quæ exclusa
 absolutus immediate p^r ducunt, quando produca
 nt p^r actioni distiq^{ue}. Probatio hoc veritas falsi sup
 onit, q^d actio immediatius p^r ducet p^r seip^s itq^{ue},
 quæ p^r actioni reflexi. Quæ immediate p^r
 ducit utroque modo: noⁿ rationes fixas n^o tollunt in
 mediatiōnes, ut est in p^raxemia.

234

Obijcies 2° Effectus
 op^rty Creaturæ n^o subijcet p^rfectissime Deo quo
 ad destructioni, sed hoc implicat: q^d. Probatur maior:
 Soly potest destrui aliquis effectus a Deo, l^l destruendo
 eius causam, l^l subtrahendo de causa, l^l volendo quoda
 rationi, at qui neutro ex his modis subijcet p^rfec
 tissime Deo, quoad destructioni nostræ Creaturæ.
 g^o. Minor tres partes diinet. Præmo B: q^d entitas n^o p^r
 fectè subijcta Deo, sin^o potest aliv^l destrui, quæ destru
 endo illius causam. Præmo B: q^d Deus nulli influet p^r

... effecty nostriy Creaturay qm potes illg de/tr
uere p^a subtractione de curru. P^o 33: q^d p^r noliti
on^{is} duracionis tanty destruit op^oposita molitio.

235

gando maior. Pro probaon^e omisa maiore, negom
ion^{is} q^uo ad 3° p^raxi, negando eti^{am} raon^{is} ip^su
u^o probat^{is}. Molitio Dei deductio Creatur
est p^raliter destructiva Creaturay: noⁿ sicut moliti
tas Dei est operatiua, sic molitio destructiua deb
et p^ron^{is}. 2° ex^{tra} potest, negando maior^e et
maior^e prob^{ari}. 3° act^{us} illos tres assignatos
modos potest dari alius, quo Creatura destr
uat a Deo: scilicet actio, qu^{ae} sit essentialit^{er} destr
uctio Creaturay dista a subtractione de curru,
et a molitione duracionis. Sicut en^{im} dat^{ur} modus qui
est essentialit^{er} productiu^{us}, n^{on} est cur^{is} implicet modus, qui
sit essentialit^{er} destructiu^{us}.

236

Instabis: Deus n^{on} potest adi
mere exist^{ent} effect^{us} a se n^{on} p^rductio: q^u n^{on} potest destr
uere effect^{us} nostriy Creaturay. Probat^{ur} aut^{em}: Deus n^{on} po
test adimere exist^{ent} n^{on} dependent^{is} ab ip^so Deo: de
ist^{is} effect^{us} a Deo n^{on} p^rducti n^{on} dependet ab ip^so Deo: q^u
P^o 33: q^u a^o omni^{um} exist^{ent} tanty dependet a quocunq^{ue}

effectiue. = Neg. an, et distinguitur maior, probatur: Deu
 n̄ potest adimere existētiā a se nullo modo dependenti, ꝛe-
 do; a se n̄ dependenti, tanqua actā immediatā effecti-
 uā, nego. Similit̄ distinguendā ē mixtā. Deu potest de-
 struere n̄ solū, q̄ ipse facit, sed q̄ alius fecerit: n̄ opo-
 re alieni, quāvis n̄ dependet a iustificatiōe a se ita
 nūq; actā immediatā, dependet tamq; tanqua ad-
 uer, qui potest prohibere, et ipse opus, et eaz opus de-
 struere. Hoc parificat̄ in Deo, qui quāvis, in iustificatiōe
 n̄ dependet a Iudice, l. Carnifice, tanqua a sua
 actā, ita tamq; dependet, ut Iudex, l. Carnifex po-
 sint illi vitā adimere.

237

Obijciat̄ 3°: Deus de facto de iure
 est immediatē ad peccatū, q̄ tenet de iure, ad om-
 nes actiones posibles, quando cumq; existant. P-
 robat̄ cōtra: Sed Deus de facto de iure est immediatē ad
 peccatū, ideo ē, quia ex munere, cāz̄ B tenet in-
 dispensabiliter de iure, sed si ex munere cāz̄ B te-
 net de iure, debet de iure ad omnes actiones
 posibles, quando cumq; existant. q̄. Nō admittit̄
 q̄ Deus cāz̄ a respectu omnīū possibiliū: Si ex
 munere cāz̄ B tenet, tenet ad omnia possible.

237
rāo maioris q^a p^rox manere cāz v̄ n̄ tenet de cur-
rere, illicite decurreret ad peccatū; q̄ ideo decurrit, q^a
tenet.

238. **N**ego Cog, distinguo q^a maior: Si Deus de facto
decurrit immediate ad peccatū, ideo ē, quia ex mu-
nere cāz v̄ tenet decurrere cū cāis ex se ad dequ-
atis, decto; q^a ex munere cāz v̄ tenet decurrere
cū cāis et q̄ ex se ad equatis, neg. maior. de cur-
rit de i n̄ ideo precise n̄ dicitur ē: q^a Deus ē cā v̄.
Sed rāo cāalis huius necessitatis surgit duplici
ex Capite, et quia Deus ē cā v̄, et quia Creatur-
a n̄ ē ex se virtus ad equatē p̄ductiva. Ex utraq̄
ratione resultat, q^d Deus n̄ decurrens, n̄ dabit ad
equata virtus, et n̄ stante ad equata virtute, nu-
llomodo stare poterit op̄erāo. Sed si possibilis sit
Creatura ad equatē virtutis, cū hac n̄ tenebit de-
currere. Cōsequomodo n̄ tenet Deus decurrere
ad omnes actiones posibles, et tamq̄ tenet com-
munere cāz v̄ decurrere cū hoc peccatū.

239

Objicies 2°:
stante nostra Creatura, daret aliquid impu-
abile ad eo; et hoc implicat: q̄. Probatur maiori.

peccaty talis Creaturz est in pducibile ad Deo.
 Probat. ans. Deus n̄ heret p̄xoty tituly, sive ju
 decurrendi ad tale peccaty; q̄ tale peccaty est in
 pducibile ad Deo. Probat. ans. ideo Deus heret p̄
 xoty tituly. Decurrendi ad peccaty, q̄^a alit Creatura
 n̄ potest ponere illgationz, nec est libera; sed Creatu
 ra n̄ p̄xoty sine Deo p̄xoty potest ponere illgationz
 peccaty n̄ q̄, nec est libera; q̄ Deus n̄ heret p̄xoty tituly
 decurrendi ad illius peccaty.

200. Arguitur suppositi Creaturz
 op̄ta capax sine libero, et peccatuz, q̄ nos absoluit ne
 ḡem̄ p̄xoty raonz arguit, unde ad p̄xoty nego mayoz.
 Ad probaonz nego suppositi antecedis, scilicet, q̄^d datur
 aut dari potest peccaty talis Creaturz. Si vera sit
 op̄ta 26°, sufficit, q̄ sit possibilis aliqua Creatura,
 q̄ potest operari, Deo phicice n̄ decurrenz, sive
 Creatura libera sit, sive n̄ libera, sive vivens, sive
 emortua, sive peccabilis, sive inpeccabilis. Igitur qu
 ambis n̄ potest dari Creatura peccabilis, q̄z n̄ in
 digeat Dei decursu, n̄ ideo aut n̄ sita 26°.

201. Dices. q̄^d
 privilegij hent Creaturz emortuz, et inpeccabil
 es, ut aliqua eayz potest operari Deo decurrenz.

202
ay Creatura libere ita operari n̄ potest? Responſio
n̄ potest ex ipſo arguto. n̄ in Creaturis libere apar
et inducitur; q^d arguto ostendit. Inxeloquis crea
turis nullq^{am} apar et inducitur, laſenda. Cecidit ſu
my int^{er} utramq^{ue} claſſe Creaturarq^{ue}.

Postquam rogabis:
utrum talis Creatura poſſibilis ſit ex ſua natura po
ſſe operari ſine ſuccuſu Dei, ut anteq^{uam} p^{ri}mo extrinſecq^{ue}
elevatio? Reſo, utroque modo ee poſſibile talis
creaturq^{ue}. Quia in neutro modo apar et implicat.
P^{ri}mo n̄ minus implicat virtus adequata
in juncto. ex Creatura, et p^{ri}ncipio elevante, quoniam
ſola Creatura q^{ui} ſit implicat virtus adequata in ſe
ſuncto, neque implicabit in ſola Creatura. = Roga
bis 2° an creaturq^{ue} de facto exiſtentes poſint elevari ſu
per naturalit^{er} ad p^{ro}ducendq^{ue} ſine ſuccuſu Dei? Reſo, nullq^{am}
apar ex contradictione, proinde q^{ui} affirmandq^{ue} videt^{ur}.

203
Sec^{undo} nota, q^{od} Creatura ita elevata peccare n̄ poſet
propt^{er} ratione ſuperius datq^{ue}. = Dices: Si Deus poteſt e
levare Creaturq^{ue}, ut ſe ſola operet, quare n̄ elevat,
et ſic n̄ tenebit^{ur} ſuccurre ad peccatq^{ue}? = Reſo 1°: q^{od} Deus
n̄ tenet^{ur} facere miracula. = 2°: q^{od} Deus n̄ poteſt ele

vare Creaturę, ut sola p̄ducatur ad actionę peccaminosa-
 19, aut enī daretur effectus ad eo imp̄ducibilis. = 3.º q̄
 manet casus difficultas, Imāoz: magis enī lohopex-
 aret peccato, si daretur Creaturę vixei Supernales ad
 peccandę, quę si more phicice decurrat ex Creatu-
 ra peccante ex detractione voluntatis Creatę.

Caput 18.º

Quę restant de decursu

casus 13.

299 Præbit explicare oportet, si utroq̄ placita, circa
preparatōny Divini decursus, quę vocari solēt cau-
sum actus 1.º. Et nū aliud ē, quę dispositiō quę dogi-
ving voluntatis, quā ipsa ad operandę, quid quid. Cre-
atura operet, propriatō. Ipsū hęc in decreto divino
q̄ variē avarys. Futuris explicat. Imūnit' decre-
ty preparatōny pro casis narys. Incipit anōstis-
Doctorib' publicis verbis. volo decurrere ex casis na-
ryi iuxta casę expizę, quando cumq̄ aliud d-
ecederet. Proccas autę libris sic: volo decurrere ex
casā libera, semper ac ipsa sedet et.

295

Incōxit diffi-
 cultas: quis daretur effectus casū libery quoad individy.
 Nō, Deę dextrare, sicut dextrat reliqua omnia indi-

vidua, ut alibi dicem^{us}. Dico: q^d Deus, et n^{on} Creatura
 detrah^{it}, q^d hoc individuy peccaty, q^d est existat: q^d Deus
 detrah^{it}; et elective opexat peccaty. — Neo detrah^{it}
 hanc Dei q^d peccaty indivi dages eo negating, n^{on} vero
 positiv^{us}. Sed n^{on} vult Deus, q^d hoc peccaty existat, et
 vult, q^d si Creatura se detrah^{it} ad peccandy in hac spe-
 cie, n^{on} existat aliquos individuy peccaty dist^{inct} ab
 hoc. Quare decret^{um} detrah^{it} quoad individuy pe-
 caty solen^{ter} descript ad nostr^{um} Cap^{itulum} h^{ic} verbis: quando Cre-
atura se detrah^{it} ad peccandy n^{on} existat Deum ad a-
liquos individuy dist^{inct} ab est; per me aut^{em} n^{on} stabit,
 quominus ponat individuy est.

246

Hoc modo salvat, q^d
 Deus n^{on} amet positiv^{us} peccaty est, et q^d n^{on} sit in manu
 Creatur^{um} positiv^{us} peccati est p^{er} B: q^d Deus detrah^{it} qu-
 oad individuy, et q^d Deo n^{on} tribuat peccaty. Hoc cele-
 bre exemplo parificat. Da, q^d cubiculy heat janu-
 as sex, sub quib^{us} hoc clausus lateat. Si Cubiculi Do-
 minus ungtanty apexat, clausus ille n^{on} poterit p^{er}
 alig evadere. Si q^d crecat, sua voluntate id faciet:
 potest eni^m manere; at vero n^{on} exit in illius potestate
 p^{er} alig port^{um} exire. Unde ad ill^{ud} pertinebit electio,
 et detrah^{it} ad egress^{um}; ad Domini aut^{em} pertinebit detrah^{it}
 quoad individuy p^{er} inu^{ent}u^m, casu quo excedat.

Nº coeditio inputabilis. cui Domino ex rebus, & ip[s]is
 & recondit.

247 Principali roga[n]do, an actio, qua Deus
 creavit, & Creatura fit ead[em], & dista ab actione Cre-
 aturæ? Sit I 6º p[ro] eand[em] actione operant[ur] Deus, et
 Creatura sim[il]iter decurrentes sicut I 6º ex dictis de-
 decursu Dei ad effectus omnes. Si ergo Deus operat[ur] p[ro]-
 p[ri]e actione, et Creatura p[ro] altera, dat aliqua enti-
 tas, quæ de facto n[on] oriat[ur] immediate a Deo: q[ui]a si om-
 nes entitates oriunt[ur] de facto a Deo, Deus, et Creatu-
 ra n[on] operant[ur] p[ro] diversas actiones, sed p[ro] eand[em].
 Probat aut[em]: actio Creaturæ n[on] procedit immédia-
 te a Deo: q[ui]a. Probat aut[em]: actio Creaturæ n[on] est actio De-
 i; & actio, quæ n[on] est Dei, n[on] procedit immédiate a Deo:
 q[ui]a. Probat mixta actio, quæ n[on] est Dei, n[on] potest p[ro]-
 cedere immédiate a Deo, nisi p[ro] actione reflexa; &
 hoc modo n[on] procedit: q[ui]a. Nam mixta: q[ui]a actio
 reflexa n[on] est naturalis, sed sup[er] naturalis; n[on] est aut[em] dicen-
 dy, quod Deus de facto operet[ur] miraculis in pro-
 ductione omnium, et singulorum effectuum.

248 In hac
 doctrina obijciat[ur]: ead[em] actio n[on] potest provenire a duob[us]
 agentib[us] diversis ordinis; sed Deus, et Creatura, sa-

gentia, dixerit ordinis; q̄ ead̄ actio nequit provenire ead̄
w/ im¹, et Creatura. Rāo maior: q^a agentia illa, quz
se exerceant eod̄ modo, s̄ eju/d̄ ordinis; q̄ ut/ int̄ diversio-
rdinis; debent se exerceat diversio modo. q̄ p¹ diversio ac-
tionis. = Affirmat: ead̄ actio nequit eē sim¹ divina, et Cre-
ata; sed talis actio nostriz hipotesis eēt sim¹ divina, et Cre-
ata: q̄. Rāo minor: q^a inquanty actio dicitur divina;
inquanty p̄cedit actio, et actio Creata.

299 Nego maiorē
guli, quz urgeat probatō. Agentia, quz se exercent om-
nino eod̄ modo, utique erunt eju/d̄ ordinis; atve-
ro Deus, et Creatura n̄ omnino se exercent eod̄ mo-
do: Deus enī operat̄ independent̄ acaā sui; Creatura
a/ponit̄ sui caq̄, ut operet̄. Recesū sūctōris a/serimz;
ut agentia sint diversio ordinis, quāntū p¹ eand̄ ac-
tionis operent̄. Doctrinā exp̄fā Divi Thomz dicen-
tis: nūl̄ prohibet, quz una, et ead̄ actio p̄cedat a¹,
et 2°, agente. = Ad affirmatōis dico eand̄ actionis n̄ p-
o/ eē s̄xali¹ divinz, et s̄xali¹ Creatz; posse autē eē de-
nominatīve divinz, et s̄xali¹ Creatz. Talis eēt actio
p̄cedens, a Deo, et Creatura. Vocat̄ divina, n̄ q^d eē di-
vinz h̄eat; sed q^a a Deo p̄cedit; vocat̄ autē Creata, q^a
reverta h̄et eē Creatz, et acceptz.

250. **Obijcies 2°:** actio, quae libere amat, n^o provenit phice ad eo: q^o. **Probat an^o:** Si proveniret a Deo, et actio immanens, et vitalis, sed eo: q^o. **Probat maior:** Si proveniret a Deo, non maneret intra suam causam, et actio non manens intra suam causam non est immanens, et vitalis: q^o. **Præ majoris:** quæ est illa actio non manet in Deo: q^o si Deus est illius causa illa manet in sua causa. — **Nego an^o,** et majoris probationis. A probatione disting. majoris: si proveniret a Deo, non maneret intra omnem suam causam, sed intra aliquam suam causam, nego. Actio vitalis debet manere in illa causa respectu cuius est vitalis, et quæ denominat viventem; non autem manere debet in omni sua causa, et in illa respectu cuius non est actio vitalis. Amor hominis actio vitalis respectu hominis, non respectu Dei: unde debet manere in eo, non in Deo.

251. **Obijcies 3°:** Si Deus produceret actionem liberam Creaturæ, homo non libere amaret, sed hoc est absurdum: q^o. **Probat maior:** nec in manu hominis ponere, aut committere amorem: q^o. **Probat an^o:** nec in manu hominis ponere operationem Dei; sed ponere amorem est operari a Deo: q^o. — **Arguitur eandem objectionem,** quoniam Deus operari potest divere actionem, dummodo homo non possit amare, quæ Deus decurat. — **Dixit,** nego majoris, et an^o p-

233. *Autoritas Divina, et Creaturæ libertas vident sibi in-*
vices. Dixi aut. Sicut Creatura potest prohibito su-
as actiones detraxe, videt, providetq. Dei n̄ posse
humana. successus omnino liberè decernere. Sicut
autq. Autoritas, et Dominus Dei tantyq. ut ab ipso de-
ixante unico dependat quicquid futurus, videt
Creaturas nec liberat, q. n̄ possint prohibito sic,
sic operari, aut cessare ab operatione, sed debeant
obsequi prædeterminanti Divinæ.

232. *Commissioq. videt,*
ad munus cas. B, supremæ q. Dei autoritatē pertinere,
q. d. promovet, et prædetert inferiores cas. Sic sub-
ut divino dominio, d. interea nobis vident humanæ
libertatis operes. E. Vexpo sequit. omnes existimant Cre-
aturas operari sine prævia Dei motione, aut detractione,
quæ p. promovē vocant. Ad vexatū, sicut subunt huma-
lib. citari, sed interea Commissio vident. divinæ autorita-
te, supremæ q. dominus inimici. Si hoc (si unquam
alia) implacabilianimorū mentione utriusque de-
fatæ.

235. *Uelut p. cedam, videre oportet quod sit Tho-*
mistica p. motio? Cæ quæq. qualitas immissa
Deo, receptaq. in creatura. Si quæ, ad quod natura

266
si predicta qualitas? Rerū, ut creatura operet. Nō
hoc duo peculiariter hēt promotio: 1°, q^d dicitur
metaphysice ut operatione, ad quod promovet. 2°, q^d sine
illa dāxi n̄ potest operari creatura. Unde 1° in possibi-
litate, q^d stante promotione n̄ potest operari; ac q^d in
stante promotione, operari potest.

267
Preterea nō est in manu C-
reaturæ, promotionem hanc acquirere, nec impedire, nec
abire expellere. Deus enī prohibito illi dāt, aut negat
ad hoc, et ad illud. Unde si hoc promotio hēt, n̄ libere
hēt; si promotione caret n̄ libere caret, cū n̄ ab eius volu-
ntate, et voluntate Dei collatio promotionis unica pende-
at. Hęc sequentē advocant Thomistę illud Pauli: nō
volentis, neque currentis, et miserentis ē Dei. Et qui-
dē si collatio promotionis a nostra voluntate pende-
ret, n̄ a sequentē Thomistę sui assumptę: nō tunc
deus ad actionē exordij sumeret a creatura, et eo-
dē modo derogaret dominij Dei, ac si nulla daret
p^{ri}mo.

268
Hęc brevis, et genuina phidice promotio
idea juxta mentę Juniorę Thuroy. Quas rixas,
et quot movedit disputatio hęc, ex historia facile
noscere poteritis. Non morabor, inītia, et progre-

quod tanquam litis enarrando, ne tempus sero disputationi debitor. Et quantum fieri possit a Theologicis disputantibus abstinere, quod hic passim occurrunt, ne in oblongo sermone fatigati in mitere videamur.

258

Sicut 1^a nota

ca 26°: Nulla causa physica promouet respectu casus liberi.

Ubi obicitur disputantibus duo arguta ex omnibus religionibus.

1° desumpta a libertate Creatura; 2° a voluntate divina.

Sicut 1^a probatur: nulla causa physice promouet operam liberam:

quod si datur promouit physice causam liberam. Probatur autem:

omnis causa promouens est necessitata ad operandum; quod nulla

causa promouens operam liberam. Probatur autem: omnis causa pr-

emouens constituit inesse talis per aliquid metaphysice inessens

operacione; et causa ut constituta per aliquid metaphysice inessens

operacione nullo operatur: quod. Maior, et minor probantur

per. Probatur maior: omnis causa promouens constituit inesse talis

per promouens; et promouens aliquid metaphysice inessens

operacione: quod. Probatur minor: causa, ut constituta per aliquid

metaphysice inessens operacione non potest non operari: quod

essentia ad operandum, nullo quod operatur. Probatur autem:

causa, ut constituta per aliquid metaphysice inessens operacione

non potest facere, ut existat unusquisque inessens sine

alio: et sic causa habens aliquid metaphysice inessens operacione

non operaretur, daretur unum tunc inveniatur sine alio:

3°. Ratio minor: quia daretur promotio, et non daretur operatio.

259

Uiget, occupando re/pon/itionem. Non potest fieri, quod
causa promotio non operetur; sed non est libera ad id, quod non potest
fieri: quod non est libera ad non operandum; quod neque ad operandum:
quod libertas debet esse ad utrumque contradictionis contra-
rium. Probat maior: causa promotio potest non operari aliq-
uo ex his modis, impediendo promotionem, ne veniat, et
expellendo promotionem, quod habet, et coniungendo promo-
tionem cum non operatione; sed nullis ex his modis potest non ope-
rari. Maior certior: lex excogitet hoc, scilicet aliter mo-
dy. Minor probat: quod primo Creatura non potest impedire,
ne veniat id, quod unice pendet a dei voluntate. 2° non
potest Creatura expellere ante operationem qualitatis me-
thase in ea, quod operatione. 3° quod neque potest coniungere
contradictoria, et si coniungeret promotionem, cum non operatione,
coniungeret contradictoria. 4°. Probat minor: Si coniungeret
promotionem cum non operatione, coniungeret operationem cum non
operatione. 5° coniungeret contradictoria. Ratio autem est: quod
promotio a se est, scilicet methase, et infallibilis operationem:
quod si coniungeret promotionem cum non operatione, et coniungere-
t operationem cum non operatione.

260 Ergo iterum: caa heni inpedimenty inaufexibile ab
 ipsa ad aliquid, n^o libera ad id; d^o caa p^oremota heni in
 pedimenty ad ipsa inaufexibile ad n^o operawny: q^o caa p^o
 remota n^o libera ad n^o operawny. Mix fluit ex p^oinci
 p^o Thom^o taur^o: caa eny p^oremota heni p^oremotwng, qu
 inpedimenty ad n^o operawny, q^o d^o necti^ocy operawny,
 et p^oretea n^o in manu, et arbitrio Creatur^o ill^o q^o a
 fexce: q^o inpedimenty, et quid^o inaufexibile a crea
 tura. Probat itaq^o maor: caa heni inpedimenty ad
 ipsa inaufexibile ad aliquid, n^o potens ad id aufere
 do inpedimenty, neq^o xelinguendo inpedimenty: q^o nu
 llomodo potens ad id: q^o ad id n^o libera. Ad^o anten
 tis: q^o inpedimenty suponi^o inaufexibile ab ipsa: q^o ip
 sa n^o potens ad aliquid aufere do inpedimenty. Pre
 terea tale inpedimenty e^o meli^o h^o invincibile: q^o xeli
 nguendo inpedimenty, caa n^o proximo potens.

261 d^o fix
 mal, et explicat p^oaxis asib^o: Si h^o h^o eal p^opedes fex
 eas, itaut cyllis curren^o possit, eas vero neque dat
 e aufexce, manifeste n^o libera ad currendy. Similit^o
 intus Deoali, qui n^o potest amittere uswng beatific^o, nec sta
 nte ea peccare, liber n^o ad peccand^o. Ergo caa p^oremota,
 quz inpedire n^o potest p^oremotwng, nec stante p^oremotwng

ce, ac ab operatione, libera n̄ ē ad ce, andy, et / sequens neq̄
ad agendy.

262

Ingenio / equid; recurren aliqui arguty hoc ad p̄xi-
cipia logica alia aliu. filogistia. Sic illud / exinari potest: Nō
p̄xiatio n̄ ē liberu falsificare p̄xiatas un de inferi h̄c oppo-
ego operari; at qui n̄ ē liberu falsificare / sequens illi, cui liberu
ly n̄ ē falsificare p̄xiatas; h̄c p̄xiatio liberu n̄ ē falsi-
ficare hanc p̄xi ego operari; h̄c p̄xiatio n̄ potest liberu
n̄ operari. Ultima coāfluit: nō si potest liberu n̄ operari, po-
test liberu falsificare illud p̄xi. Maor; q̄z m̄ox p̄xiand; / p̄xi-
bat maor; h̄c p̄xiatio n̄ ē liberu falsificare aliquo ex h̄-
is duab; p̄xi, omnis p̄xiatio operari; d̄ ego / y p̄xiatio
tus. At qui / p̄xi, ex quib; inferi illa p̄xi, ego operari;
q̄. M̄ox n̄ eget p̄xiand;. P̄xiat maor; nō veritas huius
p̄xi univ̄salu, omnis p̄xiatio operari; pendet a metha-
fa / inxione p̄xiationis e; operatione; veritas aut; p̄xi-
opositionis / singularis ego / y p̄xiatio, pendet a volunta-
te libera De; q̄ neutrius veritas pendet a libertate Creat-
a; h̄c p̄xiatio n̄ ē liberu falsificare aliquo ex h̄is
duab; p̄xi.

263

P̄xiat q̄z m̄ox, quę reliquim; p̄xiand;:
qui n̄ potest facere p̄xiatas e; falsas, n̄ potest facere
/ sequens e; falsu; q̄ n̄ ē liberu falsificare / sequens illi.

cui liboxyn^o falsificare premissas. Probat aut: quin po-
 test facere premissas esse falsas, n^o potest facere, q^o in pre-
 missis includat aliquid falsum; et consequens esse falsum, q^o
 in premissis includat aliquid falsum; q^o quin potest facere
 premissas esse falsas, n^o potest facere, et consequens esse falsum.
 Ratio maioris: q^a q^o in p^o includat aliquid falsum, q^o
 p^o falsa sit. Ratio minoris q^a consequens involvit, et in-
 cludat in premissis: q^o q^o consequens falsum sit, q^o in pre-
 missis aliquid falsum includat.

269

Alit: Si quis posset facere,
 q^o consequens sit falsum, quis posset facere, q^o aliqua ex
 premissis falsa sit, posset iungere duas contradictiones.
 Si uadet aut: posset, et n^o potest facere, q^o premissis falsis
 sit: q^o. 2^a pars autem supponit in Hypothesi. Prima p-
 robat: consequens esse falsum, et aliquam premissam esse falsam;
 qui posset facere consequens esse falsum, posset facere, ali-
 quam premissam esse falsam. Probat aut: consequens esse fal-
 sum, et q^o in premissis includat aliquid falsum; et q^o
 in premissis includat aliquid falsum, et q^o aliqua pre-
 missa sit falsa. Ratio maioris: q^a consequens includ-
 it, et dicitur in premissis: q^o q^o consequens sit falsum, et q^o
 in premissis dicitur aliquid falsum. Minor etiam certac:
 implicat enim utramq^{ue} premissam uerq^{ue} esse, si falsum aliquo

in illis dicitur, ut stat ex dictis in sum malis.

265

2^a pars

ad nostrum 26° a sanctitate Divina desumitur: Scilicet Deus promovet causas liberas ut tales, peccante hoc, Deus peccaret; sed hoc implicat: quod probat manifeste: qui ponit sciens, et volens expressa detractione, quod dicitur Methase cum peccato, peccat; sed si Deus promovet causas liberas ut tales, peccante hoc, Deus sciens, et volens poneret expressa detractione aliquid methase dicitur cum peccato: quod peccante hoc, Deus peccaret. Major ecclesiasticus: qui enim ponit aliquid illud dicitur cum peccato, et causa moralis peccati: et dicitur Averfaxius, quod sit moralis causalitas in peccato. Moris quo ad nullam partem negari potest. Nihil ergo Deus ponit promotionis, quod apud Averfaxium methase dicitur cum peccato. Deinde non ignorat Deus namque promotionis, neque quid promotionis: quod sciens illud ponit. Preterea a nemine cogitur ad eum collationis: quod volens illud ponit. Denique Deus expressa detractione dicitur promotionis: nam ut frequenter homines nobis occidunt non eurentis, neque volentis, &c.

266 Dicitur: ideo hoc solidetur dicitur in occasione pro-

divina peccat, q^a ponit aliquid moralit^r in nexu cu^m peccato sciens, et volens, et ex p^ria detractione: q^a afortio ai, qui sciens, et volens ponit ex p^ria detractione, aliquid in statu moralit^r, et methase in nexu cu^m peccato, peccabit. Iste^m dixit affirmat: h^o peccat, quia ipse se detrat: q^a et Deus peccabit, q^a illy pro detrat. Coⁿtra arguet a p^rio: n^o h^o se detrat inevitabiliter p^remotus; Deus aut^{em} omnino libere p^redetrat. Qu^o aut^{em} libere d^eo, qu^o h^o positio peccati, coⁿtra imputabilior.

267 Necnon arguta vana responsioⁿ eludere tentant^r duex/axij, quas sequenti Capite. recens ebim^{us}, et solvem^{us}. In texca nota, q^a ex na^m xij n^o implicat p^remotus, qualis depingit a Thomistis: q^a n^o implicat, q^a Deus h^o, aut cuilibet alteri Creatur^e libere adimat libertat^e, immitendo qualit^r methase in nexu cu^m aliquo ex existentis contradictionis, nempe cu^m operacione, t^e cu^m defectu operacionis. Hoc facile cernit inanimab^{ile} beat^{is}, quib^{us} Deus media visione beatifica affert libertat^e peccandi, quoniam ea visio in nexu cu^m p^rfecto Dei amore, ac p^rinde cu^m negatione peccati.

268 Sed quoniam d^eo/ug entitat^e n^o implicet p^remotus,

111
plicat tamq̄ in ead̄ libera, manente libertate. Sic
ut quare n̄ implicet lux in aere, implicat tamq̄ in
aere tenebras hēntē. Unde in exerc, q̄ de facto nulla
dat̄ promotio in hōē ad operandū. Quia (ut dixim⁹)
impossibilis ē promotio iuncta cū libertate; Nos autē
libertatē hēi suarū actiōnū, ut de fidec: Deus enī, ut
ait Ecclesiasticus, reliquit illū in manu d̄p̄li sui.

269

Dicit,
promotiōnē n̄ implicare cōnā rei, sed tantū in se-
derabilē cō cū libertate. Sed si Thomista velit, egec
essentialit̄ nāq̄ ad operandū omnes, ita ut impossi-
bilis methasē sit. Creata operab̄ absq̄ promotioe, di-
cendū ē, eā absolutē implicare. Ad dē: q̄ tunc impo-
ssibilis est libertas creata. Deus autē potest facere, q̄
libertas n̄ deī, et potest facere, quod libertas posi-
bilis n̄ sit. Quod autē impossibilis est libertas, fin-
axia est promotio, probat: Si promotio ē nāxia
ad omnes actiōnē, nulla actio libere procedit
a Creatura: q̄. Probat autē: si promotio ē nāxia, om-
nis actio procedit a Creatura impotente illi omite-
re; et hoc ē, q̄ nulla actio libere procedat a Crea-
tura: q̄. Probat maxī: Si promotio ē nāxia, omnis
actio procedit a Creatura hēntē impedimentū in pa-

forte ex omissione, in autem debet ad ipsa, et ab ipsa irre-
bitabile; et Creatura tale impedimentum habet ad omni-
ng^o in potens omilere: q.

270 *Sed 2^a nostra de. Nulla ergo cogitatio
magis promovet Deum ad operandum. Probatur ex
perplexitate: neq^{ue} enim requiritur promotio, ut causa maxima
perfectionis subiacat dominio Dei: neq^{ue} ad hoc sufficit,
quod talis causa operari possit sine Deo, sive Deo simu-
laneo; neque requiritur, ut liberetur Deus deo, quod
quod futurum est: q^{uod} hoc satis salvatur per libertatem, qua
Deus potest deicere, in deicere ad Creaturam; ne-
que apparet aliud Caput, unde maxia, aut utilis pro-
bet talis promotio, ut ex Mutatis Thomistarum resp-
onsum inferatur. Unde admittendum est sine
gravi fundamento entitates multiplicatas repicienda
proprie promotio q^{uod} causa maxia.*

Caput 2°

Solventur responsiones Tho- mistarum.

271 Nonnullae responsiones parant Thomistis ad arguan-
tibus, quibus miseretur urgent. Ad arguunt desumptis ali-
bexitate Cicuta. xent 1°, Creatura sub promotione nec

quidq; necessitatq; ad opus; hanc vero necessitatq; nec an-
teriq; q; d/sequens. Necessitas aut; libertatis tollit, n'a-
ulq; d/sequens: unde creatura sub p[re]m[ot]ione liber-
tatis, exuat, quantumvis omittit n[on] pot[est] opus. Qu-
od aut; p[re]m[ot]io sit necessitas merito d/sequens, inde
probat, q[uo]d necessitas ant[er]ior illa, qu[ae] provenit ab a-
liqua ca[us]a extrin[se]ca cohente, seu impellente ad
opus p[ri]mo mod[us] n[on] d[icitur]; p[re]m[ot]io aut; provenit a ca[us]a
i[n]t[er]na, qu[ae] radix e[st] libertatis detrans ad opus p[ri]mo mo-
dy libertatis n[on] e[st] necessitas ant[er]ior: q[uo]d d/sequens.

272

Impugnatio

est habendo Auxiliatq; Divi Anselmi circa necessitatq;
ant[er]ioris, et d/sequens: e[st] namque necessitas p[re]cedens, qu[ae]
ca[us]a e[st], ut x[rist]i sit: e[st] necessitas sequens, qu[ae] x[rist]i facit. Sit
u[bi]q; ex empty addit. P[re]cedens necessitas e[st], ut cy dicit,
cgly volui, quia necesse e[st], ut voluat; sequens vero, cy
dico, te necessitate loqui, quia loqueris: signo eni[m], n[on]
facere posse, ut dy loqueris, n[on] loquaris; n[on] q[uo]d aliquid
te cogat ad loquend[um]. Manifesta e[st] explicatio utriusq[ue]
necessitatis. Ant[er]ior provenit operacione; sequens post ope-
acione[m] venit, in ipsa operacione d[ist]it. Ant[er]ior n[on] pot[est] vici-
ari ab operante; d/sequens vero e[st] vitabilis e[st]. Ant[er]ior n[on] in
manu agentis; e[st] ita vero d/sequens. Uno verbo ant[er]ior

facit, q^d operatio sit; & sequens, vero fit ab ipsa operatio-
ne.

272 Videte modo ad quod classis necessitatis referenda sit p-
rius motus? Si ipsa n^o post operatioem, nec^e evitabilis ab
operante, nec fit ab ipsa operatioe imo facit, ut oper-
atio sit; q^d n^o necessitas & sequens, d^e ant^e. Certus est, q^d ne-
cessitas voce & sequens libertatis n^o tollit: ne licet I^uli-
us loquitur n^o potest n^o loqui, quomodo jungere nequit
deum dixadictoria, tam^e libere loquit, q^uo necessitas
illa & sit in loquutione exercita, potuit ab ipso vitari,
n^o loquatur n^o fuisset: q^uo in eius manu h^ore, & exercita-
tio necessitate q^uo talis necessitas libertatis n^o lydit. Sed qui
simile hoc p^{ro} motio? Si ipsa n^o potest ab exercitio libert-
atis, nec^e evitabilis est ab operante: q^uo n^o h^oet id, unde
necessitas & sequens p^{ro}cedat ex libertate.

273 Preterea homi-
tary dala xepolio multiplex absurdus d^einet. 1°, q^uo nec-
essitas ant^e debeat provenire a causa extrinseca. Ignis apli-
catur ant^e necessitatis ad operandum, quia necessitas
proveniat a causa extrinseca, & ab ipsa natura ignis. Simi-
li^{ter} Deus Pat^{ris} necessitatus est ad productionem filij. 2°, q^uo
talis causa extrinseca debeat cohere, et impellere ad o-
perum; q^uo falsus est: cum potest stare necessitas ant^e, quia sit

248
cohaerentia. 23^a, q^o dicitur. predictas p^r modis libertatis
c^o (ut dicitur) q^o dicitur voluntatis, ut ponat actionem
necessitatis, de libero arbitrio. Hoc aperte contradic-
tionis involunt: p^r inde erige^r ac fidei ceteris. Deus nece-
ssitas Creaturæ, ut operetur n^o necessitatis, si dicitur
dicitur, et voluntas nequit impedire causam dicitur, nec
causa tante n^o operari, quomodo dicitur, ut libere ope-
retur? Simile est hoc absurdum huius, qui tractaret sexum
funibus vinculis, et diceret, illi tracto, ut sponte veni-
at.

276
Rend 2° Thomæ, voluntatis sub premotione libe-
ri manere, quia quantum n^o potest n^o operari, re-
tinenti tamque indifferenti iudicij. Intuitus enim proponit
opium, & amor, ut agibilis, & omniibilis prohibito
voluntatis: unde ratio manet libertas, quæ in
hac iudicij indifferenti radicali. Lepida re/po. sed
hoc pacto n^o exit liber & sincerus, q^o cui n^o propo-
nit operari ut opponibilis, & omniibilis prohibita, et
pro fatali necessitate, caret eadem indifferenti iudicij q^ota,
aliunde hec premotionis, sub qua n^o potest omittere ope-
rationis, n^o est, cui sincerus dicitur liber ad operandum.

276
preterea: sub illa indifferenti iudicij n^o dat indifferenti volun-

tur: q̄ neque lib̄ extor. Probat̄ aut̄: illud̄ iudiciū n̄ facit vo-
 luntatis eē indif̄x̄. q̄. Probat̄ aut̄: iudiciū falso afirm-
 ans indif̄x̄ voluntatis, n̄ potest facere, ut de v̄ indif̄x̄ vo-
 luntatis; sed iudiciū afirmans, et proponens, dicit indif̄-
 x̄ voluntatis: sub p̄mōtione eē iudiciū falso afirm-
 ans; q̄ n̄ potest facere, ut de v̄ indif̄x̄ voluntatis. Maō
 rē demonſtrabili: quia ſitale iudiciū facit ut de v̄ indif̄-
 x̄ voluntatis, n̄ falso afirmat talis indif̄x̄; unde ſi
 falso afirmat, certe n̄ facit, ut ea indif̄x̄ de v̄. Proba-
 t̄ q̄ mix̄ sub p̄mōtione voluntas n̄ eē indif̄x̄, ad o-
 perand̄, loquend̄; q̄ iudiciū afirmans eē indif̄x̄, ſi
 affirmat. Probat̄ aut̄: Sub p̄mōtione voluntas
 n̄ eē potens ad omiſionē; q̄ neque indif̄x̄. Probat̄ aut̄
 ſolū potest voluntas omiſere actū, aut vitando, aut
 expellendo p̄mōtionē, aut illū d̄jungendo cōmi-
 ſione actus; et nil horū potest q̄. Maōr certā, ſi ſig-
 net alium modum: Mix̄ ad ſex/axionū doctrinā.

277 *ad hoc dicitur quod si voluntas est indiflexa*
 c̄ ad huc: vera indif̄x̄ voluntatis de ſumē n̄ potest eē
 indif̄x̄ iudiciū representantis actū, ut agibilis, lo-
 miſibilis, prohibito: q̄. Maōr autem: nō iudiciū ſi-
 q̄ veritatē habet ab eo, q̄ rē eē, l̄ n̄: unde prius inqui-
 rendo eē, an actus ſit rē vera agibilis, loquibilis p̄-

prohibito? ut videam^{us}, antea iudicij / sit verus, necne?
Ergo ex coprecise, q^o del tale iudicij n^o equit^{er}, q^o acti
sit prohibito agibilis, aut omi^sibilis, q^o n^o d^o deo xonta / se h^ol^{is}
quia ita se presentat: imo potius ita / se h^ol^{is} representari, q^o i^{ta}
ta / se h^ol^{is}. Si lib^{er} sequeret, q^o h^oo^{rum} d^o peditus, ignorans / se
d^o peditus, et iudicans / se h^ol^{is} proxime indij^{ct} ad curren^{di}
du^m, et p^{ro}hibito, et reuera lib^{er} ad curren^{di}

278

Hen^{ri}

3° h^oo^{rum} sub p^{ro}motione et quid^{am} lib^{er} ad omi^sionem ac
tus, n^o tam^{en} in sensu d^oposito p^{ro}motionis, sed in sensu
diviso a p^{ro}motione. Explicat: h^oo^{rum} p^{ro}motus n^o est indi
ferens, ut ay ip^sa p^{ro}motione p^{ro}ngat omi^sionem op^{er}
ant^{is}, hoc en^{im} implicat et aut^{em} indij^{ct} ad hoc ut sine
p^{ro}motione n^o op^{er}et^{ur} sive ad omi^sionem actus p^{ro}cap^{is}
n^o p^{ro}motionis. Si p^{ro}ficien^t dicunt salvari lib^{er}ta
tis, n^o licet h^oo^{rum} op^{er}ant^{is}, in sensu d^oposito op^{er}ant^{is}
n^o possit n^o op^{er}ari tam^{en} est lib^{er} ad n^o op^{er}and^{um} p^{ro} hoc
p^{ro}precise, q^o possit n^o op^{er}ari in sensu diviso ab op^{er}and^o
ne.

279

Dicit sub his t^{er}minis / satis in h^oo^{rum} se ludant. I^{tem} omi^sionem
tam^{en} est minus fictitia, qu^{am} reliqu^{ae} h^{ec} via lib^{er}ta^{tis}. In
vugnat^{ur} p^{ro} nec in sensu d^oposito p^{ro}motionis, neque in
sensu diviso a p^{ro}motione est indij^{ct} h^oo^{rum} p^{ro}motus, ad

omissionis actus. 1^a pars ultio dicitur. Probat 2^a q^d hoc
 premotus sit indifferens ad omissionis actus in sensu divi-
 so a premotione nec, q^d sit indifferens ad omissionis ponendi
 ad provocandum premotionis; et hoc premotus non est indi-
 ferens ad omissionis ponendi pro casu non premotionis.
 3^a Probat mixta: provocandum premotionis est determinatum ad
 omissionis; q^d non est indifferens ad illud. Probat anti: provocandum
 premotionis habet negationem requisitam essentiali ad operan-
 dum et ab ipso non acquiritur; q^d est determinatum ad omissionis.

280

280 pugnat 2^a q^d hoc premotus operis in sensu diviso a pre-
 motione, est impossibile; et talis hoc non est indifferens ad
 id, q^d est impossibile; q^d non est indifferens ad operandum in
 sensu diviso a premotione. Probat mixta:
 impossibile, q^d existat operatio in sensu diviso ab eo,
 sine quo nullo modo potest existere; sed operatio nullo
 modo potest existere sine premotione; q^d est impossi-
 bile, q^d existat operatio in sensu diviso a premoti-
 one.

281 3° denique rogo si dicitur, an hoc liberum possit
 facere sensu diviso a premotione? Ita firmant: q^d pre-
 motio pendet ab arbitrio libertatis. Creati Maximo
 doctrina. Sinegens sic arguitur: q^d hoc premotus

fit indifferens ad omittendū actū in sensu diuiso a p^rem-
otione, & q^d absolute n̄ fit indifferens ad omittendū q^d r^o-
robant: a^d solū fit indifferens ad omittendū in sensu di-
uiso, & q^d tantū fit indifferens in quodq^{ue} statu, quā ipse
n̄ potest ponere in xerū nāā, et quā n̄ ē in eju^s manu;
d^o q^d fit indifferens solū p^rotale statu, & q^d absolute n̄ fit
indifferens q^d. Mox certae: sicut Corp^us graue potest a-
endere surū in sensu diuiso a grauitate, et hoc d^o peditur
potest currere in sensu diuiso ad pedib^us; uerū, quia bo-
p^us graue n̄ potest facere hunc sensū diuīsū a grauitate,
neq^{ue} hoc d^o peditur sensū diuīsū ad pedib^us, ac si Corp^us
raue ē absolute inpotens ascendere, et hoc d^o peditur ab-
olute inpotens, et nullomodo libere, aut indifferens ad
currendū q^d / similit.

282

2° xent, p^remotions n̄ ē rigo^se
necessitas d^o sequens, cū n̄ equal^{it} operations, ē tam q^ue
quivalentis d^o sequenti, quoniam ē necessitas infrens
operations n̄ ut nāā, d^o ut libere. Pre^o hoc seip^s q^d
implicat omnis necessitas, quā infrens operations, et n̄ ē
vere d^o sequens, facit operations nāā q^d n̄ potest in-
frens ut libere. Nam q^d omnis necessitas, quā n̄ aufer-
ibilis, leuitabilis a uoluntate libertatis tollit, facit q^d ope-
rations nāā, d^o necessitas, uere d^o sequens n̄ ē auferibilis.

aut evitabili voluntate. g. ¹ Nō mixti: q^a necessitate
 resequens, l' stat in ipsa detractione voluntatis, latali
 detractione oxil, atque ipsa detraha, et quidquid ab ipsa
 l, ē evitabile a voluntate: g¹ necessitat resequens evitabilis
 ē: g¹ quod nō evitabile nō necessitat resequens.

283

occurrit tollere libertatis, quæ venit ex parte actus; nō
 vero illg, quæ stat ex parte actus: l' premotio vero nō
 venit ex parte actus; d ex parte actus: l' unde liber-
 tatis nō tollit. = Hec doctrina nimis deflectit ab antiq-
 a Thomistarum semita, et ut verè loquar præsci Tho-
 mistæ, resequentiis discurrerant. Quis enī motio-
 nis, quæ nō ē in signo prioris ad nostræ detractionem, d in
 eodē signo possit jure vocare premotionem, seu motio-
 nis præviæ, et prævenientis? Moralit' disident a qua-
 met doctrina, quæ si quis dicit hoc affirmaret eo-
 dē tempore eē natum, et tamē unū vocaret præexiste-
 ntē alteri.

284

Quæ g¹ premotio ē unū ex requisitis ad ope-
 randū; a nō consistit in ipsa operatione, neque oxil ab illa;
 d requisita ad operandū, quæ nō sicut in ipso exercitio
 actuali, sive operatione, neq¹ oxil ab illa scien-
 tiæ ex parte actus: g¹ premotio scien-
 tiæ ex parte actus.

actus. *Maor*, quodas omnes partes certae. *premotio* eni
eg. *rigrose* requirit, ut nulla *poa* *possi* *stare* *per* *se* *sine*
illa: *preterea* *n* *stat*, neque *disti* *in* *ip* *o* *operacione*, ad
quod *premo* *vel*, *cu* *n* *premo* *ue* *at* *ad* *se* *ip* *o* *q* *deniq* *n* *a*
u *ab* *ip* *o* *peracione*: *ali* *u* *est* *in* *manu* *Creatur*, *q* *po*
ne *re* *l*, *in* *ponere* *premo* *tio*: *q* *a* *in* *manu* *Creatur* *e*,
q *o* *ponat* *id*, *unde* *premo* *tio* *o* *u* *l*, *scilicet* *actio*. *Mixte*
ti *eg* *ue* *certae*: *omnia* *en* *q* *requisita* *disti* *ab* *ip*
sa *operacione*, *et* *ab* *ip* *o*, *quod* *sequit* *operacione*, *nitunt*
nt *ca* *q* *proxime* *potent* *operari*: *q* *scilicet* *ex* *parte*
te *actus*. *Ratio* *autem*: *q* *a* *ca* *proxime* *potent*
et, *quod* *quod* *requisit* *pre* *ip* *o* *operacione*: *q* *omni*
a *requisita* *disti* *ab* *ip* *sa* *operacione* *nitunt* *ca* *q* *pro*
xime *potent*.

283 *Ita* *u* *en* *q* *voluntas* *potest* *libere* *im*
pedire, *quod* *scilicet* *ex* *parte* *actus*. *2* *sup* *operacione*
ni; *ad* *n* *potest* *libere* *impedire* *premo* *tio* *ni*: *q* *premo*
tio *n* *scilicet* *ex* *parte* *actus*. *2* *Probat* *maior*: *volu*
ntas *potest* *libere* *impedire* *actus*. *2* *sup* *operacione*: *q*
potest *libere* *impedire*, *ca*, *quod* *scilicet* *ex* *parte* *tal*
i *actus*. *2* *et* *quod* *stare* *n* *posunt*, *nisi* *in* *actu* *2* *ope*
racio *ni*. *Deniq*: *si* *premo* *tio* *n* *stat* *ex* *parte* *actus*,
sine *premo* *tio* *ne* *stat* *integra*, *et* *adequata* *poa* *pro*

xima; distat proxima p^oa sine p^omotione, p^omo-
 tio n^o requit ad op^oeratio^oz; q^o d^o n^o m^oxi; q^o in-
 actu^o stat tota p^oa proxima. d^o n^o m^oxi; q^o ut
 det ca^o op^oerans, p^oet p^og^o proximo; n^o ultra x^o.
 quicq^o que op^oeratio.

286

Ita^o alit^o quon^o d^o m^o p^o in po-
 sibile, q^o p^oet ex parte actus. 2° in p^oedimenty illud, q^o n^o
 oxil^o ex d^oetractione voluntati, tale in p^oedimenty tollet^o.
 lib^o extat. d^o n^o e^o q^o sub tali in p^oedimento voluntati n^o
 e^o p^oxim^o potens ad acty; neque eni^o potest p^oungere
 in p^oedimenty ey actus, neque tollere in p^oedimenty, ut
 ponat actus sine illo; atqui p^omotio e^o in p^oedimenty
 y ad omi^ossio^oz, q^o n^o oxil^o ex d^oetractione voluntatis, et
 ex merito d^oi arbitrio; q^o h^oo^o sub p^omotione n^o p^oxi-
 m^o potens ad omi^ossio^oz; q^o neque lib^oer, quantun^obi
 p^omotio stat ex parte actus. 2°. Nota, h^oipote^oz
 daty e^o in p^ossibily; q^o tanty vocam^o acty. 2° ip^oye-
 exercituy voluntatis; q^o n^o dependet a voluntate n^o.
 d^o n^o acty. 2°; q^o in p^ossibile e^o, q^o in p^oedimenty n^o-
 dependens a voluntate veniat ex parte actus. 2° ip^osi-
 ut voluntati.

287

Aliqui d^o homi^oz p^oingunt acty, qui
 neque s^ont actus, neque actus. 2°, et nominati-

intermediu. Vident enī, q^d si primo tuo se ex parte
actus lⁱ, tollit libertatē; vident que preterea, n̄ posse ta-
re ex parte actus 2ⁱ, cū a voluntate n̄ dependeat. N-
e/pon/w ista i/isdē argumētis in pignat ac precedens, et pre-
terea, q^a actus intermedius ignotus fuit a Philo, donec p-
remotioris illius subsidio indiguerunt ad tuendā suā p-
emotiois.

288. **Res^a 6to** aliqui ex Thomistis, voluntatē posse
impedire p^remotiois, q^a potest libere se disponere, in d-
isponere ad illū recipiendū. = Nec se/pon/w merito da-
mnat a p^rlexi/q^d R^over/a riorū; quoniam hoc p^remotiois
deserere, aliq^d n̄ defen/sabiliorū invenire. 2.
Itaē: Velut hoc se disponat ad p^remotiois recipiendū
indiget p^remotiois, bⁿ? Si 2^a, similiter interrogo, an
indigeat alia p^remotiois, ut disponat ad hanc 2^a p-
emotiois? Et fiet processus in infinitū? Si 2^a, q^d Cre-
atura potest sine p^remotiois operari, cū sine p^r-
emotiois possit se disponere ad p^remotiois.

289. **Res^a 7°**
in p^remotiois, et operatiois, ab ipsa p^remotiois d^raxim-
ulū ca^ritatē; quia operatio provenit efficiēti a p^r-
emotiois; p^remotio q^d provenit dispositivē a p^r-
emotiois. Unde p^remotiois ē prior operatiois in genere actū

efficientis; operatio vero est prior promotione ingenere
 necesse dispositio, seu materialis, ut ipsi vocant. Dicitur
 est 1°: quod haec mutua proximitas impossibilis est, ut alibi ostendimus.
 Dicitur 2°: quod haec mutua proximitas impeditur per promotionem
 impedibilem et prohibito voluntati, et similibus acquiribilem, in 1° §. VII, haec est promotio
 hoministica, quae non impeditur, nec acquiribilis a voluntate
 proprio libero. Si 2°: §. I sive deest, sive non deest mutua
 proximitas in promotione, et operatione, promotio tollit
 libertatem: quod sive deest, sive non deest mutua proximitas,
 promotio est inimpedibilis, et inacquiribilis a voluntate,
 et praeterea materialis et necesse est operatio est.

29.

Alit: si promotio precedit genere causae effectus, est necessitas ante et
 necessitas ante tollit libertatem: quod si promotio precedit, in
 genere causae effectus tollit libertatem. = Dicitur: quod enim promotio
 subsequitur: unde libertatem tollere nequit. = Ita
 dicitur: nequit easque necessitas esse ante, similes, et consequenti-
 §. Dicitur 2°: necessitas quae antecedit, et subsequitur, 2°
 quod subsequitur, non tollit libertatem, et 2°, quod antecedit
 tollit. Aliqui necessitas, quae 2° unquam rationem tollit lib-
 ertatem, quando 2° aliquid non tollat, absolute tollit lib-
 ertatem: quod necessitas, quae precedit, et subsequitur ad-

ratione, absolute tollit libertatem: q^d p^r mutuo prioritate
p^remotionis, et operationis n^o alia humana libertas.
at. Minor certat: no, ut vultu sit, q^d n^o tollit, requirit,
q^d nulla ratione tollat; ut autem vultu sit, q^d tollit, iustit
cit, q^d aliqua ratione tollat.

291

Deniq^{ue} xent^{us}, silog^{us} nostru^m
n^o satis pro vare n^o satis pro vare: q^d ostendere conant^{ur},
retorquendo in nos simili^{ter} silog^{us} qualis silo apud ip
s^{os} est hic: omni homo vocatur auxilio p^revio efficaci
ad amorem amat; et ego sum vocatus auxilio p^revio
efficaci ad amorem. q^d amo. Ego (inquunt) // liber ad falsi-
ficanon^{em} et sequens; n^o vexo sum liber ad falsificanon^{em}
aliquo ex p^remissis. Primum negari n^o potest, cu^m ego li
bere amem. Nam 2°, q^d ego n^o possy facere, q^d aliquis voca
tus auxilio p^revio efficaci ad amorem n^o amet: ali^{ud} auxili
u^m n^o est efficac^{ius}, ut potest et p^ringendus cu^m amare: q^d n^o pos
sy falsificare ma^{ior}. Insuper ad Deu^m pertinet eligere
hoc, lib^{er} auxiliu^m, neque electio hec relinquit Creatu
re: q^d q^d eligat auxiliu^m efficac^{ius}, lin^{ter} efficac^{ius} n^o est in man
u Creatur^{is}: q^d n^o est lib^{er} Creatur^{is} falsificata ma^{ior}. Ce
te silog^{us}, cu^m p^remissas nequit Creatura lib^{er} falsi
ficare; potest tam^{en} falsificare et sequens.

292

silog^{us}

potest libere Creatura falsificare motus: & nullacō Aver-
 sionem respō. Quamvis n̄ sit in manu Creaturę ac-
 cere hoc, illud auxiliij, ē tamē in manu, q̄ hoc,
 illud auxiliij sit efica, ineffica. Ad hęc perunct
 vocatē me auxiliū A B, d̄ q̄ auxiliij A sit auxi-
 lij efica, ē penes me. Unde si ego illud idē auxi-
 lij, quo vocor, reddo ineffica, ut possum, falsificoi-
 ſq̄ motus, ego sum vocatus auxiliū efica. Hoc erit
 ex nā auxiliij, q̄ ex se indifferente, ut jungat, in
 cy operacione: ei solus ē efica, quando nobis libere ope-
 rantib⁹ cy operacione jungit; manetq̄ ineffica, si no-
 bis nolentib⁹ operari, cy operacione n̄ jungat.

223

Philosophica premotio est hominica, cuius efica n̄ oxi-
 antia operacione, d̄ ex verso nostra operacione abesse
 efica. Itaque premotio ē ab intrinseco, et ex nā su-
 a efica, cy sit methasē Inexa cy operacione. Unde
 nō potest falsificare hanc pp̄, ex hoc premotione
 proprio libito, et voluntate. Quia nemo potest in pe-
 re quominus Deus illi immutari illa qualitatē; necq̄
 illa qualitatē sit premotio, idē, aut methasē Inexa
 cy operacione. Ecce clarissimū discrimē in nostra silo.

918
gy, et syllogi retorcioni.

294

Notis probandi acumpis adan-
titate divina rent adve/sarij, Deu pxemoveo ad m-
alexiatē peccati, n̄ vexo ad frātē. Idē pxemovei Deusa-
ditq̄ phicq̄ actionē, quz peccamino/acē, dñ̄ pxemou-
et ad illius malitiq̄. = Seco itac; q̄ adan' actiones esent-
ialiv peccamino/q̄, qualis ē volitū mendatiq̄, mi-
ti, ut malē, quz, i hēnt malitiq̄ secy identificatq̄,
ad minimū, ē esentialiv annex; // cy malitia. Si hēnt m-
alitiq̄ secy identificatq̄, Deus pxemovens ad tale a-
ctiones pxemovei ad malitiq̄, sive ad frātē peccati. Si
hēnt malitiq̄ secy esentialiv annex; q̄, Deus pxemo-
vens ad talē actionē, pxemovei ad id, quo positio ne-
vitabiliv ponit maliciā, seu frātē peccati; q̄ d' mo-
xaliv pxemovere, ad frātē peccati.

295

Probandi 26° 23
Rent adve/sarij, pxemotivny n̄ ēo supexflug cy navi-
asit, ut caā deiret ad operandy. = Itac: nq̄ inhōedi-
fext caā naxia acāā libera, q̄ d' p̄a ex p̄a naxia de rax-
taē ad operandy, quoties sit sufficiēnt' applicata; e d' i-
avexo 2^a. Si autē utraq̄ p̄cedē terminat' ab ext' in-
feco agente, nullū int' utramq̄ d' / exim; int'cedit.

quod ca¹ naria sufficienti applicata detrahatur adope-
randu. patet ex eo q^d / ignis / q^d applicatus n^o aburat
sensu miraculy, et talis cessatio est detra n^o ignis: q^d
dena¹ ignis est aburere pro tali casu, q^d anaa sua
detrahatur est, ut tunc aburat.

296

2° xent, nariq¹ est premo-
tionu, ut casu¹ Deo subpiciant. = Si hec subiectio dⁱsi-
tit in eo, q^d dependant a Deo in eo, et operari, sup-
erfluit, q^d premoveant. N^o q^d p^o hoc, q^d omni ent-
itas p^o ducit immediate a Deo dependet ab illo in eo;
p^o hoc aut q^d omni entitas in dicitur Deo in divi-
no ad operandi, dependet a Deo in operari. = Si hec sub-
iectio dⁱstis in eo, q^d Deus possit uti Creatura pro-
p^o libuerit, ad hoc etiq¹ in p^o tinent est premo-
tio independen¹ ab illa Deus potest destruxere, aut re-
vare quantlibet creatura, illu applicare, aut rem-
overe ab operatione, aut illa destruxere, aut n^o destruxere,
s^o juxta suu placitu.

297

3° xent, nariq¹ est premo-
tio, ut casu¹ 23° applicent ad operandi. = Casu applicari
imunit intelligi, a proxima ad passu. Si ad hoc naria
n^o premo-
tio: agens eni, et passu s^o a proxima, p^o hoc,
q^d utrumq¹ hec talu detra q^d locaon¹ ad q^d in p^o tinent

188
e^o p^oximo. Si Moveraxius intelligat p^o applicacione ep^og
deixacione casu ad agendy. p^o g^o ad im^o caa^o naxia^o dex
an, a^o sua ip^oaxi^o naa^o. L^o voca^ou^o liberi ad im^o eaa^o a^o
uo arbitrio libere dexant^o unde n^o e^o quaxenda qualitas,
agua p^oximo dexent^o: p^o p^oxi^o casu naxi^o, de quib^o nun
e^o p^oximo.

Capitulum 21°

Solvuntur arguta.

298° Obijciunt^o, quod ag axiomata, quod de sumunt^o (uovo
lunt^o L^o homi^o q^o ex doctrina S^ovi L^o homi^o. 1° caa^o 2^a
n^o agit nisi in virtute 1°. 2°, caa^o 2^a applicat^o aca^o ad
agendy. 3°, caa^o 2^a n^o agit nisi mota aca^o 1^a. Ex his om
nib^o. Inferunt, q^o ey in p^oximere Creaturis, p^oxi^og qua
naq^o qualitat^o, quod vocant p^oxi^og, vicijus applico
ni^o, moveant^o, et op^oerent^o in virtute eaz^o 1°.

299° Nil nocent
doct^oring no^ostris allegata axiomata. 1° q^o alvat^o, p^o h^o.
oc, q^o caa^o 2^a h^oca^o virtut^o participat^o a 1^a. Sic Ap^ol
toli dicebant op^oerari in virtute Christi, id e^o, virtute
a Christo collata, ip^osiq^o participata. 2° q^o alvat^o p^o
simultaney Dei Deux^o, ey omnib^o Creaturis: ng^o q^o
uocumq^o applicet agens, applicat etiq^o a Deo sim^o op^oera

ne ip[s]o applicatur. = 3° In^o probat, p[re]motionem, sive p[re]viam notiam, sed solam motionem Dei respectu Creaturæ quæ movetur, salvat p[ro] hoc, q[uo]d Deus producat motum quælibet, quo Creatura moveatur.

300

Objeicit 2° proloquium illud ex doctrina Aristoteli desumptum, omne q[uo]d movetur ab alio movetur, atque Creatura movetur quando operatur q[uo]d ab alio movetur, q[uo]d a Deo. = Et videtur argui n[on] probat motionem p[re]viam, sive p[re]motionem. = Ad id itaque explicandum proloquium, q[uo]d unice loquitur de iis, quæ moventur de necessitate. Duplex est motus: aliter, quando res ip[s]a existens transibit a una qualitate in aliam, sive a qualitate ad negationem, aliter quando res transit de necessitate ad eam. Quando aqua calefit, habet exemplum utriusque motus. Aqua movetur 1° motu, et calor 2°. Et aqua movetur de qualitate, in qualitate n[on] indiget extrinseco motore, qui ip[s]a movetur: n[on] si motus sit naturalis, ut transit aqua de calida, in frigidam, ab ipsa aqua natura proficiscitur. Calor autem indiget motore extrinseco, ut transeat de necessitate ad eam: q[uo]d a se n[on] sit ens a se, nec possit esse causa sui, ab alio disto debet accipere suam esse, et ab aliquo movente moveri de necessitate existens, ad existens.

301

Modo sic: quando voluntas movetur a negatione amoris ad a-

amoris, debent respicere duplici motu. Moveo vo-
 luntas, et moveo amor. Voluntas moveo 1° modo, nam
 moveo a negatione qualitatis, ad qualitatem, amor mo-
 veo 2° modo, nam moveo de se ad se. Voluntas igitur
 ita moveat non indiget alio, qui ipse moveat, et tantum
 deo a motore, quomodo ipsa sola non est causa adequata mot-
 us. At vero amor, ut ita moveat indiget aliquo motore,
 scilicet voluntate illi producente, et deo simul a volun-
 tate decurrente ad productionem. Nota, quod amor sit su-
 pernaturalis, voluntas amatoria indiget gratia dei pre-
 veniente, et habitu supernaturali.

302

Obijciat 3° celeberrimus pro-

loquus, cui maxime fidunt Thomistae abindifferenti, ut
 indifferenti, nequit oriri deus; et causa libera, ut libera
 est indifferenti, ut indifferenti; et causa libera, ut libera nequit
 oriri deus; et causa libera, ut libera nequit se delectare; de-
 lectari; et ab alio; et a deo premovente. Protergo, et in se
 et deus datus premoventi premoventi ab alio. Probat co-
 tra. Deus datus premoventi est causa libera, ut talis; et causa
 libera, ut talis est indifferenti, ut indifferenti; et deus datus pre-
 moventi est indifferenti, ut indifferenti; sed ab indifferen-
 ti, ut indifferenti nequit oriri deus; et deus datus premoventi,
 ab alio delectari, ut premoveat.

303 ^A ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰ ¹³³¹ ¹³³² ¹³³³ ¹³³⁴ ¹³³⁵ ¹³³⁶ ¹³³⁷ ¹³³⁸ ¹³³⁹ ¹³⁴⁰ ¹³⁴¹ ^{1342</}

actu, scilicet in actu existendi, secundo. Quando creatura libera libere operatur, debemus considerare duo transitus, de potentia ad actum. 1° est proprius Creaturae, quae transit de potentia operandi, ad actum operandi. 2° est actionis, et effectus, quod est actio, quae effectus transeunt de potentia existendi ad existendum. In utroque transitu retransmissionis reducitur de potentia ad actum, ab aliquo, qui praesupponat esse in actu existendi. Ad actum, et effectum reducitur de potentia ad actum a Creatura, quae est causa eorum, et quae praesupponit existens, propriam ad actionem, et effectum. Ipsa Creatura reducitur de potentia ad actum a se ipsa, quae propria ad actum operandi praesupponit existens.

306

Statemur requiritur, quod res, quae reducitur de potentia ad actum, supponat necessitatem, in eodem actu propriae. Quod est quod simile est causa libera, quae potest reducere de potentia ad actum, et non potest praesupponere se ipsam, operantem, ut operetur. Si sit causa necessaria de se ipsa, et a circumstantiis, necessitas praesupponit suam actionem, et circumstantiam operantem, propria ad suam operantem. Ignis enim ut transeat, de potentia sibi exercere ad sibi exercendum, praesupponit, a se ipso, aut a aliis, in exercitio sibi exercendi. Ignis quod reducitur de potentia ad actum, praesupponit id, a quo reducitur ad actu, a necessitate actu, praesupponit actu existenti.

308

313 indiget altero detracte, & indetracte, lillo, latio, simili-
 vultu. Aliquando Deus decessit a Creatura, Crea-
 tura pendet a Deo incedendo sanguis ead 2^a a 1^a. Crea-
 tura indiget Deo ad operandū, quoniam ipsa/tern^x
 e^t ead inadeguata, et insufficientis virtutis. Insuper
 q^{uod} indiget detracte Deo, quoniam nemo alii potest sup-
 plere illius vires in hoc munere. Ergo quoniam eduo-
 b^{us} elevanti^{bus} id^e pondus, ne^{que} ne^{que} subordinet^{ur}
 quando Deus decessit nobis/ey, nos p^{er}fecte Deo sub-
 ordinam^{ur}.

311

Ad 2° probandū nego manū. Vt creatura
 subordinet^{ur} Deo, quoad detrandū, n^{on} requirit^{ur}, q^{uod} De-
 us detret, sed, q^{uod} n^{on} possit detraxe, Deo n^{on} coherente.
 Creatura. Sicut ut Creatura amanti peccati subordi-
 net^{ur} p^{er}fectissime Deo, n^{on} requirit^{ur}, q^{uod} Deus amet pecca-
 ty, & q^{uod} Creatura n^{on} possit ponere amoris peccati, Deo p^{er}-
 huc n^{on} coherente, et amoris producente. Similiter
 Creatura detrans subordinet^{ur} Deo, n^{on} est opus, q^{uod} Deus
 detret, & q^{uod} sim^{iliter} a^{li} p^{er}ducatur detractū.

312

Obijcies 1° Deo
 cum n^{on} minus p^{ri}mi^{us} liberi, quod est ead; & q^{uod} est ead
 debet est p^{er}fecte, quid quid est p^{er}fecte q^{uod} est 1° liberi, debet
 detraxe, quid quid detret. Aliqui n^{on} detret n^{on} p^{er}fecte

422
tiones liberae p^a / simultaneous; de cuius q^o p^a motionis p-
reus. Retorquo argūty: Deus n^o minus e^t 1° 1° no-
civus, et 1° volitivus, quę 1^a caa; de q^a e^t 1^a caa, debet
eficere, quidquid eficit: q^o q^a e^t 1° volitivus debet ve-
lle, et amare, quidquid amat: quę cōa absurdisi-
māe. Retorquo 2°, et sub premisi argūte infero: q^o
Deus debet p^{re}vis eficere, quidquid a Creatura efi-
cit: cū apud Adversarios debeat p^{re}vis detrahe, qu-
idquid a Creatura detrah.

313

Dixitē, datis p^{re}missis, n-
ego Cog. Ad minus cas^u 1° p^{er}tinet eficere omnia, et
satis posse eficere; ad minus autē 1° libere n^o p^{er}-
tinet, q^o detrahet omnia, quę detrahunt, neque q^o po-
sset detrahe. Rād 1° stat ex no^ostra probatōne p^{ro}sim-
ultaneo de cuius. Rād 2°: q^o si Deus ad omnia det-
rahet; detrahet ad peccatū; si autē detrahet ad pecca-
tū, peccaret, q^o de eo repugnat. Retorqua: nulli in-
veniēti dat in eo, q^o Deus omnia eficit, ut sup^{er} p^{re}-
a defendim^{us}. At vero, q^o Deus detrahet actiones nostras li-
beras, n^o solum inveniēti, et et implicatōnū n^o n^o. N^o ego
ipso, q^o Deus independēti a libero nostro arbitrio det-
rahet actiones nostras, actiones nostras libere n^o cōt^{ra}, ut
sup^{er} a esse ostendim^{us}.

314 *Obijctio 8°. Deus potestuti Creaturis prout voluit,
 & ad hoc requirit, q^d eas predeterminet. Probat
 mixt: Si eas n^o p^ro^o determinat, n^o vult eis prout vult,
 & prout illi volunt: q^d ut vult eis prout vult, req^u
 uirit, q^d eas predeterminet. Mixta: Si Deus p^ro^o
 determinat, n^o est in manu Dei, q^d accidat nec, sicut
 operatio ho^mis, & amor, & odium; & hoc est in a^udivini
 dominii: q^d. Ratio mixta: q^d n^o exit Deus perfectus
 Dominus nostrarum operationum, cu^m n^o sit p^ro^o ip^sy,
 quomodo ponant, & comitant. = Arguit de medio
 tollit libertatem Creati, dum vult divini dominii
 extendere: si enim h^oo inevitabilem alterius det^roⁿ
 ne adactus operat, q^d n^o libere operat. Imo n^o solum
 Creati libertatem, & ip^sy Dei dominii cohaeret.
 q^d si Deus Creaturas n^o relinquit liberas, quomodo
 omnes predeterminat, solum habet dominii supra
 eas naturas, quomodo super sunt possibiles.*

315 *Obijctio 9°. Deus potestuti Creaturis prout voluit,
 & ad hoc requirit, q^d eas predeterminet. Probat
 mixt: Si eas n^o p^ro^o determinat, n^o vult eis prout vult,
 & prout illi volunt: q^d ut vult eis prout vult, req^u
 uirit, q^d eas predeterminet. Mixta: Si Deus p^ro^o
 determinat, n^o est in manu Dei, q^d accidat nec, sicut
 operatio ho^mis, & amor, & odium; & hoc est in a^udivini
 dominii: q^d. Ratio mixta: q^d n^o exit Deus perfectus
 Dominus nostrarum operationum, cu^m n^o sit p^ro^o ip^sy,
 quomodo ponant, & comitant. = Arguit de medio
 tollit libertatem Creati, dum vult divini dominii
 extendere: si enim h^oo inevitabilem alterius det^roⁿ
 ne adactus operat, q^d n^o libere operat. Imo n^o solum
 Creati libertatem, & ip^sy Dei dominii cohaeret.
 q^d si Deus Creaturas n^o relinquit liberas, quomodo
 omnes predeterminat, solum habet dominii supra
 eas naturas, quomodo super sunt possibiles.*

338
bitio, etig quando recedat illi facultas laborandi, aut qui
eferendi aliqua die procepi voluntate: na hoc ipso, q^d ser-
uus eligat libere int^r laboris, et quietis, voluntas Domi-
nie. Similiter sehet Deus dari hui^{us} optioⁿis suavitatis acti-
oⁿis...

316
Ad firmationem vero, explicando, quomodo sit in ma-
nu Dei, q^d accidat, hec, sicut opera libera hui^{us}. In
oe^o in manu Dei, quoniam Deus potest quantumlibet ac-
tionem impedire, lauscendo libertatis, quae gratuita
obis donavit, et subrahendo. Deussq^{ue} ad quantumlibet ac-
tionem naxim. 2° q^d sup^{er}posita libertate voluntati inop-
tius, potest Deus, ferre nobis, et auxilia, preuisa effi-
cacia, p^{er} seig^{is} mediis, et preuisa inefficacia p^{er} ean-
de^m seig^{is}. Sub auxilio preuiso efficiaci hui^{us} certissim-
me operabil^{is} ex p^{ar}te deiraone. Sub inefficaci ex p^{ar}te
eig^{is} deiraone hui^{us} certissim^o n^{on} operabil^{is}: q^d Deus, in-
cipi manu^s hoc, sicut auxilium eligere, efficac^{is}, et
inefficax, hec media infalibilia^u, huma voluntas,
hoc, sicut faciat, comitat, prout d^e coplacuit, q^d
uscedat nos^{is} libertas. Igitur sine p^{re}motione est in ma-
nu Dei, q^d accidat, in^o accidat, hec, aut illa ope-
rao, quantumlibet nobis libera. Nota, q^d Deus
ferent^{is} auxilium efficac^{is} ad bonum, vel intentione bonum

quando autem dicitur auxiliis inefficax, non vult intentione, et mixte permissive mali.

317

Instabit: quod Deus habet maiorem potentiam in actu libero nostro, quod non habet quod non habet potentiam, et supra magis potentiam. Nam ultimus cogitatio: quod ante summa potentia, supra quod dat aliam maiorem. Probat 1^a coram: actus nostri liberi cadunt sub potentia Dei solum quoad productionem: aliquid sub potentia voluntatis nostrae cadunt non solum, quoad productionem, et quoad deletionem: quod Deus habet in illis maiorem potentiam, quod non habet.

318 Negotio cogitatio: ad usus probationem rationis, negando cognationem illam ex premissis. Quamvis Deus solum producat actus nostros, Creatura vero producat, et delet, non ideo maiorem potentiam habet Creatura, quod Deus. Nam: quod quodammodo hoc ita sit, tamque actus nostri non possunt existere, Deo non volente, neque possunt non existere Deo volente: Deus enim habet modum certam efficaciam, ut existant, sicut non existant, sed licet collationem auxilii preestiterit, aut eum negaverit. Dicit Adversarius, quod maiorem potentiam habet non? Dicit, nos deletionem nostras actiones, Deo vero solum ita operari. Pro, quod actiones nostras sine peccaminibus, procul dubio ita, De-

222
un^a detrah^o uer^o potestas, quae tollit, ex detrahendo
peccat^o in deo uiae Deo. nec^e potestas, & potius in ve-
cilitat^e. Si aut^{em} actu, n^ostru^m bonu^m sint, Deus illor^{um} det-
rah^o, n^o detrah^one phisice promouente uoluntat^e n^o-
str^{ae}, & decreto presupponente scilicet medic^o, q^o n^o tollit
libertat^e, quor^{um} presupponit detrah^o n^ostr^{ae} cau-
tionale p^ouol^o p^o eand^e scilicet.

319

Pro probat^one eiusd^e 1°
Cog^o reo^o 2°, negando mai^or^{em}. Actus n^ostru^m liberi cadu-
nt sub potestate Dei, n^o sol^o quoad p^oduction^{em}, & eti^{am} quoad
detrah^one. q^o quant^o n^ostra uoluntas libere sede-
ret, tam^{en} hec detrah^o n^ostrabit, Deo uolente. q^o cadit
sub potestate Dei. Id quod ead^e cadere sub alius u^o po-
testate, q^o in manu illius est, ut ponat, in^o ponat. Nos-
tra detrah^o ita est in manu Dei. q^o. N^o qui dixim^{us}, Deus hec
media efficac^{ia} in suis auxili^o regulat^{is} p^o scilicet me-
dic^o, ad hoc, ut certissime ponat, comitat^{ur} hec, lib^{er}a o-
perat^o n^ostra.

320

Arguet 3° ideo p^omotio tolleret lib-
ertat^e, quatenus est Melchase in nexu cu^m operat^one, et
p^ocedit operat^one; & hec ita nullae. q^o. Probat^one
hoc: dat^{ur} aliquid Melchase in nexu cu^m n^ostra operat^one,
p^ocedens, que ill^o, qui tollat libertat^e. q^o. Probat^one

Scia Dei de nostra operatione futura metha se inectit
 cu nostra operatione, et precedit illi, sed scia Dei de
 nostra operatione futura n^o tollit libertatē salū ope-
 rationis. q^o. Major negari n^o potest, aliter nulla daretur o-
 peratio libera, cu omnes insalubiter preceant a Deo.
 Major duas habet partes. Probatur 1^a scia Dei de no-
 stra operatione futura est dno evidens; d^o dno evidens
 metha se inectit cu obio: n^o ex ratione evidenti exi-
 git essentialiter obio est, sicut p^o ip^o q^o dno d^o. Probatur
 2^a pars: scia Dei de nostra operatione est ab eterno: no-
 stram autem operatio in tempore: q^o scia Dei antecedit no-
 stram operatio.

321. Arguitur inveni magno illi difficultatis defect-
 eranda presentia Dei n^ostra libertate. Res^o, negando mi-
 or^o, et ad probationis. Ad probationis disting. major^o, quo
 ad 2° partem: scia Dei de nostra operatione futura precedit
 tempore illi, d^o cedo, p^ocedit origine illi, nego. Corripit, q^o
 Dei est antiquus operem^o, sicut, nos est operaturus, scia sicut
 ab eterno, operatio in tempore. Sed scia, quę sicut ab eterno;
 aut ab operatione, quę sicut in tempore; operatio vero, quę
 sicut in tempore, non aut scia Dei, quę sicut ab eterno: n^o
 ut sicut Patres loquuntur, n^o videtur operatio futura est, q^o Deus
 novit, est futurus; d^o ideo Deus novit est futurus, q^o futura

139
e. Unde int' presig Dei, et nostrig operaribz ad ordm ayu-
dg originis; in hoc autz ordine n^e prior scia Dei, et pos-
terior nostra operatō, d' eductio priorē nostrā operatō,
posteriorq; scia Dei.

322

Proximitas nostrig operarū nisi-
ci, ut scia Dei, quz venit p'v posteriori n^e tollat liber-
tatis: nō q^o o'v ex nostra libertate supōit libertatis
virtutē, n^e illg destruit. Idcirco, quando voluntas actu-
aliv operat n^e amittit libertatis n^e operandi: q^o licet, ac-
tualiv operatō sit indispensabilis cū n^e operatōne, tamz con-
v' a nostro arbitrio. Quando autz impedimentū ponit
liberē ab ipsa voluntate, n^e impedimentū, seu necessi-
tas ant', ut supra explicuim', p'v indeq; libertatis
juxta n^e ledit.

323

In stabit: quid quid sit de hac proximitate
scia Dei n^e aufexibili prohibito nostro: q^o d'v aliqui-
mexy methasē cū nostra operatōne, q^o sit in aufexibile-
anobit. Sed tamz manet illa nostra libertas: q^o liber-
tas n^e tollit p^o aliquid Methasē mexy cū nostra oper-
atōne, q^o sit prior, seu in aufexibile anobit. = Disting. ant'
scia Dei n^e aufexibili prohibito nostro, ē tamz indispensabilis,
decedo; n^e aufexibili prohibito nostro, neque indispensabilis,
nego. Aufexere^o tollere, q^o q^o exat; impēare ē facere, ut

quod dicitur, nō accipiat existēg. Non possumus facere, ut
 scia Dei, quod semel fuit, de finat cē; possumus autē fa-
 cere, ut nunquā fuerit scia Dei de exi/tea nostra ope-
 rationis libertatē. Si 2us in instanti dicitur, facit, quod
 ab eterno fuerit in deo scia de eius amore. Si in in-
 stanti dicitur, nō amat, facit, quod ab eterno fuerit in deo scia ad-
 ali omi/ione. Itaque scia Dei circa detraēg action-
 g nō potest a nobis auferri, potest vero vitari, seu impe-
 diri.

329. In tribus dicitur: libertas nostra voluntas nō potest im-
 pedire scig Dei de actione ab ipsa ponenda: g¹. Prob-
 atur: neque potest impedire talis scig in tempore, neq^{ue}
 ab eterno: g¹ nō potest. Probat 1^a pars: antequā quando
 talis scia g¹ existit, nō potest impedire, quominus fuerit;
 et in tempore verget, quod g¹ existit talis scia: g¹ in temp-
 ore nō potest impedire. Probat 2^a pars: ab eterno nō ex-
 istit nostra libertas; atque nostra libertas, quando nō
 existit nō potest impedire scig Dei: g¹ nō potest illg impedi-
 re ab eterno.

323. Res ad instāg, libertatis nostrig posse imp-
 edire scig Dei, quando ipsa nō ē: q¹ eius operatio nostra
 caet scig Dei de ipsa nō in genere phico, et in genere
 obliuo, in deo, quod nō requirit existēg, ut caet. Neopa-

verificat in veritate p^o p^o de futuro contingenti. Si p^o x^o
 cuius instanti faci, q^o uera fuerit ab eterno he-
 e p^o p^o, p^o x^o curret instanti faci. Si instanti faci, n^o x^o
 x^o, faci, q^o falsa fuerit ab eterno ead^e p^o p^o. Ergo cuius
 p^o x^o existens in tempore faci eieing faci ueritat^e, aut fal-
 sitat^e. Ergo: faci n^o, quando existit, an quia non ex-
 istit? Quis quis faci ueritat^e x^o x^o arguere suo respon-
 syneat.

326

Plura ead^e intercalata arguta, et instanti ob-
 jecti posent eximia de scia, auxiliu^m d^o, quoniam oportet
 a p^o ueritat^e, ne ultra nostros limites transiliam. In-
 terca nota, q^o decretu^m Dei, seu uoluntas efica^m de nos-
 tra bona operacione libertati n^o nocet: quoniam presupo-
 nit eand^e nost^e operacion^e d^o d^o d^o p^o x^o ab in-
 tu Divino p^o ueritat^e scia, quoniam medi^m appellam^o. In-
 terca nota manifestu^m d^o d^o d^o in p^o x^o Dei, et p^o x^o
 tion^e d^o homin^e d^o. Nos possum^o facere, ut nunqu^m fue-
 rit p^o x^o Dei de nostro amore d^o. Non aut^e possum^o
 facere, q^o nunqu^m fuerit p^o x^o ad amorem. Quia
 Quia scia Dei de nostro amore omⁿ ex eo, q^o nos uere
 ra amam^o; sciam^o, ut possum^o n^o amarem^o, in d^o conda-
 ret scia de nostro amore. 2° probacione n^o indiget quo-
 niam ad ipsi^m d^o ueritat^e concedit.

327 Nunciat præficia Dei adæxam et libertate, pñsi-
 cog vero præmotionis illi adæxam. Nō quantū e-
 ue impossibile sit, q̄ hō sub præficia Dei de amore n̄
 amet, ac hō sub præmotione ad amāz; 1ª tamq̄ in-
 possibilis orit̄ ab ip̄a voluntate, 2ª vero n̄. Voluntas
 nitur sub tali præficia, q̄ vult; sub præmotione au-
 tē, eliḡ si nolit satis de p̄voluta hac d̄sertatione. ad al-
 q̄ progrediam̄.

Caput 223

De detractōne quoad individuy.

328 Temp^o ac ca^o producit effectū aliquū, dat̄ duplex
 detractō, p^o quā tollit̄ duplex ca^o indif^o. Ca^o exat̄ indif-
 ferens, ut p̄duceret, in̄ hec indif^o tollit̄ p^o detractōne ad
 p̄ducendū, quā vocat̄ detractō, quoad exercitiū. Foris
 erat indif^o ad p̄ducendū effectū siup^o speciei, lab-
 t̄cius. Nec indif^o tollit̄ p^o detractōne, quā vocat̄ quo-
 ad speciem. Exat̄ siḡ indif^o, ut in̄tra hanc detractōne spe-
 cie p̄duceret, hoc individuy, s̄ illud. Detractō, quā hec
 indif^o tollit̄, vocat̄ detractō quoad individuy.

329 Detractō
 quoad exercitiū s̄ in̄tra actualitate p̄ducendū.
 Detractō, quoad speciem in̄ aliquib^o ca^o n̄ d̄f^o ab ea

192
xy naa: ff eny, queaq; caz abintinseco sui detratz
ad hanc specis pccatig. In alijs vero caais oritacis
cunstaais, ut in sole, alijs que caais univexsalib⁹, quz
producuunt hanc, lillg specis fuz, pro dispositionen-
maz; in alijs autz oit ab eary arbitrio, ut in caais
liberis, & voluntate, se detranco ad odij potius, q-
ug ad amoz.

330

Detrao, quoad individuy maoy di-
ficultatiz nitel, quz presenti examini subpial. Tri-
plex pccipua sentea vexasal. 1^a afeit, maz sigilla-
iq; quantitate detrao, ut hoc potius individuy, q-
aig aliud p ducat. Similise huic sentez ea, quz statuit
vz detratig in juncto circumstaary tempozis loca, et alia-
ry, quz recomitant caz in actu^o proximo. 2^a sentea afe-
ret, ipz actionz productioz ce detraoy, quoad indivi-
duy. 3^a sentea recurrit ad decretz Dei, cui unice tribu-
it, quod uny individuy pccatio ponat.

331

Quod atinet ad 2°
sentez, caverey dicit, si loquat de detrativo frati. Sed hoc in
presenti n^o inquirim: n^o eny dubitam⁹, q^o posita hac indivi-
dua actione, n^o manet indifra, ut ponat, hic, lillle efec-
tus, cy actio sit p^o teq; actualis positio hupus. eoz frate de-
trativy ad hoc individuy. Nite autz rogam⁹ de detrativo

radicali, et caali, cy enj hec detrata actio potuerit in po-
 ni, et n^o repugnet, q^o alia similis posita fuisset, inquir-
 im^{us} hui^{us} tribuendae, q^o hec actio pre alia de facto pos-
 ita sit? An id axial^{iter} ex ipsa natura rei, et ex libera detrato-
 nis alicuius voluntati. Unde Auctores 2° hujus sententi-
 ae vident difficultate n^{on} solvere.

332

N° 3° tra. resoluor. Deus hui^{us}
 bene detrata, quoad individuum. Probat: n^{on} a parte pro-
 portio in materia sigillata quantitate, neque in circumsta-
 antiis loci, temporis, et similib^{us}, cy eo, q^o hoc individuum pre-
 alio ponat; d. eo ipso n^{on} est illi tribuenda vis detractiva ad-
 hoc individuum pre alio: q^o. Mater^{ia} fuisse stabil^{iter} ex solvone ar-
 gutoy. Interea suadet: q^o in primis materia sigillata haen-
 uis quantitate indifferens est ad part^{es} similes. Quod certum est
 q^o in materia passiva, quae in materia agentis, quae idem passiva potest
 successive recipere, idem q^o agentis successive producere diversar^{um}
 part^{es} nullo distat. Itaque aer potest in hoc instanti recipere
 gradum lucis omnino simili gradui, quae habuerat in in-
 stanti precedenti: eisdem ignis potest in hoc instanti pro-
 ducere gradum caloris solum nullo distat a gradu, quae produ-
 cerat in instanti precedenti: cy in utroq^{ue} instanti q^o.
 materia aeris, quae materia ignis sigillatae sint eadem quanti-
 tate.

333. *Preterea: si quantitas amara distinguat, ut fort. invenis-
sentia, hec mixto maā indifferens ē, ut /igitur, quanti-
tate A, /quantitate. B. Quisq̄ dicitur, ut in hac maā q-
uantitate A, potius, quā B, producat. Non potest hec
dicitur tribui maḡ significatū quantitate, cy maā n̄ supponat
ita significata. Dicit, q̄ ille, qui dicitur, quantitate, quā
ad individuum, dicitur reliqua omnia individua. Nā
ē q̄ hoc arguitur clare demonstrat, dicitur aliquis dicitur
q̄, quod ad individuum dicitur amara, ita, significata: q̄ supra
multiplicat hec virtus dicitur tribuendo itaq̄ maḡ
pretextu, cy nō nullo urgente fundamento stabilitur.*

334. *Circumstantias loci, temporis, et similes, n̄ minus vident in-
sufficientes ad hanc dicitur. Nā si in puncto talis circu-
nstantia residet virtus dicitur, quod ad individu-
um, sequeret, q̄ P̄ n̄ potuit, neque in alio loco, neq̄
in alio instanti produci, quā in eo, in quo productur.
Unde deduceret, q̄ / Christus n̄ natus est in porticu
Bethleemica, aut in mense Decembri, aut sub me-
die noctis, n̄ est hic mixto Christus.*

335. *Obijciat: actio prod-
uctiva dicitur eaq̄, quod ad individuum: q̄ necesse ē recurrere
ad Deū dicitur. Nā antientic: q̄ actio producti-*

vac¹ actualitas, et ultima detrao, ut hoc detrao individuum, p¹ ducat, e¹ q¹ modus. In eo ut methase cy hoc detrao individuum: q¹ detrao cas¹, quoad individuum. I¹ firmat¹ pot¹ in actione, tollit¹ infra cas¹ ad producendum, hoc, ut¹ ut individuum: q¹ actio e¹ detrao cas¹ ad hoc individuum detrao.

336 Certus¹ aut¹, et tam¹ lenem¹ recu¹ recu¹ ad Deum: qui eni¹ detrao, ut hec actio potius, quae alia ponat¹, quae solomuro¹ dista¹ sit¹. Hoc opus, tu¹ labore¹. Ead¹ certe indi-
 xenie¹ ad hanc individuum actionem, talig¹ nuxice¹ distig¹: q¹ manet intacta difficultas, nisi recu¹ recu¹ ad Deum. Intra¹ disting¹ aut¹: actio p¹ ductiva detrao cas¹, quoad individuum p¹ modum detraonis¹ fixalis, et in actu¹ 2° recedo; p¹ modum detraonis¹ radicalis, et in actu¹ 1° nego. At ut¹ distingui potest ead¹ p¹po: detrao, ut quod, recedo; detrao, ut quod, nego. Quicumq¹ sit¹ ille, qui detrao, quoad individuum, p¹ actionem detrao, tanquam p¹ exercitium¹ fixale; et dubitam¹, quis ille sit, qui medio hoc exercitio detrao? Dicim¹ aut¹, e¹ Deum, nec op¹ p¹ p¹ xabat¹ arguty. Nunc facile solvit¹ I¹ fixmas, cum san¹ eod¹ modo distinguent¹.

337

Obiicit¹ 2° si Deus detraoet quoad individualionem¹ effectus, peccaret: q¹ n¹ detrao. P-

128
Probat¹ ant¹: si Deus detrahet quoad individuum effectus, detrahet, ut poneret peccatum A; & qui detrahit, ut ponat peccatum A peccat: q^d Deus peccaret. = 2^a i¹ mal: si Deus detrahet, quoad individuum, Creatura est libera, ut poneret hec, lilia nullo actu; de q^o g^o. Probat¹ m^o: si n^o est libera, ut poneret, hec, lilia nullo actu: n^o mereret, aut demereret, p^r hanc, lilia nullo actu; & hoc abjurat: q^o.

338
Ad arguunt¹ negant¹. Ad probant¹ disting¹ max¹: si Deus detrahet, quoad individuum effectus, detrahet positive, ut poneret peccatum A, nego: detrahet negative. Secundo max¹. Similiter distinguenda e¹ mixta; & qui detrahit positive, ut ponat peccatum A, peccat, & cedit; qui detrahit negative, nego. Deus mere negative creatur¹ detrahit, quoad individuum peccatum: id e¹ prohibet omne aliud peccatum ejusdem speciei, denegando sui ductur¹, ad individua omnia p^rter unum; q^o autem hoc unum ponat, n^o detrahit a Deo, & relinquit, arbitrio creatur¹. Unde detrahit Dei, quoad individuum peccatum similis e¹ hoc stanti invidio, ut impediret, regis p^r similitudinem transitu: hinc e¹, neminem coheret, aut detrahet, ut progrediret; solum autem detrahet, ut si quis progrediret, p^r detrahit similitudinem.

luxu. eel.

339 Ad infirma non nego minor, et minor probatur.
 Si homo mereat amando non opus, quod si liber, ad pon-
 endum amoris. ¶ pro amoris ¶, d/uficit, quod si libera-
 adponendum amoris pro amore. Immo si voluntas Cre-
 atura potest eligere inter individua eiusdem speciei, non me-
 reat, aut demeret, eligendo unum, pro alio, d/soly e-
 ligendo illius speciei pro se. negatione. Ratio: quod electio
 ubi individuis omnino similibus neutrum sit medium,
 neutrum per se, nec laudabile est, nec vituperabile
 eligere pro alio. Ergo quibus Creatura non habet
 virtutem electiois delectat individui, nullum merentem, nu-
 llum que demerentem amittit, nec acquirit.

320

Obiicitur 3° causa
 delectatio a se natura, quoad speciem etiam libera delectat
 a se arbitrio eligi, quoad speciem: neutra delectat quoad
 d/speciem ad se: neutra delectat a se, quoad individuum.
 Ratio huius: quod speciem, et individuum si idem sit sine
 ultra delectat ad se, quoad speciem, neque delectat, quo-
 ad individuum. = Solutio: hoc cum eo ambigua signi-
 ficatione tenet, quoad speciem. Delectare, quoad speciem non
 delectare ad ponendum speciem pro alio sumptum, abstr-
 actum, et segregatum a suis singularitatibus, quod in posi-

lee, cy species n̄ det, nec dari possit apaxtenci. Itaque
detrare, quoad species, tanty signat detraxe, ut ponat
at aliquod individuy hujus species, prohibendo, q
ponat individuy alicuius; n̄ vero detrahendo, nec pro-
hibendo, ut ponat hoc individuy p̄ alio, neque a-
liuop̄ hoc intra hanc species.

391

Intra se possentime-
mate, disting. 2^a sequenti: q̄ neutra detrah̄ a deo
ad individuy hoc, potius qua aliud; nego, q̄ neutra
a detrah̄ a deo ad ponendy individuy aliquod su-
b disjunctio, cedo. Ignis detrah̄us, ut producat
ignis n̄ alig species, Vg aqua: inde sequit, q̄ detrah̄-
tus sit, casu quo producat, ad producendy aliquod
individuy ignis, d̄ n̄ detrah̄us ad producendy
individuy A p̄ individuy B̄ hec detrah̄o omnia
Deo. 2^a probatio 2^a cogit n̄ uiget: q̄ ante spe-
rationy intrus n̄ dat species fralib̄ talis. Soly dat co-
lectio omniy individuy. Cā detrah̄tae ad pro-
ducendy aliquod individuy intra illg collection-
y, n̄ extra illg: sicut hō detrah̄us ad equitandy
detrah̄us quidē, ad aliguy individuy equy ex-
collectione omniy, quy detrah̄us sit ad hunc equy p̄-
y alio. Hoc ob cam detraxe, quoad species, n̄ quoad

individuum. In hoc nullo apparet inveniendi ex
parte obli, de nomenclatura aut vocum n̄ disti-
am.

322 In tabis: De his De n̄ preiudicat in x̄ identificat-
a; et a parte rei individuum identificat eum speciem n̄ prei-
udicat in individuum, et speciem n̄ in delectat, quoad speciem,
n̄ delectat, quoad individuum, aut si delectat, quoad indi-
viduum, delectat, quoad speciem. Nullo modo reloxque
re potest argutum hoc. Maā 1^a appetit speciem / x̄, n̄ oc-
xo hanc individuum / x̄. Modo sic: maā n̄ preiudicat,
in x̄ identificata; et individua / x̄ identificat, eum
ceptu speciem / x̄; ḡ maā 1^a n̄ preiudicat in individuum
ḡ / x̄, et deceptu speciem / x̄; ḡ si appetit deceptu speciem
/ x̄, appetit individuum / x̄, aut si n̄ appetit individuum
/ x̄, n̄ appetit deceptu speciem / x̄. Id argutum est ex
oie in hoc, quia ad equitandum indiget specie equina,
n̄ aut delectat equum in defectu creato, quia ad exis-
tendum indiget eā, quoad speciem, n̄ aut hanc delectat
eā, quoad individuum.

343 Directe x̄, verum eē, q̄ delectat
o De n̄ preiudicat in x̄ identificata: et sic; q̄ a par-
te rei n̄ dat disti in individuum, et speciem. In delectat
silogus totus delectat debet. Negat tamē 2^a cō. n̄ q̄

Deus deit, quoad individuy, eni q^otuad^o speciz, n^o q^o p^o
 referenda int^o individuy, et speciz, et q^o n^o deit et ag^o u^o
 producat amoz, lodiy Vg, et casu, quo ipsa deit
 et ad amoz, pene^o Dei sit, qualis amoz individu^o
 ut sit ponendus p^ore alio. Hoc vero explicam^o huius^o
 quoad speciz, quoad individuy; n^o q^o Deus p^ore alio, et
 q^o nos p^ore alio sic apte explicam^o, q^o revera accid^o
 it. Non eni e^o inepti, deitioz, quz fert quidz ad indivi^o
 duy, et vage, et indetrate ad quod libet, vocare deitioz
 nz, quoad speciz; ego vero, quz n^o vage, et indetrate, et
 ingulavit fert ad hoc nuxo individuy, vocare deitioz
 nz, quoad individuy. Trisic intis, nullac^o arguti, et
 intis^o difficultas; scilicet h^oz usupes ad q^o n^o loqueris,
 quia multas h^oz, in hac questione significanz.

Caput 23°

Ut^o subst^o sit p^oncipiuz quo immedi^o
 ale p^oductivuz subst^o
 taz?

322 Cydicim^o, sub^o tag h^oz virtuz p^oductivuz, ex vi
 huius loquutionis dubiy manet an heat p^o identitatz,
 an p^o inhesionz? Utroque eni modo ultim^o verbo h^o
 dicim^o eni; q^o unaqueq^o res h^oz suuz e^o leg, suuzq^o

prata, idē, idemificat eū / una e/ea, eley / ut pra-
 tis. Dicim' etiā, q^d nix hēt abedins, et ignis calor, id-
 ē, p^r diffionē hēni. are habita. Cūq; certū sit, sub-
 tag hēre virtutē p^rductivā subtag, quērit in pres-
 entī, ut ex his modis talē virtutē hēat? An illū se-
 cy identificet; an ex virtutē p^rductiva sit aliquid
 sup^r additū subtag?

325 I hominūq; acut propugnanti,
 hūc, q^d vocam' virtutē, ē accidens quoddā, p^r q^d
 subtag denominat potens p^rducere; n^r eus ac sa-
 pientiae accidens, q^d denominat hōs sapientē. Sed
 eorū hōs o^r p^rtelē n^r ignorare, ut mentē aequam? Duplex
 principū p^rductivū statuunt: aliud principū q^d, aliud quo.
 Principū q^d ē illud subty, q^d hēt virtutē. Principū q^{uo}
 ē ip̄a virtus habita. Quincō, quod cy ip̄a distingui-
 ant subtag avirtute p^rductiva, sequent' dicunt, sub-
 tag n^r ē principū quo, neque immediate p^rductivū.
 Non principū quo, quia n^r ē ip̄a virtus, aqua oritatio.
 Non immediate p^rductiva; q^a p^rducit effectū. Median-
 te virtute, / cu poā super addita: et inl caq; et actionē
 mediā virtus p^rductiva distā ab utraq;.

326

Sed tamē ip̄-
 sū subtag vocant verū caq; et principū, quia sup̄-

102
[loquuntur] e¹ principij q^o et caa¹ principalis, cui tribuitur
effectus: licet sit solymode principij mediaty remoty,
et radicale. Si aq^{ue} sola virtus p^oductiva vocat^{ur} princi-
pij immediaty, proximy, et rale, q^a ipsa sola, e¹ prin-
cipij quo. I¹ x^o ult^o accepim^{us}, q^a idonei s^ut ad r^o clar^e
explicand^o. Per principij q^o intelligim^{us} subst^o h^o n^o
i¹ virtutis; et p^o principij quo virtutis habit^{us} a¹ subst^o.
In hoc sensu rogat^{ur}, an principij quo, et principij q^o i¹
n^o x^o id^e s^ut. Sive an subst^o, qu^o p^ocul dubio e¹ prin-
cipij q^o p^oductiv^o subst^o, s^ut et i¹ principij quo,
et potius p^ofectiva p^o principij quo x^o a¹ ed^o s^ut.

327

I¹ x^o p^o tene¹ senten¹. 1^a docet, subst^o e¹ principij quo im-
mediate p^oductiv^o subst^o, n^o vero accidens. 2^a ten-
et, tale principij e¹ accidens, n^o vero subst^o. 3^a utri-
que t^o docet, et ab utraq^{ue} dissentit: a¹ exist^o, i¹ subst^o, qu^o
q^o accidens e¹ principij quo immediate p^oductiv^o subst^o.
In n^o p^o s^unt, nota, q^o q^o questio unice p^ocedit de caa¹ creatan-
g^o d^o e¹ apud omnes n^o op^orat^{ur} p^o virtutis a¹ ed^o s^ut.

328

Sit no¹ tra
I¹ x^o subst^o e¹ principij quo immediate p^oductiv^o subst^o.
I¹ x^o p^obat: virtus p^oductiva subst^o n^o e¹ aliquod accidens.
I¹ x^o p^obat an¹: accidens n^o hinc p^ofectionis subst^o: ad q^o.

n^o dicitur perfectio substantiæ n^o virtus immediate productiva substantiæ. q^o accidens n^o virtus immediate productiva substantiæ. Major certae. Probat mix: id, q^o n^o dicitur perfectio substantiæ n^o potest dare perfectio substantiæ; & virtus immediate productiva substantiæ dat perfectio substantiæ. q^o id, q^o n^o dicitur perfectio substantiæ, n^o virtus immediate productiva substantiæ. Major certae. neq^o ens potest quæ dare, q^o n^o h^oet. Mix negari nequit, quia effectus omni accipit suæ perfectio, a virtute producente.

349

Hic arguitur sicut Thomistis, accidens producere n^o nomine p^{ri}o, & nomine substantiæ cuius est virtus. Sicut prorex operat nomine Regis, ea, quæ n^o potest operari, si nomine p^{ri}o ageret, & absolvere, aut damnare. = Itaque accidens n^o potest nomine substantiæ exercere virtutis immediate operativæ; q^o sicut solus. Probat anti: accidens n^o potest nomine substantiæ exercere virtutis, quæ ipsa substantia, ex se n^o h^oet; atque substantia ex se n^o h^oet virtutis immediate operativæ; q^o. Mixte ipsa h^oet doctrina. Præ majori: q^o operari nomine alterius est facere, q^o alii faceret; q^o sicut ille n^o faceret, quoniam n^o h^oet v^o factivæ, nemo potest illius nomine operari; q^o.

350

Retorquetur exempli in h^o dixerat: Pro-

rexⁿ potest exerceere nomine Regis facultates, quales ip-
senⁿ habet, ideo quoniam potest nomine Regis absolvere a pec-
catis: q^d simul accidens n^o potest nomine substanz^z facere,
q^o substanz^z facere n^o potest. Aliqui substanz^z n^o potest immedi-
ate p^rducere substanz^z: q^d accidens nomine substanz^z n^o pot-
est immediate p^rducere substanz^z. Nam ap^ru^m antientu
e^t: q^d ut P^rinceps operet nomine Regis, accipit a Rege quan-
ta virtut^z moral^z, et legal^z, ut ut^z operet. Quomodo q^d R-
ex dabit moralitat^z, quoniam habet.

351

Obijcietur: omnis actio e^t in^l

mixta, ut sentit ex Aristote^l Divus Thomas; sed nulla substanz^z e^t mixta alteri substanz^z: q^d in^l substanz^z, et substanz^z n^o potest in^l venire actio productiva: q^d actio, qu^z p^rducit substanz^z, n^o est a substanz^z: q^d debet oriri a virtute accidentali. Retorquetur argut^z, et infero: q^d accidens n^o immediate p^rductiv^z alterius accidentis similit^z, q^d Calor caloris. Respondetur: q^d omnis actio e^t in^l mixta; et calor n^o e^t mixtus caloris: q^d in^l caloris, et caloris n^o potest in^l venire actio productiva: q^d. Aliud retorqueri potest argut^z: probatur, q^d Deus p^rducere p^r virtut^z super addit^z, q^d absurdum e^t.

352

Respondetur: q^d duplicando sensu Divi Thom^z, et Aristot^l. Mixtetas, qu^z aperiunt, n^o ver^zal^z, in^l ca^z, et effect^z, et in^l ca^z, et pass^z,

sive mag¹ ex qua. Loquitur Aristoteli de actione generati-
 va, quae unice movet possibilis, et a seculi, q^d si magis ex-
 qua generanda est nova entitas, non sit mixta casus gen-
 erativus, sicut dabitur actus: non passivus sit in agente
 si, agens, nisi agens: quod ut agat requiritur, q^d passivus sit mix-
 tus agentis: id est: hec accidentia, mixta accidentibus agen-
 tis. Nec doctrina clara est, et non nobis nocet: q^d ut de
 predicta mixtione in agente, et passivo, sicq^d actus ver-
 setur in mixta, non requiritur, q^d subiecta non identificet
 seque virtutes immediatas, et ut quoque productio.

353

Obiicitur.

2°: potest, et actus debent esse in eodem genere; atqui actus p-
 ducendi est accidentis, q^d potest immediata pducendi accidentis.
 Preterea arguitur: potest, et actus debent esse in eodem genere;
 et actus, quo Deus pducit ad extra, est accidentalis, et mo-
 dalis: q^d potest immediata, qua Deus pducit ad extra, est
 accidentalis, et modalis. Preterea 2°, q^d inde sequi-
 tur, q^d potest receptiva magis respectu accidentis, est acciden-
 talis, sicut accidentalis actus recipiendi accidentia.
 Si ad hoc dicitur de hoc, absurdum hoc, et non potest pcedere
 in infinitum: sicut potest passiva magis est accidentis distincta ab
 ipsa materia, recipiet in materia p^o aliquid potest, hec p^o aliquid,
 et sic deinceps.

Directio Actus, actus, et potestas debere et in eodem genere p-
 roportio, sive in eadem linea. Id est, si potestas est visiva, actus
 debet esse visio. Si potestas est intellectiva, actus debet esse inte-
 lectio, et sic de reliquis. Hoc genus proportioni debet da-
 re in potestatem, et actus, adeo ut impossibile sit volitionem elicere a
 potestate non volitiva, aut locutionem a potestate non loquitiva, quod non
 in eodem genere, sive esse per se lineas. Si aliud intendit prolo-
 quens, omnino negandum.

Obiicitur 3° accidens habet virtutem p-
 ductivam substantiam. Probatur autem: ex calore, et humiditate
 gignuntur animalcula imperfecta, Vg. Vermes, et simi-
 lia; Sed calor, et humiditas sunt accidentia; itaque verum est
 substantiam gignit accidens habet virtutem productivam substantiam. Res,
 negando autem, et distinguendo maiorem probationis: ex ca-
 lore, et humiditate, tanquam ex rationibus gignuntur anim-
 abula, 1^a, Ideo; ex calore, et humiditate, tanquam ex
 causa efficiente gignuntur 2^a, nego. Calor, et humiditas sunt
 solum requisita, et conditio, ut paucaliter sunt Vermes Vg. Nec acci-
 da expellunt accidentia vitia, quae sunt in passio. Si est cap-
 asus non potest antiqua forma perseverare, tuncq. Deus, talis
 casus universalis paucaliter sunt nova iuxta exigentiam disposi-
 tionis relictae in passio, nempe maneat in suis. Virtus p-
 ductiva tribuenda non est calori, et humiditati, quia illa sunt
 substantiales. Alii dicunt propter calorem, et humiditatem generentur

innumera alia, et uoluntaria diuersa species, ista diu-
 accidea hexent uirtutis incredibili extensione, quae esse
 oportunitate subuenit Deo, ut Auloxi nāq, caeli qd uniuersa
 salub' quae nouitioris nāq, quae calor, et humiditas.

336. Obijciat Dico e prius, quod posse operari qd ad operandum
 extra esse, et qd aliquid super adu, et qd accideat. Argu-
 itur uel quod in accidente, et extra esse, et qd debet poni uir-
 tute productiva. Hec ut quod est in Deo. Dico e. disting. an-
 te e prius methas, et p' ratione, quod operari, nego: uia pri-
 oritate prius, nego ans. Prioritas, quae est esse, et qd libet
 substantia respectu uirtutis operatiue, e eade ista, quae est esse
 primaria respectu pietatis methas, qd a xale respectu
 uirtutis, aut admiratiue. Cuius hec est mera prioritas rationis,
 nō in textu distinctionis, et qd in id, qd e prius, et id, qd e posterius.
 Sic qd ex hac prioritate nemo interet, aliter distinguatur
 uirtutis, neque ens a se ab omnipotentia.

337. Obijciat 3°. Si substantia i-
 dentificaretur secus uirtutis productiue, et infinita qd nō identifi-
 cat. Probat ans: si identificaretur secus uirtutis productiue
 identificaretur secus uirtutis actualitatis, de linea eaq, sed eo ipso
 est in infinita qd. = Nego 1°, negando ans, et maius probaonis.
 Ultima actualitas de linea eaq nō e ipa uirtutis productiue

sed actio. Imo virtus p^{ro}ductiva n^{on} est (p^{ro}xie loquendo) actualitas, sed p^{ro}ductiva. = Theo^{ria} 2° negando an^{te}, et m^ox p^{ro}bat^{ur} in. Quamvis sub^{stantia} identificat^{ur} sec^{undum} ultimam actualitatem, delineat^{ur} cas^{us} n^{on} est infinita. Sicq^{ue} si Deus p^{ro}duceret aliquam sub^{stantiam}, quae p^{ro}xie est actualit^{er} operans, p^{ro}indeq^{ue} sec^{undum} identificat^{ur} suam actionem, finita n^{on} est hominis est, sicut ceteris cas^{us} creatis. Quod patet in omni^{bus} in actione p^{ro}ductiva, quae sec^{undum} identificat^{ur} ultimam actualitatem delineat^{ur} operandi, est t^{ame}n infinita n^{on} est.

Obijciat 6to

sub^{stantia} cuiuslibet rei n^{on} est ad aliud, t^{ame}n ad se aliquis virtus p^{ro}ductiva est ad aliud: q^{uia} sub^{stantia} cuiuslibet rei distinguit^{ur} a virtute p^{ro}ductiva. Patet manifeste: q^{uia} si sub^{stantia} rei est ad aliud n^{on} distinguit^{ur} p^{ro} se a virtute p^{ro}ductiva. Nam sub^{stantia} rei manet intra se; virtus autem p^{ro}ductiva se extendit ad operationem: q^{uia} sub^{stantia}, et virtus distinguit^{ur}. Arguit^{ur} clarè retroquere in virtute p^{ro}ductiva Dei, quae se identificat^{ur} cum sub^{stantia} Dei. Dicant^{ur} q^{ui} Advex^{er}unt, quomodo identificant^{ur} sub^{stantia} Divina, quae est ad se, et virtus p^{ro}ductiva, quae est ad aliud? Sicut responde^{re} arguit^{ur} solvens, et diffinit^{ur}.

359 Directio distinguo manifeste: sub^{stantia} cuiuslibet rei p^{ro}xie inquant^{ur} sub^{stantia} n^{on} est ad aliud, sed ad se; sub^{stantia}

ta cuiuslibet rei inquantu potens pducere n^e ad ali-
 ud: nego. Non e^t abstraxio, q^d ead^e rei sub diversis di-
 stinctionib⁹, sicut quod absolutu, et quod relativu. Immo om-
 nes subst^{ae} possibiles habent: omni eni^m subst^{ae} le^o
 Creator, et creatura. Si Creator, referit sub conceptu Cre-
 atoris ad Creaturas, quibus sub conceptu entis a se ad-
 nemini⁹ referat. Si sit creatura, sub conceptu Creatur^{ae}
 referat ad Creator^{em}, quibus disticta 2⁹ sua prae-
 iudicia n^o referat ad aliud. Quisq^{ue} dicat, quod ens a se
 distinguitur n^o a Creatore mundi, quoniam 1⁹ e^t conceptu a-
 bsolutu, 2⁹ vero relativu? Nunc e^t, q^d una, et ead^e rei
 potest pertinere ad diversa praeiudicia, ut dixim⁹, e^t de-
 relatione agerem⁹. Et ad apriori e^t: q^d licet praeiudicia
 sint diversa, tunc, quando abstracte describunt⁹, possunt
 a parte rei repetiri distincta in ead^e esse: sicut quibus
 linea regia, et linea sacerdotalis sint ex se diversa lin-
 ea, nil hominus potest id^e h^{oc} sim^{il} e^t Rex, et Sacerdos.

360. Ad affirmacion^{em} similium x^o, subst^{ae} ut subst^{ae} manere
 intra se, et virtut^{em}, ut virtut^{em}, se extendere ad operacion^{em}.
 Sed ist^{ae} precisiones n^o tollunt, q^d subst^{ae}, et virtut^{em} sint id^e
 id^e. Sicut, q^d al^{iquid}, ut al^{iquid} n^o se extendat ad ratiocinia, ra-
 tionale vero, ut rationale, se extendat ad ratiocinia n^o tollit quom^o.

nis \hat{x} identificent¹ a parte rei al¹, et xale. Alit¹: sub¹st¹aa
manet intra se p¹ identitatis, et se extendit ad extra
p¹ \hat{x} munitione: similis virtus p¹ ductiva p¹ identi-
tatis manet intra se, transit aut¹, extra se p¹ \hat{x} mu-
nitione: g¹ q^o verificat de sub¹st¹aa, verificat etig¹ de vir-
tute p¹ ductiva: g¹ hoc ex Capite n¹ probat utriusq¹ disti-
w.

361

Obi¹ rogabis, quod n¹ sit immediat¹ principiz
quo p¹ ductiv¹ accidit. Res, ig¹ sub¹st¹aa, qu¹ accide-
nt¹ e¹ virtus immediat¹ p¹ ductiva accidentis. P¹ p-
ari suadet: q^a quibus sub¹st¹aa e¹ p¹ ductiva p¹-
ari p¹rietatis, et passionis; dⁿ p¹ virtutis sup¹ addit¹,
ut probabim¹. Major¹ stat ex p¹erea aqu¹ recuperan-
tis su¹g¹ frigiditatis amoto dⁿ raxio = Probat 2^a p¹ari:
accidens p¹ ducit aliud accidens, dⁿ p¹ virtutis sup¹,
addit¹ et n¹ accidental¹: g¹. Major¹ negat n¹ potest: siens
accidenti ad p¹eres virtus dista, hoc est ig¹ eel¹ acci-
dens: et sic debet em¹ p¹cedere infinit¹. Major¹ ab ex p¹erea
centa hel¹: q^a ex p¹erim¹, quod si aqua calida a p¹oxime
p¹ manu p¹ ducit caloz in manu, at qui i¹st¹ caloz n¹ p¹-
ducit a sub¹st¹aa, qu¹ n¹ e¹ p¹ ductiva caloz: g¹ p¹ ducit a
calore, quic¹ in aqua.

362

Dices dⁿ rax: g¹ sup¹ ex¹ luit, q^o sub¹

taā heat virtutis immediatē p̄ductiva accidentis.
 Probat itaō loquendo exempli gratia de igne. Ignis
 semp̄r heat calorē, qui se solo sufficit ad calefaciendū
 passū, q̄ sup̄fluit, q̄ etiā substāā ignis sit p̄ductiva
 caloris. Et licet naā iungit inseparabilē substāā ignis
 cū calore; q̄ iungit inseparabilē duas virtutes, qua-
 rum unaqueq̄ ē sufficiens ad p̄ducendū calorē; q̄ naā fa-
 cit superflūū.

363

Nego cog. Ad probandū, omisso antenti, ne-
 go etiā cog. Virtus p̄ductiva caloris, quā dat in substā-
 ā ignis, superflua n̄ ē, quāvis n̄ sit naā ad ca-
 lefaciendū passū; q̄ alit̄ naā ē, ut ignis p̄ducatur ca-
 lorē in se ipso. Nā doctrina solutus manet 2us modus,
 quo ad veraxius probat superfluitatē. Nā iungit
 inseparabilē duas virtutes p̄ductivas caloris, scilicet
 substāā ignis, et calorē ipsū sine superfluitate. Vir-
 tus p̄ductiva caloris naā ē in substāā ignis, ut hec
 p̄ducatur in se ipsa calorē, qui ē eius passio. Cuius virt-
 us requiritur in calore, ut certū a posteriori; q̄ ubi datur
 calor, p̄ducatur aliter calor, quāvis absit omnis substāā p̄-
 ductiva caloris, ut videtur in exemplo aquę calidę su-
 pra positi; q̄ datur in calore virtus p̄ductiva caloris; q̄
 requiritur; aliter naā superflueret.

364

Rogabis, an fra ignis

(idē de reliquis) atemperet seorsū ex suo calore, ad p̄ducē-
 endū caloz in passō extēno? An vero solā p̄ra ignis calē-
 faciat passū. tan solus calor ignis? Quōstio ē parvō mo-
 menti. Aliquid volunt, q̄ ex p̄ra ignis, et ex calor sine
 quo applicati ad passū, debent atemperare seorsū, et si-
 m̄ p̄ducere caloz extēny. Quādo ē q̄ a se p̄ra ac caloz
 hentes virtutē ad eundē effectū, equalit̄ applicant passū,
 neutra p̄ducit ad equalē, neutra omnino seorsū
 pendit ab operante, sed ab utraq̄ atemperat seorsū,
 ut coarctat in honib' idē pondus elevantiō.

365

Ille placet,
 n̄ p̄ra ignis, d̄ illius caloz p̄ducere caloz in passō.
 Quādo apud ipsos ē: q̄ calor ē magis p̄portionalis
 ad p̄ducendū caloz, quā ipsa p̄ra, q̄ p̄bat ex eo,
 q̄ calor ē similior caloz, quā p̄ra: calor d̄ tinet p̄ra
 p̄fectionē calozis, p̄ra solū virtualit̄. Quando autē
 dū casū ad equalē a p̄ximant' passū, alia magis a-
 liā minus p̄portionalia, n̄ atemperant seorsū, et
 magis p̄portionalia, p̄ducit seorsū. Ad dūctū signi-
 ficantē rōnē: casū eadē instanti n̄ potest nā p̄du-
 cere, in duplici passū effectū eisdē rōnis. Cū vero p̄ra ig-
 nis in quolibet instanti p̄ducatur caloz in seipsa, inde
 ē impedita, ad p̄ducendū caloz in passū extēno: q̄ p̄ra,
 et accidens, n̄ atemperant seorsū in p̄ductione acciden-

lit. Ne cuius sententia non valde urgent: quare pen-
satis, et loquamini, ut malueritis.

Caput 293.

Utrum quodlibet possit elevari, ad prae-
ducendum quodlibet?

366 Certum est, causa aliqua naturalis aliquando prae-
ducere effectus, quos naturaliter prae-
ducere non possunt. Hoc
vocat, causa elevatam. Quomodo elevent, non minima di-
fficultas. Elevantur profecto, quia illis superadditur quaedam
potestas distincta, cuius ope capaces redduntur illius effectus, cu-
jus incapaces erant antea. Utrum autem quando causa eleva-
ta prae-
ducit, tota ratio prae-
ducendi sit illius principii, seu
causa superaddita? an vero ipsa essentia causa? an potius ut-
rumque? questio est, quae ad nos non pertinent, oportet re-
spondere. Quoad praesens attinet, certum est, causas quomodo cum-
que elevari ad prae-
ducendum effectus superioris sphaerae. Nam
prae-
ducit actus supernales, fidei, Charitatis &c, et ius
Beati, prae-
ducit visionem Beati sicque, quae omnia essentia
supernalia, et posita supra vires naturales, et ralis.

367 Hoc
supposito, questio praesens inquirat, an in omnibus, et in
singulis Creaturis reperiantur potestates, ut eleventur ad quaelibet.

effectus producendy? Res affirmativē. Principalis ratio
 probativa spiritus inn^o repugnans, quae stabilis est solu-
 one argutory. Vis hujus arguti consistit in eo, quod si Cre-
 atura denegam^o posse elevari, denegam^o Deo posse illi
 elevari; quod non licet, nisi ex parte rei appareat impli-
 catio. = Verosimilior sit haec ratio paritate intuitu Cre-
 atū, qui elevat ad visionem Dei producendy, et volunta-
 tis Creatū, qui elevat ad amorem sup^o naturalem elicien-
 dy. Si ergo entitates naturales, quae // esse inproporcionales
 ad productionem entis sup^o naturalis, elevant ad eum; cur qu-
 libet alia entitas, quantumvis imperfecta sit ad-
 effectus, non poterit, Deo elevante, proporcionari? Huc
 etiam facit, quod aliqui Sanctorum Patrum affirmant, aquam
 non solum externam mundare Corpora, sed etiam internam
 mundare ad in^o Baptismate, caenas gratias. Simi-
 liter, quod ignis materialis torquet ad in inferno; quod quae Cre-
 atura quantumvis inproporcionata, elevabitur ad
 ad effectus quoslibet, quantumvis ipsi inproporcionales.

368 Obijciunt: ignis, et lapis non possunt elevari ad videndum.
 Res: quod non quodlibet potest elevari ad producendum quodlibet.
 = affirmat: sicut ignis. Vnde non potest elevari ad vitu-
 endum hominis: quod = affirmat 2°: albedo. Vnde neque sup^o naturalis
 potest caere effectus sicut calidus, magnus, niger, etc. quod non po-

test elevari ad caendam quodlibet.

369

Ad arguunt nego cog. In
 ambis ignis nullomodo possit videre Deum, nisi infer, q^d n^o po-
 sit elevari p^rducere visionem Beaticog. Aliud est videre, a-
 liud p^rducere visionem. Summodum Adver. pariter n^o probet,
 ignis e^{ss} inpotens p^rducere visionem, vel dicitur stranos,
 quoniam illy probet e^{ss} inpotens videre. Non eni^m defen-
 dim^{us} quoniamlibet entitatis posse subire, quoniamlibet denom-
 inationem, aut quoniamlibet effectum, sed posse p^rducere, quodlibet
 et p^rducibile. Sumus Gloriam neque videt, neq^{ue} dicit vi-
 dere Deum, quoniam visionem efficiens producat. Simi-
 liter habitus Charitatis, neq^{ue} amat, neq^{ue} dicit ama-
 re, quoniam efficiens, p^rducat amorem. Ergo quoniam igni-
 s possit p^rducere visionem Beaticog. elevatus, n^o sequit^{ur} q^{uod}
 possit videre Deum: q^{uod} quoniam n^o possit videre Deum, n^o sequi-
 tur, q^{uod} n^o possit p^rducere visionem: q^{uod} neq^{ue} q^{uod} n^o possit eleva-
 ri ad producendum quodlibet.

370

Ad 3. Infirmationis nego cog.
 Obvia est disparitas inter institutionem, et causalitatem. Nulla eni-
 titas potest instituire aliquid totum in^{de} adequate distyn-
 b^{it} ipsa: q^{uod} institutio est pars esse, pars autem esse inade-
 quate identificat^{ur} cum esse, cuius est pars. Cuiusque
 rationis ignis sit adequate dista^{nt} ab hoc, inde est, q^{uod} n^o po-
 test instituire hoc, nec de po^{te} absoluta: hoc eni^m est iden-

ificari ex eo a quo distinguitur quod implicat. Et univ^{er}s^o
loquendo, entitas, quae n^o est effect^{us} alicuius ^{de}positi, ^{de}zhi-
ois, n^o potest sine ^{de}zha ditione illud ^{de}stituere. ^{de}radici-
t^{us} stat in eo, q^o talis entitas est, et n^o est de effect^{us} illius
positi. est, ut ^{de}ponit; n^o est, q^o ^{de}stitueret: ^{de}stitutiva
ut est de effect^{us} rei ^{de}stitut^{us}. = Ad 2° ^{de}firmat^{us} ^{de}similit^{us}
rei. Cae^{us} ^{de}fract^{us} ^{de}identificat^{us} ^{de}cy ^{de}fectu, ut pote ^{de}pari-
t^{us}; nulla aut^{em} res potest ^{de}elevari, ut ^{de}identificet^{ur} ^{de}cy
eo, ^{de}cy quo n^o ^{de}identificat^{ur}, sive, ut ^{de}fit id, q^o n^o est. Nec
manifesta ^{de}disparitas in ^{de}ca^{us} ^{de}extrinsecas, et in ^{de}in-
insecas.

371 Obijciat 2°: l^o poa^{us}, quae hec entitas, ut ^{de}elevet^{ur}
nalis, l^o ^{de}sup^{er}nalis? Sed utrumq^{ue} ^{de}stinet ^{de}absurd^{us}: q^o.
Probat 1^a ^{de}pari ^{de}mioris. ^{de}fract^{us} poa^{us} est ^{de}nalis, poa^{us} ^{de}nali
hec ^{de}prox^{imo} ^{de}entitat^{us} ^{de}sup^{er}nalis; et hoc est ^{de}absurd^{us}: q^o.
Probat 2^a ^{de}pari: omnis entitas hec hanc poa^{us}, ut ^{de}elevet^{ur}.
q^o ^{de}fract^{us} poa^{us} est ^{de}sup^{er}nalis, omnis entitas hec poa^{us} ^{de}sup^{er}na-
le: q^o entitas ^{de}nalis hec poa^{us} ^{de}sup^{er}nalis, quod ^{de}absurd^{us} est.

372 Res ^{de}add^{is}unct^{us}, quod poa^{us} rei, ut ^{de}elevet^{ur} est entitas ^{de}o^{mn}i-
nalis, q^o ^{de}identificat^{ur} ^{de}cy ipsa re. ^{de}At vero est ^{de}fract^{us} ^{de}sup^{er}-
nalis, q^o n^o ^{de}implicat. Unde neq^{ue} ^{de}sequit^{ur} ^{de}absurd^{us}, q^o ^{de}enti-
tas ^{de}nalis hec poa^{us} ^{de}sup^{er}nalis; neque q^o poa^{us} ^{de}unde qua-
que ^{de}nalis hec ^{de}prox^{imo} ^{de}aliquid ^{de}sup^{er}nale. ^{de}Unde, q^o n^o ^{de}non-

plicat poa¹ entive¹ nalis¹, et trative¹ supernalis: q^a accide-
 ns het¹ poa¹, ut p³ miraculy existat sine sub¹staa¹; hec au-
 tē poa¹ nalis e¹, quia dicitur in ipsa effca¹ accidentis n¹di-
 cente ab solutz¹ implicatōny, ut existat sine sub¹staa¹. Dices:
 quomodo poa¹ hebet¹ p¹ntio¹ aliquid sup¹ nate¹, quā ipsa
 sit sup¹ nalis? N¹ q^d id vocam¹ nate¹, q^d n¹ superat¹ vice¹ nā;
 Supernale vero q^d superat¹. Poa¹, quā respicit¹ tri¹ supern-
 aliz¹, proculdubio superat¹ nāz¹ vice¹: q^a attingit aliquid po-
 sibile supra nāz¹.

373. Nō, poa¹ naly respicere¹ tri¹ sup¹ naly, qua-
 tenus aequivale, n¹ ab ipsa sola, et ab ipsa, ut ad¹ jura aliq-
 uo d¹ p¹ncipio. Poa¹ nalis entitative, et entitative sup¹ na-
 liz n¹ differunt in eo, q^d 1^a nullatenus potest attingere, aut resp-
 icere tri¹ sup¹ naly, et t¹ra vero 2^a; sed in eo, q^d poa¹ nalis n¹ p-
 o¹it se sola aequi¹ tri¹ supernaly; supernalis autē potest se
 sola

372. Unde, quando audis hunc tri¹ poa¹ ob¹erentialis, n¹
 intelligas aliquā entitatz¹ supernaly, et entitatz¹ naly su-
 pernalit¹ ex¹co¹ndz. Res explicari potest exemplo isto.
 P¹us vilocatus, et P¹us n¹ vilocatus n¹ // duz entitates di-
 versz, supernalis una, altera nalis, et idē mot¹. P¹us na-
 lis. Infra solū pat¹ in eo, q^d P¹us vilocatus e¹ P¹us mod-
 o supernali affectus, et modificatus, et P¹us n¹ vilocatus m-
 odo naly tantū affectus. Similit¹ poa¹, quā vocat¹ nalis,

et quæ vocat̄ obediencialis e' eadē rē entitas, hoc discrimine, q̄
pōā nātis e' entitas nātis, et nātī modo exercenda; obedie-
ntialis vero e' entitas nātis, exercenda tamq̄ modo super-
nātī.

375

Inflabit̄: trus, qui respicit̄ apōā activa, virtualit̄ disti-
net̄ intra illḡ pōg; d' nōl̄ supernale virtualit̄ distinet̄ intra
apōḡ entitative nātis; q̄ nōl̄ supernale potest e' trus respic-
tus apōā entitative nātis; q̄ nulla pōā entitative nātis, po-
test e' trative supernale. = Disting. maior: trus, qui res-
picit̄ apōā entitative nātis, se sola exercibili sine p̄inci-
pio virtualit̄ distinet̄ intra illḡ pōg, secūdo; trus, qui res-
picit̄ apōā entitative nātis, se sola nō exercibili, d' tantq̄
sub p̄incipio elevante, nego. Si trus virtualit̄ distinet̄
intra pōg, / q̄ pōā nō e' obediencialis respectu illius, d' no-
tis. Supponim̄, trus supernale nō distinet̄ in eadē nātī. In-
quirit̄ tamq̄, an eadē nātī possit̄ addi virtus ratione cuius
distinet̄ virtualit̄ effectus, quæ alias nō distinet̄? A defendim̄,
eadē quantūlibet posse proportionari p̄t̄ talis virtutis sup̄ addit̄,
eadē itaq̄, quæ illa potest̄ proportionari, respicit̄ aliquid trus, quæ
virtualit̄ nō distinet̄, potest̄ tamq̄ pro aliquo casu distine-
re, ne-
mpe pro casu elevationis.

376

Nota, ut alia solvas arguta, q̄ d' ut
pōā respiciat̄ aliquis trus, nō requirit̄, q̄ d' sit pōā immediata
ad illḡ; sufficit, q̄ d' sit pōā mediata, sive pōā ad pōg. Præ-

e: quia pot^a licet mediata dicit respectu, et ordinis, ad id, cu-
 jus pot^a pot^a q^o illud respicit. Quilibet entitas e^o pot^a mediata a-
 defectu supernaturalis: id e^o, potest recipere pot^a super ad dignas
 supernaturalis effectus: q^o potest recipere in principis elevationis
 Notandum, diximus logy in^o has p^oper entitas nativ^o pot-
 est elevari: entitas potest elevari nativ^o. Prima verac^o in-
 rigore phico, 2^a falsa. R^o e^o q^o 2^a ly nativ^o apellat in^o
 supra pot^a; in 2^a supra actualis elevationis. P^osa obedientia
 us ad elevationis e^o quid nativ^o; elevat aut^o quid super nativ^o.
 unde verac^o e^o, q^o entitas het^o nativ^o capacitas, ut elevet; na-
 tiv^o capacitas, ut elevet nativ^o. his notatis facile solvet
 instat, quae ex praecedenti arguto emergunt.

377

Obiectio 3° si.

quodlibet est elevabile ad quodlibet, quodlibet entitas na-
 tiv^o innectet^o e^o possibilitate omnium, et singulorum entium
 etiam supernaturalium; d^o hoc e^o absurdum q^o. R^o majori: q^o
 omnia potens p^oducere innectet^o e^o possibilitate efec-
 tus p^oducendi. R^o minor: q^o entitas supernaturalis n^o po-
 test innecti e^o entitate nativ^o. Admitto innectio^o e^o e^o po-
 sibilitate effectus, ac proinde deo majori; nego tamen minoris
 e^o sua probatione. Unio hypostatice innectit^o metaphate aghu-
 manitate Christi Domini; ut pote modus illius: et tam-
 q^o unio illa e^o entitas supernaturalis, humanitas vero entitas

140
nalis: q^d nulla dat^r implicat^r in eo, q^d del^r in eo in^r entitat^r
nal^r, et sup^rnal^r.

378 *Obicitur* quoniam entitas supernaturalis in ecta-
cy entitate naturali, n^o potest fieri extra, q^d entitas naturalis
in ecta- cy supernaturalis: q^d xui^o solus. R^o autem dicitur: q^d sicut
entitas naturalis in ecta- cy supernaturali, n^o est naturalis: superex-
cet^r vixet^r na^r. Quid patet: n^o na^r n^o potest facere id.
q^d ut fiat indiget aliquo sup^rnal^r; sed entitas in ecta- cy
supernaturali indiget, ut fiat aliquo sup^rnal^r: q^d na^r n^o po-
test facere entitat^r, qu^o in ecta- cy aliquo sup^rnal^r: q^d
hec superexat^r vixet^r na^r. Probat^r minor: entitas in ecta- cy su-
pernaturali, indiget, ut fiat, h^o sup^r in ectione: d^r talis xui^o,
supernaturalis: q^d indiget, ut fiat aliquo sup^rnal^r.

379 *Res* disti-
nguendo doct^ring^r autem n^o potest fieri extra, q^d entitas
naturalis in ecta- cy entitate supernaturali, ut existente, deo: cy
entitate supernaturali, ut possibili, nego. Reliqui arguti, tan-
ty probat, q^d deo n^o n^o dicit^r po^r obediential^r
in ecta- cy effectu supernaturali, sive, ut existenti, sive ut ex-
tituto, d^r tanty cy possibilitate effectus. Nunc e^o, q^d talis
poa^r naturalis, neque indiget, ut fiat, q^d fiat aliquo su-
pernal^r. n^o possibilitas illius effectus supernaturalis n^o sit, d^r
aua^r, et eterna.

380 *Obicitur* deniq^{ue}: n^o implicat^r contradiction^r

Creatura, quæ n^o potest elevari ad aliquos effectus, q^o potest
 e^o q^o n^o quoslibet elevabile e^o ad p^oducendos quoslibet. Ecce
 quomodo in nos retorquent nostra tela Aver^opari^o, et in
 ostra probante ita ut doctrinæ tentant inferre. = Ad soluti
 onis nota, q^o alibi dixim^o, hanc mempe rationem v^o h^oere, q
 ando militat pro Omnipot^o q^o tunc onus provandi respic
 it in Aver^opario. At vero nos pro Omnipot^o pugnam^o desen
 dentes De^o posse, Creaturæ quantumd^o ineptæ elevare. Av
 ver^opari^o aut^o Omnipot^o minuunt, oppositely sentientes q^o pro
 nobis stat v^o hujus rationis, n^o pro Aver^opari^o. Directene
 go aut^o: Creatura impotens elevari, argueret in Deo de
 defectu pot^o, q^o implicat: Deus eni^o e^o Omnipotens, et ad
 uere in Omnipotente defectu pot^o, e^o jungere Omnipot
 e^o n^o Omnipot^o.

Caput 253.

De causâ creaturæ.

381 Corpora nat^o n^o extiterunt ab eterno neq^o 23/etota, n
 eque 23 sui part^o. Nunc om^o nec veritas man^o festa, sci
 licet dari causâ Creaturæ. Nam e^o q^o Corpora, quæ aliq
 uando nullomodo existebant, q^o vero existunt, necesse e^o,
 q^o p^o Creaturæ acceperint suæ e^o. Nec veritas videl^o latu
 esse Phos antiquos, qui judicabant, mundum fuisse abs
 terno, proindeq^o semp^o fuisse mag^o, p^oductione n^o q^o

omnes sui generationes. Itaq; in ipso ore absolute, et sine
nec limitatione sonabat illud prologium ex nihilo nihil fit.

Cuius autem indubium est, quod dicitur: Creatus, solus in-
quiximus in presenti, quae nunc est.

382

Dico 1° Deus habet virtutem
Creativam. Probatur 1° ex fide id decet. Probatur 2° ratio-
ne: quod si Deus non haberet virtutem Creativam, non esset ipse unica
causa 1^a, et materia esset eterna; et utrumque est absurdum. Probatur
maior: si Deus non haberet virtutem Creativam, non produceret magis 1°;
et si Deus non produceret magis 1°, Deus non esset causa 1^a, et materia esset eter-
na. Quod maior: quod si subiectum non potest aliter produci, quod
Creativum. Probatur minor: si Deus non produceret magis 1°, materia 1^a
non produceret ab alio, nec enim; sed si produceret ab alio, et ea-
dem esset causa 1^a; sicut enim a nemine, materia esset inducta, et eter-
na; si Deus non produceret magis 1°, ipse non esset unica causa 1^a,
et materia esset eterna.

383

Optimal: de virtute Creativa: quod residet
in causa 1^a. Ant. Mat. ex dictis. Probatur: Causa 1^a residet in virtute
tutis, et non residet in Deo, residet in aliqua causa 2^a; et non
potest residere in aliqua causa 2^a, si non residet in Deo, sive
in causa 1^a. Probatur minor: omnes causas 2as habent suam virtutem
participatam, et descendentes a causa 1^a; et causas participantes
virtutis non possunt habere virtutem, quae non residet in immutabili
re. In causa 2^a non potest residere virtus Creativa, si non

videtur in eadem 1^a = 1^a fixa 2^a eadem 1^a nequit esse inferioris
 virtutis accedat 2^a, sed eest, sicq³ 2^a potens Creare, in eadem
 1^a. R^o maior: q^a effectus n^o potest maioris virtutis
 participare, quz, quz est in eadem; eadem autz 2^a effectus 1^a.
 Mior patet: quia virtus Creativa est longe nobilior vir-
 tute n^o Creativa, seu generativa.

382

Dico 2°: Creaturz defacto
 existentes n^o possunt nati^o Creare. Nec 2° suadet 1° q^a k-
 utuilitas Phony³ omniz, veluti de^o facto, hanc docet veri-
 tate. = 2° q^a statim experim^o nullz agens operari, nisi det
 substz, ex quo, et in quo producat. Sic ignis nunquz p^odu-
 cit ignz, nisi ex parvo, vivens n^o p^oducit viventez, nisi ex m-
 ad^o presupposita, et sic de reliquis. Idz accidit in artificiali-
 b^o: neq³ ens³ faber lignarius facit scannz sine signo, neq³
 ferrarius ens³ sine ferro. q³ dicendz est, nullz eaz³ Creatz
 ty artificialz, tum nati^o, h^ore virtutis Creativz.

383

Dico 3°: im-
 possibile absolute Creatura potens Creare. Probat ex n^o re-
 pugnat^o, quz solutis argutis Habit. = 1^a fixa: q^a virtus
 Creativa n^o infert natio infinitz p^ofectionz: cy sit virtus
 p^oducendi entitatz limitatz: q³ ex hoc Capite n^o repugnat
 tali Creatura. Preterea: talis virtus nulla ex parte inf-
 erit divinitatz: q³. R^o a^o sententis: q^a neque est dis^o Dei, q^a
 ua se cernit an^o Deo, neque probat essentiali^o proprietat

in 2° modo est Divinus: q. An verum quoad 13 parts; q.
quoad 23 verum hebit, donec ad verum rationis ostendat,
eius virtus Creativa sit pars Dei 2° modo.

386.

Obijciunt: Creatio requirit virtutem infinitam; q. nulla entitas Creatrix esse potest virtutem infinitam; q. nulla causa Creatrix potest Creare. Probat maior: Creatio facit, et transire de nullo infinito ad rem distante ad rem infinitam distans; ad hoc requiritur virtus infinita; q. Creatio requirit virtutem infinitam. Probat maior: q. Creatio facit et transire de nihilo, ad esse; esse autem infinite distat a nihilo. Ratio minor: q. si quis impelleret lapidem usque ad distans infinitam, excederet esse infinitam virtutem. Arguitur retorquetur in actione generativa, quae facit, et transire de nullo, ad esse; aliquid esse, et non esse sunt infinite distantes; q. actio generativa facit et transire ad rem infinite distans; q. supponit in causa virtutem infinitam.

387

Directio nego maioris. Ad probationem nego est maioris, eius sua probatione. Ceterum, et non esse, et a distans in se, ut nihil mediet, aut mediare possit in utrumque; eius sint immediate opposita. Non est, unde metiri possumus, et distans, quae in parte solus vocat distans. Ceterum non est, curapelem illam infinitam, magnam, aut parvam, prosertim, eius alterius ex extremis sit negativus proinde quod non

sit p^{ri}e ex^{te} my. = 2° x^o potest, distinguendo m^ois;
 & nulla entitas Creat^a h^{er}e potest n^{at}iv^{it} virtut^{is} infinit^{is}, re-
 edo: & nulla entitas Creat^a h^{er}e potest de p^oa ab^soluta vir-
 tut^{is} infinit^{is}, nego. Humanita^s Christi Domini, et De-
 atissima Virgo, a p^o aliquo Theologo habuerunt q^uo^d Creat^a
 infinit^{is}; q^u n^o repugnat, q^u Creatura ornata sit infinitu-
 dine in aliqua linea perfectioni, cui^{us} implicabil, q^uo^d Cre-
 atura possit h^{er}e virtut^{is} Creativ^{is}, quoniam predicta vi-
 tus est infinita?

388. Obijcies 2°: Modus operandi sequit^r mod-
 u^m efendi; atqui omnis Creatura est depend^{en}t a sub^{to}: q^uo^d de-
 bet operari depend^{en}t a sub^{to}: q^uo^d nulla Creatura potest cre-
 are. = Sic ego tra^{ct}o de versari^{is} et formare^m simile argu-
 ty: modus operandi sequit^r mod^um efendi; atqui aliqua
 Creatura est independ^{en}t a sub^{to}: q^uo^d operat^r independ^{en}t a
 sub^{to}: q^uo^d Creat^a. = Directio x^o, fal^s q^u est utraq^{ue} premi^{is}.
 fal^s ac^{te} m^ois: q^u a n^o omni^s modus efendi reperit^r in oper-
 atione, nec omni^s modus operat^onis reperit^r in ee. Substia
 est substantiv^{it}, etiam^q operat^r accidentaliv^{it}, quando p^{ro}-
 ducit accidens: Deus est in Creat^a, et producit ad extra
 modo Creato, sive p^{ri} accio^{is} Creat^{is}, et sic de m^o illat^{is}.
 Fal^s ac^{te} m^ois: q^u a Angelus, et quib^us alia substia spi-
 ritualis est independ^{en}t a sub^{to}.

389

Opones 3°: virtus Creativa

et p^{ri}a solius Dei: g^o. Probatur autem Sancti Patres inferunt
divinitatis ex virtute Creativa, d^o male inferent, nisi hecce
et p^{ri}a solius Dei: g^o. Et dicitur: Creator rex et unicuique
int^{er} ontia possibilis n^{on} dat aliquid distⁱⁿct^u a Deo, q^{uod} creare
possit. An^{te} stat ex initio Symboli A^{post}olorum, ubi fatemur
unum Deum Creatorem Celi, terre, &c.

390

Nego autem arguti. Ad prob^{andum}
autem distinguo maius: Sancti Patres inferunt Divinitatis
ex virtute Creativa, n^{on} participata, Deo; ex virtute Cre-
ativa participata ab alio, nego. Ex eo, q^{uod} Deus Creav-
erit 1us Creaturam, inferunt hanc virtutem Creativam, ab alio n^{on}
acceptam; ex eo autem, q^{uod} talis virtutis anemine accepit,
d^{icitur} ex sua natura habuisset, inferunt legitime, ipsi esse De-
um. Dico: quare Sancti Patres n^{on} distinguunt hoc duplex
genus virtutis Creativae participatae, et in participata; d^{icitur}
simpliciter inferunt divinitatis ex virtute Creativa? Nego,
q^{uod} ex defecto n^{on} de^{bet} virtus Creativa participata, p^{ri}mo
n^{on} virtutis Creativae venit intelligenda virtus in par-
ticipata, si absolute proferat. Preterea virtus in par-
ticipata habet, quando excellit, vicium virtutis Cre-
ativae absolute prolata anonomastice sumit pro vir-
tute n^{on} accepta, sed a se: adeo, ut quando extradi/pu-
antur veram^{en}, nomine Creatoris, solus intelligam^{ur}, ex qui-

defacto dat, scilicet Creatoris a se. = Affirmat similitudinem
vult, et in sensu pro peccato intelligendus est textus symboli.

391 Obijcies 2°: Unus Crea^o nis e^o effectus univ^orsalisim^o; sed e-
fectus univ^orsalisim^o debet tribui Deo: q^o tunc Crea^o nis
debet tribui Deo: q^o n^o potest tribui Creatur^o. Nam ma-
ioris: q^o tunc Crea^o nis e^o ens inquantu^o ens. Nam minoris:
q^o solum Deus e^o causa omnium univ^orsalisima: q^o illi debet tri-
bui effectus univ^orsalisimus. = Res^o, q^o maior arguit, la-
lius dicit, quod sonat, falsa pronuntiat. = Tan Crea^o, quod
generat, cu^o sint actiones Phisice, debent habere pro^oteroe-
fectu^o singulari, n^o vero ens inquantu^o ens precise, nec
aliquod aliq^o ratione abstracte, et univ^orsali. Nam e^o clari-
sima: q^o cu^o istae rationes univ^orsales sint et identificat^o
cu^o suis singularitatib^o, manifeste est absurdum, q^o ratio
entis crearet; ratio vero talis entis n^o crearet. Itaque cre-
atio h^oet pro^oter tota^o realitate entitatis producenda sine
aliqua precisione, aut scicuta^o p^oteriori, quod solum fieri pot-
est p^oter int^o.

392 Negat^o maior arguit cu^o sua proba^one. Minor
est equivo^o. Deo debet tribui omnis effectus, quicumq^o
ille sit, et quomodo cumq^o productus, hac deca^o Deus di-
v^o agens univ^orsalisim^o: n^o q^o sua p^oductione attingat a-

liquis scilicet logis univex/sals; & q^a atingit tras omnes. Admodum
quo, qui sciret facultates omnes diceret univex/salissim^u
scis: n^o q^a sciret raons /is univex/sals, et abstractis, sed q^a sci-
at omnes p^{er}fecte heret. Non decaui tractare placuit: ali-
a, urgente tempore, nos vocant ad sui /sidia raons.

Libri 3°

Quis restant de Physica generali.

Capitulum 3°.

De motu, et quiete.

1° Sex postremos Aristot^{is} libros, de physica auctoritate frequen-
ter in unum digerunt phi^lo^so^oph^oph^o moderni: 1° q^a n^o satis discrimi-
nant^{ur} penes mag^{is}, duocunq^{ue} id^{em} scire arguty^{us} Minet; 1° q^a suf-
ficienti calamo de ca^us^{is} tractare, et de 1° principi^{is}, /ueve-
runt in 1°, et 2° libro, unde tempus, q^o largam manu-
his tractationib^{us} impendit, cohibet, ut reliquas sequen-
tes breviusculis tractare teneant. Nos precipua queque
in /ex libris Mentis, Deo dante, seligem^{us}, et elucidabim^{us}.

2. 1° inquirendu^m est, quid sit motus, et quiete. Modus hoc
in loca definit^{ur} ab Aristote, actus entis in poa prout in poa.
Suboscuaac^o de finio, et varia subit^{is} explicabimus. Nos iuxta ist^{ud}, q^o

fra ad quod transit. Scotus actus, quod fra est actus entis, quod prius
erat in potestate ad illam. Sic ut rogabitur, an motus fralis distinguitur
a passione, et actione. Respondeo, motus dicitur aliquid ne-
gativum, nempe carentis per se in subiecto pro instanti precede-
nti. et 2° hoc negativum manifeste distinguitur motus ab acci-
one, et passione. Respondeo 2°, quod motus 2° positivus, quod dicitur, est
ipsa actio, quod fra ponitur, seu paucis in subiecto transeunte;
unde 2° hunc conceptum non distinguitur motus ab actione, et
passione.

3. Quia motus opposita nihil aliud est, quod per manentia
substantia in eadem fra, et quasi fra. Unde inferes, quod quies,
pro loquendo requiritur duo instantia non secus ac motus.
Respondeo: quod subiectum hinc in instanti A per se, non dicitur ex precise
quiescere; sed per se in instanti sequenti mutaturus per se,
per se in 1° instanti motus; sicut eandem per se servaturus
sit in sequenti instanti, per se in 1° instanti per se quiescit. =
Dividere possumus quietem in positivam, et negativam. Positiva
est, quando res persistit in possessione per se. Negativa, qu-
ando persistit in carentia per se. In hac divisa adaptabilis est
etiam motui; ita ut quando subiectum transit de privatione ad per se,
dicamur motus positivus; quando autem transit de fra ad pri-
vationem, dicamur motus negativus. Ideo indeone utraque u-
si sumus nomine per se, per se quasi per se, ut explicarem, motus

esse transitu sive ad vera fig, sive ad privationes, sive ad
 uicium adig, q^o dicitur ad instar fig^o denominantis subty.

Caput 2°

De motu locali.

6. Moveri a loco in locum, est speciei motus omnium notissima.
 Nec in usu vulgari p^{ro} antonomasia nominali motui. Ab
 Aristote vocali latior In quo ea dicitur n^{on} levis ab aliquibus
 et putat. Cartesius avertit, motus localis est applicatio^{nis} succe-
 civa^{rum} rei ad nova vicina Corpora. Duplex plexus q^{ui} d^{icitur}
 hec: n^{on} superstante aliquo Corpore in eod^{em} loco intrin-
 seco, mutant^{ur} omnia Corpora circumstantia, ipsi manebit
 in motu, at qui dabit applicatio^{nis} successiva illius ad nova vi-
 cina Corpora: q^{ui} motus n^{on} dicitur in predicta applicatio^{ne}.
 Maior certae: quis eni^m dicat, me moveri in praese, q^{ui} aer
 q^{ui} in usus transeat, et moveat, aut eius transiret terra,
 quae pedibus premo, dummodo ego locum intrinsecum n^{on} mu-
 tem? = Reserua juxta hanc theoriam Corpus invocum, mo-
 veri n^{on} potest, q^{ui} ab uxy est. Dicit Cartesius, impossibile est
 vacui. Sed hanc ejus doctrinam alibi respiciem^{us}. = Quare te-
 nenda est idea motus localis, quae Capite precedenti presenti-

m. *Motus localis dividit indirecty reflexy, et refracty. Di-*
rectuse, qui p^{er} spatia linea recta, ut quando lapis descendit
incenty: reflexuse, qui p^{er} spatia linea faciente anguly,
quonia Corpus moty impingit, in aliud Corpus impetran-
sibile, unac recty: talis est motus pilę, Colicę ad parietę. Re-
fractuse, qui p^{er} spatia linea aliquantuly deflectente arc-
tiludine: talis est motus lapidis oblique projecti in aquę
 2° *dividit in simplicę, et mixty. Simplex, qui unice ten-*
dentia fertur in unę trę: talis est motus gravis descenden-
ty. Mixtura, qui duplici tendentia, fertur: talis est motus la-
pidis ouizontalę projecti, qui impetu fertur in scopę destina-
ty, et sua gravitate pergit intorę centry verſus. Talis e-
ty est hoo, qui ambulante Nave, ipse ambularet apro-
xa, verſus puppę.

8. *Dividit 3° in equabilę, et acceleraty: eq-*
uabilis, qui totidy spacia spatia in uno tempore mo-
mento, acinalis. Acceleraty, qui in singulis mom-
entis gradatę spatia plura, et plura spacia loci. Exem-
ply 1° motus horę horologę. Exemply 2° motus gravis ca-
dentę. Deniq^{ue} dividit in moty libraonis, et in vibra-
onis. Libraonis, motus quo Corpus identidy fertur, et re-
fertur, qualę cernim^{us} in fune pendulę: Si enę Corpus grave-

hunc appendas, et manu moveas, digredietur a loco, et redi-
vit eodem, indeque transgrediens iterum revertetur, donec mo-
tus quiescat. Non videtur illud, quin agitur predictio-
gressu, et retrogressu.

9

Lucres: quoniam si eadem motus? Causa
anorum sententia Deo a seculi eo unica motus eam. A seculi
preterea totiusque quantitatis motus, qui a Deo Creati sunt
sub exordio rerum, hucusque durare: Neque aliquis novus
motus Corporibus accessisse. Neque si Corpora, quae quiesceba-
nt, incipiunt moveri, hoc ideo est, quod aliud Corpus, quod e-
rat in motu, sui motus deponit in illis, tanquam quan-
dam saxum: et tantumdem amittit de proprio motu, quantum
alteri Corpori tribuit. = Sic opinandi modus repugnat
ex parte 1^a videntia incipiunt moveri, quae aliud Cor-
pus moveri desinat. 2° quod lapis projectus sistitur ab opo-
sito pariete, quae paries accipiat motus, quem lapidamissit. =
3° quod quando ventus vehementissime agitatur, quod frequen-
ter uluvenit, non a parietibus, quoniam Corpora tantum motus a-
miserunt, quantum inmensa prope aëris moles repente
acquisivit?

10

2^a sententia a seculi, eam motus eo modis, quod per
transit. idem, aëris, aqua. Quod ut aliud Corpus, per quod per-
git Corpus motus, sciendo, dividendoque illud. 3^a sententia

108
a tenet, eaq̄ motu eo tenuissima quz d̄g. Corpuscula, q̄
uz hēnt virtutē p̄ducendi motu, e ubique ex p̄a s̄
p̄a solḡ naq̄. = 2^a sentētia defendit, motu eē eaq̄ motu,
sicut igni e caa igni: et calor caa caloris. = 3^a denique
caq̄ motu a signat, quod d̄g accidens, q̄ d̄ nomine in petu
tatis opoz uno explicat: et e n̄ h̄ ille, quz ex p̄im̄ in
corpore ad mutandas locaciones. Sicut lapidz humeris
superponas, exp̄uēx̄, lapidz ruli, ut descendat, et ideo
tibi ponderosus erit. Nōq̄ in petu accidentalis, eā n̄
motu e in hac sentētia: et n̄ distinguē ab ipso motu, q̄ aq̄
uāntū pondus maneat immoty sub humeris, hunc im-
pety sentim̄, sicut lapidz ad descensu.

11
Duplicet 2^a
sentētia: q̄ a nulla rāone verisimili probat. = Duplicet, et
3^a: q̄ a tenuissima Corpuscula, quz eānt motu, lip̄a
mouent, et immota manent? Si mouent, quēz e caa mo-
tus eoz? Donec hec assignet n̄ manet soluta questio. Si
n̄ mouent, nullḡ possunt assignare aspectuz auctores istē,
ut ea Corpuscula immota moueant reliqua corpora. = Dif-
plicet etig 2^a sentētia: q̄ a in ea n̄ bene explicat motu sponta-
neuz virtutuz. Et p̄terea q̄ a si motu e caa motu, ulterius ro-
gādim̄, quēz sit caa h̄ motu? Non possum rere, eē aliy mo-
tuz, q̄ a antel̄ n̄ aat alius. Si rēant, eē 2^a eoz, in enep̄e d̄

fugiunt ad eam¹³, quando adest proportio innata ad pro-
uocandū motū localē.

12. Cy 3^a sententia filioſtra 26°: eadē motū
localis ē impetus, seu iſus ille Corporis, quē supra expli-
cuiſim^o. Ante probandū aduerte, q^d impetus hūc intres clo-
ſes diuidit. Est enī impetus grauiſ ut talis, impetus pro-
ſectoris, et impetus ſpontaneus. Impetus grauiſ ut talis ē nū-
ſus ad deſcenſū: et tūc in diſtus a grauitate, quē ſuapte nū-
aā uergit deoſſy. Impetus proſectoris nū aliud ē, quā
pūſus in preſus Corpore, a caā propiciēte. Impetus ſpon-
taneus ē ille, qui prouenit ab imperio uoluntatis.

13. Probat
q^d 26°: Multa entitas magis proportionata repellit, cui tribuit
motū localis, quē productis accidens, q^d uocant^r impetus, q^d i-
lli tribuendū ē. Ant^r patet, ſiſſeratis cy hac reliquas caā
aſignatas, Ab Auerſariis: omnes enī illi inproportionatū ſi
ut oſtendim^r; impetus autē ē uis quēdā eoſe propendens in-
motū, nū ad mutandas locaones. Iſte conatus, et propen-
ſio Corporis, magis hūc proportioē cy ſuotū nō nō mo-
tu. = ſiſſimali, loquendo ſpecialit^r de deſcenſu grauiſ gra-
uitas Corporis, ē eadē deſcenſus; ſed grauitas ē in diſſa ab-
impetu explicato: q^d talis impetus ē eadē deſcenſus. Maſi cer-
tauidet: ſi enī auſerat grauitatē a Corpore, nō deſcendet, i-

Autem stante descendet, aut conabitur descendere. Alqui en-
tetas, ad eum presentig temp^r ponit effectus. Ad eum ab-
sentig, nunquam ponit, prudent^r dicit eam effectus, scilicet non
appareat inproporcionata, & potius proporcionata: q^d gra-
vitate eam descendit.

14 Similiter discurrendum est de impulsu in-
presso Corpori projecto a propiciente. Cognito, ponit motu,
et eo ablato, motus non datur, et aliunde nec, proporcionis, ad-
itly: q^d talis impulsus est eam motus projectoris, & talis impul-
sus in dicitur est ab eo accidenti, q^d vocantur impetus: q^d = dicitur
tunc arguitur fit de impetu spontaneo: q^d semper impetus di-
cendur eam motus.

15 Obijciat 1°: producere motus nul ali-
unde, quod producere ubi aones successivas eiusdem Corpo-
ris; & impetus iste accidentalis non producit ubi aones
successivas eiusdem Corporis: q^d. Probat minor. iuxta d^m mu-
ny plus ubi aone producit ab ipso Corpore ubi aone: q^d =
Duplicit^r ten^r potest, 1°. ubi aone non produci ab ipso Corpo-
re ubi aone: q^d a parte aliqua eam q^d uentior. = 2°. Cor-
pus quidam producere efective suas ubi aones, & detrahi
ad hanc potius quod ad illa ab impetu accidentali. sic
quo quando dicim^r, impetus est eam motus, innuim^r
est eam alibi uentis, cui tribuit, q^d hec potius, quod illa.

18
olentur, suscipit, q^d sit intra eorūq; rei motū, sive proveniat
immediatē ab aliquo extrinseco, sive ab aliquo intrinseco.
Cernit in congelatione aquę, quę procul dubio violenta ē a
quę, est tamen provenit a frigiditate, & siccitate, quę acci-
dētia intrinsece ingereant aquę.

18
Dico: congelatio aquę pro-
venit a frigiditate, et siccitate intrinseca; at hęc frigidita-
tas nō ē naturalis, sed violentē introducta, ab agente extrinse-
co. = Similiter dico: motus violentus, & ascensus lapidū, p-
rovenit quidē ab impetu intrinseco; at ipse impetus nō ē na-
turalis lapidū, & violentē impellitur ab agente extrinseco. = Re-
plicabitur dat. motus violentus, qui provenit ab intrinseco rei
motū, q^d absurdū videt. = Distinguo sequens dat. motus vio-
lentus, qui proveniat ab intrinseco, q^d intrinsece sit p^r adven-
titariū, nego; q^d intrinsece sit p^r inhesionē, subdisting. q^d
intrinsece sit p^r inhesionē naturalē, nego; q^d intrinsece sit p^r
inhesionē violentā, decido. Minime absurdū, motū vio-
lentū procedere ab aliquo accidente violentē inherente, ac
proximē violentē intrinseco rei motū.

19
Obicies 1°: motus ē cā
impetus: q^d impetus nō ē cā motus. Probat. con: quando cor-
pus A. movetur insit in corpore B. quiescens, motus corp-
oris A. producat impetū in corpore B: q^d motus ē cā impe-

tus. ¹ Negando dato antecedenti, negando Cog. ¹ Non inducitur
 ut, q^d duae species mutuo possint se caere. Mystica animi
 potest caere ezultant⁹ corporis; et itz ezultatio corporis
 potest caere motu⁹ animi. Inducens est, si sim¹ exor
 eor⁹ nec mutua pot¹ in¹ duas caas, in¹ duas. 2° ¹ ¹
 negando ant¹, et ant¹ probatur. Quando corpus motu in
 cidit in quiescentem, caat quidz in quiescente in petu, ut mo
 ueat, sed n¹ caat¹ amotu¹ v¹ corporis, d¹ ab impetu. Corpus
 motu secat¹ a¹ ext¹ impetu, quo movet, et huc in petu caat si
 milz impetu in corpore, ad q^d alidit.

20

Instabit impetus unius
 corporis n¹ caat¹ impetu alterius: q^d xuit doctrina. Probat¹ ant¹
 caa¹ impetu n¹ destruit¹ impetu; sed impetus unius corporis
 destruit impetum alterius, ut motu, l¹ ex parte: q^d n¹ e¹ caa¹ illius.
 Probat¹ motu: q^d nulla caa¹ destruit id, q^d caat. Probat¹ motu:
 q^d si duo corpora mota in se invicem incurrant, motus unius
 motu, l¹ ex parte destruit¹ ab impetu alterius, ut quotidiana
 experientia testat.

21

Ad argut¹ reo, negando ant¹, et distinguendo
 motu probatur: caa¹ impetu n¹ destruit¹ impetu sibi simili,
 et quidz species, deo: n¹ destruit¹ impetu, sibi d¹ rari¹, et d¹
 ex¹ species, nego. Similit¹ motu: sed impetus unius corporis
 destruit¹ impetu alterius sibi simili, nego; destruit¹ impetu

alterius sibi dicitur, deo. Impetus hec sunt species, earum
 est impetus deorsum, impetus sursum, impetus sinistrorsum,
 &c.^a Quando globus motus impingit in globum alterum sibi o-
 ccurrentem, motus utriusque, si sit, imminuit, ac proinde im-
 petus utriusque totus, lex parte, destruitur, hoc autem, ideo est,
 quod unus globus fertur versus orientem, &c., aliter versus occide-
 ntem, impetus autem, versus orientem dicitur est impetus, ver-
 sus occidentem, et motus ab ipso procedenti. Unde impetus
 nunquam destruitur, id est, quod caat. Impetus versus orientem
 caat motum versus orientem, hunc autem non destruit. Impet-
 us versus orientem destruit motum versus occidentem, hunc
 autem non caat: quod nunquam destruitur, id est, quod caat, neque caat,
 id est, quod destruitur.

22

In stabulo dicitur: si globus moveatur versus orie-
 ntem, et post illum aliter globus ille sequatur celerius, quando dicitur in-
 curret in dicitur, cohibebit impetus dicitur: quod impetus destruit motum,
 et impetus eiusdem speciei. In nota nota experientia. Nam corpus quod si
 globus prior, et globus posterior per eandem viam, id est, ver-
 sus orientem, impetus utriusque similis est, et eiusdem speciei. In-
 taque solvitur si videtur in quolibet corpore moto duplicem im-
 petum, alium naturalem, alium preter naturam, aut violentum. Si hi duo im-
 petus tempore experientur in corporibus projectis, aut impulsis.
 Nam habentur primo impetus acceptus, a propiciente, et hic preter

nalis: hinc deinde impetu deorsu, sive gravitate, et hic
 est nalis. Quandoq; unus globus incidit in alium, qui ante
 eadē viam, et directionē, impetu globi subsequenti,
 nō sicut ab impetu præcedenti globi antecedentis: neque duo im-
 petus similes s; sicut tamq; impetus præcedentis globi subse-
 quentis ab impetu nali, sive gravitate globi antecedentis.

Capitulum 3°

De causa motus reflexi, retracti, et accelerati.

23. Novus motus notione hinc supra. Nunc quibus causis an-
 te quicquid eorum proveniat? Examinao oportet brevit, et si-
 nister sensu aī putatione. A^o de motu reflexo dicem. Quo-
 niam corpus motu incurrit in aliquo obice impetu transitorio,
 reflectit, ut ex p̄cedē dicit. Aliqua volunt eadē huius reflexi-
 onis causa eandē, quā^o p̄ducit motu talis corporis: ngo
 best in p̄cedē sibilis (inquunt) nō p̄ducit novu motu
 illo corpore; d' tansu d'ctat, ut motus p̄ aliq; viq; ferat.
 Alij ed' t'ra volunt ab obice p̄ducit novu impetu, et motu, in-
 corpore in p̄cedē: et hac decaā tale corpus reflectit.

24. De complēcent hanc vixitū obicis p̄ductivū novu impetu, et mo-
 tus, recurrunt ad vj elasticū. Saponunt, q^o certig^o, q^o cor-
 pū nō reflectit, quando incidit in obicē motū. Saponunt p̄cedē

terea, omnia fere corpora dura hinc sunt elastica: quod mul-
tiplici experientia probant ut elastica vitæ, eboris, marm-
oris, &c. Si enim vitæ spiram incidat tunc pila
illa manu distendens quæquæ postea retere rediunt ad
suam locum, in eadem populant, ut aqua basi in musan
estuat.

25

Hinc, alijs experimentis probato elastico corpo-
rum, credunt invenisse eam motus reflexi. Sed in nulla
eorum sententiarum rectè explicant bene, cætera experimenta. In quin-
ta n^o explicat, satis, cui corpus, quod impingit in obicem mag-
is elastico, et durum, magis reflectit, quæ, quæ impingit in ob-
icem minus elastico. Si enim cætera motus reflexi est unice illa,
quæ corpus projecit, et movit, hæc eadem est, sive obest, sive au-
xiat, sive melior. In 2^a sententia n^o bene explicat, quare glo-
bus etiam emisso sinu oblique incidat in murum,
et aut levit illi tangat, pergit postmodum reflexionem p^o p-
tissima spacia loci imo fere p^o totidæ, ac si in impigeret. Non
enim potest vero simul haberi tanta virtus obicis, quanti-
umvis elastico, ut producat impetum sufficientem ad tantum
motum.

26

Hæc de cætera placet utraque sententia n^o rectè, sed junctæ.
Itaque cætera motus reflexi est impetus, qui corpus pro-
jecit, et est alius novus impetus cæterus abest, tunc tunc, tunc

resistēg bicē parvō. Firmat g^o motus ille reflectivus.

28 Restat explicandū, quid sperat elasticitas obici, ad-
caandū novū impetū, ut corpus reflectat? Quan-
do corpus multū impingit in obicē elasticū, & Pitam-
mū, partes insensiviles mūxi trahunt, et exprimi-
unt ab impetu pilę: tunc sua elasticitate iterū dis-
tendunt, et redeunt ad suū locū: atq; regressivū
n^o sine impetu, trudunt pilę, eęque repellere faci-
unt. = Dices, n^o percipit sensib^o ista impressio, et dilata-
tio mūxi: Unde verisimilitudine caret. = Reso, q^o
quando mūxus magna aliqua viusione verberat, in-
sensiviles partē mūxi proculdubio movent: sentit
enī, a superstantib^o motus quidā vibratū, qui motus
inintelligi, aut explicare potest nisi p^o virtutē elasticę. Sapo-
sitōg, q^o magno ictu, deutiunt, et movent insensiviles pa-
rtē, inferre licet, q^o parvo ictu ad proportionē duciant,
quāb^o sensib^o n^o percipiat ista impressio, quę caat exigū,
Corpus & Pita luforia.

29 Quoad motū acceleratū dubitare
n^o debem^o de equo existē: nō prope innumeri experiti
sūt, q^o ad via in descensu in equali motū moveri, primolen-
tē, deinde, celerius, postea magis adhuc celeritate, et sic

donec quiescant. Hoc proximus certus est. Quia vero proportione fiat incrementum istud non omnino stat. Aliqui volunt, celebritatem crescere ad eam proportionem, qua numeri impares se excedunt. Itaque si corpus descendens percussit in 1° minuto unum pedem spatii, in sequenti percussit tres, in sequenti quinque, et sic deinceps. Quid autem sit de hac proportione incrementi (quod sitis suspicari experiri) certum omnino est, quod gravia in equali celebritate cadunt, et quo magis descendunt velocius moventur.

30. Causa huius accelerantis difficilius explicatur. Aliqui recurrunt ad magnetismum terrae: et dicunt, quod corpus cadens, dum est proximius terrae fortius attrahitur ipsa virtute magnetica terrae. Sed autem corpus descendens sit proximius terrae in fine motus, quod in principio, inaequale est, quod velocius movetur in fine, et in principio tardius. Duplex hic opinandi ratio, quae non solidè probabitur magnetismus. 2°, quod quibuslibet decedamus, non ideo causam accelerantis, quae experiri de facto in adfectione motus.

31. Ratio est, quod ita corpus descendens movetur in eadem altitudine, modo velocius, modo tardius, juxta altitudinem; unde caelestis. Propterea lapides e summis montibus quando

oventur ad medietate sursum celevime descendit. Propter
terry eundem lapidem emoderate sursum, et ibi lente incipit ca-
dere: q^d in eodem distat a terra modo celevit, modo tarde mo-
vet idem corpus: q^d maior motus infine descensu n^o est subue-
ndus pro similitudine terrae attrahenti fortius pervitultu
magnetico.

32

Alig ead^{em} assignat. Pat^r Maix: a seculi, ead^{em} accele-
rationis est impetus successive auctus. displicet hec opinio:
n^o quod ead^{em} augeat successive impetus lapidis cadentis? Res
Maix, q^o gravitas lapidis in 1° minutulo motus produ-
cit unum gradum impetus, in 2° alterum, alium in 3°, et sic de-
inceps: unde lapis in 2° spatio sui cursus fert duos gra-
dus impetus tres interea, & idem q^o velotius movet in
unoquoque minutulo, quod in antecedenti. = Sed ita est: q^o gra-
vitas est species impetus: est eni^m n^o nisi corpus ad motum
deorsum; nisi autem ad motum s^uperalium est impetus: nec di-
ferat ab impetu, quo lapis ascendit, nisi in eo q^o impetu
a^{sc}endit est violentus lapidis, et impetus ab agente ex-
trinsec^o; gravitas vero est impetus natus lapidis, et exactus
ab ipso natura. Modo sic: gravitas, seu impetus deorsum est q^o
ualitas, ut dicit Maix. Aliqui unus gradus qualitat^{is}
nunquam paucit alium in eodem subto, neque intendit se ip-
sum: q^o unus gradus impetus n^o paucit alium gradum in eodem.

lapide. Non certatim aut qualitas remissa sine agente ex-
 tunc eo intendere, et sic ipse augetur in eodem subiecto, q^d est
 ita expectat.

32 Itaq^{ue} nobis aliam via eandem, ut inueniam^{us}
 motus acceleratiōnis. Suppono, q^d idem impetus produ-
 cit maior, et minor motus iuxta maiorem, aut minorem resis-
 tentiam medijs pertranfibilibus. Hoc negari n^{on} potest, si lapis
 eorum impulsu projectus celerius movetur in aere, tardius
 in aqua, et adhuc tardius in luto spisso: n^{on} alia de causa,
 nisi q^d aer minus resistit aqua magis, magis autem lu-
 to. Suppono et q^d alibi diximus, nempe, q^d si corpus motum in-
 cidat in aliud corpus impunitum impetu simili, hoc eligit exp-
 ectat ita.

33 His suppositis, explicabo motus acceleratiōnis fieri quan-
 do corpus, si lapis incipit descendere, columna aeris su-
 bstantia resistit descensui; postquam vero corpus cadens impe-
 lit aeris, et aeris iussu impetu, si aer descendit etiam, pro-
 inde q^d minus resistit lapidei cadenti. Cuius in quolibet mi-
 nutulo temporis magis, ac magis dividat, et impelat aer
 velut terra, minus, et minus resistit descensui lapidis,
 ipse q^d lapis liberior, et expectatius movetur. Unde itaq^{ue}
 verbo causa acceleratiōnis est resistētia successive minor me-
 dij p^{er} tranfibilibus.

33 Rogabit, an descensus acceleret in descensu?

128
explicit. Si, q^d lapis descendat ex altissimo loco, & ex super-
cuiori parte atmospherae. Subital, an p^r totz illz distanz
debeat succedere augere motu, indefinens, donec veni-
at ad terram? Negative sent omnes, quos viderim. Imo
aliqui detrato assignant suz magnitudinis in accelera-
tione. dicunt q^d, q^d lapis descendens suz motu augebit, don-
ec percurrat trecentos circit^{er} passus; postea vero, si adhuc
restet via, equant^{er} motu procedet, scilicet maxima ve-
locitate, quz acquisivit ad trecentos primz passus. In his
se magnitudinis non omnino in casu, & nemo negat, a-
xi in acceleratione suz aliquz magnitudinis.

36

Sicelam,
cuz assignare, cur det suz magnitudinis, innulla senten-
tia clarius, & planius explicabit, quz in nostra. Corpus
h^{ab}ens gravitatz, seu impetu, ut ocio, potest adsummy-
moveri, velocitate, ut ocio, n^{on} autz velocitate, ut movez.
Quando incipit cadere, n^{on} movet tota ea velocitate, qua
potest, et quz correspondet suz gravitati, propt^{er} resisten-
tiaz aeris: dem q^d, q^d in illo principio moveat velocitate, ut unqz.
Hoc motu lapis impellit aere deorsu; et q^d aer descendens resistit
minus descensu lapidis: moveatq^d lapis velocitate, ut duo. La-
pis motu velocitate ut duo impellit fortius aere deorsu; et q^d aer cele-
rius descendens resistit minus lapidi cadenti: moveatq^d lapis velo-
citate, ut tria: et sic deinceps, donec gradatim perveniat, ad velo-

citatis, ut octo.

- 37 Cy autem ad hanc velocitatem pervenit, si adhuc
 est via percurrenda non auget velocitatem, quod lapidei gravitas
 non habet impetum ad velocitatem motus. Itaque maxima celeritas,
 quam potest acquirere corpus descendens, non excedit, illam celeritatem
 qua idem corpus inciperet descendere, si caderet per spatium
 acutum, nullo aere, aliove corpore resistente. Unde in seculum
 situm spatium ad motum vacuum est, lapis non caderet motu
 accelerato, et omnino equabili. Hac de re dicta sunt satis.

Caput 4°.

De loco, et spatio imaginario.

- 38 Loci idea videtur aequaliter, et rustico facile capi, et revera
 difficili explicari aequaliter etiam Philosopho. Aristoteles dicit, locum esse ul-
 timam superficiem corporis continens immobilis. Per speciem ideam
 non sensum, si ullum vocem excipias. Sic ille locus est ultima
 superficies corporis continens, quod bene explicatur exemplo a-
 que calicis replentis. si queras, ubi non sit illa aqua? recte re-
 spondetur, locum aquae est ultima superficies calicis continens aquam.
 Similiter si queras, ubi non sit avis? recte respondetur, quod locus avis
 est illa superficies aeris, quae immediate tangit aere unaeq-
 uaque. Similiter de reliquis corporibus alicubi rebus existentibus.
 Ergo locus est ultima superficies corporis continens.

Sec, q^o Aristes hanc superficiem vocaverit immovilem, ege exempli
 caute. Si hanc vocem n^o addiderit, dicitur esse illegitima; et q^o ad
 artem, obscura. Pr^o q^o locus tantum dicitur ultima super-
ficies corporis continens, sequitur, q^o aqua, quae in vase potat
 de una civitate in aliam, n^o mutat locum, & manet ibidem, ubi
 exat: neq^{ue} utrobique dicitur sub eadem superficie interna va-
 sificat manet in eodem loco. Praeterea sequitur, q^o Navi ma-
 nent immota mutare locum: neq^{ue} superficies aquae, et aeris, in-
 quae navis dicitur mutat immota Navi: q^o si in ea superficie
 dicitur locus, Navi immota est modo in uno, modo in alio
 loco.

20

Idem Aristes dixit locum esse superficiem immovilem. Sed haec
 vox obscura difficultatis causa: neq^{ue} omnia corpora continent in
 superficie mobili: sive in terra, sive in aqua,
 sive in aere, sive in igne, ex his elementa moveri possunt, se-
 quitur, superficies omnes continentes esse mobiles. Vbi ergo est illa
 immovilis superficies, in qua ratio loci dicitur? Pr^o, qua-
 nlibet superficies posse dicitur, lentitudo, et 2° se, in-
 quatenus habet talis distantiam a centro terrae, a polis in-
 undi, a quobis alio puncto fixo reali, bimaginario. 2° se,
 et quatenus est talis entitas, mobilis est; et quatenus habet ta-
 lem distantiam a talibus, est immovilis. Cui dicere ipsa entitas sur-
 faciei moveri potest; distans, quae habet, n^o potest moveri: si-
 entis talis distantia alio non ferretur, n^o est illa eadem distantia. Et

g^o menti *Aristo* locy e^o superfici^oz ambient^oz, n^o entitative
sumpt^oz, & p^oxi^oz tal^oz distant^oz ab aliquo puncto fixo.

21

Dic

er^o ad huc mala e^o d^o *Aristo*. N^oz superficies, p^oxi^oz illa
distant^o ab aliquo puncto fixo duo dicit^o d^otitiva, et entit^o
tal^oz superfici^oz, tanqu^oz subit^oz, et al^oz tanqu^oz sig^o. V^o
ariatio aut^oz aliquo d^otitivo, res variat^o: g^o sive variat^o entit^o
ta^o superfici^oz, sive variat^o dist^ota, variat^o locu^o: g^o si a^oz, et a
qua inquid^o d^otin^oz navis tran^oscunt, navis licet immo
ta variat^o locy, q^o al^oz tunc n^o variat^o dist^ota superfici^oz
ambient^oz, variat^o ip^oz entita^o. Superfici^oz, qu^oz aliquod
oci d^otitivo.

22

Reo^o, q^oo^o iusta *Aristo* locu^o dicit^o ead^o d^otitiva
va, & d^ove^o s^omodo. Sicut aliquo^oz superfici^oz sub d^ossan
cto, n^o hanc, aut^o ill^oz d^otrata^o Celoz^o sub d^otrata^o dist^ota. Un
de licet variat^o ma^ol^oz superfici^oz, n^o id^o circo variat^o locu^o.
Hoc explicat^o exemplo^o Iudic^oz. Sicut^o iudic^oz, et legal^oz,
ill^oz p^ocessisse sub eoz^o iudice, quando^o tempore lit^oz per
sona iudic^oz de^oseruit, et persona alia in eoz^o m^oncio suc
cecut^o. Ergo quando^o x^oo^o Iudic^oz dicit^o Person^oz, et digni
tal^oz, n^o variat^o Iudex variata^o Person^oz, dummodo n^o variat^o
dignitas. Simil^oz licet locu^o dicit^o superfici^oz, et d^ossan, n^o va
riat^o locu^o, variata^o ma^ol^oz superfici^oz, dummodo eoz^o as
sua^o maneat.

23

Aristo [forte clarius] x^oo^o potest, q^oo^o variata^o su

perfectio corporis ambientis, et in variata distantia variat locum
pro maiori. Sicq[ue] dicere possumus, q[uo]d Navi immota, n[on] variat lo-
cum pro maiori, variat tamq[ue] locum pro maiori. Nec loquutio n[on]
absoluta n[on] est. Si dicatur, q[uo]d poterit absolute dici, q[uo]d Navi in-
motaxial locum, negat[ur] v[er]o: n[on] nom[en] loci in se ip[s]o immunde
notat locum pro maiori sumpt[um].

99

Locus sic definitur vocat[ur] locus ex-
trinsecus ad additionem loci intrinseci: n[on] superficies ambi-
entis, et eius distantia a puncto fixo respectu corporis, q[uo]d dicit[ur] lo-
catus: unde bene acceperunt nom[en] loci extrinseci. Quere,
quid sit locus intrinsecus? In notione loci intrinseci n[on] doe-
niant Auctores. Aliqui volunt, e[ss]e detractionem corporis ad esen-
dam in loco, quae vocam[ur] ubicam[us]. Topica autem loci intrin-
seci e[ss]e illud spatium, q[uo]d occupat a corpore, et q[uo]d relinquere lo-
catus, si corpus abesse: id e[st], illa cavitas, quae dicit[ur] intra super-
ficiem corporis ambientis. Sed, q[uo]d globus, qui alicubi e[st]
, et nulli aliud corpus ibi ponat[ur]: manebit p[ro]locut[ur] dubio, q[uo]d
vaca[us] vacuitas, e[st] cavitas rotunda equalis globo destructo:
Nag[ue] cavitas erat locus intrinsecus globi. Alii volunt locum in-
trinsecum e[ss]e distantiam, quae h[ab]et corpus locatus ab aliquo puncto
fixo. Cytota t[ame]n s[ecundu]m denominationem vocis, loquimur, ut malit[er]:
neque erit nom[en] clatura nos debet immorari.

95

Nota, q[uo]d corpus
in vacuo positum n[on] h[ab]et locum intrinsecum juxta explicationem

¹
 Axiomata: unda in *axioma*, q^d ultima superficies verae celi in
 in loco extrinseco, omne tam corp^{us} h^{ab}et loc^{um} int^{er}inseco. Sed
 quoniam aliqua corpora possunt esse sine loco extrinseco, n^{on} ideo
 ad mutand^{um} // iⁿ q^{uo} loquutione ultima celi superficies n^{on} habet
 corpus, q^{ui} in vacuo existeret, n^{on} est alicubi, q^{ui} adverbialo-
 ci signant loc^{um} tan int^{er}inseco, q^{ui} extrinseco. Unde illi
 p^{ro}pter negant omne loc^{um} int^{er}inseco, et extrinseco: ita eod^{em} fal-
 s^{um} // .

26 De spatio imaginarij brevit^{er} aliquid dicam. Hoc no-
 mine explicam^{ur} vacuitate ill^{ius}, q^{ui} mente recipim^{ur} extra
 mund^{um}. Igit^{ur} retolim^{us}, et disputabim^{us} Cartesij d^{ic}ti q^{ui} sentit
 sp^{ati}o imaginari^o esse ver^{um} corp^{us} inae finite extrinseco.
 Alij dicunt sp^{ati}o imaginari^o nul^{lum} aliud esse, q^{ui} pur^{um} nihil
 negans q^{ui} omni^s sp^{ati}o real^{is}. Sed trahe^{re}: q^{ui} in vacuo
 pora aliqua mediata omnino nul^{la}, si venegat^{ur} omni^s sp^{ati}o
 real^{is}, et tam^{en} n^{on} mediata aliquo sp^{ati}o imaginari^o.
 3° p^{ro} sp^{ati}o imaginari^o aliquid aliud intelligi, q^{ui} q^{ui}
 uer^{um} nul^{lum}, si venegat^{ur} sp^{ati}o real^{is}.

27 Dico^{que} sp^{ati}o imaginari^o
 p^{ro}ter ratione^m omni^s corp^{or}is, aut sp^{ati}o real^{is} dicere capacitas,
 et possibilitate, ubi dent^{ur} corp^{or}is exten^{sa}. In^{ter} duo corp^{or}is
 aliqua nul^{la} intercedit, si venegat^{ur} omni^s sp^{ati}o real^{is}; illud
 aut^{em} nul^{lum}, illaq^{ue} negat^{ur} n^{on} esse sp^{ati}o imaginari^o, q^{ui} q^{ui} n^{on} dat
 possibilitate, aut capacitate, ut existant corp^{or}is exten^{sa}. = D^{ic}o

ces: hec capacitas est aliquid reale actu existens. Non est aliquid reale existens, et aliquid reale in potestate. Sicut possibilitas. An hic Christus est aliquid in potestate, non tamen aliquid in actu. Similiter spatium imaginarij est possibilitas, seu spatij realis, quod ea res, si deus ibi corpora produceret.

98

Quaeritur, an deus sit in spatij imaginarij? Affirmative uero, et probatur: Deus est ubicumque dat capacitas, ut res sit; et iuxta nostras explicationes, dat in spatij imaginarij. Capacitatem respicit deus in spatij imaginarij. = Dicitur: Deus non coherescit spatij imaginarij. Probatur: Deus non coherescit rei non existenti; et spatia imaginaria, si res non existens. = Retorque arguitur in corpore, quod existens, et movetur in vacuo. = Directe de coherescencia Dei cum spatij imaginarij, nego cogit, quod non probatur. Si deus sit in spatij imaginarij, non requiritur, quod ea spatia sint aliquid actu existens, et quomodo sint capacia, ut in illis aliquid existat. Unde non requiritur, vera, et propria coherescencia Dei cum spatij imaginarij. Dat autem coherescencia in propria, ad eum modum, quod, ut non coherescere cum negatione dici habetur.

Caput 33.

Unde, aut datur positio vacui in natura.

99 Vacui dupliciter considerari potest, scilicet sicut res, et spatij

imaginarij, q^d recte vocat^r vacuū, et inane, ut aut signet
 cavitatē omnīs corporis spētis, dⁱ inclus^o aliqua superficia
 e corporis ambientis: qualis eet cavitas, quā daret^r, si deus
 annihilaret omnia corpora inclusa intra parietis hujus a-
 uis, quā aliud corpus intromitteret. 1° modo dat^r vac-
 uū extra mundū. Hoc enim negat p^ret^r Cartesius, pau-
 cos q^o sectatores. 2° modo disputat^r, an de^o, si sit possibile?

50. Notandū potius ē, quā disputandū, de po^o Dei absolu-
 ta possibile ē vacuū. Hoc enim Cartesius negavit. Ratiō
 opposit^a: q^d si daret^r aliquod vacuū, leet^r magnū, l^o parvū,
 l^o mediocrē: uno verbo, eet^r extensū, et mensurabile. q^d
 eet^r corpus reale: q^d nec^o spatij vacuū. Ratiō 1^a cog^o: q^d
 q^d nūc^o, neque eet^r magnū, nec parvū; q^d si illud vacuū
 eet^r magnū, l^o parvū, nec^o eet^r omnino nūc^o: q^d eet^r aliquid r-
 eale, at quin^o spiritū; q^d reale corpus: arguti hujus res-
 pōnsionis hec^o in h^o libro 1°, ubi dixim^o, has voces, mag-
 nū, et parvū abusive tribu^o vacuitati, est tunc n^o signare
 magnitudinē, aut parvitatē, actualit^r existentē, sed in p^o-
 o^o. Absurda, quae sequunt^r o^otra ratio^o, et o^otra fide^o ex hac
 Cartesij doctrina videtur in loco citato.

61. Nonne q^d disputandū, an de po^o Dei sit possibile vacuū? Sed an sit nat^o possibile,
 et an de^o, de facto in na^o. Per h^o patetica scholia cynosur-

Nihil negavit naturae vacuum possibilitatis. Nec opinio adeo
 inobediens, ut potius supponeret, quae disputaret: factisq; assi-
 oma, nihil vacui innata. Quibus negaret, credebat ista ex-
 perientia. Nō vulgari experientia ista, q^d aqua manet sus-
 pensa intra tubum, neque cadit iuxta suam gravitatem, ni-
 si pateat aditus, ut aer ingrediat, ad occupandum locum re-
 linquendum ab aqua. Imo (q^d magis urget) aqua in solis
 manet pendula, & ascendit iuxta ista suam gravitatem p^rsu-
 bum, si a superiori parte tubi aer extrahatur ore, alio
 modo: n^o alia decem dicebant) potest fieri violentus
 ascensus, nisi, ut aqua occupet locum relinquendum, ab-
 ere, nō det spatium vacuum: q^d n^o vacuum abhorret: q^d ill-
 uo^o naturae impossibile.

32. Sed postquam ab Aristotele, et Corpuse-
 ulatibus Philosophia innovari cepit, ut plerumq; de Geometricis
 ista, et hanc falsitatis convincere tentarunt Moderni. M-
 ultis experientis exacto rigore examinatis, sero usq; ade-
 videntibus ostendunt, q^d vulgaria ista experientia n^o prob-
 ant innata horrentis vacuum, & elasticitatis aeris, ut nos suo
 loco dicemus. Ergo quasi magno de universo Peripatetico
 victoribus iniquitate triumphare ceperunt, et Aristoteli in
 reprobrare, n^o ratione, & summatim duci, frustra per-
 gressi propugnare impossibilitatis vacuum. Id q^d Peripatetico
 ista opinio n^o sine risu, et sarcasmo excipitur.

33 Plusquæ promeritis exultant, et insultant. Nō cotuici. Alii
demonstrant, et alius demonstrasse credunt. Demonstrant elate
rix acur, et credunt demonstrasse vacuū. Demonstrant, q^d as-
censu aquæ inspitata, et liqua q^d expecta similia nō probant
impossibilitatis vacuū; et credunt demonstrasse, nō dari e^o impos-
sibilitatis. Sed male: aliud ens^o, q^d aliquis promiss^o illegitime in-
ferant sequens, aliud, q^d sequens falsū sit. Sicut inferem, solis
e^o lucidū, ex eo, q^d moveat, male inferem; nunquā tam^o
falsū e^o, solis e^o lucidū. Tam^o g^o, q^d ascensu gravis prob-
at acū elatū, nō vero repugnantis vacuū; et tam^o adhuc
manet dubiū, an^o vacuū, in?

34 Sicut 26°: multū dat, aut
aut potest vacuū innā. Amc probans suppono, q^d si in ma-
china pneumatica prorem nō dari vacuū, infer^o, nullibi
dari, aut dari posse innā, q^d Aver^o aut libent^o credunt
ipsi ens^o iudicant, se ibi oculis videre effectus vacuū. Sicut in-
ter argutor. Vos videtis in sphaera vitrea, machin^o castro
mena, unde inferitis dari vacuū; q^d ibi nō dari vacuū. Probo
cog^o: Si sphaera illa e^o vacua, nō videretis corpus, q^d intro-
mititis; q^d si videtis, nō e^o vacua. Probo an^o: Si int^o oculū,
et corpus aspectabile intercedat vacuū, corpus illud nō vi-
debit. q^d si sphaera illa e^o vacua, nō videretis corpus, q^d intro-
mititis. An^o certū e^o, quomodo cumq^d explicet visio. Velent^o
sit p^o p^o eas quādam immis^o ab aliis ad oculū, ut volunt

Pexhipatencia, ^{p^a} que ad Corpufcula, ſive eſtuvia ſubſtancialia, quæ
ab obſe immiſſa ſciantur retinere oculi, ut per agat viſio. Sed ſive
ſiat p^a ſpecie accidentaliſ, ſive p^a Corpufcula ſubſtancialia, quæ
an ab inſ oculis, et Corpus interius nil vacuæ Corpus n^o videtur. ¹

55 1^a pars minoris clari eſt: q^a ex accidenti eſt n^o poſſi ſine ſubſto,
n^o poteſt ſpecies accidentalis tranſire p^a vacuæ, ubi nullus ſub
ſtantiæ eſt. 2^a pars eorū iobore probat: q^a ſi viſio ſiat p^a illa eſtuvia
immiſſa a Corpore, ex undequaq^{ue} videtur Corp^o incluſus in Ma
china. ſigⁿificat, q^a illa eſtuvia mitunt a Corpore, p^a omnes
lineas cavitaliſ machinæ: q^a tota machina plenas eſt illa eſtu
via: atqui illa eſtuvia ſ^o Corpore: q^a tota machina plenas eſt
Corpore: q^a n^o vacua. Hoc arguitur quomodo cumq^{ue} inſpi
cial^{is} ad eorū, ut quolibet reſponſo, aut eſtuvia extra veſi
mitudine maneat, ut nos apparebit.

56 Reſolvitur ſphæra vitrea ma
chinæ numquæ poſſit exhausti, donec maneat aliquæ
acui portio, quæ licet n^o replet tota cavitate ſphære tam
poſſit ſuaſu expaſſionis, et rarefactionis expaſſi p^a tota illa
ambiti: unde ſi per viſio Corpore incluſi. Reſolvitur
q^a, n^o ſolvit difficultatis. Itaq^{ue}, vaci relictus ſua expaſſione re
plet tota ſpatio, ſphære, In ² ſi ¹ ſi ¹ n^o ad vacuæ. Si 2° g^a
aliqua parte circa ſphære Corpore incluſus ut acui n^o poteſt. Probat
Si ſtatua^r oculus, ita ut inſi ipſo, et Corp^o videndi medici

vacuus linea recta, Corp^o n^o videt^r, ut probavim^o. At qui
hoc d^o ita experiet^r. g^o n^o undequaq^{ue} inspicias, videt^r cor-
pus in sphaera inclus^o: g^o. Hoc parabit in sequenti schema
te.

Sit A Corp^o inclus^o vacuum B . Duas lineas rectas ab A in B pro-
tende hanc lineam, donec veniat extra sphaeram. Itaque oc-
culus C in summitate lineae. Dico: oculus C , n^o videbit cor-
pus A . Ad id q^o n^o probabim^o p^o vacuum n^o potest propaga-
ri visio. Itaque si arguit^r, si vacuum statuatur in quolibet alio puncto
cavitatis: n^o ducta linea recta a corpore evidenda, quae
autem est p^o puncto vacuum similitate talis lineae n^o videbit^r cor-
pus p^o eandem rationem: et ubicumq^{ue} statuatur vacuum ab aliq^{uo}
parte, unde Corp^o n^o videat^r. At qui videt undequaq^{ue}, ut ita expe-
riet^r: g^o null^o vacuum dat^r. Hoc precipue videt^r. q^o si oculus
ponatur tota sphaera visio, pene exhausta, ita ut plura fini-

vacua: q^d fluxib^{us} partib^{us} videlicet corp^{us} inclusy tra, q^d
expellim^{us}.

58 Item respondet hoc argere in sententia^{rum}
extripatoriorum statuentis sp^{er}is accidentis immisg^{is} ab
objecto, de^{us} argere, si fiat visio p^{er} effluvia subtilia
quia hec sunt non accidentia, sed corpuscula, qu^{ae}
possunt transilare per vacuum linea recta
a corpore in oculu^m. = Aquⁱ sic el parato.

Utrum corpus inclusy in centro sphaer^{ae} videlicet equo libet puncto
extra sphaer^{am} q^{uod} e corpore ad quod libet punctu^m extra sphaer^{am}
aut linea recta corp^{us}culor^{um}, seu effluviar^{um}: q^{uod} omnis linea
recta a corpore ad peripheria^m corpus n^{on} vero vacu^{um}. Atqui
cavitas sphaer^{ae} n^{on} aliud n^{on} est, qu^{am} collectioⁿis omniu^m line^{ar}
rect^{ar} a corpore centrali ad peripheria^m: q^{uod} tota cavitas sphaer^{ae}
corp^{us} est, n^{on} aut^{em} vacu^{um}.

59 Explicat: quod libet punctu^m a signa
vile illius cavitate includit in aliqua linea recta extra q^{uod}
posunt duci a centro in peripheria^m: hoc demonstrabile^{us}.
N^{on} q^{uod} a signa proprio libito punctu^m, q^{uod} velis illius cavita
tis. A centro ad predictu^m punctu^m potest duci linea recta,
et hec si protendat^{ur} perveniet ad peripheria^m: q^{uod} tale punctu^m
est pars alicujus line^{ae} rect^{ae} decentro ad peripheria^m.
Ita signa^m aliud punctu^m intra ill^{am} cavitate^m, it^{em} fiet argu

: g^o omne punctum illius cavilatis e^t partialibus lineis rec-
 tis decentro ad punctum illud: g^o multy dat puncty in illa
 vitate p^o linear rectas predictas: g^o tota cavitas illa
 aliunde, quz collectio omnium harum linearum rectarum. Et
 quomne lineis rectis // lineis corpusculorum, non p^o om-
 nes lineis rectis videt corpus in centro collocat: g^o to-
 ta cavitas e^t plena corpusculis.

60

Rebus ulterius, line-

g^o visualis n^o / emp^x e^t rectis: quando eni^m sex p^o medi-
 y diaphany aliquanto antius, Vg p^o aqua, resu-
 ringit, ut ex p^o exa p^o exte^o. Sit vas n^o diaphany in e^t us
 fundo collocet aliquod corpus, Vg calculus. Recedepa-
 s donec labiy vasu^m int^o cipiat lineis rectis ab oculo
 incalculy. Procul dubio calculus n^o videt inpleat vas
 aqua: et / talis ex eod^o loco calculus aparetur: g^o illa li-
 nea visualis n^o e^t recta. Similis refractionis sit, si aspici-
 as p^o vitry triangulare: g^o visio potest fieri p^o lineam
 rectis: g^o quibus in sphaera machinz Neupmaticy sint
 crevta vacuola, quz int^o cipiant lineas rectas, n^o obest,
 quominus possit fieri visio unde qua que ab oculo ad
 Corpus in centro posity.

61

Propositio a^o quae verae, et legitima

experimenta, quib^o probat. Sed consequentia male dedu-
 cit: q^a radius visualis, magis resringit, quando mediy dia-

y densius: minus vero, quando rarius, ut ipaz pper-
 vis i probat. Siqui' cavitas sphaera rarissima, et pene va-
 quata, apud Aoverlanonem n° 1, cui ibi fiat talis reflexio.
 Sed experientia facile vincet falsitatis responsionis. Sionis in cur-
 pu videntis, et oculis imponat aliud corpus opacum, corpus n^o vide-
 bilis, at qui videret, si radius visualis n^o propagaret p^a lineam
 rectam: g. Accipe figuram.

62. Sit A, Corpus videntis, B vacuus, linea C B tabula, a-
 ut quod vit^o corpus opacum D oculus. Dico: oculus C n^o vi-
 detur Corpus A propter obstaculum Corporis opaci C D in po-
 siti; at qui videret, si radius visualis ferret p^a angulum
C C A: g^o n^o ferret p^a talis angulum: g^o linea recta. Alias res-
 ponsiones, quae in veniunt posent arguunt nos, propter n^o

quia facilius solvunt quae antecedentes. Nota, q^o quando
visu fiat p^a reflexionis lucis a superficie corporis ino-
culy endz, q^o servat arguty nostry: leny luce^o qualitas,
l^o Corpus: recedit q^o arguty.

63

16° affirmat: q^a sphaera aequa-
quala, intus plena e^o luce, ut experiet^a stat, proferit
sua soly machina statuat. Sic plena e^o Corpore luce^o
Corpus, plena e^o Corpore; stat^a Lux e^o qualitas, n^o mi-
nui plena e^o Corpore, in quo haec qualitas recipi possit: q^a
nallu^o dicitur potest qualitas, quae in nullo Corpore recep-
tasti.

64

Affirmat ultimus praecipue dicitur Modernos: sicut in ama-
ching suspendat campanula, ita ut ressa machina, pul-
set, foris audit sonus. Sonus apud Modernos dicitur in-
undulatione aëris moti, quae a Corpore sonante provenit
usq^{ue} ad cartilagines aëris, excepto quo ad muso pulsati-
bas huius organi sensorij. Quomodo q^o dabit illa undu-
latio aëris, ubi nullus e^o aër. Neg^o creditur Moderni, q^o
experiet^a Machiny probat^a e^o vacuy, sicut probat^a e^o pon-
dus, et elasticitas aëris.

65

Observe 1° experimenta aëris suspen-
s^o in fistula, aut ascendente sursum n^o probant impossibilitatem
eius n^o dant ea impossibilitatem. Ratio antecedens: q^a ascendente aëris
p^a tuby manifeste oritur ab impulsu aëris elasticit. Coa^o bonae^o

q^a predicta experimenta potissime probant perhi pateti-
ei horum vacui innaa: cadentes¹ fundamento, & cauti.
Arguty ungebnt, eos quitunt, ad probandz illis experim-
enti. Ego, qui alit¹ proba, deo ante n¹, nego cog¹, xulq¹
arguty.

66. Obijciat 2°: emachina extrahit aer: q¹ manet vacua,
& tota, & ex parte. An¹ negari n¹ potest. Coa¹ patet: q^a aer
expulsius occupabat diversy locy, & aer residuus: alit¹ ca-
ret pensio¹; & aer relictus n¹ potest occupare locy aeris ex-
pulsi: q¹ nullu¹ dat¹ Corp¹, q^d illu¹ occupet: q¹. Nam¹ minor: q¹
unq¹, et idz Corp¹ soly potest occupare uny locy ipso-
adequaty, et n¹ aliy maior¹; & locus, quz occupabat pri-
us aer residuus erat adequatus ipso: q¹ n¹ potest occup-
are locy maior¹: q¹ & relinquit¹ vacuy suy locy, & n¹ occu-
pat locy aeris expulsi.

67. Necutilit¹ recessus ad expan-
sionz, & rarefactionz, itaut aer residuus occupetra-
ret actus totz cavitalz: q^a rarefactio Corporis nequit
bene inteligi, nisi l¹ det¹ vacuy, & introducant¹ aliena
Corpuscula in poros Corporis rarefacti; & in machin-
an¹ dat¹ rima, p¹ quz introducant¹ aliena Corpuscula.
q¹ uisitat rarefactio ibi, relinquet¹ vacuy. — Preserea:
Corpuscula, quz introducunt¹ in poros Corporis, subti-
liora s¹, quz Corpus, in q^d introducunt¹, ut ratione itat¹:

sed nulli dat corp^u subtilius aere q^u nulla corpuscu-
introducunt in poros aëris residuū, ut expandat. q^u
expandat recurrendū ē ad vacuū.

68.

Ad argutū deo, q^u
emachina extrahit aliquū, l (sive sit Aëreus) to-
tus aëris gravis, et elastici, qui in ea includebat, quū
ideo maneat vacua. Dices: aqua q^u corpore replet?
Res, aqua q^u ma^g subtiliori, quā aër, quū p^o totū
ambū nōstrū ad mōphæz spaciū ubique, et occu-
pat poros, et inempta aëris elastici. Nec ma^g nō de-
bet videri novū inventū tum Perhipateticū, tum No-
vatorū. Non Perhipateticū, q^u Austri^u novit quancūq^{ue}
aerū celestē (sic ille vocat) subtiliorū aëre. Cartesiani
agnoscunt suū 13 elementū, q^u apollant ma^g sub-
tilē. Omnes Novatores dicunt lucē e^{ss} corp^u, nec po-
ssunt negare e^{ss} subtiliorū aëre: cy aër nō possit trans-
meare p^o insensibiles poros vitri, lucē vero possit, et
quāq^{ue} magnā copiā.

69

Necq^{ue} subtilissima ma^g, quū p^o
totū aerū ubiq^{ue} expandat, potest poros cuiuscūq^{ue}
corporis facile subire. Quare itaque ex machinaes-
trahit aliqua aëris portū, ingrediū tantūq^{ue} hui-
us ma^g p^o insensibiles poros vitri. Dices: Hoc arbitri-

tunc et tingit. Nego q^d minus arguro clare vincit ubi ubi
 datur aliquod corpus. Assignent sibi sibi aliud oportunitus,
 et illud amplectat. Unde infra res¹ ad argurum, de eo sententi-
 negando cogit. Non probantur deesse premissis negotiationibus.
 Quamvis locus relictus ab aere expulso non occupet ab aere
 relictus, nisi equum, q^d a nullo occupet: occupat enim ab af-
 signata subtilissima materia per poros vitii ingrediente.

70

In fo-

bis: nulla datur causa, quae cogat subtilitatem magis, ut in an-
 ta copia ingredientium per poros vitii: q^d non ingredientium. An dicitur
 tunc, ut ignem ex causa. = Nego, q^d totale assignat a plenitudine.
 Omnia spatia extramachinae // plena: q^d aere, qui expellitur,
 non invenit locum, nisi trahat aere externum. Aer externus
 est a pressus, veluti spongia depressa, expellit ex se illas subti-
 les partes, quas dicitur in poris: istis fugiunt, quoad vo-
 lunt: cumq^e nullus alius repertus, quo poros vitii illae
 penetrant ad cavitatem. Ergo datur argumentissima causa, sci-
 licet impulsus aeris e Machina egredientis, et depressio
 nis externus aeris.

Obijciat³o instando: evacuata machi-
 na, embolus quantumbis gravis, nisi fortiter teneatur, ascen-
 dit sursum per antillum magno impetu, et non ascenderet nisi
 machina repleta esset vacuum: q^d est. Major probat experientia.

Probat mirr. si machina eēt plena aere infernus n̄ posset
 udore emboly sursum; q̄ embolus n̄ ascenderet, nisi ma-
 china eēt vacua. Probat ank̄ aere infernus heret eā q̄
 viret ad expansionē, ac aere superius, qui supponit in
 machina q̄ embolus int̄ equalē utriusque circūstru-
 detur sursum ab aere inferno

72

Arguitur supponit maḡ illis
 subtilissim̄ (quæ ad huius) et elasticis, et capax pre-
 sionis, et expansionis, q̄ aperte negant̄ propter vira-
 guti, et eo perimentorū. Heri d̄munit, q̄ d̄ infra embol-
 ly, elasticitas, et pugnat̄ expandi, maā illa subtilis,
 quæ superne eēt in machina, n̄ pugnat̄ ex pondus q̄ n̄
 elastica: aere infernus trudit emboly; maā q̄ subtilis
 n̄ resistens, et facile cedens regredit̄ p̄ poros machi-
 nę. Unde infra recedo maior, et distinguo minor: an̄
 ascenderet, nisi machina eēt vacua aere elastico, rec-
 do; nisi machina eēt vacua omni corpore, nego.

73

Insp̄.
 ab̄t̄ ex Magistro Feixoo: illa subtilis maā, quantū
 recedat, eēt densabilis; an̄ posset densari, nisi har-
 et poros vacuorū heri. Maā supponit ab̄ ip̄o: q̄
 corpora quæq̄ durissima, ut metalla patiunt̄ aliq-
 uo densationē, et rarefactionē. Probat itaque minor:

condensatio n̄ potest fieri, nisi, l̄ corpus hec. poros vacuorum omnino, l̄ pleni alia subtiliori ma^a, quæ in condensatione expellat; atqui ma^a illa subtilis herere n̄ potest poris pleni aliam ma^a subtiliori, alit̄ procederem^{us} in infinitum; q̄ debet herere poris vacuis, ut possit densari. Ma^a viscat^a: nō densatio ē ma^a proximam partem corporis in se; ut autē partem magis approximant, l̄ prius in eas nullis mediabat corpus, d̄ solum spatium, l̄ mediabat corpus aliquot subtilius q^o ex pellet.

70.

Wegomac^{us}, quæ male supponit. N̄ copaxitas metalorum quidquid probat. Metalla herere n̄ possunt, ideoq^{ue} densari possunt, l̄ rare fieri, licet̄ difficultet̄ propter fortissimam partem. Ma^a autē subtilis, quæ statim^{us} poros heret. Quod enī aliud corpus excohibet̄ subtilius, q^o in porulis includat^{ur}. Sicut̄ de alia ma^a subtiliori, nec̄ prout̄ ego loquor, et quæ replet̄ cavitatis machinas, quæ p̄ utat̄ eodē qualitate.

71.

Obijciat^{ur} 2° partem magis subtilis dy coherunt ad cavitatis Machinas, debent in sumere aliquot in hac; q̄ in terra machina exit vacua. Nam Cog^{itatio} q^a spatium relictum ab aere excludit̄ n̄ occupat, donec ad veniat. Nam ma^a subtilis; q^a dy advenit vacuus manet. Male ph^{ilosophus}, qui sic ob-

objicit. Expulsio aeris e^t ead^e introductioni talis mag^s effectus
 eius e^t in ead^e instanti actioni. Nulla^t aut^e mora in egressu
 aeris, et ingressu mag^s subtilis. = Dicitur quomodo in ead^e inst^e
 anti^e possunt intigi^t egregata tot puncta mag^s dispersa, quorum
 unum magis, aliud minus distat a machina. Ne^o unum mom^e
 entis sensibile^t itinere plura instat. Itaque mag^s ista sub^l
 tilis succedebit, sicut, et aer succedebit egressu. Ad sin^g
 gulari^t portunculas aeris egressu^t, totias part^e mag^s
 subtilis ingrediens.

76

Objicies 3° si tota iraa plena est Corpore^o
 nullu^m Corp^o potest moveri localit^r, quia moverent^r omnia Cor^o
 pora, quae sunt in ip^so, et ultimo^m superfici^e q^uae a hoc ablu^t
 x^o videt^r q^uod n^o est plenitudo. Probat maior^e q^uod Corp^o move^r
 at requirit^r, q^uod moveat Corp^o immediat^e. de hoc in me^o
 alia^t it^e debet dici, n^o enim potest moveri quia moveat Corp^o
 suu^m quousq^{ue}: neque hoc sub^oequit^r moveri potest, quia ali^o
 ud moveat, ut sic in de^o finito usq^{ue} ad ultim^u Corp^o obis cre^o
 at^e q^uae. Pra^o autem: q^uod si in hac plenitudine moveretur
 unu^m Corp^o, quia moveret aliud, nam^o sequeret^r penetrat^o:
 Corp^o eni^m, q^uod movet, mutat locat^oz: cu^m q^uod novus locus sup^o
 onat^r, plenus aliquo Corpore, si hoc n^o expellat^r, duo Corp^o
 ra sine eod^e loco, q^uod vocam^u penetrari.

77

Ad arguty^m t^o inno^ostra

sentent^a pot^{est} unu^m Corp^o moveri, quia alia moveant^r. Nota

m^o sequat^r, q^o moveat longissima illa sicut corporis usq^{ue} ad
 existens superficiem mundi. Rade: q^o corpuscula ac^usi, p^o p^o fu-
 ug rotunditatis, validiora movent^r in hinc: sicq^{ue} in brevis circu-
 lo, perficit^r, ad summa^m motus. Explicat^r h^o ambulans occupat
 locum aeris immediati, illi q^{ue} trudit^r n^o antrooxy linea recta, & ad
 de^o terq^{ue}, la^o hinc: hinc aer trudit^r aeris quiescat a sinistra q^{ue}
 vexus terq^{ue}, et hinc simul^r trudit^r illi aeris, quiescat proxima^m
 extergo, us occupat locum relicti ab ambulante. Necg^o in tota
 necessitate p^o xeten/ ad h^o oer/ au^o ut moveant^r omnia corpora
 quae linea recta s^o in^o corp^o motu, et ut in q^{ue} mundi superficiem.

78 Necesse est q^o ad motu e^o usq^{ue} corp^o aeris in hunc
 modum moveat circulari: q^o fluida se solent move^{re}, ut cer-
 nit^r, quando lapid^u incidit in aqua quiescit: tunc eni^m videt^r
 is, q^{ue} in modum circuli eundem. Hic motus potest q^{ue}
 provenire ex figura rotunda partium corporis fluidi: s^o
 h^o necesse n^o la^o feat quantlibet alig^o ad millem, dum modo
 h^o oer/ au^o debeat, corpora fluida capacia ee h^o h^o
 motu motu, q^o s^o p^o h^o ad solutionem arguti.

79 In stab^o: elig^o si
 aer ita moveat in circulo, locus relicti a corpore va-
 cuus manet p^o aliquo tempore: q^o p^o p^o au^o q^o
 ay corpus, q^o movet^r, trudit^r aeris, et hinc aer alig^o aeris, et h^o
 icat^r, donec fiat circulus, transeunt aliquot inst^o: al-

dit, p^r hoc precise, q^d cavernulis distendant, et aqua in-
ponat, aut aer. Non^o requirit, q^d corp^u span^uz, dⁱstinet
aliqua vacuola: q^a pertinet ad span^uz, q^d in^utra sint
omnino vacua, 1° q^d sint plena corpore alieno subtiliori.
Sicq^{ue} equalit^{er} expanderet spongia, si distentis cavernu-
lis, nullu aliud corpus intro mitteret, ac si aer, laquam
intromittant.

82 In^utra nego^{ant}, quoad utramq^{ue} part^{em}. Ad proba-
tion^{em} nego^{ant}: quod libet corpus semper habeat totias par-
tas mag^{is} proprio, deo; totias partes mag^{is} p^{ro}prie, q^{uam}
uz aliens, nego. = Similit^{er} ad proba^{tion}em 2^{ae} part^{is}. Si duo
Corpora h^{ab}ent eas^{dem} dim^{en}siones, h^{ab}ent totias partes mag^{is}
totalis resultantis, ex p^{ro}pria, et aliens, deo; h^{ab}ent toti-
as partes mag^{is}, deitate p^{ro}prie, aut deitate aliens, nego.
Pon^{it}ur Cor^{po}ra e^{ius}dem dim^{en}sionis. In^utra aut^{em} vacu^uz in-
ter, q^{uod} utrumq^{ue} Corpus habeat totias partes mag^{is}, nec
agit, nec min^{us}; nec tam^{en} potest un^uz Corpus e^{ss}e densi-
tate rari^u; q^{uod} potest un^uz Corpus h^{ab}ere paucas partes mag^{is}
p^{ro}prie, multasq^{ue} mag^{is} aliens, alter^uz vero e^{ss}e verso paucas
aliens, multasq^{ue} p^{ro}prie. 1° q^{uod} erit Corpus dens^u; 2° aut^{em} rari-
u^z. De^{re} factio^{ne} plura dabim^{us} suo loco.

Caput 6^{ty}.

De Ubicatione

93 Ubicatio est spatialis de loco corporis ad locum. Ut in dicta a corpore, et locis? facile colligitur ex nostra doctrinam commodam. diciturque de^o ubicatio est modus dicitur ab eo, et corpore. Sicut supra dicitur affirmatur, et ubi dicitur esse entitatis dicitur, et esse modus. 1° probatur. Potest existere prout, et Granata, quod existat prout Granata: quod hoc quod est existere prout Granata aliquo dicitur a prout, et Granata. Sed hoc vocatur ubicatio: quod. An negari non potest. Quando enim prout existit Hispania existit prout, et existit Granata prout autem non existit Granata. Cuius evidenter inferuntur iuxta illud prologium: quod possunt separari et distinguuntur. Mox subsumpta dicitur notione ubi dicitur: quod nil aliud hoc nomine intelligimus, nisi rationem spatialem quod corpus in loco, sive ipse corpus in loco. Nunc probandi modus futurus dicitur lib. 1°, et ad modum agerem.

94. Ita pariter dicitur probatur: ubicatio prout Granata est essentialiter afixa prout, et Granata: quod est modus. Probatur autem: nec superessentialiter potest dari, quod dicitur prout, et Granata: quod. Probatur autem

ultima detrao P^u, usq^{ue} Granat^z. Ans^{us} dat ex cone. P^{ro}
batur coa: ultima detrao P^u, usq^{ue} Granat^z, nec sup^{er} na-
tur potest separari a P^{ro}, et Granat^z. P^{ro}batur ans^{us}: si po-
set separari, p^{ro} aliquo dist^{inct} ab ipsa detraer^{et} adn^{on} sep-
aration^{is}, d^{icitur} hoc: g^o. R^{ati}o maior: q^{uia} si posset separari, nec
esset e^{ss}e detrao adn^{on} separation^{is}; q^{uia} aut^{em} n^{on} esset
seca detrao, ab alio dist^{inct} detrao, quando detrao. P^{ro}batur
g^o mior: si illa ultima detrao ab alio dist^{inct} detraer^{et}, adf-
erend^{um} in P^{ro}, n^{on} esset ultima detrao, qua P^{ro} n^{on} est in loco: g^o.
R^{ati}o antientis est manifesta: q^{uia} si tanto illa ubicatio, posset
P^{ro} n^{on} e^{ss}e Granat^z, sin^{on} empo illa ubicatio n^{on} esset in P^{ro}:
g^o expectaret^{ur} ulterius detrao, ut ubicatio esset in P^{ro}, et
P^{ro} in loco.

86 Objectiones hic fieri solent^{ur} ex q^{ui}bus p^{ro}ter sus^{cept}is
ip^{so}, quas proposuim^{us} dixi^{mus} modales, et abunde sol-
vim^{us}. Relegite summo loco. ibi dictu^m addem^{us}, q^{uia}
sequunt^{ur}. = Obijciunt: si ubicatio est entitas dist^{inct}, pro-
duci^{et}, d^{icitur} hoc n^{on} est dicend^{um}: g^o. R^{ati}o maior: q^{uia} omnis
vera entitas dist^{inct} a deo in aig^{er} productione, ut exist^{at}.
P^{ro}batur mior: si ubicatio producer^{et} in quolibet in-
stanti darent^{ur} innum^{er}as productiones; d^{icitur} hoc ad sur-
ay: g^o. R^{ati}o maior: q^{uia} in quolibet instanti innum^{er}a
corp^{ora} movent^{ur}, et mutant^{ur} locor^{um}. Mior probatur.

q^a n^a aparet, ca^a p^a ductiva tot entitat^u.

86 *Neg. minor, et minor probacionis. Nos probamus 1°, omitendo, q^d n^a aparet ca^a p^a ductiva ubicacion^u. Non idem negamus. Quando stat nobis eviaent, de aliqua entitate, q^uanvis illius ca^a n^a aparet, entitat^u n^a negam^u. q^uis un^que negavit, in estate d^axi innuov^u siniphes, aut conopes, quand^o n^a videat ca^a p^a ductiva tant^u ex creat^u vestiblar^u? Nos probam^u dist^uct^u ubi ca^aonis argu^o eviaent^u de sumpto a separavitat^u q^uam b^o equ^u ca^a n^a videam^u, de ven^u a om^utere tal^u g^u ubi ca^aonis dist^u.*

87 *Res 2°, q^d aparet probabilis ca^a p^a ductiva ubicacion^u. Aliqui volunt, quodlibet corp^u h^uere virtut^u p^a ductiva^u s^ug^u ubicacion^u. Fundant in eo, q^d na^a provida debuit ornare Corpora i^u virtutib^u, qu^u omnino na^a s^ug^u ade^u or^u s^u cr^uca^aonis. Alij^u tribuunt hanc virtut^u ca^a illi, qu^u cumq^u sit qu^u p^a auct^u mot^u; q^u t^uam motus n^ul^u aliud s^u qu^u succ^uce^u ubi ca^aones, ca^a motus e^u ca^a ubi ca^a nis. Sicq^u ubi ca^aones grav^u cadent^u p^a ductent^u agr^u vitate ubi ca^aones Corp^uis project^u p^a ductent^u ab in^u petu in p^a s^u d^o. Sim^u hor^u placeat, recurrend^u e^u ad^u. Res, tanq^u ca^a ign^u effectus not^u.*

Obijac¹ 2° si ubicat¹ est dicta, et producat¹ ab ipso corpore, est
proxima seipso: g¹. Probat¹ aut¹: quando intelligit¹ Corp^o in
actu 1° proximo ad producend¹ ubicat¹, 1° intelliget¹ u-
bicat¹; g¹ est¹ proxima seipso: Probat¹ aut¹: quando inte-
ligit¹ Corp^o in actu 1° proximo ad producend¹ ubicat¹, in-
telligit¹ tale Corp^o applicat¹ loco; et nequit¹ intelligi applica-
t¹ loco, qu¹ intagal¹ locat¹: g¹. Mixta¹ est¹ applicat¹ Cor-
poris ad loc¹ est¹ talis locat¹, seu ubicat¹. Probat¹ mai¹: q-
uando intelligit¹ Corp^o in actu 1° proximo ad producend¹
ubicat¹, intelligit¹ tale Corp^o applicat¹ sub¹, in quo
producenda¹ est¹ ubicat¹; et ubicat¹ producenda¹ in loco tan-
qu¹ in sub¹: q¹ est¹ modus illius: g¹.

89

Neg¹ aut¹, et aut¹ probao-
nis. Probao¹ mai¹ disting¹. Quando intelligit¹ Corp^o
in actu 1° proximo ad producend¹ ubicat¹, intelligit¹ ta-
le Corp^o applicat¹ negativ¹ loco, si ven¹ existens alibi, et
eade¹ applicat¹ positiv¹, si ven¹ existens ibi, nego. It¹ ead¹
si in actu 1° proximo ad producend¹, debet¹ quia¹ est¹ apli-
cata p¹ seipso: p¹ est¹ cas¹, in quo res producenda¹ sit¹ ip¹ a ap-
licat¹; tunc on¹ n¹ debet¹ ee¹ applicata¹ proprio¹ ad apli-
cat¹, ut patet. Ubicat¹ aut¹ est¹ ip¹ a applicat¹ corporis ad
loc¹: g¹ ad producend¹ ubicat¹ n¹ debet¹ Corp^o proprio¹
ee¹ applicat¹ loco. Nec ideo dico, q¹ ead¹ in illo p¹ non¹

nas positive positive distant, sive positive n^a applicatas:
 q^a Corp^o in toto illo instanti reali, quo producat ubi-
 cat^o, o^o vere applicatus loco. Tantum dico, q^o in illo sign-
 o p^o d^o Corp^o excludit omnes distag^o positivos ab illo
 loco, et n^a dicit positivos applicatos. Ratio 1^a: q^a in illo sign-
 o excludit omne impedimentum ad producendum ubi-
 cat^o; aliquid distag^o positiva o^o impedimentum: g^o. Ratio 2^a
 q^a in illo signo n^a dicit adhuc effectus producendum, et
 applicat^o ad locum e^o effectus producendum: g^o.

Do. Alii vero possunt
 factus, q^o quando ubicat^o sicut modus loci, n^a minus ac Cor-
 poris, n^a tam recipit in loco, et in Corpore. Sicut actus, qui
 o^o modus e^o, et passus, recipit in passu n^a in ead^e. Cuius Corp^o
 p^o n^a producat predictus modus in loco tanquam in sub^o, n^a
 debet intelligi proprium n^a applicatus loco. Tantum debet e^o ap-
 plicatus sibi ipsi, in quo producat tanquam in sub^o. Quod
 vero ubicat^o n^a recipiat in loco, facile dicit: q^a si loquam^o
 de loco extrinsecus in eo certe n^a recipit: q^a Corp^o et locus
 extrinsecus // ex parte trati; idem autem modum n^a potest recipi
 in duob^o sub^o n^a penetratis: cuius ubicat^o recipiat in Corpore
 locato, n^a potest recipi in loco extrinsecus.

Itaque in loco intrinsecus: q^a si locus intrinsecus sumat^o pro ubicat^o no, ubicat^o

n^o recipit in seipſa. Si autē locus intrinſecus ſumatur prode-
 trata diſtā ab aliquo puncto fixo, ſeu pro illo ſpatio
 q^o reliquereſt vacuus, ſi Corp^o abeſet, ubicav^o n^o recipit p^oſi-
 tice in illa diſtā, neq^{ue} in illo ſpatio: q^o illa diſtā, aut il-
 lud ſpaty^o coeſe nū actualē, ſed ſola capacitas, ut deſtatis
 detrata menſura, ſi ſola capacitas, ubi Corp^o exiſtat, ſed in mo-
 ra capacitate, quā nū actualē, n^o recipit modum ubi: g^o. Manet
 itaque in reſu, q^o ut corpus ſit in actual^o proximo ad produ-
 cendā ubi caſū, n^o requirit poſitū applicatū ad locū, ſed
 caſū inſtā ab illo, et applicatū ad ſeipſū, quod hec p^oſi-
 ſtatū, ſicut quilibet cauſa, quę producit aliquid accidens
 in ſeipſa.

92 **Objeſio 3°** p^oſiſtatū ſtatū inſi^o corpore, et loco ſim^o ſu-
 mptis, intelligit^{ur} ubicav^o: g^o n^o e^{ſt} aliquid diſtā a Corpore, et loco
 ſim^o ſumptis. = diſtā: p^oſiſtatū inſi^o. Pro albo, et pauloni-
 g^o intelligit^{ur} diſtā: g^o p^oſiſtatū inſi^o. Pro albo, et loco inte-
 ligit^{ur} ubicav^o. = Decedo totū entimema argutū, quę d^o ſtatū ſi.
 Non dicim^{us} ubicav^o e^{ſt} diſtā a Corpore, et loco ſim^o ſump-
 tis, ſed a Corpore, et loco. Corp^o, et locus ſim^o ſi aliquid ampli-
 us p^oſiſtatū Corp^o, et locy: nō poſſunt Corp^o, et locus exiſtere, et ex-
 iſtere ſim^o?

93 **Sed quomōdo ly ſim^o diverſa p^oſiſtatū uſurpatione, m-
 elius diſtinguatur an: p^oſiſtatū ſtatū inſi^o Corpore, et loco ſim^o**

logice sumptis, intelligit ubi¹cau¹, neg; sim¹phicice sumptis,
 is, sub disting: sim¹phicice sumptis simultate duxionis,
 nego; simultate presentis, Deced. = Ad affirmacione nego; se-
 queg. Dispositio potest dari Paul¹, et Granata, qu¹ Paul¹
 sit Granata; q¹ afortiori potest intelligi Paul¹, et Granata, qu¹
 intelligat, Paul¹ et Granata, extra n¹ potest dari Paul¹ albu,
 et Paulus niger, qu¹ Paul¹, et Paulus sint dissimiles. Cogod¹
 aut¹ unde legitime inferg, posse intelligi Corp¹, et locy, quin
 intelligat loca¹; n¹ aut¹ dat aut¹ unde inferam posse inte-
 ligi alby, et nigr¹, qu¹ intelligat dissimilitudo.

99

Rogab¹ an u-
 bicau¹ rei distinguat ab actione ipsius rei productiva? Affir-
 mativ¹ reo. Rade¹; q¹ a se producere se, et itg locare et
 re id¹, nulla res potest seip¹g locare: et nulla res potest seip¹g
 producere. Unde emergit vocab/urdu, q¹ nulla res potest seip¹
 p¹g local¹ movere: ng moveri, n¹ e¹ aliud, qu¹ succedive h¹re
 distat ubi¹cau¹. Preterea ad n¹ potest movere Corp¹, et itg
 n¹ potest p¹ducere. Itaq¹ si Angelus movet, et succedive local
 indist¹ sp¹atij¹ dici n¹ potest, q¹ ipse se movet, et q¹ movet
 ad se ip¹g p¹ducendo, et se exante in illis sp¹atij¹. Rade¹ omni-
 y¹ e¹: q¹ a illo movet, qui producit motu; et qui motus n¹ e¹, q¹
 u¹g loca¹one¹ succedive: q¹ illo movet, qui producit loca¹one¹
 succedive; et qui nulla res producit suas loca¹one¹, q¹ a n¹

produci actiones. Iam productiva q̄ nullarex producta iugmo-
ly: q̄ nullarex remouet.

- 33 Iam rogab^o, an ubicatō sit realit^{er}
ia ab actione productiva ipsius ubicatōnis? et obligati-
mative. Probat: si ubicatō, et productio ubicatōnis eēt itaq̄,
ubicatō producta a p̄o q̄ n̄ potest produci a solo Deo; et
hoc videt̄ absurdū: q̄. Ratiō maior: q̄ in hoc casu ubicatō
eēt motus a fixo: de iactis cas^u, et essentialit^{er} ortus ab illa,
ut eōmnia actio productiva: q̄.

Capitulum 79.

An idē Corp^{us} possit replicari?

- 36 Replicatō, seu ubicatō nūc aliud est, quā presentia eiusdem
induplici loco aequato, seu in pluri^{bus}. Presentia diuidit̄ in
circumscriptiua, et definitiua. Circumscriptiua, qua singu-
le partes dist^{incte} Corporis correspondent singulis partib^{us} dist^{inctis}
loci. Definitiua, qua entitas tota est in toto loco, et tota in
qualibet parte loci. Presentia definitiua p̄ia est spirituum
qualis est angelus, aut a^{ngeli} rationalis. Circumscriptiua p̄ia est in
re materialiy, et corporearum. Si ille hominū sup^{er} natural^{iter} corpo-
ra possunt eō locata modo definitiua. Nota tamq̄, q̄ de-
ui n̄ dicit̄ est definitiua in loco, quāvis totus sit ubiq̄,

et totius in qualibet parte spatij q^a illa in o^pprehensi-
bilis presentia Dei digniori nomine vocat immensitas.
Ideo aliqui addunt d^oconi presentij definitivus hoc verba
ab / qⁱ immensitate.

De utraq^{ue} presentia tum definitiva, tum

97 circumscriptione instituitur questio, et u^oq^{ue} an id^e Corp^us po-
sit in loca^m, seu hexe^{re} duplici presentia^e aequali, sive
et sim^{iliter} in duplici loco totali? Dico t^{er}o: Nulla entitas po-
test naturaliter in loca^m. Probat: q^{uod} semp^{er} accidit, ut production
n^{aturae} loca^m s^{ed} destructio alterius, qu^{ia} nullis virib^{us} posim^{us}
retinere loca^m antiquu^m, quando nouo^m acquirim^{us} q^{uod} sig-
nificat^{ur}, id naturaliter accidere non posse.

98 I^{tem} fixat^{ur} ex r^{ati}oⁿe omnium ho^{mo}rum,
qui in sexcentis disjunctioⁿe Corp^orum ex solo Capite diuersi^{us} ubi ca^u-
ris nec timens falli. Ideo q^{uod} nullus accipiens duos nummos
dubitabit unqu^{am}, an sit unus nummus occupans duos loca:
immo infalibiliter credit, et duos dist^{inct}os; ad hoc aut^{em} n^{on} aliud
signu^m habet si numis // omnino similes, nisi diuersi^{us} uniu^{er}-
sali^{us} q^{uod} ubi ca^uoⁿe. Ea^uq^{ue} deca^u Deus, qui probat se ca-
libi fuisse, ad delictu^m pat^{ris} su^um, credit se evidenti purga-
uisse, q^{uod} falsu^m est, si potuisset naturaliter et in duob^{us} locis. Nec
omnia probant, imo unu^m et omnium ho^{mo}rum r^{ati}oⁿe in hac sententia,
qu^{ia} r^{ati}oⁿe s^ufficiens arguit^{ur}, ad nulla r^{ati}oⁿe, o^{mn}ip^{ot}entia mani-
feste vincat.

99 Dico 2°: idz Corp^o potest sup^o naturalit^r uilocali definitiue. 2°
probat ex mysterio Ezechai: sig: ng idz Corp^o Christi Dom-
ini e^o definitiue in multiplici sim^o altari, ut catolicè ne-
gauit potest. = Dico 3°: idz Corp^o potest sup^o naturalit^r e^o indu-
pici loco, circumscriptiue in uno, et definitiue in alio. Pro-
bat ex eo dz mysterio: q^a Christus e^o circumscriptiue in q^o
lo, et definitiue in Ezechai: s^oria.

100 Dico 2°: idz Corp^o potest sup^o
naturalit^r circumscriptiue uilocali. Probat^o e^o n^o repugnantia. Pro-
bat 2° ex historia sacra, et Ecclesiastica ex sacra: q^a Christus post
resurrectionis aparuit Diuo Paulo in uia Damasci, atquit-
unc erat in celo: q^o sim^o erat in dupli loco. Inaque autz
locat^o circumscriptiue, q^a q^o in celo, quz in uia Damasci
occupabat tantum loci, quantum eius magnitudo exigebat
ex ecclesiastica: q^a de plurib^o Santis naxat uis^o e^o sim^o
in diuersi locu, q^o present^o legit de Diuo Antonio Patavi-
no, et Diuo fran^o Dauenio.

101 Reo^o n^o Christi, et angelz sub-
Christi figura aparuit Diuo Paulo: et simili^o de reliqui^o
aparitionib^o, quas ex historia, aut traditione hem^o. = Sed
e^o pro^o ad sensu nimis impu^o detorquet sacuz textuz
ne^o usicienti fundamento. = idz q^o dico, iueas, similes
aparitiones fieri p^o immisionz speciez ad nostros sensus,
quz presentia sint ea Corpora, quz uidem^o, aut putam^o uidere.

Hocens² potius est nobis studere, quod aperire.

102

Probat 3° ofi-

caidima ratione: n^o implicat ut loca definitiva: g^o nec circum-
scriptiva. Probat coa^o n^o minor, imo magis difficultate, in-
tel^o ut loca definitiva, quod circumscriptiva: g^o ista possibi-
le, g^o assertio nec: Probat aut^o q^o definitiva scilicet, q^o re-
sistit in duplici loco, sicut circumscriptiva, et in sup^o ad id q^o
sit in uno, in debet, q^o n^o dicit circumscriptiva. = affirmat^o
difficilius, q^o Corp^o sit in uno loco definitivo, quod circum-
scriptiva est casu, quo reposita, difficilius erit, q^o sit in dupli-
ci loco definitivo, quod circumscriptiva.

103

Probat deniq^o sententia

nostra: duo corpora possunt esse in eodem loco: g^o et unum Cor-
p^o in duplici loco. Coa^o urget a paritate: q^o n^o minus unum
Corp^o aequat capacitatem loci, quod unus locus. Capacitatem
corporis: g^o si quando Corp^o aequat capacitatem loci, locus
potest habere aliud Corp^o, et sic quando locus aequat cap-
acitatem corporis, corp^o potest habere alium locum. Ex hoc argu-
to, et praecedenti deducet resolutiones ad secula omnia argu-
mentorum.

104

Dicitur 1^a Res nullus speciale militat argum^o.

1^a 2^a obicitur 1° implicat, q^o ead^o ut existat sim^o in
duplici tempore: g^o et q^o existat sim^o in duplici loco. Negoc^o
Duplex temp^o n^o potest sim^o existere: e^o eni^o essentiali^o su-

cedit; unde res n^o potest sim^l ee^l in duplici tempore. A loco
duplex locus potest sim^l existere, et sim^l existit, ut negari
potest. Ergo dat^l rad^l, qua repugnet exist^l rei in duplici
lim^l instanti, quz n^o dat^l respectu duplicis loci. Proterque
argut^l, et sub eoz^l antenti infer^l: g^l implicat, q^o eaz^l rei
definitivo sit in duplici loco.

105 Obicitur 2° aglomerando absur-
da, quz ex possibilitate replicationis emergent; si corp^l
vibecare^l, poset in uno loco ee^l frigid^l, in alio calid^l; uno
eoz^lq^l momento moveri melib^l straxip: in uno loco
moveri, in altero quiescere: hic ee^l viv^l, alibi emortu^l; a-
sentiri, et dissentiri eiaz^l obto^l: et deniq^l ee^l distans, et indist-
ans ab aliq^l loco; atque hec // absurda inconvocabilia: g^l n^o ee^l
possibilis vibecao.

106 Ad argut^l res^l, q^o exist^l, quz ad exercitium
aglomerat, aliquan^l // absurda, aliqua n^o sequunt^l ex vilo-
cane. Quos idz^l Corp^l sit calid^l, et frigid^l, q^o vibecat
motib^l straxip, et similia, n^o // absurda contradictionis in-
volentia. 2° vero eaz^l res sit viva, et emortua, assentiat,
et dissentiat sim^l eiaz^l obto^l, et similia, absurda // mani-
festa, et n^o sequunt^l ex nostra doctrina. Sunt absurda, q^o
mortu^l distul^l p^l negaon^l vitz^l, et dissentiens p^l nega-
on^l assensu: g^l mortu^l sim^l, et viv^l perinde eet^l, ac mor-
tu^l, n^o mortu^l.

107 Neciamq; ab iuxta deducuntur legitime ex doctrina vi-
locavit. Quando idq; Corp^o in uno loco heret ag^o, et in
alio n^o heret, n^o ideo est vivy, et mortuy, & soly vivy.
Rav^o e: q^o ut hoc sit vivy, requirit, q^o vitg heat, ala-
mg, ut vitg heat iustici, q^o alicubi heat. Etia vis^o e-
mortuus requirit, q^o n^o heat vitg, ut autg n^o heat vitg,
n^o iustici, q^o alicubi n^o heat, & requirit, q^o nullibi heat.
Rav^o e: q^o a ppo^o negativa ad sui verificavng requirit, q^o n-
ulla nullibi vitadei: ideoq; Pius vivens Granatg, Ro-
mg n^o vivit, nec ideo dicit absolute n^o vivere. Quando g^o Cor-
p^o vitlocaty heat hic ag^o, et alibi n^o heat, n^o tamg^o vivy, et
mortuy, neq; dicit vivere, et n^o vivere. Simili^o disci-
pendy e^o de ascensu, et descensu, et quibuslibet alijs pratis,
quor^o any includat negavng alterius.

108

Obicies 2°: n^o potest
distare a se ipso; & Corp^o vitlocaty distaret a se ipso; g^o Pro-
bat^o minor: unq; xg distare ab alia, e^o e^o in loco remoto ab-
co, in quo e^o alia; & Corp^o vitlocaty est in loco remoto ab-
co in quo ipsemet: ergo. Ad probandg^o minor, dem^o, q^o Pius
sit Granatg, et hispalis. Pius e^o hispalis; & hispalis e^o locus d-
istans a Granata: g^o Pius e^o in loco distanti a Granata, &
Granata e^o locus, ubi Pius e^o: g^o Pius e^o in loco distanti ab eo,
in quo ipsemet e^o: g^o.

109

Ad arguty^o Hesiamaon^o, nego minor. Ad pro-

bonis disting. maior: unguis distare ab alia e^t precise e^t inlo-
 co remoto a loca, in quo e^t alia, nego; e^t e^t in loco remoto a lo-
 co, in quo e^t alia, et aliquid amplius, concedo. 2° A distat ab
B, duo dicit, alterius negativus, et alterius positivus. Dicit, q^o
A sit in loco remoto, a loco, in quo e^t B: hoc e^t positivus. Dicit
 praeterea, q^o A n^o sit in loco, in quo e^t B: hoc e^t negativus. Cor-
 pus vilocalis diceret respectu sui illud positivus, n^o autem hoc
 negativus: q^o n^o distaret a seipso.

110

Si Adversarius intendat, dis-
 tag^o n^o dicere illud negativus, n^o disputabo sup^o voce distat,
 et distare. Sit utiq^o distat deceptus omnino positivus tunc dicit,
 q^o nullus dicit distare a seipso: q^o n^o sequet, q^o res
 n^o sit ibi, ubi e^t, et q^o sit ibi, et alibi, quoniam // distatonia: q^o loq^o
 tare dicit positivus, et negativus, ut explicuim^o, in 2° distat, n^o
 sequit ex vilocaone, q^o res distet a seipso. Si 2°, n^o e^t inveni-
 ens, q^o res distet a seipso. = Argutus enim retorquet in vilocaone
 definitiva: Christus eni distabit a seipso iuxta rationis Adversa-
 ris.

Objectiones 2°: in nostra sententia separabilitas n^o e^t signy di-
 stionis, et hoc e^t absurdus: q^o. Probat maior: ead^o res potet se-
 pari a seipso: q^o separabilitas n^o e^t signy distionis. Probala-
 no: ea dicunt separata, quae // in diversis locis; et ead^o res
 potet e^t in diverso loco, ac ipse met e^t: q^o. = Retorquet argutus
 in Corpore Christi definitive replicato. Directe nego ma-

oꝝ, etiam probantur. Ad probandū disting. maiōꝝ, ea dicunt
 separata, quꝝ // in diversis locis, et n̄ in eodē, recedo, quꝝ // in
 diversis locis, et sim̄ in eodē, nego. Similī dīstinguitur mi-
 or.

112 Obijcies 5°: si Corp^s posset violari, posset et ubiq^e, sive in
 omnī loco; et hoc^e p̄iū solius Dei. Rōⁿ maior: q^d et ubi-
 q^e pertinet ad immensitatē; immensitas autē ē p̄iū Dei-
 praiū. Rōⁿ maior: q^d si recedit duplex locatō ejusdē Corp-
 oris, cur n̄ recedat triplex, quadruplex, centuplex, et infin-
 itū: q^d = Rōⁿ 1°, negando maiōꝝ: ex eo, q^d Corp^s posset he-
 re duas, aut tres locatōes, n̄ probat, q^d posset omnes:
 sicut ex eo, q^d posset existere sim̄, sive in eodē instantio-
 no, aut mille hoc^e, n̄ inferit, q^d posset existere sim̄ oēs
 hoc^e, qui infiniti // nullo. Necesse p̄o^o procedit iuxta pro-
 babilē sentē negantē infinitū categorice maiōꝝ, de qua
 postea nos agem^{us}.

113 Rōⁿ 2° omnia maiū distinguendo om-
 nī, et hoc^e p̄iū solius Dei, sicut p^r naq^e, et natio, recedo,
 sicut hec^e p^r naq^e, et natio, nego. Nulla ē implicatō, q^d
 Deus locaret aliq^d Corp^s in omnī loco existenti; implicatō
 tantū eēt, si Corp^s id exigeret p^r naq^e. Non ita coprehe-
 ditur e^t immensus, q^d existit ubiq^e, et q^d n̄ potest in exist-
 ere ubiq^e, sive circumferenti loco. Dicat si vult alius, an Cor-

p^o possit definitioe locum infinitis locis esse, q^o possit in du-
ob^o, aut plurib^o. Quod ille dicat^r, dicit^r h^oca^o

112

Obiicit b^o si corp^o
potest replicari, totz n^o naxio maius sua parte, & poterit e^o
quale: g^o. Probat^r aut^r: da, q^o virga semi palmaris velocius in-
loci: Virg^o: proculdubio aequabil^r virg^o palmaris; & e^o pars
virg^o palmaris: n^o e^o opus medietas: g^o pars aequabil^r totz,
cupit e^o pars: g^o equalis e^o tot^o, totz q^o n^o e^o maius. = Firmat:
unicz granz frumenti possit implere totz orbz multiplicata-
tis loca n^o, q^o abluxit videt. = Firmat 2°: q^o inde eque-
ret, q^o unicz granz frumenti possit comedi a plurib^o a^o sic
adere integz p^ovinciz = Firmat 3°: q^o si ho^o cenciens-
millie replicet e^o integer exercitus, poterit q^o solus mu-
nitissima quzq^o regna subjugare.

113

Res negand^r. an^r. ad p-
robans^r disting. maior^r: proculdubio aequabil^r virg^o
palmaris, quoad entitat^r, neq^o aequabil^r quoad locz,
ub^o distinguo: p^o unicz loca n^o aequabil^r quoad locz, ne-
q^o; p^o duplicz loca n^o, secdo. Virga semipalmaris, quan-
tumb^o replicet, habet pauciora puncta mag^r, quz virga p-
almaris: g^o semp^r e^o minor, quoad entitat^r. Poterit uti-
q^o occupare replicata tantz spatij, quantz occupat virga
palmaris, & h^oca^o, q^o virg^o sint equalis, & q^o spatia o-

occupata equalia sint. Imo ex eo, q^d semipalmaris indiget
 duplici presentia, palmariis autq; unica, ad occupandū
 antundē spaciū, inferē evidē, palmariū eē maiorē, minorē
 q; semipalmariū.

VI. Ad 13. Si maxima deditur unicus granus posse
 replere sup^a naturalē omnia spacia orbis, & n^o inde sequeret
 plurē 2^a maxima. Ad 13. rē, q^d ex precisa replicatiōe m-
 ultiplici eusdē granū n^o sequeret, q^d posset alere plures hoīes:
 q^a quantumb^o replicatū maneret unicus, et sine novo mi-
 raculo n^o posset doceri insubstāg pluriū huius. Ad 13. dico q^d
 hoc ille videt ex exercitū, n^o tamē eēt neq; maiorē vites ho-
 iei replicatur, quā si in unico loco existeret. Hoc intelligide-
 bet nisi aliunde fieret novū miraculū.

VII. Replicabit si possibile
 sit multiplex locus eusdē corporis, n^o hem^o firmū argu-
 y, ad assumandū, dāi multa grana aere in litore, mul-
 tasve guttas aquę in mari: et merito etiam debem^o, ne fallā-
 m^o, et revera sit unicus granus, et unica guttula sub multipli-
 cā presentia. Ad 13. q^d in merito dimerem^o, ne fallā: qua-
 nō^o enī possibile sit de poa absoluta eamixabili replicatō,
 temerē credere dāi de facto. Quāto^o sciam^o Angelū, aut
 Dēmonū posse a parere sub specie, et figura cupipig hōiū, &
 p^oū, n^o ideo timem^o, quando p^oū videm^o, ne fallā, et cre-
 dā sit Angelus, aut Dēmon sub eus specie. Ceterū, quā tan-

miraculosa, aut raro, aut nunquam accidunt.

118

De præ 1° Da, q^o

lapis vitæ, et utrobique sit filo suspensus erecto. Modosic: fracto utroq^{ue} filo, lapis, neque posset naturaliter cadere, neq^{ue} posset naturaliter non cadere, d. hoc absurdum: q^{uia} non est possibilis hypothesis. Probat 1^a pars major: si lapis caderet, leaderet utrobique, in uno tantum loco; dicitur potest naturaliter cadere utrobique, q^{uia} naturaliter non potest producere duas locaciones, nec potest naturaliter cadere in uno tantum loco, q^{uia} in alio maneret pendulus utroque gravitate: q^{uia} non potest naturaliter cadere. Probat 2^a pars minor: si lapis ille non caderet, maneret suspensus in ære, sine aliquo corpore impediendo descensum; dicitur corp^{us} grave non potest in alio manere suspensus, quia aliud corp^{us} impedit descensum: q^{uia} lapis ille non potest naturaliter non cadere.

119

Retorqueo argutum in penetratione.

Da, q^{uia} duplex corp^{us} penetraret, et utrumq^{ue} filo suspendere erecto. Modosic: fracto filo, neq^{ue} posset utrumq^{ue} naturaliter cadere, neque naturaliter non cadere. Non 1°. q^{uia} unum corp^{us} non potest naturaliter descendere per eandem viam, per quam in eodem instantio ascendit aliud corp^{us}. Non 2°. q^{uia} non descendit in aëre cavitate corporum. Potest enim fieri reboratio in vitæ casu definitiva.

120

Directio rerum potest, q^{uia} lapis ille, in uno loco naturaliter caderet; in alio vero, prout Deus vellet, in ma-

neret miraculose suspenſus, & miraculose p̄duceret nou-
 ar ubi caones, ſicq̄ eaderet. Sed hec reſpoſo, aliq̄ ſimi-
 les intendunt vitare illud inveniē, q̄ ſcilicet lapis
 neq̄ poſet nat̄ cadere, neq̄ poſet nat̄ n̄ cadere. Ego ve-
 ro nullḡ video in eo contradictionē: quare reo ad argutē,
 omiſa maiori, negando minorē, quz n̄ probat. Certo ſide-
 us deſcenderet n̄ de curſu cy igne applicato, neq̄ ignita
 applicatus neq̄ poſet nat̄ operari, neq̄ poſet nat̄ ſiſte-
 re ab operatioe. Non 1°: q̄ ſine deſcendē n̄ poteſt
 Creatura nat̄ operari. Non 2°: q̄ ſiſtere ab operatioe
 nec deſcendē ignis applicati: ideo q̄ ſiſtente, miracu-
 loſiſtente.

127

Ad calḡ notat^o, q̄ o vilicato Corpore, vilicarent na-
 t̄ ex ſuppoſitione miraculi omnia accidentia nat̄ ipſi unita
 ſi in aliquo multo ſpeciali rad. Ita ſentunt Auctores im-
 mū, q̄ ex ſcalo tridentino in ſoly Corp^o Chriſti ponit ſub
 ſpecieb^o panis, & etiaſ ſanguis, etiaſ viduali & ſua in exi-
 nis, et ſua unitatis, quz partes Chriſti. in ſe copulant^o
 q̄ nat̄ unito ſufficienti rad, ut vilicata re vilicent ea,
 quz illi ſunt: nat̄ unita: q̄ accidentia omnia nat̄ unita Cor-
 poris vilicant vilicato Corpore. = Nota 1°, n̄ ita ſenſien-
 ay ee^o de accidentib^o violenti ingredientib^o Corpori. = Nota 2°,
 q̄ Corp^o replicatū n̄ poteſt plus agere in aiverſis locis, q̄
 ug poſet in uno, unde ſi ignis n̄ poteſt producere in eodē loco,

divisim² ignis, quamvis explicaret, nisi duos, et unicus progre-
ceret.

Caput ultimum

De continuo.

122 Quæstionum semper disputatarum, nunquam satisfolutarum bre-
viter explicandarum agredimur. Continuum vocatur Corporeaque
que moles hujus partes non solum tetangunt, et in quoque, et eius
per unionem copulantur. Disputatur, an quodlibet continuum quæ-
anturum minimè sit partibus infinitè divisibilibus pro-
sententia quæ usque tribuitur, affirmari; 2^a, quæ Leonis negat.
Alii quæ sententia modè: non aliquid dicunt, continuum
non stare ex partibus actualibus, et solum potest. Unde apud illos
disputatur non debet an continuum sit partibus finitè, et infi-
nitè? Cui nullus dicit partes actuales. Alii dicunt partes
continui esse virtualiter divisibiles infinitè, non vero. Alii docent,
partes continui reverè indivisibiles; necesse
ut quædam prælatæ, utique prælatè divisibiles.

123

Alii autem se

explicanti, et omnes obscure scilicet ut se expediant ad inexten-
sibili difficultate. Nos cum pluribus ex antiquis, et Modernis Le-
onis sententiam amplectimur, quæ in urgentissimis arguitur, quæ
proposita militat evidenter libera verimur, saltem clare proce-
dere conabimur, nec tenebras, quod alii faciunt, nebulose diffi-

autas fundam^o. Itaq^{ue} si d. G. Minus sponit expunctis in
 divisibilib^{us}. sive, q^o usq^{ue}. Minus n^o infinit^{us} divisibiliter aut
 sic partes Minus n^o // infinit^{us}.

122

Probat 1° si Minus et ulterius,
 et ulterius divisibile infinit^{us}, daret defacto infinit^{us} Cha-
 legorematic^{us} et ad minus P^oxy sent^{us} 3°. Nam anten^o q^o
 ut Minus sit divisibile infinit^{us}, partes Minus debent esse ac-
 tuales infinit^{us} 3°. Nam anten^o: Minus n^o potest n^o dividi p^o
 usq^{ue} in suas partes actuales: q^o p^oxy h^oni n^oxy, et n^o // infi-
 nit^{us}, Minus n^o potest dividi infinit^{us} 3°.

123

Probat 2° si Mi-
 nus daret partib^{us} infinit^{us} divisibilib^{us}, qu^o libet linea
 superfici^o daret ex infinit^{us} punctis, et hoc fals^{us} 3°. Nam
 maon^o: si puncta quib^{us} linea dat cent^{us} finita unione^o minu-
 aris cent^{us} finit^{us}, ac proinde posent destrui successive usq^{ue} ad ul-
 tim^{us}: tuncq^{ue} Minus n^o poset ulterius dividi. Probat itaq^{ue} mox
 Puncta talis line^o p^o sunt successive pertransi^o n^o // infinit^{us}.
 Probat ant^o: si supra ill^{as} line^{as} calamy ducas incipies a p^o
 nelo, et perconteras ultim^{us} illius line^o: q^o puncta talis line^o po-
 sunt successive pertransi^o n^o. Sicut, q^o calam^{us} quando sup-
 ra line^{as} movet n^o pertransi^o omnia puncta, qu^o mediant
 inv. 19, et ultim^{us}, sequit^{ur} defacto motus de loco in loc^{us} finem
 an^o p^o med^o, q^o est fugi^o arbitrary, et inveni^o simile.

126 *D*istat: quando Corp^o remouet de loco in locu per transit suc-
 cessiue, totu spatij medijs: q^d tale spatij n^o stat ex infinitis spa-
 tiolis. Probat^r cog^o q^o alijs infinita spatiosa succedunt p^o curze-
 rent. Alqui^o tunc equali illi spatio n^o heret plura puncta
 mag^o, quz sunt spatiosa & ponentia illud spatij: q^d tale tunc
 n^o stat ex infinitis punctis. Probat^r aut^r minor subsum-
 ta. Unicuiq^o puncto illius tunc correspondet diuersu
 spatiosu: q^d n^o est plura puncta, quz spatiosa. Probat^r an-
 tenit: q^o alijs duopuncta penetrent. Modosic: sicut
 tunc n^o stat ex infinitis punctis n^o est diuisibile in infinitu:
 q^d n^o est ita diuisibile. Probat^r aut^r: sicut tunc stat ex
 punctis finitis, post diuisiones finitas n^o poterit ulterius diuidi:
 q^d Probat^r aut^r: sicut ex punctis finitis, post tot diuisiones,
 quot // puncta, n^o poterit ulterius diuidi; & puncta // finita:
 q^d post finitas diuisiones n^o poterit ulterius diuidi.

127

Probat^r 3°

Sicut tunc est diuisibile in infinitu, et tunc temp^o est diuisibile
 in infinita instaa; & hoc ab surdy: q^d Probat^r minor: q^o si tem-
 p^o est diuisibile in infinita instaa, entitas durans p^o aliq^o
 temp^o, duraret p^o infinita instaa, proindeq^o in infinitu suc-
 cessiue pertransiret. Probat^r q^o maior: sicut tunc est in infinitu
 diuisibile, Corp^o p^o currens in una hora leuig^o ung^o, p^o cu-
 rretet infinita puncta terrz in una hora; & eorip^o una hora

heret in p^a in p^a g¹. Probat mix: una nota heret tot in p^a qu
 oi puncta p^a eurer. Mod Corp¹ g¹ spiritus Corp¹ p^a eurer in
 p^a puncta, una nota haberet infinita instan
 cia. Probat anti: si una nota n¹ heret tot
 in p^a, quoi puncta percurret Corp¹ illud, corp¹ illud e¹
 induplici loco sim¹ g¹. Probat anti: q^a n¹ est corp¹ illud in
 diversis locis p^a diversitate instantiis, cy numero instantiis
 n¹ superat ad infinitu¹ seu¹ locoy.

128

Probat 2°: lignu¹ palma

xeno¹ in infinitu¹ divisibile in partes integrantes: g¹. Probat
 anti: debent potest ad puncta ulterius indivisibilita: g¹. Pro
 bat anti: da, q^a Deus destuat, ut potest, omnes omnino unio
 nes stinuat, quodam in illo ligno. Modo sic: omnes, et in
 g¹ illi partes, quae manerent solus eent indivisibile: g¹.
 Probat anti: nulla ex illis partib¹ heret partes stinuat
 unita, & q^a n¹ heret partes stinuat unita n¹ divisibile
 in partes: g¹. Probat anti: q^a ex hypoteci substat // uniones
 omnes stinuat. Probat anti: q^a divisio integrali nul
 aliud e¹ quae resoluat in partes, quae prius exant. stinuat
 unitis, nisi velim¹ disputare de voce.

129

Obiectio 1°: si stinuat

laxet ex infinitis tantis punctis, daret linea, quae n¹ est divi
 sibilis in duas partes aequales, & hoc implicat: g¹ stinuat
 tal ex infinitis punctis. Mod ita¹ ex Euclido demonf-

ixantꝫ lineꝫ omꝫꝫ pꝫse/secaxi induas equales partes.

Probatur autē: si daretur exspiratū punctū, posset daretur punctū impariū, & g. septꝫ, aut novꝫ d^a; et lineam tantū septꝫ, aut novꝫ punctū, n^o posset secari in duas partes equales. q^a nōa mōdū: q^a uinea daretur septꝫ punctū, ut equatū secaret, quolibet parū secionū deberet daretur tūa puncta, et a mōdū; et n^o posset daretur mōdū, si puncta sint indivisibilia. g.

130

Neo demonstratio Cuelid

dis n^o intendere, q^a quolibet linea sit phisice, et practice indivisibilis induas medietate; et tantū, q^a speculative posita signatū tūa, quicquid utraq^{ue} parte relinquit totidꝫ puncta, sive tūa hic sit realis, sive imaginariū. Sic linea daret punctū impariū, & g. septꝫ, punctū quintū eū tūa medietate; si daret parū, & g. 8°, unū, seu spaciū 2°; eū tūa medietate. Solummodo nec speculativa divisio sicut eadem constructione Cuelid, utiq^{ue} perpendiculari stabit.

131

Obijciat 2° in

indivisibile aditū indivisibili n^o facit extensū; g^a neq^{ue} minus. Probatur autē: indivisibile aditū indivisibili penetrat eū tūa. g^a n^o facit extensū. Probatur autē: indivisive aditū indivisibili tangit illud 2° totū; g^a penetrat eū tūa. Probatur autē: si tangeret 2° totū, 2° aliquid tangeret, et 2° aliquid n^o proindeq^{ue} daret aliquid, et aliquid, sequent^{er} q^a divisibile tūa. Probatur autē: q^a n^o posset intelligi, q^a unū corp^{us} tangat alij 2° totū.

ty, quæ sit penetratæ cy clo.

132

Nego aut, et aut probatur. Ad pro-
batur disting. aut: punctum indivisibile ad totum, indivisibile ta-
ngit illud 2° scilicet undequaque, nego; ex aliqua tantum re-
gione, concedo. Indivisibile potest tangitorem a parte orien-
tis, tangitorem a parte occidentis, &c. Unde q^o punctum tan-
gat punctum 2° totum, n^o infert, q^o illud tangat circulo quaque.

133

Infiat: q^o in puncto ovali pari orientali, pari occidentali, &c.
q^o est divisibile. = Nego, q^o in puncto laterali orientali, et occiden-
tali, &c. est unica entitas subiectiva respectiva. Punctum ali-
ud potest tangere illud totum a regione orientali, quæ tangat a
regione occidentali, n^o q^o, n^o tangat laterali occidentali puncti-
faci, et q^o n^o tangat laterali occidentali regione occidentali,
q^o dicitur simile.

134

Obiicitur 3° punctum indivisibile est divisibile: q^o
implicat. Probat aut: punctum indivisibile respiciet omnes, et
singulas partes circuli, circumducti; et n^o potest illas respicere 2°
eandem sui partem: q^o dicitur: q^o heret partem: q^o. Ad mixtum: q^o
2° idem n^o potest respicere duos terminos ex diametro oppositos: q^o.

135

Nego.

aut, et mixtum probatur ex sua probazione. Indivisibile respicere
potest terminos diametraliter oppositos, quæ in hoc apparet in hac dicitur:

alii circulus n^o heret¹ in uno centro, ut ostendunt Matema-
 tici: unum punctum peripherie respiceret diversis partibus cen-
 tri, ac aliud: g^o n^o daret¹ in uno centro. Simul¹ lines decu-
 satas n^o heret¹ punctum in uno ambabus: punctum enim in uno re-
 spiceret ad extremitates utriusque lineae. Sicut si tale punctum
 2° unum sui partem respiceret extremitatem unius lineae, et 2°
 aliud respiceret extremitatem alterius, neutra pars puncti
 esset in unum utriusque lineae: g^o n^o daret¹ punctum in uno.

136

Obici-

et 2°: ex indivisibilibus n^o potest fieri magnitudo. g^o Probat
 autem: si duo indivisibilia uniantur simul, neutrum horum
 potest uniri alio puncto: g^o n^o potest fieri magnitudo. Pro-
 bat autem: et eadem, duo indivisibilia C^{a} et B , quae minu-
 aliter uniantur. Dico, q^o puncto A n^o potest uniri alio puncto:
 q^o puncto A 2° partem e¹ unius puncto B : g^o n^o potest uniri
 alteri puncto. Probat eadem: nulla pars puncti A manet in
 tantia a puncto: g^o n^o restat, quae uniat¹ alteri puncto. Simili-
 ratione probab¹, q^o puncto B n^o potest uniri alio.

137

Argumentum

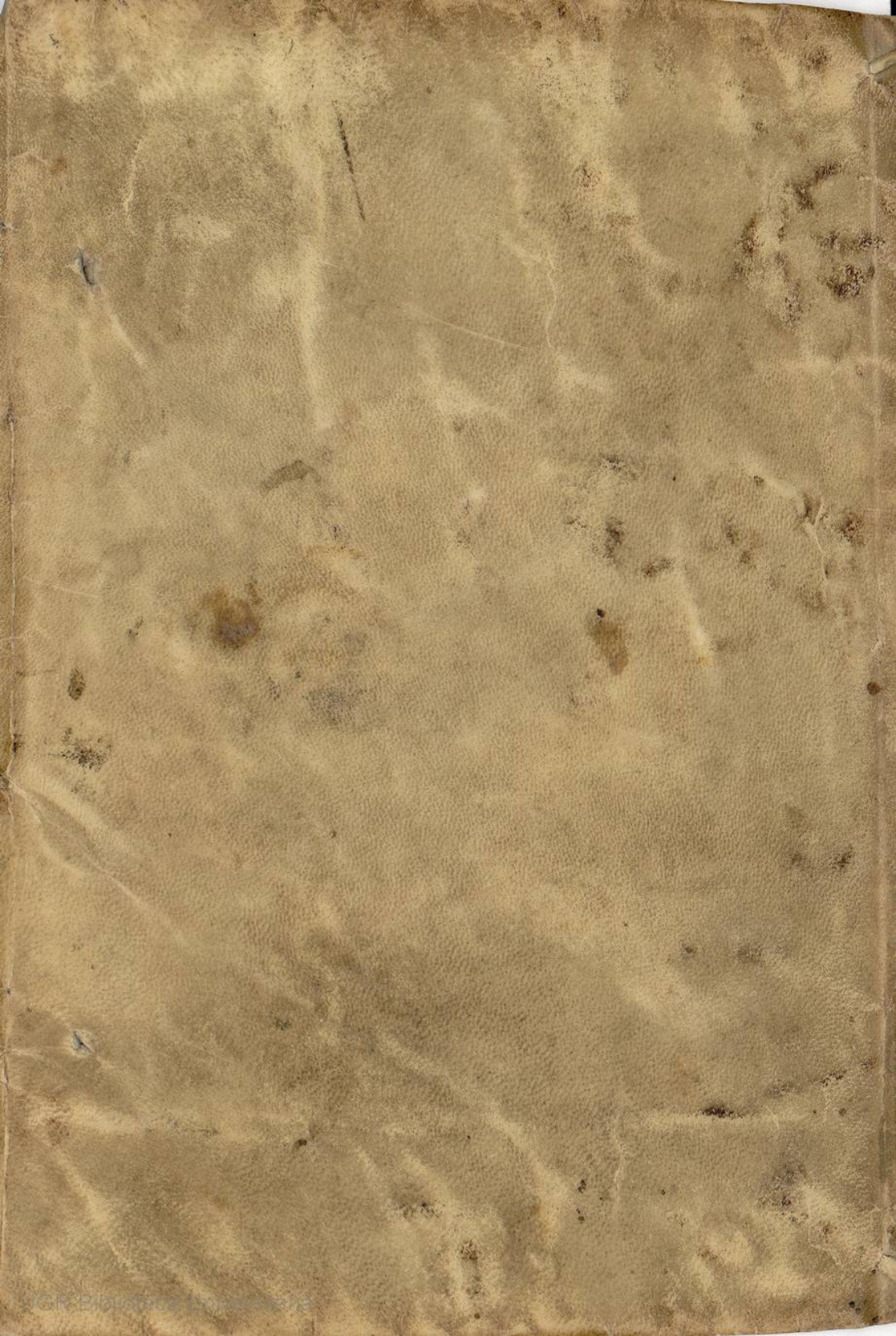
obicitur si eadem puncto indivisibili possit uniri duo alia eor-
 uerum regione. Sic accidit ultimae superficiei Corporis tri-
 anguli, quae unita¹ reliquis partibus eiusdem Corporis, et eadem Corpo-
 ri triangulo. Si autem, talis superficies esset indivisibilis, et uniri sui-

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Large area of very faint, illegible text in the middle of the page, likely bleed-through from the reverse side.

No Caja
B-37